

ശിവഭക്തവിലാസം.

വടക്കന്തറ

തരവത്ത് അമ്മാളു അമ്മയാൽ

പരിഭാഷാപ്പെടുത്തപ്പെട്ടത്.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചു.

1908

All Rights Reserved.

ശിവഭക്തവിലാസം.

വടക്കിന്റ

തരവത്ത് അമ്മാളു അമ്മയാൽ

പരിഭാഷാപ്പെടുത്തപ്പെട്ടത്.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

ഭാരതവിലാസം അച്ചുകൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചു.

1908

All Rights Reserved.

സ മ പ്ത ന്ന ഓ.

മെലാൽക്കൊള്ളുന്നരചത്തിമുനുശിവദ-

കതാദഗ്രസരന്മാരകാഴ്ച

ത്രാമൽതാമരയിൽ പെട്ടാപൊടികളെ-

ബുദ്ധത്വദളിക്കുന്നുണ്ടാൻ

ഭരണാജ്ഞാതാസനാനന്തരമാ-

മോഹനധകാരമോ

നീക്കനായവദാനമനുഗ്രഹസമാ

മിന്നുന്നിതെല്ലാടവും.

ചൊല്ലാണ്ടിടിനദകിന്ദ്രോടുശിവന-

സ്സേവിച്ചുശപതസുഖം

കൈക്കൊണ്ടാരരപരമിമുനുവിബുധ-

ന്മാരാച്ചരിത്രാമൃതം

ഇക്കാലാമലയാളമാക്കിയവാര-

പ്പോലേസുഖാനന്ദവാ-

നക്കാലാന്തകപാദപത്മമലരിൽ

കമ്പിട്ടവെക്കുന്നുണ്ടാൻ.

ശ്രീ.

മുഖവുര.

ശിവഭക്തവിലാസമെന്നപേരായ ഈ ഗ്രന്ഥം ശ്രീ ഏകപുരാണത്തിന്റെ ഉപാപുരാണവും ഹരശർമ്മമുനിയായ നിമ്മിക്കപ്പെട്ടതുമായ സാഹിത്യഗ്രന്ഥത്തിനെ ഞാൻ മലയാളഭാഷയിൽ തജ്ജമചെയ്തുകൊണ്ടു. ഇതിൽ പറയപ്പെട്ട വിഷയം ശിവഭക്തന്മാരായ അരുപത്തിമുവരുടെ ചരിത്രങ്ങളാകുന്നു. മേല്പറഞ്ഞ ഭക്തന്മാരുടെ പ്രസിദ്ധി ചോളഭരതത്തിൽ ധരാളമുണ്ട്. തമിഴ്നാളിൽ ഉള്ള ശിവഭക്തന്മാരിൽ ഇവരെ വിഗ്രഹരൂപമായി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു പൂജിക്കുകയും ഉത്സവങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇവരുടെ കീർത്തിയെ പ്രശംസിക്കുന്നതായും ഇവരാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതായുമുള്ള അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തമിഴിൽ ഗദ്യപദ്യരൂപമായി കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ നമ്മുടെ മലയാളത്തിൽ മേല്പറഞ്ഞ അരുപത്തിമുവരെ കേട്ടിട്ടുള്ള ജനങ്ങൾ ഉണ്ടോ എന്നുതന്നെ വളരെ സംശയമാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള നമ്മുടെ കേരളീയന്മാർ ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ അഭിനന്ദിക്കാതിരിക്കുകയില്ലെന്നു പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കേവലം ചരിത്രം മാത്രമല്ല; ഭക്തിരസവും കൂടി ഉണ്ടെല്ലോ. അതുകൂടാതെ ജ്ഞാനരസപ്രധാനമായുമിരിക്കുന്നു. വേദാന്തശാസ്ത്രമെല്ലാം കടഞ്ഞെടുത്തതുപോലെ സകലസാരങ്ങളും ഇതിൽ പാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പുരാണമായതുകൊണ്ടു നവരസപ്രധാനവുമാണ്. മനോമാലിന്യം നീങ്ങി ഭക്തിവർദ്ധിക്കുവാൻ നല്ലൊരു ഗ്രന്ഥമാണെന്നാണ് എനിക്കുതോന്നിയത്. ഗ്രന്ഥം ശുദ്ധശൈവമായതുകൊണ്ടു നല്ല ഗാംഭീര്യമുള്ളതാണ്. 'ഭക്തമാല' പുസ്തകത്തെപ്പോലെ പച്ചമലയാളത്തിൽ എഴുതുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ കഴിയുന്നതും ലളിതമാക്കുവാൻ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ചിലേടത്തുള്ള അർത്ഥഗൗരവത്തേയും ഭാവഗാംഭീര്യത്തേയും ആലോചിക്കുമ്പോൾ ബുദ്ധിപ്പെടുത്തുന്ന സുബ്ബതയാൽ സ്വർണ്ണ അരിയുന്നവാക്കുകൾകൂടി കാമ്യം.

വരുന്നില്ല. ശ്രീധരാചാർയ്യസ്വാമികൾ ഭാഗവതത്തെ വ്യാഖ്യാ
നിപ്പാൻ ആരംഭിക്കുമ്പോൾ

‘കപാഹംമന്ദമതീകേപദം മഥനംക്ഷീരവാരിയഃ

കിന്തത്രപരമാണൈവ യത്രമജ്ജതിമന്ദഃ’

എന്നുപറഞ്ഞതുപോലെ ആയിരുന്നിട്ടും ഇതിൽ ഉദ്യോഗിച്ച
അവിവേകതയെ മഹാത്മാക്കളായ വിദ്വജ്ജനങ്ങൾക്കു മിക്കമെ
ന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

‘വാണീമദീയാപിഗുണേനചിനാ

മഹേശ്വരസ്തോത്രപരേതിസൽഭിഃ

ശ്ലാഘാഭവഃത്വയഥാക്ഷപ്ത

സ്രഗ്ഗന്ധശുന്യാഗിരിശപ്രിയേവ’.

എന്നു സമാധാനിക്കുന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ വൃത്തത്തിനുവൃ
ത്തമായിട്ടും കിളിപ്പാട്ടായിട്ടും ഭാഷാന്തരം ചെയ്യുന്നതായാൽ
ഇതിലുപരികം നന്നായിരിക്കുമെന്നു ചിലർക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ട്.
എനിക്കും ആ അഭിപ്രായമുണ്ട്. പക്ഷെ എറൻറബുദ്ധിക്ക് അ
ത്ര പാടവമില്ലാത്തതിനാൽ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യതാണ്.

‘നഭഃപതന്ത്യാത്മസമപതന്തിനഃ’

എന്നു പ്രമാണമുണ്ടല്ലോ. വിദ്വജ്ജനങ്ങൾക്ക് ഇതു ഗോഷ്ഠദ
പ്രായമാണെങ്കിലും മന്ദബുദ്ധിയായ എനിക്കു സമുദ്രപ്രായമാ
ണ്. ഇതിനെ ഈ വിധമെങ്കിലും കടന്നു പരമശിവനോടും
മഹാത്മാരുടേയും അനുഗ്രഹത്താൽ മാത്രമാണ്. പരിഷ്കാരപദ്യ
താധിത്യകയെ ആരോഹണം ചെയ്യുവരായ എതൽകാലീയ
ന്മാരായ ജനങ്ങൾക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം പരിഹാസജനകമായി ഭവി
ക്കുമെങ്കിലും കാലാ ബാധിക്കാത്തവർ അല്ലാചില ആസ്തികജ
നങ്ങളെങ്കിലും ഉണ്ടാകുമല്ലോ. അവരെങ്കിലും ഇതിനെ അഭി
നാദിക്കുന്നതായാൽ എറൻറപ്രയത്നം സഫലമായി ഭവിക്കും.
ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രജ്ജമജ്ജനസരിച്ച് എനിക്കു വൈദഗ്ദ്ധ്യമി
ല്ലാത്തതിനാലും ബുദ്ധിവൈദഗ്ദ്ധ്യമില്ലാത്തതിനാലും ഇതിൽ വ
ളരെ വീഴ്ചകൾ വന്നിരിപ്പാനിടയുണ്ട്. അതെല്ലാം മഹാത്മാക്ക
ൾ എറൻറ അമ്പലതായയോത്തു ക്ഷമിച്ചു മഹേശ്വരപ്രസാദ
ലാഭത്തിനായി അനുഗ്രഹിക്കണമെന്നു സവിനയം പ്രാർത്ഥിച്ചു
കൊള്ളുന്നു.

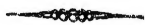
ഗ്രന്ഥകാരി.

പ്രസ്താവന.

ഇത്ര ലോകത്തിൽ ആസ്തികശിഖാമണികളായ സജ്ജനങ്ങളെ അറിയിക്കുന്നതെന്തെന്നാൽ— മനുഷ്യജന്മാ ലഭിക്കുന്നതു മിശ്രകർമ്മംകൊണ്ടാണല്ലോ. ദുഃഖം യതാകൂടാതെ ഏതുപ്രകാരം വരുന്നോ വാ അതുപ്രകാരമാണെന്നു സുഖവും വരുന്നതാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. അതിനാൽ യത്നിക്കേണ്ടതു മോക്ഷത്തിന്നാണ്. മോക്ഷമോ ശിവഭക്തി ഒന്നുകൊണ്ടല്ലാതെ മറ്റൊന്നിനാൽ സിദ്ധിക്കുന്നതുമല്ല. ശിവൻ സർവ്വോത്തമനാണെന്നുള്ളതിന്നു പഞ്ചബ്രഹ്മമന്ത്രത്തിൽ അഞ്ചാമത്തെ മന്ത്രം ശിവനെ സർവ്വഭൂതേശ്വരനെന്നും സർവ്വവിദ്യാപ്രവർത്തകനെന്നും ഉൽഘോഷിക്കുന്നു. ഉപനിഷത്തുകളിൽവെച്ചു ദേശോപനിഷത്തുകൾ സാരങ്ങളാണെന്നുള്ളതു നിവ്വിവാദമാണ്. അവയിൽ പ്രഥമോപനിഷത്തായ ഈശാവാസ്യത്തിൽ സർവ്വജഗദാധാരൻ പരമശിവൻ എന്നാണ് തുടങ്ങുന്നത്. അത്രയുമല്ല നൂററട്ട് ഉപനിഷത്തുകളിൽ എണ്ണത്തിരണ്ട് ഉപനിഷത്തുകളും ശൈവങ്ങളായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. പതിനെട്ടുപുരാണങ്ങളിൽ പന്ത്രണ്ടുപുരാണങ്ങളും ശൈവങ്ങൾതന്നെ. ഇതരദേവതകൾക്ക് അവതാരങ്ങൾ ശാപനിമിത്തമാണെന്നു പുരാണങ്ങളിൽതന്നെ കാണുന്നു. പരമശിവന് ഐഹിക അവതാരം കൂടാതെ ശാപനിമിത്താവതാരം കാണാറില്ല. അത്രയുമല്ല പരമശിവന് ബ്രാഹ്മണദേവനാണ്. പരിപാലനാധികാരത്താൽ വിഷ്ണു ക്ഷത്രിയദേവനാണ്. ദശാവതാരമൂർത്തികളാലും ശിവൻ സേവിക്കപ്പെട്ടവനാണെന്നുള്ളതും പുരാണങ്ങളിൽതന്നെ കാണുന്നു. അതുകൊണ്ടും ശിവൻ സർവ്വാത്മ്യജ്ഞാതൻ. മോക്ഷസാധനങ്ങളായ കർമ്മ ജ്ഞാനഭക്തികളിൽവെച്ചു സാക്ഷാൽ മോക്ഷസാധനത്വം ഭക്തിക്കുതന്നെയാകുന്നു; കർമ്മ ജ്ഞാനങ്ങൾക്കു പരമ്പരാകാരണത്വമെ ഉള്ളു. ഭഗവൽഗീതയിലും ഭക്തിമീമാംസയിലും ഭാഗവതത്തിലും ഇതുപോലെ അനേകഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഭക്തിക്കു പ്രാ

ധാന്യം കാണുന്നു. വസ്തുജ്ഞാനംകൊണ്ടു ഫലമില്ല. മനുഷ്യസേവ കൊണ്ടു ഫലമുള്ളു എന്നുള്ളത് എല്ലാവർക്കും അനുഭവമാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു മോക്ഷസാധനം പരമശിവഭക്തിതന്നെ. ഭക്തി എന്നു പറയുന്നത് അതിസ്നേഹമാണ്. പരമശിവങ്കൽ അതിനെ ചെയ്യാൽ മോക്ഷരൂപപരമഫലത്തെ പരമശിവൻ തരുന്നതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ശിവഭക്തവിലാസം എന്നു പേരായ ഈ ഗ്രന്ഥം അരപത്തിമൂവരുടെ ചരിത്രമാണ്. ജാതിയാൽ സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ചെയ്യപ്പെട്ടതും വേദാന്തരഹസ്ത്യങ്ങൾ നിറഞ്ഞതും മനുഷ്യക്ക് അത്യന്തം ഉപയോഗപ്രദമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്ന അരപത്തിമൂന്നു ഭക്തന്മാരെ ചോളദേശക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വിഗ്രഹരൂപമായി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു പൂജിച്ചുവരുന്നത് എല്ലാവർക്കും അനുഭവമാണ്. മലയാളത്തിൽ അരപത്തിമൂവർ ചരിത്രം എന്നു കേട്ടിട്ടുള്ള ജനങ്ങൾതന്നെ അത്യന്തം ദുഃഖമാണ്. മലയാളികളായ സർവ്വജനങ്ങളും ഇവരുടെ ചരിത്രഗ്രവണപാരമ്പര്യങ്ങൾകൊണ്ടുണ്ടാവുന്ന സുഖത്തെ അനുഭവിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ച് അത്യന്തലോകോപകാരിണിയായി സംസ്കൃതഭാഷാഭിജ്ഞയായി അത്മാശാലേശരഹിതയായിരിക്കുന്ന തരവത്ത് അമ്മാളുഅമ്മ ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ മലയാളഭാഷയിലാക്കി ജനക്ഷേമത്തെ കാക്ഷിക്കുന്നതുകണ്ടു സർവ്വജനങ്ങളും അനുമോദനപൂർവ്വമായി അനുഗ്രഹിക്കുമെന്നു ഞാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

ശേഖരിപ്പുരം കെ. പരമേശ്വരശാസ്ത്രികൾ.

ശ്രീ രസ്യ. ശിവഭക്തവിലാസം.

വന്ദേ ശംഭുവിരിഞ്ചിപ്രമുഖസുരശിരോ-
രതഃകാടീരകോടി
പ്രോദ്യന്മാണിക്യനീരാജിതചരണനഖം
പേദേവേദാംഗമൂലം
സോമാസോമാഭ്യുദ്ധാവിമലസുരസരി-
ദീപിരോചിഃകപദ്ം
വിദ്യാമൃത്തിവരേണ്യവരമേഭിമത
പ്രാപ്തയെവ്വശ്വനാഥം.

ഒരിക്കൽ നൈമിശാരണ്യത്തിങ്കൽ വസിക്കുന്നവരായ
ശൗനകാദിമുനികൾ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരംകൊണ്ടുവസാനി-
ക്കുന്നതായ യാഗചെയ്യാകാണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ വ്യാസശിഷ്യ-
നായ സുതൻ അവിടെ വന്നു. ശ്രുതിസ്മൃതിപുരാണജ്ഞനായ
സുതനെ കണ്ട് ഋഷികൾ സന്തോഷത്തോടെ സുതനെ ജ്ഞ-
ത്തി ചോദിച്ചു.—

ഓ സുത! ഞങ്ങൾക്കു വലുതായ ഒരു സാശയമുണ്ട്. ഞാ-
തിനെ ഭവാനാടു ചോദിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. സർവ്വജ്ഞ-
നായ ഭവാനു ഞങ്ങളുടെ സാശയത്തെ തീർത്തതരിക. ചതു-
പ്പേടങ്ങളുടേയും ശൈവാഗമങ്ങളുടേയും മന്ത്രങ്ങളുടേയും വൈ-
ദികതാന്ത്രികങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളുടേയും വേദപ്രതിപാദകങ്ങളാ-
യ വാക്യങ്ങളുടേയും വേദങ്ങളിൽ പ്രധാനങ്ങളായ മഹാവാ-
ക്യങ്ങളുടേയും പട്ടുവസാനം ഏതാരു വസ്തുവിലാകുന്നു? ജ-
ഗൽക്കാരണതേമായ വസ്തു ഏതാകുന്നു? വേദാന്തശാസ്ത്രത്തെ
നല്ലവണ്ണം വിചാരിച്ച് അതിന്റെ അർത്ഥത്തെ യഥാർത്ഥമാ-
യി മനനം ചെയ്യിട്ടും കർമ്മബന്ധജന്യമായ ജനനമരണരൂപ
സാസാരം വിടാത്തതെന്തുകൊണ്ടാണു്? ആ കർമ്മബന്ധം ഏ-

തിനാൽ നശിക്കും? ഇതെല്ലാമാണ് ഞങ്ങളുടെ സംശയങ്ങൾ. ഇതിനെല്ലാം സമാധാനം വിസ്മാരമായി പറഞ്ഞ സംശയനിവൃത്തി ചെയ്യുക. ഇങ്ങിനെ ശൗനകാദികളുടെ ചോദ്യത്തെ കേട്ടു മഹാഭാഗനായ സൂതൻ ഗുരുമുന്തിയായ ശിവനേയും വിഷ്ണുശരണനേയും ഭാരതീദേവിയേയും സമ്പ്രദായപ്രവൃത്തകന്മാരേയും ഭക്തിയോടുകൂടി നമസ്കരിച്ച് ഇങ്ങിനെ പറയുവാൻ തുടങ്ങി.—

സൂതൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാരെ! നിങ്ങളുടെ ചോദ്യം വളരെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതിന്റെ ഉത്തരം ഞാൻ ഗുരുമുഖത്തിൽനിന്നു ശ്രവിച്ചതുപോലെയും എറാൻ ബുദ്ധിക്കനുസരിച്ചും പറയാം. വേദാഗമങ്ങളിലാവട്ടേ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിലാവട്ടേ സകല മന്ത്രങ്ങളിലാവട്ടേ ഏകസ്വരൂപനായ മഹാദേവൻ തന്നെ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതെങ്ങിനെയെന്നാൽ ഏകരൂപമായ ജലം നാനാവിധങ്ങളായ ജലാശയങ്ങളിൽ വികാരഭേദത്താൽ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെയാകുന്നു. അന്യവസ്തുക്കളെ പ്രധാനമായി പറയുന്ന ശബ്ദങ്ങൾ പുരാണങ്ങളിലുണ്ടെങ്കിലും അതതു വസ്തുവിനെ ഏതുപ്രകാരം പറയുന്നുവോ അതുപ്രകാരം വേദങ്ങളിൽ ചന്ദ്രശേഖരശബ്ദം സങ്കോചാകൂടാതെ ജഗദധാരമായിട്ടു പരമശിവനെത്തന്നെ പ്രശംസിക്കുന്നു. വേദങ്ങളുടെ ആദികളിൽ ഉദാത്താദി സ്വരങ്ങളെന്ന് പറയുന്നതായും ഉപനിഷത്തുകളിൽ പ്രദിപാദ്യമായും പ്രകൃതിയിങ്കൽ ലീനനായും ഇരിക്കുന്ന പൂരുഷനെക്കാൾ പരമശിവൻ ഉൽകൃഷ്ടനാണ്. ബ്രഹ്മപുത്രന്മാരായ സനകാദിമുനീന്ദ്രന്മാർ ആ മഹാദേവകൽനിന്നു ജ്ഞാനത്തെ ലഭിച്ചതിനാൽതന്നെയാണ് സകല സംശയവിമുക്തന്മാരായിരിക്കുന്നത്. ജഗത്തു നിത്യമോ അനിത്യമോ ജീവൻ ശിവകൽനിന്നു ഭിന്നനോ അഭിന്നനോ ജ്ഞാനംകൊണ്ടു മുക്തിലഭിക്കുമോ ഇല്ലയോ ആത്മാവു ദേഹമോ പരനോ എന്നിങ്ങിനെ മതഭേദങ്ങളാലുണ്ടാകുന്ന സംശയങ്ങൾ ജ്ഞാനദാതാവായ ഗുരു ശിവനാണെന്നുള്ള ബുദ്ധി വ

അമ്പോൾ മാത്രമേ നശിക്കുന്നുള്ളൂ. അതുമാത്രമല്ല ശിവനേക്കാൾ ഗുരു ശ്വാഘ്രനാണെന്നാണ് വേദാന്തസിദ്ധാന്തം. അത്ര മഹത്വമുള്ള ഗുരുവിനെ കേവലമനുഷ്യനായി വിചാരിക്കുന്നതുതന്നെയാണ് സംസാരപ്രവാഹമെന്നു പറയുന്നത്. അങ്ങിനെയുള്ളവർക്കു വണ്ണാശ്രമാദികളിലുള്ള അഹംഭാവവും അനിത്യവസ്തുക്കളിലുള്ള നിത്യഭാവനയും മായയാൽ വർദ്ധിക്കുന്നു. അവർക്ക് ആ വിപരീതഭാവന അനേകവേദാന്തവാക്യങ്ങളാലും നശിക്കുന്നില്ല. ആ വിപരീതഭാവനയുടെ നിവൃത്തിക്കായിക്കൊണ്ടുതന്നെയാണ് ബ്രഹ്മവാദികളായ ജനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും യത്നിക്കുന്നത്. എന്നാൽ തന്നിവൃത്തിക്കായി അവിവേകികൾ പലപല കാരണങ്ങളേയും പറയുന്നുണ്ട്. ചിലർ മോക്ഷസാധനം കർമ്മമാണെന്നു പറയുന്നു. ചിലർ തപസ്സാണെന്നും ചിലർ വാപീകൂപനിർമ്മാണമാണെന്നും ചിലർ ദാനമാണെന്നും ചിലർ ബ്രതമാണെന്നും ചിലർ തീർത്ഥസ്നാനമാണെന്നും ചിലർ ക്ഷേത്രവാസമാണെന്നും ചിലർ അഷ്ടാംഗയോഗമാണെന്നും ചിലർ വേദാന്തശ്രവണമാണെന്നും ചിലർ മനനമാണെന്നും ചിലർ മുതൃപാസനയാണെന്നും ചിലർ സത്സാഗമാണെന്നും ഇങ്ങിനെ അനേക മുഖമായി പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതെല്ലാം ചെയ്യിട്ടും ചിലർ പിന്നെയും ഗർഭത്തിൽതന്നെ പതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സകല കർമ്മങ്ങളേയും ത്യജിച്ചവൻ അനായാസേന ബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ ബന്ധമോചനത്തിനുള്ള ഉപായം മേല്പറഞ്ഞവയൊന്നുമല്ല. ആ ഉപായത്തിന്നു ഭക്തിയെന്നു പേർ പറയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ മുഷികഗ്രഹണത്തിന്നുമാത്രം ഏകാഗ്രചിത്തനായിരിക്കുന്ന മാജ്ജാരനെപ്പോലെ കാൽസാധ്യത്തിന്നു മാത്രം ഭക്തിചെയ്യുകയും മറ്റുള്ള സമയങ്ങളിൽ ഭക്തിയില്ലാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് അധമഭക്തിയാകുന്നു. ഉയരത്തിലുള്ള പർവ്വതത്തിൽനിന്നു മറ്റൊരു പർവ്വതത്തിലേക്കാവട്ടേ ഒരു വൃക്ഷത്തിൽനിന്നു മറ്റൊരു വൃക്ഷത്തിലേക്കാവട്ടേ ചാടുമ്പോഴും ജനനിയെ വിടാതെ ആശ്ലേ

ഞിച്ച കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മക്കൾശിശുവിനെപ്പോലെ എത്ര ക
 റിനാപത്തുകളിലും സദാ ശിവനെ ശരണംപ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന
 തുതന്നെയാണ് ഉത്തമഭക്തി. അതുതന്നെയാണ് സർവ്വബന്ധ
 വിമോചിനി. ഭക്തി ഉത്തമമായെന്നും മദ്ധ്യമമായെന്നും മന്ദയെ
 ന്നും മൂന്നു തരത്തിലുണ്ട്. ശിവകമാശ്രവണം ചെയ്യുമ്പോ
 ഴും നാമസങ്കീർത്തനം ചെയ്യുമ്പോഴും മാത്രം മനസ്സിൽ ഭക്തി
 യുണ്ടാകുന്നതു മന്ദഭക്തിയാകുന്നു. ഗുരുപൂജചെയ്യുകയും ശിവപൂജ
 ചെയ്യുകയും ശിവലിംഗദർശനത്തിൽ വാസനാവക്കുന്നതും മദ്ധ്യ
 മഭക്തിയാകുന്നു. ആ മദ്ധ്യമഭക്തി സാലോക്യാദികളെ ദാനംചെ
 യ്യുന്നതാകുന്നു. സർവ്വകർമ്മങ്ങളേയും തൃജിച്ച് ആത്മാവിനെ ശിവ
 കൽ സമർപ്പിച്ച ശിവോഹമെന്നുള്ള ദൃഢഭാവനയോടെ ഇരിക്കുന്ന
 ത് ഉത്തമഭക്തിയാകുന്നു. പിന്നെയും ഭക്തി നവവിധമായി പാ
 ണ്തിട്ടുണ്ട്. അതുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനെ ആശ്രയിച്ചാൽ
 ജീവൻ ക്രമത്തിൽ ബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിക്കപ്പെടും. മന്ദഭക്തി
 ഭോഗദായിനിയാകുന്നു. മദ്ധ്യമഭക്തി സാലോക്യാദിദായിനിയാ
 കുന്നു. ഉത്തമഭക്തി പുനരാവർത്തിരഹിതമായ കൈവല്യദാ
 യിനിയാകുന്നു. എന്നാൽ ഉത്തമഭക്തി മനുഷ്യക്ക് അതിദുർല്ല
 യോണ്. ജഗത്തിങ്കൽ ആബ്രാഹ്മസംബന്ധം പറ്റുന്ന കഠിന
 സകല ആനന്ദങ്ങൾക്കും കാരണം ശിവഭക്തിയാണെന്നറിയു
 ന്നവൻ സകല ബന്ധങ്ങളിൽനിന്നും മോചിക്കപ്പെട്ടവനാണെ
 ന്നതന്നെ പായാം. അന്യവിഷയമായ ഭക്തികൾ ആ മഹാ
 ദേവനിൽ മന്ദഭക്തി ഉത്ഭവിക്കുന്നതുവരെ ഇരിക്കും. ആ മ
 ന്ദഭക്തിയും മദ്ധ്യമഭക്തിയാൽ നശിക്കും. മദ്ധ്യമഭക്തി ഉത്ത
 മഭക്തിയാലും നശിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു മുദിക്ഷുക്കൾ ഉത്തമ
 ഭക്തിയെത്തന്നെയാണ് സേവിക്കേണ്ടത്. മാർണ്ഡേയൻ, ഉ
 പമന്യു, വിഷ്ണു, നന്ദി, അഗസ്ത്യൻ മുതലായവർ ഉത്തമഭക്തി
 യെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. അവർ നിത്യമുക്തന്മാരാ
 കുന്നു. മനുഷ്യക്കു ശിവകൽ ഉത്തമഭക്തി ഏതുകാലംവരെ
 ഉണ്ടാകുന്നില്ലയോ അതുവരെക്കും ജാതികർമ്മഗുണജന്യമായ

ഭേദബുദ്ധി നശിക്കുന്നില്ല. ഇരുമ്പിന് ഓഷധാദിപ്രയോഗത്താൽ സ്വസ്തവസ്ത സിദ്ധിച്ചാലും സ്വപ്രകൃതിയെ വിടാത്തതുപോലെ ഉത്തമഭക്തി ലഭിച്ചില്ലെങ്കിൽ പ്രാണികൾ ജാത്യാഭിമാനാൽ തൃപ്തിപ്പെടുന്നില്ല. മഹാമേഘപവ്വതത്തിലിരിക്കുന്ന കാക്കക്കും സ്വസ്തവസ്ത ലഭിക്കുന്നതുപോലെ ഉത്തമഭക്തിയെ ആശ്രയിക്കുന്ന ഭേദിക്കും ശിവസ്വരൂപം ലഭിക്കും. സംശയമില്ല. ഹെ ജയിക്കളെ! ഭേദി ഉത്തമഭക്തിയാൽ മനോബുദ്ധിചിത്താഹങ്കാരലക്ഷണമായ അന്തഃകരണോപാധിയെ തൃപ്തിച്ചു നിത്യമായ ശിവപദത്തെ പ്രാപിക്കുന്നത് ഏതു വിധമാണെന്നു കേൾക്കവിൻ. ആദിത്യബിംബം ജലത്തിൽ പ്രതിബിംബിച്ചുകാണിരിക്കുമ്പോൾ ആദിത്യൻ ജലത്തിലുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. പ്രതിബിംബിക്കുന്നതായ ജലം നശിച്ചാൽ പ്രതിബിംബം അക്ഷബിംബത്തിൽ ലയിക്കുന്നതുപോലെ ഭേദിക്കു പ്രതിബിംബഭൂതമായ അന്തഃകരണം നശിച്ചാൽ ശിവനോടു ഭേദി ഐക്യം പ്രാപിക്കുന്നു. ഹെ മനികളേ! നിങ്ങൾക്ക് ഇതിൽ സംശയമുണ്ടെങ്കിൽ തന്നിപ്പുത്തിക്കായി ഹരശർമ്മമുനിയ്ക്കൽ പറയപ്പെട്ടതായ ഉത്തമഭക്തമാഹാത്മ്യത്തെ ഞാൻ പറയാം. ആ പുരാണത്തെ കേട്ടാൽ നിങ്ങൾക്കു സർവ്വ സംശയങ്ങളും തീരുന്നതാണ്.

എന്ന ശ്രീസ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

ഒന്നാമദ്ധ്യായം

ഹെ സുത! ഹരശർമ്മമുനിപ്രോക്തമായ പുരാണത്തെ ഞങ്ങൾക്കു പാഞ്ഞുതരിക. അതുകേട്ടു ഞങ്ങൾ ജാത്യാദിഭിമാനം വെടിഞ്ഞു മുക്തന്മാരാവട്ടേ. സുതൻപാഞ്ഞു— ഹെ ജയിക്കളെ! ശ്രവിക്കവിൻ. കലിയുഗത്തിൽ വേദങ്ങളെല്ലാം ലോപിക്കുകയാലും ശൈവപാണ്ഡുരാത്രാദികൾ മറഞ്ഞുപോകയാലും യോഗശാസ്ത്രങ്ങൾ ദൂരത്തിൽപോയി ഒളിക്കുകയാലും ഗുരുശിഷ്യകൃമം

നശിക്കുകയാലും ജനങ്ങൾക്കു സൽഗതിക്കു മാറ്റമില്ലെന്നു കണ്ടു സർവ്വഭൂതയോലുവായ ഹരശർമ്മമുനി വ്യാസപ്രസാദത്താൽ ഈ പുരാണത്തെ നിർമ്മിച്ചു. ഇതിനെ ശ്രവിക്കുന്നവർക്കു ശിവങ്കൽ ഉത്തമഭക്തി ലഭിക്കും. ആ ഭക്തികൊണ്ടു സംസാരസാഗരത്തെ കടന്നു പുനരാവർത്തിരഹിതമായ പദത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ ശിവൻ തന്നെ അവിദ്യയിൽ പ്രതിബിംബിച്ചു് ആ പ്രതിബിംബത്തെ ജീവനാക്കിയൊരു ജാത്യാദ്യഭിമാനങ്ങളിൽ പ്രവൃത്തിപ്പിക്കുന്നു. ഉത്തമഭക്തികൊണ്ടു് അതിങ്കൽ നിന്നു നിവൃത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭക്തികൊണ്ടു ശിവനെ പ്രാപിച്ചവരായ ഭക്തോത്തമന്മാരുടെ ചരിത്രങ്ങളെ ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയാം. ഭക്തിബീജത്തിൽ ക്ഷീരസാഗരത്തിന്നു കൌസ്തുഭമണിയെന്നപോലെ രമ്യമായി പയസ്വിനീനദിയുടെ തീരത്തിൽ സ്വർഗ്ഗലോകത്തിന്റെ പ്രതിബിംബമെന്നപോലെ കാഞ്ചീ എന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു നഗരിയുണ്ടു്. അതു ശിവന്റെ പ്രേമഭാജനമാണു്. ബ്രഹ്മാവു്, വിഷ്ണു, മുനീന്ദ്രന്മാർ ഇവർക്കു് പരമസ്ഥിതിയായ കൊടുക്കുന്നതുമാണു്. അവിടെയാണു് ജഗന്മാതാവായ പരാശക്തി കാമാക്ഷിയെന്ന നാമത്തോടുകൂടി പരാകാശഗുഹയെ ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്നതു്. അവിടെത്തന്നെയാണു് സദാശിവൻ വൃക്ഷമൂലത്തിലിരുന്നു് എകാഗ്രരൂപമായ തപസ്സു ചെയ്യുന്നതു്. സിദ്ധിപ്രദമായ ആ ദിവ്യക്ഷേത്രത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠപരന്മാർ ഭക്തിയോടുകൂടി കാമാക്ഷീനാഥനെ സേവിക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ മലയാചലവാസിയായ അഗസ്ത്യമുനീന്ദ്രൻ കാമാക്ഷീനാഥർക്കു് നന്ദിനായി ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു. അപ്പോൾ അവിടെയിരിക്കുന്ന ജ്യേഷ്ഠപരന്മാരെല്ലാവരുംകൂടി അഗസ്ത്യനെ പൂജിച്ചിരുന്നതിന്നു മനസ്സരിച്ചു വിനയത്തോടെ ചോദിച്ചു.—

മുനികുമാരേ— ഹെ കുമാരസംഭവോ! ഭവാനു് സർവ്വജ്ഞനും കരുണാനിധിയുമാണല്ലോ. ഞങ്ങൾ ഒന്നു ചോദിക്കുന്നു. അതിന്നു സമാധാനം പറഞ്ഞു തരിക. ഞങ്ങൾ വളരെക്കാലം തപസ്സു ചെയ്തു. വളരെ യാഗങ്ങളും ചെയ്തു. ശിവപൂജയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാലും ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സു് ശിവഭക്തിയില്ല. ഞങ്ങളുടെ മനസ്സുകൾ

തിനാൽ നശിക്കും? ഇതെല്ലാമാണ് ഞങ്ങളുടെ സംശയങ്ങൾ. ഇതിനെല്ലാം സമാധാനം വിസ്മാരമായി പറഞ്ഞ സംശയനിവൃത്തി ചെയ്യുക. ഇങ്ങിനെ ശൗനകാദികളുടെ ചോദ്യത്തെ കേട്ടു മഹാഭാഗനായ സൂതൻ ഗുരുമുന്തിയായ ശിവനേയും വിഷ്ണുശരണനേയും ഭാരതീദേവിയേയും സമ്പ്രദായപ്രവൃത്തകന്മാരേയും ഭക്തിയോടുകൂടി നമസ്കരിച്ച് ഇങ്ങിനെ പറയുവാൻ തുടങ്ങി.—

സൂതൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാരെ! നിങ്ങളുടെ ചോദ്യം വളരെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇതിന്റെ ഉത്തരം ഞാൻ ഗുരുമുഖത്തിൽനിന്നു ശ്രവിച്ചതുപോലെയും എന്റാ ബുദ്ധിക്കനുസരിച്ചും പറയാം. വേദാഗമങ്ങളിലാവട്ടേ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിലാവട്ടേ സകല മന്ത്രങ്ങളിലാവട്ടേ ഏകസ്വരൂപനായ മഹാദേവൻ തന്നെ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതെങ്ങിനെയെന്നാൽ ഏകരൂപമായ ജലം നാനാവിധങ്ങളായ ജലാശയങ്ങളിൽ വികാരഭേദത്താൽ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെയാകുന്നു. അന്യവസ്തുക്കളെ പ്രധാനമായി പറയുന്ന ശബ്ദങ്ങൾ പുരാണങ്ങളിലുണ്ടെങ്കിലും അതതു വസ്തുവിനെ ഏതുപ്രകാരം പറയുന്നുവോ അതുപ്രകാരം വേദങ്ങളിൽ ചന്ദ്രശേഖരശബ്ദം സങ്കോചാകൂടാതെ ജഗദധാരമായിട്ടു പരമശിവനെത്തന്നെ പ്രശംസിക്കുന്നു. വേദങ്ങളുടെ ആദികളിൽ ഉദാത്താദി സ്വരങ്ങളെന്ന് പറയുന്നതായും ഉപനിഷത്തുകളിൽ പ്രദിപാദ്യമായും പ്രകൃതിയിങ്കൽ ലീനനായും ഇരിക്കുന്ന പൂരുഷനെക്കാൾ പരമശിവൻ ഉൽകൃഷ്ടനാണ്. ബ്രഹ്മപുത്രന്മാരായ സനകാദിമുനീന്ദ്രന്മാർ ആ മഹാദേവകൽനിന്നു ജ്ഞാനത്തെ ലഭിച്ചതിനാൽതന്നെയാണ് സകല സംശയവിമുക്തന്മാരായിരിക്കുന്നത്. ജഗത്തു നിത്യമോ അനിത്യമോ ജീവൻ ശിവകൽനിന്നു ഭിന്നനോ അഭിന്നനോ ജ്ഞാനംകൊണ്ടു മുക്തിലഭിക്കുമോ ഇല്ലയോ ആത്മാവു ദേഹമോ പരനോ എന്നിങ്ങിനെ മതഭേദങ്ങളാലുണ്ടാകുന്ന സംശയങ്ങൾ ജ്ഞാനദാതാവായ ഗുരു ശിവനാണെന്നുള്ള ബുദ്ധി വ

ദേവി—ഭവാൻ നിമ്ബനാവട്ടേ മലിനനാവട്ടേ ആ കഥ അവിടെയിരിക്കട്ടേ. അത് ആകാശംപോലെയുള്ള പ്രസിദ്ധിയല്ലേ? ഭവാൻ സത്യസപരൂപനാണെങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ പരാജിതനായിട്ടു ഞാൻ തോറില്ലെന്നു പറയുന്നവാക്കു സത്യമല്ല. മിത്വതന്നെ. മിത്വയെ മിത്വമുള്ളു ബാധിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

ഹെ ദേവി! നിന്റെവ്യവഹാരം യഥാർത്ഥമായി എന്നു സംബന്ധിക്കുന്നില്ല. മിത്വമായ ഈ പ്രപഞ്ചം എന്നാലാണ് സത്യംപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെയിരിക്കെ ലോകവ്യവഹാരം എന്ന ബാധിക്കുമോ?

ദേവി—ഹെ ദേവ! ഭവാന്റെപ്രകാശം ലോകവ്യവഹാരംകൊണ്ടുതന്നെയല്ല അറിയേണ്ടത്? ആ പ്രകാശവും വിറകിന്റെ സംബന്ധത്താൽ അഗ്നിക്കു പ്രകാശമുണ്ടാകുന്നതുപോലെ എന്നോടുചേരുമ്പോൾ തന്നെയല്ല ഉണ്ടാകുന്നത്.

ദേവൻ—ഹെ ദേവി! ജഗത്തിന് എന്തുപ്രകാശമാണുള്ളത്? അതു ജഡമല്ലേ? ഞാൻ സ്വയംപ്രകാശസപരൂപനാണല്ലോ. ആകാശംപോലെ രൂപമില്ലാത്തവനുമാണ്. ഈ കാണുന്ന രൂപം എന്റെ ഇച്ഛാസാധ്യമാണ്.

ദേവി—ഹെ മഹേശ്വര! രൂപം ഭവാന് ഇച്ഛാസാധ്യമാണെങ്കിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു രൂപം ധരിക്കേണമെന്നുണ്ടോ? ഈ രൂപം ആത്മയുതന്നെ. ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതു മണ്ഡലമാണ്. ഭയങ്കരമായ ജടാഭാരത്തിൽ സ്പർത്തിനെക്കൊണ്ടു ചുറ്റിയിരിക്കുന്നു. നൊറിത്തടത്തിലുള്ള നേത്രത്തിൽനിന്ന് എപ്പോഴും അഗ്നി ജപലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കാതിലുള്ള കണ്ഡലങ്ങളൊ കണ്ഡലീശ്വരന്മാർതന്നെ. ഭവാന്റെ ഭോജ്യം ഹാലാഹലമാണ്. ആഭരണം വലുതായ അസ്ഥിമാലയാണ്. ദേഹത്തിൽ ലേപനം ചെയ്യുന്നതു ചിതാദസ്തമാണ്. കയ്യിൽ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതു കപാലമാണ്. ഭവാനു സകലഭൃഷണങ്ങളും സ്പർശം തന്നെ. ഉടുത്തതു ഗജചർമ്മമാണ്. ഇങ്ങിനെയെല്ലാമുള്ള അലങ്കാരങ്ങളോടുകൂടി വസിക്കുന്നതു ശ്ലാഘനത്തിലാണ്. വാഹനം വൃദ്ധക്കുളിയാണ്. കൂടെയുള്ള പരിജനങ്ങളോ ഭൃതന്മാർതന്നെ. ആ

രെങ്കിലും ബന്ധുക്കളുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ദരിദ്രന്മാരുമാണ്. ആ ലിഹൻ ചുവട്ടിൽ തവസ്സു ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് പ്രവൃത്തി. ഹെ ദേവ! ഭവാനു് ഇങ്ങിനെ ഒരു രൂപം കിട്ടിയെല്ലോ. വിശേഷംതന്നെ. എന്റെ കടാക്ഷംകൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള ജനങ്ങളെ ഭവാനു് ഒന്നു നോക്കുക. എത്രമനോഹരന്മാരായിരിക്കുന്നു. എത്ര സൗഭാഗ്യമുള്ളവരായിരിക്കുന്നു. അവർ വളരെ യാഗങ്ങളും മാരാ ചെയ്യു സ്വർഗ്ഗാദി ലോകങ്ങളിൽ ബ്രഹ്മാദികളാൽ പൂജിതന്മാരായിരിക്കുന്നു. നേത്രാനന്ദകരമായ രൂപം ഭവാനു ധരിപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ കാണട്ടെ. എന്നാൽ ഭവാനു വിജയിയാണെന്നു പറയാം.

ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞു ലോകമാതാവായ ദേവി മൌനത്തെ അവലംബിച്ചു മുഖത്തെ തിരിച്ചു കിളിയെ സംസാരിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ അല്പം മന്ദസ്ഥിതത്തോടുകൂടി ദേവിയോടുപാഞ്ഞു. ഹെ ദേവി! ഞാൻ ശ്രീയല്ല. പരമേശ്വരല്ല. അതിനാൽ ഇനിക്കു ലജ്ജയും അഭിമാനവുമില്ല. ഞാൻ ആകാശപോലെ സർവ്വ വ്യാപിയാണ്. നേത്രാനന്ദകരമായ രൂപം കാണേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ കാണിച്ചു തരാം. നിന്റെ വിശാലനേത്രങ്ങളാൽ നല്ലവണ്ണം കാണുക. എന്നിങ്ങിനെ പാഞ്ഞു മഹാദേവൻ തേജസ്സിനാൽ ജ്വലിക്കുന്നതായ ഒരു ഉത്തമരൂപത്തെ ധരിച്ചു. ആയിരംകോടി മന്ദമന്മാരുടെ സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സാരമെന്നതുപോലെ അതികോമളമായും കോടി സൂര്യന്മാരുടെ തേജസ്സിനു തുല്യമായ തേജസ്സോടുകൂടിയും കോടി ചന്ദ്രന്മാരുടെ ചന്ദ്രികപോലെ അതിശീതളമായും മന്ദഹാസത്താൽ പ്രകാശിക്കുന്ന മുഖാരവിന്ദത്തോടുകൂടിയും പ്രസന്നങ്ങളായും ദീപ്തങ്ങളായുമുള്ള നേത്രങ്ങളിൽനിന്നു കരുണാരസത്തെ പ്രവാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ഹിപ്താഭരണങ്ങളെ ധരിച്ചുകൊണ്ടും അതിസൗരഭ്യമുള്ള ചന്ദനത്താൽ ലേപിതനായും മന്ദോജ്വലങ്ങളായ കണ്ഡലങ്ങളെ ധരിച്ചും അതിദിവ്യമായ വസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചും ദിവ്യരത്നങ്ങളാൽ ശോഭിതമായ കാഞ്ചിയെ ധരിച്ചും പാദങ്ങളിൽ രത്നസംയുക്ത

മായ നൂപുരങ്ങളെ ധരിച്ചും നൊറിത്തടത്തിൽ ജഗന്മോഹന
മായ തിലകത്തെ ധരിച്ചും വളരെപ്പറയുന്നതെന്തിന്? ദേവോ
ഭിക്തുകൾക്കുടി ആ രൂപത്തെ നോക്കേണമെങ്കിൽ നേത്രങ്ങൾ
കഴുകിട്ടു വേണമെന്നു മാത്രമേ പാവാനുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെ ഗൗര
രിയുടെ നേത്രങ്ങൾക്ക് ആനന്ദകരമായും സകലസൗന്ദര്യസാ
രഭൂതമായുമിരിക്കുന്ന രൂപത്തെ ധരിച്ച ആ മഹേശ്വരൻ കൈ
ലാസപദ്മത്തെ അലങ്കരിച്ചതുപോലെ ശോഭിച്ചു.—

ഏക സ്മരണാപപുരാണത്തിൽ

രണ്ടാം മദ്ധ്യായം

അത്യന്തതമായ വിഗ്രഹത്തെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന
മഹേശ്വരനെക്കണ്ടു വിസ്തീതയായ ദേവി നമസ്കരിച്ചു സ്തുതി
ക്കുവാൻ തുടങ്ങി.—

നമശ്ശിവായദേവായ
ശംഭവേസർവ്വസാക്ഷിണേ
ഇച്ഛാധീനസ്വരൂപായ
വിരൂപാക്ഷായതേനമഃ.

മനഃസാവചസോവാപി
നമസ്തേദൂരവത്തിനേ
വിശ്വാധികായരുദ്രായ
വീതരാഗക്രോധനമഃ.

സൃഷ്ടിയെബ്രഹ്മരൂപായ
രക്ഷായെവിഷ്ണവനമഃ
സാഹാരായപ്രപഞ്ചസ്വ
നമസ്തേരുദ്രമന്ത്രവ.

യത്സത്താജഗതസ്സത്താ
യത്ഭാസാഭാസതെജഗൽ

ഇമോദരാപദിനായ
ശിവായജ്യോതിഷനമഃ.

കാലകർമ്മവിദായ
നമഃകൈവല്യരൂപിണേ
കാരുണ്യനാഥയെതുഭ്യോ
കാലകണ്ഠായതേനമഃ.

യോനഃപ്രവിശ്യസർപ്പാണി
ഭൂതാനിഭവനേശ്വരഃ
സഞ്ജീവയരിസർപ്പാത്മ
നമസ്തസ്മൈശിവായതേ.

ഭക്തിഗമ്യായഭവായ
ഭവപാശമുക്തിദേസതാം
ഭാനമണ്ഡലവാസായ
ഭഗ്വായഭവതേനമഃ.

ചതുർഭുജായമഹാദൈ
ഭേവായഭേനാത്മനേ
ഭഗവതേവിഷ്ണവായ
ഭക്താലാപരഭിദേനമഃ.

സർപ്പാത്മാക്കൾക്കും സാക്ഷിരൂപനായും ഇച്ഛാലബ്ധമായ
സ്വരൂപത്തോടുകൂടിയവനായും വിരൂപാക്ഷനായുമിരിക്കുന്ന
ശംഭുവിനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.—

വാക്കിന്നും മനസ്സിന്നും ദൂരസ്ഥിതനായും വിശ്വപത്തിൽ
എല്ലാവരക്കുമധികനായും കാമക്രോധരഹിതനായുമിരിക്കു
ന്ന ഭദ്രനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.—

ജഗൽസൃഷ്ടിക്കു ബ്രഹ്മരൂപനായും രക്ഷയ്ക്കു വിഷ്ണുരൂപനാ
യും സാഹാരത്തിന്നു ക്രോധമൂർത്തിയായ ഭദ്രനായുമിരിക്കുന്ന ഭേ
വനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.—

ഇല്ലാത്തതായപ്രപഞ്ചം ഉണ്ടെന്നുള്ള വ്യവഹാരം യാവ
നൊരുത്തന്റെ സത്തായാലോ യാതൊരുത്തന്റെ പ്രകാശ
ത്താൽ പ്രപഞ്ചം മഴുവനും പ്രകാശിക്കുന്നുവോ ഇദംശബ്ദവാ
ച്യമായ ആരോപരഹിതനായും പ്രകാശരൂപനായുമിരിക്കുന്ന
ദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.—

കാലത്തിന്നും കർമ്മത്തിന്നും എത്താത്തവനായും ഏക
സ്വരൂപനായും കരുണാനിധിയായുമിരിക്കുന്ന നീലകണ്ഠനെ
ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.—

സർവ്വഭൂതങ്ങളുടേയും അന്തർഭാഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു സർവ്വ
ങ്ങളേയും പ്രവൃത്തിപ്പിച്ചുകാണ്ടിരിക്കുന്ന സർവ്വാത്മാവിനെ
ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.—

ഭക്തികാണ്ടു പ്രാപിക്കപ്പെട്ടവനായും ഭക്തന്മാരുടെ
സാസാരബന്ധമോചകനായും സൂര്യമണ്ഡല മദ്യവർത്തിയായും
ഗായത്രിസ്വരൂപനായുമിരിക്കുന്ന ദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കു
ന്നു.—

ചതുർബാഹുവായും അഗ്നിസ്വരൂപനായും ഭക്ഷയജ്ഞവി
നാശകനായും ഖാലും, യൌവനം, വാർദ്ധക്യം എന്നുള്ള അവ
സ്ഥാന്ത്രയരഹിതനായുമിരിക്കുന്ന മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരി
ക്കുന്നു.—

ഇങ്ങിനെ ഗൌരി സ്തുതിച്ചപ്പോൾ ഭഗവാൻ പ്രസന്നനാ
യിട്ടു ഹെ ദേവി! നിനക്കന്തുവരമാണ് വേണ്ടത്? അതിനെ
വരികുക, എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു ദേവി ഹെ ദേവ! ഭവാ
ന്റെ ഈ രൂപം കണ്ടതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞാൻ പൂണ്ണമനോരഥ
യായി. ഇനിക്കു ഭവാനിലുള്ള ഭക്തി സ്ഥിരമായിരിക്കുക മാത്രമെ
വേണ്ടു. ഞാൻ വാക്കുകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും ദേഹംകൊണ്ടും
ചെയ്യതായ അപരാധത്തെ ഭവാനു ക്ഷമിച്ചു കരുണാചയ്യ
ണേ. ദേവി ഇങ്ങിനെ പറയുമ്പോൾ മഹേശ്വരൻ നന്ദിയെ

വിളിച്ചു കാറ്റിനെ മറയ്ക്കുവാനായി അവിടെ കെട്ടിയിരുന്ന തിരശ്ശീലായ എടുക്കുവാൻ പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു നന്ദി ആ തിരശ്ശീലായ എടുത്തു. അപ്പോൾ രത്നനിമിതമായ ചുമരിന്മേൽ തന്റെ പ്രതിബിംബത്തെ കണ്ടു. ദേവിക്ക് അതു നോക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു കാണിച്ചുകൊടുത്തു. അതുകണ്ടപ്പോൾ ദേവി ഹെ ദേവോ! അതു ഭവാനൻ പ്രതിബിംബമല്ലേ? ഭവാനൻ ശക്തി കൊണ്ട് അതിനെ ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തുക. അതാണ് ഇനിക്കു വരാവേണ്ടത് എന്നുപറഞ്ഞു. ഉടനെ അചിന്ത്യശക്തിമാനായ മഹേശ്വരൻ ആ പ്രതിബിംബത്തെ ഹെ സുന്ദരോ! എന്റെ സമീപത്തുവരു എന്നുവിളിച്ചു. മഹേശ്വരൻ എന്തുചെയ്യാനാണ് ശക്തിയില്ലാത്തത്. ബ്രഹ്മാവിന് അങ്ങിനെ ഒരു രൂപത്തെ മനസ്സുകൊണ്ട് ആലോചിച്ചാൽപ്പോലും സാധ്യമാകയില്ല. സൃഷ്ടിയുടെ കഥ പറയേണ്ടതുണ്ടോ? ഉടനെ ആ സുന്ദരസ്വരൂപ വന്നു നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹെ ദേവോ! ഞാൻ ഭവാനൻ ഭാസനാണ്. ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു പറയുക. ഭവാനൻ ആജ്ഞയായ്ക്കൂടി എന്റെ ജന്മ സാഫല്യം വരുത്തട്ടെ. ഇങ്ങിനെ ആ പ്രതിബിംബം പറഞ്ഞതുകേട്ടു മഹേശ്വരൻ സന്തോഷത്തോടെ തന്റെ ഗണങ്ങളിൽ അഗ്രഗണ്യനായിരിക്കുവാൻ കല്പിച്ചു. സുന്ദരരൂപത്തിന്റെ പ്രതിബിംബമാകയാൽ സുന്ദരനെന്നു പേരും വിളിച്ചു. തന്റെ ഭസ്മപാത്രത്തെ അവന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. ഇതു സൂക്ഷിച്ച് ഇനിക്കുവേണ്ടപ്പോഴെല്ലാം ഭസ്മാതരുന്നതാണ് നിനക്കു പ്രവൃത്തി എന്നുപറഞ്ഞു. പിന്നെ ക്രമത്തിൽ സുന്ദരൻ മഹേശ്വരൻ അതിപ്രീതിമാനായിഭവിച്ചു. മഹേശ്വരൻ തന്റെ ശക്തികളെയെല്ലാം സുന്ദരനാക്കൊടുത്തു. സുന്ദരന്റെ കയ്യിൽനിന്നു ഭസ്മമടുത്തു ലേപനംചെയ്യുന്നതു മഹേശ്വരൻ അതിസന്തോഷമായി ഭവിച്ചു. ദിനന്തോരം സന്ധ്യാസമയത്തിൽ മഹേശ്വരൻ ഞ്ഞാലെയ്ക്കു ക്ഷീണിക്കുമ്പോൾ സുന്ദരന്റെ ചുമലുകളിൽ തന്റെ കൈകളെ വെച്ചു വിശ്രമിക്കുക. നന്ദിമുതലായ അന്യഭക്തങ്ങളെ വിളിക്കുമ്പോൾ സുന്ദരോ! സുന്ദരോ! എന്നു രണ്ടു മൂന്നു

പ്രാവശ്യം വിളിച്ചു ദേവിയെ ചിരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു പിന്നെ മാറുള്ളവരെ വിളിക്കും. അന്യന്മാരായവർ ശിവോഹമെന്നുള്ള ഭാവനയാലാണ് മുക്തന്മാരാകുന്നത്. അങ്ങിനെയുള്ള ശിവൻ ഞാൻ സുന്ദരനാണെന്നു നിരന്തരം ധ്യാനിക്കുന്നു. മഹേശ്വരൻ സുന്ദരനെ തന്നെപ്പോലെ ഗജചർമ്മത്തെ ഉടുപ്പിച്ചു പാദങ്ങളിൽ ഫണരത്തങ്ങളാൽ ശോഭിതങ്ങളായ 'സുസ്തപുരങ്ങളെ ധരിപ്പിച്ചു സർപ്പാഗം ഭസ്മധരിപ്പിച്ചു കഴുത്തിൽ അസ്ഥിമാലയെ ധരിപ്പിച്ചു കാതിൽ ഫണികണ്ഡലത്തെ ധരിപ്പിച്ചു ശിരസ്സിൽ ജടാഭാരത്തേയും അതിൽ ചന്ദ്രക്കലയേയും ധരിപ്പിച്ചു കാളയുടെ പുറത്തു കയറ്റി ഭൂതഗണങ്ങളെ ചുറ്റം നടത്തിച്ചു കൈലാസത്തിലെല്ലാം സഞ്ചരിപ്പിക്കും. തന്നെ കാണുവാൻ വന്നവരായ ദേവാദികളെ സുന്ദരന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിപ്പിക്കും. മഹേശ്വരൻ സുന്ദരനെ കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു സുന്ദരാ! നീ ഇപ്പോൾ ശിവൻതന്നെ. എന്നുപറഞ്ഞ് അവന്റെ ശിരസ്സിൽ ചാർത്തിക്കൊടുക്കും. വേദാന്തവാക്യങ്ങൾക്കുകൂടി അഗോചരനായ മഹേശ്വരൻ സ്തുതിപാഠകന്മാരെക്കൊണ്ടു സുന്ദരനെ സ്തുതിപ്പിക്കും. ആ ജഗദീശ്വരൻ സൃഷ്ടി, രക്ഷ, സംഹാരം, തിരോധാനം, അനുഗ്രഹം എന്നിങ്ങിനെയുള്ള തന്റെ പഞ്ചകൃത്യങ്ങളെ സുന്ദരനു പഠിപ്പിച്ചു. ഒരിക്കൽ സനകാദി മഹർഷികൾ സന്ദേഹത്തെ ചോദിപ്പാനായി വന്നപ്പോൾ പതുപാശനിണ്ണയത്തെ സുന്ദരനെക്കൊണ്ടു പറയിച്ചു. വളരെ പാത്തിട്ടെന്താണ് മഹേശ്വരന്റെ സർവ്വസമ്പത്തുകളിലും ഗൌരിയെ ഒഴിച്ചു മാറുള്ള എല്ലാവരെക്കാളും സുന്ദരനു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായി. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോഴാണ് ദേവന്മാരും അസുരന്മാരും ഒരുമിച്ച് അമൃതം ലഭിപ്പാനായി പാലാഴിയെ കടയുവാൻ നിശ്ചയിച്ചത്. മന്ദരപർവ്വതത്തെ മഥനദണ്ഡമാക്കി വാസുകിയെ കയറാക്കി ദേവദാനവന്മാരും വിഷ്ണുവും കൂടി കടയുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ ഭജബലം സഹിപ്പാൻ കഴിയാതെ വിവരനായിട്ടു വാസുകി ദീപ്തശാപസം വിട്ടുതുടങ്ങി. എന്നുമാത്രമല്ല അതിശോഭനമായ കാളകൂടവിഷ്ണുത്തെ ഛട്ടിച്ചു. കാ

ലാഗ്നിയുല്പാദനം ആ വിഷം സകലത്തെയും ഹേമിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ദേവന്ദ്രൻ മുതലായ അഷ്ടദിക്പാലന്മാരും ഓടിപ്പോയ്ക്കിടത്തു. ബ്രഹ്മാവും ഭയപ്പെട്ടോടി. മഹാവിഷ്ണു വിഷത്തിന്റെ ഉഗ്രതകൊണ്ടു കരിഞ്ഞനിറമായിഭവിച്ചു. അനവധി ദേവദാനവന്മാർ മൂർത്തിതന്മാരായി സമുദ്രത്തിൽവീണു. ഈ സങ്കടാവസ്ഥ കണ്ടുനില്ക്കുന്നവരായ മുനിജനങ്ങൾ മഹേശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. ലോകത്തെ രക്ഷിക്കേണമെന്ന് അപേക്ഷിച്ചു. അതുകേട്ടു പരമശിവൻ സുന്ദരനെ അയച്ചു. സുന്ദരൻ വേഗാപോയി അത്യുഗ്രമായ ഹാലാഹലത്തെ ഞാവൽപഴംപോലെ കയ്യിൽ ഉരുട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ടു മഹേശ്വരന്റെ സമീപത്തേക്കുപോയി. സുന്ദരൻ തന്റെ കയ്യിൽ വിഷത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടുവരുന്ന ഭാഗികളിട്ട് അതിസന്തുഷ്ടനായ മഹേശ്വരൻ ദേവിക്കുകാണിച്ചുകൊടുത്ത് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹേ ദേവി! നമ്മുടെ പ്രിയനായ സുന്ദരൻ ഹാലാഹലവിഷത്തെ കയ്യിലെടുത്തുകൊണ്ടു വരുന്നതു നോക്കുക. വിരിഞ്ഞതാമര പൂഷ്പത്തിൽ വെണ്ണ് ഇരിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. മഹേശ്വരൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ സുന്ദരൻ ഹാലാഹലത്തെ പരമശിവന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. മഹേശ്വരൻ അതിനെ വേഗം ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്ത് അതു പരമശിവന്റെ കണ്ണത്തിൽ ആഭരണംപോലെ ശോഭിച്ചു. അപ്പോൾ ഹാലാഹലത്തെ കയ്യിലെടുത്തു കൊണ്ടുവന്ന സുന്ദരനെ ജനങ്ങളെല്ലാം സാക്ഷാൽ പരമശിവനാണെന്നു പ്രശംസിച്ചു.—

എന്ന സ്തോത്രോപപുരാണത്തിൽ

മു ന ൨ മദ്ധ്യായം .

പരമശിവന്റെ കല്പനപ്രകാരം വിഷത്തെ തന്റെ കൈകളിൽ എടുത്തുകൊണ്ടു വന്നതിനാൽ ഭൂതഗണങ്ങളിൽ തന്നെപ്പോലെ ആത്മമില്ലെന്നു സുന്ദരന്മാരുടെ ഗദ്യം ഉരുവിച്ചു. സദ്യം

തമാവായ മഹേശ്വരൻ സുന്ദരനാണ്ടായ ഗർവ്വത്തെയറിഞ്ഞു അ
 തിന്നു തക്കതായ ശിക്ഷചെയ്യേണമെന്നു വിചാരിച്ചു. ഇങ്ങി
 നെയിരിക്കുമ്പോൾ ദേവിയുടെ പരിചാരികമായ കമലിനി
 യെന്നും അനിനിതയെന്നും രണ്ടുസ്ത്രീകൾ ദേവികു പുഷ്പംകൊ
 ണ്ടുവരുവാനായി പുഷ്പോദ്യാനത്തിലേക്കുപോയി. അതേസമയ
 ത്തിൽതന്നെ സുന്ദരൻ ദേവനും ദേവിയും അനുപുരത്തിലാ
 ണെന്നറിഞ്ഞു പുറത്തിറങ്ങി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടു പുഷ്പോദ്യാന
 ത്തിൽ എത്തി. അവുടെ നീലപർവ്വതത്തിൽ ഇടിമിന്നലുകളെ
 ന്നപോലെ മല്ലികാലതകളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊ
 ണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകളെകണ്ടു. അവർ സ്വന്തംചെയ്യ സ്വപ്നവണ്ണ
 തെപ്പോലെയുള്ള ദോഷകാന്തിയോടു കൂടിയവരായിരുന്നു. കിംതു
 കവണ്ണമായ വസുന്ദളാൽ ജാജപലമാനകളായുമിരുന്നു. താ
 മരപ്പുക്കളെപ്പോലെയുള്ള പാദങ്ങളിൽ നൂപുരങ്ങൾ മനോഹര
 മായി ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മന്ദമന്ദൻ തുണീരമെന്നപോലെ
 യുള്ള കണകാലുകളാൽ അവർ ഏറ്റവും ശോഭിച്ചിരുന്നു. കൂർ
 ദോഹപോലെയുള്ള ജാനകളാലും രാദാസദൃശങ്ങളായ ഊരു
 കളാലും ശോഭിതമായിരുന്നു. സ്വപ്നനിമിതമായ പലകപോ
 ലെ ഉന്നതജ്വലനത്താലും ശോഭിതമായിരുന്നു. മന്ദമരമത്തി
 ന്റെ ചക്രത്തെപ്പോലെ ഇരിക്കുന്ന നിതംബപ്രദേശത്തിൽ കാ
 ഞ്ചികൾ ഇട്ടതിനാൽ ശോഭിതമായിരുന്നു. കുറച്ചു കിഴിഞ്ഞതാ
 യ വസുബന്ധത്താൽ അല്ലാപ്പം പ്രദർശിക്കുന്നതായ നാഭിപ്രദേ
 ശത്താൽ മനോഹരകളായിരുന്നു. അവരുടെ രോമാവലികൾ
 അതിമനോഹരങ്ങളായിരുന്നു. വളരെ സൂക്ഷ്മമായ മദ്ധ്യപ്ര
 ദേശത്താൽ മനോജ്ഞകളായിരുന്നു. വടപത്രാപോലെയുള്ള ഉ
 ദരത്തിൽ വലിത്രയങ്ങളാൽ ശോഭിതമായിരുന്നു. അവരുടെ
 സുനങ്ങൾ പീനങ്ങളും സ്തിശ്ചങ്ങളും അല്ലാപ്പം ചലനത്തോടു
 കൂടിയവയുമാകുമിരുന്നു. അവരുടെ സുനചൂഷകങ്ങൾ മുത്തമാല
 കളാൽ പ്രലാബങ്ങളായും മനോഹരങ്ങളായുമിരുന്നു. പൂക്കൊ
 ത്തുകൾപോലെ ഇരിക്കുന്ന രക്തവണ്ണങ്ങളായ മോതിരങ്ങളു
 ടെ കിരണസമൂഹത്താൽ വിചിത്രവേഷകളായിരുന്നു. അവ

രുടെ കരപല്ലവങ്ങൾ കിടിലങ്ങളും രക്തവണ്ണങ്ങളുമായ നഖങ്ങളാൽ ശോഭായമാനങ്ങളായിരുന്നു. അവരുടെ ഭുജങ്ങൾ രത്നങ്ങളാലും പവിഴങ്ങളാലും സംയുക്തമായ കടകകങ്കണങ്ങളാലും കേയുരം അംഗദം ഇവകളാലും അതിശോഭിതങ്ങളായിരുന്നു. ചുമലിൽ സ്തരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കണ്ഡലങ്ങളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട ശ്രോത്രങ്ങളാൽ അതിരമ്യകളായിരുന്നു. അവരുടെ ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങളിൽ കൈലാസപദ്മതവും അതിലുള്ള വനപ്രദേശവും എന്നുവേണ്ടാ ലോകം മുഴുവനും പ്രതിഫലിച്ചിരിക്കുന്നു. മന്ദസ്ഥിതമാകുന്ന ചന്ദ്രികയാലും താമബുലസംയുക്തമായ കല്പ്തരത്താലും ശോഭിതമായ അധരപല്ലവങ്ങളാൽ അതിമനോഹരകളായിരിക്കുന്നു. അവരുടെ നിശ്ചാസസൗരഭ്യത്താൽ ആകൃഷ്ടങ്ങളായ വണ്ടുകളാൽ സന്ത്രസ്തലോചനകളായിരിക്കുന്നു. അവരുടെ നാസികകൾ മുക്താഭരണത്താൽ അതിമനോഹരങ്ങളായിരിക്കുന്നു. അവരുടെ കടാക്ഷമാകുന്ന യമുനാനദിയുടെ തിരമാലകളാൽ സങ്കലദിക്കുകയും ആക്രമിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ചില്ലികൾ മന്മഥന്റെ വില്ലിനെ തോല്പിക്കുവാൻ വിളിക്കുന്നു. അവരുടെ അഭേദതുല്യമായ നൊറിയിലുള്ള കസ്തൂരിതിലകത്താൽ അതിമനോഹരകളായിരിക്കുന്നു. അവരുടെ നീലവണ്ണമായ കലഭാരം പാദാന്തത്തോളം നീണ്ടുകിടക്കുന്നു. അവരുടെ മുഖം ലാവണ്യസാരസമൃദ്ധമായ ചന്ദ്രബിംബത്തിന്നു തുല്യമായിരിക്കുന്നു. അവരുടെ പാദാരവിന്ദങ്ങളിലുള്ള പൊടികളാൽ തിച്ഛാത്ത മയെക്കൂടി തോല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സുന്ദരൻ ഇങ്ങിനെയുള്ള സ്ത്രീകളെ കണ്ടപ്പോൾ സംഭ്രാന്തനേത്രനായി ഭവിച്ചു. അപ്പോൾ മന്മഥൻ തന്റെ ശത്രുവിനുള്ള വൈരത്തെ ഓത്തു മഹേശ്വരന്റെ പ്രതിബിംബമായ സുന്ദരനെ അഞ്ചു ബാണങ്ങളാലും പ്രഹരിച്ചു. ഉടനെ സുന്ദരൻ ഓരോന്നു ചിന്തിക്കുവാൻ തുടങ്ങി; ഇവരുടെ സൃഷ്ടിചാതുര്യം അത്ഭുതംതന്നെ. താമസ്യജ്ഞാനവും ആശ്ചര്യം. സൗന്ദര്യവിശേഷമോ അത്യ

ശൂന്യം. മനോഹരകളായിരിക്കുന്ന ഇവരുടെ ആപാദകേശമു
 ള്ള അവയവങ്ങളിൽ എന്താ മനസ്സു നിമഗ്നമായിരിക്കുന്നു.
 അതിനെ ഉദ്ധരിപ്പാൻ എനിക്കു ശക്തിയുമില്ല. ഇവർ എ
 വിടെനിന്നു വന്നവരാണ്. ഭക്തനിയുടെ പ്രതിബിംബമോ
 മറ്റൊന്ന്, ഇത് എന്താ സ്വപ്നമോ, അതോ മന്മഥമായ
 യോ, എന്നാൽ ഇവരുടെ ആപീനങ്ങളും കഠിനങ്ങളും നി
 മ്ബലങ്ങളും നിരൂപമങ്ങളും അന്യോന്യം സ്പർശിക്കുന്നവകളുമാ
 യ ക്ഷമങ്ങളെ കണ്ടാൽ ആർക്കു ധൈര്യമുണ്ടാവില്ലെന്നുതന്നെ
 യാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. കോടിജനങ്ങളിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള ത
 പസ്സിന്റെ ഫലം ഇവരുടെ ആലിംഗനം ഒരിക്കൽ ലഭിക്കേ
 ന്നതുതന്നെയാണ്. ഇവരുടെ അധരാമൃതത്തെ ആർതന്നെ
 ആസ്വദിക്കുന്നു, ആ വിഷയത്തിൽ ഞാൻ ആരാണ്. എ
 ന്നാൽ ഇവരുടെ അധരാമൃതഭാസ്യത്തെ ഞാൻതന്നെ പ്രാ
 ത്തിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ സുന്ദരൻ അവരെ അനുരാഗിച്ചതാ
 യ തന്റെ ദിവാചാരത്തെ മറച്ചുവെക്കുവാൻ ശക്തനല്ലാതെ
 അവരുടെ സമീപത്തേക്കുചെന്നു. അവരും മന്മഥമുഗ്ദ്ധനായ
 സുന്ദരനെ കണ്ട് അനാഗവിവശകളായി ഭവിച്ചു. എന്നാൽ
 ആ മന്മഥൻ അഞ്ചു ഖാണ്ഡങ്ങളാൽ അവർ മൂന്നുപേരെയും
 ഒപ്പം പ്രാഹരിച്ച് അവശമാരാക്കിത്തീർത്ത് എങ്ങിനെയോ
 ണാവോ. അതുകൊണ്ടു മന്മഥൻ അതുതവിക്രമൻതന്നെ.
 അവരുടെ ലജ്ജാസാഹിത്യങ്ങളായ കടാക്ഷങ്ങൾ ഹൃദയത്തിൽ
 താഴ്ന്നുകയാൽ സുന്ദരൻ മൂർഛിതനായിഭവിച്ചു. അവരും സു
 ന്ദരന്റെ കടാക്ഷമാകുന്ന വാളിനാൽ ഹൃദയം പിളർന്നതുപോ
 ലെ സാഭാത്ചിത്തമാരായി ഭവിച്ചു. ഇങ്ങിനെ അവർ അ
 ന്യോന്യദർശനത്താൽ സാക്ഷാത്കാരമായ ധൈര്യത്തെ ത്യജിച്ചു വാ
 ടിയ ശരീരത്തോടുകൂടിയവരായി ഭവിച്ചു. തങ്ങളുടെ കൃത്യ
 ത്തെ മറന്നവരായ അവർ അന്യോന്യം നോക്കി ഭീഷ്മമായി
 നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുമ്പോൾ മനോഭവാഗ്നി സന്തപ്തമാ
 യ അവരുടെ ദേഹത്തിൽ കാമവ്യഥ നല്ലവണ്ണം പ്രകാശി

ച്ചു. അനന്തരം സ്രീകൾ ദേവിയുടെ സമീപത്തേക്കും സ്മരാ
 ദ്രിതനായ സുന്ദരൻ മഹേശ്വരൻ സമീപത്തേക്കും പോയി.
 ദേഹവൈവർണ്ണത്തോടുകൂടിയ സുന്ദരനെക്കണ്ടു സർവ്വജ്ഞനാ
 യ മഹേശ്വരൻ മന്ദഹാസത്തോടുകൂടി ഭ്രൂഗണങ്ങളെല്ലാവ
 രും കേൾക്കെ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹെസുന്ദരാ! കാമഭ്രോ
 ധവിഹീനന്മാരായും ഊർദ്ധ്വരേതസ്സുകളായും ഇരിക്കുന്ന ജ്ഞി
 ശ്വരന്മാർക്കുകൂടി പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതായ എന്റെ
 സ്ഥാനത്തെ ലഭിച്ചിട്ടു നീ ഇപ്പോൾ എന്താണ് ചെയ്യുത്? ഈ
 കൈലാസത്തിൽ കൈവലും കരസ്ഥമാണെല്ലോ. അങ്ങി
 നെയുള്ള സ്ഥലത്തുവെച്ചു നീ കാമസുഖത്തെയല്ല ആഗ്രഹി
 ച്ചത്? എന്നാൽ അത് അനുഭവിക്കേണ്ടതുതന്നെയാണ്. അ
 തുകൊണ്ടു നീ അവരോടുകൂടി ഭൂമിയിൽ പോയി ജനിച്ച് അ
 ജ്ഞാനികളെപ്പോലെ സംസാരസുഖത്തെ അനുഭവിക്കുക. ഇ
 ങ്ങിനെ മഹേശ്വരൻ സുന്ദരനെ ശപിച്ചു. അതുപോലെ ദേ
 വിയും തന്റെ പരിചാരികമാരെ ശപിച്ചു. വജ്രപാതംപോ
 ലെയുള്ള മഹേശ്വരൻ ശാപത്തെക്കേട്ടു സുന്ദരൻ ദേവനെ
 നമസ്കരിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹെ ദേവദേവ! കരു
 ണാസിന്ധൊ! ഭക്തവത്സലനായ ഭവാൻ എന്റെ ഈ അച
 രാധത്തെ ക്ഷമിച്ച് എന്നിൽ പ്രസാദിക്കണേ. കലിദൂഷിത
 മായ ഭൂലോകത്തിൽപോയി ഞാൻ ജനിച്ചാൽ ഭവാന്റെ സ്മ
 രണതന്നെ ഉണ്ടാവില്ല. എന്റെ ബുദ്ധി കാട്ടിലുള്ള മൃഗ
 ത്തിന്നു തുല്യമാകും. വാക്കുകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും ദേഹം
 കൊണ്ടും ചെയ്യുന്ന വലുതായ പാപങ്ങൾക്കുകൂടി ഭവാന്റെ
 നാമസ്മരണമാണ് പ്രായശ്ചിത്തമെന്നു ശ്രുതിപറയുന്നു. അ
 ങ്ങിനെയുള്ള ഭവാൻ എന്റെ അപരാധത്തെ ക്ഷമിച്ചു രക്ഷി
 ക്കണേ. ഞാൻ ഇനി ഒരിക്കലും ഇങ്ങിനെ ഒരപരാധം ചെ
 യ്യില്ല. ഭവാന്റെ ആശ്രിതനും ഭീനനുമായ എന്നിൽ കരുണ
 ചെയ്യുക. ഇങ്ങിനെ അനേകവിധത്തിൽ പറഞ്ഞു കരഞ്ഞു

കൊണ്ടു സുന്ദരൻ മഹേശ്വരന്റെ പാദോവിനങ്ങളെപ്പിടി
ച്ചുകൊണ്ടു കിടന്നു.

എന്ന സ്തന്ദ്രോപപുരാണത്തിൽ

നാലാമദ്ധ്യായം.

അനന്തരം ഭീനവത്സലനായ ഭഗവാൻ പ്രസന്നനായിട്ടു
സുന്ദരനെ പിടിച്ചെഴുന്നീല്പിച്ചു കരുണയോടെ പറഞ്ഞു. ഹെ
സുന്ദരാ! നീ എന്തിനാണ് കരയുന്നത്, നീ ഒട്ടും ഭയപ്പെടേ
ണ്ട. എന്റെ വാക്കുകൾ വേദവാക്യങ്ങൾക്കു തുല്യമാണ്.
അതിന്ന് അന്യമാതപാ സംഭവിക്കുന്നതല്ല. പാപകർമ്മങ്ങളെ
അറിയാതെ ചെയ്യാലും അവയുടെ പരിണാമം ഭയങ്കരമായി
രിക്കും. വിഷമിശ്രമായ അന്നത്തെ അറിയാതെ ഭക്ഷിച്ചാലും
വയറിൽ ചെന്നാൽ അതിസങ്കടാവസ്ഥയെ ഉണ്ടാക്കുന്നി
ല്ലേ? ബ്രഹ്മാദിവേന്ദ്രന്മാർക്കു കഥമുഷിതന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു.
ജീവികൾ സങ്കല്പംകൊണ്ടാണ് ബലന്മാരാകുന്നത്. അസ
ങ്കല്പത്താൽ മുക്തന്മാരമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് എ
ന്നെ ശരണം പ്രാപിച്ച ഭക്തന്മാർ സങ്കല്പത്തെ ഉപേക്ഷിക്കു
ന്നത്. ഞാനും എന്റെ പ്രിയഭക്തന്മാരും ഒഴിച്ചു മറ്റുള്ള
വരെല്ലാം സങ്കല്പത്തിന്ന് ഈശ്വരന്മാരല്ല. സങ്കല്പദാസന്മാർത
ന്നെ. എന്റെ മായ കാമികൾക്കു വലുതായ ഭ്രമത്തെ ഉണ്ടാ
ക്കുന്നവളാണ്. എന്റെ പ്രിയഭക്തന്മാർ ആ മായയെ അ
നായാസേന കടക്കുന്നു. സ്ത്രീകളുടേയും സ്ത്രീസംഗികളുടേയും
സാസഗ്ഗ്ത്താൽ മനുഷ്യൻ കാമിയായി ഭവിക്കുന്നു. എന്റെ
ഭക്തന്മാരായ സജ്ജനങ്ങളുടെ സംസഗ്ഗ്ത്താൽ; മനുഷ്യൻ അ
സങ്കല്പവാനായും ഭവിക്കുന്നു. ഹെ സുന്ദരാ! അത് ഇപ്പോൾ പ്ര
ത്യക്ഷമായി നിന്നാൽ കാണപ്പെട്ടില്ലേ? എന്തിനാണ് നീ എ
ന്റെ സന്നിധിയെ വിട്ടു സ്ത്രീകളുടെ സമീപത്തേക്കു പോയ
ത്; അതുകൊണ്ടല്ല നിനക്ക് അധഃപതനം സാഭവിച്ചത്; ഇ

ങ്ങിനെതന്നെയാണ് വിഷ്ണുവും സകല്പംകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ അനേകം പ്രാവശ്യം ജനിച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവന്നത്. പിന്നെ സകല്പത്തെ ജയിച്ചു. എന്നാൽ നീ ഭൂമിയിൽപോയി ജനിച്ചാൽ സൂതിഭ്രാശം സംഭവിക്കയില്ല; എന്റെമേൽ പൂണ്ണഭക്തിയും ഉണ്ടാവും. എന്റെ പുണ്യക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം പോയി എന്നെ സ്തുതിക്കുക. നിന്റെ വിവാഹസമയത്തിൽ ഞാൻതന്നെ വന്നു നിന്നെ ദാസനായി സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളാം. നിന്റെ ഇഷ്ടമെല്ലാം ഞാൻ സാധിപ്പിച്ചുതരാം. എന്നിൽ ഭക്തിയോടുകൂടി കമലാലയത്തിന്റെ സമീപത്തിൽപോയി ജനിക്കുക. എന്നെ സ്തുതിക്കുവാനായി സരസ്വതി നിന്റെ നാവിന്മേൽതന്നെ ഇരിക്കും; അതുകൊണ്ടു വളരെ കീത്തിയും സാഭവിക്കും; ഇനി നീ പോയ്ക്കുള്ളക എന്നുപറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ വേഗം എഴുന്നീറ്റ് അനുഷ്ഠാനത്തിലേക്കു പോകുകയുംചെയ്തു. അനന്തരം ദുഃഖാൽനായ സുന്ദരൻ മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു സ്വർഗ്ഗലോകത്തിൽനിന്നു നരകത്തിലേക്കു വീഴുന്നതു പോലെ ഭൂമിയിലേക്കു വീഴുകയുംചെയ്തു. ഇനി സുന്ദരന്റെ ജനനവൃത്താന്തത്തെ പറയാം. ദക്ഷിണദിക്കിൽ കമലാലയമെന്നു പേരായി ഒരുത്തരേഴശമുണ്ട്. അവിടെയാണ് മുചുകുന്ദരാജയ്ക്കി വിഷ്ണുവിനാൽ ലഭിക്കപ്പെട്ടതായ സോമസ്തന്ദമൂർത്തിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ മൂർത്തി ത്രാഗേശ്വരൻ എന്നുള്ള പ്രസിദ്ധനാമത്തോടെ ഭക്തന്മാർക്കു സർവാഭിഷ്ടങ്ങളേയും കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവിടെ ജനനം ലഭിക്കുന്നത് അതിദുർല്ലഭമാണ്. ആ ക്ഷേത്രത്തിന്നു സമീപമുള്ള ഒരുഗ്രാമത്തിൽ ശിവഭക്തനായി ശിവവ്രതൻ എന്നു പേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ഉണ്ട്. അദ്ദേഹം വേദാഗമങ്ങളെ അറിയുന്നവനും വിധിപ്രകാരം യാഗകർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്യുവനാണ്. വിശേഷിച്ചു ശിവഭക്തന്മാരിൽ അതിപ്രിയനാണ്. അതുകൊണ്ടു ത്രാഗേശ്വരന്റെ പ്രിയനാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്നു സർവ്വമാം ഹിതാനുസാരിണിയായി സ്മൃതിയെന്നുപേരായ ഒരു ഭാര്യയുണ്ടായി. അവരുടെ അനുപമമായ ഗൃഹസ്ഥധർമ്മം സജ്ജന

ങ്ങളാൽ കൊണ്ടാടത്തക്കതായിരുന്നു. അവന്റെ പുത്രനുണ്ടാവാത്തതിനാൽ കമലാലയനാഥനെ അച്ഛനും, വന്ദനം, സ്തുതി ഇവകളാൽ ഭജിച്ചു. ത്യാഗനാഥന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ സുമതിക്കു ഗർഭമുണ്ടായി. അവൾക്കു വേണ്ടുന്ന സംസ്കാരങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട് അവൾ കടഞ്ഞരത്താത്തപ്പോലെ ശോഭിച്ചു. ആ സുമതി പത്താമാസത്തിൽ ശുഭഗ്രഹസംയുക്തമായ ലഗ്നത്തിൽ പശ്ചിമദിക്കു ബാലചന്ദ്രനെയെന്നപോലെ ലക്ഷണയുക്തനായ ഒരു പുത്രനെ പ്രസവിച്ചു. അപ്പോൾ ശിവവ്രതൻ സന്തുഷ്ടനായിട്ടു ജാതകർമ്മാദികളെല്ലാം ചെയ്തു. ബ്രാഹ്മണൻ്റെ അനവധി ദാനങ്ങളേയും ചെയ്തു. പിന്നെ ശിവവ്രതൻ കമലാലയനാഥന്റെ പ്രീതിക്കായി ആ നാമംതന്നെ പുത്രനെ വിളിച്ചു; എങ്കിലും കുട്ടിയുടെ അസാധാരണമായ സൗന്ദര്യത്തെ കണ്ട് എല്ലാവരും സുന്ദരനെന്നുള്ള നാമം സ്ഥിരപ്പെടുത്തി. അനന്തരം ബാലൻ വെളുത്തപക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രനെന്നപോലെ ക്രമത്തിൽ വളന്നു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ദേവിയുടെ പരിചാരികമാരിൽ കമലിനി എന്നവൾ ആ ദേശത്തിൽതന്നെ വേദനിധിയെന്നപേരായ ബ്രാഹ്മണന്റെ പുത്രിയായി ജനിച്ച് അതി സൗകുമാര്യത്തോടെ വളന്നു. സുന്ദരനും ചെറുകുറിയും കഴിയുമ്പോഴേക്കും പൂർവ്വാസനയാൽ ദേവാദികൾക്കകൂടി ദുർല്ലഭമാകുന്ന ശിവഭക്തി ഉണ്ടായിട്ടു. എഴുത്തുകളെല്ലാം ഒരുപ്രാവശ്യം പഠഞ്ഞുകൊടുത്താൽ സുന്ദരൻ ഗ്രഹിക്കും. ബ്രാഹ്മണൻ വേദോല്പ്രയനം ചെയ്യുന്നതെല്ലാം സുന്ദരൻ ഗ്രഹിച്ചു. ഒരിക്കൽ സുന്ദരൻ കുട്ടികളോടൊത്തു മിച്ച് വീഥിയിൽ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആ ദേശത്തെ ജയഭദ്രനെന്ന രാജാവ് ആവഴിക്കുവന്നു. തനിക്കു പുത്രനില്ലാത്തതുകൊണ്ടു രാജാവിന്നു സുന്ദരന്റെമേൽ അതിപ്രീതിതോന്നി. ഉടനെ രാജാവു സുന്ദരനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി. പിന്നെ ബാലന്റെ നിമിത്തം ശിവവ്രതനും രാജാവിന്റെ പ്രിയനായി. ബാലനു ഗായത്രി ഉപദേശവും വേദോല്പ്രയനവും മറ്റും രാജഭവനത്തിൽ തന്നെവെച്ചു ചെയ്തി

ച്ചു. അനന്തരം ഇരുദക്ഷിണയും രാജാവുതന്നെ ചെയ്തിച്ചു; സുന്ദരനെ യുവരാജാവായാക്കേണമെന്നു ശിവപ്രതനോടു രാജാവ് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതു ബ്രാഹ്മണർക്കു വിഹിതമല്ലെന്നു വെച്ചു ശിവപ്രതൻ സമ്മതിച്ചില്ല; എന്നാൽ സുന്ദരൻ യുവരാജസ്ഥാനത്തെത്തൊഴിച്ചു മറുജ്ജ സുഖങ്ങളെല്ലാം യുവരാജാവിനെപ്പോലെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ വേദനിധിയെന്ന ബ്രാഹ്മണൻ തന്റെ പുത്രിയെ സുന്ദരന്നു കൊടുപ്പാനായി ശിവപ്രതന്റെ അനുമതിപ്രകാരം വിവാഹത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന യത്തങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു. വൈശാഖമാസത്തിൽ ഉത്രം നക്ഷത്രത്തിൽ വിവാഹമുഹൂർത്തം നിശ്ചയിച്ചു. വധുവരന്മാരുടെ ബന്ധുക്കൾ വളരെ വന്നുകൂടി. ജയഭദ്രരാജാവും ചതുരംഗസൈന്യത്തോടുകൂടി വന്നു. സുന്ദരന്നു പ്രതകർമ്മമെല്ലാം വിധിപോലെ ചെയ്തു സ്നാനവും ചെയ്തു സുന്ദരനെ അലങ്കരിപ്പിച്ചു രാജാവു മുതലായ ബന്ധുക്കളോടും അനേകവാദ്യഘോഷങ്ങളോടുംകൂടി വേദനിധിയുടെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ വേദനിധി അവരെ എതിരേററുകൊണ്ടുപോയി യഥാവിധി പൂജിച്ചു അലങ്കരിച്ചു വെച്ചതായ വിവാഹവേദിയിൽ വധുവരന്മാരെ ഇരുത്തി. ആ സഭ സ്വസ്ത്യംഭങ്ങളാലും മററും വിശേഷമായി അലങ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അനേകബ്രാഹ്മണവൃദ്ധന്മാരാലും ഭിക്ഷിതന്മാരാലും ശിവഭക്തന്മാരാലും ശോഭിക്കപ്പെട്ടതായിരുന്നു. ദിവ്യങ്ങളായ വസ്ത്രാഭരണങ്ങളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീകളാൽ ലാജവഞ്ചം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. കന്യാകാശ്രീകൾ വിശേഷമായ ഗാനം ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നു. ചന്ദ്രികപോലെ പ്രകാശമാനങ്ങളായ ദീപങ്ങളാൽ നാലുഭിക്കുകളും ശോഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അനേകവാദ്യധ്വനികളാൽ ആകാശമെങ്ങും നിറഞ്ഞിരുന്നു. ദിവ്യങ്ങളായ ധൂപങ്ങളുടെ സുഗന്ധത്താൽ ആ സഭ വാസിയായിരുന്നു. ആ സഭയിൽ സുന്ദരന്റെ പ്രിയനായ ജയഭദ്രരാജാവു ദേവേന്ദ്രനെപ്പോലെ ശോഭിച്ചു. ആ സഭയും സുധർമ്മതന്നെ ഭൂമിയിൽ വന്നതുപോലെ ശോഭിച്ചു. സുന്ദരനും ഭാര്യയും ആ സഭയിൽ

വിവാഹവേഷത്തെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു വിഷ്ണുവും ലക്ഷ്മിയുംപോലെ ശോഭിച്ചു. വിദ്യ, വയസ്സ്, രൂപം, ധനം, കലം ഇത്രാദികളാൽ സുന്ദരനും സമനായി ഭൂമിയിൽ ആരും തന്നെയില്ല. ഈ വധു വരന്മാർ വളരെക്കാലം സുഖമായിരിക്കട്ടെ, എന്നിങ്ങിനെ ബ്രാഹ്മണർ അവരെ ആശീർവാദിച്ചു.

എന്ന സ്തന്ദോപപരാനത്തിൽ
അ ബ്രാഹ്മണന്മാരായ

സുവർണ്ണപാലികയാലും കുങ്കുമങ്ങളാലും ലാജം, പൂജ, സമിത്ത്, ദർശനം, കർമ്മ, മുളപ്പാത്രങ്ങൾ, കല്പിതവകുലാലം സഭ ശോഭിതയായിരുന്നു. അനന്തരം സുന്ദരൻ അങ്കുരാപ്പണമെന്ന ക്രിയ ചെയ്തു കാപ്പകെട്ടി പുരോഹിതന്മാർ ഗണപതിപൂജ ചെയ്തതിനുശേഷം മഹാജനങ്ങളുടെ അനുമതിപ്രകാരം വിവാഹകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുവാൻ ആരംഭിച്ചു സങ്കല്പിച്ചവയ്ക്കുവേണ്ടി ആ സഭാത്തരത്തിൽ ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണനെ കണ്ടു. ജരാധിക്യനായ ആ ബ്രാഹ്മണൻ ഒരു മുളവടി കയ്യിൽപിടിച്ചുകൊണ്ടും നടക്കുവോൾ കാൽതെറ്റിക്കൊണ്ടും രോമങ്ങളെല്ലാം വെളുത്തുകൊണ്ടും ദേഹത്തിൽ വാർഷികത്താൽ തോൽതുണിക്കൊണ്ടും കണ്ഡലങ്ങളാൽ അലംകൃതനായും ഉയന്നുവന്നായും നരച്ചുപഴുത്ത കേശത്തോടുകൂടിയവനായും ദേഹമെല്ലാം ഭസ്മത്താൽ ലേപിതനായും തുട്രാക്ഷമാലകളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടവനായും ഉടുത്തവസ്ത്രം കിഴിഞ്ഞവനായും ദന്തങ്ങളെല്ലാം പോയവനായും വളരെ ഞരമ്പുകൾ പ്രകാശിക്കുന്നതിനാൽ കഴുത്തു നിശ്ലോന്നതമായും ശ്രീകണ്ഠൻ എന്നപേരോടുകൂടിയും കണ്ടപ്പോൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന ബ്രാഹ്മണരെല്ലാവരും എഴുന്നീറ്റു ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ നമസ്കരിച്ചു. ചിലർ അംബുക്കൊടുത്തു. ചിലർ ഭക്തിയോടുകൂടിക്കൈകൊണ്ടു താങ്ങി. വേദനിധിബ്രാഹ്മണൻ ഒരു പീഠത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഇരുത്തി. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട ബാലന്മാർ കൈ

കൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. സുന്ദരൻ ഭസ്മദ്രാക്ഷധാരിയായിരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട് ഇദ്ദേഹം നന്ദീശ്വരനും തുല്യനായിരിക്കുന്നുവല്ലോ. ശിവഭക്തനായിരിക്കുമോ? അതോ ശിവൻ തന്നെയോ? ഏതായാലും പൂജനാണ് നിശ്ചയം എന്നിങ്ങനെ വിചാരിച്ചു. അപ്പോൾ പാറത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനോടു ശിവവ്രതൻ ചോദിച്ചു. ഹേ മഹാബ്രാഹ്മണം! ഭവാനാരാണ്? എവിടെനിന്നാണ് വരുന്നത്? ഭവാനെന്താ പേരെന്താണ്? ഭവാനെന്താ ദർശനംകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ കൃതാർത്ഥന്മാരായി. ഞങ്ങളുടെ ആതിഥ്യത്തെ സ്വീകരിക്കുക. ഇങ്ങനെ ശിവവ്രതൻ പാഞ്ഞുകേട്ടു ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞു. ഹെ ശിവവ്രതാ! ഞാൻ ഈ കമലാലയത്തിൽതന്നെ വസിക്കുന്നവനാണ്. ഞാൻ നിന്നെ അറിയും. നിങ്ങളാരും എന്നെ ഒരിക്കലും അറിയില്ല. ആ പ്രസാഗം അവിടെ ഇരിക്കട്ടെ. ഇവിടെ വലുതായ സഭയിൽ എന്താണ് ചെയ്യുന്നത്? സ്ത്രീകളും ബാലന്മാരും വളരെക്കൂടിയിരിക്കുന്നു. വാദ്യഘോഷങ്ങളും കേൾക്കുന്നു. ഇതെന്താണ്? ഇതുകേട്ടു ശിവവ്രതൻ പറഞ്ഞു. കമലാലയനാമന്റെ പ്രസാദത്താൽ ഇനിക്കുലഭിച്ച പുത്രനാണ് ഇവൻ. ഇവനു പേരും കമലാലയനാമനെനാണ്. ജനങ്ങളെല്ലാം സുന്ദരനെ വിളിക്കുന്നു. ഇവൻ സർവ്വവിദ്യാപാരഗനാണ്. ഇവനു വിവാഹം ചെയ്യുവാൻ ആരാദിക്കുകയാണ്. ഭവൻ ആശീർവ്വിച്ച വിവാഹത്തെ സമ്മലമാക്കുക. ഇങ്ങനെ പാഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശിവവ്രതനെ നില്ക്ക. നില്ക്ക എന്നുപാഞ്ഞു നിൽക്കട്ടെ ബ്രാഹ്മണൻ സഭാവാസികളോടു വാക്കിടറിക്കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. ഹെസഭാവാസികളായ മഹാജനങ്ങളേ! ഞാൻ കുറഞ്ഞൊന്നു പറയുന്നു കേൾക്കുവിൻ. നിങ്ങളെല്ലാവരും അതിനെ മനസ്സിലാക്കിട്ടു ഞാൻ പറയുന്നതു സത്യമോ അസത്യമോ എന്നു പാവിൻ. ഞാൻ വിലകൊടുത്തുവാങ്ങി ഭാസനാക്കിയ സുന്ദരനെ ഈ മൃശാഞ്ചാലായ ശിവവ്രതൻ എന്നെ വഞ്ചിച്ചു ബലാൽക്കാരമായി തന്റെ പുത്രനാക്കി വെച്ചു വൃദ്ധനായ എ

നെ അറിയിക്കാതെ വിവാഹം ചെയ്യിക്കുന്നു. തന്റെ പൂ
 ത്രനാണെന്നു സ്ഥിരപ്പെടുത്തുവാനാണ് ഇവൻ ഇതെല്ലാം
 ചെയ്യുന്നത്. ഞാൻ സത്യമാണ് പറഞ്ഞത്. എന്നാൽ എ
 നിക്ക് ഇങ്ങിനെ ഒരു ഭാസനെ വാങ്ങുവാൻ തക്കതായ സ്വ
 തുണ്ടോ എന്നു നിങ്ങൾ സംശയിക്കേണ്ട. എന്റെ സമ്പ
 ത്തു നോക്കിയാൽ കണ്ണേരൻകൂടി തുല്യനല്ല. പിന്നെ അന്യ
 നെ പായേണ്ടതുണ്ടോ? അങ്ങിനെയുള്ള ഞാൻ ഈ സുന്ദരനാ
 ജഗത്തു മുഴുവനും സ്വാധീനമാക്കിക്കൊടുക്കാമല്ലോ. ഞാൻ എ
 ന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ അതെല്ലാം ചെയ്യാൻ എനിക്കു സാമ
 ത്ത്ഥമുണ്ട്. എനിക്ക് കാരോടിക്കുകകൂടി അനേകഭാസന്മാരുണ്ട്.
 അവരെല്ലാം എന്നാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട യഥോചിതമായ സമ്പ
 ത്തിനെ സുഖമായി അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇവനും അ
 ലരെപ്പോലെ ഇരിക്കട്ടെ. എടാ സുന്ദര! നീ എന്നെവിട്ട് ഇവ
 നെന് ഗൃഹത്തിലേക്കു വന്നതെന്തിനാണ്? എഴുന്നീല്ക്കുക. നമു
 ക്കു ഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുക. നിനക്ക് എന്ത് ഇഷ്ടമോ അ
 തെല്ലാം ഞാൻതരാം. ഇങ്ങിനെ ആ വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ
 ആ സഭ മുഴുവനും സംഭ്രാന്തമായി ഭവിച്ചു. വധുവരന്മാരുടെ ബ
 സ്യക്കൾക്കും വളരെ വിസ്മയമുണ്ടായി. ജനങ്ങളുടെ കോലാഹ
 ലം അവസാനിച്ചപ്പോൾ ജയഭദ്രരാജാവു വ്യവഹാരസമത്ഥ
 ന്നാകും ലോകപ്രസിദ്ധന്മാരുമായ ബ്രാഹ്മണരോടു വൃദ്ധന്റെ
 ആക്ഷേപത്തീന്നു സമാധാനം പറവാൻ പറഞ്ഞു. ബ്രാഹ്മണർ
 പറഞ്ഞു, ഹെ ബ്രാഹ്മണ! ഭവൻ വൃദ്ധനാണ് വ്യവഹാര
 ത്തിൽ സമത്ഥനാപ്പോലെ പറയുന്നുവെല്ലോ. ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ
 ഒരേടത്തും ബ്രാഹ്മണൻ വിക്രയയോഗ്യനാണെന്നു പാഞ്ഞിട്ടില്ല.
 ഭവൻ വൃദ്ധപതാകൊണ്ടോ വഴിനടന്ന ക്ഷീണം കൊണ്ടോ ഉ
 ണ്ടായ ഭ്രാന്തിയാൽ പറയുന്നതാണ്. ഇതുവരെ പറഞ്ഞതെ
 ല്ലാം ക്ഷമിച്ചു. ഇനി ഒന്നു മിണ്ടാതെ പോയ്ക്കൊള്ളുക. പ്രഭുവായ
 ജയഭദ്രരാജാവ് ഇതാഇരിക്കുന്നു. ഇനിയും ഇങ്ങിനെ പര
 ണ്താൽ ആ രാജാവു ശിക്ഷിക്കും. അദ്ദേഹം സുന്ദരന്റെ ഗു
 രുവാണ്. സുന്ദരന് ഉത്തമയായ ക്ഷമയുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഭ

വാനോടു കോപിക്കാത്തത്. വൃദ്ധൻപറഞ്ഞു—കാമമാകട്ടേ കോപമാകട്ടേ എന്താ ദാസന്മാർക്ക് ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. ഇതുതന്നെയാണ് എന്താ ദാസന്മാരുടെ പ്രസിദ്ധമായ മുഖ്യവക്ഷണം. ശിവവ്രതൻ പറഞ്ഞു—ഹെ ബ്രാഹ്മണരെ! ആ ഭ്രാന്തന്റെ വാക്കിനെ ഞാൻ ക്ഷമിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ പുറത്താക്കിട്ടു മുറ്റത്തും കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പ് ആരംഭിച്ച ക്രിയനടത്തുക. വൃദ്ധൻപറഞ്ഞു— ഈരാജ്യത്തിൽ രാജാവില്ലെ? സജ്ജനങ്ങളും ഈ ദിക്കിൽ ഇല്ലെന്നുണ്ടോ? അബദ്ധമായി സംസാരിക്കുന്നവർ എന്താ ദാസനെ കൊണ്ടുപോകുന്നുവല്ലോ. ഹെ സുന്ദരാ! നീ സത്യാപായു. നീ മുന്മുഖ എന്നോടു പറഞ്ഞതിനെ ധർമ്മമായി നടത്തുക. നീ എന്താ ദാസനല്ല? ഇവരെല്ലാവരും കേൾക്കു പറയു. സുന്ദരൻ പറഞ്ഞു.— ഹെ ബ്രാഹ്മണോത്തമാ! ഭവാനു സത്യാപോലെ പറയുന്നവർക്കു അസംഗതം തന്നെയാണ്. ഈ കമലാലയവാസികളായ ഞങ്ങളെല്ലാവരും ശുഭദാസന്മാരാണ്. ശിവദാസന്മാർ അന്യദാസന്മാരാകുമോ? ജഗത്തു മുഴുവനും ആ ശിവന്റെ ദാസ്യത്തത്തന്നെയാണ് ആചരിക്കുന്നത്. ശിവദാസന്മാരെ തന്റെ ദാസനാണെന്ന് ആർ പറയുന്നുവാ അവർ ശിവഭ്രാഹ്മികളാണ്. ഭവാനു പറഞ്ഞതിനെ ഞാൻ ക്ഷമിക്കാം. പരമശിവൻ ക്ഷമിക്കുകയില്ല. ഭസ്മരൂപാക്ഷധരനായ ഭവാനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. എന്ന അനുഗ്രഹിക്കുക. വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു— എന്തുകൊണ്ടാണ് സുന്ദരാനി ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്? നിനക്ക് എന്താ അടുക്കെ എന്താണ് കറവുള്ളത്? എന്താ പുത്രന്മാരോടു തുല്യനായിട്ടാണല്ലോ ഞാൻ നിന്നെ നോക്കുന്നത്. സുന്ദരൻ പറഞ്ഞു—ഞാൻ ഭവാനെ അറിയില്ല. ഈ ജന്മത്തിൽ നൊമ്മൾതമ്മിൽ സഹവാസമുണ്ടായിട്ടില്ല. മഹാൻമാർ തന്നെ അസത്യാ പറഞ്ഞുതടങ്ങിയാൽ ആരാണ് നിവാരണംചെയ്യുന്നത്. വൃദ്ധൻപറഞ്ഞു— ഹെ ജനങ്ങളേ! കേൾക്കവിൻ. ഇവൻ സ്വന്തകയുഷ്കരത്തിൽ സാക്ഷിവെച്ച് എഴുതിത്തന്നതായ ദാസ്യപത്രിക എന്റെ കയ്യിൽ ഉണ്ട്. ഇവൻ ഇതിനെ എങ്ങിനെ മാജ്ഞം ബ്രാഹ്മണ

ഘണർപാഞ്ഞു— ഹെ ബ്രാഹ്മണാ! ഇവൻ എഴുതിത്തന്നതായ
ദാസ്യപത്രത്തെ കാണിക്കുക. നിങ്ങളുടെ വ്യവഹാരത്തിൽ സാ-
ക്ഷി ആരാണു്? അതും പറയുക. വൃദ്ധൻപറഞ്ഞു—പതിവ്രതാശി-
രോരണമായ കമലാലയനായികയെയാണു് ഇവനെ ഞാൻ
വിലാസ്തവങ്ങളുമ്പോൾ സാക്ഷിയായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതു്. സ്ത്രീ
കളുടെ സാക്ഷി പ്രമാണമാകുന്നതല്ലെങ്കിൽ അവളുടെ പുത്രന്മാർ
രണ്ടുപേരും സാക്ഷികളാണു്. അവിടെവന്നു് അവരോടു ചോദി-
ക്കുക. അവിടെ ദാസ്യപത്രികയേയും കാണിക്കാം. ഇങ്ങിനെ
വൃദ്ധവേഷത്തെ ധരിച്ചവനായ ശംഭുവിനാൽ വിളിക്കപ്പെട്ട
സുന്ദരൻ ഇദ്ദേഹം ഭ്രാന്തനായിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു് എഴു-
തിാര വൃദ്ധനെ മുഖിൽ നടത്തി പിന്നാലെനടന്നു. സുന്ദര-
ന്റെമുമ്പിൽ നടക്കുന്നവനായ വൃദ്ധൻ രണ്ടു വിളിപ്പാട്ടു വഴി ന-
ടന്നതിന്റെ ശേഷം രത്നഗോപുരത്താൽ ശോഭിതമായ കമലാ-
ലയക്ഷേത്രത്തിന്റെ അകത്തെക്കു പോയി. സുന്ദരൻ ഹെ വൃ-
ദ്ധ! ഇവിടെ സാക്ഷി ആരാണു് പറയുക? ദാസ്യപത്രത്തെ
കാണിക്കുക എന്നു നിശ്ശങ്കം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് അനാരോഗ്യ-
പ്പെട്ട ക്ഷേത്രപ്രവേശത്തിൽ വൃദ്ധന്റെ വരവിാനക്കാരത്തു മുഹൂർത്ത-
നേരം നിന്നു. അപ്പോൾ സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരൻ വൃദ്ധഭാര്യ-
നായിട്ടു ഗൌരീദേവിയോടും സ്തമ്പവില്ലേഴശ്വരന്മാരോടും ഭൂത-
ഗണങ്ങളോടുംകൂടി ദേവകളാലും ഭൃഷികളാലും സ്തുതിക്കപ്പെ-
ട്ടവനായിട്ടു ക്ഷേത്രപ്രവേശത്തിൽവന്നു. അവിടെനില്ക്കുന്ന സുന്ദ-
രനെതോക്കിട്ടു് അല്പം മന്ദസ്ഥിതത്തോടെ ഈ സുന്ദരൻ എ-
ന്റെ ദാസനാണെന്നു ഭേദിക്കു കടാക്ഷത്താൽ കാണിച്ചുകൊ-
ണ്ടു പിന്നെ സുന്ദരനോടുപറഞ്ഞു.

എന്ന സ്മരണപുരാണത്തിൽ

അ ഞ ഞ മ യ യ ഞ .

എടാ സുന്ദരാ! നീ ആ ജടന്മാരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വെച്ചു്
എന്താണു് പറഞ്ഞതു്? ഞാൻ അങ്ങുടെ ദാസനല്ല എന്നല്ലേ

പാഞ്ഞതേ എന്നാൽ അതിനെ സ്ഥിരപ്പെടുത്തുക. താമസി
ക്കേണ്ട. ജഗന്മാതാവായ ഈ ഗൌരി നിന്റെ ദാസ്യത്തിന്നു
സാക്ഷിയാണ്. ഈ സ്തമ്പവിഷ്ണുശപരന്മാരും സാക്ഷികളാണ്.
ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞുകൊണ്ടും വലുതായ ദാസ്യപത്രികയെ വല
ത്തെ കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവനാണു വൃഷഭാത്രയ
നായും ഉമാദേവി, ഷണ്മുഖൻ, വിഷ്ണുശപരൻ ഇവരോടുകൂടിയ
വനായും വിഷ്ണു, ബ്രഹ്മാവ്, ഇന്ദ്രൻ, ചന്ദ്രൻ, ആദിത്യൻ, യ
മൻ, അഗ്നി, വരുണൻ, വായു, സിദ്ധർ, ചാരണൻ, ഗന്ധ
ർവ്വന്മാർ ഇവരാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനായും ഗണങ്ങളിൽ പേരോ
ഷിക്കപ്പെടുന്നതായ ഭേരീകാമളശബ്ദത്താൽ സ്തുതനായുമിരി
ക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ കണ്ടിട്ടു സുന്ദരൻ വിസ്മയാവിഷ്ടചിത്ത
നായി ക്ഷണം കണ്ണുകളെ അടച്ചു. പിന്നെയും മിഴിച്ചു മഹേ
ശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു സ്തുതിക്കുവാൻതുടങ്ങി.

ആഹ്ലയസ്വയമാദേവേണദഗവന്തപാസപ്തലോകാനന്തേ
മിഥ്യാത്മാദിരതാമൃഷാഗിരമിമംഭവധോഹരീന്ദ്രാദിഭിഃ
അജ്ഞാതാമനസാചനിത്യവചസാദാസംവിതേനേജനം
തന്നൈസ്മദക്തജനപ്രിയായമഹാതദേവായതന്നൈസ്മനമഃ.

യസ്യാവലോകനാദസ്യ
മായാഭൂൽസൃഷ്ടിസാധനം
നമസ്തന്നൈസ്മമഹേശായ
ദേവദേവായതേനമഃ

മഹാദൈവേഷമുജ്ജ്വലനം
മായയായസ്യസക്തിതഃ
അഹങ്കാരസ്മാദജ്ഞേ
മഹതോയത്പ്രഭാവതഃ.

നമസ്തന്നൈസ്മമഹേശായ
ദേവദേവായതേനമഃ

അനാമരൂപസംസ്കൃഷ്ടഃ
കദാചിദപി യഃ ശിവഃ.

നമസ്തദൈസ്തമഹേശായ
ദേവദേവായതേനമഃ
ഭൂതേന്ദ്രിയമനഃസ്പഷ്ടി-
സ്കുതായത് പ്രേരിതാഭഭൂത്.

യേന പഞ്ചീകൃതാന്നാസൻ
അസംബന്ധ ചതാമപി
അനുപ്രവിശ്യ യസ്യാനീ
വിരാഡ്രൂപം ബിഭ്രത്തിച.

നമസ്തദൈസ്തമഹേശായ
ദേവദേവായതേനമഃ
സിന്ധുജ്വലാഗിരാമുക്ത
സുജ്വാസുജ്ജതിയോഖിലം.

നമസ്തദൈസ്തമഹേശായ
ദേവദേവായതേനമഃ
അലാകൃതശ്രിയാതസ്യ
രക്ഷായസ്തനതേഹരിഃ.

നമസ്തദൈസ്തമഹേശായ
ദേവദേവായതേനമഃ
അനന്യസാദ്ധ്യോസംഹാരം
യസ്തസ്യ കരുതേഹരിഃ.

പ്രാജ്ഞൈതേജസവിശ്വാഭി
സാക്ഷിഭോജ്യഃ സ്വയംസ്ഥിത
നമസ്തദൈസ്തമഹേശായ
ദേവദേവായതേനമഃ.

അഹമാകാശരൂപേണ
യസ്സർച്ചാവാപൃതിഷ്ഠി
നമസ്തസ്മൈഹേതരായ
ദേവദേവായതേനമഃ.

കാതപ്രോതമിദേയരൂ
സൂത്രമണിഗണായഥാ
നമസ്തസ്മൈഹേതരായ
ദേവദേവായതേനമഃ.

അന്തശ്ചിദാത്മനാതിഷ്ഠൻ
ഇന്ദ്രിയൈർത്യാവിഭാവ്യതേ
നമസ്തസ്മൈഹേതരായ
ദേവദേവായതേനമഃ.

യത്സത്താദൃഗതസ്സത്താ
സർവാസ്തരതിഭേദച
നമസ്തസ്മൈഹേതരായ
ദേവദേവായതേനമഃ.

യത്രാനന്ദപ്രപഞ്ചാപാം
വിവർത്താഹചസാദരേ
ആദാവന്തേചമദ്ധ്യേയ
ഏകരൂപസ്വരൂപഭൂഃ.

നമസ്തസ്മൈഹേതരായ
ദേവദേവായതേനമഃ
ആദിത്യമണ്ഡലഭാതി
പുരുഷോന്യാഹിരണ്മയഃ.

ശിവഭക്തവിലാസം

അന്തശ്ചക്ഷുഷിഭൂതാനാം
യസ്സുച്ഛേഷാംപരദീപുമാൻ
അഗ്രഹ്യാമാത്രാവരുഷാ
യമനുദികവയോവിദിഷ.

യന്നാമസ്തരണംജന്തോഃ
കാലകർമ്മാദിനാശനാ
യദവിജ്ഞായണ.സ്ഥായം
യദപിജ്ഞാനാദപിമുച്യതേ.

ഗുരുമൃത്തിമഹഷീണാം
വടമൃലേവിഭാതിയഃ
യോപിണ ഭഗ്നാളാഹോരം
ജഗതാമതിഭീകരം.

മാർക്കണ്ഡേയമുദേകാലം
യോവ്യഥാത്സപപദാഹതം
ഭസ്മസംരക്ഷരോൻമന-
സ്തീർത്തന്ത്രപുരാണിയഃ.

മൃഗത്രപന്യയോഭക്ത
കുരോശ്വിച്ഛേദമസൃകം
അവതാദരഞ്ചയോവിഷ്ണു
മനുജഗ്രാഹപൂജിതഃ.

മണിമന്ത്രാഷഡീനാഞ്ച
ശക്തിഷ്ഠസ്യാനഭാവതഃ
ആബ്രഹ്മസംഭവപുരുഷം
യസ്പ്രാജ്ഞാനവിലംഘ്യതേ.

നമസ്കരൈനമസ്കരൈ
ഗിരിജാവാസമുത്തയെ.

ഹെ മഹേശ്വരാ! സർവ്വലോകവന്ദ്യനായും വിഷ്ണു ബ്രഹ്മാ ഭീകളാലും വേദവാക്കുകളാലും മനസ്സിനാലും അറിയപ്പെടാത്തവനുമായ ഭവാൻ മിഥുനരതനായും അസത്യാചാക്കായും ഇരിക്കുന്ന എന്നെ താൻതന്നെ ആദരവോടുകൂടി വിളിച്ചു ഭാസനാക്കി വെച്ചുവല്ലോ. ഭക്തപ്രിയനായ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരു ദേവന്റെ അവലോകനത്താൽ മായ ജഗൽ സൃഷ്ടിക്കു സാധനമായി ഭവിച്ചുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവനും മായയോടുള്ള സംബന്ധത്താൽ മായാ വിരുദ്ധമായ മഹത്തത്വം ജനിച്ചുവോ യാതൊരുദേവന്റെ പ്രഭാവംകൊണ്ട് ആ മഹത്തത്വത്തിൽനിന്ന് അഹങ്കാരം ജനിച്ചുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുശിവൻ മായാസ്വരൂപങ്ങളായ നാമരൂപങ്ങളാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടാത്തവനോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരു ശിവനാൽ പ്രേരിതമായ അഹങ്കാരത്തിൽനിന്നു പഞ്ചഭൂതങ്ങളും പഞ്ച് ഇന്ദ്രിയങ്ങളും മനസ്സും ഉത്ഭവിച്ചുവോ തമ്മിൽ ചേരാത്തതുകളായ പഞ്ചഭൂതങ്ങളെ യാതൊരു ശിവനാൽ പഞ്ചീകരണം ചെയ്യപ്പെടുവോ യാതൊരുദേവൻ പഞ്ചീകൃതങ്ങളായ ഭൂതങ്ങളിലെല്ലാം പ്രാവശിച്ചു വിരാഡ്രൂപത്തെ ധരിക്കുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ ജഗത്സൃഷ്ടിച്ചെന്താനുള്ള ഇച്ഛയാൽ സരസ്വതീദേവിയോടുകൂടി ബ്രഹ്മസ്വരൂപനായിട്ടു സകലലോ

കത്തേയും സൃഷ്ടിക്കുന്നുവോ ആ ദേവദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ ലക്ഷ്മീസഹിതനായ വിഷ്ണുരൂപനായിട്ട് ആ ജഗത്തിന്റെ രക്ഷയെ ചെയ്യുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ ഭദ്രരൂപനായിട്ട് അന്യന്മാരാൽ സാധ്യമല്ലാത്തതായ ജഗതസംഹാരത്തെ ചെയ്യുന്നുവോ ആ ദേവദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ വ്യഷ്ടികാരണോപാധികനായും വ്യഷ്ടി സൂക്ഷോപാധികനായും വ്യഷ്ടിസ്തൂലോപാധികനായും സമഷ്ടി, വിരാഡ്, ഹിരണ്യഗർഭ, അനന്താമിരൂപനായും വ്യഷ്ടിസമഷ്ടി സാക്ഷിരൂപനായും രാൻതന്നെ ഇരിക്കുന്നുവെന്നോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ സർവ്വത്ര പ്രകാശകനായും ഞാൻ എന്നുള്ള രൂപംകൊണ്ടു സർവ്വത്തേയും പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നുവോ ആ ദേവദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ചരദിൽകോൽത്ത രത്നമണികളേപ്പോലെ യാതൊരു ദേവകൾ ജഗത്ത് ഉഴും പാവും ഇടുതുപോലെ ഇരിക്കുന്നുവോ ആ ദേവദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ ജ്ഞാനസ്വരൂപംകൊണ്ടു ദേഹാന്തർഗതതിൽ സ്ഥിതനായിട്ട് ഇന്ദ്രിയങ്ങളാൽ അറിയപ്പെടുന്നുവോ ആ ദേവദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവന്റെ സത്താജഗത്തിന്റെ സത്തയോ യാതൊരുദേവനാൽ സർവ്വം പ്രകാശിക്കുന്നുവോ ആ ദേവദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

സമുദ്രത്തിൽ വെള്ളച്ചുഴികൾപോലെ യാതൊരുദേവകൾ
നാനാപ്രപഞ്ചവും കാണപ്പെടുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ
നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ സൃഷ്ടിക്കു മുമ്പേയും പ്രളയാനന്തരവും
മദ്ധ്യകാലത്തിലും താൻതന്നെ ഏകരൂപനായിരിക്കുന്നുവോ ആ
മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതൊരുദേവൻ ആദിത്വമണ്ഡലത്തിൽ സുവർണ്ണമയപു
രുഷരൂപനായി പ്രകാശിക്കുന്നുവോ യാതൊരുദേവൻ സ്പർശിത
ങ്ങളുടേയും ചക്ഷുസ്സുകളുടെ അന്തർഗ്ഗതയിൽ നേത്രാധിഷ്ഠാന
ദേവതയായി പ്രകാശിക്കുന്നുവോ യാതൊരുദേവൻ ഇതുകളിൽ
നിന്നു ഭിന്നനോ യാതൊരുദേവനെ വിഭാഗമാർ ഭവനാകാശ
ത്തിങ്കൽ അംഗുഷ്ഠപ്രമാണപുരുഷനായി അറിയുന്നുവോ, യാ
തൊരുദേവന്റെ നാമസ്തരണം കാലകർമ്മാദികളെ നശിപ്പിക്ക
ുന്നുവോ, യാതൊരുദേവനെ അറിയാത്തതിനാൽ മനുഷ്യർക്കു
ബന്ധം സംഭവിക്കുന്നുവോ, യാതൊരുദേവനെ അറിയുന്നതി
നാൽ ബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിക്കപ്പെടുന്നുവോ, യാതൊരുദേ
വൻ മഹാചികളുടെ ഗുരുമുന്തിയായിട്ടു വടവുക്കുമൃഗത്തിൽ വ
സിക്കുന്നുവോ, യാതൊരുദേവൻ ലോകഭയങ്കരമായ വിഷത്തെ
പാനംചെയ്യുവോ, യാതൊരുദേവൻ മാർണ്ഡേയന്റെ രക്ഷ
യ്ക്കായി അന്തകനെ ഹനിച്ചുവോ, യാതൊരുദേവൻ ത്രിപുര
ങ്ങളെ മന്ദസ്തിതാകൊണ്ടു സ്തോമാക്കിയോ, യാതൊരുദേവൻ മൃ
ഗരൂപധരനായ ഭക്ഷയജ്ഞമൃത്തിയുടെ ശിരശ്ചേദം ചെയ്യുവോ,
യാതൊരുദേവൻ അവതാരങ്ങളിൽ വിഷ്ണുവിനാൽ പൂജിതനാ
യിട്ട് അനുഗ്രഹിച്ചുവോ, യാതൊരുദേവന്റെ പ്രഭാവത്താൽ
മണിമന്ത്രോഷധങ്ങൾക്കു ശക്തിലഭിച്ചുവോ, ആ ബ്രഹ്മസം
ബപൽക്കം യാതൊരുദേവന്റെ ആജ്ഞയെ ലംഘിക്കുന്നില്ല
യോ ആ ഗിരിജാപതിയായ ദേവനെ പിന്നെയും പിന്നെയും
ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഹേ ഭഗവേ! എന്റെ പിതാവിന്റെയും മാതാവിന്റെയും വംശത്തോടുകൂടി ഞാൻ ഭവാനെൻ ദാസനാണ്. ഈ രണ്ടുവാശങ്ങളിലും ഭവദാസനല്ലാതെ ഒരു ജീവിയും ജനിക്കുകതേ. ഞാൻ ചെയ്യു സർവ്വാപരാധത്തെയും ക്ഷമിക്കണേ. ഹേ കരുണാനിധേ! പ്രസാദിക്കുക. ഹേ പാവർദ്ധീപതേ! ദയാദൃഷ്ടികൊണ്ട് എന്നെ ഒന്നു നോക്കുക. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു പാദരവിന്ദങ്ങളിൽ വീണ് നമസ്സരിച്ചു കരയുന്ന സുന്ദരനെ മഹേശ്വരൻ പിടിച്ചെഴുന്നീല്പിച്ചു കരുണയോടുകൂടി പറഞ്ഞു. ഹേ സുന്ദര! നീ കരയണ്ട. ഞാൻ നിന്റെമേൽ നല്ലവണ്ണം പ്രസാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാൻ പ്രസാദിച്ചാൽ പിന്നെ ഒരിക്കലും സങ്കടം ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. നിന്നാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടതായ സ്തുതിവാക്യത്താൽ എന്നെ ആർ സ്തുതിക്കുന്നുവോ അവക്ക് അല്പമെങ്കിലും ദരിതാ ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. മഹേശ്വരൻ തന്നിൽ പ്രസന്നനായി എന്നറിഞ്ഞിട്ടു സുന്ദരൻ എഴുന്നീറ്റു തൊഴുതുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഹേ മഹേശ്വര! യോഗികൾക്കുകൂടി ദുരിതമായിരിക്കുന്ന ഭവാനെൻ ദാസ്യഭാഗ്യം ഇനിക്കു ലഭിച്ചുവല്ലോ. ഭവദാസനായ ഞാൻ ഇനി എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് ആജ്ഞാപിക്കുക. മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞു— ഹേ സുന്ദര! നീ എല്ലാക്ഷേത്രങ്ങളിലും പോയി എപ്പോഴും എന്നെസ്തുതിക്കുകയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. എന്നിക്കു പ്രീതിയും നിനക്ക് ഉചിതവും അതാണ്. സുന്ദരൻ പറഞ്ഞു— ഹേ ഭഗവേ! നാലുവേദങ്ങളും ഭവാനെ അറിയുന്നില്ല. ഭവോദികളും ഭവാനെ അറിയുന്നില്ല. മനസ്സും ഭവാനെ അറിയാതെ മടങ്ങുന്നു. ഹേ മഹേശ്വര! അങ്ങിനെയുള്ള ഭവാനെ ഈ ബാലനായ ഞാൻ ലോകികവാക്കുകളാൽ എങ്ങിനെ സ്തുതിക്കട്ടേ. ഭവാനെൻ സ്തുതി എങ്ങിനേയുള്ളതാണ്, അതിന്റെ ആദി എന്താണ്, മദ്ധ്യം എന്താണ്, അവസാനമന്താണ്, അതിന്റെ സ്വരൂപമന്താണ് ഇതൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. പരിപൂർണ്ണനായും അരൂപനായും ഇരിക്കുന്ന ഭവാനെൻ നാമരൂപം

നിരൂപണം വാക്കുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നതുതന്നെ അപരാധമാണ്. അതിന്ന് ഒരു പ്രായശ്ചിത്തവുമില്ല. ജലബിന്ദുവിനാൽ സമുദ്രത്തിന്റെ മാധാന്യത്തെ വർണ്ണിപ്പാൻ കഴിയുന്നതെങ്ങിനെയെന്നുകൊണ്ട് എല്ലാവിധത്തിലും അപരാധം ചെയ്യവനായ എന്നു കരുണാനിധിയായ ഭവാൻ രക്ഷിക്കുക. ശിവൻ പറഞ്ഞു— ഹേ സുന്ദര! പഞ്ചപാതകനാശിനിയായ ഈ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ഗ്രഹിക്കുക. നീ എന്റെ ഭക്തനായതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഇതു തരുന്നത്. ഞാൻ ഭ്രാന്തനാണെന്നു നീ സഭയിൽചെച്ചു പറഞ്ഞില്ലേ? ആ വാക്കിനേത്തന്നെ ആദ്യത്തെ പദമായി എടുത്ത് എന്നു സ്തുതിക്കുക. നിന്റെ വാക്കിന്നു യാതൊരു തടസ്സവും ഉണ്ടാവില്ല. നീ ഭൂപ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുകൊണ്ട് എവിടെയെല്ലാം എന്റെ ക്ഷേത്രവും ലിംഗസ്വരൂപവും കാണുന്നുവോ അവിടെയെല്ലാം സ്കോത്രപ്രിയനായ എന്നു സ്തുതിക്കുക. അവിടെയെല്ലാം ഞാൻ പ്രസന്നനായിട്ടു നിനക്കു ദർശനച്ചാതരാം. ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരൻ സുന്ദരനു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ഉപദേശിച്ചു ബ്രഹ്മാദികളാൽ കൂടി അറിയപ്പെടാത്തതായ ശൈവവിദ്യയേയും കൊടുത്തു. ശബ്ദബ്രഹ്മസ്വരൂപിണിയായ സരസ്വതീദേവി. ആ സുന്ദരന്റെ നാവിന്മേൽ നന്തനാചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ സുന്ദരന്റെ വാക്കുകളുടെ ലഹരി അമൃതനദിയെന്നപോലെ പ്രവഹിച്ചു. സുന്ദരൻ മഹാദേവങ്കൽനിന്നു വാഗ്വിഭൂതിയെ ലഭിച്ചിട്ട് ആ കമലാലയനാഥനെത്തന്നെ സ്തുതിച്ചു.

ഭ്രാന്തപ്രപഞ്ചവിജ്ഞാനം
വിമലേന്ദുകലാധരം
മഹാത്താദേവമീശാനം
മഹേശ്വരമഹാഭജേ.

ഭക്താഭയങ്കരംഭക്തം
ഭക്തിമാത്രേണസത്കൃതം.

൩൮

ശിവഭക്തവിലാസം

ഭവാനീസഹിതംഭേവം
ഭാവയാമിസദാശിവം.

ഹംസകോടിപ്രതീകാശം
ഹംസവിജ്ഞാനമസ്കം
ഹംസൈശ്വര്യപരമംസേവ്യം
ഹംസനൃത്യമുപാസ്മഹൈ.

ദുഷ്ടരകാമശമനം
സൽപൂജിതപദാംബുജം
കല്പ്തരാലേപകൽഹാര-
സ്യഗ്ദ്ധ്രഷണമഹാഭജേ.

മുചുക്കുന്ദമഹിപാല
മുഖ്യഭക്ത്യരതീകൃതം
മുക്തിപ്രദമുദമുക്യുണാം
മുശോഭമുദകടംഭജേ.

പുരാഭക്തിപരീക്ഷായൈ
ശ്രീമച്ഛോഭമഹീപതേഃ
കൃതാനന്ദനത്തകീകൃത്യ
ധേനുരൂപസപതംഭവാൻ.

അഭൂപഭ്രമണവേഗേന
തൽപുത്രരഥവർമ്മനി
ചക്രേണേമിഹതേവസേ
ഘണ്ടാംഗോശ്രംഗതാഡിതാം.

വിജ്ഞായമന്ത്രിഭിസ്സാദ്ധം
സഭാഭാജിമഹീപതേഃ
സമന്ത്രിബോധനാൽപുത്രം
രഥചക്രബലിംനിജം.

കുപ്പുതുഞ്ജീവയൻവത്സം
സൽകുമാരംചയോദശാ
സമുത്ഥാപ്യഗൃഹായാദോ
സൗഭാഗ്യംഭക്തിസംയുതം.

തത്പാഠവിധിവിടംബ്രാതം
ശരണംയാമിശാശപതം.

പ്രപഞ്ചവാസനയാൽ ഭ്രാന്തനായ ഞാൻ നിമ്ബലമായ ചന്ദ്രക്കലയെ ധരിച്ച മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഭക്തന്മാക്ക് അഭയപ്രദനായും സുഷുമണ്ഡലമദ്ധ്യവർത്തിയാകയും ഭക്തിമാത്രത്താൽ സന്തോഷിക്കുന്നവനായും ഭവാനീസഹിതനായും ഇരിക്കുന്ന സദാശിവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

കോടിസൂര്യതുല്യപ്രകാശനായും സ്വസ്വപരൂപജ്ഞാനത്തോടുകൂടിയവനായും പരമഹംസന്മാരാൽ സേവ്യനായും ഹംസത്തിന്റെ ഗൃത്തംപോലെയുള്ള ഗൃത്തത്തോടുകൂടിയവനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

എന്തുപോഴും തുഷ്ണിരപ്പടാത്തതായ കാമത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നവനായും സമജനങ്ങളാൽ പുജിക്കപ്പെട്ട പാദാരവിന്ദങ്ങളോടുകൂടിയവനായും കല്പരവേപനത്താലും കുൽഹാരമാലയ്ക്കത്താലും ഭൂഷിതനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

മുചുകുന്ദരാജാവിന്റെ മുഖഭക്തിയാൽ സമീകരിക്കപ്പെട്ടവനായും മോക്ഷേച്ഛതുകൾക്കു മുക്തിപ്രദനായും മനോഹരമായ ചന്ദ്രക്കലയെ ധരിച്ചവനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

പണ്ടു ചോളരാജാവിന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിപ്പാനായി ഭവാനുതന്ന ധേനുസ്വരൂപമായി അന്തകനെ പത്മക്കുട്ടിയാക്കി തുളിക്കളിപ്പിച്ച ചോളരാജാവിന്റെ പുത്രൻ തേരിൽകയറി ക

ടിച്ചുകൊണ്ടുവരുമ്പോൾ ആ തേരിന്റെ ചക്രത്തിന്നിടയിൽ പ
 ത്തുകൂട്ടി അകപ്പെട്ടു മരിക്കുകയും അതു കണ്ടു ധേനു ചോളരാ
 ജാവും മന്ത്രികളുംകൂടി സഭയിലിരിക്കുമ്പോൾ കൊമ്പുകൊണ്ട്
 അവിടെ കെട്ടിയിരുന്ന മണി അടിച്ചു. ഉടനെ രാജാവ് ആ
 സംഗതികളെല്ലാമറിഞ്ഞ് ആ ധേനുവിന്റെ സങ്കടനിവൃത്തി
 ക്കുതൻ്റെ പുത്രനെ തേരിന്റെ ചക്രത്തിന്നിടയിലിട്ടു കൊന്നു.
 ആ സമയത്തു മരിച്ച പത്തുകൂട്ടിയേയും രാജപുത്രനേയും കൃപാദ
 ഷ്ടിയാൽ ജീവിപ്പിച്ചു രാജാവിന്നു പുത്രനേയും ദുഃഖഭക്തിയേയും
 മാനേകക്കസാഭാഗ്രന്തേയും ദാനാചെയ്തു. അതിനാൽ വിധി,
 വിടൻ എന്ന ഭവാനു പ്രസിദ്ധനാമവുമുണ്ടായി. ആ മഹേശ്വ
 രനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ സുന്ദരൻ ത്രാഗേശ്വ
 രനെ സ്തുതിക്കുമ്പോൾ ദേവകൾ പൂഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു. ദേവദന്ദ്
 ഭികളും ശബ്ദിച്ചു. അവിടെയുള്ള ബ്രാഹ്മണരെല്ലാം സുന്ദരനെ
 ഷ്ഠാപിച്ചു. മഹേശ്വരൻ സുന്ദരനെ ഇങ്ങിനെ ആജ്ഞാപിച്ചു
 ഭൂതഗണങ്ങളോടുകൂടി മാറുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ വാഗൈപ
 ഭവത്തെ ലഭിച്ചതിനാൽ സർവ്വജനപൂജ്യനായിട്ടു സുന്ദരൻ സക
 ല ശംഭുക്ഷേത്രങ്ങളിലും പോയി ശിവനെ സ്തുതിക്കുവാനായി
 പുറപ്പെട്ടു. ഈ അദ്ധ്യായത്തെ പഠിക്കുകയും കേൾക്കുകയും
 ചെയ്യുന്നവൻ മൂകനായിരുന്നാലുംകൂടി ഉത്തമമായ വാഗൈപ
 ഭവാ ലഭിക്കും.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
 ഏഴാമദ്ധ്യായം.

അനന്തരം വേദനിധിബ്രാഹ്മണന്റെ പുത്രിയായ കന്യക
 സർവ്വസുന്ദരനായ സുന്ദരനെത്തന്നെ ഭർത്താവായി ലഭിക്കുവാൻ
 കമലാലയനാമനെ തപസ്സുചെയ്തു. സുന്ദരനവട്ടേ ചിദംബ
 രസഭാനാമനെ ദർശിക്കുവാനായി പുറപ്പെട്ടു. പൂണ്യകളായ
 നദികളെല്ലാം കടന്നു സിദ്ധവടം എന്ന സ്ഥലത്തെ പ്രാപിച്ചു.

അവിടെ സന്ധ്യയെ വന്ദിച്ചു മനികളുടെ ഒരു പങ്ക്താല കണ്ടു. വഴി നടന്നു ക്ഷീണത്താൽ അതിൽ പോയി കിടന്നുറങ്ങി. അപ്പോൾ ഒരാൾ വന്നു സുന്ദരന്റെ ശിരസ്സിൽ ഇടത്തെ കാൽ കൊണ്ടു ചവിട്ടി. ഉടനെ സുന്ദരൻ ഉണർന്ന് ആരാണ് ചവിട്ടിയതെന്നു നോക്കുമ്പോൾ ത്രിലോചനനായും നീലകണ്ഠനായും വ്യാഘ്രചർമ്മധരനായും ഇരിക്കുന്ന അതുഭൂതപുരുഷന്മാരെ കണ്ടു. സുന്ദരൻ സാമ്രാജ്യത്തോടെ ഭക്തികൊണ്ട് ആനന്ദാശ്രമക്കൾ നിറഞ്ഞ നേത്രങ്ങളോടുകൂടി പ്രഭാതാവരേയും സ്തുതിച്ചു. അന്നത്തരം സുന്ദരൻ പ്രഭാതസന്ധ്യയെ വന്ദിച്ചു പണ്ടു വാമനമുത്തിയാൽ പുജിതമായ ശങ്കരക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി അവിടെയും മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ച് ആ ദേവന്റെ പ്രസാദത്തേയും ലഭിച്ചു രണ്ടുമൂന്നു വിളിപ്പാട്ടു ദൂരമുള്ള പുണ്യരീകപുരത്തേക്കു പോയി. സ്വർഗ്ഗപ്രയാസമായിരിക്കുന്ന ആ ദിവ്യപുരം വെള്ളികൊണ്ടുള്ള സോപാനങ്ങളാലും നീലരത്നവേദികകളാലും പർവ്വതശിഖരങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള രത്നസ്തംഭങ്ങളാൽ ശോഭിതങ്ങളായ പ്രാസാദങ്ങളാലും മേഘമാറ്റത്തെ സ്പർശിക്കുന്നതുകലായ വൃഷഭക്കൊടികളാലും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട വീഥികളാലും ഭക്തിയായി വീണാവേണമുദംഗങ്ങളുടെ ധ്വനികളാൽ ഭിക്കുകളല്ലാം ശബ്ദമായൊന്നങ്ങളായും അപ്പരസ്മിക്കളപ്പോലെയുള്ള സ്ത്രീരത്നക്കൊടികളാൽ ശോഭിതമായും നാനാവൃക്ഷങ്ങളാലും വാഴകളാലും നിബിഡങ്ങളായ ഉപവനങ്ങളാൽ ശോഭിതമായും പത്മ, കൽഹാര, കുമ്പഭ, ഉപ്പല, പൂഷ്പങ്ങളാൽ ശോഭിതമായും അതിനിർമ്മുഖജലപൂരിതങ്ങളുമായ അനേകവാപികളാൽ ശോഭിതമായും ചതുരഗണൈസന്ധ്യങ്ങളാൽ അലംകൃതമായും ശൈവഭീഷ്ണാദിപിണ്ഡന്മാരായ മുപ്പായിരം ബ്രാഹ്മണരുടെ ഗൃഹങ്ങളാൽ ശോഭിതമായും പുണ്യഗന്ധികളായ ഹവിസ്സ്, ആജ്ഞാ ഇവകളാൽ ഉത്ഥിതമായ അഗ്നിഹോത്രാഗ്നിയുടെ ധൂമത്താൽ പാവനമാനം ബ്രഹ്മഃഘോഷത്താൽ നിറഞ്ഞതായും അതാതു ജാതിധർമ്മങ്ങളാൽ സേവിതമായുമിരിക്കുന്നു. സുന്ദരൻ സന്തുഷ്ടമാനസനായി ആ ചിദംബരപുരത്തെ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെയുള്ളവരെല്ലാവരും

സുന്ദരനെ പൂജിച്ചു. സുന്ദരൻ ശിവഗംഗയിൽ സ്നാനചെയ്തു ഭസ്മരൂക്ഷങ്ങളാൽ അലംകൃതനായിട്ടു പൂജാദ്രുവുണ്ടെള എടുത്തുകൊണ്ടു കനകസഭയിലേക്കു പോയി. സൂര്യകോടിതുല്യമായും അനേകം രത്നസംഭങ്ങളാൽ ശോഭിതമായും ദേവകളാലും മിഗണങ്ങളാലും സേവിതമായും ദർശനമാത്രംകൊണ്ടു മുക്തിദായിനിയായും ഇരിക്കുന്ന ആ സഭയിൽ ഭക്താഗ്രഗണ്യന്മാരായ പന്തളം, വ്യാഘ്രപാദൻ, അഗസ്ത്യൻ, നാരദൻ, തുംബര, കണ്ഠപൻ, ഭാഗ്വതൻ മുതലായ മുനിമാരേയും ഇന്ദ്രൻ മുതലായ ദിക്പാലന്മാരേയും നന്ദി മുതലായ ഭൂതഗണങ്ങളേയും പുരത്തരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിഷ്ണുവിനേയും ബ്രഹ്മാവിനേയും കണ്ടു. സുന്ദരൻ ദ്വാരദേശത്തിലുള്ള ഗണേശനെ പൂജിച്ചു സ്തൂനമുത്തിയേയും നമസ്കരിച്ചു നന്ദി മുതലായവരോടു സമ്മതംവാങ്ങി സഭയുടെ അകത്തേയ്ക്കു പോയി. മായയാകുന്ന തിരശ്ശീലയുടെ അന്തർഭാഗത്തിൽ പഞ്ചാക്ഷരമയമാകുന്ന ധ്വജത്തിൽ പാശ്ചരീദേവിയോടുകൂടി പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സഭാപതിയെ വന്ദിച്ചു. ശ്രീഭക്തമന്ത്രങ്ങളാലും ശൈവസ്മൃതങ്ങളാലും നമോപരനെ നമസ്കരിച്ച് ഇങ്ങിനെ സ്തുതിച്ചു.

സതേനമശ്വിതേനമസ്സദാമുദാത്മനേനമ-
സ്സതശ്ചസാക്ഷിണേനമസ്സഭാധിപായതേനമഃ

അരൂപിണേചരൂപിണേനിരൂപണാതിഗായതേ
കപാലിനേകപാലിനേകപദ്മിനേനമോനമഃ.

നമോഹരായജാഹ്നവീധരായചന്ദ്രമൗലയേ
ത്രിലോചനായതേനമസ്ത്വയീമയായശംഭവേ

അരാജനാളകാളകൂടനീലകണ്ഠകാന്തയെ
കപാലമാലിനേനമഃകരീന്ദ്രചർമ്മധാരിണേ.

നമശ്ശിവായഗംഭവേനമസ്ത്വിച്ഛലധാരിണേ
മനോജഗദ്വഹാരിണേമഹോക്ഷകേതവേനമഃ

ദിഗംബരായതേനമശ്ചിദംബരാശയേനമഃ
സ്വപയാഭവേസദാനമശ്ചിദംബരായതേനമഃ.

നമസ്സുവണ്ണസംസദേനമസ്സഭേശപരായതേ
നമോസ്തുഭൂതസംസദേനമോഗണായയോഗിനാ
നമോഗിരീന്ദ്രജാപതേനമോഹിരണ്യബാഹവേ
നമോസ്തുചേതസസ്തേനമോനമശ്ശിവായതേ.

പുണ്ഡരീകസുജനനാമി
പുണ്ഡരീകാസനാച്ഛിതം
പുണ്ഡരീകാജിനധരം
പുണ്ഡരീകാക്ഷനായകം.

പുണ്ഡരീകഗജാരാദ്ധ്യം
പുണ്ഡരീകമുനിസ്തുതം
പുണ്ഡരീകപുരീനാഥം
പുരാരിപ്രണമാമുഹം.

മഹാഭേവമഹാഗുത്ത
മഹാഡംബരസാക്ഷിണിം
മഹാഭേവതനംവാമാം
ശിവകാമമഹാഭജേ.

സത്തായം ചിത്തായം ആനന്ദമായം ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ
നമസ്കരിക്കുന്നു.

സർപ്പസാക്ഷിഭൂതനായ കനകസഭാപതിക്കു നമസ്കാരം.

രൂപമില്ലാത്തവനായും രൂപമുള്ളവനായും മനസ്സിന് രാ
ഗോചരനായും കവാലിയായും ബ്രഹ്മവിഷ്ണുരക്ഷകനായും കവർട്ടി
യായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഹരനായും ഗംഗാധരനായും ചന്ദ്രമൗലിയായും ത്രിലോച

നനായും വേദമയനായും ശംഭുവായും തണ്ടോടുകൂടിയ താമരപ്പൂക്കളാൽപ്പോലെ ശോഭിക്കുന്ന കാളകൂടനീലകണ്ഠത്തോടുകൂടിയ വനായും ഗജചർമ്മരനായും കപാലമാലിയായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ത്രിശൂലധരനായും മന്മഥഗർഭനാശനനായും വൃഷഭഭാഷനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ദിഗംബരനായും ചൈതന്യസമുദ്രമായും സ്വയംഭൂവായും ഇരിക്കുന്ന ചിതംബരേശ്വരൻ നമസ്കാരം.

ഈ കനകസഭയെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. സഭാപതിയേയും നമസ്കരിക്കുന്നു. ഭൂതഗണങ്ങളേയും യോഗിഗണങ്ങളേയും നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഗൌരീസഹിതനായും ഹിരണ്യബാഹുവായും മനഃപ്രവൃത്തകനായും ഇരിക്കുന്ന സദാശിവനെ ഞാൻ പിന്നെയും പിന്നെയും നമസ്കരിക്കുന്നു.

പത്മമാലയെ ധരിച്ചവനായും ബ്രഹ്മപൂജിതനായും പ്രാപ്തചർമ്മരനായും വിഷ്ണുസേവനനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

പുണ്യരീകമനുഷ്ഠനായ ദിഗ്ഗജത്തിനാൽ ആരാധിക്കപ്പെട്ടവനായും പ്രാപ്തപാദമുനിയാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനായും ചിരംബരേശ്വരനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

മഹേശ്വരന്റെ മഹാസുത കോലാഹലത്തിന്നു സാക്ഷിഭൂതയായും മഹേശ്വരന്റെ പാമാംഗമായും ഇരിക്കുന്ന ശിവകാമദേവിയെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെ സുന്ദരൻ സ്പോഷത്താൽ വാക്കിനെ സഫലമാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു അശരീരി വാക്കു കേട്ടു. ഹേ സുന്ദര

ര! നിന്റെ സ്നേഹത്താൽ ഞാൻ സന്തുഷ്ടനായി. നിന്റെ വാക്യകൾ അതിമനോഹരങ്ങളായിരിക്കുന്നു. നീ കമലാലയത്തിൽ പോയി എന്ന ഇതുപോലെ സ്തുതിക്കുക. ഇങ്ങിനെ ആകാശവാണി അവസാനിച്ചപ്പോൾ സുന്ദരൻ ശിരസ്സിൽ സപ്തസ്തവ്യങ്ങളുണ്ടായി. അതു കണ്ടു ദേവന്മാർതന്നെ വിസ്മിതന്മാരായി. മനുഷ്യരുടെ കഥ പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അവിടെയുള്ളവരെല്ലാം സുന്ദരനെ സാക്ഷാൽ സദാശിവനാണെന്നു വിചാരിച്ചു നമസ്കരിച്ചു. സുന്ദരൻ അചിന്ത്യ ശക്തിമാനായ ദേവന്റെ സങ്കല്പാവലംബത്താൽ അറിഞ്ഞിട്ട് അഹങ്കാരമാകുന്ന ഇരുട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചില്ല. മഹേശ്വരൻ അജ്ഞാനിയായ എന്നിൽ ഇത്ര പ്രസാദമുണ്ടായത് എങ്ങിനയാണെന്നു വിചാരിച്ചു പിന്നെയും ആ മഹേശ്വരൻ ദൃഢഭക്തിയെ ചെയ്തു. ശിവജ്ഞാകരനായ സുന്ദരൻ കനകസഭയും വ്യാഘ്രപാദൻ മുതലായ മുനികളോ നന്ദി മുതലായ ഗണങ്ങളെയും ശിവഭക്തന്മാരെയും സദാപതിയോ ശിവകാമദേവിയെയും നമസ്കരിച്ചു പുറപ്പെട്ടു. തന്റെ പിന്നാലെ അനുഗമിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണരെ നമസ്കരിച്ചു മടക്കി അയച്ച് ഉത്തരകാവേരിയെ കടന്നു ബ്രഹ്മപുരത്തേക്കു പോയി. ആ ബ്രഹ്മപുരിയിൽ സ്തോത്രമുത്തിയുടെ വേറെ ഒരു ദേഹമെന്നു പാലയുള്ളവനായ ജ്ഞാനസാബന്ധൻ എന്നു പേരായ ബാലൻ ഗൗരീദേവിയുടെ മലപ്പാലാകുന്ന അമൃതത്തെ പാനം ചെയ്യുതിനാൽ സരസ്വതീദേവിയെ നാവിന്മേൽ നൽകുന്നതായിച്ചു. അത്ര മഹത്വമുള്ള ജ്ഞാനസാബന്ധന്റെ പാദാരവിന്ദങ്ങളിലുള്ള പൊടികളാൽ പരിശുദ്ധമാഗ്നമായ ഈ പുരിയെ എന്റെ കാൽകാണ്ടു ചവിട്ടുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു സുന്ദരൻ ആ പുരിയിലേക്കു കടക്കാനെ ദൂരത്തു നിന്നുതന്നെ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. അവിടെ മഹേശ്വരൻ ഗൗരീയോടു കൂടി പ്രത്യക്ഷനായി സുന്ദരനെ അനുഗ്രഹിച്ചു. അനന്തരം സുന്ദരൻ മഹേശ്വരനോട് അനുവാദം വാങ്ങി തൊടലിരിക്കിലേക്കു പോയി. ചോളരാജ്യത്തിന്റെ സൈന്യാഗ്രന്ഥ കണ്ടുകൊണ്ടു ശിവസ്ഥലങ്ങളാൽ അലാകൃതമായ കാവേരീതീരത്തിൽ എത്തി. ക

വേരപുത്രിയായ ആ പുണ്യനദിയിൽ ഇറങ്ങിട്ടു സുന്ദരൻ നാലു ഭാഗവും നോക്കി വളരെ സന്തോഷിച്ചു. പത്മമാല്യലകൽക്കാ രങ്ങളുടെ സൗരഭ്യത്താൽ വാസിതയായും കപ്പുരധവളമായ മണൽതിടുകളോടുകൂടിയതായും അനേകവൃക്ഷങ്ങളാലും വാഴകളാലും നിറഞ്ഞതായ ഉപവനങ്ങളോടുകൂടിയതായും ആദിത്യന്റെ രമാശ്വരങ്ങളുടെ കുളമ്പുകൾ തട്ടി പൊളിഞ്ഞതായ നാളികേരങ്ങളോടുകൂടിയ തെങ്ങുകളാൽ നിബിഡമായും ഉണ്ണുകാലത്തിൽകൂടി രണ്ടുകരകളോടൊപ്പം പ്രവാഹമുള്ളതായും അപ്പരശ്വരങ്ങളുടെ പച്ചതളുപ്പുള്ളായ സുനസ്സൾത്താൽ വ്യാകുലങ്ങളായ തിരമാലകളോടുകൂടിയതായും സ്നാനചെയ്യുന്ന ചോളശ്വരങ്ങളുടെ നാദികളാൽ ആകൃഷ്ടമായ പ്രവാഹത്തോടുകൂടിയതായും ചോളരാജാവിന്റെ മത്തഗജങ്ങളുടെ മദജലത്താൽ ഭൃഷിതയായും രണ്ടുകരകളിലും ഉള്ള വൃക്ഷങ്ങളാൽ സൂര്യകിരണങ്ങളെ മറയ്ക്കുവാൻ പറ്റിയതായും ഹാസം മുതലായ പക്ഷികളുടെ മനോഹരശബ്ദത്താൽ വ്യാപിതമായ ദിശകളോടുകൂടിയതായും തീരങ്ങളിലുള്ള ആശ്രമങ്ങളിൽ ഘോഷിക്കുന്നതായ മുനിഗണങ്ങളുടെ ചേദാന്തധ്വനിയ്ക്കൽ പാവനയായും യാഗചെയ്യുന്ന ബ്രാഹ്മണരുടെ യാഗശാലയിൽ ഉള്ള യുപസ്മാദങ്ങളാൽ ശോഭിതയായും യോഗനിദ്രയിൽ ആസക്തനായ ശ്രീരംഗനാഥൻ മാലയായും സമുദ്രമഹിഷിയായും ഇരിക്കുന്ന കാവേരീമഹാനദിയെ കടന്നു ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം പോയി മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. മായൂരം, മദ്ധ്യാജ്ഞനം, കുംഭകോണം, ശ്രീകാഞ്ചീപുരം, പഞ്ചനദം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ദിവ്യക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം സുന്ദരൻ മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചിട്ടു ശ്രീത്യാഗനാഥക്ഷേത്രമായ കമലാലയത്തിലേക്കുതന്നെ പോയി.

എന്ന സ്തോത്രപരമ്പരണത്തിൽ

എട്ടാം മദ്ധ്യായം

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളെ! ഇനി സുന്ദരൻ്റെ അതു മായ വേദം ഒരു ചരിത്രത്തെ കേൾക്കവിൻ. ഇതു സർവ്വ ലോകപ്രസിദ്ധമാണ്. സർവ്വപാപഹര്യമാണ്. മഹാലക്ഷ്മി പ്രസന്നനായാൽ പിന്നെ മനുഷ്യക്കു ദുഷ്ടമായിട്ടുണ്ടാണുള്ളത്? എന്നാലും ഭക്തന്മാർ ഭക്തിയെ ഒഴിച്ചു മറ്റൊന്നും ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. അവിനാശിയെന്നു ജഗദ്ഗ്രന്ഥപ്രസിദ്ധമായ ഒരു ശിവസ്തമ്യമുണ്ട്. അവിടെ ശിവഭക്തന്മാരാൽ അലാഭ്യതമായ ഒരു അഗ്രഹാരമുണ്ട്. ആ അഗ്രഹാരത്തിൽ സ്നേഹിതന്മാരായ രണ്ടു ബ്രാഹ്മണർ അടുത്ത ഗൃഹങ്ങളിൽ വസിച്ചിരുന്നു. ആ മഹാത്മാക്കൾക്കു രണ്ടാൾക്കും ഒരേമാസത്തിൽതന്നെ പുത്രന്മാരുണ്ടായി. ആ ബാലന്മാർക്കു ബാല്യത്തിൽതന്നെ രാമലക്ഷ്മണന്മാരെക്കുണ്ടുപാല അന്യാന്യം സ്നേഹമുണ്ടായി. ആ ശിശുക്കൾ രണ്ടാൾക്കും ചൊളകമ്മാ കഴിഞ്ഞു. രണ്ടാളും ഒരുമിച്ചു കളിച്ചുകൊണ്ട് അടുമിങ്ങാ നടക്കുമ്പോൾ കാലഗതികൊണ്ട് ഒരു സരസ്സിന്റെ വക്കത്തു ചെന്നു. ബാല്യപാപപുത്താൽ താമരപ്പൂത്തെ പഠിപ്പാനായി അവരിൽ ഒരു കുട്ടി ജലത്തിലിറങ്ങി. ഒരു കുട്ടി പേടിച്ച് കരയിൽതന്നെ നിന്നു. ജലത്തിലിറങ്ങിയ കുട്ടിയെ ഒരു മുതല പിടിച്ചു താഴ്ത്തിക്കളഞ്ഞു. കരയിൽ നില്ക്കുന്ന കുട്ടി കരഞ്ഞുകൊണ്ട് അമ്മയുടെ അടുക്കെ ചെന്നു മറ്റൊരു കുട്ടി ജലത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയെന്നു പറഞ്ഞു. ആ സ്ത്രീ ജലത്തിൽ മുങ്ങിയ കുട്ടിയുടെ അച്ഛനമ്മമാരോടു പറഞ്ഞു. അവർ ആ ഗ്രാമവാസികളെയെല്ലാം കൂട്ടി സരസ്സിലിറങ്ങി വൈകുന്നേരംവരെ തപ്പിനോക്കി. കുട്ടിയെ കാണാതെ ഗ്രാമവാസികളെല്ലാം ശോകാകുലന്മാരായി മടങ്ങിപ്പോയി. ഏകപുത്രന്മാരായ മാതാപിതാക്കൾ ശോകസന്തപ്തന്മാരായിട്ടുതന്നെ കാലം കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ രണ്ടു സാവസരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ദിവസം സൂക്ഷിസുന്ദരനായ സുന്ദരൻ വേദസാരമായ ഗീതയെ അദ്ധ്യയനം ചെയ്തുകൊണ്ടു ത്രാഗേശപരശാസനാൽ ഓരോ ശിവസ്തമ്യങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ട് അവിനാശിക്കേത്രത്തിൽ വന്നു. അപ്പോൾ മരിച്ച കുട്ടിയുടെ സ്നേഹിതനായ ബാലന് എഴുന്ന

നാചയ്ക്കു മരിച്ച കുട്ടിയുടെ മാതാവിനെ തന്റെ മാതാവിനെ പോലെ നമസ്കരിച്ചു. അപ്പോൾ ആ സ്ത്രീ ആ കുട്ടിയോടു തുല്യ വയസ്സായ തന്റെ പുത്രനെയോട് എന്റെ പുത്രനുണ്ടെങ്കിൽ അപന്നം ഉപനയനം കഴിയില്ലേ? എന്നു വിചാരിച്ച് ഊക്കു കരഞ്ഞു. ഇങ്ങിനെ കരയുമ്പോൾ സുന്ദരൻ ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു സ്തുതിച്ചു ബ്രാഹ്മണരോടുകൂടി വീഥി പ്രദക്ഷിണമായി വരുമ്പോൾ കരച്ചിൽ കേട്ട് അവിടെത്തന്നെ നിന്നു. ഇതെന്താണെന്നു ബ്രാഹ്മണരോടു ചോദിച്ചു. അവർ പൂർവ്വജ്ഞാതമല്ലാം പാഞ്ഞു. ഉടനെ സുന്ദരൻ ആ സ്ത്രീയോടു കരയാതിരിപ്പാൻ പാഞ്ഞു കളത്തിന്റെ വക്കത്തു ചെന്നുനിന്നു മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരനജ്ഞാൽ മുതല ആ ബ്രാഹ്മണപുത്രനെ യാതൊരുവയവങ്ങൾക്കും ഹാനി കൂടാതെ അതാവയവങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്ന ആഭരണങ്ങളോടു കൂടി ഛട്ടിച്ചു. അതുകണ്ടു ജനങ്ങളെല്ലാവരും സുന്ദരനെ മഹേശ്വരനാണെന്നു വിചാരിച്ചു.

സുന്ദരൻ എല്ലാ ശിവസ്ഥലങ്ങളിലും ഗൌരീസമേതനായ മഹേശ്വരനെ മാധുര്യവാക്കുകളാൽ സ്തുതിച്ചു മഹേശ്വരന്റെ പ്രസാദത്തെ ലഭിച്ചു കമലാലയത്തിൽതന്നെ മടങ്ങിവന്നു ത്രാഗേശ്വരന്റെ സന്നിധിയിൽനിന്നു ദേവനെ നമസ്കരിച്ചു സ്തുതിപ്പാനാഗ്രഹിച്ചു. അപ്പോൾ അവിടെയുള്ളവരല്ലാം സുന്ദരനോടു സ്വാഗതം ചോദിച്ചു. സുന്ദരനു ത്രാഗേശ്വരനെ കണ്ടപ്പോൾ ചന്ദ്രോദയം കണ്ട സമുദ്രതരാഗങ്ങളെന്നപോലെ സുന്ദരവാക്കുകൾ വർഷിച്ചുതുടങ്ങി. ഉടനെ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഹേ മഹേശ്വര! പണ്ടൊരു കല്പത്തിൽ ദേവന്മാർ അസുരന്മാരോടു തോറ്റതിനാൽ ശംഖ, ചക്ര, ഗദാ, ധരണായ വിഷ്ണുവിനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. വിഷ്ണു ഗരുഡാശ്രയനായിട്ട് അസുരന്മാരോടു യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു. ദേവന്മാരും അസുരന്മാരും കൂടി വലുതായ യുദ്ധമുണ്ടായി. ആ യുദ്ധത്തിൽ അസുരന്മാർ വിഷ്ണുവിന്റെ നന്ദകം എന്നു പേരായ വാളിനാൽ മരിക്കുമസ്കകന്മാരായാ ഗദകാണ്ടു ഭടിഞ്ഞു കൊണ്ടു കൂടിയവരായും ശാജ്

ചാപധ്വനിയാൽ മുഹൂർത്തനാരായണ ചക്രതേജസ്സിനാൽ ഭേദിച്ചവരായും ഭവിച്ചു. അതുമാത്രമല്ല ഗരുഡന്റെ പക്ഷവായുവിനാൽ ഉണങ്ങിയ ഇലകളെ പാപ്പിടുന്നതുപോലെ സകലദൈവരേയും പാപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. ഇങ്ങിനെ സങ്കടപ്പെട്ടവരായ അസുരന്മാർ പേടിച്ച് ഓടുന്നതടങ്ങി. അവർ രക്ഷയ്ക്കായി ഭൂമുനിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ചെന്നു. അവിടെ മുനിയെ കണ്ടില്ല. ഗഭീണിയായിരിക്കുന്ന ഭൂപതിയെ ശരണംപ്രാപിച്ചു. ആ സ്ത്രീ അവർക്ക് അഭയം കൊടുത്തു. അവർ ആശ്രമത്തിന്റെ അകത്തുപോയിരിക്കുകയും ചെയ്തു. വിഷ്ണുവാകട്ടെ ദൈവ്യസൈന്യത്തേയും സേനാപതികളേയും കാണാത്തതിനാൽ അവരെ തിരഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു. ദൈവന്മാർ എവിടെയാണ് ഒളിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നറിയാനായി ദേവന്മാർ അഗ്നിയെ അയച്ചു. അഗ്നി സകല വൃത്താന്തവും ദേവന്മാരോടറിയിച്ചു. അതുകേട്ടു വിഷ്ണു തന്നെ ശരണംപ്രാപിച്ചവരായ ദേവകളെ രക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി ഗരുഡാത്രയനായിട്ടു ഭാഗ്യാശ്രമത്തിലേക്കു പോയി. ആശ്രമത്തിൽ വന്നു വിഷ്ണുവിനെ കണ്ടു ഭൂപതി അച്ഛപാട്ടാദികളാൽ പൂജിച്ചു സ്വാഗതവും ചോദിച്ചു. പിന്നെ ഭൂപതി മറ്റുമായി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹെ വിഷ്ണോ! വളരെ കാലം ആഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന ദരിദ്രനു നിധികിട്ടിയതുപോലെ ഭവാനെ കണ്ടതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഏറ്റവും സന്തുഷ്ടനായി. ഹേ ശ്രീപതേ! ഞാൻ ഭവാനെ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഭക്തവത്സലനായ ഭവാൻ ഭക്തയായ എന്നിൽ പ്രസാദിക്കണം. ഭവാൻ ആദിമദ്ധ്യാന്തരഹിതനാണ്. സൃഷ്ടി, സ്ഥിതി, സംഹാരങ്ങളെ ചെയ്യുന്നവനാണ്. ബ്രഹ്മാദികൾക്കു ഭവാനെ അറിയുന്നില്ല. ഭവാൻ വേദവാക്കുകളാൽ സൂത്രനാണ്. ഇനിക്കു ഭവാനെ കാണുവാൻ സംഗതിവന്നത് എന്റെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടും ഭൂമുനിയുടെ തപസ്സുകൊണ്ടുമാണ്. മഹാത്മാക്കൾ പൂജിക്കേണ്ടതും ഫലംകൊണ്ടോ അർച്ചിച്ചാലും പ്രസാദിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഹേ ദേവ! എന്ന അനുഗ്രഹിക്കുക. ഭവാൻ ഇവിടെ വന്നതിനുള്ള കാരണം എന്താ

ണെന്ന് അമൃതതുല്യമായ വാക്കുകൊണ്ട് എന്ന അനുഗ്രഹി
 ക്കുക. ഇങ്ങിനെ ഭഗുപതിയുടെ പ്രാർത്ഥനകേട്ടു വിഷ്ണു ചി
 രിച്ചുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു: ഹേ സാധവി! നിന്റെ പൂജയാൽ
 ഞാൻ പ്രസന്നനായി. ഞാൻ വന്നതിനുള്ള കാരണം പാ
 യാം. ദേവന്മാർ ദൈത്യന്മാരുടെ ഭയത്താൽ ശരണാഗതര
 ക്ഷകനായ എന്നെ ശരണംപ്രാപിച്ചു. അവരെ രക്ഷിപ്പാനാ
 യി ഞാൻ അസുരന്മാരെ കൊല്ലുവാൻ പുറപ്പെട്ടു. യുദ്ധമെ
 യ്ക്ക് അസുരന്മാരെ കൊല്ലുമ്പോൾ ചില ദൈത്യന്മാർ കാടി കാ
 ടിലേക്കുവന്ന് ഈ ആശ്രമത്തിൽ വസിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അ
 ഗ്നി പാഞ്ഞു കേട്ടു. നിന്റെ ഭർത്താവു ദേവന്മാരേയല്ലെ യജി
 ക്കുന്നത്? അവർ നിന്നിൽ പ്രസന്നന്മാരായി ഭവിക്കും; അസു
 രന്മാർ എവിടേയാണ് ഒളിച്ചിരിക്കുന്നതു പറയുക. ഞാൻ
 അവരെ ചക്രംകൊണ്ടു കൊല്ലട്ടേ. ഇങ്ങിനെ വിഷ്ണു പറഞ്ഞ
 തുകേട്ടു ഭഗുപതി അധർമ്മംകൊണ്ട് ആശ്രമപോരത്തെ മ
 റച്ചുനിന്നുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഹേ ആദിപുരുഷ! സജ്ജനങ്ങൾ
 ഭവാനെ സർവ്വഭൂതങ്ങളിലും സമതപമുള്ളവനാണെന്നല്ലേ പറ
 യുന്നത്. ഭവാനു ചിലർ പ്രിയന്മാരെന്നും ചിലർ അപ്രിയന്മാ
 രെന്നുമുള്ള ഭേദബുദ്ധിയില്ലല്ലോ. അതുമാത്രമല്ല ഭവൻ ജഗ
 ത്തിനെല്ലാം ഗുരുവായി ധർമ്മമാർഗ്ഗത്തെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നവ
 നാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ഭവൻ അന്യന്മാരുടെ പ്രേരണയാൽ
 പാപാചെയ്യാൻ ഉദ്യുക്തനായി ഭവിച്ചതെങ്ങിനെ? ദേവന്മാർ
 ഭവാനെ ശരണംപ്രാപിച്ചതുപോലെ ദൈത്യന്മാർ എന്നെ
 ശരണം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ശരണാഗതന്മാരെ ഉപേക്ഷിക്ക
 ന്നതിനേക്കാൾ വലുതായ പാപം മറ്റൊന്നുമില്ല. ഇതിന്ന്
 ഉദാഹരണമായി പണ്ടത്തെ ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ട്. പണ്ടു
 ശിഖിചക്രവർത്തിയുടെ ധർമ്മത്തെ പരീക്ഷിപ്പാനായി ഇന്ദ്രൻ
 മാടപ്രാവായും അഗ്നി ഒരു പരുന്തായി പ്രാവിനെ ഭക്ഷിപ്പാ
 നും പുറപ്പെട്ടു. പരുന്തിന്റെ ഭയത്തിനാൽ പ്രാമുചെന്നു ശി
 ഖിചക്രവർത്തിയെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹം ആ പ്രാ
 വിനെ രക്ഷിപ്പാനായി തന്റെ ദേഹത്തിലുള്ള മാംസമെല്ലാം

ആ പരന്നിന്നുകാട്ടത്തു ശാശ്വതമായ കീർത്തി സമ്പാദിച്ചു. പ്രാണഭയം വന്നാൽക്കൂടി ശരണാഗതന്മാരെ തൃജിക്കരുത്. തൃജിക്കുന്നതായാൽ ചന്ദ്രസൂര്യന്മാർ ഉള്ളവരെയും നരകം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും. അതുകൊണ്ട് എന്ന ശരണംപ്രാപിച്ചവരായ ദൈത്യന്മാരെ ഞാൻ തൃജിക്കുകയില്ല. ഭവാനു വന്നവഴിക്കുതന്നെ പാറയ്ക്കാമല്ലോ; അല്ലെങ്കിൽ എന്ന ജയിച്ചിട്ടു ദൈത്യന്മാരെ ജയിക്കുക. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആ ശ്രമഭാരത്തെ തട്ടത്തുനില്ക്കുന്ന പതിവ്രതയായ ഭഗവതിയെ ദേവന്മാരുടെ പ്രേരണയാൽ വിഷ്ണു ചക്രംകൊണ്ടു കൊല്ലുകയുംചെയ്തു. അനന്തരം ആശ്രമത്തിൽ കടന്ന് അസുരന്മാരേയും കൊന്നു. അപ്പോൾ ദേവന്മാർ രക്ഷപ്പെട്ടു സ്വർഗ്ഗലോകത്തിൽ പോയി സുഖമായി വസിച്ചു. അനന്തരം വലുതായ ഭൂണഹത്യ വിഷ്ണുവിന്റെ നേരെ ഓടി അടുത്തു. ആ ഭൂണഹത്യയുടെ ശമനത്തിനായി വിഷ്ണു സകല ലോകങ്ങളിലും ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ഭഗമുനി ആശ്രമത്തിൽ വന്നു വൃത്താന്തമല്ലാമറിഞ്ഞു. തന്റെ തപശ്ശക്തികൊണ്ടും വിദ്യകൊണ്ടും പന്തിയെ ജീവിപ്പിച്ചു. പിന്നേയും അടക്കാൻ പാടില്ലാത്ത കോപത്തോടുകൂടി നിനക്കും ഭാര്യാവിഷ്ണുവും സംഭവിക്കട്ടെ എന്നു വിഷ്ണുവിനെ ശപിച്ചു. ഭൂണഹത്യയുടെ കൂടെ ഉഴലുന്ന വഷ്ണുവിനെ കണ്ടിട്ടു ലക്ഷ്മി അതിന്റെ നിവൃത്തിക്കായി വിഷ്ണുവിനെ വിട്ടു കമലാലയത്തിൽ വന്നു മഹേശ്വരനെ ഭക്തിയോടുകൂടി പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വിഷ്ണു, ലക്ഷ്മിതന്നെ വിട്ടുപോയതിനാലും ഭൂണഹത്യയാലും ആത്തനായിട്ടു മുനികളോടു ഭൂണഹത്യ നശിപ്പാനും ലക്ഷ്മിയെ ലഭിപ്പാനും എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ചോദിച്ചു. അവരെല്ലാവരുംകൂടി വിഷ്ണുവിനേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ഭഗമുനിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ചെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു വിഷ്ണുവിന്റെ ഭൂണഹത്യ നശിപ്പാനുള്ള പ്രായശ്ചിത്തമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭഗമുനി ശാന്തകോപനായിട്ടു വിഷ്ണുവിനോടു പറഞ്ഞു. ഹേ വിഷ്ണു! എന്റെ ശ്രോധം ശമിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ നു

രക്ഷകാലംകൊണ്ടും നിന്റെ ഭൂണഹത്യ നശിക്കുന്നതല്ല. ഭേദം വന്നാൽ മുനികളും വന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചതുകൊണ്ടാണ് എന്റെ ശ്രോധം ശമിച്ചത്. അതു നിന്റെ ഭാഗ്യംതന്നെ. സജ്ജനങ്ങൾ അപരാധം ചെയ്യുവരോടു പ്രതിക്രിയ ചെയ്യുന്നില്ല. ദോഷിച്ചവൻ സടുപ്പെട്ടുന്നതുകൊണ്ട് മഹാമാർ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ പാപത്തിന്നു പ്രായശ്ചിത്തമില്ല. എങ്കിലും ഞാൻ ഒന്നുപായാ കേൾക്കുക. ശ്രീഭദ്രമഹാമന്ത്രത്തെ പന്ത്രണ്ടുകോടി ജപിച്ചു ക്ഷീരംകൊണ്ടു ശിവലിംഗത്തിൽ അഭിഷേകംചെയ്യുക, അതാണ് പ്രായശ്ചിത്തം; ദേഹമെല്ലാം ഭസ്മംകൊണ്ടു ലേപനംചെയ്തു ഭസ്മത്തിൽതന്നെ ശയിക്കുക. കമലാലയത്തിൽ പോയി സോമസ്തനമുത്തിയെ സേവിച്ചാൽ ലക്ഷ്മിയേയും ലഭിക്കും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു ഭഗവാനി എല്ലാവരെയും അയച്ചു. അനന്തരം വിഷ്ണു ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു കാമധേനുവിന്റെ ക്ഷീരധാരയാൽ ദിവ്യമായ മരതകലിംഗത്തിൽ അഭിഷേകംചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ വളരെ ദിവ്യസംവത്സരങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു അശരീരിവാക്കുണ്ടായി. നിന്റെ ഭൂണഹത്യ നശിച്ചു. ഇനി ലക്ഷ്മിയെ ലഭിക്കും; വളരെക്കാലം പുജിച്ചതുകൊണ്ടു നീ ശ്രാന്തനായിരിക്കുന്നു. ഇനി എന്താണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. ഇങ്ങിനെ അശരീരിവാക്കുകേട്ടപ്പോൾ വിഷ്ണു ആ ദിക്കിനെനോക്കി തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹേ ചന്ദ്രശേഖര! ഭവാനെ പുജിച്ചതുകൊണ്ടു എന്റെ ഭൂണഹത്യ നശിച്ചുവെങ്കിൽ ഭവാനെ സ്വരൂപത്തെ ഒന്നു പ്രത്യക്ഷമായി കാണുവാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പാപമുള്ളവർകൂടി ഭവാനെ അതൊരുപ്രകാരം ധ്യാനിച്ചു ത്രികരണജന്മങ്ങളായ സർപ്പപാപങ്ങളിൽനിന്നു മോചിക്കപ്പെടുന്നവോരുപ്രകാരം എനിക്ക് ഒന്നു കാണിക്കുക. ഈ വരത്തെ ഭക്തവത്സലനായ ഭവൻ എനിക്കുതരിക. ഇങ്ങിനെ വിഷ്ണു പറഞ്ഞപ്പോൾ അശരീരിവാക്കു പിന്നേയും കേട്ടു. ഹേ വിഷ്ണോ! ബ്രഹ്മാദികളായ ദേവഗണങ്ങളും അഗന്യൻ മുതലായ യോഗീന്ദ്രന്മാരും അനവധി യാഗങ്ങളെ ചെയ്തും അനവധി

ദാനങ്ങളെ ചെയ്തും എന്റെ ലിംഗമുത്തിയെ പൂജിച്ചും തൃപ്തി കൊണ്ട് അപചൂതചിത്തന്മാരായിട്ട് ചിത്തനിരോധമില്ലാത്തതിനാൽ എന്നെ കാണുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഹേ വിഷ്ണു! എന്നെ കാണേണമെന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ സർവ്വഭോഗവിരക്തനായും ജിതേന്ദ്രിയനായും ലക്ഷ്മിയോടുകൂടി കോടിവർഷം പാതാപതപ്രതത്തെ അനുഷ്ഠിക്കുക. ആ വ്രതം സമ്പൂർണ്ണമാകുന്ന സമയത്തിൽ യോഗികൾക്കുകൂടി കാണുവാൻ കഴിയത്തക്കതായ എന്റെ രൂപത്തെ കാണിച്ചുതരാം; ഇങ്ങിനെ അശരീരിവാക്ക് അവസാനിച്ചപ്പോൾ വിഷ്ണു പാതാപതപ്രതത്തെ ഭീക്ഷിച്ചു. ദേഹത്തിലെല്ലാം ഭസ്മലേപനംചെയ്ത ജടാവല്ലഭങ്ങളെ ധരിച്ചു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടും ആരകാലങ്ങളിലും ശിവായ്നമം ചെയ്തുകൊണ്ടും ജലത്തിൽ ആകണ്ഠമഗ്നനായിട്ട് മഹേശ്വരനെ ഉദ്ദേശിച്ചു വ്രതത്തെ അനുഷ്ഠിച്ചു. ലക്ഷ്മിയാവട്ടേ ഭർത്താവു ഭൂണഹത്യയിൽനിന്നു മോചിതനായി എന്നറിഞ്ഞിട്ട് മഹേശ്വരാനുജ്ഞയാൽ ഭർത്താവിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു ശുശ്രൂഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ലക്ഷ്മി കമലാലയക്ഷേത്രത്തിൽ ഉള്ള വിചിത്രലിംഗത്തെ യാതൊരു ജവനീപുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ട് അർച്ചിച്ചിരുന്നുവോ ആ പുഷ്പങ്ങളാൽതന്നെ വിഷ്ണു ശിവനാമസഹസ്രത്തെക്കൊണ്ടു കപ്പൂരലേപനംകൊണ്ടും കൽഹാരമാല്യംകൊണ്ടും അലംകൃതമായ ശിവലിംഗത്തെ ഭക്തിയോടുകൂടി അർച്ചിച്ചു. ഇങ്ങിനെ കോടിസംവത്സരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ചന്ദ്രശേഖരൻ പ്രസന്നനായി. വിഷ്ണുവിനാൽ അർച്ചിതമായ കപ്പൂരലിംഗത്തിൽനിന്നു ശംഭു ഉമാദേവിയോടും സ്തന്ദ്രമുത്തിയോടുംകൂടി കപ്പൂരലേപനത്താൽ സുന്ദരശരീരനായും അതി സൌരഭ്യമുള്ള സൌഗന്ധികമാലയോടുകൂടിയവനായും വിഷ്ണുവിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായിട്ട് വിഷ്ണുവിനെ അനുഗ്രഹിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപരമ്പരയിൽ

ദേവതാമദ്വായം.

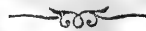
വിഷ്ണു തന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി നില്ക്കുന്ന സോമാസ്തന്ദ്രമൃത്തിയെ കപ്പൂരകൽഹാരങ്ങളുടെ സൗരഭ്യത്താൽ വാസീതമായ ദിക്ഷകളോടുകൂടിയവനായും തപ്തകാഞ്ചനതുല്യമായ ഉന്നത ജടാധരനായും മൃണാളധവളമായ ചെറിയ ചന്ദ്രക്കലയേയും ഗംഗയേയും സുപ്തയേയും ബ്രഹ്മകപാലമാലയുത്തേയും ധരിച്ചവനായും നൊറിയിൽ കസ്തൂരീതിലകുത്ത ധരിച്ചവനായും പ്രകാശമുള്ള ജവനീവൃഷ്ടതഗാലുള്ള കണ്ണാദരണത്താൽ പ്രകാശിതനായും കുങ്കുമതിലകംപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നതായ വഹ്നിനേത്രത്തോടുകൂടിയവനായും മനോഹരമായ ചില്ലികളോടുകൂടിയവനായും കരുണാരസം നിറഞ്ഞതായ കടാക്ഷത്തോടുകൂടിയവനായും ഗണ്ഡസ്ഥലത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നതായ ഗൗരീമുഖാംബുജത്തോടുകൂടിയവനായും ഉന്നതമായനാസികയോടുകൂടിയവനായും മുത്തുകൾ പോലെയുള്ളദന്തങ്ങളോടുകൂടിയവനായും പവിഴത്തിനതുല്യമായ അധരപല്ലവത്തോടുകൂടിയവനായും മുഖമാകുന്ന കണ്ണാടിയുടെ വാലുപോലെയുള്ള ചിബുകത്താൽ ശോഭിതനായും കാളകൂടത്തിന്റെ പ്രഭയോടു ഇടകലരുന്നതായ കണ്ണത്തിലുള്ള കപ്പൂരലേപനത്തോടുകൂടിയവനായും രത്നമോതിരങ്ങളാലും കടകം, കേയുരം, വലയം, അംഗദം, പരശപധം, മൃഗം, അഭയം, വരമുദ്ര ഇവകളാൽശോഭിതങ്ങളായ ഭുജങ്ങളോടുകൂടിയവനായുംസുഗന്ധത്താൽ ഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടു വരിയായിരിക്കുന്നവണ്ടുകളാൽ മനോഹരമായിരിക്കുന്ന സൗഗന്ധികമാലയുത്തോടുകൂടിയവനായും ഉമാദേവിയുടെ ഭുജത്താൽ ആശ്ലിഷ്ടമായ പിൻപുറത്തോടുകൂടിയവനായും കഴുത്തുയർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സുപ്പങ്ങളുടെ മാണിക്യരത്നപ്രഭയാൽ ശോഭിതമായ നാഭിപ്രദേശത്തോടുകൂടിയവനായും ഹൃദയമുത്തമാലകളിലുള്ള രത്നപതകപ്രഭയാൽ മനോഹരമായ ഉദരത്തോടുകൂടിയവനായും ഉപവീതസുപ്പത്തിന്റെ നിശപാസത്താൽ മാഞ്ഞതായ ഭസ്മലേപനത്തോടുകൂടിയവനായും വ്യാഘ്രചർമ്മത്തെ ധരിച്ചവനായും രത്നന്തപുരങ്ങളാൽ അലംകൃതനായും വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സുപ്പരത്നപ്രഭയാൽ ചുരുപ്പുവണ്ണമായ പാദുകത്തോടുകൂടിയവനായും നമസ്സരിക്കുന്നവരുടെ അഹങ്കാരമാകുന്ന അ

സ്വകാരത്തെ നശിപ്പിക്കുന്ന സൂര്യപ്രഭപോലെയിരിക്കുന്നതായ പാദതലപ്രഭയോടുകൂടിയവനായും അന്തകന്റെ മാറിടമാകുന്ന പൂർത്തതിന്നു വക്ത്രാമണതുപോലെയിരിക്കുന്ന നഖങ്ങളാൽ ശോഭിതമായും കൈവലുകൾക്കുവൃക്ഷത്തിന്റെ പുതിയ പല്ലവം പോലെയിരിക്കുന്ന പാദങ്ങളോടുകൂടിയവനായും ഭക്തന്മാക്ക് അഭയപ്രദശബ്ദാത്ത ശബ്ദിക്കുന്നതായ കിങ്കിണികളാൽ ശോഭിതമായും സാസാരരോഗത്തിന്ന് ഔഷധമായ സൂതിവൈഭവത്തോടുകൂടിയതായും പക്ഷതി വിടന്ന് താമരപ്പൂവിനോടു തുല്യമായും ഇരിക്കുന്ന പാദാരവിന്ദങ്ങളോടുകൂടിയവനായും രത്നസിംഹാസനസ്ഥിതനായും രമണീയരൂപനായും ഉത്തമജീവനാരായ ജ്ഞാനികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടവനായുമിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരന്റെ വാമഭാഗത്തിൽ വസിക്കുന്നവളായും വിശാലാക്ഷിയായും സർവ്വഭൂഷണഭൂഷിതയായും ഇരിക്കുന്ന ഗൌരീദേവിയേയും മഹേശ്വരനോയും ദേവിയുടേയും മദ്ധ്യത്തിൽ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന.കോമളസ്വരൂപനായ ബാലനേയും കാൽചിലമ്പുകൾ, കിങ്ങിണികൾ, കേയുരം, കടകം, അംഗദം, വലയം, അംഗുലീയങ്ങൾ ഇവകളാൽ ഭൂഷിതനായും പുലിനഖങ്ങളാലുള്ള കണ്ഠാഭരണങ്ങളാൽ ശോഭിതനായും സൂര്യസന്നിഭങ്ങളായ ആറു മുഖങ്ങളോടും പ്രകാശിക്കുന്ന ദന്തങ്ങളോടും അമൃതം പൊഴിയുന്നതായ അംബുവാക്കിനാലും മന്ദഹാസത്താലും മനോഹരങ്ങളായും അഞ്ജനയുക്തങ്ങളായും ലോലങ്ങളായുമുള്ള നേത്രങ്ങളോടും ദേവിയുടെ മുഖപ്പാൽത്തുള്ളികളാൽ ഭൂഷിതങ്ങളായ വിദ്രമാധരങ്ങളോടും വിദ്രമത്തോടുകൂടിയ ചില്ലികളോടും കസ്തൂരിതീലകത്തോടും ചുഡാമണിയോടുകൂടിയ നീലകന്തളങ്ങളോടും തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന രത്നങ്ങളാൽ ശോഭിതമായ അളകപ്രദേശത്തോടും സൗരഭ്യമുള്ള ശ്വാസങ്ങളാൽ മനോഹരമുഖാരവിന്ദങ്ങളോടുകൂടിയും കണ്ടിട്ട് ആനന്ദഭരിതനായ വിഷ്ണു മഹേശ്വരന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചു. അനേകനമസ്കാരം ചെയ്തു വളരെ സ്തുതിച്ചു ലക്ഷ്മിയോടുകൂടി തൊഴുതുടക്കൊണ്ട മഹേശ്വരന്റെ ശിരസ്സിൽ മയിൽചീലുകളാൽ നിർമ്മിതമായ കുട പിടിച്ചു. ഗവയോമരങ്ങളെക്കൊണ്ടു

ലക്ഷ്മി വീട്ടുവാൻ തുടങ്ങി. വിഷ്ണു ആനന്ദഭരിതനായിട്ടു പാഞ്ച ജന്മമായ ശംഖത്തെ എടുത്തു വിളിച്ചു. മഹേശ്വരനെ തന്റെ മുഖിൽ കണ്ടതുകൊണ്ടു വിഷ്ണുവിന്നു യാതൊരാനന്ദമുണ്ടായൊ ആ ആനന്ദത്തിന്റെ ലേശമാത്രത്തോടെങ്കിലും ബ്രഹ്മാനന്ദത്തിന്നു തുല്യത ഉണ്ടാവില്ല. അനന്തരം പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ വിനയത്തോടെ നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന വിഷ്ണുവിനോടു പറഞ്ഞു. ഹെ വിഷ്ണോ! നിന്റെ ഭൂണഹത്യ നശിച്ചു, ലക്ഷ്മിയോടു ചേരുകയും ചെയ്തു. ഈ വ്രതാനുഷ്ഠാനംകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ എന്നോടു തുല്യതയും ലഭിച്ചു. മുന്പത്തെപ്പോലെ ത്രിലോകാധിപത്വവും ഭവിക്കട്ടെ. നിനക്കു നേത്രഗോചരനായിരിക്കുന്ന ഞാൻ യോഗികൾക്കകൂടി അദൃശ്യനാണ്. ഉമാദേവിയോടും സ്തമ്പമുത്തിയോടുംകൂടി രത്നസിംഹാസനസ്ഥിതനായ എന്നെ സേവിക്കുന്ന മഹാഭാഗവാൽക്കു മോക്ഷം കരസ്ഥിതമാതന്നെ. ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു വിഷ്ണു പറഞ്ഞു. ഹെ മഹേശ്വര! എന്റെ സന്തോഷത്തിനായി ഭവാൻ ഈ രൂപത്തെ എപ്പോഴും ധരിച്ചിരിക്കുക. ദേവന്മാരും മുനികളും ഈ രൂപത്തെക്കണ്ടു കൃതാർത്ഥന്മാരായി ഭവിക്കട്ടെ. ഞാൻ യോഗനിദ്രയെ ചെയ്യാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അതിന്ന് എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുക. ഇങ്ങിനെ വിഷ്ണു പ്രാർത്ഥിക്കുകയാൽ മഹേശ്വരൻ ആ രൂപത്തോടുകൂടിത്തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്തു. ദേവകളും യോഗീന്ദ്രന്മാരും ആ രൂപത്തെക്കണ്ടു ശുദ്ധചിത്തന്മാരായി ഭവിച്ചു. ആർ എന്നിനെ ആഗ്രഹിച്ചു സേവിക്കുന്നുവോ ആ അഭീഷ്ടത്തെ കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടു വാക്കിന്നും മനസ്സിന്നും അഗോചരനായ മഹേശ്വരൻ ത്രാഗേശ്വരനെന്ന നാമമുണ്ടായി. പിന്നെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ യോഗനിദ്രചെയ്യാൻ മഹേശ്വരങ്കൽനിന്ന് അനന്ത ലഭിച്ചവനായ വിഷ്ണു ത്രാഗേശ്വരനെ രത്നസംപുടത്തിലാക്കി തന്റെ മാറിടത്തിൽ വെച്ചു പാലാഴിമദ്ധ്യത്തിൽ കിടന്നാണുകയും ചെയ്തു. ഉറങ്ങുന്ന വിഷ്ണുവിന്റെ ശ്വാസവേഗംകൊണ്ടു താണുവെപ്രിയനായ മഹേശ്വരൻ ഹംസസ്വരത്തെ ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ വിഷ്ണുവിന്റെ വക്ഷസ്ഥലത്തിലി

രിക്കുന്ന മഹേശ്വരൻ്റെ ഹാസ്യത്തത്തെ കണ്ടിട്ടു യോഗികൾ സാസാരദുഃഖത്തെ ത്യജിച്ചു. പിന്നെയും അസുരന്മാരാൽ പീഡിതനായ ഇന്ദ്രൻ രക്ഷയ്ക്കായി വിഷ്ണുവിനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. അപ്പോൾ വിഷ്ണു എഴുന്നിറു തന്റെ മാറിടത്തിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ ഇന്ദ്രനു കൊടുത്തു. ദിനന്താരം ഭക്തിയോടുകൂടി ഇതിനെ പൂജിച്ചുകൊള്ളുക എന്നാൽ സർവ്വപീഡകളും തീരും എന്നും പറഞ്ഞു. ഇന്ദ്രൻ അതുപ്രകാരം രത്നസാപുടത്തിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ കൊണ്ടുപോയി ദിനന്താരം ഭക്തിയോടുകൂടി പൂജിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ആകാശഗംഗാജലം കൊണ്ടും മയിൽപിവിയാലുള്ള മരത്രാകൊണ്ടും ശംഖധനി കൊണ്ടും ജവന്തിമാലകളാക്കൊണ്ടും പൂജിച്ചു വിഷ്ണു ഏതുപ്രകാരം ലക്ഷ്മിയെ ലഭിച്ചുപോ അതുപോലെ ഇന്ദ്രനു മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചു വലുതായ ഐശ്വര്യത്തെ പ്രാപിച്ചു.

എന്നംസ്തന്ദോപപുഷ്പാണിതിൽ
പത്താം മദ്ധ്യായം.

ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്തിൽ മഹേശ്വരൻ ഉമാദേവി യോടുകൂടി കൈലാസപർവ്വതത്തിൽ സുകല വൃക്ഷങ്ങളും പൂച്ചി ച്ചുകൊണ്ടുനില്ക്കുന്ന ഉദ്യാനത്തിലേക്കു പോയി. കദളിവാഴകളിൽനിന്ന് ഉണ്ടാവുന്നതുകളായി സേചനസാധനങ്ങളായിരിക്കുന്ന കർപ്പൂരങ്ങളാൽ എന്നപോലെ വെളുത്തതായും സ്വർണ്ണ പത്മങ്ങളാൽ പരാഗങ്ങളാക്കൊണ്ടു കുങ്കുമങ്ങളാക്കൊണ്ടെന്ന പോലെ അരുണമായും പുതിയ കറകകളാക്കൊണ്ടു ശ്രാമളമായും ചിലേടത്തു മരിച്ചവയായും അനേകവർണ്ണങ്ങളായും നാലു ഭാഗത്തും ശബ്ദിക്കുന്നതുകളുമായ പക്ഷികളാക്കൊണ്ടു വ്യാപിക്കപ്പെട്ടതുമായ ഉദ്യാനത്തെ പ്രവേശിച്ചു കാമദേവ്ഹരനായ ഹരൻ കാമുൻ കാമിനിയെന്നപോലെ പുതിയ പൂപ്പങ്ങളാൽ ദേവിയെ അലങ്കരിച്ചു. അളകത്തിൽ കൊന്ന പൂവിനേയും കാതുകളിൽ കായാപൂക്കളേയും നാസികാഗ്രത്തിൽ പുനപ്പൂവിനേ

യും ഗന്ധങ്ങളിൽ അതിപ്പുപൊടിയേയും കഴുത്തിൽ മല്ലികാ മാല്യത്തേയും കൈകളിൽ മൂന്നാളവലയത്തേയും ഹസ്തത്തിൽ പത്മത്തേയും സ്പന്ദങ്ങളിൽ പത്രലേഖയേയും ചേർത്തു. ഇങ്ങിനെ പുഷ്പാഭരണത്തെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ഉമാദേവി മഹേശ്വരനെ രമിപ്പിച്ചു. ഒരു വിലപവൃക്ഷമൂലത്തിൽ പുഷ്പശയ്യ ഉണ്ടാക്കി ദേവിയെ ഇരുത്തി ദേവിയുടെ മടിയിൽ സുച്ഛാന്ദാർത്ഥിയായ മഹേശ്വരൻ കിടന്നു. അപ്പോൾ ആദിത്യൻ അസ്തമനോദ്യക്ഷനായിരുന്നു. ആ സമയം പാപികൾക്കുകൂടി പാവനമായ പ്രദോഷമായിരുന്നു. യാതൊരു പ്രദോഷത്തിൽ മനുഷ്യൻ വിലപഭൂഷണങ്ങളെക്കൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ അർച്ചിച്ച് അജ്ഞാനബന്ധത്തിൽ നിന്നു മുക്തനാകുന്നുവോ ആ പ്രദോഷസമയത്തിൽ കരഞ്ഞ മുഖത്തോടുകൂടിയ ഒരു വാനരൻ വൃക്ഷത്തിന്റെ കൊമ്പുകളിൽ ചാടിക്കൊണ്ടു് ആ വിലപവൃക്ഷത്തിന്റെ മുകളിൽ ചാടിവന്നു. വാനരൻ വിലപവൃക്ഷത്തിന്നേലിരുന്നു വിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടു് ജാതിസ്ഥഭാവത്താൽ മനോഹരങ്ങളായ വിലപഭൂഷണങ്ങളെ അറത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ വിലപപത്രങ്ങളെല്ലാം ദൈവയോഗത്താൽ ഉമാസഹിതനായ മഹേശ്വരന്റെ പാദരേവിന്ദങ്ങളിൽ വീണു. ആ വിലപഭൂഷണങ്ങളെ മഹേശ്വരൻ എണ്ണിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ റൊന്ദെണ്ണമായപ്പോൾ വാനരനെ ഗൌരീക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്തു. അപ്പോൾ ദേവി അതിനെ കടാക്ഷിച്ചു. ഉടനെ മഹേശ്വരൻ എഴുന്നീറ്റു സന്തുഷ്ടനായിട്ടു് ആ വാനരനെ ഇവിടെ വാ എന്നു വിളിച്ചു. ആ ക്ഷണത്തിൽ തന്നെ വാനരനും ജ്ഞാനമുണ്ടായി വേഗം മരത്തിൽ നിന്നിറങ്ങി ഉമാമഹേശ്വരന്മാരെ പ്രദക്ഷിണംചെയ്തു പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചു. വിലപഭൂഷണത്താൽ പ്രീതനായ മഹേശ്വരൻ വാനരനോടു് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. നീ ഭൂമിയിൽ പോയി മനുവാശത്തിൽ ജനിക്കുക. ഒന്നരലക്ഷത്തി എട്ടു സാവസരം ഏകരാജാധിപനായ ചക്രവർത്തിയായിരുന്ന് അന്ത്യത്തിൽ എന്റെ പദത്തെ പ്രാപിച്ചുകൊള്ളുക. ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരവാക്യം കേട്ടപ്പോൾ വാനരൻ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് പറഞ്ഞു. ഓ! മഹേശ്വര! ഭവൽപാദസേവയെ വി

ട്ട് എനിക്കു മനുഷ്യജനം ലഭിച്ചാൽ ആ ജനനിവൃത്തി എപ്പോഴാണ് ഭവിക്കുന്നത്. ഹെ പരമേശ്വര! പ്രസാദിക്കുക. എനിക്കു ഭവൽപാദാരവിനങ്ങളിലുള്ള ശാശ്വതഭക്തിമാത്രം മതി. പാദസേവയ്ക്കു വിഷ്ണുകരമായ രാജ്യം എനിക്കുവേണ്ട. ഇവിടെ ഭവാന്റെ ദാസദാസനായിത്തന്നെകൊള്ളാം; ഞാൻ ഭൂമിയിൽപോയി ജനിക്കുന്നില്ല. ഭൂമിയിലെത്തന്നെമാത്രമല്ല എല്ലാ ദിവ്യന്മാരുടേയും മേൽത്തലമേൽ ദിവ്യനാണെന്നും സർവ്വേശ്വരനാണെന്നും ഉള്ള മേൽത്താൽ മൂലബലമായിട്ട് അഹങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു ഭവാനെ മാക്കുന്നതിനാൽ അധോഗതിയെ പ്രാപിക്കുന്നു. ചതുരശ്വരൻ! തോടുകൂടിയതായും സർവ്വസമൃദ്ധിയോടുകൂടിയതായും ഉള്ള രാജ്യം തരാമെന്നു പറയുന്നതു വഞ്ചനയാണ്. അതു ഭവാനു് ഉചിതമല്ല. ഭവാൻ എന്നിൽ പ്രസന്നനാണെങ്കിൽ കരുണാകടാക്ഷമാകുന്ന് സിംഹാസനം തന്നാൽ മതി. ഭവാങ്കൽനിന്നു മരൊന്നും ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. ഐശ്വര്യത്തിനായി ഭവാനെ സേവിക്കുന്നതുമില്ല. യാതൊരു ജനത്തിൽ നിങ്ങളുടെ സേവ സിദ്ധിക്കുന്നില്ലയോ ആ ജനം വ്യർത്ഥമെന്നു. ഹെ കരുണാസിന്ധോ! പ്രസാദിക്കുക. എന്നിൽ ദേവ ചെയ്യുക. ഇങ്ങിനെ ദുഃഖിക്കുന്ന വാനരനോടു മോഹശ്വരൻ പറഞ്ഞു. നീ ചേദിക്കേണ്ട, ഞാൻ പറയുന്നതുപോലെ കേൾക്കുക. അജ്ഞാനത്താൽ എന്നെ പൂജിക്കുന്നതു ഭോഗത്തിന്നും ജ്ഞാനത്താൽ പൂജിക്കുന്നതു മോക്ഷത്തിന്നുമാണെന്നാണ് വേദജ്ഞന്മാരാൽ വേദാഗമങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്രദോഷസമയത്തിൽ ഒരു വിലപളംകൊണ്ട് എന്നെ അർച്ചിച്ചാലുള്ള ഫലത്തെ പറയാം കേൾക്കുക. നീ ആ ഫലത്തെ പ്രാപിച്ചവനാണല്ലോ. ജ്ഞാനാവരഗ്യാമയമുള്ളവൻ പ്രദോഷത്തിൽ എന്നെ അർച്ചിച്ചാൽ മോക്ഷത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. അറിയാതെ കാര്യമായിട്ടായതാൽ എന്നെ പൂജിച്ചാൽ രാജ്യഭോഗത്തെ ലഭിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു നീ രാജാവായി ജനിച്ചു ദേവാദികളാൽ ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതായ രാജ്യഭോഗത്തെ അനുഭവിക്കുക. എന്റെ ജ്ഞാനത്താൽ അന്ത്യത്തിൽ നീ എന്റെ പദത്തെ പ്രാപിക്കുകയും

ചെയ്തു; അവിടേയും നിനക്ക് ഇന്ദ്രസഖ്യത്താൽ ഞങ്ങളുടെ
 ഭക്തനാലഭിക്കും. നീ എന്റെ ഭക്തനാണ് സന്തോഷിക്കേണ്ട
 ഭൂമിയിലേക്കു പൊയ്ക്കൊള്ളുക. ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരവാക്യാകേ
 ട് വാനരൻ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ എന്റെ കാമംകൊണ്ട് ഭൂമിയി
 ലും എന്റെ മുഖം ഇങ്ങിനെ തന്നെ ഭവിക്കട്ടെ. അങ്ങിനെ
 തന്നെ ഭവിക്കും എന്ന് പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മറയ്ക്കയും ചെ
 യ്തു. പിന്നെ ആ വാനരൻ മനുവാശത്തിൽ മുചുകന്ദൻ എന്ന
 പേരുള്ള ആ മുചത്തോടുകൂടിയെന്ന ജനിച്ചു. ആ രാജാവ്
 ഇന്ദ്രൻ സ്വപ്നത്തെ രക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ ഭൂമിയെ രക്ഷിച്ചു.
 എപ്പോഴും യാഗശീലനായ ആ രാജാവിന്നു ദേവേന്ദ്രൻ സുഹൃ
 തായി ഭവിച്ചു. ഒരിക്കൽ അസുരന്മാരെ ജയിക്കുവാൻവേ
 ണ്ടി ഇന്ദ്രൻ മുചുകന്ദരാജാവിന്ന് ആളയയച്ചു. മുചുകന്ദ
 ന് സ്വപ്നത്തിൽപോയി അസുരന്മാരെയല്ലാം ജയിച്ച് ഇന്ദ്ര
 നോടുകൂടി ദേവസഭയിലേക്കുചെന്നു. അപ്പോൾ സകലദേവ
 ന്മാരും ദേവഗുരവും മുചുകന്ദനെ ആശീർവാദിച്ചു. രത്ന
 സിംഹാസനത്തിൽ ഇന്ദ്രനോടൊരുമിച്ചിരുന്നു. അർദ്ധസന
 സ്ഥിതനായും അസുരബാണംകൊണ്ടുള്ള വൃണങ്ങളാൽ ഭൂഷി
 തമായ വക്ഷസ്സമത്തോടുകൂടിയവനായും അനരാഗവതിയായ
 ജയശ്രീയുടെ നവക്ഷതത്താലെന്നപോലെ ശോഭിതനായും ഇ
 രിക്കുന്ന രാജാവിനെ ദേവസ്ത്രീകളെല്ലാവരും സേവിച്ചു. രാ
 ഭ ചാമരം വീശിക്കൊണ്ടും മേനക സ്വർണ്ണപാത്രത്തെ ധരിച്ചു
 കൊണ്ടും സുകേശി ആലവട്ടം വീശിക്കൊണ്ടും മഞ്ജുശ്ലേഷ
 താണ്ടുലം കൊടുത്തുകൊണ്ടും ഉദ്യുതിയും തിലോത്തമയും നൃ
 ത്തചെയ്യുകൊണ്ടും ചിത്രരേഖ വീണവായിച്ചുകൊണ്ടും സ
 ഹജന്ത്ര ഇലത്താളംകൊട്ടിക്കൊണ്ടും ഗന്ധർവ്വന്മാർ ഉപഗാ
 നചെയ്യുകൊണ്ടും രാജാവിനെ സേവിച്ചു. ഇന്ദ്രനും രാജാവും
 ഗീതനൃത്തങ്ങളെ ശ്രവിക്കുകൊണ്ടു മദ്യോഹനമായപ്പോൾ എഴ
 നീാവ് ഐരാവതത്തിന്റെ മുകളിൽകയറി അനുഭവരത്തിലേ
 ക്കുപോയി. ഇന്ദ്രാണി മുക്കുന്ദനോട് ആചരിക്കുന്നപോലെ മു
 ചുകന്ദനോട് ആചരിച്ചു. പിന്നെ ഇന്ദ്രനും രാജാവും ദേവ

ഗംഗയിൽ കളിച്ചു രത്തിനിമിത്തമായ ശിവപൂജാഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി. ദിവ്യധൂപവാസിതമായ ആ പൂജാഗൃഹത്തിലിരുന്ന് ഇന്ദ്രൻ ഭക്തദ്രാക്ഷപരനായി പൂജയെ ആരാദിച്ചു. വിഷ്ണു ലുപരാക്രമനായ മുചുകുന്ദൻ സോമസ്തന്ദ്രമൃത്തിയെ കണ്ടപ്പോൾ രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. പണ്ടു മഹേശ്വരൻ പാഞ്ഞതും ഓർത്തതും മനസ്സറകാണ്ടു ശിവനെ സ്തുതിച്ചു. രാമസ്തന്ദ്രതിയാൽ സതൃഷ്ടനായ മഹേശ്വരൻ മുചുകുന്ദനെ അനുഗ്രഹിച്ച്, ഭൂമിയിൽ എന്നെ പൂജിക്കുക എന്നു കണ്ണുത്തിൽ പതുക്കെ പറഞ്ഞു. പൂജയുടെ തിരക്കുകൊണ്ട് ഇന്ദ്രൻ അതൊന്നും അറിഞ്ഞില്ല. പൂജ അവസാനിച്ചപ്പോൾ രാജാവു ഭൂലോകത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ ഗാന്ധാലിംഗനം ചെയ്ത് എന്താണ് അഭിഷ്ഠമെന്നു ചോദിച്ചു. അതുകേട്ടു രാജാവ് ഇന്ദ്രന്റെ കയ്യുപിടിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. മധ്യം എന്ന സ്തോത്രമുണ്ടെങ്കിൽ ആ സോമസ്തന്ദ്രമൃത്തിയെ എനിക്കു തരിക. ആ മൃത്തിയെ പൂജിപ്പാൻ എനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ട്. ഭവാനെ സ്തോത്രത്താൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥനാവട്ടെ. അതുകേട്ടു ഇന്ദ്രൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഞാൻ സത്യാപായം ഭവാനോടു ഞാൻ വല്ലതും മാച്ചു വെക്കുമോ? ആ മൃത്തി എന്തൊരല്ല, വിഷ്ണുവിന്റെയാണ്. പൂജിക്കുവാൻ മാത്രം എനിക്കു തന്നതാണ്. ഭവന്ന് ഇതുവേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിഷ്ണുവിനെ പ്രാർത്ഥിക്കുക. വിഷ്ണുസമ്മതിച്ചാൽ ഞാൻതരാം, അതല്ലാതെ ഇതു ദാനം ചെയ്യുവാൻ എനിക്കു ധികാരമില്ല. ഇങ്ങിനെ ഇന്ദ്രൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു മുചുകുന്ദൻ മഹേശ്വരനെ ധ്യാനിച്ചു. ആ മഹേശ്വരനനുജയായ വൈകുണ്ഠത്തിൽപോയി വിഷ്ണുവിനെ നമസ്കരിച്ചു സ്തുതിച്ചു സോമസ്തന്ദ്രമൃത്തിയെ ചോദിച്ചു. വിഷ്ണു അപ്പം ആലോചിച്ചിട്ടു മഹേശ്വരനിയോഗമുണ്ടെന്നറിഞ്ഞു സോമസ്തന്ദ്രമൃത്തിയെ ഇന്ദ്രനോടു വാങ്ങിക്കൊള്ളുവാനും പറഞ്ഞു. ഉടനെ മുചുകുന്ദൻ ഇന്ദ്രനോടു വന്നു വിഷ്ണുവിന്റെ കല്പനയായി മഹേശ്വരനെ എനിക്കു തരിക, സമയം അതിക്രമിക്കുന്നു, ഭൂമിയിലേക്കു പോകട്ടെ, സ്തോത്രം വേർതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കട്ടെ എന്നു

പറഞ്ഞു. മുചുകുന്ദന്റെ വാക്കുകേട്ട് ഇന്ദ്രൻ ആലോചനയായി. ഞാൻ സോമസ്തന്ദ്രമുത്തിയെ ഇവന്നു കൊടുത്താൽ പൂജയും മാരമില്ലാതെ ഭവസുന്ദർ ശുന്യങ്ങളായിത്തന്നെ കഴിക്കേണ്ടിവരും. മുചുകുന്ദന്റെ ആഗ്രഹം എങ്ങിനെയാണു് സാധിപ്പിക്കേണ്ടതു്. ഇങ്ങിനെ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടു വിശപകർമ്മാവാന്റെ അടുക്കലേക്കുപോയി. രാജാവ് അറിയാതെ സോമസ്തന്ദ്രമുത്തിയുടെ ഒരു പ്രതിബിംബം ഉണ്ടാക്കിത്തരണമെന്നു പറഞ്ഞു. വിശപകർമ്മാവു വേഗം ഒരു പ്രതിബിംബമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു. ഇന്ദ്രൻ ആ പ്രതിബിംബത്തെ രാജാവിന്നുകൊടുത്തു ഭൂമിയിലേക്കു പോയ്ക്കൊള്ളുക എന്നുപറഞ്ഞു. രാജാവ് ആ ബിംബത്തെ വാങ്ങിട്ട് ഇത് ഇപ്പോൾ ഉണ്ടാക്കിയതല്ലേ എന്നെന്നു വെച്ചിരിക്കേണ്ട. സാക്ഷാൽബിംബത്തെ എനിക്കുതന്നെ എന്നുപറഞ്ഞു. അതുകേട്ട് ഇന്ദ്രൻ പിന്നെയും വിശപകർമ്മാവിനൊക്കൊണ്ടു് ഒന്ന് ഉണ്ടാക്കിച്ചുകൊടുത്തു. അതും രാജാവു സ്വീകരിച്ചില്ല. ഇങ്ങിനെ ആരബിംബങ്ങളെ കൊടുത്തു. അതെല്ലാം വാങ്ങിട്ടു രാജാവു പിന്നെയും ഇന്ദ്രനോടുപറഞ്ഞു: ഓഹ ശതകൃതോ! ഈ വഞ്ചനയെ കളയു. സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരബിംബത്തെ എനിക്കുതരുന്നുവോ? ഇല്ലെങ്കിൽ നമ്മൾ തമ്മിൽ കലഹമുണ്ടാകും. അതുകേട്ടു ഇന്ദ്രൻ സാക്ഷാൽ സോമസ്തന്ദ്രമുത്തിയെ രത്നസിംഹാസനത്തിൽവെച്ചു രാജാവിന്നു കൊടുത്തു. പീലിക്കുട, ശംഖനാദം, ജവന്തീപൂജ്ഞം, കൽഹാരമാല, കപ്പുരലേപനം ഇതുകളെല്ലാം നിയമമായിചെയ്യണമെന്നു എന്നുപറഞ്ഞു മുചുകുന്ദനെ ഭൂമിയിലേക്കയച്ചു. പിന്നെ മുചുകുന്ദൻ ആ ബിംബങ്ങളെയെല്ലാംകൊണ്ടു ഭൂമിമുഴുവൻ പ്രദക്ഷിണംചെയ്തു സർവ്വാത്മമായും മഹേശ്വരനാ പ്രീതിദോഷനമായും ഇരിക്കുന്ന കമലാലയക്ഷേത്രത്തിൽ ഭൂലോകരക്ഷയ്ക്കായി മഹേശ്വരനെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ആരസ്ഥാനങ്ങളിൽ മറ്റൊരു ആരബിംബങ്ങളേയും പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. മുചുകുന്ദൻ ദിനന്തോരം സോമസ്തന്ദ്രമുത്തിയെ പൂജിച്ചു നിർമ്മലകീർത്തിയേയും ശാശ്വത പദത്തേയും പ്രാപിച്ചു. പൂർത്തിയായി വിഷ്ണുവിനെ

അനുഗ്രഹിച്ചു, പിന്നെ ഇത്രയും അനുഗ്രഹിച്ചു. തദനന്തരം മുചുകുന്ദചക്രവർത്തിയെ അനുഗ്രഹിച്ചു. ആ പ്രഭുവെന്നും അനുഗ്രഹിക്കുക. കപ്പൂരലേപിതനായും ചന്ദ്രക്കലാധരനായും കൽഹാരമാലയാൽ മനോജ്ഞമായ കണ്ഠത്തോടു കൂടിയവനായും പാദസേവകന്മാർക്കു കല്പശ്വക്ഷമായും കൈവല്യദായകനായുമിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരൻ നമസ്കാരം. ഇങ്ങിനെ സുന്ദരന്റെ സാരസ്വതാകൃതത്താൽ സന്തുഷ്ടനായ മഹേശ്വരൻ പ്രത്യക്ഷനായി തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടു ഹെ സുന്ദര! നീ കഞ്ചേരനെപ്പോലെ ഐശ്വര്യവാനായി ഭവിക്കുക എന്നു കരുണയോടെ പറഞ്ഞു. പിന്നെ സുന്ദരനോടു വേദനിധിയുടെ പുത്രിയെ വിവാഹം ചെയ്യുവാൻ പറഞ്ഞു. അതുപ്രകാരം സുന്ദരൻ ആ കന്യകയുടെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായം

ധന്യമായ വേദനിധിയുടെ പുത്രി ത്രാഗേശ്വരന്റെ ഇഷ്ടമിത്രമായ സുന്ദരനെ ഭർത്താവായി ലഭിച്ചിട്ടു പരമാനന്ദത്തെ പ്രാപിച്ചു. സുന്ദരൻ വിവാഹാനന്തരം ത്രാഗേശ്വരനെ മസ്തിപ്പാൻപോയപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വിവാഹവേഷത്തെ അഴിക്കാതെ എന്നു വന്നു നമസ്കരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു. ഇതിലധികം ലോകത്തിൽ എന്താണ് ഭാഗ്യവേണ്ടത്. ത്രാഗേശ്വരമിത്രമായ സുന്ദരൻ കഞ്ചേരൻമുതലായ ദേവവൃന്ദങ്ങളെ തന്നെ വന്ദിക്കുന്നവരാക്കിവെച്ചു. ഉമാദേവിയുടെ സുനന്ദളിൽനിന്നു സാകുമിച്ചതായ കപ്പൂര ഗന്ധത്തോടുകൂടിയ മഹേശ്വരന്റെ മാറിടത്താൽ ആശ്ലിഷ്ടനായ സുന്ദരൻ താൻ സ്നേഹമുന്തിയാണെന്നു വിചാരിച്ചു. ത്രാഗേശ്വരന്റെ കൽഹാരമാലൃത്തിന്റേയും കപ്പൂരത്തിന്റേയും സൗരഭ്യത്താൽ വാസിക്കുന്ന സുന്ദരനെ ജനങ്ങളെല്ലാവരും ത്രാഗേശ്വരൻതന്നെയാ

ഞന്നു വിചാരിച്ചു നമസ്കരിച്ചു. മുനികൾ ചോദിച്ചു— ഹെ
 കോടസംഭവ ! മഹേശ്വരനായ ത്യാഗേശ്വരൻ എങ്ങിനെയാ
 ണ് സുന്ദരൻ്റെ ദൂതനായത്? ആ ചരിതത്തെ ഞങ്ങൾക്കു
 പാഞ്ഞുതരിക— അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു— സുന്ദരനെ ആശ്രയി
 ച്ചവളായ ഗൌരീപരിചാരികമാരിൻ്റെ രണ്ടാമത്തേവൾ ത്യാഗേ
 ശ്വരൻ്റെ ഭാസീവാശത്തിൽ സാഗരികാ എന്ന പേരോടെ
 ജനിച്ചു. സാമുദ്രികാശാസ്ത്രത്തിൽ പായുന്ന ഉത്തമലക്ഷണങ്ങ
 ൾ സകലാലും സാഗരികയിൽ കാണാപ്പട്ടു. നിഷ്കുളങ്കസുന്ദ
 രിയായ അവൾ ബാല്യകാലത്തു വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടുതന്നെ
 കഴിച്ചു. എല്ലാഎഴുത്തുകളേയും അവൾപഠിച്ചു. ആട്ടത്തിലും
 പാപ്പിലും അതിസമർത്ഥയായി. ചിത്രമെഴുതുന്നതിൽ ലോക
 ത്തിൽ എല്ലാവരെക്കാളും വിദഗ്ദ്ധയായിത്തീർന്നു. ലോകത്തിലു
 ള്ള ആനന്ദമല്ലാം ഉരുണ്ടുകൂടി ഉരുളവിച്ചതുപോലെയിരിക്കു
 ന്ന അവളുടെ ദേഹം ജനങ്ങൾക്കു നേത്രാനന്ദകരമായി ഭവ
 ിച്ചു. അവൾക്കു യൌവനാരംഭസംബന്ധത്താൽ വിശേഷിച്ചും
 കാന്തിവർദ്ധിച്ചു. വസന്തകാലത്തോടുള്ള സംബന്ധത്താൽ മല്ലി
 കാലത പുഷ്പിണിയായി ശോഭിക്കുന്നതുപോലെയും ശരൽകാല
 സംബന്ധത്താൽ ചന്ദ്രരേഖ ശോഭിക്കുന്നതുപോലെയും വർഷ
 കാലസംബന്ധത്താൽ വിദ്യുച്ഛത ശോഭിക്കുന്നതുപോലെയും
 ശാഭനോപലസംഘർഷണത്താൽ രത്നാ ശോഭിക്കുന്നതുപോ
 ലെയും അവൾ അത്യന്തം ശോഭിച്ചു. മാതൃഗൃഹത്തിൽ വസിക്കു
 ന്ന ആ സുമുഖി മേഘമണ്ഡലത്തിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ചന്ദ്ര
 ബിംബംപോലെ ആരുടെ ദൃഷ്ടിയിലും അകപ്പെടാതിരുന്നു. അ
 വൾ ഒരുദിവസം രാത്രി ഉറങ്ങുമ്പോൾ സുന്ദരനെ സ്വപ്നത്തി
 ൽ കണ്ടു. ഉടനെ ഉണർന്ന് ആ അത്ഭുതസ്വപ്നപത്തെ മനസ്സു
 കൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം ആരാധിച്ചു. പിന്നെ അവൾക്ക് ഉറക്കമു
 ണ്ടായില്ല. പ്രഭാതത്തിൽ എഴുന്നീറ്റു തന്റെ ശയനഗൃഹത്തി
 ന്റെ രത്നഭിത്തിയിന്മേൽ താൻ കണ്ടതുപോലെയുള്ള സുന്ദരരൂ
 പത്തെ എഴുതി അതു കണ്ടു സന്തോഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അ
 വളുടെ മാതാവ് ആ ചിത്രത്തെ കണ്ട് അറിഞ്ഞുവെങ്കിലും പൂ

രത്താനും പാഞ്ഞില്ല. ഇങ്ങിനെ കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
 ത്രാഗേശപരക്ഷേത്രത്തിൽ ഘോഷമായ ഉത്സവം തുടങ്ങി. നാ
 നാദിക്കുകളിൽനിന്നു വലുതായ ജനസംഘം വന്നുകൂടി. ആ
 പാദദിവസം സാഗരികസ്നാനത്തിനായി കമലാലയത്തിലേക്കു
 പോയി. ആ സുന്ദരനെ എനിക്കു ഭത്താവാക്കിത്തരണമേ
 എന്നു ത്രാഗേശപരനെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് അവർ സ്നാനംചെ
 യ്തു. ജനസംഘത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സുന്ദരൻ കു
 ലിച്ച കയറനവളായ സാഗരികയേക്കണ്ടു നിശ്ചലനേത്രനായി
 ഭവിച്ചു. പിൻഭാഗത്തു പാദാന്തത്തോളം വീണുകിടക്കുന്ന ക
 ചഭാരത്തോടുകൂടിയവളായും നിശ്വാസസൗരഭ്യത്താൽ മരിച്ചു
 ഭൂമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വണ്ടുകളോടുകൂടിയവളായും വ്യാഘ്രശ
 ബ്ധത്താൽ ഭയപ്പെട്ട മാൻകുട്ടിയുടെ നേത്രങ്ങൾപോലെ ചഞ്ച
 ലനേത്രങ്ങളോടുകൂടിയവളായും ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രതിഫലി
 ക്കുന്ന മാണിക്യകണ്ഡലങ്ങളോടുകൂടിയവളായും സ്നാനംചെയ്തു
 കചഭാരത്തെ ഉലയ്ക്കുന്നവളായ സാഗരിക മന്മഥമഹാരാജ
 നു തോരണമാലയെ ചെയ്യുന്നതുപോലെ ഇരിക്കുന്ന അളക
 സംസകതങ്ങളായ നഖകിംകൃകപ്രഭയോടുകൂടിയവളായും നെ
 ററിത്തടത്തിലുള്ള കസ്തൂരിതിലകത്താൽ ഉജ്ജ്വലമായ മുഖാര
 വിനത്തോടുകൂടിയവളായും നാനാഭരണങ്ങളുടെ രത്നപ്രഭയാൽ
 ശോഭിതമായ കണ്ഠത്തോടുകൂടിയവളായും നേർത്തായ ഉത്തരീയ
 വസ്ത്രത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിൽ ഒഴിക്കുന്ന പയോധരങ്ങളോ
 ടുകൂടിയവളായും അതി ദിവ്യമായ പട്ടുവസ്ത്രത്തെ ധരിച്ചവളാ
 യും ആകാശത്തിൽനിന്നു വീണതായ വിദ്യുല്ലതയേപ്പോലെ ഇ
 രിക്കുന്ന പുഷ്പമാലയെ ധരിച്ചവളായും ലാവണ്യാമൃതത്തിന്റെ
 ബിന്ദു എന്നുപോലെ ഇരിക്കുന്ന നാസികാഭരണമുത്തോടുകൂടി
 യവളായും മന്മഥനാകുന്ന കല്പകവൃക്ഷത്തിന്റെ പുതിയ പല്ല
 വങ്ങൾ പോലെയുള്ള അധരപല്ലവങ്ങളോടുകൂടിയവളായും പാ
 ദങ്ങളിൽ ശബ്ദിക്കുന്നവകളായ രത്നമഞ്ജീരങ്ങളോടുകൂടിയവളാ
 യും അരയന്നങ്ങളെ തോറ്റിടുന്നതായ ഗമനഭംഗിയോടുകൂടി
 യവളായും കോടിരതികളുമട സാരാശത്താൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട

വളായും സാക്ഷാൽ മഹാലക്ഷ്മിയുടെ പ്രതിബിംബംപോലെ ഇരിക്കുന്നവളായും മന്ദമന്റെ മോഹനവിദ്യയെ സ്വീകരിച്ചു തുപോലേയുള്ള ദേഹത്തോടുകൂടിയവളായും ഇരിക്കുന്ന സാഗരികയെ മഹേശ്വരന്റെ നേത്രാഗ്നിഭഗ്നനായ മന്ദമൻ രതിയെ കണ്ടതുപോലെ സുന്ദരൻ കണ്ടിട്ടു ലജ്ജിതമാനസനായി ഭവിച്ചു. ആ സുന്ദരിയാകുന്ന ചാപാത്തക്കൊണ്ടു മന്ദമൻ സുന്ദരനെ പ്രഹരിച്ചു. അവളു കണ്ടിട്ടു സുബ്ബനായ സുന്ദരന്റെ എല്ലാ ഇന്ദ്രിയവൃത്തികളും നേത്രഭയമാഗ്ഗ്യാൽ അവളുടെ മുഖത്തിൽ പതിച്ചു. അവളും സുന്ദരനേ കണ്ടിട്ട് ആ സ്വപ്നപുരുഷനാണെന്നറിഞ്ഞു കടാക്ഷങ്ങളാകുന്ന ഉല്ലാസമാലകളേക്കൊണ്ടു സുന്ദരനെ കാച്ചുനേരം അച്ചിച്ചു. സാഗരികയുടേയും സുന്ദരന്റെയും നേത്രങ്ങൾ തമ്മിൽ ചേന്ന് ആദ്യേ ഷിച്ചിട്ട് അനിവൃപനീയമായ പരമാനന്ദത്തെ അനുഭവിച്ചു. അനന്തരം അനാഗപരതന്ത്രയായിരിക്കുന്ന സാഗരിക ഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി. സുന്ദരൻ അവളുടെ പിന്നാലെ അവളുടെ ഗൃഹഭാരത്തോളം പോയി. അവളുടെ പേരും മാരം പരിജനങ്ങളോടു ചോദിച്ചറിഞ്ഞു മടങ്ങിവന്ന് ഒരു വിജനസ്ഥലത്തിൽ കണ്ണടച്ചുകൊണ്ട് അവളുടെ രൂപാസൗന്ദര്യത്തെ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവളുടെ തലമുടി എത്ര മനോഹരം, അവളുടെ ചില്ലികൾ എത്ര മനോജ്ഞം, അവളുടെ കടാക്ഷം എത്ര വിശേഷം, അവളുടെ മന്ദസ്ഥിതം എത്ര മധുരം, അവളുടെ മുഖം എത്ര ആശ്ചര്യകരം, അവളുടെ അധരം എത്ര മോഹനം, അവളുടെ സുനങ്ങൾ എത്ര കോമളങ്ങൾ, അവളുടെ ഗമനം എന്തതുതം, ഇങ്ങിനെ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സുന്ദരന്റെ മനസ്സ് ആ സാഗരികയുടെ സരൂപതയെ പ്രാപിച്ചു. സുന്ദരൻ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു സാഗരികാ എന്നുള്ള ചതുരക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ക്രമേണ സുന്ദരന്റെ മനസ്സ് കാമോന്മാദത്താൽ വിവേകഹീനമായി ഭവിച്ചു. സുന്ദരൻ മുദ്രാബ്ജങ്ങൾ കൂടി കണ്ണുകരാരങ്ങളായി ഭവിച്ചു. മന്ദമാരുതനെ സപ്തങ്ങൾ ഉറയുന്നതുപോലെ അസാധ്യമായി തോന്നി. ശിരസ്സിലുള്ള ച

സ്രക്കലയെ കാണുമെന്നു ഭയപ്പെട്ട സുന്ദരൻ ത്രാഗേശംപരനെ സേവിപ്പാൻ പോവാതായി. കാമാർത്തനായ ഞാൻ മുചുകുന്ദനു മോക്ഷപ്രദനായ ദേവനെ എന്തിന്നു സ്തുതിക്കുന്നു എന്നു വിചാരിച്ചു ദേവനെ സ്തുതിക്കേണ്ടതും ആയി. ദേഹമല്ലാം ഭസ്മംകൊണ്ടെന്നപോലെ വെളുത്തു. വളരെ പാഞ്ഞിട്ടെന്താണ് ത്രാഗേശമിത്രമായ സുന്ദരൻ ഉന്മത്താഗ്രഗണ്യനായി ഭവിച്ചു. രാത്രികാലങ്ങളിൽ ചന്ദ്രികയെ കാണുന്നതു സുന്ദരനു കഠിനവയലിലിനോടു തുല്യമായി തീർന്നു. നല്ല പുഷ്പശൃംഗങ്ങളിൽ കിടക്കുന്നതു തീക്കട്ടുകളിൽ കിടക്കുന്നതുപോലേയുമായി. മഹേശ്വരസ്വാമി വിട്ടതിനാൽ ജാനപദയെന്നായും അനാഗപീഡയാൽ ഉറങ്ങാത്തേയുമിരിക്കുന്ന സുന്ദരനോടു ത്രാഗേശംപരൻ വന്ന് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹേ സഭവ! ഞാനുള്ളപ്പോൾ നിനക്ക് എന്തു ദുഃഖമാണുണ്ടായത്? നീ മുന്മത്തപ്പോലെ എന്നെ സ്തുതിക്കുന്നില്ല. നിന്റെ മുഖം വാട്ടിയിരിക്കുന്നതെന്താണ്? നീ എന്തുകൊണ്ടാണ് ഉറങ്ങാത്തത്? നീ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നില്ല. ഒന്നും സംസാരിക്കുന്നതുമില്ല. നിനക്ക് എന്തു വ്യാധിയാണുണ്ടായത്? സത്യം പറയൂ. ഇങ്ങിനെ സങ്കടപ്പെടുന്ന സുഹൃത്തിനെ വിട്ടിരിക്കുവാൻ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. വേഗം എഴുന്നീറ്റു ദുഃഖകാരണത്തെ പറയൂ. ഞാൻ അതെല്ലാം തീർത്തുതരാം. സുന്ദരൻ പറഞ്ഞു— എന്റെ ആധി എനിക്കു സഹിപ്പാൻ കഴിയാത്തതായിരിക്കുന്നു. അതു ശമിപ്പിക്കുവാൻ ഭവാനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും സാധിക്കുകയില്ല. ഈ അനാഗരോഗത്തിൽനിന്നു സുഹൃത്തായ എന്നെ രക്ഷിക്കുക. ഭവാനു എല്ലാദൈവഭൃന്മാരിലും വെച്ച് ഉത്തമവൈദ്യനാണെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. സാഗരികാ എന്നപേരായി ഒരു സ്ത്രീ രത്നമുണ്ട്. അവളെ ആയുധമാക്കി മന്മഥൻ എന്നു പീഡിപ്പിക്കുന്നു. ആ അനാഗജപരത്തിനാലാണ് ഞാൻ ഖിന്നനായിരിക്കുന്നത്. അതുനിമിത്തം എനിക്കു വലുതായ വ്യസനമുണ്ട്. അവളുടെ ആലിംഗനം എനിക്ക് ഒരിക്കൽ ലഭിച്ചാൽ അതുതന്നെയാണ് ഭവാനെ പൂജിച്ചതിനുള്ള ഫലം. സംശയമില്ല. എന്റെ മനസ്സ് ഭവൽധ്യാനത്തെ വിട്ട് അവളുടെ സ്വരൂപധ്യാനത്താൽ ആകലമായിരിക്കുന്നു.

ഭവാനെൻ മാഗളനാമങ്ങളെ ഭൂതങ്ങളെന്ത് അവളുടെ നാമ പാരായണത്തിലാണ് ഞാൻ ഇപ്പോൾ. സത്രാധനായിരിക്കുന്നത്. ഹേ ഭവാനിയേ! കാമാർത്ഥനായിരിക്കുന്ന ഞാനെൻ ആധിപ്യാധിശക്തിക്കായി ആ സാഗരികയാകുന്ന ഭഗവതത്തെ തരിക. ഭവാനെന്തെന്ന ഭൂതനായിപ്പോയി അവളേക്കൊണ്ടുവന്നാൽ ആയിരം പുതിയ താമരപുഷ്പങ്ങളേക്കൊണ്ടു ഭവാനെ അർപ്പിക്കാം. ഭവാനെ എനിക്ക് ആയിരം തത്ത്വപാപദേശം ചെയ്യാലും അവളിലുള്ള ആഗ്രഹം നിവൃത്തിക്കുകയില്ല. ഭവാനെ എന്നെ ഉപേക്ഷിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഭവാനെൻ മുമ്പിൽ വെച്ചുതന്നെ ഞാൻ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുകയുമാ. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു നമസ്കരിക്കുന്ന സുന്ദരനോടു ഭക്തവത്സലനായ പരമേശ്വരൻ നിന്റെ ആഗ്രഹം ഞാൻ സാധിപ്പിച്ചുതരമെന്നുപറഞ്ഞു ഭൂതരൂപത്തെ ധരിച്ചു. സർവ്വജനങ്ങളും ഉറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അർദ്ധരാത്രിയിൽ നിദ്രയില്ലാതിരിക്കുന്ന സുന്ദരനെൻ താപശാന്തിക്കായി സർവ്വാനുരാഗിയായും ഏകസ്വരൂപനായും ഇരിക്കുന്ന ത്രാഗേശൻ സാഗരികാഗ്രഹത്തിലേക്കു പോയി. വിശപത്തിൽ എല്ലാവരേക്കാളും ഉത്തമനായ ദേവൻ സുന്ദരനെൻ ഭൂതനായി പോകുന്നതുകണ്ടു ദേവാദികളെല്ലാം വിസ്തരിച്ചു. ആ മഹേശ്വരനെൻ പാദവിത്യാസത്താൽ പരിശുദ്ധങ്ങളായ മാതൃങ്ങളിലുള്ള പൊടികളെ സിദ്ധന്മാർ ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചിട്ട് അജ്ഞാനബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിതന്മാരായി ഭവിച്ചു. ഹേ സുന്ദരഭൂതാ ജയ ജയ എന്നുള്ള കാന്തളശബ്ദം ആ കാശത്തിൽ ഘോഷിച്ചു. മഹേശ്വരൻ ഉമാദേവിയോടു പറയാതെ സുന്ദരഭൂതനായി പോകുന്നതുകണ്ടു ദേവിയുടെ പരിചാരികമാർ ദേവിക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്തു. കമലാലയനായികയായ ദേവി രത്നമാളികയുടെ മുകളിൽനിന്നു കിളിവാതിലിൽക്കൂടി നോക്കി മന്ദസ്ഥിതം ചെയ്തു മനസ്സിൽ ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു. ഇതും ദേവനും ഭൂഷണംതന്നെ. ഭസ്മം, അസ്ഥിമാല, കപാലം ഇവകളെ ധരിക്കുകയും ശൂശാനത്തിൽ വസിക്കുകയും വൃദ്ധകാളപ്പറത്തു കയറി നടക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പതുപതിക്കു

സുഹൃത്തിന്റെ ദൌത്യവും വിനോദമെന്നുമാത്രമെ പാവൻ പാടുള്ളു. അതല്ലാതെ ദുഷണമല്ല. ഇങ്ങിനെ ഉമാദേവി ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ യോനിധിയായ മഹേശ്വരൻ വീഥിയെ കടന്നു സാഗരികാഗ്രഹഭാരത്തിൽ എത്തി. ഹൃദഭാരത്തിലുള്ള വാതിലിന്റെ താഴത്തെ പടി വരാഹരൂപധരനായ വിഷ്ണുവിനാൽ അറിയപ്പെടാത്തതായ പാദോബ്ജത്തെ സ്पर्ശിച്ചുവോ, മേല്പടിയും ഹംസരൂപധരനായ ബ്രഹ്മാവിനാൽ അറിയപ്പെടാത്തതായ മഹേശ്വരശിരസ്സിനെ സ്पर्ശിച്ചുവോ, അത് അത്യുഷ്ണമാകുന്നു. അനന്തരം സർവ്വരൂപധരനായ ത്രാഗേശ്വരൻ അച്ചുകവേഷാൽ ധരിച്ച് അർദ്ധരാത്രിയിൽ വാതിലിനെ ശബ്ദിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഇവിടെ ആരാണെന്നു ചോദിച്ചു. ആ ഗാളീരവാക്യത്തെ കേട്ടു സാഗരികയുടെ മാതാവ് ആരാണിതെന്നു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട് ഉറങ്ങാതിരിക്കുന്ന സാഗരികയെ വിളിച്ചു. ഹേ സാഗരികേ! നീ എന്തുകൊണ്ട് വരിക. ആരോ ഒരാൾ അർദ്ധരാത്രിയിൽ പടിക്കൽ വന്നു വിളിക്കുന്നു. എന്തുസാഹസമാണ്. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട്— ആ സാഗരികയുടെ മാതാവു പടിവാതിലും പിടിച്ചുകൊണ്ടു ശക്തിച്ചുനിന്നു. അപ്പോൾ സാഗരിക സുന്ദരന്റെ മേലുള്ള ആഗ്രഹംകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹേ ജനനി! കല്പരത്തിന്റേയും കൽഹരത്തിന്റേയും ജവന്തിപ്പുഷ്പത്തിന്റേയും വാസന പുറത്തേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നു. പടിക്കൽ ആരാണെന്നു വേഗം നോക്കുക. അന്നൊരുദിവസം ഒരാളെ എന്നു പകുതി പറഞ്ഞു നിൽക്കി. അപ്പോൾ വാതിൽ തുറക്കുക എന്നു പുറത്തുനിന്നു പിന്നെയും പറയുന്നതുകേട്ടു. അപ്പോൾ സാഗരികയുടെ അമ്മ പറഞ്ഞു. ഹേപുത്രി! നമ്മുടെ കുലദൈവതമായ ത്രാഗേശ്വരൻ നിന്നെ രക്ഷിക്കട്ടേ. നിന്നെ ഉദ്ദരിച്ച് ആ ത്രാഗേശ്വരൻതന്നെ വന്നിരിക്കുന്നു എന്നാണു് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. വേശ്വാഗ്രഹത്തിൽ അർദ്ധരാത്രിയെ വരുന്നതു വിളിച്ചിട്ടുതന്നെയാണ്. നീ കുട്ടിയായിരുന്നിട്ടും ഈ സാഹസം ചെയ്യുന്നതെന്താണ്. ബാലചന്ദ്രനാകുന്ന മുത്തിനെ ധരിച്ചു

വനായ അങ്ങേക്കു പരതന്ത്രതാ യുക്താതന്നെ. ആ സുന്ദരൻ വരട്ടേ ഞാൻ അങ്ങയെ രാജസന്നിധിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോകാം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവർ വാതിൽ തുറന്നപ്പോൾ അച്ഛകവേഷധരനായ ത്രാഗേശപരനെ കണ്ടു.

എന്ന സ്തബ്ധപുരാണത്തിൽ
പന്ത്രണ്ടമദ്ധ്യായം.

സാഗരികയുടെ മാതാവു സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരനെ അച്ഛകനാണെന്നു വിചാരിച്ചു പറഞ്ഞു. ഈ സമയത്തിൽ എന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വരുന്നതുഗുരുകൾക്ക് ഉചിതമോ എന്നാൽ ഞാൻ അനുഗ്രഹീതയായി, ധന്യയുമായി, ഇതാ ദർശനം, ഇവിടെ ഇരിക്കുക. അഭർത്ഥിസമയത്തു വേശ്യാഗൃഹത്തിൽ ഇങ്ങിനെയുള്ള മഹത്തുകൾ വന്നാൽ ജനങ്ങൾ അപവാദം പറയും. മൂഢന്മാർക്കു എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞുകൂട. ഭവാനു ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കുക വന്നതിനുള്ള കാരണവും പറയുക. ഇങ്ങിനെ അവർ പറഞ്ഞപ്പോൾ അച്ഛകവേഷധരനായ മഹേശ്വരൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു. എന്നാൽ പറയാം കേൾക്കുക; നിന്റെ പുത്രിയും കേൾക്കട്ടെ. അവളുടെ ശ്രേയസ്സിന്നും കീർത്തിക്കും സമ്പത്തിന്നും ആയിട്ടാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. ത്രാഗേശപരന്റെ ഇഷ്ടമിത്രമായിട്ടു സുന്ദരൻ എന്നൊരാൾ ഉണ്ട്. അയാൾ സാഗരികയെ കണ്ടിട്ട് അനുഗ്രഹീതയാൽ ദുഃഖിക്കുന്നു. അയാളുടെ ദൂതനായിട്ടാണ് ഞാൻ നിന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു വന്നത്. ആ സുന്ദരൻ അതിയായ സമ്പത്തുണ്ട്. പ്രായമോ നവയൗവ്വനം; സൗന്ദര്യവും വിദ്യയും ലോകപ്രസിദ്ധമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ത്രാഗേശപരൻ സുഹൃത്തായി ഭവിച്ചത്. അവർ തമ്മിലുള്ള സ്നേഹപോലെ നിന്റെ പുത്രിയോടുള്ള സ്നേഹവും അഖണ്ഡിതമായിരിക്കും. വളരെ വിലപിടിച്ചതായ പട്ടുവസ്ത്രം ഇതാ വാങ്ങുക; ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ അവരുടെ കയ്യിൽ ഭസ്മവും കൊടുത്തു. അപ്പോൾ മാതാവു പുത്രിയോടു എന്നാൽ അ

ങ്ങിനെ ചെയ്യുക എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു പുത്രീ വ്യാജലജ്ജയെ നടിച്ചുകൊണ്ട് അച്ഛനോടു പറഞ്ഞു. ത്യാഗേശ്വരൻ ആജ്ഞാപിക്കുന്ന ഭർത്താവിനെയാണ് എനിക്കു സമ്മതം. ആ ത്യാഗേശ്വരൻ പ്രത്യക്ഷമായി എന്നോട് ആരെ വരിക്കുവാൻ പറയുന്നുവോ അവനെ ഞാൻ ഭർത്താവായി സ്വീകരിക്കും. അച്ഛൻ പറഞ്ഞു— ഹെ സാഗരികേ! ത്യാഗേശ്വരനും ഇതുതന്നെയാണ് സമ്മതം. വിദ്വാനായ സുന്ദരൻ ത്യാഗേശ്വരപ്രിയനാണ് ഒല്ലാ. അതുകൊണ്ടു നീ അങ്ങിനെതന്നെ ചെയ്യുക. ത്യാഗേശ്വരസന്നിധിയിൽതന്നെ സുന്ദരനെ വരിക്കുക. അതു കേട്ടു സാഗരിക പിന്നെയും പറഞ്ഞു— സ്വാമിക്ക് അതു സമ്മതമാണെങ്കിൽ പ്രത്യക്ഷനായി എന്നോടു പറയട്ടെ, എന്നാൽ ഞാൻ അങ്ങിനെ ചെയ്യാം. ഇങ്ങിനെ അവർ പറഞ്ഞപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ അവർക്കു തന്റെ രൂപത്തെ കാണിച്ചു. അപ്പോൾ ചില ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാർ നമസ്സർപ്പിച്ചു മോക്ഷത്തെ അപേക്ഷിച്ചു. അവരോടു ദേഹാന്ത്യത്തിൽ മോക്ഷം ലഭിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു, നാളെ നിങ്ങൾതമ്മിൽ ചേരുമെന്നു സാഗരികയോടും പറഞ്ഞു മറയുകയും ചെയ്തു. ദിവ്യശക്തിമാനായ ദേവൻ ആ നഗരവാസികൾക്കു നാളെ സാഗരികയെ സുന്ദരനോടു ചേർക്കണമെന്നു സ്വപ്നം കാണിച്ചു. അനന്തരം മഹേശ്വരൻ സുന്ദരന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു നാളെ നിങ്ങൾ തമ്മിൽ ചേരും എന്നു പറഞ്ഞു സ്നേഹപരവശനായിട്ടു സുന്ദരനെ ഗാന്ധാശ്വര്യം ചെയ്തു. ഹേ സഖേ! സാഗരികയോടുകൂടി രമിക്കുമ്പോൾ എന്നെ മറന്നുകളയരുതെ. സുഖമായി വിഹരിക്കുക എന്നും പറഞ്ഞു ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ ദിവസം പ്രഭാതത്തിൽ നഗരവാസികളെല്ലാവരുംകൂടി സ്വപ്നാവലോകനത്തെയും സാഗരികാസുന്ദരന്മാരുടെ അനുരൂപതയേയും ഓർത്തു വിസിതന്മാരായിട്ടു സുന്ദരനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നു സാഗരികയോടു യോജിപ്പിച്ചു. അനന്തരം സുന്ദരൻ ദൈതരികയോടുകൂടി സ്വപ്നാവലോകത്തിൽകൂടി ദുഷ്ടമായ സുഖങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു. സുന്ദരന്റെ ആലിംഗനാലാവാദാഗ്രങ്ങളെ ലഭിച്ചുവളായ സാഗരിക കല്പകവൃക്ഷത്തെ ആശ്ര

യിച്ചു ലതപോലെ പരമാനന്ദത്തെ പ്രാപിച്ചു. രത്നസാപാനങ്ങളാലും സപണ്ണസ്നാഭങ്ങളാലും ഭൂഷിതമായും അഗ്രന്ധപവാസനയാൽ അന്ധന്മാരായ വണ്ടുകളാൽ സമാകലമായും ഇരിക്കുന്ന മാളികയിൽ വസിച്ചുകൊണ്ടു സുന്ദരൻ സാഗരികയെ രമിപ്പിച്ചു. മന്ദരപദ്മത്താൽ മമിക്കപ്പെട്ട ക്ഷീരസമുദ്രത്തിന്റെ നരകളെപ്പോലെ ധവളവണ്ണങ്ങളായും അതിമുദലങ്ങളായും തളിരുകളാലും പുഷ്പങ്ങളാലും വിരിക്കപ്പെട്ടവയായുള്ള ശയ്യകളാൽ ശോഭിതമായ ശയനഗൃഹത്തിൽ രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സുന്ദരന്റെ ബുദ്ധിയാകുന്ന ലതയെ സാഗരികയുടെ ആശ്ലേഷാദി ക്രീഡാസൗഖ്യമാകുന്ന അമൃതപ്രവാഹം നല്ലവണ്ണം പോഷിപ്പിച്ചു. ദിനന്താരം പ്രഭാതത്തിൽ ശയനഗൃഹത്തിൽനിന്ന് എഴുന്നീറാവതന്നുവന്നായ സുന്ദരനെ സാഗരികയുടെ നവഭരണത്തങ്ങളാൽ മനോഹരനായും പകുതി മാഞ്ഞതായ ചന്ദനലേപനത്തോടുകൂടിയവനായും കവിർത്തടത്തിന്റെ അകത്തു ശോഭിക്കുന്ന താംബൂലത്താൽ ഉജ്വലനായും കണ്ടിട്ടു ത്രാഗേശപരൻ സന്തുഷ്ടനായി ഭവിച്ചു. ഒരു ദിവസം സുന്ദരൻ സ്നാനചെയ്തു നിത്യകർമ്മം ചെയ്തു ത്രാഗേശസന്നിധിയിൽ വന്നു സ്തുതിപ്പാൻ തുടങ്ങുവാൻ മഹേശപരൻ പാഞ്ഞു. ഹേ സഖേ! പ്രഭാതസമയത്തിൽ സാഗരികയുടെ മാളികയിൽനിന്ന് എഴുന്നീറാവതന്നായുള്ള നിന്റെ വേഷം അതിമനോഹരമായിരിക്കുന്നു. നിത്രയും ആ വേഷത്തോടുകൂടിവന്ന് എന്നെ ഭജിക്കുക. വിപരീതകർമ്മം എന്റെ ദാസനാകൂടി ബന്ധകരമായി ഭവിക്കുകയില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ സൂചുത്തിന്നു പായേണ്ടതുണ്ടോ? ഇങ്ങിനെ മഹേശപരന്റെ വാക്കു കേട്ടു സുന്ദരൻ ദിനന്താരം അങ്ങിനെതന്നെ ചെയ്തു. മഹേശപരസ്തുതികളാൽ സുന്ദരവാക്കായ സുന്ദരൻ സാഗരികയുടെ മന്ദസ്തിതാ, കടാക്ഷം, സാരസ്വതസംഭാഷണം, ശാശ്വതലിംഗനാ മുതലായ സുഖാനുഭവസമയങ്ങളിൽ ഇഷ്ടമിത്രമായ ത്രാഗേശപരനെ ഒട്ടും മറന്നില്ല. കുളിക്കാതെയും നിത്യകർമ്മം ചെയ്യാതെയും ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന സുന്ദരനെ കണ്ടിട്ടു ചിലർ അവൻ ധൂർത്തനാണ്, വേശ്യാലമ്പടനാണ്, അവനെ തൊ

രത്നം എന്നു പറഞ്ഞു. ചിലർ ത്രാഗേശന്റെ പ്രസാദം സിദ്ധിച്ചവനാണ്. അതുകൊണ്ടു ത്രാഗേശതലുൻ തന്നെയാണ് എന്നു പറഞ്ഞു. ശങ്കരസുഹൃത്തായ സുന്ദരനാവട്ടേ വിനാസ്തൃതികളെ സമമായി വിചാരിച്ചു. പരിശുദ്ധമായ ഗംഗാപ്രവാഹത്തിന്നു മലിനസ്ഥലസാസക്തം ഏതുപ്രകാരം ദോഷകരമായി ഭവിക്കില്ലയോ അതുപോലെ മഹേശ്വരനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സുന്ദരനു വേശ്യാസംസ്കൃതം ദോഷമായി ഭവിച്ചില്ല. അനന്തരാ ഒരിക്കൽ മഹേശ്വരൻ രാവിനെ സാഗരികാഗ്രഹത്തിൽ നിന്നു വരുന്ന സുന്ദരന്റെ കൈപിടിച്ച് ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു. ഹെ സഭവ! ഞാൻ കാരണത്താന്നു ചോദിക്കുന്നു. സത്യം പറയൂ. സാഗരികയുടെ സംഭോഗത്തിലുള്ള സുഖം എങ്ങിനെയുള്ളതാണെന്ന് എന്നോടു പറയൂ. അവളുടെ സുനസ്സർഗത്തിലും ഗാഢാലിംഗനത്തിലും അധരാമൃതാസ്പാദത്തിലും സാരസ്വതസംഭാഷണത്തിലും ഏതേതുമാതിരി സുഖങ്ങളാണ് അനുഭവിച്ചതുപോലെ എന്നോടു പറയൂ. ഞാൻ നിന്നോടു ചോദിക്കുന്നതു സ്നേഹംകൊണ്ടാണ്. അന്യന്മാരോട് ഇങ്ങിനെ ചോദിക്കുകയില്ല.

സുന്ദരൻ പറഞ്ഞു - മഹേശ്വര! ഇഷ്ടവസ്തു ഭർഗ്ഗത്താലുണ്ടാകുന്ന മോദോകട്ടേ അതിനെ ലഭിച്ചതിനാലുള്ള പ്രമോദോവട്ടേ അതിനെ അനുഭവിക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദമാവട്ടേ ഞാൻ ഒട്ടും അറിയുന്നില്ല. ശയ്യയിൽ കിടന്ന് അനുഭവിക്കുന്നവന്റെ സുഖത്തെ ശയ്യയിൽ വിരിച്ചിരിക്കുന്ന വസ്ത്രം അറിയുമോ? അതുപോലെ പഞ്ചകോശങ്ങളുടെ അന്തസ്ഥിതനായി സാക്ഷിരൂപനായിരിക്കുന്ന ഭവാനെ സുഖം എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട. അന്തർാമിരൂപത്താൽ സർവ്വേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ പ്രേരകനായും സർവ്വഭൂതങ്ങളുടേയും ഹൃദയകോശവാസിയായും കർത്താവായും ഭോക്താവായും സകല തത്വങ്ങളെ അറിയുന്നവനായും ഇരിക്കുന്ന ഭവാനുതന്നെ ഇതെല്ലാം അറിയുന്നു. ഞാൻ കർത്താമുല്ല ഭോക്താമുല്ല ഭവാനാൽ പ്രേരണ ചെയ്യപ്പെടുന്നവനാണ്. വിശേഷിച്ചു കാണപ്പെടുന്നതും കേൾക്കപ്പെടുന്നതുമായ യാതൊരു

ജഗത്തുണ്ടോ ആ നാമരൂപാത്മകമായ സകല വസ്തുവും ഭവന
യമാണല്ലോ. ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞു സുന്ദരൻ മഹേശ്വരപാദാദര
വിനങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ച സമീപത്തിൽ ഭൂതാനുഷ്ഠാല മിണ്ടു
തെ നിന്നു. പിന്നെ സുന്ദരൻ മഹേശ്വരാനുജന്മാൽ തില്ലുകാ
വനവാസികളായ ബ്രാഹ്മണരെ സ്തുതിച്ച് അവരാൽ പുഷ്പിത
നായിട്ട് അവരിൽ അഗ്രഗണ്യനായി ഭവിച്ചു. ആ സുന്ദരൻ
ചിത്തപരിപാകത്തെ കണ്ടിട്ടു ജലത്തിൽ തിരമാലകളെന്നപോ
ലെ ഏതൊരു ജ്ഞാനത്തിൽ ഈ ജഗത്ത് ഉത്ഭവിക്കുകയും ലയം
ക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ ആ വേദാന്തവിജ്ഞാനത്തെ മഹേശ്വ
രൻ കൊടുത്തു. മഹേശ്വരൻ തന്റെ പാദരീതിമത്തിൽ സ്നാനം
ചെയ്യുവനായ സുന്ദരനെ ജ്ഞാനദീക്ഷയെക്കൊണ്ടു കൃതാത്മനാ
ക്കുമ്പോൾ സനകാദികളായ ജ്ഞിശ്വരന്മാർ അവിടെ വന്നു.
അവർ മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു സാശയനിവൃത്തിയെ പ്രാ
പ്തിക്കുമ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ആ മുകൾ കേൾക്കെ സുന്ദരനോ
ടു പറഞ്ഞു. വ്യാപാരരാഹിതമായും അജ്ഞാനരാഹിതമായും ദുഃഖ
ഭാസതപരൂപമായും ദോഷരാഹിതമായും അജ്ഞാനാധിപാനരാഹി
തമായും സർവ്വപ്രാപിയായും സാക്ഷിപ്രകാശരൂപമായും ഇരിക്കു
ന്ന ഞാൻ തല്ലുബദ്ധാചന്ദ്രൻ. അതു നീയായിരിക്കുന്നു നിശ്ചയം.
സൃഷ്ടിക്കുമുമ്പെ ഞാൻ ഒരുത്തൻ തന്നെയാണ് ഉള്ളത്. അന്യ
മായിരിക്കുന്ന കാര്യകാരണം യാതൊന്നുമില്ല. കാര്യകാരണ
ങ്ങൾ മറഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ യാവന്നൊരുത്തൻ ശേഷിക്കുന്നുവോ
അവൻ ഞാനാണ്. അംഗുഷ്ഠപ്രമാണനായി ദഹരാകാശത്തി
ങ്കൽ ശയിക്കുന്നവനായി ഉപദ്രവരാഹിതനായിരിക്കുന്ന ഏതൊരു
സ്വപ്നാസൃഷ്ടകാരണശരീരങ്ങളിൽ ശയിക്കുന്നവനായിട്ടു മുനിശ്വ
രന്മാർ ആത്മാകാരമായ മനസ്സുകൊണ്ടു ധ്യാനിക്കുന്നു. എന്നാൽ
പ്രേഷിതമായ മനസ്സാകുന്ന ഭൂത വിഷയങ്ങളിൽ പതിക്കുന്ന
പോരളുള്ള ഘടത്തിലുള്ള ജലാപോലെ പ്രാണസമൂഹം എന്നാൽ
പ്രേഷിതമായിട്ടു ശരീരാന്തർഗ്ഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു. ആശ്ച
ര്യം. യാതൊരു എന്നാൽ ചക്ഷുസ്സ് രൂപത്തെ കാണുന്നുവോ
യാതൊരു എന്നാൽ ശ്രോത്രേന്ദ്രിയം ശബ്ദത്തെ ശ്രവിക്കുന്നു

വോയാതാരു എന്നാൽ ജിഹ്വപന്ത്രിയാ സ്വാദിനൂപോ
 ആ ഞാൻ സുവ്യഗ്രിയങ്ങളുടേയും അന്തർഗാത്തിലുള്ളവനാകു
 ന്നു. സുവ്യഗ്രികളായിരിക്കുന്ന പ്രകാശപദാർത്ഥങ്ങൾ നേത്ര
 ത്താൽ ഭീപ എന്നപോലെ പ്രകാശരൂപനായ ഏകൽ പ്രകാ
 ശിക്കുന്നു. സുവ്യഗ്രിയങ്ങളും രാജാവിനെ അനുസരിച്ചു സൈ
 ന്യമെന്നതുപോലെ എന്ന അനുയാനാ ചെയ്യുന്നു. ഏകൽ
 നിന്ന് ഉണ്ടായിരീക്കുന്ന സുവ്യവസ്ഥയും സമുദ്രത്തിൽ നര ഏതു
 പ്രകാരം അസമത്വമായിരിക്കുന്നുവോ അതുപോലെ ഏകൽ അസ
 ത്വമാണ്. ജഗത്തു ഭിന്നജലത്തിൽ ചന്ദ്രനെത്തുപോലേയും സ്വ
 പ്ലവ്വതാവിനു സ്വപ്ലവ്വതാമെന്നതുപോലേയും മിതമുതലാണ്. അ
 നേകളേതെങ്കിലും ജനിക്കുന്നവയായിരുന്നാലും ലയിക്കുന്നവയായി
 രുന്നാലും മേഘങ്ങളുടെ ഉല്പത്തി നാശങ്ങളെക്കൊണ്ട് ആകാശ
 ത്തിന്ന് ഏതുപ്രകാരം വികാരമില്ലയോ അതുപോലെ ഏനിക്കാ
 യാതൊരു വികാരവുമില്ല. നിങ്ങൾക്കുമില്ല. ആബ്രഹ്മസ്മാപര്യ
 ന്നും അകവും പുറവും നിറഞ്ഞതായ യാതൊരു കൂടസ്ഥമൊരു
 ന്യമുണ്ടോ ആ കൂടസ്ഥമൊരുതന്നെയാണ് ഞാൻഎന്ന് അറിയുന്ന
 ജീവൻ സംസാരപാശത്തിൽനിന്നു മുക്തനായി ഭവിക്കുന്നു. ദേ
 ഹമാകുന്ന വൃക്ഷത്തിൽ ജീവേശ്വരന്മാരാകുന്ന രണ്ടു പക്ഷി
 കൾ ദേഹത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. രണ്ടിൽവെച്ചു ജീവ
 നാകുന്ന ഒരു പക്ഷി വിഷയസുഖത്തെ അനുഭവിക്കുന്നു.
 ഈശ്വരനാകുന്ന മറോപക്ഷി വിഷയത്തെ അനുഭവിക്കാ
 െ പ്രകാശിക്കുന്നു. സമുദ്രത്തിൽനിന്നു ജലകണങ്ങളെന്നപോ
 ലെ പുണ്യകർമ്മത്താലുണ്ടാകുന്ന ആ സുഖങ്ങൾ ഏകൽ ഇ
 രിക്കുന്നവയാണ് എന്ന് അറിഞ്ഞു വിഷയസുഖസങ്കല്പമില്ലാ
 തിരിക്കുന്ന ജീവൻ മോക്ഷത്തെപ്രാപിച്ചു പിന്നെ മടങ്ങുന്നി
 ല്ല. തക്ക മുതലായ വിദ്യകൾ ഏന്റാ ഞാനെത്തിന്നു ഹേതു
 കളല്ല. ഉപനിഷത്താകുന്ന ഭീപ എന്ന പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നി
 ല്ല. ഉപനിഷത്തിനെ അറിയുന്നവരും എന്ന അറിയുന്നില്ല.
 ബഹുകാലാകൊണ്ട് ഉപനിഷത്തുകളാൽ അറിയാപ്പെടുവാൻ
 യോഗ്യനായ എന്ന എന്നാ അനുഗ്രഹത്താൽ ഭക്തി ഒന്നു

കൊണ്ടുതന്ന ചേഗത്തിൽ അറിഞ്ഞിട്ടു വളരെ ജനങ്ങളിൽ
 ഒരുത്തൻമാത്രം കടക്കാൻ പാടില്ലാത്തതായ സംസാരസമുദ്ര
 തെ കടക്കുന്നു. ഊണ്നാഭി എതുപ്രകാരം തങ്കലിരിക്കുന്ന
 തത്തുക്കളെ താൻതന്ന സൃഷ്ടിച്ച താൻതന്ന രക്ഷിച്ച താൻ
 തന്ന ഗ്രസിക്കുന്നുവോ അതുപ്രകാരം ഈശ്വരൻ ജഗത്തി
 നെ താൻതന്ന സൃഷ്ടിച്ച താൻതന്ന രക്ഷിച്ച താൻതന്ന
 ഗ്രസിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം അറിഞ്ഞാൽ മുക്തനായിഭവിക്കും.
 സർവ്വഭൂതങ്ങളുടേയും ഹൃദയസ്ഥിതനായും സർവ്വസാക്ഷിയായുമിരി
 ക്കുന്ന എന്നതന്ന ശരണം പ്രാപിച്ചിട്ടു കൃതാർത്ഥനാരായി
 സംസാരസാഗരത്തെ കടക്കുന്നു. ഹെ സുന്ദര! ഇങ്ങിനെയു
 ള്ള വേദാന്തവിജ്ഞാനത്തെ ഞാൻ നിനക്കുതന്നു. വിരക്തനാ
 യിട്ട് ഇതിനെ മനനാചെയ്താൽ കർമ്മബന്ധങ്ങളിൽനിന്നു മോ
 ചിക്കപ്പെടും. ശ്രദ്ധയാലും ഉത്തമഭക്തിയാലും തപസ്സിനാലും
 ഗുരുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിനാലും ആയിരത്തിൽ ഒരു ധന്യൻ
 മാത്രം ഹരിനസംശയനായിട്ടു മോചിക്കപ്പെടുന്നു. അതുകൊ
 ണ്ടു ഹെ സുന്ദര! നീ എന്നത്തന്നെ ശരണംപ്രാപിച്ചിരി
 ക്കുന്നു. എന്റെ പ്രസാദംകൊണ്ടു നിനക്കു ബ്രഹ്മവിദ്യ ലഭി
 ച്ചു നീ സുചിന്തയായിഭവിക്കുക. സകലപ്രപഞ്ചത്തേയും 'എ
 ന്റെ രൂപമാണെന്നറിഞ്ഞാൽ പാമരജനങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന നി
 ദയയെ നീ സ്തരിക്കുകയില്ല. താൻ തൃജിച്ചതായ തോലിനെ സ
 ള്പം പിന്നെ സ്തരിക്കുന്നില്ല. എന്റെ ഈ ചിന്തയായ മറ്റു
 യെ ധ്യാനിച്ചാൽ ജനനത്തിന് അവസാനം ഭവിക്കുന്നു. ഇ
 ങ്ങിനെ പാഞ്ഞു ത്യാഗേശൻ തന്റെ ചിന്തയായ കാണിച്ചു
 കൊടുത്തു. അപ്പോൾ സുന്ദരനും സനകാദികളെല്ലാവരും ഹരി
 നസംശയന്മാരായിഭവിച്ചു. പൂണ്ണമാനസന്മാരായ അവർ
 ത്യാഗേശനെ ആയിരംപ്രാവശ്യം നമസ്കരിച്ചു. അനന്തരം
 ത്യാഗേശ്വരന്റെ അനുജന്മാർ സനകാദികൾ ബ്രഹ്മലോ
 കത്തേക്കുപോയി. അവർ ത്യാഗേശനാൽ കാണിക്കപ്പെട്ട ചി
 ന്തയായ നിത്യാ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരം സുന്ദരൻ
 തനിക്കുവേണ്ടി ത്യാഗേശ്വരൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപചാരമാ ദ്ര

ദുരഭ്യുതന്ത അനേക സ്പോത്രങ്ങളാൽ ക്ഷമിപ്പിച്ച മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ വിഷയങ്ങളിൽനിന്നു വിരക്തനായിട്ടു പരമപദമായ കൈവല്യത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. സുന്ദരന്റെ ഈ ചരിതത്തെ ശ്രവിക്കുകയും പഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്കു മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ മുക്തിലഭിക്കും സംശയമില്ല.

ഏക സ്മരണാപപുരാണത്തിൽ
പരമപുനാമദ്ധ്യായം.

ലോകത്തിൽ സേവിക്കുവാൻ ഇത്ര സുലഭനായിട്ടു മഹാദേവനാക്കാൻ വേണ്ട ഒരു ദൈവമില്ല. അന്യദൈവങ്ങളെ സേവിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ പരിശ്രമം വ്യർത്ഥമെന്നു കാലദയമോചനത്തിന്നു് അന്യദേവന്മാർക്കു് ശക്തിയില്ല. കാലഭീതനായ ദേവൻ്റെ സേവകാണ്ടു ജനങ്ങൾ എത്രയുചയ്യും? പ്രാരബ്ധകർമ്മത്തിന്നധീനമായ സുചിത്തമനുഷ്ടമനുഷ്ടവരായും അനാദിസാസാരപ്രവാഹപതിതമാകുമായ ജനങ്ങൾക്കു് ഉപാസിക്കാപ്പടുവാൻ യോഗ്യനായ ദേവൻ ആ കാലശാസനനായ ദേവൻ ഏകൻ തന്നെ. ആ ദേവനെ ഭജിച്ചാലുള്ള ഫലമോ പുനരാവൃത്തിരഹിതമായ കൈവല്യാതന്നെ. എന്നാൽ ആ ദേവനെ ഭജിപ്പാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടോ? അതില്ലെന്നുമാത്രമല്ല സുഖമെന്നു ചൊല്ലുന്നതുമാണ്. അങ്ങിനെള്ള ഭജനസൗകര്യത്തെ അറിയാത്ത മൂഢർ സാസാരസാഗരത്തിൽ മുങ്ങുന്നു. ഏകാഗ്രഭക്തികാണ്ടുമാത്രം ആ യോനിയി പ്രസാദിക്കുന്നു. ആ പ്രസാദാകാണ്ടുതന്നെയാണ് ജനങ്ങൾക്കു മുക്തിലഭിക്കുന്നതു്. ജ്ഞാനം കൊണ്ടോ കർമ്മംകൊണ്ടോ അല്ല. അതാതിന്നു് അധികാരികളായവരിൽ മാത്രമേ ജ്ഞാനവും കർമ്മവും പ്രവർത്തിക്കുന്നുള്ളൂ. ഭക്തിക്കു് എല്ലാവരും അധികാരികളാണ് എന്നാണ് ശാസ്ത്രനിസ്തയം. മഹേശ്വരൻ പരമപുണ്യഫലാദികളാൽ അർച്ചിതനായാൽക്കൂടി മനുഷ്യന്റെ കേവലഭ

ക്തിയാൽ പ്രസാദിക്കുന്നു. വാശവിദ്യാദികളാലല്ല പ്രസാദി
 കുന്നത്. സാഖ്യാ, യോഗ, തപസ്സ്, ഉത്തമവാശ, കർമ്മ,
 വിദ്യ ഇവകളാണു മില്ലാത ഭക്തിമാത്രാകൊണ്ട് അനേകം
 ജനങ്ങൾ മുക്തന്മാരായിട്ടുണ്ട്. അതിന്ന് ഉദാഹരണമായി
 ഞാൻ ഇവിടെ ഒരു ചരിത്രത്തെപായാം കേൾക്കുവിൻ. ഹേ
 മുനികളേ! അതിന്റെ ശ്രവണമാത്രത്താൽ മഹേശ്വരൻ പ്ര
 സാദിക്കും. ഈ ഭൂമണ്ഡലത്തിന്ന് അലങ്കാരമെന്നപോലെ
 ചിദംബരമെന്ന പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ഉത്തമക്ഷേത്രമുണ്ട്. അ
 തിന്റെ ദർശനംകൊണ്ടുതന്നെ മനുഷ്യർ മുക്തിലഭിക്കുന്നത
 ണ്. യാതൊരുക്ഷേത്രത്തിൽ കനകസഭയിൽ മഹേശ്വരന്റെ
 നൃത്തംകണ്ടിട്ടു വ്യാഗ്രപാദനം പരഞ്ജലിയും ബന്ധമുക്തന്മാ
 രായി ഭവിച്ചുവോ യാതൊരുദിക്കിൽ മഹേശ്വരനെ ഉദ്ദേശി
 ച്ചു 'യാഗാചെയ്യുന്ന ബ്രാഹ്മണഗൃഹങ്ങൾതോറും പ്രഭാതത്തി
 ലും സായാകാലത്തിലും പാവനമായ അഗ്നിഹോത്രാഗ്നിയുമാ
 വും ഹവിസ്സ്, ആജ്യം, പൂരോധാരം ഇവകളുടെ മനോഹര
 മായ പുണ്യഗന്ധം, ദിക്കാകുന്ന സ്രീയുടെ മുഖത്തിൽ കസ്തൂരി
 യാൽ ചെയ്തപ്പട്ട പത്രരേഖപോലെയിരിക്കുന്നു. ആ ദിക്കി
 ൽ കാലകോരവാശശ്രേഷ്ഠനായ ഒരു കലാലൻ ഉണ്ടായിരുന്നു.
 സ്വപ്നലോകത്തിൽ വിശ്വകർമ്മാവിനുള്ളതുപോലെ ഭൂലോക
 ത്തിൽ നിർമ്മാണവൈദഗ്ദ്ധ്യം അവന്നുണ്ട്. അവൻ നിത്യം
 ശിവഗംഗയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു ശിവകഥകളെ കേട്ടു പുതിയ
 മൺപാത്രങ്ങളെ ശിവപ്രീതിക്കായി ക്ഷേത്രത്തിൽകൊടുക്കും.
 അവൻ ശിവഭക്തന്മാരെ ശിവസ്വരൂപന്മാരാണെന്നുള്ള നിശ്ച
 യത്തോടെ സേവിച്ചു. പതിവുതയായ അവന്റെ ഭാര്യയും
 ശിവഭക്തിരതയായിരുന്നു. ഭാര്യയോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന അവന്നു
 വാശവുലിഷ്ട പുത്രനുണ്ടായതേ ഇല്ല. എന്നാൽ ശ്രീചിദംബ
 രേശ്വരങ്കല്പുള്ള ഭക്ത്യാനന്ദത്താൽ പുത്രനുണ്ടാവത്തതുകൊ
 ണ് അവന്ന് ഒട്ടും ചേദമുണ്ടായില്ല. ദിനനോരം ശിവഗംഗാ
 തടത്തിൽ ശിവകഥാശ്രവണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവ
 ന്റെ മനസ്സ് സകലരൂപനായ മഹേശ്വരന്റെ രൂപത്തിൽ

തന്നെ ദൃഢമായി സ്ഥിതിചെയ്തു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരിക്കൽ അവൻ ശിവകഥയെ കേട്ടുകൊണ്ടു കിടന്നാണുപോൾ സ്വപ്നത്തിൽ ശിവസ്വപരൂപത്തെ കണ്ടു. കാളകൂടപ്രഭയാൽ മനോഹരമായ ആ ശിവകണ്ഠനാളത്തിൽ വിശേഷിച്ചും അവന്റെ മനസ്സിന് ആസക്തിയുണ്ടായി. അന്നുമുതൽ അവൻ നീലകണ്ഠ, നീലകണ്ഠ എന്നു ജപിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഭാരതുകൊണ്ടു ജനങ്ങളെല്ലാവരും അവനെ നീലകണ്ഠനെന്നു വിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെ പലദൈവാരാധനകൾക്കു ഒരു വർഷക്കാലത്തിൽ നീലകണ്ഠകുലാചൻ ഒരു പാരായണ ഉണ്ടാക്കി വൈകുന്നേരം ക്ഷേത്രത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി കൊടുത്തു മടങ്ങുമ്പോൾ കൊടുങ്കാരോടുകൂടിയ ഒരു വലിയമഴയുണ്ടായി. അതുകൊണ്ടു ഭൂമിയും ആ കാശാലാ ദിക്കുകളും കാണാതായി. പിന്നെ വഴിയുടെ കഥ പറയേണ്ടല്ലോ. അപ്പോൾ മഴകൊണ്ടു പീഡിതനായ അവൻ വസുദെവല്ലോ നന്നെത്തു ദുഃഖിതനായിട്ട് ഒരു വേശ്യാസ്ത്രീയുടെ ഗൃഹപാരത്തിൽ ചെന്നുനിന്നു. അതുകണ്ടു വേശ്യാനീലകണ്ഠകുലാചനാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടു വേഗം അവനെ അകത്തേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി നന്നെത്തവസുത്തെ മാറി കുറെ വിറകിട്ടു തീകത്തിച്ചു തണുപ്പുമാറുവാൻ ഉണ്ണുമായ അംഗരാഗത്തേയും തേച്ചുകൊടുത്തു. മഴമാറിയ ഉടനെ നീലകണ്ഠൻ സന്തുഷ്ടനായിട്ടു തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. അവൻ അംഗരാഗഭേഷിതനായി വന്നതുകണ്ടിട്ട് അവന്റെ ഭാര്യ ഇതെവിടുണാണെന്നു ചോദിച്ചു. നീലകണ്ഠൻ ഉണ്ടായ പൂത്താത്തമല്ലോ യഥാർത്ഥമായി പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട് അവൾക്കു വലുതായ ശങ്കയുണ്ടായി. നീലകണ്ഠൻ എന്തു സത്യാപാത്തിട്ടും അവൾ വിശ്വസിച്ചില്ല. അവൾ അതിക്രോധത്തോടെ നീ പലദൈവാരാധനകൾക്കു വേശ്യാസക്തനായിരിക്കുന്നു. ഇനി എന്നു തൊടണ്ട. നീലകണ്ഠസ്വാമിയരികെ ഞാൻ പറയുന്നു. നീ എന്നു തൊടരുത് എന്നു പറഞ്ഞു. അവൾ പതിവു തയ്യാണെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതുകേട്ടപ്പോൾ നീലകണ്ഠൻ ക്രോധമുണ്ടായി. നീലകണ്ഠസ്വാമിയരികെ ഞാനും പാ

യെന്നു. എന്റെ ഈ ദേഹം നശിക്കുന്നതുവരെ ഞാൻ നിന്നെ തൊടുകയില്ല എന്ന് അവനും പാഞ്ഞു. അതുകേട്ടപ്പോൾ അവൻ വിറച്ചു പിന്നെ ഭർത്താവിനോട് അനേകവിധം സാന്ത്വനം പാഞ്ഞു. അതൊന്നും അവൻ കേട്ടില്ല. താൻ ചെയ്ത പ്രതിജ്ഞയെ തൃപ്തിപ്പെട്ടു. പിന്നെ അവൻ വളരെക്കാലം ദുഃഖ നിശ്ചയത്തോടുകൂടെ ഒരമിച്ചിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ അവന്റെ ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹവും ഭക്തിയും കണ്ടു മഹേശ്വരൻ പ്രീതനായിട്ട് അവനെ അനുഗ്രഹിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഒരു വൃദ്ധമുനിയുടെ രൂപധരിച്ചു നീലകണ്ഠഭവനത്തിൽ ചെന്നു. അതുകണ്ട് അവൻ എഴുന്നീറ്റു നമസ്കരിച്ചുപൂജിച്ച് ആസനത്തിലിരുത്തി എന്താണ് വേണ്ടതെന്നു ചോദിച്ചു. മുനി ചിരിച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു. യോഗിയായ എനിക്കു കാണുന്നവസ്തുക്കളിൽ ഒന്നിലും ആഗ്രഹമില്ല. എന്നാലും ഞാൻ ഒന്നു പറയാം കേൾക്കുക. ഇനിക്കു തപസ്സു കൊണ്ടു ലഭിച്ച പാത്രമാണ് ഇത്. മറ്റൊരാൾക്കു കിട്ടാത്തതാണ്. ഞാൻ എന്ന് ആഗ്രഹിച്ചാലും ഇതു തരാം. ഇതിനെ നിന്റെ കയ്യിൽ തരാം. ഞാൻ മടങ്ങിവരുന്നതുവരെ സൂക്ഷിച്ചുവെക്കുക എന്നു പറഞ്ഞ് ആ പാത്രത്തെ അവന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു മുനി പോകുകയും ചെയ്തു. അവൻ ആ പാത്രത്തെ ആരും കാണാതെ അകത്തു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു. പൂരാത്തവിടയകിലും പോയി മടങ്ങിവന്നാൽ അവൻ അതിനെ എടുത്തുനോക്കും. ദേഹാന്തർഗതത്തിൽ പ്രാണനെ സൂക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ അവൻ അന്തർഗതത്തിൽ പാത്രത്തെ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചു. ആരെങ്കിലും സൂക്ഷിപ്പാൻ കൊടുക്കുന്ന സാധനത്തെ സൂക്ഷിക്കുന്നവൻ ഉത്തമലോകം സിദ്ധിക്കും. എന്റെ കയ്യിൽ സൂക്ഷിപ്പാൻ തന്ന പാത്രത്തെ ആ മുനിയുടെ കയ്യിൽ മടക്കിക്കൊടുത്തു ഞാൻ എപ്പോഴാണ് കൃതാർത്ഥനാകുന്നത്. ആ മുനി എപ്പോഴാണ് മടങ്ങിവരുന്നത് എന്നിങ്ങിനെ അവൻ എപ്പോഴും ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ മഹേശ്വരനായാ നിമ്മിതമായ പാത്രം ഓർമ്മവെക്കാത്തവനു ശാസ്ത്രമെന്നതുപോലെ മാഞ്ഞുപോയി. അന്നതരം മുനി മടങ്ങി

വന്നു നീലകണ്ഠനാൽ പൂജിതനായിട്ട് എങ്ങിനെപാഞ്ഞു. അന്യദേശങ്ങളിലല്ലാ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന എനിക്കു നിന്റെ കയ്യിൽ തന്നെടുത്തു പാത്രത്തിന്റെ വിചാരമെന്ന ഉണ്ടായില്ല. നിന്നെ ഈശ്വരൻ പ്രസാദിക്കട്ടെ. എന്റെ പാത്രം തരിക. വസ്ത്രം, എണ്ണ, അന്നം മുതലായ അഭിഷേകവസ്തുക്കളെയെല്ലാം തന്നെ എന്ന അമ്മയെപ്പോലെ രക്ഷിക്കുന്നത് അതാണ്. അതുകേട്ടു നീലകണ്ഠൻ വേഗം അകത്തുപോയി പാത്രം വെച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്തു നോക്കുമ്പോൾ പാത്രത്തെ കണ്ടില്ല. ഗൃഹമല്ലാമന്വേഷിച്ചു കണ്ടില്ല. ഭായ്യയോടു ചോദിച്ചു, ഞാൻ അറിഞ്ഞതെന്നയില്ലെന്ന് അവൾ പറഞ്ഞു. നീലകണ്ഠൻ വളരെ ഭീച്ചുപറയി. ഇതു മായായാ എന്റെ ദുസ്ഥസ്ഥിതി അതോവല്ല ഭൂതാവേശമോ? ഹെ നീലകണ്ഠ! ഈ അപവാദസമുദ്രത്തിൽനിന്ന് എന്നെ ഉദ്ധരിക്കേണം. ഇല്ലെങ്കിൽ ഈ അപവാദത്തോടുകൂടി ഞാൻ പ്രാണങ്ങളെ ധരിക്കില്ല. ഇങ്ങിനെ മനസ്സുകൊണ്ടു നിശ്ചയിച്ച് അവൻ മുനിയുടെ അടുക്കലേക്കുപോയി. അപ്പോൾ മുനിപറഞ്ഞു. എന്റെ പാത്രം വേഗം തരിക, എന്താണ് താമസിക്കുന്നത്. അതുകേട്ടു ഭയശാകങ്ങളാൽ വിചലിച്ചിരുന്ന നീലകണ്ഠൻ വണങ്ങിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹെ സ്വാമി! ഇതുകേൾക്കണം. എന്റെ അപവാദം ക്ഷമിക്കുക. ഞാൻ ഭവാനെ പാത്രത്തെ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിരുന്നു. അത് എന്റെ പാപം കൊണ്ട് ഇപ്പോൾ കാണുന്നില്ല. അതിന്നു തുല്യമായ വേറെ ഒരു പാത്രം ഞാൻ തരാം. അതു ഭവാനു വാങ്ങണം. നീലകണ്ഠൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതുകേട്ടു മുനികോപിച്ചു. വളരെ ജനങ്ങളെ വിളിച്ചുവരുത്തി പറഞ്ഞു. ഈ ദുഷ്ടബുദ്ധിയായ കുരുക്കാരന്റെ ദൈവമന്ത്രത്തെ നോക്കുവിൻ. ഇപ്പോഴുള്ളതൊക്കെ തന്നെയും എന്റെ പാത്രത്തെ അപഹരിച്ചുവെച്ച് അതിന്നു പകരം ഒരു മൺപാത്രത്തെ ഭജനം തുടങ്ങുന്നു. പത്തുവിന്റെ മുപത്തെ അപഹരിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന വ്യാഘ്രത്തിന്റെ വഞ്ചനപാലായിരിക്കുന്നു നിന്റെ വഞ്ചനാസമാന്ത്രി.

ഞാൻ ഭസ്മദ്രാക്ഷധരനായ നിന്റെ വേഷം കണ്ടിട്ടാണ് വഞ്ചിതനായത് കാക്കന്ന പതുവിനെ അപഹരിച്ച കഴുതയെ കൊടുക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നതു പോലെയിരിക്കുന്നു. ബലാൽക്കാരമായി അപഹരിക്കുന്ന ദ്രവ്യം വാശകോടിയെ നിശ്ചയമായും നശിപ്പിക്കും. അതുതന്നെയാണ് ഞാൻ നിന്നോടു പറയുന്നത്. നിന്റെ ആശയം തൃപ്തിപ്പെടുക. അല്ലെങ്കിൽ നീ നിന്റെ വാശകോടികളോടുകൂടി നരകത്തിൽ പതിക്കും. ഇങ്ങിനെയല്ലാ പറയുന്ന ഭക്തത്തിനുള്ള സഹിച്ചുകൊണ്ടു നീ ലകണ്ഠൻ മുനിയെ നശിപ്പിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഞാൻ പാത്രാത്ത അപാരമിട്ടില്ല സത്യാതന്നെ എന്നുപറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു മുനി- ജനങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന സഭസ്സിൽ അവനോടുപറഞ്ഞു. എനിക്കു നിന്റെ വാക്കിൽ വിശ്വാസമില്ല. നീ പറയുന്നതു സത്യമാണെങ്കിൽ ശിവഗാഗയിൽ കുളിച്ചു വംശകുന്താവായ പുത്രൻ തലതാട്ടുപറയുക. നീലകണ്ഠൻ— എനിക്കു പുത്രനില്ലല്ലോ. മുനി— എന്നാൽ ഭായ്യയുടെ കൈപിടിച്ച് കുളിച്ചു നനഞ്ഞവസ്രത്തോടുകൂടെ നദേശസന്നിധിയിൽ നിന്നു സത്യാപറയുക. എന്റെ പാത്രംപോയെങ്കിൽ പോട്ടെ. നിന്റെ സംസർഗ്ഗംകൊണ്ടു ഞാൻ കെട്ടുപോയി. അതുകേട്ടു നീലകണ്ഠൻ തന്റെ പ്രതിജ്ഞയ്ക്കു ഭംഗംവരുമെന്നുള്ള ഭയത്താൽ അതു സമ്മതിച്ചില്ല. അപ്പോൾ മുനി അവനെ പിടിച്ചുവലിച്ചു നദേശഭക്തന്മാരായ ഭീക്ഷിതന്മാരുടെ സർപ്പിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി അവരോടു വൃത്താന്തമെല്ലാപറഞ്ഞു. അവർ അതുകേട്ടു നീലകണ്ഠനോടു സത്യാചെയ്യുവാൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവൻ തനിക്കു ഭായ്യയെ തൊടുവാൻ പാടില്ലാത്തതായ പ്രതിജ്ഞാവൃത്താന്തത്തെ പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു മുനി ഇവൻ ഒരിക്കലും ഇങ്ങിനെയുള്ളവനല്ല. എന്നെ വഞ്ചിക്കുവാൻ വ്യാജം പറയുകയാണെന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭീക്ഷിതന്മാർ നീലകണ്ഠനെനോക്കി പറഞ്ഞു— ഹെ നീലകണ്ഠ! ഈ മുനി ശൂരനായിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്ക് ഇങ്ങിനെ ഒരു പ്രതിജ്ഞയുണ്ടെങ്കിൽ അതിന്ന് ഒരുപായം കണ്ടിട്ടു

ന്റെ കേൾക്കുക. സത്യാചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ ജനങ്ങൾ നിങ്ങളെ അപവാദംപാവും. നടശഭക്തനായ നിനക്ക് ഒരിക്കലും ആപത്തു സാദ്ധ്യപ്പെടുകയില്ല. മഹാത്മാവായ മുനിക്കു സത്യം ചെയ്യാനൊക്കുക. മഹാത്മാരായ ജനങ്ങൾ സംഘാകൂടി എന്തുപ്രായുസംഭാവം അതു ശ്രേയസ്സിന്നു തന്നെയാണ്. ഒരു മുളവടിയുടെ രണ്ടുതലകളും നിങ്ങൾ രണ്ടാളും പിടിച്ചു ശിവഗാഗയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു മുനിക്കു സത്യം ചെയ്യവിൻ. ഇങ്ങിനെ മുപ്പായിരം ഭിക്ഷിതന്മാരും പാഞ്ഞു. അതുകേട്ട് അവർ ഒരു വടിയുടെ രണ്ടുതലയ്ക്കും പിടിച്ചു ശിവഗാഗയിൽ മുങ്ങി. അവർ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങുമ്പോൾ ചെറുപ്പക്കാരായി ഭവിച്ചു. ആ മുനിയെ വൃഷഭാരുന്ധനായ നടേശമുത്തിയായും കണ്ടു. അവരിൽ പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ അവക്ക് അഭീഷ്ടമായ മുക്കിയെ കൊടുത്ത് അവരോടുകൂടെ ചിദാകാശമായ തന്റെ സ്ഥാനത്തെ പ്രാപിച്ചു. യാതൊരു മനുഷ്യൻ ശാന്തചിത്തനായിട്ട് ഈ അദ്ധ്യായത്തെ പഠിക്കുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അവൻ നടേശപരപ്രസാദത്താൽ പിന്നെ ഭൂമിയിൽ ജനിക്കുകയില്ല.

എന്ന സ്തോത്രപൂരണത്തിൽ

പതിനഞ്ചാമദ്ധ്യായം

ജ്ഞികൾ പാഞ്ഞു— ഹെ ക്ഷാഭസംഭവ! ഭക്തിയാൽ വശീകൃതനായ മഹേശ്വരൻ യാതൊരു സുന്ദരനും ഗുരുവായി ഭവിച്ചുവോ ആ സർവ്വജ്ഞനായ സുന്ദരന്റെ ചരിതം ഭവാനാൽ പായപ്പെടുവാല്ല. അതുപോലെതന്നെ ഭക്തിമാനായും ശിവകൈകളുടെ ചെയ്യുന്നവനുമായ നീലകണ്ഠന്റെ ചരിതവും ഞങ്ങൾ കേട്ടു. എന്നാൽ യാതൊരുത്തർക്കു വേദാന്തജ്ഞാനസാധനത്തിൽ അധികാരമില്ല. മഹേശ്വരന്റെ കൈകളുകൾ ചെയ്യാനും ശക്തന്മാരല്ല. അങ്ങിനെയുള്ള താണ ജാതിജന്മാക്കു മുക്കിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടുതാനും. അവക്ക് എന്തു

കൊണ്ടാണ് മഹേശ്വരൻ പ്രീതനായി മുക്തിയെ കൊടുക്കുന്ന
ത്. അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഇതിന്നു ഞാൻ ഒരു ഇതിഹാസം
പായാം കേൾക്കുവിൻ. ഇതിന്റെ ശ്രവണമാത്രത്താൽ
ഒന്നു ജനങ്ങൾ പാപമുക്തന്മാരായി ഭവിക്കും. ജ്ഞാനാധികാ
രികളുടേയും കർമ്മാധികാരികളുടേയും അവരവർക്കനുരൂപമായ
ജ്ഞാനയജ്ഞത്താലും കർമ്മയജ്ഞത്താലും ഏതൊരുവിധം സ
ർവ്വജ്ഞനായ മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കുന്നുവോ ആവിധം ജ്ഞാ
നകർമ്മജഡന്മാരായിരിക്കുന്ന താണജാതിക്കാർക്കു തന്റെ ഭ
ക്തന്മാരുടെ പൂജയാൽ മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കുന്നു. ശിവഭ
ക്തന്മാർ എന്തഭീഷ്ടത്തെ ചോദിക്കുന്നുവോ അതാതിനെ കൊടു
ത്താൽ ഹീനജാതിജനാണങ്കിലും അവൻ മുക്തനായി ഭവിക്കു
ന്നു. ഭൂലോകത്തിൽ ശിവഭക്തന്മാരുടെ പൂജയാൽ മാത്രം ശി
വാനുഗ്രഹത്താൽ സദ്യോമുക്തന്മാരായവർ വളരെമുണ്ട്. തീ
ർത്ഥസ്നാനം, യാഗം, തപസ്സ്, വ്രതം, ദാനം, പൂജ്ഞം, മന്ത്രം,
തന്ത്രം, വേദം, ശൈവാഗമം ഇങ്ങിനെയുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ
പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കു ജഗൽപതിയായ ചന്ദ്രമുഖൻ എങ്ങി
നെ പ്രസാദിക്കുന്നുവോ അങ്ങിനെതന്നെ സ്വഭക്തന്മാരിലുള്ള
ഭക്തികൊണ്ടു മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കുന്നു. ഭക്തിബലികി
ൽ കാവലി തീരത്തിന്ന് അലങ്കാരമായി ധനവാന്മാരുടെ ഒ
രു നഗരമുണ്ട്. ആ നഗരം കച്ചവടക്കാർക്കു ധനവൽനമാ
ണ്. ആ നഗരത്തിൽ അതി ഭരിദ്വനായവൻ ഒരുവണ്ണം വ
സിച്ചാൽ വലിയസമ്പത്തിനെ ലഭിച്ചു കണ്ഠേരനോടു സ്തബ്ധി
ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവിടെ വസിക്കുന്ന വൈശ്യന്മാരാൽ
നവരത്നങ്ങളും അപഹരിക്കപ്പെട്ടതിനാൽ സമുദ്രം തീരമാലക
ളാകുന്ന കൈകളെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു കരയുന്നതുപോലെ ഇവി
ടുന്നു. ആ നഗരത്തിൽ സമ്പത്തുകൊണ്ടു കണ്ഠേരന്മുഖനാ
യി ഒരു വൈശ്യൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവന്നു ഹൈന്ദവൻ എ
ന്നാണ് നാമം. വിശേഷിച്ചു ഭൂതപരീക്ഷയിൽ അതിസമർത്ഥ
നാണ്. ഒരു പ്രാവശ്യം അവന്റെ കൈകൊണ്ടു തൊട്ടാൽ
എത്ര കുറച്ചായ ധനവും വർദ്ധിക്കും. സമുദ്രത്തിൽ കപ്പലോ

ടിച്ച് കച്ചവടംചെയ്യുന്ന സകല വൈശ്യന്മാരും അവന്റെ പാദസേവകന്മാരാണ്. ബാല്യത്തിൽതന്നെ അവൻ സമ്പാദിച്ച ദ്രവ്യം മാനന്ത മഹാമേരുവോളം ഉണ്ട്. അവന്നു സർവ്വലക്ഷണത്തോടുകൂടിയവളായി വസുമതി എന്നുപേരായ ഭാര്യയും ഉണ്ട്. അവരുടെ ബന്ധുസമൂഹത്താൽ ലോകമുഴുവനും നിറഞ്ഞിരുന്നു. അവൻ അനേക ഭിദ്യാഭരണങ്ങളാലും ഭിദ്യവസ്ത്രങ്ങളാലും ശോഭിതനായിട്ടു ഭാര്യയോടുകൂടി ദേവകൾക്കുംകൂടിലഭിക്കാത്ത സുഖങ്ങളെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടും അവന്നു പുത്രനൊന്നായില്ല. അതിനാൽ അതി ദുഃഖിതനായിരിക്കുന്ന ആ വൈശ്യൻ തന്റെ ഭിദ്യാലങ്കാരങ്ങളെല്ലാം ത്യജിച്ചു വ്യാപാരത്തിന്നും വേണ്ട ആളെ വെച്ചു ഗൃഹത്തിൽ ഭാര്യയോടുകൂടി വെറുതെ ഇരുന്നു. ഒരിക്കൽ ആ വൈശ്യൻ ഭാര്യയോടുകൂടി കാവേരി നദിയിൽ സ്നാനംചെയ്തു ഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങുവാൻ കാവേരീതീരത്തിൽ ഒരു പൊരാണിക്ൻ പുരാണം വായിക്കുന്നതുകണ്ട് തുടങ്ങിയതെ നമസ്ക്കരിച്ചു. അപ്പോൾ പൊരാണിക്ൻ അവിടെ ഇരുന്നു കഥകേൾക്കുവാൻ പാഞ്ഞു. വൈശ്യൻ ഭാര്യയോടുകൂടി ബ്രാഹ്മണൻ വായിക്കുന്ന ശിവപുരാണത്തിൽനിന്നു പുണ്യകളായ ശിവകഥകളെ കേട്ടപ്പോൾ ശിവഭക്തിയുണ്ടായി. പിന്നെ ദിനത്തോരും അവന്നു പുരാണശ്രവണത്തിൽ ശ്രദ്ധയുണ്ടായി. പുരാണശ്രവണാസക്തനായ വൈശ്യന്നു ക്രമത്തിൽ വൈരാഗ്യം വന്നതിനാൽ വിഷയവാസന ശാന്തമായി ഭവിച്ചു. പിന്നെ ആ ദേവതകൾ ശിവതപജ്ഞനായ വൃദ്ധബ്രാഹ്മണനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെയും ലഭിച്ചു. ആ പൊരാണിക്ൻ അനവധി ദ്രവ്യങ്ങളെല്ലാം കൊടുത്തു നിർമ്മലമാനസനായിട്ടു ശിവകഥകളിൽതന്നെ ആസക്തനായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ മഹാധനൻ ഗുരുവിനെ നമസ്ക്കരിച്ച് ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു. ഹെ ഗുരോ! ഈ സംസാരബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിപ്പാൻ ആഗ്രഹമുള്ള എനിക്ക് ആ മോക്ഷം എങ്ങിനെ ലഭിക്കും? ജ്ഞാനത്താലും വി

ഹിതമായ കർമ്മത്താലും വിധിപ്രകാരം ഉപാസിച്ചാൽ ജഗൽ കർത്താവായ മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കും; അതു രണ്ടിന്നും എനിക്കു ധികാരമില്ല. പിന്നെ എങ്ങിനെയാണ് മോക്ഷം ലഭിക്കുന്നത്. കർമ്മംകൊണ്ടാണ് ജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നതെന്നു വുറുപ്പുണ്ടാകണം. സർവ്വജ്ഞനായ ഭവാൻ ഈ സംശയത്തെ തീർത്തുതരിക. ഇങ്ങിനെ മഹാധനൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു ഗുരു പറഞ്ഞു. എന്റെ വാക്കിൽ വിശ്വാസമുണ്ടെങ്കിൽ മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കും. ഗുരുവിന്റെ വാക്കിനെ സംശയിക്കുന്നവർ നശിക്കുന്നു. നീ ഭജനസഹവാസത്തെ ത്യജിച്ചു സജ്ജന സഹവാസം ചെയ്യുക. അവരുടെ ലക്ഷണങ്ങളെ ഞാൻ പറയാം. ആ ലക്ഷണങ്ങളെ അറിഞ്ഞാൽ സൽസംഗത്തിന്നു ആഗ്രഹമുണ്ടാവും. ദേഹമാണ് ആത്മാവെന്നു വാദിക്കുന്നവരും ധനം, ഗൃഹം, കൃഷിസ്ഥലം ഇതുകളിൽ അത്യാഗ്രഹത്തോടുകൂടിയവരും ലൌകികപുത്രന്മാരങ്ങളിൽ അതിസക്തന്മാരും സൽഗുണങ്ങളില്ലാത്തവരും ആകുന്നു ഭജനങ്ങൾ. അവരോടു സഹവാസം ചെയ്യുന്നവർക്കു കടക്കാൻപടില്ലാത്ത ശോകം ഉണ്ടാകുന്നു. അവരോടു സംസാരിക്കുകകൂടി ചെയ്യരുത്. അവർക്കു സജ്ജനങ്ങളെ സമ്മതമില്ല. സജ്ജനങ്ങളുടെ ലക്ഷണത്തെ പറയാം കേൾക്കുക. ശിവൻതന്നെയാണ് ജഗൽകർത്താവ്. ശിവങ്കലാണ് സർവ്വവും പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുന്നത്. കർമ്മമാകുന്ന ഇരുട്ടിൽ ഭ്രമിക്കുന്നവർക്കു വഴികാണിച്ചുകൊടുക്കുന്ന സൂര്യനും ആ ശിവൻതന്നെ. ധർമ്മസാധനമായി മറ്റൊരു ദൈവവും ഇല്ല, ആ ശിവൻതന്നെ ശരണം എന്നുള്ള, ദുഷ്ടവിശ്വയത്തോടെ ശിവ, ഗൌരീപാത, ശാഭോ, ചന്ദ്രശേഖര, മങ്കുര, കാലശാസന കാലഭക്ഷണമായ എന്നെ രക്ഷിക്കണം. ഇങ്ങിനെ ശിവനാമങ്ങളെ കീർത്തിക്കുന്നു. ഭസ്മകുറ്റാക്ഷരങ്ങളെ ധരിച്ചുകൊണ്ടും ശിവലിംഗാർച്ചനതല്പരന്മാരായും ഇരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള സജ്ജനങ്ങളുടെ പാദസേവകൊണ്ടു പാപികൾക്കുകൂടി മുക്തിദ്രവിക്കും സംശയമില്ല. മഹേശ്വരഭക്തന്മാർക്ക് ഏതേത് അഭീഷ്ടമാ അതാതിനെ കൊടുക്കുന്നതുകൊ

ണ്ടു വേഗം ശിവപ്രീതി പാത്രമായി ഭവിക്കുന്നു. ഭക്തന്മാരുടെ
 സേവകാണ്ടു മഹേശ്വരൻ എത്രാവശ്യത്തിൽ സന്തോഷിക്കു
 ന്നുവാ അതുപോലെ തന്റെ പാദസേവ ചെയ്യുന്നവരിൽ
 അത്രാവശ്യം സന്തോഷിക്കുന്നില്ല. മനുഷ്യർ ശിവഭക്തന്മാരു
 ളെ പ്രീതിക്കായി ലോകവിരുദ്ധങ്ങളായ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാ
 ലും ശിവപ്രസാദത്താൽ കടക്കാൻപാടില്ലാത്തതായ സംസാ
 രദുഃഖത്തെ കടക്കുന്നു. ജ്ഞാനാദ്രാസമില്ലാത്തതും ഈശ്വര
 പ്രസാദമില്ലാത്തതും ശിവഭക്തന്മാരുടെ സേവകാണ്ടും അവ
 ക്ക്ക് അഭീഷ്ടാനം ചെയ്യുന്നതുകാണ്ടും മനുഷ്യർ മുക്തിലഭിക്കു
 ന്നു. ഇങ്ങിനെ ഗുരുവിനാൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടവനായ മഹാ
 ധനൻ അങ്ങിനെതന്നെ എന്നുപറഞ്ഞു ഗുരുവിനെ നമസ്കരി
 ച്ച് ആ ഭാഗ്യവാൻ ശിവഭക്തന്മാരുടെ പാദസേവയായ ചെയ്യുവാൻ
 തുടങ്ങി. ഭസ്മധാരികളേയും ത്രാക്ഷധാരികളേയുംകണ്ടാൽ അവൻ
 നമസ്കരിക്കാ. അവരുടെ അഭീഷ്ടങ്ങളെല്ലാം കൊടുക്കുകയും ചെ
 യ്യാ. ഭക്തന്മാരുടെ അഭീഷ്ടം ദുഷ്ടമോണെങ്കിലും അവൻ താമ
 സിക്കാതെ കൊടുക്കാ. അവൻ ഭസ്മാകാണ്ടു സർവ്വാംഗലേപ
 നാചെയ്തു ത്രാക്ഷഭൂഷിതനായും നിത്യവും ശിവഭക്തന്മാർക്ക്
 അന്നദാനം ചെയ്തു അവരുടെ ഉച്ഛിഷ്ടത്തെ ഭക്ഷിച്ചുകൊ
 ണ്ടും ഇരുന്നു. അവന്റെ ഭാര്യയും ഗുരുവക്യത്തിലുള്ള വി
 ശ്വാസത്താൽ ഭർത്താവിന്റെ ഇഷ്ടത്തെ അനുസരിച്ചുകൊണ്ട്
 അവന്റെ സകലകർമ്മങ്ങളിലും അനുസ്മരയായിരുന്നു. അവ
 ന്റെ ഖണ്ഡങ്ങളല്ലാവരുംകൂടി അവൻ ചെയ്യുന്നതിന്നു
 രടസ്ഥം പാഞ്ഞു. അവരുടെ നിഷേധവാക്കുകൊള്ളാന്നും അ
 റൻ സ്വീകരിച്ചില്ല. നീ ഭസ്മധാരികളാൽ വഞ്ചിതനായി അ
 റരുടെ ദാസാനുഷ്ഠാനം ഉച്ഛിഷ്ടഭക്ഷണവും ചെയ്യുന്നു. നീ
 ഉചിതമാണെന്നു വിചാരിച്ചാണ്. ചെയ്യുന്നത്. ഇതെല്ലാം
 പൂർവ്വചിതമാണ്. ഇങ്ങിനെ പലതും ബന്ധുക്കൾ പാ
 രുതിട്ടു അവൻ തന്റെ ധർമ്മത്തിനിന്ന് ഇളകിയതേ
 റില്ല. അവനാൽ അച്ഛിക്കൊടുത്ത ശിവഭക്തൻ ക
 ൾത്തന്നു ഇല്ല. ഇങ്ങിനെ ശിവഭക്തനാണായിത്തന്നെ വള

രെക്കാലം കഴിഞ്ഞു. സമ്പാദിച്ച ധനത്തെയല്ലാം ബ്രഹ്മസ്വപമാക്കിവെച്ച ഭക്തപാദസേവയെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവന്റെമേൽ മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിച്ചു. ഒരുദിവസം ഇരുപത്തഞ്ചു വയസ്സായ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ വേഷധരിച്ച മഹേശ്വരൻ മഹാധനാവശ്യാൻ പടിക്കൽചെന്നു. ഭസ്മരചയാൽ മനോഹരമായ നൊറിയോടുകൂടി ആ ബ്രാഹ്മണൻ ഭിക്ഷതരിക എന്നു ഉറക്കെ പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു വൈശ്ണവനി അന്നത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടു പുറത്തേക്കുവന്നു. അപ്പോൾ ആ ബ്രാഹ്മണൻ ധൂതന്തനപ്പോലെ അവളെ നോക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെ നിന്നു. ഭിക്ഷയെവാങ്ങുക എന്നു പറഞ്ഞിട്ടും ബ്രാഹ്മണൻ വാങ്ങിയില്ല. അവളുടെ മുഖത്തേയും സുനങ്ങളേയും കണ്ണിമയ്ക്കാരത നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു. പരിവ്രതയായ അവൾ ബ്രാഹ്മണന്റെ നോട്ടം കണ്ടു ശങ്കിതയായിട്ടു ഹെ നാഥ! ഭവൻ ഇവിടെവരിക എന്നുവിളിച്ചു. വൈശ്ണവൻ വന്നു ഭിക്ഷവാങ്ങിക്കൊള്ളുക എന്നുപറഞ്ഞു. അപ്പോൾ വ്യാജവിടൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു. ഞാൻ അന്നഭിക്ഷയ്ക്കായിട്ടല്ല വന്നത്. അന്നം ഗൃഹത്തോറും ലഭിക്കുമല്ലോ. ശിവഭക്തനായ ബ്രാഹ്മണൻ ഇഷ്ടമുള്ളതല്ല തരേണ്ടത്. അതുതരിക. അതുകേട്ടു വൈശ്ണവൻ നമസ്സരിച്ചു ഭവൻ ഇഷ്ടമുള്ളതെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. ബ്രാഹ്മണൻ—ഇഷ്ടമുള്ളതു തരാമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ പറയാം. ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ വന്നവഴിയെ പോയ്ക്കൊള്ളാം.

വൈശ്ണവൻ—എന്തിന്നുതാമസിക്കുന്നു വേണ്ടുന്നതു ഞാൻ തരാം വാങ്ങുക എന്നുപറഞ്ഞു നമസ്സരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു നിന്നു. അപ്പോൾ ആ വിടബ്രാഹ്മണൻ ഒട്ടും ശങ്കിക്കാതെ സ്ത്രീ ഭിക്ഷയെ ചോദിച്ചു. ഉടനെ വൈശ്ണവൻ ഒട്ടുംആലോചിക്കാതെ ആ ബ്രാഹ്മണൻ മഹേശ്വരനാണെന്നുള്ള ദൃഢബുദ്ധിയോടെ തന്റെ ഭാര്യയെ കൊടുത്തു. നീ ബ്രാഹ്മണന്റെകൂടെ പോവുക എന്നു ഭാര്യയോടുംപറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു പരിവ്രതയായ അവൾ തൊഴുതുകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണന്റെ പിന്നാലെ നടന്നു. അതുകണ്ടു അവന്റെ ഖസ്മുക്കുള്ളല്ലാം കുപിതന്മാരായിട്ടു ബ്രാഹ്മണ

നെ തടുത്തുനിൽക്കി കൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ മഹാധനൻ കാ
ടിവന്നു വാളുകൊണ്ട് ആ ബന്ധുക്കളെയെല്ലാം വെട്ടിക്കൊന്നു
തന്റെ ധർമ്മത്തെ ദോഷിക്കുന്ന ബന്ധുക്കളെക്കൊന്നു ബ്രാ
ഹ്മണനെ നോക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടില്ല. ഭായ്യയോടു
ചോദിച്ചു. ഞാൻ 'കണ്ടില്ലെന്ന്' അവർ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ
വൈശ്വൻ വിസ്ഫിതനായിട്ടു മഹേശ്വരനെ സ്തരിച്ചുകൊണ്ടുനി
ല്ക്കുമ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ദേവിയോടുകൂടെ വൃഷഭാരുന്ധനായി
ട്ടു ഭ്രതഗണങ്ങളാലും ദേവഗണങ്ങളാലും സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനാ
യി വരുന്നതുകണ്ടു. ആ മഹേശ്വരൻ വൈശ്വദേവതികൾക്കു
മുനിഗണങ്ങൾക്കു ലഭിക്കുവാൻ യോഗ്യമായ മുക്തിയെ കൊ
ടുത്തു സിദ്ധജനങ്ങൾ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കു തന്റെ സ്ഥാന
ത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. അതിദുഷ്കരമായ ബഹുവിധക
ർമ്മംകൊണ്ടെന്നാണ്. വളരെ ജനങ്ങളാൽ ദുഷ്ടമായ ജ്ഞാനം
കൊണ്ടെന്നാണ്. മഹേശ്വരൻ ശ്രേഷ്ഠമായ ഭക്തികൊണ്ടാ
ണ് പ്രസാദിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് അനുകർമ്മങ്ങളെല്ലാം തൃ
പ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ ഭക്തന്മാരായി ഭവിക്കുവിൻ.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

പതിനാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ഹേ മുനികളേ! കേൾക്കുവിൻ. ശി
വഭക്തന്മാർക്ക് എപ്പോഴും അന്നപാനീയങ്ങളെ കൊടുക്കുന്ന
തിന്നു തുല്യമായ സുകൃതം ലോകത്തിൽ മറ്റൊന്നുമില്ല. അതു
മഹേശ്വരൻ അതിപ്രീതികരമായി ഭവിക്കുന്നു. ഭൂലോകത്തി
ന്നു ഭൂഷണമായി കനിഷ്ഠഘടികാപുരം എന്നുപേരായ ഒരു ന
ഗരമുണ്ട്. ആ നഗരം സ്വകർമ്മനിരതന്മാരായ ബ്രാഹ്മണ
ക്കുത്രിയവൈശ്വന്മാരാലും ബ്രാഹ്മണശൂദ്രന്മാരായ
ശൂദ്രന്മാരും ശിവഭക്തന്മാരാലും ശിവവ്രതത്തെ അനുഷ്ഠിക്കു
വാൻ ആദരവുള്ള ജനങ്ങളാലും സമ്പുഷ്ടമായിരുന്നു. ആ ന

ഗരത്തിൽ ശുഭജാതിജനായി മാരുൻ എന്നുപേരായി ഒരുവൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവൻ തനിക്കു സൽഗതിക്ക് എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു സംശയത്തോടുകൂടി ഒരു ഗുരുവിനോടു ചോദിച്ചു. ശുഭർക്കു ശിവഭക്തന്മാരെ സേവിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മഹേശ്വരപ്രസാദം ലഭിക്കുന്നതാണ് അതിനാൽ ആ സൽക്കർമ്മത്തെ ചെയ്യുക എന്നു ഗുരു ഉപദേശിച്ചതിനാൽ സ്ഥിരബുദ്ധിയായ മാരുൻ ഭായ്യയോടുകൂടി ദിനന്തോരം അന്നദാനത്താൽ ശിവഭക്തന്മാരെ സേവിച്ചു. അതിനാൽ അവന്റെ ന്യായാജ്ഞിതമായ ദ്രവ്യം സമുദ്രാപോലെ വർദ്ധിച്ചു. വർദ്ധിക്കുന്ന ദ്രവ്യമെല്ലാം അവൻ ഭക്തപൂജയ്ക്കുതന്നെ ചിലവുചെയ്തു. അവൻ ദിനന്തോരം ഉദയംതുടങ്ങി അസ്മമനാവരക്കും അസ്മമനതുടങ്ങി ഉദയംവരക്കും ശിവഭക്തന്മാർക്ക് ഇഷ്ടമുള്ള ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെ കൊത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ അവന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. പുത്രനില്ലാത്ത ദീനചിത്തനായി ഭായ്യയോടുകൂടെ ശിവഭക്തസേവ ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാരുന്റെ ദ്രവ്യമെല്ലാം ഈശ്വരേശ്വരന്മാൽ കരുതപക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രൻ കായുന്നതുപോലെ ദിവസംതോറും കുറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ദ്രവ്യം കുറച്ചിട്ടും മാരുൻ കൃഷികളും പാത്രങ്ങളും മറ്റും വിറ്റു ഒട്ടും ചേദിക്കാതെ മുന്പത്തേപ്പോലെ വരുന്ന ഭക്തന്മാരെക്കുറ്റം ഭക്ഷണംകൊടുത്തു. ഇങ്ങിനെ ദാനത്താൽ ഗൃഹത്തിലുള്ള ഉപകരണങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചു ഭായ്യയുടെ കണ്ണുസൂത്രം ഒന്നുമാത്രം ശേഷിച്ചു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ മഴക്കാലത്തിൽ ഒരു ദിവസം ഇരുട്ടുകൊണ്ടു മൂടിയ അർദ്ധരാത്രി സമയത്തിൽ വിശപ്പുകൊണ്ടും ദാഹംകൊണ്ടും അതി പീഡിതനായ ഒരു മുനി പതുക്കെ തപ്പിത്തടഞ്ഞ് ആ മാരുന്റെ ഗൃഹത്തെ അന്വേഷിച്ചുനേപിച്ച് ഗൃഹദാരുത്തിൽവന്നു മാരുനെ വിളിച്ച് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹേ മാരു! ഞാൻ ഒരു തപസ്വിയാണ്. എനിക്കു വളരെ വിശപ്പും ദാഹവുമുണ്ട്. സംസാരിപ്പാൻകൂടി വയ്യ. നീ അന്നദാതാവാണ് അതുകൊണ്ടു കേട്ടിട്ടു നിന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കുവന്നു. ക്ഷു

ധാതന്തരം അർദ്ധരാത്രിയിൽ ഗൃഹത്തിൽ വന്നവനുമായ എനി-
ക്കു കുറെ അന്നം കൊണ്ടുവന്നു തരിക. തപസ്വികൾക്ക്
അച്ഛനും അമ്മയും അന്നദാതാവാണല്ലോ. ഇങ്ങിനെ താപ-
സൻ പാഞ്ഞതുകേട്ടു മാരുൻ ഭാർയ്യയോടുകൂടി പോയി അദ്ദേ-
ഹത്തെ നമസ്സരിച്ചു ഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുവന്ന് ഇരുത്തി കാൽ
കഴുകിച്ചു. പിന്നെ മാരുൻ വിഷ്ണുചിത്തനായി ഭാർയ്യയുടെ
മുഖത്തേ നോക്കി നിരൂപിച്ചുകൊണ്ടു പതുക്കെ ഭാർയ്യയോടു
പാഞ്ഞു. ഹേ പതിവ്രതേ! ഈ അർദ്ധരാത്രിയിൽ മഹാനഭാ-
വനായ താപസൻ വിശന്നുകൊണ്ട് അന്നം തരേണമെന്നു
യാചിക്കുന്നു. അതുകേട്ടിട്ട് എന്റെ മനസ്സു വളരെ ദുഃഖി-
ക്കുന്നു. ഈ താപസന്റെ വിശപ്പു മാറുവാൻ യാതൊരു ഉ-
പായത്തേയും കാണുന്നില്ല. ഇദ്ദേഹം ഇവിടെ പട്ടിണികിട-
ക്കേണ്ടിവന്നാൽ എന്റെ ജന്മം വൃഥാമായി ഭവിക്കും. ദരി-
ദ്രൻ ഒരിക്കലും ജീവിച്ചിരിക്കരുത്. എന്നേപ്പോലെ ലോക-
ത്തിൽ ആരെങ്കിലും ഉണ്ടോ? എന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വന്ന
താപസൻ വിശന്നിരിക്കുന്നുവല്ലോ. ഗൃഹസ്ഥാശ്രമത്തിൽ ഇ-
രുന്ന് സൽഗതിയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവന്നു ഭാർയ്യതന്നെ ശരണം.
അനുകൂലയായ ഭാർയ്യയെ ആർക്കു ലഭിക്കുന്നില്ലയോ അവന്നു വ-
ന്നതന്നെ നല്ലത്. നീ എനിക്ക് അനുകൂലയും പതിവ്രതയു-
മായ ഭാർയ്യയാണല്ലോ. ഇത്രകാലവും നിന്റെ അനുകൂലതകൊ-
ണ്ടാണ് ഞാൻ ഭക്തന്മാക്ക് അന്നദാനം ചെയ്യുവുന്നത്. എ-
ന്നെ ഈ ആപത്തിൽനിന്നും നീതന്നെ ഉദ്ധരിക്കുക. ഇങ്ങി-
നെ മാരുൻ പാഞ്ഞതുകേട്ടു ഭാർയ്യ പാഞ്ഞു. ഹേ നാഥ! ഇ-
വിടെ ഒരു ഉപായവും കാണുന്നില്ല. ഗൃഹത്തിൽ ലവണം
മാത്രം അല്പം ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ഇദ്ദേഹം ഇരിക്ക-
ട്ടെ ഞാൻ ഒരുപായം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇന്നലെ ഇവിടെ അടു-
ക്കെ വയലിൽ നെല്ലുവിതച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒട്ടും ദൈന്യതവേണ്ട.
അവിടെപ്പോയി ഭവാനു കുറെ നെല്ലുവെരുകിക്കൊണ്ടുവരിക.
ഞാൻ വെടിപ്പായി ചോരണ്ടാക്കാം. നൊമ്മളുടെ മുറത്തു

പയറ വിതച്ചതു പല്ലവങ്ങളായി നില്ക്കുന്നുണ്ട്. മഹേശ്വരപ്രസാദംകൊണ്ട് ഒരു തരക്കേടുമില്ല. ഇങ്ങിനെ ഭായ് പാഞ്ഞതുകേട്ടു മാരുൻ അതി പ്രീതനായിട്ടു താപസനോടു പറഞ്ഞു. മാരുനായ ഞാൻ വേഗം അരികൊണ്ടുവന്നു പാകം ചെയ്യാം. എന്റെ ഭാഗ്യംകൊണ്ട് ഈ അർദ്ധരാത്രിയിൽ ഭവാനു വന്നുവല്ലോ. ഭവദുർഗ്ഗത്താൽ ഞാൻ ധന്യനായി. അതുകേട്ടു താപസൻ വെറുതെ ഇരുന്നു. മാരുൻ വേഗം വയലിൽ പോയി വിതച്ചു നെല്ലു പെരക്കിക്കൊണ്ടുവന്നു. അപ്പോഴേക്കു ഭായ് പയറിന്റെ പുതിയ ഇലകളേക്കൊണ്ടു ബാക്കിയുള്ള ലവണംമേൽ വിശേഷമായ കറിയുണ്ടാക്കി. പിന്നെ മാരുൻ കൊണ്ടുവന്ന നെല്ലിനെ വേഗം വരത്തുകത്തി ചോരണ്ടാക്കി ഭക്ഷണം തയ്യാറായി, താപസനെ അറിയിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു മാരുൻ സന്തുഷ്ടനായിട്ടു താപസനോടു പറവാൻ പോകുമ്പോൾതന്നെ നല്ലവണ്ണം സ്നാനം ചെയ്തു നൈവേദ്യത്തെ സ്വീകരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പോയി. താപസന്റെ അടുക്കെ ചെന്നു നോക്കുമ്പോൾ മാരുൻ അത്ഭുതസന്തോഷങ്ങളോടുകൂടി വൃഷഭാത്രസ്ഥനായും വരദഭയമുദ്രയോടുകൂടിയവനായും വാമാങ്കസ്ഥിതയായ ദേവിയാൽ പരിഷ്ഠക്കനായും ഇരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ കണ്ടിട്ടു ഭീതിയോടെ വളരെ നമസ്കരിച്ചു മഹേശ്വരപാദങ്ങളെ ശരണമായി പ്രാപിച്ചു. അവന്റെ ഭായ് പ്രീതയായിട്ട് ആ നൈവേദ്യത്തെ നിവേദിച്ചു. അപ്പോൾ ദേവകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തു. മനികൾ സ്തുതിച്ചു. ഭോഗങ്ങളെല്ലാം പലവിധവാദ്യങ്ങൾ ഘോഷിച്ചു. അനന്തരം പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ അവർക്കു കൈവലുത്തെ ദാനംചെയ്ത് അവരോടുകൂടി മായുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

പതിനാറാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ശിവഭക്തന്മാരെ ശിവഭാവനയോടു കൂടി നിത്യം പൂജിക്കുന്നവരും ഭസ്മരൂപാക്ഷധരന്മാർ ചെയ്യുന്ന അപരാധത്തെ ക്ഷമിക്കുന്നവരും പ്രാണസന്ദേഹത്തിൽ കൂടി ശിവപ്രീതിയെ ആഗ്രഹിച്ച ഭക്തന്മാർ ചെയ്യു ഭ്രോഹത്തിന്നു പ്രതികൂലിച്ച ചെയ്യാത്തവരും ഭക്തന്മാർ അപകാരം ചെയ്യാലും പിന്നേയും അവരെ പൂജിക്കുന്നവരും ശിവപ്രീതി പാത്രങ്ങളാകുന്നു. അവർക്കു മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കുന്നതുപോലെ മറ്റുള്ളവർക്കു കോടിയാഗാകൊണ്ടു പ്രസാദിക്കുന്നില്ല. ഇതിന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ഇതിഹാസം കേൾക്കുവിൻ. ഇതിന്റെ ശ്രവണംകൊണ്ടു മഹേശ്വരൻ ദുഃഖഭക്തി ഭവിക്കും. അനവധി ഗോപന്മാർ വസിക്കുന്നതായ ചേദിരാജ്യത്തിൽ ത്രൈലോക്യപ്രസിദ്ധനായി സത്യാത്മൻ എന്നുപേരായ ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം നിത്യവും ശിവഭക്തന്മാരുടെ അഭീഷ്ടമെല്ലാം കൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ശിവഭക്തന്മാർ യാചിച്ചാൽ പ്രാണങ്ങളേയുംകൂടി കൊടുക്കും. ശിവഭക്തന്മാരെ ദൂരത്തിൽ കണ്ടാൽ നമസ്കരിക്കും. ശിവഭക്തന്മാർക്കു രാജഭവനത്തിൽ കടക്കുവാൻ യാതൊരു തടസ്സവുമില്ല. ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ ആ രാജാവിന്നു മുക്തിനാഥൻ എന്നു പേരായ ഒരു രാജാവു ശത്രുവായി ഭവിച്ചു. അതുകൊണ്ട് അവർ തമ്മിൽ യുദ്ധമുണ്ടായി. യുദ്ധത്തിൽ സത്യാത്മൻ മുക്തിനാഥനെ ജയിച്ച് ആ രാജാവിന്റെ സൈന്യത്തേയും ധനത്തേയും രാജ്യത്തേയും കയ്യാലക്കി. ദുർബ്ബലനായ മുക്തിനാഥൻ യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റു സമുപവൃത്തിച്ച് ഓടി കാട്ടിൽപോയിരുന്നു. ശത്രുവായ സത്യാത്മനെ ചരിക്കുവാനുള്ള അവസരത്തെ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ സമയം കഴിച്ചു. വളരെ ആലോചിച്ചപ്പോൾ ഒരുപായം കണ്ടു നിശ്ചയിച്ചു. ആ രാജാവു ഭസ്മരൂപാക്ഷന്റെ ധരിച്ച് ഒരു പുസ്തകത്തേയും കയ്യിൽ ധരിച്ച് ഒരു താപസവേഷധരനായി സത്യാത്മന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു ചെന്നു. അപ്പോൾ സത്യാത്മൻ നായാട്ടുചെയ്തു ക്ഷീണത്താൽ ഉറങ്ങുകയായിരുന്നു. താപസൻ അകത്തു ശത്രുവുണ്ടെന്നറിഞ്ഞ്

ട്ട് അകത്തേക്കു കടന്നു. അതുകണ്ടു കാവല്ലാർ രാജാവ് ഉറങ്ങുമ്പോൾ അകത്തെത്തുകയുമാണ്. പുറത്തേക്കു പോവുക എന്നു പറഞ്ഞു. അതൊന്നും കൂട്ടാക്കാതെ കപടതാപസൻ രാജാവിന്നു ഗോപ്യമായ ചില തത്വതത്വങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുവാനാണ് ഞാൻ പോകുന്നതെന്നു പറഞ്ഞു രാജാവു കിടക്കുന്ന മുറിയിലേക്കു പോയി. ജടാധരനായ ആ താപസനെ കണ്ടു രാജാവിനെ ഉണർത്തി. രാജാവ് ഉണർന്നു വ്യാജവേഷധരനായ ശത്രുവിനെ അറിയാതെ താപസനാണെന്നു വിചാരിച്ചു പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ട് ഒരു വലിയ സിംഹാസനത്തിൽ ഇരുത്തി പറഞ്ഞു. ഞാൻ ഭവാന്റെ പാദോഷ്വജദർശനത്താൽ ധന്യനായി. അനുഗ്രഹീതനായി. ഭവാന്റെ പാദരേണുകളാൽ ഈ ഗൃഹം പരിശുദ്ധമായി. ഭവാന്റെ സേവകൊണ്ട് എന്റെ മനസ്സും നിമ്ബമാകുന്നു. ഞാൻ ഭവാന്റെ കിങ്കരനാണ്. എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് ആജ്ഞാപിക്കുക. ഈ ധനാദികളെല്ലാം എന്റേതല്ല; ഭവാനേറതാണ്. എന്റെ പ്രാണങ്ങൾകൂടി ഭവാനേറതാണ്. സതാമാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. സത്യാർത്ഥൻ ഇങ്ങിനെ തൊഴുതുകൊണ്ടു പറയുമ്പോൾ കപടതാപസൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു ഹേ രാജേന്ദ്ര! ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കുക. നീ ഭക്താഗ്രഗണ്യനാണല്ലോ. ഞാൻ ഭവാനു ഗോപ്യമായ ശിവതത്വതത്വങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണ് വന്നത്. അതു ഭവാൻതന്നെ ഇതന്നു കേൾക്കേണ്ടതാണ്. കൈലാസത്തിൽവെച്ചു ശ്രീപരമേശ്വരൻ പാപ്തീദേവിക്ക് ഉപദേശിച്ചതാണ്. ഇങ്ങിനെ താപസൻ പറഞ്ഞതു കേട്ടു രാജാവു രാജാക്കിയോടു പുറത്തേക്കു പോകുവാൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ രാജാവിനെ പുറത്തേക്കുപോയി. താപസൻ വാതിലടച്ചു രാജാവിന്നു ഭസ്മം കൊടുത്ത് ഉപദേശത്തിനായി നമസ്കരിക്കുക എന്നുപറഞ്ഞു. അങ്ങിനെതന്നെ എന്നു പറഞ്ഞു രാജാവ് ഏഴുനീറു താപസന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചു. അപ്പോൾ താപസൻ വസ്ത്രത്തിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചിരുന്ന വാളെ

കുറേ സത്യാത്മന്റെ ഭജാനരത്തിൽ വെട്ടി. മമ്മത്തിൽ വെട്ടുകൊണ്ടതിനാൽ രാജാവു മൂർച്ഛിതനായി ഭവിച്ചു. പിന്നെ സത്യാത്മൻ അയ്യോ! ഞാൻ ഹതനായി എന്ന് പറഞ്ഞു നിലവിളിച്ചു. അതുകേട്ട കാവൽക്കാരൻ വാതിലിനെ പൊളിച്ച് ഓടിവന്നു താപസന്റെ കയ്യിൽ കടന്നുപിടിച്ചു. വാളെടുത്തു താപസനെ വെട്ടുവാൻവേണ്ടി ജടയിൽ പിടികൂടി. ആ സമയത്തേക്കു സത്യാത്മൻ കണ്ണമിഴിച്ചു നോക്കി കാവൽക്കാരനെ വിളിച്ചു. എന്റെ പ്രാണങ്ങളാണ് നീ അവനെ വിടണം എന്നുപറഞ്ഞു. അപ്പോഴേക്കും കുപിതനായ ഭടന്മാർ കൂട്ടാകൂട്ടമായി വന്നു താപസനെ കൊല്ലുവാൻ ശ്രമിച്ചു. രാജാവ് അവരെല്ലാം വിരോധിച്ചു. വെട്ടുകൊണ്ടിട്ടുള്ള വേദനയെ സഹിച്ചുകൊണ്ടു സത്യാത്മൻ താപസനോടു യേപ്പെടേണ്ട എന്നു പറഞ്ഞു. പേടിച്ച് വിറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കപട താപസനെ ഭടന്മാർ രജശാസനയാൽ ആ രാജ്യത്തെ കടത്തിവിട്ടു. അപരാധം ചെയ്യുവനാണെങ്കിലും താപസനു യാതൊരു പദവയും ചെയ്യില്ല. ശത്രുവിനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് രാജധർമ്മമോ എന്നു ചില ബന്ധുജനങ്ങൾ സത്യാത്മനോടു ചോദിച്ചു. അവൻ എനിക്ക് അപരാധംചെയ്യു ശത്രുവാണെങ്കിലും ഭസ്മരൂപമാകുന്നവനായതുകൊണ്ട് എന്റെ സ്വാമിയായ ശ്രീപരമേശ്വരൻതന്നെയാകുന്നു. അവൻ എന്റെ ശത്രുവല്ല എന്നു പറഞ്ഞു. പിന്നെ സത്യാത്മൻ ആ താപസനെ ക്ഷേമമായി രാജ്യത്തെ കടത്തിവിട്ടു എന്നറിഞ്ഞിട്ടു തന്റെ കല്പനയെ പാലിച്ചുവരായ ഭടന്മാരെ ബഹുമാനിച്ചു. പിന്നെ സത്യാത്മൻ നദേശമൂർത്തിയെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ദയാനിധിയായ മഹേശ്വരൻ പ്രത്യക്ഷനായിവന്നു സത്യാത്മനു മുകുതിയെ കൊടുത്തു. ഭക്തന്മാരാൽ ഹിംസിക്കപ്പെട്ടാലും പരജയംവരുന്നവർക്കു പീഡിതനായാലും പ്രാണസംശയം വരുത്തിയാൽകൂടി ആ മഹേശ്വരപ്രീതിക്കായി പിന്നെയും ആ ഭക്തന്മാർക്ക് ആർ ഹിതത്തെ ചെയ്യുന്നുവോ അവർക്കു മഹേശ്വരൻ പ്രീതനായിട്ടു പിന്നെ സംസാരമുദിച്ചൊരു കൊടുക്കുകയില്ല.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ പതിനേഴാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മുനികളേ! സദാശിവപാദോ-
 രവിനങ്ങളിൽ ഉള്ള പരിശുദ്ധമായ ഭക്തിപൂർവ്വജനങ്ങളിൽ സ-
 വ്യാദിക്കപ്പെട്ട പുണ്യങ്ങളാൽ ധന്യന്മാക്ക് ഈ ജന്മത്തിൽ ലഭി-
 ക്കുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള ദേഹി വ്യാഘ്രം കൂടിയൊന്നൊന്നു പോലെയെന്ന
 തുപോലെ സംസാരദുഃഖത്തെ ചേർത്തു കടക്കാൻപാടില്ലാത്ത
 ഭവസാഗരത്തെ കടക്കുന്നു. ഏതൊരുപ്രകാരം ശിവഭക്തി മുക്തി-
 ക്കു മുഖ്യസാധനമായി ഭവിക്കുന്നുവോ അതുപോലെ ശിവഭക്ത-
 ന്മാരുടെ പാദസേവയും മുക്തിക്കു മുഖ്യസാധനമാകുന്നു. മഹേ-
 ശ്വരൻ ഭക്തരൂപത്താൽ പൂജയെ പ്രത്യക്ഷമായി സ്വീകരിക്കു-
 ന്നു. ലിംഗാദിപ്രതിമകളിൽ പൂജിക്കുന്ന പൂജയെ മാവാതിട്ടുമാ-
 ത്രാമ സ്വീകരിക്കുന്നുള്ളു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് മഹാമാർ-
 പ്രത്യക്ഷദേവസ്വരൂപന്മാരായ ഭക്തന്മാരുടെ പാദസേവയെ പ്ര-
 ശംസിക്കുന്നത്. ലിംഗാദിപൂജയേയല്ല പ്രശംസിക്കുന്നത്. ആ ഭ-
 ക്തന്മാരുടെ ദർശനംകൊണ്ടും സംസർഗ്ഗംകൊണ്ടും സല്ലാപംകൊ-
 ണ്ടും പാദസേവകൊണ്ടും ഈ സംസാരത്തിൽ കിടന്നു ദുഃഖിക്കു-
 ന്നവർക്കു ക്ഷണത്തിൽ ദുഃഖനാശം ഭവിക്കുന്നു. ഈ ലോകത്തിൽ
 യാഗംകൂടാതെയും തപസ്സുകൂടാതെയും വേദാന്തവിചാരംകൂടാതെയും
 അനവധിജനങ്ങൾ ഭക്തപാദസേവമാത്രംകൊണ്ടു മുക്തന്മാരായി-
 ട്ടുണ്ട്. അതിന്നു പണ്ടത്തെ ഒരു ഇതിഹാസം ഇവിടെ ഉദാഹര-
 ണമായിപറയാം. ആ ഇതിഹാസത്തിൽ വീരമിന്ദൻ എന്ന ഭക്ത-
 ന്റെഭക്തിയാണ് വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്നത്. കേരളപ്രദേശത്തിൽ ശോ-
 ണാചലം എന്നു പേരായി ഒരു ദേശമുണ്ട്. അതിൽ ശുഭ്രജാതി-
 ജനായി വീരമിന്ദൻ എന്നു പേരായ ഒരുവൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അ-
 വന്നു ബാല്യമുതൽക്കുതന്നെ ശിവഭക്തന്മാരിൽ കലശലായ ഭ-
 ക്തിയുണ്ടായി. അത്ര ഭക്തി മഹേശ്വരൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.
 ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ അവന്ന് ഒരു വിചിത്രബുദ്ധി തോന്നി.
 ഭക്തന്മാരെ ദേവീകരിക്കുന്നവരെ കൊല്ലുവാനായി ഒരു കോടാലി-
 യെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു ശിവങ്കല്പം ശിവഭക്തന്മാരിലും ആരെങ്കിലും
 അപരാധംചെയ്താൽ അവരെ കൊല്ലുക, അതിന്നു സാധിച്ചി-
 ട്ടല്ലെങ്കിൽ തന്റെ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുക ഇങ്ങിനെ നിശ്ചയി-

ച്ചു വളരെ മൂഢരുള്ള ഒരു ഹോടാലിയായ കയ്യിൽ ധരിച്ച് അത് ഒരു വ്രതമായി അനുഷ്ഠിച്ചു. അവൻ പരശുഹസ്സനായി വഴിയിൽ പോയിരുന്ന വഴിനടക്കുന്ന ഭക്തന്മാരെ ആരെങ്കിലും ഉപദ്രവിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു നോക്കിക്കൊണ്ട് അവരെ ശിവസ്വരൂപമാണെന്നുള്ള ദൃഢനിശ്ചയത്തോടെ പൂജിച്ച് അവരുടെ അനുഗ്രഹത്തെ ലഭിച്ചു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ വീരമിന്ദന്റെ മനസ്സിൽ ഇങ്ങിനെ തോന്നി. ഈ ഭൂലോകത്തിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളായ ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിൽ എത്ര ശിവഭക്തന്മാർ വസിക്കുന്നു. ഞാൻ അവരെ സേവിച്ചില്ലാത്തതുകൊണ്ട് എന്റെ ജന്മം വ്യർത്ഥം തന്നെ. ഇനി ഞാൻ ഭൂപ്രദക്ഷിണം ചെയ്ത് അവിടെവിടെ സഞ്ചരിച്ചു ശിവസ്ഥലങ്ങളിൽ മഹേശ്വരനേയും സേവിച്ചു ശിവഭക്തന്മാരുടെ സേവകാണ്ടും സജ്ജനസംസ്കാരകാണ്ടും ഈ മനുഷ്യജന്മത്തെ കൃതാർത്ഥമാക്കാം. ഇങ്ങിനെ ഏർപ്പാടായിച്ച് അവൻ പരശുരാമനിമ്മിതമായ ദേശത്തെ കടന്നു മാർഗ്ഗത്തിൽ നദികളേയും പർവ്വതങ്ങളേയും കാടുകളേയും നാടുകളേയും കടന്നു ഐത്രലോക്യവിശുദ്ധമായ ശ്രീകാശീക്ഷേത്രത്തിൽ എത്തി. ആ കാശീക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു മരിക്കുന്നവർക്കു മഹേശ്വരൻ താരകമന്ത്രത്തെ ഉപദേശിക്കുന്നു. ആ ക്ഷേത്രനാമനായ വിശ്വനാഥസ്വാമിയേയും ഭക്തന്മാരേയും രാവും പകലും സേവിച്ചുകൊണ്ടു വീരമിന്ദൻ മൂന്നു സംവത്സരം അവിടെ താമസിച്ചു. പിന്നെ പതുക്കെ പുറപ്പെട്ടു കമലാലയത്തിൽ എത്തി. ദിവ്യതീർത്ഥത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്തു രത്നസിംഹാസനസ്ഥിതനായ ബ്രാഹ്മേശ്വരനെ സേവിച്ചു. സന്തുഷ്ടനായ വീരമിന്ദൻ ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ ക്രോധത്തെ ജയിച്ചവരായും കാമത്തെ ജയിച്ചവരായും ഭയത്താൽ മൂടാപ്പെട്ട ഭയത്തോടുകൂടിയവരായും ഭദ്രാക്ഷമാലയാൽ അലാകൃതന്മാരായും പഞ്ചാക്ഷരജപതലരന്മാരായും ശ്രീഭദ്രജപതലരന്മാരായും ശിവദീക്ഷയോടുകൂടിയവരായും ശിവവ്രതപരായണന്മാരായും ശിവപൂജാരതന്മാരായും ശിവപുരാണങ്ങളെ കേൾക്കുന്നവരായും ഇരിക്കുന്ന പന്തീരായിരം ശിവഭക്തന്മാരെ കണ്ടു. അവൻ രോമാഞ്ചിതഭേദത്തോടുകൂടെ അവരുടെ

മുമ്പിൽ നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഭവാന്മാരുടെ ശ്രുഷ്ടചെയ്യാനാജ്ഞാണ്ട് ഇനിക്കാഗ്രാഹ്യമുണ്ട്. ശിവഭക്തന്മാരെ ദ്രോഹിക്കുന്ന ജനങ്ങളെ കൊല്ലുവാൻ ഞാൻ സമർത്ഥനാണ്. ഭവാന്മാരെ ശരണം പ്രാപിച്ചവനായ എന്ന ഭാസനാണെന്നു വിചാരിക്കുവിൻ. ഇങ്ങിനെ വീരമിന്ദൻ പാഞ്ഞതു കേട്ട ഭക്തന്മാർ അങ്ങിനെ തന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചു. അവൻ ത്രാഗേശ്വരനായെന്നുപോലെ തൽഭക്തന്മാരെ സേവിച്ചു. അങ്ങിനെതന്നെ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം മഹേശ്വരഭക്തന്മാരുടെ കൈകളും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഭക്തന്മാരെല്ലാവരുംകൂടി ആലോചിച്ച് അവനെ ത്രാഗേശ്വരക്ഷേത്രകാർത്ത്യായനേപക്ഷണത്തിന്ന് അധിപനാക്കിവെച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഭദ്രദിവസം രാവിലെ സുന്ദരൻ താമ്രലം വായിൽനിന്നു കളയാതെ ധൃത്തനെപ്പോലെ വേശ്യാശ്രീയുടെ അംഗരാഗങ്ങൾ പാറിയ നേർമ്മവസ്ത്രത്തെ പുതച്ചുകൊണ്ടു ഗോപുരത്തെക്കടന്നു ക്ഷേത്രത്തിന്നു ജ്ജിര മണ്ഡപത്തിൽ സംഘാകൂടി മഹേശ്വരനെ ഭജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അനവധി ഭക്തന്മാരെ അനാദരിച്ച് ഒന്നു നോക്കുകകൂടി ചെയ്യാതെ വീരമിന്ദന്റെ മുമ്പിൽകൂടി ത്രാഗേശ്വരന്റെ അന്തർഘാത്തിലേക്കു പോകുവാൻ തുടങ്ങി. അതുകണ്ടു വീരമിന്ദൻ അതിക്രൂരനായിട്ടു സുന്ദരനെ കൊല്ലുവാനായി കോടാലിയെടുത്തു സുന്ദരന്റെ നേരെ ചെന്നു. തന്നെ കൊല്ലുവാനായി ആയുധമാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരുന്ന അവനെക്കണ്ടു സുന്ദരൻ ഭയപ്പെട്ടു ത്രാഗേശ്വരന്റെ അന്തർഘാത്തിലേക്കോടി അകത്തുകടന്നു വാതിലടച്ചു തഴുതിട്ടു ത്രാഗേശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. ശ്രീകോവിലിന്റെ പുറത്തുനിന്നുകൊണ്ടു വീരമിന്ദൻ— ഹേ ബ്രാഹ്മണാധമ! പുറത്തേക്കു വരിക. ശിവദ്രോഹിയായ നിന്നെ ഞാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ കൊന്നുകളയാം. നീ വിദ്വാമനാകൊണ്ടു വളരെ ഗവ്വിതനായിരിക്കുന്നു. ദ്രോഹത്തിന്നു മുഖ്യസാധനമായ പൂണത്രൽ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന നിന്നിൽ മഹേശ്വരൻ ഇപ്പോഴും സന്തോഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ആ മഹേശ്വരനേയും ഞാൻ പുറത്താക്കാം. ' ഇങ്ങിനെ വീരമിന്ദൻ പാഞ്ഞതു കേട്ട സുന്ദരൻ

അതിഭീതനായിട്ട് ആപത്തിൽനിന്ന് ഉദ്ധരിപ്പാനുള്ള ഉപായത്തെ ത്രാശ്ശേശപരനോടു ചോദിച്ചു. ഭക്തന്മാരെ സ്തുതിക്കു എന്നു മഹേശ്വരൻ നിശ്ചയിച്ചതിനാൽ അതിഭക്തിയോടുകൂടെ ഉത്തമവാക്യങ്ങളാൽ ഭക്തന്മാരെ സ്തുതിച്ചു. സംസാരദുഃഖമാകുന്ന അന്ധകാരനാശത്തിനായി പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആദിത്യരൂപന്മാരായ മഹേശ്വരഭക്തന്മാരുടെ പാദാർവിന്ദങ്ങളിലുള്ള പൊടികളെ എന്റെ ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചിട്ടു ഞാൻ ആപത്തിനെ കടക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ സുന്ദരനാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ട ഭക്തന്മാർ എല്ലാവരുംകൂടി വീരമിന്ദനെ തടുത്തു സുന്ദരന് അഭയം കൊടുക്കണമെന്നുപക്ഷിച്ചു. സുന്ദരനോടു സഖ്യം ചെയ്യേണമെന്നു പറഞ്ഞു. വീരമിന്ദൻ ഭക്തന്മാരുടെ വാക്കിനെ അങ്ങിനെതന്നെ എന്നു സമ്മതിച്ചു. ഭക്തന്മാർ എന്തു ചെയ്യേണമെന്നു പറഞ്ഞാലും വീരമിന്ദൻ ഒരിക്കലും കഴിയില്ലെന്നു പറയുകയില്ല. ത്രാശ്ശേശപരൻ വീരമിന്ദന്റെ ദൂതഭക്തിയെക്കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായി ദേവിയോടുകൂടി വൃഷഭാക്രൂഡനായി പ്രത്യക്ഷനായിട്ടു വീരമിന്ദനു മുക്തിയെ കൊടുത്തു മറയുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
പതിനെട്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— പുരാണനദി എന്നുപേരായി ലോകപ്രസിദ്ധമായ ഒരു നഗരമുണ്ട്. ആ നഗരത്തിൽ ശിവഭക്തനായി അമരനിതി എന്നു പേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ട്. ആ ബ്രാഹ്മണൻ മഹേശ്വരനു പ്രീതിഭാജനമായ ആ നഗരത്തിൽ ധർശാലയെ ഉണ്ടാക്കി ധർമ്മത്തെ ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നു. ശിവഭക്തന്മാർക്ക് ഏല്പാഴ്ച പാലും, നെയ്യും, ചോറും, എണ്ണയും, വസ്ത്രവും, ബ്രഹ്മചാരികൾക്കു കൈവീനയും, യതികൾക്ക് ഉചിതങ്ങളായ വസ്ത്രങ്ങളേയും കഷ്ടാബികൾക്കു ഗുഹവും പിന്നെയും ശിവഭക്തന്മാർക്ക് എന്തെന്തെങ്കിലുംമാ അതെല്ലാം അദ്ദേഹം കൊടുക്കും. ഇങ്ങിനെ മുപ്പത്തിരണ്ടു സാവസരം കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ

മഹേശ്വരൻ അമരനീതിയുടെ ഭക്തിയായ പരീക്ഷിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഒരു ബ്രഹ്മചാരിയുടെ വേഷധാരണ ധരിച്ച് അമരനീതിയുടെ ഗൃഹത്തെപ്പേക്ഷിച്ചുവന്നപ്പോൾ, മഹേശ്വരന്റെ ജടാഭാര ബ്രഹ്മചാരിയുടെ ശിഖയായ് നൊറിയുടെ അഗ്രത്തെ ആശ്രയിച്ചു. ചന്ദ്രക്കല ആ വ്യാജവടുവിന്റെ ഭസ്മരവയായി. നൊറിയിലുള്ള മൂന്നാമത്തെ നേത്രം വടുവിന്നു ഭസ്മാകാണ്ടുള്ള പൊട്ടായി. ദേവഗംഗാപ്രവാഹം പൂണൂതലായി. പിനാകധനുസ്സു വടുവിന്റെ പലാശഭണ്ഡമായി. കരഭൂഷണമായ സപ്തം വടുവിന്റെ വലത്തേ കയ്യിൽ പവിത്രമായി. മഹേശ്വരന്റെ വ്യാഘ്രചർമ്മം വടുവിന്നു കൃഷ്ണാജിനമായി. സപ്തശ്രേഷ്ഠനായ വാസുകി വടുവിന്നു മൗണ്ണതീബന്ധമായി. ബ്രാഹ്മചാലം ഭിക്ഷാപാത്രമായി ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരൻ വടുരൂപത്തെ ധരിച്ചപ്പോൾ മായ ആ വടുവിന്റെ കൌപീനമായി. ഇങ്ങിനെ ആ വടു മറ്റുമാസപ്രകാശത്താൽ ചന്ദ്രൻ തന്റെ കിരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭിക്ഷകളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ സകല ഭിക്ഷകളേയും ശോഭിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും താൻ അദ്ധ്യയനാചെയ്തു വേദമന്ത്രങ്ങളെപാഞ്ഞുകൊണ്ടും അമരനീതിയുടെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു. അപ്പോൾ അമരനീതി മഹാവലിയുടെ ഗർഭ ശമനത്തിനായി പണ്ടു വാമനവടുവെന്നതുപോലെ ബ്രഹ്മതേജസ്സു ജ്വലിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മായാവടുവിനെ കണ്ട് അതിസന്തുഷ്ടനായി വേഗം എഴുന്നീറ്റു തൊഴുതുകൊണ്ടു ഹേ വടോ! സുഖമായി വന്നുവോ? ഇവിടെ ഇരിക്കുക. ഭവാനെ കണ്ടുതുകൊണ്ടു ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി. അതു മഹേശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹമെന്നെ. ഞാൻ ഭവന്ന് ആതിത്ഥ്യംചെയ്യാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ദേയ്യോടെ സപീകരിക്കുക, ഇങ്ങിനെ ഭക്തിയോടുകൂടി പ്രാർത്ഥിച്ചു. അപ്പോൾ മായാവടു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. അമരനീതി നീ തന്നെയല്ല. നിന്റെ യശസ്സിനെ ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. നീ സമ്പാദിച്ച ദ്രവ്യമെല്ലാം ശിവഭക്തപൂജയ്ക്കു തന്നെയല്ല? ഞാൻ ബ്രഹ്മചാരിയാണ്. വേദാദ്ധ്യയനം ചെയ്യുന്നവനാണ്. അതുകൊണ്ട് എനിക്കു ഭിക്ഷാന്നത്തെ ഭക്ഷിക്കുന്നതാണ് ഉചിതം. ഞാൻ

ഒരു ഗൃഹസ്ഥൻ അന്നവും ഭക്ഷിക്കയില്ല. നീ വരുന്നവ
 ക്കെല്ലാ ഭക്ഷണം കൊടുക്കുക. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ തൃപ്തനാ
 വും. ഒരു ദിക്കിൽ ഇരുന്നു് ഇപ്പോഴപ്പോലെ ഭക്ഷണം ചെയ്യുന്നതു
 ബ്രഹ്മചാരിയുടെ യുക്തമല്ല. ഞാൻ നിന്റെ ഗൃഹത്തിൽ മഴ മാറ
 ന്നതുവരെ ഇരിക്കാം. മദ്യാഹ്വാനസമയവും അതിക്രമിക്കുന്നു. മ
 ഴ മാറുന്നതുമില്ല. ഇങ്ങിനെ മായാവട്ടു പാഞ്ഞുപോകട്ടെ അ
 മരനീതി വടുവിൻ്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണു് നമസ്കരിച്ചു കി
 ച്ച ഭക്ഷണം കഴിക്കേണമെന്നു പിന്നെയും പിന്നെയും പ്രാ
 ത്നിച്ചു. അപ്പോൾ വടു സമ്മതിച്ചു. ഞാൻ കുളിച്ചു നിത്യകർമ്മ
 ങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തുവരാം. ഈ കൌപിനാത്ത നന്യാത ന
 ല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചുവെക്കുക എന്നുപാഞ്ഞു കൌപിനാത്ത
 കൊടുത്തു. അമരനീതി അതിനെചാങ്ങി. പലാരണ്യേന്ദ്രാ
 യാകൊണ്ടു വടു സ്നാനത്തിന്നു നദിയിലേക്കുപോയി. അ
 പ്പോൾ അമരനീതിയുടെഭാര്യ ശിവപൂജചെയ്യുക, നേരം വള
 രെയായി എന്നു ബലപ്പെടുത്തി. അതുകേട്ടു് അമരനീതി അ
 കത്തുപോയി കൌപിനാത്ത അയലിന്മേൽ കെട്ടി ശിവപൂജ
 തുടങ്ങി. പൂജ അവസാനമാകുമ്പോഴേക്കു വടു വന്നു. മഴകൊ
 ങ്ങു ദേഹമെല്ലാം നനഞ്ഞു വിറച്ചു രോമാഞ്ചത്തോടുകൂടി
 കൈകളെ ചുമലിൽ കെട്ടിക്കൊണ്ടു് എനിക്കു തണുപ്പുസഹി
 പ്താൻവയ്യാ. കൌപിനാത്ത ഇങ്ങോട്ടുതരിക എന്നുപാഞ്ഞു.
 അതുകേട്ടു് അമരനീതി വേഗം അകത്തുപോയി കെട്ടിയസ്ഥ
 ലത്തുനോക്കുമ്പോൾ കണ്ടില്ല. അകരെത്തല്ലാമനേപറ്റിച്ചു എ
 ങ്ങാ കണ്ടില്ല. അതു മറഞ്ഞുപോയി. ഉടനെ അമരനീതി
 പുത്തു വന്നു വടുവിനോടുപാഞ്ഞു. അതുകാണുന്നില്ല. വള
 രെ നല്ലതായ മറാറാക കൌപിനാ തരാം. ഞാൻ ഈ കയറി
 ന്നേലാണ് കെട്ടിയിരുന്നതു്. ഇവിടെ പുറമെ ആരും വന്നതു
 മില്ല. ഇതു വളരെ വിസ്മയംതന്നെ. മായപോലെ തോന്നുന്നു.
 അതുകേട്ടു വടു ക്രോധത്തോടെ പാഞ്ഞു. ഞാൻ മററാനും
 സിക്കരിക്കില്ല. എനിക്ക് അതുതന്നെതരണം. ഞാൻ അറി
 യാതെ ഇവിടെ വന്നുവല്ലോ. എന്നുപോലെയുള്ള ബ്രഹ്മ

ചാരികൾക്കു മൗനമുള്ള കൌപീനത്തെ തൊടരുത്. അതു കിട്ടുന്നതുവരെ എനിക്ക് ഭക്ഷണമില്ല. ഇതു ഞാൻ എന്റെ അധികാരം കൊണ്ടു പറയുന്നതല്ല. ആ കൌപീനം എനിക്കു കിട്ടിയ വൃത്താന്തത്തെ കേൾക്കുക. പണ്ടു ഞാൻ വാമദേവനാൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ട മഹാമന്ത്രംകൊണ്ടു മേന്മപെട്ടതതിന്റെ മുകളിൽ അദ്വൈതമെന്നപേരായ സരസ്സിൽ ജലത്തിൽനിന്നു പന്ത്രണ്ടു സാവസരം ത്രിഭുവനേശ്വരിയായ വാദേവിയെ സ്മരിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ആ ദേവി എന്നിൽ പ്രസന്നയായി. ആ ദേവി കരുണാപാംഗവീക്ഷണങ്ങളാൽ എന്നെ കടാക്ഷിച്ചു നീ തപസ്സുനിർത്തി എഴുന്നീല്ക്കുക. നിനക്കു സർവ്വവിദ്യകളും പ്രകാശിക്കാൻ. നിതന്നപ്പുകൊണ്ടു ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു എങ്കിൽ ഇതു വാങ്ങിക്കൊള്ളുക. ഇതു യോഗികൾക്കുകൂടി ലഭിക്കാത്തതാണ് എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഉത്തരീയത്തിൽനിന്നു ചീന്തി ഈ ഉത്തമകൌപീനത്തെതന്നു. ആ ഭയാനിധിയായ വാദേവി എനിക്കു തന്ന കൌപീനത്തെ ഞാൻ രണ്ടാക്കി ചീന്തി മാറി മാറി ഉടുക്കുന്നു. അത് ഉടുത്തതുകൊണ്ടാണ് എനിക്കു സർവ്വവിദ്യകളിലും നിസ്സംഗം ഉണ്ടായത്. അതിനെ നീ കളഞ്ഞു വെങ്കിൽ എനിക്കു വേണ്ടുന്നതെല്ലാം നീ തരേണ്ടിവരും. എന്തെപ്പോലെയുള്ളവരും വഞ്ചിപ്പാനായിട്ടാണ് നീ സാധുവേഷം ധരിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നത്. ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്. എവിടെക്കാണ് പോകേണ്ടത്. വാദേവി കോപിക്കുമല്ലോ. രാജരാജൻ അറിഞ്ഞാൽ നിന്നെ ഒരിക്കലും വിടില്ല. എന്റെ കൌപീനത്തെ തന്നിട്ടല്ലെങ്കിൽ നിനക്കു ശിക്ഷകിടും. വേഗം തരിക. ഇങ്ങിനെ വട്ടു പറയുന്നതിനെ കേട്ടു ഭയപ്പെട്ട് അമരനീതി വളരെ വിലയുള്ള പട്ടുവസ്ത്രംതരാം, അത് അന്യന്മാർ തൊടാത്തതാണ്, അതിനെ വാങ്ങുക, കരുണാചക്ഷുഷം, ഇങ്ങിനെ പാഞ്ചത് വട്ടു ഭക്ഷണം കഴിക്കാത്തതിനാൽ ഭീതനായ അമരനീതി വട്ടുവിന്റെ പാദങ്ങളിൽവീണു. വട്ടു അതൊന്നും സമ്മതിക്കാതെ പരശുവാക്കുകൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ ഇരുന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ വളരെ ജനങ്ങൾ വന്നുകൂ

ടി വഴിവിട്ടുവന്നുവെന്ന് അറിയുന്നവരായാൽ തുടങ്ങി. ചിലർ വഴിവിട്ടുവന്നു കണ്ടു പിടിച്ചു. ചിലർ ഭവനം ആരാണ് എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ വഴിവിട്ടവനായുള്ള ജീവിതകാലം പാഞ്ഞു. എനിക്ക് അമ്മയുമില്ല, അച്ഛനുമില്ല, ബന്ധുക്കളുമില്ല, സോദരന്മാരുമില്ല. ഗൃഹമില്ല. ഞാൻ ഭിക്ഷാന്നത്തെ ഭക്ഷിക്കുന്ന ബ്രഹ്മചാരിയാണ്. ഈ അമരനിതിയാൽ ഞാൻ വഞ്ചിതനായി. എന്താ സകലവും നശിച്ചു. തപസ്സും നശിച്ചു. ഞാൻ ഒരു ഉപായവും കാണുന്നില്ല. എന്താ മനസ്സു വളരെ സങ്കടപ്പെടുന്നു. പിന്നെയും അമരനിതിയോടുകൂടി. നീ എന്റെ കൗപിനത്തെ തരിക. നിനക്കു പുണ്യവും ആയുസ്സും വളർന്നു. പരിഹാസം മതി. എന്താ മലിനമായ കൗപിനത്തെ തരിക. അമരനിതിപാഞ്ഞു — അതിന്നുതുല്യമായി ഞാൻ വേറെ കൗപിനം തരാം. ക്ഷമിക്കുക. വഴി പാഞ്ഞു — അതിന്നു തുല്യമായതു തരാനെന്നു നീ പറഞ്ഞതു സത്യാനന്ദനിൽ ഈ ജനങ്ങളുടെ സദസ്സിൽ വെച്ചു സത്യാചാര്യക. എന്നാൽ ഞാൻ അതുവാങ്ങാം. അതുകേട്ടു ജനങ്ങൾ അത് ഉചിതമാണെന്നു പറഞ്ഞു. വഴി പാഞ്ഞു — ഞാൻ ധരിച്ച കൗപിനത്തോടു തുല്യമായ കൗപിനം എനിക്കു തരിക. അതു തുടങ്ങി. അപ്പോൾ ഒരു തുലാസ്സാ വേഗം വരുത്തുക. ജനങ്ങളെല്ലാവരും സാക്ഷികളാണ് നോക്കുവാൻ. അതുകേട്ടു അമരനിതി വേഗം ഒരു തുലാസ്സിനെ വരുത്തി. വഴി പാഞ്ഞു കൗപിനത്തെ അഴിച്ചു തുലാസ്സിൽ വെച്ചു. അമരനിതി സത്തുഷ്ടനായിട്ടു മാരതട്ടിൽ പുതിയ കൗപിനത്തെയും വെച്ചു. സമമായിട്ടു, പിന്നെയും വെച്ചു. ഇങ്ങനെ അനവധി കൗപിനങ്ങളെ വെച്ചിട്ടു സമമായിട്ടു. പിന്നെ വളരെ വസ്ത്രങ്ങളും പട്ടുക്കളും വെച്ചു ഒന്നു സമമായിട്ടു. ജനങ്ങളെല്ലാം വളരെ വിസ്മിതന്മാരായി. അമരനിതിയും വിസ്മിതനായിരുന്നു. പിന്നെ അമരനിതി വഴിവിട്ടു നമസ്കരിച്ചു. ഭാഗ്യത്തെയും പുത്രനെയും തുലാസ്സിൽ കയറി താനും കയറിനിന്നു. അപ്പോൾ തട്ടുരണ്ടും സമമായി. അതുകണ്ടു വേദക

ൾ പുഷ്പവർഷാചെയ്തു. അപ്പോൾ വട്ട മഹേശ്വരനായി വൃഷ്ട ഭാഗ്യമായിട്ട് അമരനീതിയെ പ്രസാദിച്ചു മുക്തിയും കൊടുത്തു മറയുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

പഞ്ചായതാമഭ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ശിവഭക്തന്മാരുടെ രക്ഷയ്ക്കായി തന്റെ പ്രാണശ്വാസാചെയ്യുന്നവർ ശിവപ്രസാദത്താൽ കർമ്മബന്ധത്തിൽനിന്നു മുക്തന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. ശിവഭക്തരായ്ക്കായി തന്റെ പ്രാണനെ പുല്ലുപോലെ ഉപേക്ഷിച്ച മഹാത്മാവായ ഭാരകൻ പൂണ്യകഥയെ ഇവിടെ പറയാം. അതു ശ്രവണത്താൽ തന്നെ പാപനാശിനിയാണ്. ഭൂലോകത്തിൽ ശോസ്മലം എന്നുപേരായി ഒരു ശിവസ്ഥലമുണ്ട്. ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ ഭാരകൻ എപ്പോഴും മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചുകാണിരുന്നു. ശിവനേയും ശിവഭക്തന്മാരേയും ദ്രോഹിക്കുന്നവരെ കൊല്ലുവാനായി ഭാരകൻ എപ്പോഴും കോടാലിയെ ധരിച്ചുകാണിരുന്നു. ആ നഗരത്തിൽ ശിവധർമ്മൻ എന്നുപേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ട്. ആ ബ്രാഹ്മണനു ജനനാമൃതം ഒരു വ്രതമുണ്ട്. തന്റെ കൈകൊണ്ടു പുഷ്പങ്ങൾ പാറിച്ച് ത്രികാലവും ശിവപൂജചെയ്യും. ഇങ്ങിനെ തന്റെ വ്രതഭാഗം വരാതെ ശിവധർമ്മൻ മഹേശ്വരനെ ത്രികാലവും പുഷ്പാഞ്ജലിചെയ്തുകൊണ്ടുതന്നെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞു. ആ നഗരത്തിൽ അനപായനൻ എന്നുപേരായി മഹാകീർത്തിമാനായ ഒരു രാജാവുണ്ട്. ചതുരംഗസൈന്യസമേതനായ ആ രാജാവു വീഴ്ചത്താൽ ഇന്ദ്രനുതല്പനാണ്. ആ രാജാവും ശിവഭക്തന്മാരിലും മഹേശ്വരനിലും അതി ഭക്തിമാനാണ്. ശിവദ്രോഹികളെകണ്ടാൽ അപ്പോൾതന്നെ ശിക്ഷിക്കും. നിത്യവും ശിവപൂജയും ശിവഭക്തപൂജയും ചെയ്ത് ഉത്തമഭക്തനായി ഭവിച്ചു. ആ രാജാവിന്റെ സേനയിലുള്ള ഒരു വലിയ

ഗജത്തിന്നു മദപിടിച്ചു. അതിന്റെ മദജലംകൊണ്ട് ആ നഗരമല്ലാം ചളിയായിത്തീർന്നു. മദജലത്തിന്റെ ഗന്ധത്തെ ശ്രോണിച്ചു മാറുള്ള ഗജങ്ങളെല്ലാം ഓടുവാൻ തുടങ്ങി. ആ ഗജത്തിന്റെ കൊമ്പുകൾ ഈരണ്ടുകോൽ നീളമുണ്ട്. പവ്തങ്ങളെ കൂടി ഭേദിപ്പാൻ അവയ്ക്കു ശക്തിയുണ്ട്. ആ ഗജത്തിനെ ദൂരത്തിൽ കണ്ടാൽ ജനങ്ങൾ ഭയപ്പെട്ട് ഓടുന്നു. ഗജരക്ഷകന്മാർ അതിന്റെ പിന്നാലെ ഗജത്തിന്നു മദമാണെന്ന് ഉറക്കെ പറഞ്ഞു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു വലിയ കുന്നങ്ങളേയും പിടിച്ചു നടക്കുന്നു. രാജശാസനയാൽ ഭടന്മാരെല്ലാവരും വളരെ ജാഗ്രതയോടെ നഗരരക്ഷ ചെയ്തിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഒരുദിവസം ഭാരകൻ മദ്ധ്യായത്തിൽ കളിപ്പാനായി കളത്തിലേക്കു പോയി. ആ സമയത്തു ശിവധർമ്മൻ പുഷ്പങ്ങളെ അറത്തു മടങ്ങിവരികയായിരുന്നു. മാർഗ്ഗത്തിൽ മത്തഗജം ഉണ്ടെന്നറിഞ്ഞ് ഒരു ഭാഗത്തു പാറിനിന്നു. പൂക്കൊട്ടയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന ശിവധർമ്മൻ മത്തഗജം തന്റെ സമീപത്തേക്കു വരുന്നതുകണ്ടു ഹേ ശങ്കര! എന്നു രക്ഷിക്കണെന്നു എന്ന് ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു. ആ ന അതുകേട്ട് ഇടിവെട്ടുമ്പോലെ ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ടു ശിവധർമ്മന്റെ സമീപത്തിൽ വന്നു പൂക്കൊട്ടയെ ബലാളാരമായി വലിച്ചെടുത്തു ചീന്തിക്കളഞ്ഞു. പുഷ്പമല്ലോ നിലത്തു ചിന്നിപ്പോയി. താൻ പുഷ്പമല്ലോ പോയതുകണ്ടു ശിവധർമ്മൻ അതി ചിന്നനായി ആനക്കാരോടുപറഞ്ഞു. ദുഷ്ടന്മാരായ നിങ്ങളെല്ലെ ആനയെ അയച്ച് എന്റെ പുഷ്പമല്ലോ നശിപ്പിച്ചത്. ഈ ദുഷ്ടജഗം ശിവാർച്ചയ്ക്കു വിഷ്ണുമെല്ലെ ചെയ്യുത്. ഞാൻ ഇനി ഏന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്. എ പിടെജ്ഞാണു പോകേണ്ടത്. എനിക്ക് ആരും ശരണമില്ലല്ലോ. ഈ ശിവദ്രാഹാ നിങ്ങൾ ചെയ്യുതാല്പങ്കിൽ രാജാവു ചെയ്യുതാണ്. ഇങ്ങിനെ ശിവധർമ്മൻ പറഞ്ഞുപറഞ്ഞു നിലവിളിക്കുന്നശബ്ദം ദൂരത്തിൽനിന്നു ഭാരകന്റെ കൂട്ടം ഓടിവന്നു ശിവധർമ്മനോടു ചോദിച്ചു. ഓ മഹാത്മാവേ! ശിവപുരാതനായ ഭവാന്റെ പുഷ്പങ്ങളെ ആരാണ് നശിപ്പിച്ചതു പറയുക. എന്റെ പരാക്രമംനോക്കു. അതുകേട്ടു ശിവധർമ്മൻ ആ ദുഷ്ടഗ

ജം ചെയ്യുതല്ലാപാഞ്ഞു. അതുകേട്ടു ദാരകൻ ശിവ! ശിവ! എന്നുപാഞ്ഞു കണ്ണുണ്ടുപൊത്തി. പിന്നെ അവൻ ആജ്ഞാമഴിച്ച അഗ്നിയപ്പോലെ ക്രോധാഗ്നികൊണ്ടു ജ്വലിച്ചു. അവന്നു പ്രാണത്യാഗാചെയ്താൻ ഒട്ടും ഭയമുണ്ടായില്ല. അവൻ വേഗം ആനയുടെ അടുക്കെച്ചെന്നു അതിന്റെ കാലിന്മേൽവെട്ടി. ആ ന കോപിച്ചു തിരിഞ്ഞു തുമ്പിക്കൈകൊണ്ടു ദാരകനെ പിടിക്കുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ദാരകൻ ആനയുടെ മുമ്പിൽവന്നു കൊമ്പുകളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വെട്ടി. ആ വെട്ടുകൊണ്ടു മത്തഗജം മരിച്ച ഭൂമിയിൽ പീണു. ആനയെ കൊന്നതുകണ്ടു മൂന്നു ഗജരക്ഷകന്മാർ ദാരകന്റെനേരെ അടുത്തു. അവരേയും അവൻ വെട്ടിക്കൊന്നു. പിന്നെ രണ്ടുപേർവന്നു അവരെയും കൊന്നു. ബാക്കിയുള്ള ആനക്കാരെല്ലാം പേടിച്ചോടി രാജസന്നിധിയിൽചെന്നു ദാരകൻ ചെയ്യു സാഹസകൃത്യത്തെ രാജാവിനോടു പാഞ്ഞു. രാജാവു വേഗാവന്നു നോക്കുമ്പോൾ ശ്രീകൃഷ്ണനാൽ ഓകാലുവെട്ടി കുവലയാപീഡത്തെപ്പോലെ മരിച്ചുകിടക്കുന്ന ഗജത്തേയും ഭടന്മാരേയും കണ്ടു. പുഷ്പനാശത്താൽ ദുഃഖിതനായ ശിവധർമ്മനേയും ദാരകന്മാരേയും യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഭടന്മാരെ തടഞ്ഞിട്ടു ശിവഭക്തന്മാരെ നമസ്കരിച്ചുപാഞ്ഞു. എന്റെ ഭടന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ള കർമ്മ ഞാൻ ചെയ്യുതന്നെയാണ്. ഞാൻ ശിവനിലും ശിവഭക്തന്മാരിലും അപരാധം ചെയ്യുവനാണ്. ഈ ദ്രോഹത്തിന്നു ഞാൻ മരിക്കുന്നതല്ലാതെ മറ്റൊരു പ്രായശ്ചിത്തവും കാണുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു ഹേ ദാരക! എന്നേയും ഈ കോടാലികൊണ്ടു കൊല്ലുക. നിങ്ങളുടെ ശിക്ഷകൊണ്ടു ഞാൻ പരിശുദ്ധനാവട്ടെ. ഇങ്ങിനെ രാജാവു പാഞ്ഞതുകേട്ടു ദാരകൻ ഭയപ്പെട്ടു ഒന്നാചെയ്യാതെ നില്ക്കുമ്പോൾ രാജാവു ദാരകന്റെ കയ്യിൽ നിന്ന ആ കോടാലിയെ താൻതന്നെ ഗ്രഹിച്ചു മരിപ്പാനുള്ള ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി കഴുത്തറക്കുവാനായി തുടങ്ങി. അതുകണ്ടു ദാരകൻ അതി ഖിന്നനായി ഭവിച്ചു. അതി ധർമ്മിയായ ഈ രാജാവിനെ ഞാൻ ശിവഭക്തനാണെന്നറിയാതെ രാജാവിന്റെ ഗജത്തേയും ഭടന്മാരേയും കൊന്നുവെല്ലോ കഷ്ടം. ശിവഭക്തന്മാ

കാട്രുപ്രാതെ നശിപ്പിക്കുന്ന പക്ഷമരണമെന്നതാണ് പ്രായശ്ചിത്തം. അതല്ലാതെ മറ്റൊരു പ്രായശ്ചിത്തവുമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ കോടാലികാണ്ടുതന്നെ എന്താ കഴിഞ്ഞു അറുത്തുകളയാം. എന്നു ന്യായമായിട്ടു ഭാരകൻ ഞാനാണ് ഭ്രോഹി ഞാനാണ് മുന്തിൽ മരിക്കേണ്ടത്. എന്നുപാഞ്ഞു രാജഹസ്തത്തിൽനിന്നു കോടാലിയെ പിടിച്ചുവലിച്ചു. അതല്ല ഞാനാണ് ഭ്രോഹി ഞാനാണ് മുന്തിൽ മരിക്കേണ്ടതെന്നു രാജാവും പാഞ്ഞു രണ്ടാളുംകൂടി കോടാലികിട്ടുവാൻ തമ്മിൽ പൊത്തിപ്പിടിക്കുമ്പോൾ ഒരു അശരീരിവാക്കുണ്ടായി. ഹെ അനപായനയ! നീ ഈ സാമ്രാജ്യലക്ഷ്മിയെ തൃജിച്ച ഭക്തഭ്രാഹ്മണന്മാർ മരിപ്പാൻ ആഗ്രഹിച്ചുവെല്ലാം. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ അതിപ്രീതനായി. ഹെ ഭാരക! നീ ആരാലും ദസ്സാധ്യമായ കർമ്മം ചെയ്യതിനാലും ഞാൻ പ്രീതനായി. നീ ഇന്നുമുതൽക്ക് ആ കോടാലിയെ തൃജിക്കുക. ഇനിമേൽ മനസ്സുകൊണ്ടു പൂജിച്ചാൽ മതി. നീ കൊന്നവരെല്ലാം ഇപ്പോൾ ജീവിക്കാം. അവർ മുക്തന്മാരായും ഭവിക്കാം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞപ്പോൾ ഗജവും അഞ്ചു ഭേന്മാരും എഴുന്നീറ്റു. അതുകണ്ട് ഏല്ലാവരും വിസ്മയിച്ചു. അപ്പോൾ പൂച്ചുവച്ചിടും ഉണ്ടായി. പിന്നെ രാജാവു ശിവധർമ്മനേയും ഭാരകനേയും നമസ്കരിച്ച് അവരോടു സഖ്യം ചെയ്ത് ആനപ്പുറത്തുകയറി രാജമന്ദിരത്തിലേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു. ഭാരകൻ അപ്പോൾതന്നെ കോടാലിയെ കളഞ്ഞു. മനസ്സുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു പൂജിച്ചു. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുസാവസരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഭേഹികൾക്കു ദുർല്ലഭമായും പ്രത്യക്ഷമായി ലഭിച്ചതുമായ ശിവപ്രസാദത്താൽ കൈലാസപദത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തവപരമ്പരയ്ക്കു

ഇരുപത്തൊന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പാഞ്ഞു — ശത്രുവാധിഭയം അവിടെ ശിവഭക്തലക്ഷണങ്ങളുണ്ടാകാതെ ആ ശിവഭക്തനിൽ ശത്രുത ചെയ്തു അപരാധത്തിന്നു താൻ ഭേദത്യാഗം ചെയ്യുന്നവ

നിൽ ശാഭ ഏറാവും പ്രസാദിക്കുന്നു. ശിവഭക്തന്മാരെ ഭേദ
 യിക്കാത്തവരിലും ശാഭ പ്രസാദിക്കുന്നു. ശിവനെ പൂജിക്കുന്നതു
 പോലെ ശിവഭക്തന്മാരെ പൂജിക്കുന്നവർക്കു പാപങ്ങൾ നശിച്ചു
 പുണ്യസമൂഹങ്ങൾ വർദ്ധിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ ശിവഭക്തന്മാരെ
 അർചനിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ശിവദ്രോഹിയായി ഭവിക്കുന്നു. ശി
 വഭക്തന്മാരുടെ പ്രസാദത്താൽ ശിവപ്രസാദം ലഭിക്കുകയും
 ചെയ്യുന്നു. ശിവഭക്തന്മാരുടെ ലക്ഷണം ഭസ്മരൂപാക്ഷധാരണ
 വും ശ്രീതദജപാ, പഞ്ചാക്ഷരജപാ ഇത്യാദികളാകുന്നു. വി
 ശേഷിച്ച ഭക്തന്റെ മുഖ്യമായ ലക്ഷണം ഭസ്മധാരണമെന്നാ
 ണ് മഹാത്മാർ പറയുന്നത്. കലശ്രേഷ്ഠനായ ബ്രാഹ്മണനും
 വേദാദ്ധ്യയനമെന്നതുപോലെ ഭക്തനും ഭസ്മധാരണം അവശ്യം
 കർത്തവ്യമാകുന്നു. അഗ്നിഹോത്രത്തിൽനിന്നെടുക്കുന്ന ഭസ്മം
 ആരുടെ നെറ്റിയിൽ ധരിച്ചിരിക്കുന്നുവോ അവനെ കണ്ടാൽ
 യമരാജൻ ഭയപ്പെടുന്നു. പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചിട്ടു
 ള്ള ഭസ്മത്തെ കറച്ചെങ്കിലും ധരിക്കുന്നതു പഞ്ചമഹാപാതക
 ങ്ങളാകുന്ന പണ്ണികൾക്കു കാട്ടുതീയാകുന്നു. ഭസ്മം, ഭൂത
 പ്രേതപിശാചനിവാരണവും സർവ്വവ്യതികവിഷനാശനവുമാ
 ണ്. ആയുസ്സ്, ആരോഗ്യം, സൗഭാഗ്യം, സുഖം, ഭാഗ്യം,
 ഐശ്വര്യം ഇവകളെ കൊടുക്കുന്നതുമാണ്. ശുദ്ധമായ ഭ
 സ്മംതന്നെ ജനനശ്ചേതത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അതു പ
 ഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു ധരിക്കുന്നതായാൽ മോക്ഷ
 ത്തേയും ദാനം ചെയ്യും. ഭസ്മം ധരിച്ചവനെ കണ്ടാൽ ഭക്തി
 യോടുകൂടെ നമസ്സരിക്കുന്നവന്നു മഹേശ്വരൻ പ്രസന്നനായിട്ടു
 ജനനദുഃഖത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഭസ്മമാഹാ
 രത്നാശയകേട്ടു ഋഷികൾ ചോദിച്ചു. ഹെ കുംഭസംഭവ! അ
 ജ്ഞാതാകൾക്കുകൂടി ഭസ്മധാരണമാത്രത്താൽ മഹേശ്വരൻ എ
 ങ്ങിനായാണ് പ്രസാദിക്കുന്നത്? ഇത് ഏററവും ആശ്ചര്യ
 മായിരിക്കുന്നു. അതു ഞങ്ങളുടെ പറയുക. അഗസ്ത്യൻ പാ
 ന്തേ — ഹെ മനികാള! പണ്ടുള്ള ബ്രഹ്മവാദികളാൽ പറയപ്പെ
 ട്തതായ ഏനാദിനാഥഭക്തന്റെ ചരിതത്തെ ഇവിടെ പറയാം,

ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കുവിൻ. തെക്കേ ദിക്കിൽ ശാബരൻ എന്ന പേരായി ഒരു നഗരമുണ്ട്. അവിടെ എന്നാദിനാഥൻ എന്ന പേരായി ഒരു ശിവഭക്തനുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ശിവനെ പ്പോലെതന്നെ ഒട്ടാകേറിയതെ ശിവഭക്തനാണെന്നും പൂജിക്കാ. തന്റെ പ്രാണദ്രോഹികളായിരുന്നാലും ഭസ്മരൂപാക്ഷ ധാരികളെ കണ്ടാൽ അവൻ നമസ്കരിക്കും. അവർക്ക് അഭീഷ്ടത്തെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങിനെമുള്ള എന്നാദിനാഥൻ സപ്തവിദ്യകളിലും വൈദഗ്ദ്ധ്യമുണ്ടായി. വിശേഷിച്ചു ശസ്ത്രത്തിലും ശാസ്ത്രത്തിലും അതിവൈദഗ്ദ്ധ്യമുണ്ടായി. സപ്തായുധങ്ങളെയും പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ ആ എന്നാദിനാഥനെപ്പോലെ മറ്റൊരാൾത്തന്നെ സാമർത്ഥ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അക്കാലത്ത് ആ ദിക്കിലും അന്യദിക്കുകളിലുമുണ്ടായിരുന്ന പ്രസിദ്ധന്മാരായ ശൂരന്മാരെല്ലാവരുടേയും ആചാര്യനായിരുന്നു. ആ നഗരത്തിൽതന്നെ എന്നാദിനാഥന്റെ ജ്ഞാതിയായി അതിശൂരൻ എന്നുപറയുന്ന ഒരാൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവൻ താനാണ് വീരനെന്നുനടിച്ചു ചില ദുരഭിമാനികളുടെ ആചാര്യസ്ഥാനം വഹിച്ചുകൊണ്ടു കറുക്കൻ സിംഹത്തോടു സ്പർദ്ധിക്കുന്നതുപോലെ എന്നാദിനാഥനോട് എപ്പോഴും സ്പർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാദിനാഥൻ എങ്ങനാടു തുല്യനല്ലെന്ന് അവൻ എപ്പോഴും ചോദിച്ചുകൊണ്ടുനടക്കും. ഇങ്ങിനെ പലദിക്കിൽനിന്നും കേട്ടിട്ടും എന്നാദിനാഥൻ കോപമുണ്ടായില്ല. തവളശബ്ദിക്കുന്നതു കേട്ടു മേഘം കോപിക്കാറില്ലല്ലോ. എന്നാദിനാഥന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അതിശൂരന്റെ സ്പർദ്ധയെ സഹിപ്പാൻ വയ്യാതെ അവനോടു യുദ്ധത്തിനുള്ള ഉദ്യോഗചയ്യ. എന്നാദിനാഥൻ അതറിഞ്ഞു ക്ഷമയോടെ അവരെ സമാധാനിപ്പിച്ചു. എങ്ങനാടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ സമർത്ഥനല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് ശിഷ്യന്മാരെ സമാധാനിപ്പിച്ചതെന്ന് അതിശൂരൻ പിന്നെയും സ്പർദ്ധാപാക്കുകളുപാഞ്ഞു. അതു ശിവഭക്തനായ എന്നാദിനാഥൻ ക്ഷമിച്ചു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരുദിവസം അതിശൂരൻ ദുഷ്ടന്മാരാൽ ഉന്മാധിക്കാപ്പെട്ടു വന്നിട്ടു കറു ജനങ്ങളോടുകൂടി

എന്നാദിനാഥന്റെ പടിക്കൽ വന്നുപാഞ്ഞു. ഹെ എന്നാദിനാഥ! വീട്ടൂരനാണെങ്കിൽ എന്തോടയുദ്ധം ചെയ്യുക. അല്ലെങ്കിൽ എന്റെ കാക്കൽ നമസ്കരിക്കുക. ഇങ്ങിനെ കണ്ണുപരുഷമായ വാക്കുകേട്ട് എന്നാദിനാഥൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു തന്റെ ശിഷ്യന്മാരോടുപാഞ്ഞു. നിങ്ങളെല്ലാവരും ആയുധങ്ങളെല്ലാം എടുക്കുവിൻ. യുദ്ധത്തിനായി പുറത്തേക്കു പോവുക. അതുകേട്ടു ശിഷ്യന്മാർ യുദ്ധം നാളെ രാവിലെ ആവാം ഇപ്പോൾ മദ്ധ്യസ്ഥന്മാർ ഇല്ല എന്നുപാഞ്ഞു. അതുപ്രകാരം പിറന്ന ദിവസം രാവിലെ രണ്ടു കൂട്ടരും ആയുധങ്ങൾ ധരിച്ചു ശിഷ്യന്മാരോടുകൂടി യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങിവന്നു. ആ നഗരവാസികളെല്ലാവരും യുദ്ധത്തിന്നു സാക്ഷികളായിവന്നു. വാദ്യഘോഷങ്ങളും സിംഹനാദങ്ങളും സ്വർഗ്ഗലോകത്തോളം എത്തി. വിരന്മാരെല്ലാം കാരണക്കാരവർതമ്മിൽ യുദ്ധം തുടങ്ങി. അവർ ആ യുദ്ധങ്ങളാൽ അലാകൃതന്മാരായിട്ടു പാല മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടു തങ്ങളുടെ ശിക്ഷാബലത്തെ കാണിച്ചു. പലേവിധ ആയുധങ്ങളും പ്രയോഗിച്ചു. ഇങ്ങിനെ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നോ മദ്ധ്യസ്ഥനായപ്പോൾ അതിശൂരൻ ദേവമെല്ലാം വിചിത്ര വളരെ ക്ഷീണിച്ചു. വാളും ചരിചയും ധരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന അതിശൂരനെ സിംഹം ഗജത്തെ പിടിക്കുന്നതുപോലെ എന്നാദിനാഥൻ പിടിച്ചു. ദയയാൽ അവനെ കൊന്നില്ല. അപ്പോൾ അതിശൂരൻ പാഞ്ഞു. ഞാൻ ഇപ്പോൾ വളരെ ശ്രമപ്പെട്ടതായിരിക്കുന്നു. നാളെ നിന്നെ ജയിച്ചുകൊള്ളാം. ഇപ്പോൾ എന്നെ വിടണം. അതുകേട്ടു എന്നാദിനാഥൻ ഹതപ്രായനായ അവനെവിട്ടു. അതിശൂരൻ ചിന്താക്ഷലനായി ഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി. നേരംപൂലുന്നാൽ യുദ്ധമുണ്ടാകും. അതിൽ എന്നാദിനാഥൻ എന്നെ ജയിച്ചു ശാശ്വതകീർത്തിയെ സമ്പാദിക്കും കഷ്ടം. ഞാൻ വെറുതെ മൂഖന്മാരുടെ വാക്കുകേട്ട് എന്നാദിനാഥനോടു സ്പർദ്ധിച്ചുവെല്ലാം. പ്രബലനോട് അപരാധം ചെയ്യുന്നതിനാൽ പ്രാണസംശയത്തിൽ അകപ്പെട്ടു. എന്നാദിനാഥനെ ആയുധത്തോടുകൂടി യുദ്ധത്തിൽ കാണുമ്പോൾ ആനന്ദോടുകൂടി

ശ്രോധിക്കുന്ന സിംഹത്തെപ്പോലെയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ നാളെ രാവിലെ ജിരണോചെയ്യുന്ന വ്യാഖ്യത്തിന്റെ മുഖപോലെ ശ്രോധത്താൽ വിറയ്ക്കുന്ന അധരങ്ങളോടുകൂടിയ എന്നാദിനാഥന്റെ മുഖത്തെ എങ്ങിനെ നോക്കട്ടെ. ഇനിയും യുദ്ധം ചെയ്യാൽ ഞാൻ യമപുരത്തിലേക്കുതന്നെ പോകേണ്ടിവരും. എന്റെ കാക്കൽ നമസ്കരിക്കുവാൻ ഞാൻ അവനോടു പറഞ്ഞിട്ട് അവന്റെ കാക്കൽ വീഴുന്നതങ്ങിനെയാണ്. എന്റെ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു യാതൊരുപായത്തേയും കാണുന്നില്ല. അവനെ നമസ്കരിച്ചല്ലാതെ അവൻ എന്നെ വിടുകയുമില്ല. രാത്രി ആരംഭിക്കാതെ പോകുന്നതു ഉചിതമല്ല. ഇങ്ങിനെ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതിശൂരൻ പ്രാണരക്ഷണത്തിന്ന് ഒരു ഉപായംതോന്നി. എന്നാൽ അങ്ങിനെതന്നെ ചെയ്യാമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അതിശൂരൻ കിടന്നുറങ്ങി. പിറോദിവസം രാവിലെ എഴുന്നീറ്റു നൊമ്പരത്തിൽ ഭസ്മത്താൽ ത്രിപുണ്ഡ്രംധരിച്ച കഴുത്തിൽ തുറുക്കുമ്പോൾ ധരിച്ച വാളും പരിചയമെടുത്ത യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു. എന്നാദിനാഥനും അതിശൂരനെ വന്ദികൾ സ്മരിക്കുന്നതുകേട്ട യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു. ചന്ദ്രാന നക്ഷത്രങ്ങൾ അനുഗമിക്കുന്നതുപോലെ ശിഷ്യന്മാർ എന്നാദിനാഥനെ അനുഗമിച്ചു. അവർ രണ്ടാളും തമ്മിൽ മത്സരമുണ്ടെന്നുപോലെ കീർത്തിയ ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട് എല്ലാവരുംകാണെ യുദ്ധംതുടങ്ങി. എന്നാദിനാഥൻ കയ്യിലുള്ള വാളുകൊണ്ട് അതിശൂരനെ വെട്ടി. അതിശൂരൻ തന്റെ പരിചകൊണ്ടു ആ വെട്ടിനെ തടുത്തു. അതിശൂരന്റെ പരിചയിൽ താഴിരിക്കുന്ന തന്റെ വാളിനെ വലിച്ചെടുക്കുമ്പോൾ എന്നാദിനാഥൻ അതിശൂരന്റെ മുഖത്തേക്കുനോക്കി. അതിശൂരന്റെ നൊമ്പരത്തിൽ ഭസ്മംകണ്ടു സമഭ്രമചിത്തനായി ഭവിച്ചു. ശിവഭ്രാന്തയത്താൽ കലശലായ വിചാരമുണ്ടായി. ദുരന്തമായ ഞാൻ ഒട്ടുംആലോചിക്കാതെ എങ്ങിനെയാണ് ശിവഭ്രാന്താചെയ്തത്. ഭസ്മതദ്രാക്ഷധരനായവനെ ശത്രുവായിവിളിച്ചു യുദ്ധംചെയ്തുവെല്ലാം. ശിവഭക്തനെ ദ്രോഹിച്ചതായ അപരാധത്തിന്നു മരണത്തെ ഒഴിച്ചു മറ്റൊരു പ്രായശ്ചിത്തമുമില്ല.

ഞാൻ ആയുധത്തെ തൃജിച്ചാൽ യുദ്ധത്തിൽനിന്നു പരാജയപ്പെടുന്നവനെന്നു കൊന്നു എന്നുള്ള ദുഷ്ടശസ്ത്രം പാപവും ഇവന്നു സാക്ഷിക്കാം. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ആയുധത്തോടുകൂടിത്തന്നെ ഓടിപ്പോം. ഇവന്റെ വാഹകനാണു് എന്റെ കഴുത്തുതോട്ടെ പാപത്തുലിക്കായിട്ടു് എന്റെ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാം. അല്ലെങ്കിൽ നരകാടി സാവത്സരകാലവും എന്റെ പാപനിവൃത്തി വരുന്നതല്ല. ഇങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചു വാളും പിടിച്ചുകൊണ്ടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നവനാകപ്പാലെ നിന്നു. ഭാവജനനായ അതിശൂരൻ അറിയാത്തവനെപ്പാലെ പേഗാ എന്നാദിനാഥന്റെ ശിരഃമുദാ ചെയ്താനായി തലയിൽ കടന്നുപിടിച്ചു. ഏതു സമയത്തു തന്റെ പ്രാണനാശത്തിൽക്കൂടി എന്നാദിനാഥൻ നിവ്വികാരനായിനിന്നുവോ ആ സമയത്തു മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാക്രമനായി പാവ്വതീസമേതനായി ദേവഗണങ്ങളാലും ഭൂതഗണങ്ങളാലും സേവിതനായിട്ടു പ്രത്യക്ഷനായി കാണപ്പെട്ടു. ആ എന്നാദിനാഥനു് കൈലാസവാസത്തെ കൊടുത്തതു കൂടാതെ തന്റെ ഗണാഗ്രഗണ്യസ്ഥാനത്തേയും കൊടുത്തു. ആ മഹേശ്വരൻ പ്രസന്നനായാൽ മനുഷ്യക്കു് എന്താണു് ലഭിച്ചുകൂടാത്തതു്. അതുകൊണ്ടു് ആപത്തു വന്നാലുംകൂടി മഹേശ്വരപ്രീതിയെ തന്നെയാണു് സമ്പാദിക്കേണ്ടതു്.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
ഇരുപത്തൊന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളെ! ജനനമരണരൂപമായ അന്ധകാരത്തിന്നു സൂര്യനെപ്പോലെ ഇരിക്കുന്ന പാദാരവിന്ദങ്ങളോടുകൂടിയ മഹേശ്വരങ്കൽ ഏതൊരുത്തൻ ഭക്തിയെ ചെയ്യുന്നുവോ അവക്കു പിന്നെ ജനിക്കേണ്ടിവരില്ല. കലം, ശാസ്ത്രം, യോഗം, വ്രതം, തപസ്സു, വേദാഭ്യയനം, ദേവപൂജ, തീർത്ഥാടനം ഇവകളെല്ലാം ജന്മഭോഷണത്തെ നശിപ്പിക്കുന്ന പുണ്യയായ

ശിവഭക്തിയെപ്പോലെ പുനർവദുഃഖത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നില്ല. ഹേ മുനികളെ! ബ്രാഹ്മണനായാലും ഇന്ത്രിയങ്ങളെ ജയിച്ചവനായാലും സാധനചതുഷ്ടയസ്വന്നനായാലും ബ്രഹ്മത്തെ അറിഞ്ഞവനായാൽക്കൂടി മഹേശ്വരപാദഭക്തിയില്ലെങ്കിൽ അവൻ ജനനമരണപ്രവാഹരൂപമായ സംസാരബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നില്ല. ശുഭ്രന്മാർ, കാട്ടാളന്മാർ, ശപഥചന്മാർ ഇവരെല്ലായാഗാദികളൊന്നുംകൂടാതെ ശിവഭക്തി ഒന്നമാത്രംകൊണ്ടു പുനരാവൃത്തിരഹിതമായ സായുജ്യമാർഗ്ഗത്തെ ഗമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഹേ മുനികളെ! പഞ്ചഭൂതാത്മകമായ സമുപദേഹത്തിലുള്ള മാംസനേത്രത്തെ കൊടുത്തതിനാൽ മഹേശ്വരന്റെ പ്രസാദം ലഭിച്ചവനായ ഒരു കാട്ടാളച്ചെറുക്കൻ പരമപദത്തെ പ്രാപിച്ചു. മുനികൾ ചോദിച്ചു— ഹേ കുഭസംഭവ! നിന്ദ്രവശജനായ കാട്ടാളൻ എങ്ങിനെയാണ് നേത്രത്തെ കൊടുത്തത്. ശുഭ്ര എങ്ങിനെയാണ് പ്രസാദിച്ചത്. എങ്ങിനെയാണ് അവൻ സംസാരബന്ധം നശിച്ച യോഗികൾക്കകൂടി ദുർല്ലഭമായ പരമഗതി സിദ്ധിച്ചത്. ആ ധന്വന്റെ ചരിത്രത്തെ ഞങ്ങളോടു പറയുക. അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട കാഞ്ചീപുരത്തിന്ന് ഈ ശാനകോണിലായി സുചണ്ഢമുഖി എന്ന നദീതീരത്തിൽ ഒരു വലുതായ പവ്തമുണ്ട്. അതിന്നു പേർ വേണഗിരിയെന്നാണ്. അത് ഒരു ഗജാകൃതിയായി ശോഭിക്കുന്നു. അതു വനത്തിലുള്ള മൃഗങ്ങൾക്കെല്ലാം ആധാരമാണ്. അനേക ധാതുദ്രവ്യങ്ങളാൽ വിചിത്രരൂപമാണ്. ആ പവ്തത്തിൽ അനേകവിധ വൃക്ഷങ്ങളും മുളകളും വളിച്ചുനില്ക്കുന്നു. അതിലുള്ള ലതാഗൃഹങ്ങൾ മഴയും വെയിലും തട്ടാത്തവയാണ്. അതിൽ ഉയർന്നിരിക്കുന്ന മുളകളിൽനിന്നു വീഴുന്നവകളായും സിംഹനഖങ്ങളാൽ ഭിന്നങ്ങളായ ഗജമസുകങ്ങളിൽനിന്നു വീഴുന്നവകളായും രത്നമയങ്ങളായ ലതാഗൃഹങ്ങളിൽനിന്നു പാറിയതായ കപ്പൂരത്താൽ അതിമനോഹരങ്ങളായും മുളളൻപന്നികളുടെ മൂർഛയുള്ള മുളളകളാൽ ഉണ്ടായതായ രസ്യത്താൽ മനോഹരങ്ങളായും ഉള്ള മുത്തുകളാൽ വ്യാധന്മാർ അവരുടെ സ്ത്രീകൾക്കു വിശേഷമായ മുത്തുമാ

ലകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു. അതിൽ നാലുഭാഗവും വെട്ട്, കൊല്ല്, വിടങ്ങ്, പിന്നാലെ ഓട്, അടിക്കു, കൊല്ല് ഇങ്ങിനെയുള്ള ശബ്ദങ്ങൾ വ്യാധന്മാർ പറയുന്നത് എപ്പോഴും കേൾക്കുന്നു. അതിൽ കാട്ടാളക്കുട്ടികൾ ആനക്കുട്ടികളെ വളളികൾകൊണ്ടു കെട്ടുന്നു. മൃഗങ്ങളെ തിന്നുന്ന നായ്ക്കൾ സുകരങ്ങളെ കണ്ടു കുരയ്ക്കുന്നു. വ്യാഘ്രാദികളായ ഘോരമൃഗങ്ങൾ അങ്ങുമിങ്ങും ഓടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതിൽ കാട്ടാളക്കുട്ടികൾ സിംഹത്തിന്റെ സടകളിൽ പുലിനഖങ്ങളെ കോത്തു കഴുത്തിൽ കെട്ടിക്കൊണ്ടു വരാഹങ്ങളോടുകൂടെ കളിക്കുന്നു. അതിലുള്ള വ്യാധന്മാർ പലവിധങ്ങളായ മാസങ്ങളെ ഭുജിച്ചുകൊണ്ട് ഒരിക്കലും ദുഃഖിതരായിരുന്നില്ല. ആ പർവ്വതത്തിൽ അനേക വ്യാധന്മാർക്കു വാസസ്ഥലമായ ഗോധാപുരം എന്ന ഒരു സ്ഥലമുണ്ട്. അതു പഴയ മാസങ്ങളിൽനിന്ന് ഉത്ഭവിച്ചതായ ആമഗന്ധത്താൽ വ്യാപിതമായ ദിക്കുകളോടുകൂടിയതായിരുന്നു. കിരാതസൈന്യങ്ങളുടെ അനേക കുടിലുകളാലും അനേകം സേനാനാഥന്മാരും സമ്പുഷ്ടമായിരുന്നു. സിംഹം, വ്യാഘ്രം, വരഹം, ഗജം ഇവകളുടെ തോലുകളാൽ വെയിലിനെ മറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഗോധാപുരത്തിന്നു നാഥനായി സകല വ്യാധന്മാർക്കും ശ്രേഷ്ഠനായി നാഗൻ എന്നൊരുവൻ ഉണ്ടായി. അവന്നു സകല പർവ്വതങ്ങളിലുമുള്ള വ്യാധന്മാരെല്ലാം കല്പം കൊടുത്തിരുന്നു. അവൻ അതിസമ്പന്നനും സകല രാജാക്കന്മാർക്കും സമ്മതനുമായിരുന്നു. അവൻ തനിക്കു തുല്യവാംഗജയായ ഭാര്യ എന്ന സ്ത്രീയെ വിവാഹംചെയ്തു പിടിയായാൽ ഗജശ്രേഷ്ഠനെന്നുപേരെടുത്തോഷിച്ചു. അവൻ രൂപവതിയും യൌവനവതിയും സൌജന്യശാലിയുമായ അവളോടുകൂടെ രമിച്ചുകൊണ്ടു യോഗിയായവൻ ബ്രഹ്മവിദ്യയെക്കണ്ടു രമിക്കുന്നതുപോലെ സന്തോഷിച്ചു. ഹെ മനികളെ! ഇങ്ങിനെ സുഖമായി വസിക്കുന്ന നാഗനു പുത്രനുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ നാഗന്റെ ഭാര്യ അതിദുഃഖിതയായിട്ടു നാഗനേയും ദുഃഖിപ്പിച്ചു. ഭാര്യയിൽ അതിശ്വേദമുള്ളവനായ നാഗൻ അനേക ദിവ്യവസ്ത്രാഭരണങ്ങളെ

അവൾക്കു കൊടുത്താലും അവൾക്ക് അതിലൊന്നിലും ആഗ്രഹമില്ല. അവൾ മദ്യത്തെ പാനാചെയ്യാതായി. മാംസത്തിലും ഇഷ്ടമില്ലാതായി. ഒരു ഭക്ഷ്യവും അവൾ ഭക്ഷിക്കാതായി. അവൾ കസ്തൂരിതിലകത്തേയും ധരിക്കാറില്ല. ക്ഷമജലത്തിൽ സ്നാനവും ചെയ്യാറില്ല. തലമുടി നല്ലവണ്ണം ശോധനചെയ്തു കെട്ടാറില്ല. ഇങ്ങിനെ ദുഃഖിതയായ ഭാര്യയെ കണ്ടു ദുഃഖിതനായ നാഗൻ പുത്രനില്ലാത്ത ഗൃഹത്തിൽ ഒന്നാം സുഖമായി കണ്ടില്ല. ഇങ്ങിനെ കുററക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ദിവസം നാഗൻ സ്വജനങ്ങളെയെല്ലാം വിളിച്ചുനിൽപ്പിനിറങ്ങി. ഞാൻ പുത്രനില്ലാത്തവനാണ്. അതിനാൽ അതിദുഃഖിതനാണ്. ഞാനും എറൻ ഭാര്യയും നിന്ദന്മാർതന്നെ. എറൻ വാശത്തിൽ എന്നപ്പോലെ ഭാഗ്യഹീനനായിട്ടു മരവ ആകത്തന്ന ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഞാൻ എവിടെയെങ്കിലും പോയ്ക്കിട്ടായാ, പുത്രനില്ലാതെ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടു ഫലമന്ത്. എനിക്ക് ഒരു പുത്രനുണ്ടാകുവാനുള്ള ഉപായം വല്ലതുമാണ്ടെങ്കിൽ എറൻ പ്രാണനെ കളഞ്ഞിട്ടും ഞാൻ അതു ചെയ്യാം. ഇങ്ങിനെ നാഗന്റെ വാക്കുകേട്ടു ചില വ്യാധുദ്ധന്മാർ പറഞ്ഞു. നമ്മുടെ ഗ്രാമത്തിന്നു പുറത്തായി ഒരു യോഗിനിയായ ശബരസ്ത്രീ ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. അവളെ കണ്ടു ചോദിച്ചാൽ നിവൃത്തിയുണ്ടാകും. എന്നു പറഞ്ഞു നാഗനേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു അനേക ഭക്ഷണദ്രവ്യങ്ങളേയും തേൻ, നെയ്യ്, നൂറുപാ അവിൽ ഇതെല്ലാം കൊണ്ടുപോയി അവളുടെ മുഖിൽവെച്ചു തൊഴുതു കൊണ്ടുനിന്നു. നാഗൻ 'നമസ്തരിച്ച്' ഒരിടങ്ങഴി മുത്തും അവളുടെ മുഖിൽ വെച്ചു. രത്നങ്ങൾ, പട്ടവസ്ത്രങ്ങൾ ഇവയും മുഖിൽവെച്ചു തൊഴുതുനിന്നു. ആ വൃദ്ധയോഗിനി അതെല്ലാം സ്വീകരിച്ചു കുറച്ചുനേരം വല്ലീസഹിതനായ ഷണ്മുഖദേവനെ ധ്യാനിച്ച് അല്പം തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. വല്ലീസഹിതനായ സ്തനമുത്തിയാണ് നമ്മുടെ വലുതായ കുലദൈവം. ആ ദേവനോ നാദിക്കു മുതൽ ഇവൻ കൊടുത്താൽ ആ ദേവന്റെ പ്രസാദത്താൽ നാഗനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠനായ പുത്രനുണ്ടാകും. അതിന്നു ഞാൻതന്നെ ജാമ്യം. ഇങ്ങി

നെ അവർ പാഞ്ഞപ്പോൾ ശക്തനായ കൈയോടെ കേട്ടു. അതുകൊണ്ട് അവർ നാഗനെ ഏറ്റവും വിശ്വസിച്ചു. അവർ പ്രതിജ്ഞയുചെയ്തു. പിന്നെ നാഗൻ പറഞ്ഞു. ഹേ യോഗിനി! എനിക്കു പുത്രനാണായാൽ നൂറുകൾക്കു മേൽത്താൽ വല്ലഭേവികളെ കൊടുക്കാം. ആ ദേവി പ്രസാദിക്കുവാനുള്ള വിധമെല്ലാം ചെയ്യണം. അതു കേട്ടു വൃദ്ധപറഞ്ഞു. നിന്റെ ഭാര്യ ഞാൻ പറയുന്നതുപോലെ വ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചു ഒരു സാവധാനം ഇരുന്നാൽ വല്ലഭേവിയുടെ പ്രസാദത്താൽ മനോരമം സമ്പൂർണ്ണമായി ഭവിക്കും. എന്നാൽ അങ്ങിനെതന്നെ ഏകദേശം പറഞ്ഞു നാഗൻ അവന്റെ വിട്ടിലേക്കു പോയി തന്റെ ഭാര്യയോടു വൃത്താന്തമെല്ലാം പറഞ്ഞു സന്തോഷിച്ചു. പിറോദിവസം അവർ നാഗന്റെ കല്പനപ്രകാരം യോഗിനിയുടെ അടുക്കൽ പോയി നമസ്കരിച്ചു. അപ്പോൾ യോഗിനി ആചമനം ചെയ്തു ഭസ്മമെടുത്തു ദന്തയുടെ നെറ്റിയിൽ തൊട്ടു. പിന്നെ വല്ലഭേവിയുടെ പ്രീതിക്കായി ഒരു ശ്ലോകവും ഉപദേശിച്ചു.

നമോനമഃഷണുചവല്ലഭായൈ
നമോനമോനമൃജനാത്തിഹൈത്രേ
നമോനമസ്സർവ്വസമൃദ്ധിദായൈ
നമോനമസുദീശവല്ലഭപുത്രം.

ഷണുചവല്ലഭയായ ദേവിയെ നമസ്കരിക്കുന്നു. ആശ്രിതന്മാരുടെ ദുഃഖത്തെ നശിപ്പിക്കുന്ന ദേവിയെ നമസ്കരിക്കുന്നു. സർവ്വശുദ്ധ്യായിനിയായ ദേവിയെ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഹെ വല്ലഭേവി! എനിക്കു പുത്രനെ തരണം.

ഈ ശ്ലോകത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു വ്രതമനുഷ്ഠിക്കുവാൻ പറഞ്ഞു. അതുപ്രകാരം ദന്തമദ്യമാസങ്ങളെ വഞ്ചിച്ചുകൊണ്ട് അസിധാരാവ്രതംപോലുള്ള കഠിനവ്രതത്തെ ശരിയായനുഷ്ഠിച്ചു. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുമാസം കഴിഞ്ഞിട്ടും യാതൊരു ലക്ഷം

ണവും കണ്ടില്ല. അപ്പോൾ യോഗിനി ഷണ്മുഖപ്രീതിക്കായി മറ്റൊരു പട്ടുത്തെ ഉപദേശിച്ചു.

നമോനമശ്ശൈലസുതാത്മജായ
നമോനമോബഹിണവാഹനായ
നമോനമോവല്ലഭനോഹരായ
നമോനമോദേഹിസുതംഗ്ഗഹേശ.

പാവ്തീസുതനായ ഭവാനു നമസ്കാരം. മയിൽവാഹനനായ ഭവാനു നമസ്കാരം. വല്ലഭനോഹരനായ ഭവാനു നമസ്കാരം. ഹേ സ്തന്മുദുന്തെ! എനിക്കു ഒരു പുത്രനെ തരണം.

ഇങ്ങിനെ രണ്ടു പട്ടുത്തേയും യോഗിനി അവളെ പഠിപ്പിച്ചു. സന്തോഷത്തോടെ കാൽസാധിച്ചു എന്നു നിശ്ചയിച്ചുകാളുക എന്നു പറഞ്ഞു. ദന്ത അങ്ങിനെ ചെയ്യുകൊണ്ട് ഏഴു ദിവസം കഴിഞ്ഞു. ഏഴാംദിവസം രാത്രി കിടന്നാണ്ടു ബോൾ ദന്ത സ്വപ്നത്തിൽ തന്റെ മടിയിൽ പൂണ്ണമായ ചന്ദ്രമണ്ഡലത്തെ വെച്ചതായും വീട്ടിന്റെ അകത്തു തേജസ്വിയായ ഒരു രാക്ഷസൻ നില്ക്കുന്നതായും കണ്ടു. പിറോദിവസം അവൾ ആ വൃത്താന്തത്തെ വൃദ്ധയോടു പറഞ്ഞു. വൃദ്ധ അത് ആരോടും പറയരുതെന്നു പറഞ്ഞു വളരെ സന്തോഷിച്ചു. അനന്തരം ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ദന്തയ്ക്കു ഗർഭിണിത്തരം കണ്ടുതുടങ്ങി. വ്യാധന്മാരെല്ലാവരും സന്തുഷ്ടന്മാരായി. പിന്നെ ദന്ത വ്രതത്തെ അവസാനിപ്പിച്ചു യോഗിനിയെ നമസ്കരിച്ചു നാഗൻ പുത്രനുണ്ടാവുന്നതിന്നു മുന്പേതന്നെ നൂറു റിടങ്ങി മുത്തു വല്ലഭദേവിയുടെ പ്രീതിക്കായി കൊടുത്തു. പിന്നെ ശുഭമായ ദിവസത്തിൽ ദന്തയ്ക്കു പ്രസവവേദന തുടങ്ങി. അതിതേജസ്വിനിയായ ഭാഗ്യയെ കണ്ടു നാഗൻ ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചു. സമുദ്രത്തിൽ ഇറങ്ങിയവൻ കൈകളെക്കൊണ്ടു തുഴഞ്ഞു മറകര എത്തിയവനെപ്പോലെ നാഗൻ തനിക്കുണ്ടാവുന്ന പുത്രനെ കാട്ടാളരാജാവേക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു.

അനന്തരം ശുഭഗൃഹങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയുള്ളതായ ശുഭലഗ്നത്തിൽ ഭക്ത പടിഞ്ഞാറെ ദിക്ഷ ചന്ദ്രനെയെന്നപോലെ ഒരു പുത്രനെ പ്രസവിച്ചു. നാഗൻ പുത്രജനനത്തെ കേട്ടു കണ്ണുകാണാത്ത വന്നു കണ്ണുകിട്ടിയതുപോലെ അത്ഭുതം സന്തോഷിച്ചു. വ്യാധന്മാർക്കുല്ലാവർക്കും മദ്യത്തെ കൊടുത്തു. നാഗൻ വൃദ്ധയോഗിയെ സാക്ഷാൽ വല്ലഭദേവി തന്നയാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. പല വാദ്യലാപനികൾ ആകാശത്തിലും ഭൂമിയിലും പരന്നു. ദേവകൾ ഗോധാപുരത്തിൽ പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു. വ്യാധന്മാരെല്ലാവരും കാപ്പുവൃന്ദങ്ങളേയും കൊണ്ടുവന്നു നാഗനെ സേവിച്ചുനിന്നു. ഗന്ധർവ്വന്മാർ മനോഹരമായി പാടി. ഗന്ധർവ്വസ്രീകൾ നൃത്തവും ചെയ്തു. എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലാവത്തക്കവണ്ണം അശരീരിവാക്കും ഉണ്ടായി. ദേവയുടെ പുത്രനായി ജനിച്ച ഈ ബാലൻ ശിവഭക്തനായി ഭവിക്കും. മഹേശ്വരൻ ഇവന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ ഇവന്റെ നേത്രത്തെ കൊടുക്കുന്നതിനാൽ സാക്ഷാൽ വിഷ്ണുവിനേക്കാൾ അധികം കീർത്തി സമ്പാദിച്ചു പുണ്യലോകത്തെ അലങ്കരിക്കും. ഇങ്ങനെ ആകാശവാണി കേട്ടു സിദ്ധന്മാരെല്ലാം ധ്യാനിച്ചു. അനന്തരം ഭക്ത ആ ബാലന്റെ കോമളമായ രോദനശബ്ദത്തെ കേട്ടു യോഗസിദ്ധികൊണ്ടു യോഗിക്കുണ്ടാവുന്ന പരമാനന്ദത്തെപ്പോലെ ഏറ്റവും ആനന്ദത്തെ അനുഭവിച്ചു. അമ്മയാൽ ലാളിക്കപ്പെട്ട ബാലൻ വെളുത്ത പക്ഷത്തിൽ ഉദിക്കുന്ന ചന്ദ്രനെപ്പോലെ ക്രമത്തിൽ വളർന്നു. ശബരന്മാരടേയും ശബരസ്ത്രീകളുടേയും നേത്രങ്ങൾ ദാഹാത്മന്മാരായ ജനങ്ങൾ പൂർണ്ണാമൃതതടാകത്തെ ലഭിച്ചു സന്തോഷിക്കുന്നതുപോലെ ആ ബാലനെ കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു. നാഗൻ ആ ബാലന്റെ നീലമായ ദേഹവസ്ത്രത്തെ അനുസരിച്ചു നീലൻ എന്നു പേർ വിളിച്ചു. മുട്ടുകൾ കത്തിക്കൊണ്ട് ഓടിനടക്കുന്ന ആ ബാലനെ കണ്ടിട്ട് ആ വ്യാധവ്രതകൾക്കുണ്ടായ സന്തോഷത്തെ സാക്ഷാൽ സദാശിവൻ മാത്രമേ അറിയുകയുള്ളൂ. പല്ലുകൾ മുറുക്കുന്ന ആ ബാലന്റെ ചുരുക്കമല്ലാത്ത മനോഹരവാക്കുകൾ അവക്ക് അമൃതതുല്യങ്ങളു

ജായിരുന്നു. നാഗൻ ആ ബാലന്നു വെട്ട്, കൊല്ല്, അടിക്കു് എന്നിങ്ങനെയുള്ള വാക്കുകളെ പഠിപ്പിച്ചു. ആ കുട്ടി മണ്ണിൽ കളിക്കുമ്പോൾ മറയ്ക്കു വ്യാധബാലന്മാരെ ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടു കളിക്കും. അങ്ങനെയുള്ള കുട്ടിയെ കണ്ടു നാഗന്നു ഭക്ഷണം തിന്നാൻ ഓർമ്മകൂടി ഇല്ലാതായി. വ്യാഘ്രം, സൂകരം, കരടി, സിംഹം, ഗജം ഈവക മൃഗശിശുക്കളുടെ കൂടെ കളിക്കുന്ന ബാലനെ കണ്ടു നാഗൻ അടിക്കു്, അടിക്കു് എന്നു പറയും. ആ ബാലന്നു വളരെ ശൌർയ്യമുള്ള രണ്ടു നായിക്കുട്ടികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവകൾ ബാലൻ ഉണ്ണുമ്പോഴും ഉറങ്ങുമ്പോഴും ഒരുമിച്ചു തന്നെ ഇരിക്കും. ആ ബാലനെ വൃദ്ധനായ യോഗിനി ദിനന്തോരം വല്ലിയുടേയും ഷണ്മുഖന്റേയും കാരുണ്യത്താൽ നീ ഭീഷ്മയുസ്സായിരിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു സകല പീഡാപരിഹാരത്തിനായി ഭസ്മവും കൊടുക്കും.

എന്ന സ്തബ്ദോപപുരാണത്തിൽ

ഇരുപത്തിരണ്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ആ ബാലന്നു പന്ത്രണ്ടു വയസ്സാകുമ്പോൾ നാഗൻ അവന്നു് ആയുധാഭ്യാസം തുടങ്ങുവാനായി സകല വ്യാധന്മാരേയും വരുത്തി. ഹിമാലയം, മഹാമേരു, നിഷാധം, ശാസ്വമാദനം, വിന്ധ്യം, മഹേന്ദ്രം, മേഖരം, ത്രിശൂലം, മല്ലികാർജ്ജുനം പിന്നെയും മറയ്ക്കു പർവ്വതങ്ങളിൽ വസിക്കുന്ന വരായ സർപ്പവ്യാധന്മാരും കാഴ്ചവ്യങ്ങളോടുകൂടി വന്നു. നാഗൻ അവരെയെല്ലാം ജാതിമർച്ചാഭ്രപ്രകാരം മദ്യമാസങ്ങളാൽ സൽക്കരിച്ചു. കപ്പമായി കൊണ്ടുവന്ന ദ്രവ്യമെല്ലാം സ്വീകരിച്ചു ശുഭഭുഹൃത്തത്തിൽ ബാലനെ പുതിയ വ്യാഘ്രചർമ്മത്തിൽ കിഴക്കോട്ടു നോക്കി ഇരുത്തി നാഗൻ തന്റെ ചുരികയെ കൊടുത്തു. അപ്പോൾ ശബരസ്ത്രീകൾ അവരുടെ കുലാചാരപ്രകാരം കൂമന്റെ ശബ്ദം പോലെ ശബ്ദിച്ചു. പിന്നെ നാഗൻ ബാ

ലാൻ കയ്യിൽ വിരലിന്റെ രക്ഷയുള്ള തോലായിട്ട് ഇടത്തെ കയ്യിൽ വില്ലിനെ കൊടുത്തു. വലത്തെ കയ്യിൽ ഒരു ശരവും കൊടുത്തു ബാലനോട് ആ സദസ്സിൽവെച്ചു പാഞ്ഞു. ഹെ ബാലക! നിന്റെ മുമ്പിലുള്ള ശരീവൃക്ഷത്തിൽ കെട്ടിയിരിക്കുന്ന പനിക്കുട്ടിയെ ലക്ഷ്യമായി വില്ലിന്റെ ഞാണിനെ കാതോളം വലിച്ച് ഒരു ശരമയച്ചു ലക്ഷ്യത്തെ ഭേദിക്കുക. ഇങ്ങിനെ നാഗൻ പറഞ്ഞുകേട്ടു നീലൻ വില്ലിനെ കലച്ചു ശരത്തെ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കയച്ചു. ആ ശരം ചെന്നു വരാഹശിന്തുവിനെ ഭേദിച്ചു. അതു കണ്ടു സകല വ്യാധന്മാരും ഞാലിച്ചുകൊണ്ടു നല്ലതു നല്ലത് എന്നു പാഞ്ഞു. പിന്നെ ആ ബാലനെക്കൊണ്ടു വ്യാധവൃദ്ധന്മാരെ നമസ്കരിപ്പിച്ചു. നാഗൻ പുത്രനെ ആലിംഗനം ചെയ്ത് അനിവ്യാധനമായ സുഖത്തെ അനുഭവിച്ചു. അനന്തരം സർവ്വവ്യാധന്മാരും നാഗനാൽ സൽകൃതന്മാരായിട്ടു നാഗനോടും നീലനോടും യാത്രപറഞ്ഞു പിരിയുകയുംചെയ്തു. നീലൻ വ്യാധന്മാരുടെ ആചാര്യന്റെ ശിക്ഷയാൽ സർവ്വായുധങ്ങളിലും വിശേഷസാമർത്ഥ്യത്തെ ലഭിച്ചു. കല്ലും മുള്ളുകളും സ്ഥലങ്ങളിലും കാടുകളിലും അതിവേഗമായി ഓടുവാനും സിംഹങ്ങളെ തടുക്കുന്നതിലും ഭയമില്ലാതെ അവയെ മദ്ദിക്കുന്നതിലും അവന്നു സമനായി ആരും ഇല്ലെന്നായി. മൃഗങ്ങളെ പിടിച്ചാനായി വലവെക്കുന്നതിലും സിംഹങ്ങളോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിലും ജന്തുക്കളെ കൊല്ലുന്നതിലും വിടുന്നതിലും അവൻ അതിസമർത്ഥനായി ഭവിച്ചു. ദിവസന്തോറും നായാട്ടിൽ ആ സക്തചിത്തനായ നീലന്റെ കൂടെ ഓടുവാൻ മാരുള്ള വ്യാധന്മാർ ശക്തന്മാരായില്ല. അനവധി ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളുള്ള കാട്ടിൽ വസിക്കുന്ന നീലൻ അറിയാത്ത കാടുകൾ ഒന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവന്റെകൂടെ എപ്പോഴും പിരിയാതെ നടക്കുന്ന രണ്ടു സുഹൃത്തുക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ നാഗന്റെ സേനാപതിയുടെ പുത്രന്മാരായ വലിശനെന്നും കണിശനെന്നും പേരായ രണ്ടു വ്യാധന്മാരായിരുന്നു. നീലൻ അവരോടുകൂടെ രാവിനെ പൂർണ്ണ പകൽമുഴുവനും നായാട്ടുചെയ്തു രാത്രി വീട്ടിലേക്കു

ടങ്ങിവരാ. ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു സാവസരം കഴിഞ്ഞു. കാട്ടിൽ തന്നെ തിരിഞ്ഞുകാണ്ടിരിക്കുന്ന നീലനും കാരാ വെയിലും മഴയും മാരം ഭുസ്സുവുമായില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ വ്യാധനാർ വന്നു നാഗനോടു തൊക്കിക്കിടന്നുള്ള കാട്ടിൽ ഭുഷ്മഗുണങ്ങളെക്കണ്ടു വളരെ ഉപദ്രവമുണ്ടെന്നും അതു രീതിതരേണമെന്നും പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു നാഗൻ അവരോടു പറഞ്ഞു. ഹെ വ്യാധനാരെ! എനിക്കു മുമ്പാത്തപ്പോലെ നായാട്ടിന്നു മാരം ശക്തിയില്ല. വൃദ്ധനായതുകൊണ്ടു കണ്ണിന്നും മാരം കാഴ്ചയില്ലാതെ ഞാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുന്നതു നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടില്ല. നിങ്ങൾ ചെറുപ്പക്കാരാണല്ലോ. ആയുധങ്ങളുമുണ്ട്. നല്ല നാക്കുളളയുക്തി ഭുഷ്മഗുണങ്ങളെ കൊല്ലവിൻ. . അതുകേട്ടു വ്യാധനാർ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ നിന്നെക്കൊല്ലം ബലവാനായ നിന്റെ പുത്രനെ ഞങ്ങളാക്കമിച്ചയക്കുക. നാഗൻ അതുകേട്ട് അവനോടു പ്രീതിക്കായി നീലനെ അവരോടുകൂടെ അയച്ചു. നീലമേഘമുലനായ നീലൻ സുഹൃത്തുക്കളോടുകൂടി വ്യാധസേനയാക്കമിച്ചു ഭുഷ്മഗുപിഡിതമായ കൊടുകാട്ടിലേക്കു പോയി. വ്യാധനാർ കാട്ടിലെല്ലാം വലക്കുട്ടി പിടിക്കു്, അടിക്കു് എന്നിങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു നാലുഭാഗത്തും നിന്നു. കാടുമുഴുവനും നാക്കുളളുടെ ശബ്ദംകൊണ്ടു മുഴങ്ങുന്നതു കേട്ടു മൃഗങ്ങൾ സാശയത്താൽ ആകാശത്തിൽ മേഘങ്ങൾ ഓടുന്നതു പോലെ അങ്ങമിങ്ങും ഓടിത്തുടങ്ങി. വ്യാധനാർക്കും നീലനും മൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുവാൻ തുടങ്ങി. നീലന്റെ ബാണങ്ങളാൽ വളരെ ഭുഷ്മഗുങ്ങൾ ചത്തൊടുങ്ങി. നാനാമൃഗങ്ങളും ആകുലങ്ങളായി ഭവിച്ചു. കലക്കിയ സമുദ്രജലാഃപാലെ കാടെല്ലാം ഇളകി വശായി. ഒരു ലതാഗൃഹത്തിൽനിന്നു പേടിചോടുന്ന ഒരു കൃഷ്ണാമൃഗത്തിന്റെ പിന്നാലെ നീലൻ തെക്കോട്ടു് ഓടി. അവന്റെ സുഹൃത്തുക്കളായ രണ്ടു വ്യാധനാർക്കും അവന്റെ പിന്നാലെ ഓടി. കൃഷ്ണാമൃഗമാക്കിട്ടു കണ്ടു കണ്ടില്ല എന്ന വിധത്തിൽ ക്ഷീണിച്ചവനായ നീലനെ മാരിചൻ ശ്രീരാമനെന്നെന്നപോലെ വളരെ ദൂരം കൊണ്ടുപോയി. അങ്ങിനെ ഓടി

പ്പോകുന്ന കൃഷ്ണമൃഗത്തിന്റേയും നീലന്റേയും മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു സൂകരം വന്നുവെട്ടു. നീലൻ അതിനെ കണ്ടുവേഗം ഒരു ശരമയച്ചു. അതിന്റെ ദോഹത്തിൽനിന്നു ശരം എടുക്കുന്ന ഇടയിൽ കൃഷ്ണമൃഗം കാട്ടിൽ മാഞ്ഞുപോകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ വിശപ്പുകൊണ്ടും ദാഹംകൊണ്ടും ഉണ്ണുകൊണ്ടും ആത്മനായ നീലൻ അങ്ങിനെതന്നെയുള്ളവരായ സുഹൃത്തുക്കളോടു പറഞ്ഞു. മൃഗം കാട്ടിലേക്ക് ഓടിക്കളഞ്ഞു. നമ്മൾ വിശപ്പുകൊണ്ടു പരിശ്രാന്തന്മാരുമായി, കുറച്ചു വെള്ളം കിട്ടിയാൽ നമ്മളുടെ ക്ഷീണം തീർക്കാമായിരുന്നു. അതു കേട്ടു കണിശൻ പറഞ്ഞു. വളരെ രുചിയുള്ള മാംസമുണ്ടല്ലോ അതു ഭക്ഷിക്കുക എന്തിന്നു താമസിക്കുന്നു. നീലൻ— മാംസം പാകംചെയ്യാൻ തീ കാണുന്നില്ലല്ലോ. യാതൊരുപായവും കാണുന്നില്ലല്ലോ. എന്നു പറഞ്ഞു ക്ഷീണംകൊണ്ട് ഒരു മരത്തെ പിടിച്ചുനിന്നു. അപ്പോൾ കണിശൻ പറഞ്ഞു— ഹെ സാവെ! ഞാൻ ഒന്നു പറയാം, അതു കേൾക്കുക. ഇവിടെനിന്നു രണ്ടുനാഴികവഴി ദൂരത്തു വലുതായ ഒരു പച്ചതറ കാണുന്നു. അതു സിദ്ധന്മാർ, ചാരണന്മാർ, ഗന്ധർവ്വന്മാർ, ദേവന്മാർ ഇവരാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടതാണ്. ഫലങ്ങളുടെ ഭാരത്താൽ താണിരിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളാലും പുഷ്പങ്ങളാലും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അനേകം താഴ്വരകളോടുകൂടിയതുമാണ്. അതിന്റെ വടക്കുഭാഗത്തു സ്വപ്നമുഖിയെന്നു പേരായ ഒരു നദിയുണ്ട്. നാനാതരങ്ങളായ സുഗന്ധപുഷ്പങ്ങളാൽ വാസിതയായ ആ നദിയിൽ മത്സ്യങ്ങൾ നെയ്യുരുട്ടിവെച്ചതുപോലെ നടക്കുന്നു. അവിടെ പോയി ആ നദിയിൽ കുളിച്ചു വെള്ളവും കുടിച്ച് ആ മത്സ്യങ്ങളേയും തിന്നാൽ നിനക്കു മടങ്ങിവരുവാനുള്ള ബുദ്ധി ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. മുഖ്യ ഞാൻ നായാട്ടിന്നു വന്നപ്പോൾ ആ ‘നദിയെ കണ്ടു പരിചയമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു നമ്മൾക്ക് അവിടെക്കു പോവുക, വേഗം എടുന്ദീപ്തം. അതു കേട്ടു നീലൻ എഴുന്നീറ്റു വലിശനോടു പറഞ്ഞു. ഞാൻ കൊന്ന വരാഹത്തെ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു നീ ഇവിടെ ഇരിക്കുക. നിനക്കു വെള്ളം ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുവ

ന്നു തരാ എന്നു പാഞ്ഞു നീലൻ കണിശനോടുകൂടി പുറപ്പെട്ട മാറ്റത്തിൽ കണ്ട തുരുകനങ്ങളെ ഞ്ഞാലിച്ചുകൊണ്ട് അവർ മുഹൂർത്തനേരത്താൽ ആ പർവ്വതത്തിൽ എത്തി. നീലൻ പർവ്വത സമീപത്തിൽ സ്വപ്നമുഖിയെന്നു പേരായ നദിയെ കണ്ടു. അതിസാദൃശ്യമായും ശീതളമായും സ്വച്ഛമായുമുള്ള ജലത്തോടുകൂടിയതായും പാമ്പന്മാരുടെ പരിശ്രമത്തെ തിരമാലകളുടെ മാധുര്യത്താൽ തീർന്നപ്പട്ടതായും തീരങ്ങളിലുള്ള അനേകവൃക്ഷശിഖരങ്ങളിൽ വസിക്കുന്നവകളായ പക്ഷികളുടെ നാദങ്ങളാൽ ശബ്ദമായൊന്നുള്ളതായ ദിക്കുകളോടുകൂടിയതായും സ്നാനം ചെയ്യുന്ന മുനമ്പുവങ്ങളുടെ ശിഷ്യകോടികളാൽ സങ്കലമായും കാളഹസ്തീശ്വരന്മാർ നിർമ്മാലപുഷ്പങ്ങളാൽ ശോഭിതമായ പ്രാഹര്യത്തോടുകൂടിയതായും മത്സ്യം, കൂടും മുതലായ ജലജന്തുക്കളുടെ സഞ്ചാരത്താൽ ഇളകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന താമരപ്പൂക്കളോടുകൂടിയതായും പത്മങ്ങളുടെ മകരന്ദരസന്തത ആസ്വദിപ്പാനായി വരുന്ന മദിച്ച വണ്ടുകളുടെ ത്യാകാരശബ്ദത്താൽ നാദിതയായും ഹാസപക്ഷിയുടെ കൊക്കുകളാൽ കൊത്തപ്പെട്ടതാമരത്തണ്ടിൽ അതിശ്രദ്ധാവതിയായ ഹംസിയോടുകൂടിയതായും സ്നാനം ചെയ്യുന്നവരായ സ്വപ്നാകുസംഗ്രാസികളുടെ സുനങ്ങളിലുള്ള കസ്തൂരിപകത്താൽ കലങ്ങിയതായും ജലപാനത്തിനായി ഇറങ്ങിയ കാട്ടാനകളുടെ മദജലത്താൽ അലംകൃതയായും സിംഹങ്ങളാൽ കൊല്ലപ്പെട്ട മത്തഗജങ്ങളുടെ മസ്തകങ്ങളിലുള്ള മുത്തുകളാൽ ശോഭിതയായും ഇളംകറകപ്പല്ലുകൾപോലെ ശ്യാമമുഖങ്ങളായ രോമങ്ങളാൽ വിചിത്രവർണ്ണങ്ങളായ മൃഗങ്ങളാൽ മനോഹരയായും തീരങ്ങളിലുള്ള ലതാഗൃഹങ്ങളിൽ ഉണക്കവാൻ ഇട്ടതായ വൃദ്ധമുനികളുടെ വല്ലലങ്ങളാൽ ശോഭിതയായും ഓടപ്പഴങ്ങൾ ചതച്ചതിനാൽ മനോഹരങ്ങളായ കല്ലുകളോടുകൂടിയതായും ഗന്ധവ്യന്മാരുടെ ഗാനമാധുര്യത്താൽ ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്ന കല്ലുകളാൽ മനോഹരയായും തീരങ്ങളിലുള്ള മുളകളിൽ വാലുകൾ പെട്ടതിനാൽ ആർത്തങ്ങളായ ചമരീമൃഗങ്ങളോടുകൂടിയതായും നിധികളുള്ള സ്ഥലത്തിൽമാത്രം ക്രിഡിക്കുന്നവകളായ പാമ്പു

രീടപങ്കികൾ ക്രീഡിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെല്ലാം വ്യാധന്മാരാൽ തറയ്ക്കപ്പെട്ട അടയാളക്കുറ്റികളോടു കൂടിയതായും പ്രകാശമാനമായ ചുഴിയാകുന്ന നാഭിയോടുകൂടിയതായും നീലോല്പലങ്ങളായ നേത്രങ്ങളോടുകൂടിയതായും മണൽത്തിട്ടാകുന്ന ഉന്നതനിരംബരത്തോടുകൂടിയതായും ശുദ്ധനരയാകുന്ന ഉത്തമവസ്ത്രത്തോടുകൂടിയതായും വിടന്ന് താമരപ്പൂവാകുന്ന മുഖത്തോടുകൂടിയതായും ചണ്ടികളാകുന്ന ദീപ്തകണ്ഠത്തോടുകൂടിയതായും ഹാസമാകുന്ന ചാരുഗന്ധത്തോടുകൂടിയതായും ചക്രവാകങ്ങളാകുന്ന സുനന്ദങ്ങളോടുകൂടിയതായും ആഭരണങ്ങളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടവരെന്നുപോലെയിരിക്കുന്ന സമുദ്രപതിയായ ദിവ്യനദിയെ കണ്ടു നീലൻ അരിസന്തുഷ്ടനായി സുഹൃത്തോടുകൂടെ അതിൽ ഊങ്ങി സ്നാനചെയ്തു പരമാനന്ദഭരിതനായി ഭവിച്ചു. ആ ക്ഷണത്തിൽ സപ്തമുഖിസ്നാനത്താൽ നീലന്റെ സകലദുരിതങ്ങളും നശിച്ചു. അവൻ മനസ്സു നിർമ്മലമായും ഭവിച്ചു. അവൻ വളരെ ജന്മങ്ങളാൽ സമ്പാദിച്ചുവെച്ച ഭാഗ്യമാകുന്ന കല്പകവൃക്ഷം അവന്നു ഫലത്തെ കൊടുപ്പാനായി ഉദ്യമിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപരമ്പരയ്ക്കിടയിൽ

ഇരുപത്തിമൂന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു— അനന്തരം നീലൻ നദിയിൽനിന്നു കയറി കണിശൻ പഠിച്ചുകൊടുത്ത നല്ല ഫലങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ചു ക്ഷീണമെല്ലാംതീർന്നു സന്തുഷ്ടനായും തൃപ്തനായും ഭവിച്ചു. അവൻ സുവർണ്ണമുഖിതീരത്തിലുള്ള ആകാശം തൊടുന്ന വൃക്ഷങ്ങളെ നോക്കിക്കൊണ്ടു വില്പംശരവും ധരിച്ചു നടന്നു. അനന്തരം ആ പട്ടുതത്തിന്റെ മുകളിൽ കാളഹസ്തീശന്റെ സേവയാൽ സന്തുഷ്ടമാനസന്മാരായ അപ്പാരസ്സുകളുടെ സംഭരണ ബുദ്ധിമുട്ടായി. അപ്പാരസ്സുകളുടെ ഭക്ഷണശബ്ദത്തോട് ഇടപേ

ന് വേണുസ്വപനത്താൽ വിചിത്രമായും മേഘശബ്ദപോലെയുള്ള മദ്യധപനിയാൽ മയിലുകൾക്കു കൌതുകപ്രദമായും താനസ്വപരങ്ങളെ ഉച്ചത്തിൽ പാടുന്നതുകൂട്ടു വൃക്ഷങ്ങൾ വൃഷ്ടിക്കുന്നതായും അതികഠിനങ്ങളായ കല്ലുകൾ ഉപിപ്പിക്കുന്ന വിദ്യയുള്ളതായും കാളഹസ്തീശന്റെ ഭ്രഷണങ്ങളാകുന്ന സപ്തശ്രേഷ്ഠന്മാരാൽ അനുമാദിക്കപ്പെട്ടതായും ഉള്ള അസ്സരസ്സുകളുടെ സാഗീതകാലാഹലാ സകലഭിക്ഷകളിലും വ്യാപിച്ചു. ആ സംഗീതധപനിയാൽ ആകൃഷ്ടചിത്തനായ നീലൻ കണിശനോടുപാഞ്ഞു. എന്റെ ക്ഷീണമല്ലോ തീൻ. വിശപ്പാദാഹവും ശമിച്ചു. സ്വപ്നമുഖീനദിയിൽ സ്നാനം ചെയ്യതുകൊണ്ടു ഞാൻ പരിശുദ്ധനായി സകലഭാരത്തെയും ഒഴിച്ചതുപോലെ എന്റെ മനസ്സ് പ്രസന്നമായിരിക്കുന്നു. അമൃതതുല്യങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങൾ കേൾക്കുന്നവരാല്ലാ ഇതെന്താണ്? സ്വഗ്തൃലോകം കീഴ്ക്കാട്ടിറങ്ങിയതുപോലെ പവ്വതശിഖരത്തിൽ കാണുന്നില്ലെ? അതുകേട്ടു കണിശൻ പാഞ്ഞു. നിന്റെ അച്ഛൻ പണ്ട് എന്നോടുകൂടി നായാട്ടിന്നുവന്നപ്പോൾ ഞാൻ ഇങ്ങിനെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ പവ്വതശിഖരത്തിൽ ഒരു ദിവ്യദേവതയുണ്ട്. ആ ദേവതയെ ദേവകൾ വന്നിട്ടാണ് വൃജിക്കുന്നതെന്നു വലിയ ജനശ്രുതിയുണ്ട്. ആ ദേവതയുടെ സേവയ്ക്കു പോകുന്നവർക്കു കയറിപ്പോകുവാനുള്ള വഴിയാണ് ഇതാകാണുന്നത്. ഒരു കാൽവെക്കുവാൻ മാത്രമേ സ്ഥവമുള്ളൂ. തേനീച്ചകളുടെ ശബ്ദത്തെ അനുസരിക്കുന്ന ധപനിയാണ് കേൾക്കുന്നത്. ഹൈന്ദവ! നിനക്ക് ആ ദേവതയെ കാണേണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ നമ്മൾക്ക് അവിടേക്കു പോവുക. അതുകേട്ടു നീലൻ അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചു കണിശനോടുകൂടെ ബലാപ്ത ധോംഗിന്ദ്രൻ യമനിയമാദികളാൽ പതുക്കെപ്പതുക്കെ സമാധിയെ ആരോഹണം ചെയ്യുന്നതുപോലെ ചെറിയ കൽപ്പടികളിൽ കൂടി പവ്വതശിഖരത്തിലേക്കു കയറി. വഴിയുടെ രണ്ടുഭാഗത്തും നില്ക്കുന്ന മുള്ളുകളിൽനിന്നു വീഴുന്ന മുത്തുകൾ ഉറച്ചു കിടക്കുന്നതായ കൽപ്പടികളിൽ കൂടി കയറി നീലനിറത്തിലു

ഈ ആനക്കൂട്ടികളെന്നപോലെ മേഘങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചുകാ
 ണിരിക്കുന്ന പവ്തത്തിന്റെ ഊർപ്പഭൂമിയിൽ എത്തി. ആ
 പവ്തശിഖരത്തിൽ ഉത്തമമായ വൃക്ഷവനത്തെക്കണ്ടു. കൃതമാ
 ല വനത്തോടുചേർന്നതായ ഉത്തമവിലപവൃക്ഷത്തേയും കണ്ടു. നീ
 ലൻ ആ വിലപവൃക്ഷത്തെ നോക്കിനടക്കുമ്പോൾ നാലുഭാഗ
 ത്താ ഒട്ടാ ക്രോധമില്ലാത്ത ചകുളായ അനവധി സപ്പ്ങ്ങളെ ക
 ണ്ടു. മുനി ശിവപ്രസാദത്താൽ സാസാരമാഗ്നിയിന്റെ അവ
 സാനത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതുപോലെ നീലൻ നടക്കുന്ന വഴിയുടെ
 അവസാനത്തെ പ്രാപിച്ചു. അവൻ ഓരോരടിവക്കുമ്പോൾ
 കോടിജന്മങ്ങളാൽ ആജ്ഞിച്ചതായ പാപങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചു
 പോയി. അതിനാൽ അവന്റെ മനസ്സ് ഏറാവും നിമ്ലമാ
 യി ഭവിച്ചു. അനന്തരം നീലൻ തവളയുടെനേരെ ഊതിക്കാ
 ണ്ടു പടമുയർത്തിയ സപ്പത്തിന്റെ പടപോലെയിരിക്കുന്ന താ
 യും കിഴക്കോട്ടുനോക്കിയിരിക്കുന്നതായും ഭക്തനാൽ പൂജിക്ക
 ഐട്ട പൂജമാലുങ്ങളാൽ മനോജ്ഞമായും കോടി സൂര്യതുല്യ
 പ്രകാശമായും കോടി ചന്ദ്രതുല്യശീതളമായും ഒരിക്കൽ കാണ
 ന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ സർവ്വാപഹരമായും സന്നിധിയിങ്കൽ മു
 നികളാൽ വെക്കപ്പെട്ടതായ കരക, പൂഷ്പ, എള്ള്, അക്ഷതാ
 ഇവകളോടുകൂടിയതായും ഗണ്ഡസ്ഥലത്തിൽ പാറിയ മത്തുഗ
 ജങ്ങളുടെ മദ്യലത്താൽ വാസിതമായും പുറകളിലുള്ള സ
 പ്ങ്ങളുടെ ശിരാരത്തങ്ങളാകുന്ന ദീപപുഷ്പാൽ പ്രകാശിത
 മായ ഭിക്ഷകളോടുകൂടിയതായും ദിവ്യവസ്തുത്താലെന്നപോലെ
 ശോഭിക്കുന്ന സപ്പവളയാൽ ചൂടാപ്പെട്ടതായും കസ്തൂരീമൃഗസ്ത
 ്ത്താൽ കസ്തൂരീഗന്ധത്തോടു കൂടിയതായും കാലമുതലു നിവാര
 ണമായും കാളഹസ്തീശ്വരൻ എന്ന പ്രസിദ്ധമായും ഇരിക്കുന്ന
 ദിവ്യമായ മഹേശ്വരലിംഗത്തെക്കണ്ടു. നീലൻ അതുകണ്ടിട്ടു
 യോഗിയായവൻ അന്തർഭാഗത്തുള്ള ജ്യോതിസ്സിനെക്കണ്ടു സ
 തോഷിക്കുന്നതുപോലെ അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു. വേഗം ഭൂ
 മിയിൽവീണു നമസ്കരിച്ചു പ്രദക്ഷിണവും ചെയ്തു. ഹെ സവാ
 മി! എന്തൊരക്ഷിക്കണേ എന്നുപറഞ്ഞു തൊഴുതുനിന്നു. അ

വന്നു ദോഹാർച്ചാ രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. ആനന്ദബാഷ്പവും കലശലായുണ്ടായി. സന്ധാരഭയനാശിനിയായ ഉത്തമഭക്തിയും അധരങ്ങളായി. ആ മഹേശ്വരലിംഗത്തെ ഏകാഗ്രചിത്തനായി നോക്കിക്കൊണ്ടുനില്ക്കുന്ന നീലാൻമാരുള്ള എല്ലാജന്മിയവൃത്തികളും നേത്രങ്ങളിൽതന്നെ സ്ഥിതിചെയ്തു. അങ്ങനെയോക്കിക്കൊണ്ടുനില്ക്കുന്ന നീലാൻ ആ മഹേശ്വരലിംഗപണ്ടു കണ്ടിട്ടില്ലാത്തതിനാലും അതിരമണീയമായതുകൊണ്ടും പുതിയതു പുതിയതായിത്തോന്നി. അതുകൊണ്ടു നീലാൻ തന്റെ ജാതിയേയ്യമാന്ന് അത്യാദരവോടെ ആ മഹേശ്വരലിംഗത്തെ സേവിച്ചു. അവൻ ദാഹാകൊണ്ട് ആത്മനായവൻ ജലത്തെ നഷ്ടനതുപോലെയും പാനം ചെയ്യുന്നതുപോലെയും ആശ്ലേഷാചെയ്യും പ്രാണിച്ചു എന്തോ കേൾക്കുന്നതുപോലെയും തന്റെ വശത്തിൽവരുത്തുവാൻ കൈകളെക്കൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ എടുക്കുന്നതുപോലെയും അനേക സാദൃശങ്ങളെ ചെയ്ത് ആ മഹേശ്വരലിംഗത്തെ ആലിംഗനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നീലാൻ മനോവൃത്തി വളരെക്കാലം കാണാതിരുന്ന മടങ്ങിവന്നവനായ പ്രിയനായ ജാരനിൽ ജാരസ്ത്രീയുടെ മനോവൃത്തിയെന്നതുപോലെ ദൃഢമായി സ്ഥിതിചെയ്തു. ഞാൻ ഇത്രകാലം ഈ ദേവനെ സേവിക്കാതെ കഴിച്ചുവെല്ലാം. അതു കഷ്ടതന്നെ. വെറുതെത്തന്നെ ഞാൻ ആയുസ്സിനെ കളഞ്ഞു. ഇന്നുമുതൽ ഞാൻ ഒരിക്കലും ഈ ദേവന്റെ സന്നിധിയിൽനിന്നു പിരിയുകയില്ല. ഇനിയെങ്കിലും ഈ കാളഹസ്തീശ്വരനെ സേവിച്ചു കൃതാർത്ഥനാവാം. ഇങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചു നീലാൻ കണിശനോടുപാഞ്ഞു. ഹെ സഖെ! ഈ ദേവന്റെ ശിരസ്സിൽ വാടിയപ്പുഷ്പങ്ങളെ ഇട്ടിരിക്കുന്നത് ആരാണ്. ഈ കാട്ടുപൂക്കളെല്ലാം ദേവന്റെ ശിരസ്സിൽ എങ്ങിനെ വീഴും. ഞാൻ ഇതെല്ലാം എടുത്തുകളഞ്ഞു പുതിയതായ നല്ല കൊന്നപ്പൂക്കളെക്കൊണ്ടു മാലയുണ്ടാക്കുകൊടുക്കാം. ഇങ്ങിനെ നീലാൻ പാഞ്ഞുതുകട്ടു കണിശൻ പാഞ്ഞു— ഞാൻ നിന്റെ അച്ഛന്റെയുടെ നായാട്ടിന്നു വന്നപ്പോൾ ഒരാൾ ഇ

വിടെ വരുന്നതു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവന്ന് ഒരുപിടി കടുമുണ്ട്. അതു ശിരോമദ്ധ്യത്തിൽ കെട്ടിവെച്ചിരിക്കുന്നു. മൂന്നു ചരടുകൾ ഇടത്തെ ചുമലിൽ ഇട്ടിട്ടുണ്ട്. അവൻ ദിവസവും വന്നു സ്വസ്തമുഖീനദിയിൽ കുളിച്ച് ഒരുകദാ ജലം കൊണ്ടുവന്ന് ഈ ദേവതയുടെ തലയിൻലാഴിക്കും. പുതിയ വിലപപത്രങ്ങളേയും കൊന്നുപുക്കളേയും മാത്രം തലയിലും കാലിലും ഇടുകയും എന്തോ ചിലതു പതുക്കെ പായുകയും ചെയ്തു വലുതായ ഒരു ചോരനുള്ള യെ വലാത്ത കൈകൊണ്ടു കാണിച്ച് അതിനെ എടുത്തുകൊണ്ടു ഗൃഹത്തിലേക്കു പോവുകയും ചെയ്തും. അവൻ മാത്രമേ കൈകൊണ്ടു തൊടുകയോ വെള്ളം തളിക്കുകയോ ചെയ്തുള്ളൂ. അന്യന്മാർ ചെയ്യാൽ ഈ ദേവത സഹിക്കുകയില്ല. ഇതു വളരെ ശക്തിയുള്ളതാണ്. നമ്മുടെ നിഴൽകൂടി ഇതിന്നു തട്ടരുത്. അതുകൊണ്ടു നീ ദൂരെ വരിക. ഞങ്ങളുടെ രാജാവിന്നു നീ ഒരു പുത്രനെ ഉള്ളു. ഇങ്ങിനെ കണിശൻ പാലത്തു കേട്ടു നീലൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഇതു കാട്ടാളന്മാരായ നമ്മളുടെ കലാരാവമാണല്ലോ. പവ്വതത്തിലും കാട്ടിലും വസിക്കുന്നതു കണ്ടില്ലേ? അതിനാൽ നമ്മളുടെ ദൈവമാണ്. നീ എന്റെ സുപുത്തായതുപോലെ ഈ ദൈവത്തിനേയും രണ്ടുമൂന്നു ദിവസം കൊണ്ടു ഞാൻ അതിപ്രിയനാക്കാം. നീ കണ്ടോ. ഭക്തികൊണ്ട് എന്താണ് സാധിക്കാത്തത്. സ്വസ്തമുഖീജലം സുലഭമാണ്. പുഷ്പങ്ങളും സുലഭമാണ്. മുഗമാംസങ്ങളും ധാരാളമുണ്ട്. ഈ ദേവനെ പൂജിക്കുവാൻ എന്തു പ്രയാസമാണ്. ദേവന്റെ പ്രസാദത്തിന്നു ജന്മകർമ്മങ്ങളല്ല കാരണം. ഭക്തി തന്നെയാണ് കാരണം. ഞാൻ ജാതികൊണ്ടു ഹീനനാണെങ്കിലും ആ ദേവനെ പ്രിയനാണ്. എന്റെ മനസ്സ് ഇവിടെ രമിക്കുന്നതുപോലെ എന്റെ അച്ഛന്റെ വീട്ടിൽ രമിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ആനന്ദഭരിതനായി ഇവിടെ വസിക്കാം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു നീലൻ മഹേശ്വരൻ. സന്നിധിയിൽ ചെന്നു തൊഴുതു കൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഹെ ദേവ! ഭവാൻ എല്ലാ ലോകങ്ങൾക്കും പ്രഭുവാണ്ല്ലോ. എന്തിനാണ് ഈ പവ്വതാഗ്രത്തിൽ വസിക്കു

ഞാൻ? ഞങ്ങളുടെ ജാതിക്കാരാണ് പരിജനാ ഏകിൽ ഇവിടെ
 ഒത്തുനേയും കാണുന്നില്ല. ഞാൻതന്നെ ഭവാനു സാരായമാ
 യി രാവും പകലും ജ്വരിക്കാം. എന്റെ അപരാധത്തെ പറ്റി
 ക്ഷമ, എന്നു ഭാസനായി സ്വീകരിക്കുക, ഞാൻ ഭവാനെ
 വന്ദിക്കുകമാത്രം ചെയ്യുന്നു, എന്നിൽ പ്രസാദിക്കുക, ഇങ്ങി
 നെ നീലൻ മഹേശ്വരൻ ആത്മാവിനെ അർപ്പണംചെയ്ത മ
 ഹേശ്വരനെ പൂജിപ്പാനുള്ള ഉദ്യമങ്ങളെ ചെയ്യൂ. ശിവലിംഗ
 ത്തിന്റെ നാലുഭാഗവും ശരങ്ങളാൽ പല്ലുകളേയും ചെടികളേ
 യും മാത്രം കളഞ്ഞു വെടിപ്പാക്കി. ഭക്തികാണ്ടു തന്റെ ദുരിത
 ങ്ങളെയും ദൂരത്താക്കി. നായാട്ടുചെയ്ത വളരെ മൃഗങ്ങളെ കൊ
 ണ്ടുവന്നു നീലൻ വലുതായ ചിന്തയിൽ അകപ്പെട്ടു. നദീജലം
 വളരെ ദൂരത്താണ്. പുഷ്പങ്ങളും അടുത്തില്ല. കുടം മുതലായ
 സാധനങ്ങൾ ഒന്നും എനിക്കില്ല. ഞാൻ എങ്ങിനെയാണ് ഭേ
 വാനെ പൂജിക്കുന്നത്. ഇങ്ങിനെ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന
 നീലന് ഒര ബുദ്ധി തോന്നി. അങ്ങിനെ തന്നെയെന്നു നിശ്ച
 യിച്ചു. ആ മഹാത്മാവു ചെയ്ത കർമ്മ അന്യന്മാരാൽ അസാധ്യ
 മാണ്. ഹെ മൂനികളേ! ആഭക്തിസാഹസത്തെ നിങ്ങൾ കേൾ
 ക്കവിൻ. അവൻ മഹേശ്വരന് അഭിഷേകജലം എടുക്കുവാൻ
 ഉള്ള കുടമായി തന്റെ മുഖത്തെ നിശ്ചയിച്ചു. ചെരിപ്പിട്ട കാൽ
 കൊണ്ടു മഹേശ്വരന്റെ ശിരസ്സിലുള്ള നിർമാല്യത്തെ തട്ടിക്കള
 യുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. ദൂരത്തിൽനിന്നു പുഷ്പങ്ങളെ കൊണ്ടുവ
 രുവാനുള്ള പൂക്കളാട്ടു തന്റെ കേശഭാരമാക്കി. നിവേദ്യപാത്രം
 തന്റെ വലത്തെ കയ്യാക്കി. അനന്തരം നീലൻ മാംസങ്ങളെ
 യെടുത്ത് അഗ്നിയിൽ പാകംചെയ്തു ശരക്കാരണ്ടെടുത്ത് ഉരവി
 തണുപ്പിച്ച് ഇതു ഭേവന്നു ഭക്ഷിപ്പാൻ നന്നായിരിക്കുമോ ഇതു
 സ്വാദായിരിക്കുമോ എന്നു പരീക്ഷിച്ചു കൊടുക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ
 ദ്രോഹമായിരിക്കും എന്നു വിചാരിച്ചു പല്ലുകൊണ്ടു കടിച്ചു നാ
 വുകൊണ്ടു രുചിനോക്കി സ്വാദുള്ള മാംസമെടുത്തു തേൻമോത്തു
 മലവാഴയുടെ ഇലയിൽ പൊതിഞ്ഞു സ്വർണ്ണമുചീനയിൽ കു
 ളിച്ചു തലയിൽ പുഷ്പങ്ങളെ അറത്തുവെച്ചു വായിൽ ജലവും നി

ാച്ചു് ഇടത്തെ കൈകൊണ്ടു വില്ലും ശരവുമെടുത്തു വലത്തെ കയ്യിൽ മാംസപ്പെറ്റാതിയുമെടുത്തു ഖഭരപ്പെട്ട കാളഹസ്തീശപരൻ ഇരിക്കുന്നേടത്തുപോയി ചെർപ്പിട്ട കാലിനാൽ ഒട്ടും ശങ്കകൂടാതെ ഭക്തിയാൽ മഹേശ്വരലിംഗത്തിൽ കിടക്കുന്ന നിമ്മാല്യങ്ങളെ തള്ളിക്കളഞ്ഞു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
ഇപ്രകാരം പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഇങ്ങിനെ നീലൻ മഹേശ്വരശിരസ്സിൽനിന്നു നിമ്മാല്യത്തെ കളഞ്ഞു വായിലുള്ള വെള്ളത്താൽ അഭിഷേകം ചെയ്തു കയ്യിലുള്ള മാംസപ്പെറ്റാതിയ സന്നിധിയിൽ വെച്ചു തലയിലുള്ള പൂപ്പങ്ങളെ മഹേശ്വരശിരസ്സിൽവെച്ചു മാംസങ്ങളെ നിവേദിച്ചു. ആ മാംസം അങ്ങിനെതന്നെ ഇരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഇതെന്താണെന്നുവിചാരിച്ച നീലൻ തൊഴുതുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനോടു പറഞ്ഞു. — ഹെ സ്വാമി! ഈ മാംസത്തെ ഭക്ഷിക്കുക, നല്ല സ്വാദുള്ളതാണ്. മുഗത്തിന്റേതാണ്. ഇതു മയിലിന്റേതാണ്. ഇതിൽ തേനും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതു പ്രാവിന്റേതാണ്. ഇനി ഭവാനു മാന്റിന്റെയൊ പന്നിയുടേയൊ മാംസമാണ് ഇഷ്ടമെങ്കിൽ അതു ഞാൻ കൊടുവരാം. ഇതാ സുവർണ്ണമുഖിനഭിയിലുള്ള മന്ത്രികളെ നോക്കുക. നെയ്യുപോലെയിരിക്കുന്നു. ഹെ കാളഹസ്തീശപര! ഇതിനെ ഭക്ഷിക്കുക. എന്നിൽ ദേവ ചെയ്യുക. ഇതൊന്നും ഭവാനു ഭക്ഷിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഞാനും ഭക്ഷിക്കില്ല. ഞാൻ ഈ മാംസത്തെ എടുത്തു മവാന്റെ വായിൽ തരാ എന്നു പറഞ്ഞു നീലൻ കുറച്ചു മാംസത്തെച്ചേർത്തു മഹേശ്വരന്റെ വായിൽ കൊടുത്തു. ദയാനിധിയായ കാളഹസ്തീശൻ അതിനെ ഭക്ഷിച്ചു. അപ്പോൾ നീലൻ ആ മാംസമെല്ലാം കുറച്ചു കുറച്ചായി എടുത്തു വായിൽ കൊടുത്തു. മഹേശ്വരൻ അതെല്ലാം ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം നീലൻ എഴുന്നീറ്റു സന്തോഷത്താൽ നൃത്തം ചെയ്തു തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹെ ദേവ! ഞാൻ തന്ന മാംസം ഭവാനു സ്വാദുള്ള പ്രാ

തലുപോരല ആയി. അതു കേട്ടു പ്രളയകാലത്തിൽ ലോകത്തെ
 തരുന്ന ഭക്ഷിക്കുന്ന ദേവൻ എന്നിങ്ങ ഭക്ഷണം അധികമായി എ
 ന്നു തലകുലിക്കിക്കൊണ്ടു സന്തോഷിച്ചു. നീലന്റെ വൃത്താന്തം
 തെ അറിവാനെന്നുപോലെ ആദിത്യൻ പത്നിമുഖമുദ്രത്തിൽ
 മറഞ്ഞു. നീലന്റെ ദുരിതസമൂഹം പൂർത്തുവന്നതുപോലെ ഇ
 രട്ടുകാണ്ടു ലോകമല്ലാ മൂടി. രാത്രിയിൽ സ്നാതചൂരകാണ്ടു
 നിഷ്കന്ന സപ്പ്തങ്ങളാൽ ഗൃഹിതങ്ങളായ ഘനരത്നങ്ങളാൽ ഭി
 പിതമായ മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽ നീലൻ വിളക്കുകാണിച്ചു
 കൊണ്ടിരുന്നു. അവൻ താൻ മരിക്കുന്നതുവരെ ഇങ്ങിനത
 ന്ന മഹേശ്വരനെ പൂജിപ്പാനായി തീച്ചുരപ്പടുത്തി. പിറോ
 ദിവസം രാവിലെ നീലൻ മാസത്തിന്നായി നായാട്ടുചെയ്യു
 വാൻ പോയി. അപ്പോൾ കാളഹസ്തിശ്വരന്റെ പൂജകനായ
 ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു മാസഗന്ധമുള്ള ശിവലിംഗത്തെക്കണ്ടു. അ
 ദ്രോഹം നെടുവീർപ്പിട്ടു കിരഞ്ഞുകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ വീണു കുറേനേരം
 ഉറക്കം കരഞ്ഞു. ഈ ദുഷ്ടകാട്ടാളന്മാർ ചെയ്യുതായിരിക്കും.
 ആ ശിവദ്രാഹികൾ നരകത്തിൽ വീഴും എന്നു പറഞ്ഞു സാ
 പ്രോക്ഷണാചെയ്തു മുറമ്പാത്തപ്പോലെ പൂജിച്ചു തന്റെ ഗൃഹ
 ത്തിലേക്കു പോയി. അപ്പോഴേക്കു നീലൻ വന്നു. നേരം വൈകി
 ഹ്നായാടു കരുണാനിധേ ക്ഷമിക്കണേ എന്നു പറഞ്ഞു മുറമ്പ
 തെപ്പോലെ കാൽകൊണ്ടു നിർമ്മാല്യത്തെ തള്ളിക്കളഞ്ഞു വാ
 യിലുള്ള വെള്ളത്താൽ അഭിഷേകംചെയ്തു തന്റെ തലയിലുള്ള
 പൂഷ്പമല്ലാ ആ ശിവലിംഗത്തിന്മേൽ കുടഞ്ഞു മാസത്തെത്തയടു
 ത്തു നിവേദിച്ചു. അതിന്റെശേഷം അവനും ഭക്ഷിച്ചു. ഇങ്ങി
 നെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടു ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞു. പൂജകൻ ദിവസ
 പൂ വന്നു നോക്കുമ്പോൾ ശിവലിംഗം മാസദൃഷ്ടിതമായിരിക്കു
 ന്നതുകണ്ടിട്ടു പുണ്യാഹവും പൂജയുംചെയ്തുകൊണ്ടു കാരണമാ
 ന്ന കണ്ടു കിട്ടാത്ത ചിന്താക്രാന്തരായി ഭവിച്ചു. നാഗൻ ത
 ന്റെ പുത്രനെ വനദേവത പിടിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു കേട്ടു പുത്ര
 ന്റെ അടുക്കലു വന്നു വൈദ്യന്മാരെയും മാന്ത്രികന്മാരെയും കൊ
 ണ്ടുവന്നു ചികിത്സിച്ചു. ഒന്നു ഫലം കാണാത്തതിനാൽ നാ

ഗൻ നിരാശനായിട്ടു വളരെ വ്യസനത്തോടെ മടങ്ങി പോവുകയും ചെയ്തു. നാഗൻ മടങ്ങിപ്പോയപ്പോൾ നീലൻ വളരെക്കാലം രോഗിയായിരുന്നവന്നു രോഗം മാറിയതുപോലെ സുഖമായി ഭവിച്ചു. പ്രതിബന്ധങ്ങളിൽനിന്നു മോചിച്ചവനായ മുരുകുവിനെപ്പോലെ നീലൻ കാമുകനായ പൂർണ്ണൻ കാമിനിയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പ്രീതിപോലെ മഹേശ്വരൻ ഉത്തമഭക്തിയെ ചെയ്തു. അവൻ ഭക്തിയോടുകൂടെ വായിലുള്ള വെള്ളംകൊണ്ട് അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നതു മഹേശ്വരൻ വളരെ വാസനയുള്ള ചന്ദനജലത്താൽ അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നതുപോലെ പ്രീതിയായി ഭവിച്ചു. അവൻ ചെറിപ്പിട്ട കാലിനെ ശിരസ്സിൽ വെക്കുന്നതു കളിക്കുന്ന സ്തന്ദ്രമുത്തീയുടെ പാദവിന്യാസംപോലെ ഭവിച്ചു. ഉത്തമവംശജനായവർ യാഗത്തിൽ കൊടുക്കുന്ന ഹവിസ്സ് നീലൻ ഭക്തിയോടെ കടിച്ചു സ്വാദുനോക്കി കൊടുക്കുന്ന മാംസത്തിന്റെ ആയിരത്തിൽ ഒരംശത്തിന്നു തുല്യമായില്ല. അവന്റെ തലയിൽനിന്നു കൊഴിയുന്നതായ പൂപ്പങ്ങൾ മഹേശ്വരൻ സ്വർണ്ണപൂജാപോലെ ഭവിച്ചു. അവൻ നടക്കുന്നതും കാട്ടിൽ മൃഗങ്ങളെ കൊല്ലുന്നതും ഭക്ഷിക്കുന്നതും പാനം ചെയ്യുന്നതും ചിരിക്കുന്നതും സംസാരിക്കുന്നതും ഒന്നും മറ്റൊരാൾക്കു അറിയാതെ എല്ലാ മഹേശ്വരപ്രീതിക്കായി തന്നെ ചെയ്തു. വായിൽ നിറച്ചു വെള്ളവും ഒരു കയ്യിൽ മാംസവും ഒരു കയ്യിൽ വില്ലും തലയിൽ പൂപ്പവും ധരിച്ചു ശിവപൂജയ്ക്കായി പോകുന്ന നീലനെക്കണ്ടു ദേവകൾ ഏറാവും പ്രശംസിച്ചു. ആ നീലന്റെ മേൽ ശിവപൂജകൻ വളരെ ദേഷ്യമുണ്ടായി. മഹേശ്വരൻ അതിയായ പ്രീതിയുണ്ടായി. ഒരുദിവസം നീലൻ നായാട്ടിനുപോയ സമയത്തു പൂജകൻ മുറുവാത്തപ്പോലെ പൂജയ്ക്കുവന്നു. അപ്പോൾ ശിവലിംഗത്തെ മാംസങ്ങളും എല്ലകളും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതായും വസാഗന്ധത്താൽ ആകൃഷ്ടങ്ങളായ ഈച്ചകളോടുകൂടിയതായും കാക്കകളാലും കഴുക്കളാലും ആകലമായും നാലുഭാഗവും ശ്വാകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടതായും ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു മാന്ത്രികമായി ഉറക്കെ കരഞ്ഞു. ഹാ കയ്യോ! ദിവ്യമായ ദേവസ്ഥലത്തെ

മുഗ്ദ്ധന്റെ അടുത്ത സ്ഥലം പോലെ ആക്കിയല്ലോ. പാപിയും ദുരാത്മാവുമായ ഏതാരു റോമിയാണ് ഇതു ചെയ്യുന്നത്. ദുഷ്ടന്മാർ ചെയ്യുന്ന ഈ ദുഷ്ടകൃത്യത്തെ നിത്യം എങ്ങിനെ സ്ഥിരമാക്കട്ടെ. ഹാ! ഞാൻ മരിക്കുന്നില്ലല്ലോ. ഹെ മഹേശ്വര! ഭവാൻ ഇതു കാണുന്നുണ്ടോ? ദുരാത്മാവായ ആ ശിവദ്രാഹിയെ ഞാൻ കാണുന്നില്ലല്ലോ. ദിവസവും ഞാൻ പോകുമ്പോഴല്ലെ ദുഷ്ടൻ വന്ന് ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നത്? എന്തെങ്കിലുമാവട്ടെ, ഇപ്പോൾ ഇതു ക്ഷമിക്കാം. നാളെയും ഇങ്ങിനെ കണ്ടാൽ അവൻ മരിക്കും നിശ്ചയം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു പൂജകൻ എല്ലുകളേയും മാംസങ്ങളേയും താൻതന്നെ എടുത്തുകളഞ്ഞു പുണ്യാഹവും മാരകം കഴിച്ചു സുഗന്ധമുള്ള തൈലത്തെയും മാരകം തേച്ചു നൂറുകടം നീജലാകെണ്ട് അഭിഷേകം ചെയ്തു ശ്രീരഥനെയും മാരകം ജപിച്ചു ദേവനെ പൂജിച്ചു മുമ്പത്തേപ്പോലെ ഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി. പോകുമ്പോഴും പൂജകൻ കലശലായ വ്യസനമുണ്ടായിരുന്നു. അന്നു രാത്രി പൂജകൻ ഉറങ്ങുമ്പോൾ മഹേശ്വരൻ സ്വപ്നത്തിൽ നീലാൻതാ ഭക്തിഭാവത്തോടെ പറഞ്ഞു. എനിക്ക് ആ കാട്ടാളനോട് പ്രിയനായി വേറെ ആരുമില്ല. അവനെ ദേവിക്കു നവർ എന്റെ ദേവിക്കളാണ്. നിനക്ക് ആ മഹാത്മാവിന്റെ ഭക്തി പരീക്ഷിക്കണമെങ്കിൽ പുലരുവാൻകാലത്ത് ഒരു വൃക്ഷത്തിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മായുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം പൂജകൻ രാത്രി രോമാഞ്ചിതനായി എഴുന്നീറ്റ ഭയത്താൽ പിന്നെ ഉറങ്ങിയതേ ഇല്ല. മഹേശ്വരൻ വാക്യത്തെത്തന്നെ പിന്നെയും പിന്നെയും സ്മരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. നീലൻവന്നു യഥാവിധി പൂജിച്ച് അരുണോദയമായപ്പോൾ നായാട്ടിന്നു പോവുകയും ചെയ്തു. പൂജകനും എഴുന്നീറ്റ ജന്തുക്കൾ സഞ്ചാരം തുടങ്ങുന്നതിന്നു മുമ്പേവന്നു കാളഹന്ദിശാൻ പൂജിച്ചു വിശ്വിതനായിട്ട് സമീപത്തിലുള്ള ഒരു ആലിന്റെ കൊമ്പത്തു കയറിയിരുന്നു. നേരം ഉച്ചതിരിഞ്ഞപ്പോൾ നീലൻ മുഗ്ദ്ധന്റെ അടുത്തു വളരെ മാംസങ്ങൾ പാകംചെയ്തു

യ്യ. നദിയിൽ സ്നാനചെയ്തു വായിൽ വെള്ളവും നിറച്ച് ഒരു കയ്യിൽ മാംസവും ഒരു കയ്യിൽ ആയുധവുമായി മഹേശ്വര സന്നിധിയിൽ എത്തി. അവൻ വേഗം നിമ്ബല്പ്രത്തെ കാൽ കൊണ്ടു ചവിട്ടിത്തള്ളി. വായിലുള്ള വെള്ളത്താൽ അഭിഷേകവും ചെയ്തു തലയിലുള്ള പൂഷ്പത്തെയും വിതറി മാംസത്തെ നിവേദിച്ചു. ദിവസത്തെപ്പോലെ മഹേശ്വരൻ മാംസത്തെ ഭക്ഷിക്കാത്തതുകണ്ടു ദേവനോടു ചോദിച്ചു. ഹേ ദേവ! എന്താണ് ഇങ്ങിനെ താമസിക്കുന്നത്. തേൻ കൂട്ടിയ മാംസത്തെ വേഗം ഭക്ഷിക്കുക. ദൂരത്തുള്ള കാടുകളിൽപോയി വന്നതുകൊണ്ട് എനിക്കു വളരെ ക്ഷീണമുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞു നീലൻ കണ്ണിൽ വീഴുന്ന തന്റെ തലമുടിയെ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും തള്ളി മാംസവും കയ്യിലെടുത്തു മഹേശ്വരലിംഗത്തിന്റെ അടുത്തുചെന്നു നിന്നു. അപ്പോൾ ശിവലിംഗത്തിന്റെ ഇടത്തേ കണ്ണിൽനിന്നു രക്തം ഒഴുകുന്നതു കണ്ടു. നീലൻ അയ്യോ! എന്നു പാഞ്ഞു മൂർഛിതനായി വീണു. ഉടനെ കരഞ്ഞുകൊണ്ട്. എഴുന്നിറു രക്തത്തെ തുടച്ചു. പിന്നേയും വളരെ രക്തം വരുന്നതുകണ്ടു. ഹേ ദേവദേവ! ഭവാന്റെ ഇടത്തേ കണ്ണിൽനിന്ന് എങ്ങിനെയാണ് രക്താവന്നത്. ആന കൊമ്പുകൊണ്ടു മുട്ടിയോ? അതോ വല്ല മൃഗങ്ങളുടേയും കുളുവുകൾ തട്ടിയോ? ഇതു പൂജകനായ കള്ളന്റെ കുറ്റമാണ്. അതിരിക്കട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെങ്കിലും ഭവാന്റെ നേത്രരോഗം മാറ്റിയില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഭക്ഷണംകഴിക്കില്ല. ഇതിന്നു മരുന്ന് എനിക്കുതന്നെ അറിയാം. എന്നുപറഞ്ഞ് ഒരു പച്ചമരുന്നെ കൊണ്ടുവന്നു കണ്ണിൽ ഒഴിച്ചു. രക്തം വരുന്നതിന്നു കുറവുണ്ടായില്ല. നീലൻ പിന്നേയും വളരെ മരുന്നുകളെല്ലാം ചെയ്തുന്നോക്കി. ഒന്നുകൊണ്ടും രക്തം ശമിച്ചില്ല. അപ്പോൾ നീലൻ ഇങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചു. എന്റെ കണ്ണെടുത്തു ദേവനെ കൊടുക്കാം. എന്നാൽ ഇതു ശമിക്കും. മറെറൊരു സിദ്ധൗഷധവും കാണുന്നില്ല എന്നുപറഞ്ഞു ശരണകൊണ്ടു തന്റെ ഒരു കണ്ണു മുറന്നെടുത്തു മഹേശ്വരന്റെ രക്തമൊഴുകു

ന്ന കണ്ണിൽവെച്ചു. അപ്പോൾ രക്തമൊഴുകുന്നതും നിന്നു. അതുകണ്ടു നീലൻ സന്തുഷ്ടനായിട്ടു മാംസത്തെ എടുത്തു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വലത്തക്കണ്ണിൽനിന്നും രക്തം വരുന്നതു കണ്ടു. നീലൻ ചിന്താകലനായി ഹേ ദേവ! ഭവാനുരോഗമല്ല. എന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിക്കുകയാണോ ചെയ്യുന്നത്? എന്റെ മറോകണ്ണു തരാമനുഭവച്ചാൽ പിന്നെ ഭവാനെ പൂജിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? ഈ കാട്ടാളന്റെ പൂജകൊണ്ടു ഭവാനന്താണല്ലോ? എന്നാൽ എന്റെ വലത്തേകണ്ണും തരാം. എന്നുപാഞ്ഞു ശരംകൊണ്ടുകുണ്ണടക്കുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ പിന്നേയും ഒരു വിചാരമുണ്ടായി. എന്റെ ഈ കണ്ണും എടുത്താൽ ദേവന്റെ കണ്ണിൽ വെക്കുന്നതെങ്ങിനെ? ആവട്ടെ എന്നു നിശ്ചയിച്ചു വ്യാധവംശശിരോമണിയായ നീലൻ ചെരിപ്പൊടുക്കിയ കാലിനെ ദേവന്റെ വലത്തെ കണ്ണിൽ വെച്ചു ശരംകൊണ്ടു കണ്ണിനെ എടുക്കുവാനായി ശരം കണ്ണിൽ വെച്ചപ്പോൾ സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരൻ പ്രത്യക്ഷനായിട്ടു നീലന്റെ കൈപിടിച്ചുനിൽത്തു. അപ്പോൾ ദേവകൾ നീലന്റെമേൽ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തു. നീലൻ ഭതഗണങ്ങളാൽ സേവിക്കപ്പെട്ട പാദരവിന്ദങ്ങളോടുകൂടിയവനായും വൃഷഭാത്രയനായും ഉമാദേവിയോടും സ്തനമുത്തിയോടും കൂടിയവനായും ഇരിക്കുന്നു മഹേശ്വരനെ കണ്ടു വേഗം നമസ്കരിച്ചു. മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ നീലൻ മൂന്നു കണ്ണുള്ളവനായി ഭവിച്ചു. മഹേശ്വരൻ നീലനെ ആശ്വേഷചെയ്തു ഗംഭീരമായി ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞു. എന്റെ ഭക്തികൊണ്ടു പരിശുദ്ധനായവനു ജാതി വിപ്ലവകാരണമല്ല. എന്റെ ഭക്തിയില്ലാത്തവനു സന്യാസാശ്രമത്താൽകൂടി സിദ്ധി ലഭിക്കുന്നതല്ല. നിനക്ക് എന്നും കൈലാസവാസം ഞാൻ തന്നു. ഇനി എന്താണ് ആഗ്രഹം പറയുക; തരാം. അതുകേട്ടു നീലൻ മഹേശ്വരന്റെ പ്രസാദത്തേയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ആഗ്രഹിച്ചില്ല. നീലനോടുകൂടെ മഹേശ്വരൻ കൈലാസത്തിലേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു. നീലൻ യാതൊരുദേവനും തന്റെ മാംസകണ്ണുകളെ കൊടുത്തു കാല

ഭയത്തെ നിരാകരിച്ചുവോ ദയാനിധിയായും ചന്ദ്രക്കലാധരനായും എല്ലാവർക്കും അർച്ചിക്കുവാൻ സുലഭമായ പാദാരവിന്ദങ്ങളോടുകൂടിയവനായുമിരിക്കുന്ന ആ മഹേശ്വരനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
ഇരുപത്തഞ്ചാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ ഭൂനികളെ! ഏതെങ്കിലും ഒരു നിയമംകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ പൂജിക്കുന്നവർക്കു മഹേശ്വരൻ വളരെ താമസംകൂടാതെ പ്രസാദിക്കും. ഈ കാര്യത്തിൽ പണ്ടുണ്ടായ ഒരു ഇതിഹാസത്തെ ഞാൻ പറയാം. അതിന്റെ ശ്രവണമാത്രത്താൽ മനുഷ്യർക്കു ശിവഭക്തിയുണ്ടാവും. ഭക്തിബ്രഹ്മമദ്ധ്യത്തിൽ ചോളദേശത്തിന്നു ഭൂഷണമായി കലശീപുരം എന്നൊരു സ്ഥലമുണ്ട്. അവിടെയാണ് മാർണ്ഡേയ പൂജയാൽ പ്രീതനായ മഹേശ്വരൻ കാലനെയൊക്കെ മാർണ്ഡേയനെ ചിരഞ്ജീവിയാക്കിയത്. ആ സ്ഥലം നാലുവേദങ്ങളേയും അറിയുന്ന ബ്രാഹ്മണോത്തമന്മാരുടെ വാസസ്ഥലമായിരുന്നു. ആ സ്ഥലം ശിവപൂജാരത്നമാരുടെ മണിശബ്ദത്താൽ പരിശുദ്ധമായിരുന്നു. അവിടെ കലാനാഥൻ എന്നു പേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വേദശാസ്ത്രങ്ങളാകുന്ന സമുദ്രത്തിന്റെ പാരംഗതനാണ്. സജ്ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം ഗുരുവുമാണ്. അദ്ദേഹം കർമ്മത്തേയും ബ്രഹ്മത്തേയും അറിഞ്ഞ് അന്യന്മാർക്കുപദേശിക്കുവാനായി സകല ശാസ്ത്രത്തേയും നോക്കി വളരെ പണിപ്പെട്ടു പുനർജനനമില്ലാതാവുന്നത് എങ്ങനെയെന്നൊലോചിച്ചു. മഹേശ്വരനെ പൂജിക്കാതെ ഭക്തിയുണ്ടാകയില്ല. ഭക്തിയില്ലാതെ ജീവികൾ മൃത്യുവിനെ കടക്കുന്നതുമില്ല. അതിനാൽ സംസാരബന്ധനിവൃത്തിക്കായി ശിവപൂജയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. എന്തൊരു പൂജാദ്രവ്യത്തെക്കൊണ്ടാണ് ഞാൻ ശിവനെ പൂജിക്കേണ്ടത്? ഏതു സാധനത്താലുള്ള ശിവപൂജയാണ് വിശേഷമായിട്ടുള്ള

തീ? എന്നിങ്ങനെ കലാനാഥൻ സകല ശാസ്ത്രരഹസ്യങ്ങളേയും ചരിശോധിച്ചു ധൂപാകൊണ്ടുള്ള പൂജയാണ് സദ്യോൽകൃഷ്ടമെന്നു കണ്ട് അതു ചെയ്യുവാനായി ബുദ്ധിയെ ഉറപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്നു ചന്ദ്രന്നു ചന്ദ്രികയെന്നപോലെ സഹചാരിണിയായി സുമതിയെന്നു പേരായി ഒരു ഭാര്യയുണ്ട്. ഭാര്യയോടുള്ള കലാനാഥൻ പൂജയ്ക്കുള്ള നിശ്ചയം ചെയ്തു. ഗുൽഗുലുവിന്റെയും മറ്റും പൊടികളാൽ ദേവന്നു ധൂപദാനം ചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. ശിവപൂജാസമയത്തിൽ കലാനാഥൻ കൊടുക്കുന്ന ധൂപഗന്ധത്താൽ സകല ദിക്കുകളും വാസിതമായി ഭവിച്ചു. ഇങ്ങിനെ കലാനാഥൻ ദുഷ്കരിച്ചായത്തോടുകൂടി മഹേശ്വരന്നു ധൂപദാനം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിച്ചാനായി മഹേശ്വരൻ അവന്നു കിട്ടേണ്ടുന്ന ദ്രവ്യങ്ങൾക്കെല്ലാം വിപ്ലവമുണ്ടാക്കി. ധനങ്ങൾ കിട്ടാതായപ്പോൾ ഗൃഹത്തിലുള്ള ആഭരണങ്ങളും പാത്രങ്ങളും മറ്റും വിറ്റു നിയമത്തെ രക്ഷിച്ചു. ഭാര്യയുടെ കണ്ഠസൂത്രത്തെ ഒഴിച്ചു മറ്റുള്ള ആഭരണങ്ങളെല്ലാം വിറ്റിട്ടും ധൂപദാനം ചെയ്തു. കൃഷിസ്ഥലത്തും വിറ്റു ക്രമത്തിൽ ഗൃഹവും വിറ്റു ധൂപദാനം ചെയ്തു. കലാനാഥന്റെ ഭാര്യയും പുത്രന്മാരും ഭക്ഷണമില്ലാതെ വളരെ മെലിഞ്ഞുപോയി. അതുകണ്ടു ജനങ്ങൾ ഹാ! ധൂപദാനം ചെയ്തു ചെയ്തു ശിവപ്രസാദം കണ്ടില്ലെ? എന്നു പരിചോദിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. എന്നിട്ടും കലാനാഥൻ ശിവന്നു ധൂപദാനം ചെയ്യുന്നതു നിർത്തിയില്ല. ഇങ്ങിനെയരികുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം ഗുൽഗുലു ഒട്ടും ഇല്ലാതായി. അതു വാങ്ങുവാൻ പണച്ചാ, നെല്ലോ, അരിയോ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകണ്ടു കലാനാഥൻ ഭാര്യയോടു പറഞ്ഞു. ഹേ പ്രിയേ! ഞാൻ നിന്റെ സഹായത്താലാണ് ഇതുവരെയും മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചുവന്നത്. ഇന്ന് എന്തുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ പൂജിക്കേണ്ടത്? ഇങ്ങിനെ ഭർത്താവു പറഞ്ഞതുകേട്ടു പതിവ്രതയായ സുമതി പറഞ്ഞു. ഹേ നാഥ! ഭവാനു അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതെന്താണ്? മഹേശ്വരൻ ഭക്തിയെ പരീക്ഷി

ക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്; എന്റെ ഈ താലിയെ വിററ നീയമത്തെ രക്ഷിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു കണ്ണസൂത്രാത്ത അഴിച്ചു കലാനാഥന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു ചരടുമാത്രം കഴുത്തിൽക്കെട്ടി. കലാനാഥൻ അതിനെ വാങ്ങി നിന്നിൽ മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞ് അങ്ങാടിയിൽ പോയി ഗുൽഗുലു വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്നു സന്ധ്യാസമയത്തിൽ ധൂപദാനം ചെയ്തു. മഹേശ്വരൻ കലാനാഥന്റെ ദുഃഖനിശ്ചയത്തെ കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായിട്ട് ആ രാത്രിയിൽ കലാനാഥന്റെ ദാരിദ്ര്യനിവൃത്തി ചെയ്യാനായി കബേരനോടാജ്ഞാപിച്ചു. ഉടനെ കബേരൻ കലാനാഥന്റെ ഗൃഹത്തിൽ മേരുപവൃതംപോലെ സ്വർണ്ണ വെച്ചു. തൊഴുത്തുകളിൽ കാമധേനുതുല്യങ്ങളായ വളരെ പതുക്കൾ ഉണ്ടായി. വളരെ വിലപിടിച്ച പാത്രങ്ങളും അനേകം ദാസീദാസന്മാരുമുണ്ടായി. ദിവ്യവസ്ത്രങ്ങൾ നിറഞ്ഞപെട്ടികളും ആഭരണങ്ങൾ നിറഞ്ഞ പെട്ടികളും നെല്ലുകൾ നിറഞ്ഞ പത്തായങ്ങളും ഉണ്ടായി. സമുദ്രത്തിന്റെ നരപോലെ വെളുത്ത നിറത്തിലുള്ളശയ്യകളും നന്ദനവനത്തിനുസമാനമായ ഉദ്യാനങ്ങളുമുണ്ടായി. ഇതെല്ലാം കൊടുത്തതിന്റെ ശേഷം ഉറങ്ങുന്ന സുമതിയോടു മഹേശ്വരൻ ഇതെല്ലാം നിന്റേതാണെന്നു പറഞ്ഞു മാഞ്ഞു. കലാനാഥനാവട്ടേ ഒരു യാമത്തോളം മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചുതന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കുവന്നു. ഇന്ദ്രഭവനത്തേപ്പോലെ ഇരിക്കുന്ന തന്റെ ഗൃഹത്തേക്കുണ്ട് അതിവിസ്തിതനായിട്ട് ദാസന്മാരോട് ചോദിച്ചു. അപ്പോഴേക്കു സുമതിവന്നു ഭവാന്റെ പൂജകൊണ്ടു പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ തന്നതാണ് ഇതെല്ലാം. ദേവകൾക്കകൂടി ലഭിപ്പാൻ കഴിയാത്ത ഈ സൗഭാഗ്യത്തെ അനുഭവിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട കലാനാഥൻ താലിയെ വിററ ഗുൽഗുലു വാങ്ങി പൂജിച്ചതിനാൽ സന്തുഷ്ടനായ മഹേശ്വരൻ നിനക്കു തന്നതാണ് ഈ ഐശ്വര്യം. മഹേശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹം നോക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു. അനന്തരം പീരനായ കലാനാഥൻ അന്നു ദാനതല്പരനായി ഭവിച്ചു. വരുന്ന ശിവഭക്തന്മാരെ ശിവനെയെന്നപോലെ ഗൃഹം, ക്ഷേ

ത്രം, അന്നം, വസ്ത്രം, വാഹനം, ആഭരണം ഇതുകളാൽ പൂജിച്ചു. മഹേശ്വരൻ മുഖത്തു കാൽ രണ്ടിരട്ടി ധൂപദാനം ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ചോളരാജ്യത്തിലെ രാജാവു തന്റെ സമീപത്തിൽ താടകാവുജനം എന്നു ലോകവിശ്രുതമായുള്ള ക്ഷേത്രത്തിൽ മഹേശ്വരലിംഗം അകത്തേക്കു വളഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകണ്ട് അതിനെ നിവർത്തുവാൻ സാഹിച്ച്. അതിനായി നാനാദേശങ്ങളിൽനിന്ന് അനവധി ജനങ്ങൾ വന്നുകൂടി. രാജാവ് അവരെല്ലാം ഭക്ഷണവും മറ്റും കൊടുത്തു താമസിപ്പിച്ചു. വളരെ ജനങ്ങൾക്കു പ്രയത്നം ചെയ്തിട്ടും ലിംഗം നിവർന്നില്ല. പന്നേയും രാജാവു പനീരായിരം ആനകളേക്കാണ്ടു കയറുകെട്ടി നിവർത്തിനാക്കി. ലിംഗത്തിന്നു യാതൊരു വ്യത്യാസവും വന്നില്ല. അതുകണ്ടു രാജാവു ചിന്താക്രാന്തനായിട്ട് ഉപവസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ചില ബ്രാഹ്മണർ രാജാവിനോടു പറഞ്ഞു. കലാനാഥനെന്ന പേരായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണ്. അവനെ വരുത്തിയാൽ വല്ല ഉപായവുമുണ്ടാകും. അതുകേട്ടു രാജാവു താൻതന്നെ ചെന്നു കലാനാഥനോടപേക്ഷിച്ചു. അദ്ദേഹം അതിനെ സമ്മതിച്ചു രാജാവോടൊന്നിച്ച് ആ ശിവക്ഷേത്രത്തിലേക്കു ചെന്നു. വളഞ്ഞിരിക്കുന്ന ശിവലിംഗത്തേക്കുണ്ടു കലാനാഥൻ വളരെ സ്തുതിച്ചു. പിന്നെ കുളിച്ചു ജപങ്ങളും മറ്റും കഴിച്ചു ഭസ്മരദ്രാക്ഷധരനായിട്ടു ലൌകികോപായങ്ങളെല്ലാം ത്യജിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിലുള്ള ജനങ്ങളെയെല്ലാം പുറത്താക്കി കലാനാഥൻ ശിവലിംഗത്തിന്റെ അടുത്തു ചെന്നു തൊഴുതുകൊണ്ടു തന്റെ കഴുത്തിൽ ഒരു കയറുകെട്ടി ആ കയറിനെ ശിവലിംഗത്തിലും കെട്ടി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹേ ദേവദേവ! ഭവാനു് ഈ വളവു് എവിടേനിന്നുണ്ടായി. ഇത് ഉചിതമല്ല. ഭവാനു് നിവർന്നിച്ഛക. ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ മരിക്കും എന്നു പറഞ്ഞു കയറിനേ വലിച്ചു. അപ്പോൾ ശിവലിംഗം നിവർന്നു. അതുകണ്ടു രാജാവു കലാനാഥന്റെ കാല്ക്കൽ വീണു നമസ്കരിച്ച് അഭിഷേകമെന്നാണെന്നു ചോദിച്ചു. കലാനാഥൻ മഹേശ്വരൻ

അഭിഷേകജലം കൊണ്ടുവരുവാനായി പന്തീരായിരം ആനകളേയും പന്തീരായിരം കിങ്കരന്മാരേയും ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു കൊടുപ്പാൻ പറഞ്ഞു. രാജാവ് അതുകേട്ട് ഏറ്റവും വിസ്മയിച്ചു. അപ്പോൾ ദേവകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തു. ദേവദൂതരികളും ചോഷിച്ചു. ദേവന്മാരും ചാരണന്മാരും കലാനാഥന്റെ പ്രവൃത്തിയെ അത്യാത്മ ശ്രദ്ധിച്ചു. പിന്നെ മുന്മത്തേപ്പോല കലാനാഥൻ തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി ശുപന്തോൽ മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടു ദേഹാവസാനത്തിൽ മുക്കിയേറ്റുപിടിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
ഇരുപത്താറാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു — ഹേ മുനീകളെ! ശിവഭക്തന്മാർ അപേക്ഷിച്ചതെല്ലാം കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടു പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ നിന്നു മുക്തിയെ ലഭിച്ചവരായ മഹാത്മാക്കൾ ലോകത്തിൽ വളരെ ഉണ്ട്. ശൈവന്മാർ അത്യുത്തമമായ ഈ ഇതിഹാസത്തെ പറയുന്നു. ഇതിന്റെ ശ്രവണത്താൽ മനുഷ്യർക്ക് സകല പാപവും നശിക്കും. സർവ്വസമ്പത്തുകൾക്കും ഇരിപ്പിടമായ ശ്രീപഞ്ചനരോപരം എന്ന ഒരു ദിവ്യസ്ഥലമുണ്ട്. ആ സ്ഥലം വേദവേദാംഗജന്മന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരുടേയും ഇരിപ്പിടമാണ്. ബാലന്മാരാൽ പഠിക്കപ്പെട്ട കൽഹരകസുമന്തൗര്യരന്ധ്രാൽ വാസിതങ്ങളായും പുണ്യങ്ങളായ ജലപ്രവാഹങ്ങളോടുകൂടിയതായും ഉത്സാഹികളായ മരിച്ച വണ്ടുകളുടെ ശബ്ദങ്ങളോടുകൂടിയതായും പുഷ്പങ്ങൾ നിറഞ്ഞതായും ഇരിക്കുന്ന ഉദ്യാനങ്ങളാൽ നാലുഭാഗവും ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വീഥികളിൽ കളിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നതിനാൽ ക്ഷീണിച്ച മത്തഗജങ്ങളുടെ മദജലത്താൽ ചാസിതമായും തുള്ളിച്ചാടുന്ന ജാതിക്കുതിരകളുടെ കുളുപ്പുകൾ തട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞിരിക്കുന്ന വാജി

ശാലകളോടുകൂടിയതായും രമണീജനങ്ങളുടെ ഗാനമാധുര്യത്താൽ ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്ന കല്പടികളാൽ ശോഭിതങ്ങളായ കുളങ്ങളോടുകൂടിയതായും യാഗകന്താക്കന്മാർ യാഗം ചെയ്യുന്ന അനേക യാഗശാലകളാൽ മനോഹരമായും ശാന്തങ്ങളായ മൃഗങ്ങൾ നാലുഭാഗത്തും സഞ്ചരിക്കുന്ന മുനികളുടെ ആശ്രമങ്ങളാൽ മനോഹരമായും ശിവഭക്തന്മാരായ ബ്രാഹ്മണർ ജപിക്കുന്ന ശ്രീരുദ്രമന്ത്രത്താൽ നാദിതമായും ബ്രാഹ്മണരുടെ അദ്ധ്യയനപരിചയത്താൽ കർമ്മകാണ്ഡത്തേയും ബ്രാഹ്മകാണ്ഡത്തേയും പാഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഗൃഹത്തുകളോടുകൂടിയതായും നാലുജാതികളാലും സേവിതമായും സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രതിബിംബമെന്നപോലേയുളിരിക്കുന്ന ആ ദിവ്യപുരത്തിൽ ഭക്തന്മാരാൽ പൂജിതനായ മഹേശ്വരൻ സദാ സന്നിധാനം ചെയ്യുന്നു. അവിടെ ഇത്രുല്പാപരാകൃതനായ ഒരു ഉത്തമരാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവിന്റെ ന്യായാജ്ജിതമായ ദ്രവ്യം മേരുവിനോടു സ്പർശിക്കുന്നു. അന്നദാനതല്പരനായ അദ്ദേഹം ലോകവിശ്രുതനാണ്. മാനവിക്രമശാലിയായതുകൊണ്ടു മാനവിക്രമനെന്നാണ് പേർ. അദ്ദേഹം പ്രജകളെയെല്ലാം പുത്രന്മാരെപ്പോലെ രക്ഷിച്ചു. ശിവഭക്തന്മാർക്ക് എല്ലാ അഭീഷ്ടത്തേയും കൊടുക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രതിജ്ഞചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭക്തന്മാർക്കു പ്രാണനേക്കൂടി കൊടുക്കുവാൻ മാനവിക്രമന്നു മടിയില്ല. ആ രാജാവു പൂജിക്കാത്ത ശിവഭക്തൻ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. സൂര്യനു സുവച്ചുല എന്നതുപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്നു കലാവതിയെന്നൊരു ഭാഷ്യമുണ്ടായി. അവരുടെ ദാമ്പത്യം രതിമന്ദഗന്മാരുടെയെന്നതുപോലെ ഭവിച്ചു. അതിസമ്പത്തോടുകൂടിയ രാജാവിന്ന് അതുകൊണ്ട് ഒട്ടാകാഴ്ചയുണ്ടായില്ല. അവർക്കു പുത്രനുണ്ടായില്ല. അതിനാൽ രാജാവിന്നു വളരെ വ്യസനമുണ്ടായി. ഭാഷ്യയോടുകൂടെ പുത്രനുണ്ടാവാനായി മഹേശ്വരനെ നല്ലവണ്ണം ഉപാസിച്ചു. അവരുടെ സ്നേഹയാൽ മഹേശ്വരൻ സന്തോഷിച്ചു. ഗുഹയുടെ അടിമുഖം തുറന്നു. അവിടെ പട്ടാണുണ്ടായില്ല. ഒരു പുത്രനുമുണ്ടായില്ല. എന്നു പറഞ്ഞു മാർദ്ദവമുണ്ടാക്കി. അവർ സന്തോഷമുണ്ടാകാ

യി. വളരെ താമസിക്കാതെ അവൾക്ക് ഒരു പുത്രിയും ഉണ്ടായി. അന്ധനും കണ്ണുണ്ടായതുപോലെ അവർ ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചു. രാജാവു സന്തോഷത്തോടെ കുട്ടിക്കു ജാതകമാദികളെല്ലാം ചെയ്തു. പതിനാറാദിവസം സുകേശിയെന്ന പേരും വിളിച്ചു. അവൾ മാണിക്യമയമായ തൊട്ടിയിൽ കിടന്നു ചന്ദ്രക്കലപോലെ വളന്നു. വളഞ്ഞ ചൂണ്ണകന്തളങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടതായും നൊറിയിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന രത്നപ്രഭയോടു കൂടിയതായും അല്പം കാണുന്ന ദന്തങ്ങളോടു കൂടിയതായും സാമന്ത്രിമുള്ള നോട്ടത്തോടുകൂടിയതുമായ പുത്രിയുടെ മുഖത്തെ കണ്ടു രാജാവു ദരിദ്രൻ നിധി കണ്ടതുപോലെ സന്തോഷിച്ചു. കല്പരത്താൽ നിറച്ചിരിക്കുന്ന മുറത്തു മുട്ടുകൾ കുത്തിനടക്കുന്ന പുത്രിയെ മാനവിക്രമൻ കണ്ണിമയ്ക്കാതെ നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു. അവൾ ക്രമത്തിൽ മണ്ണിൽ കളിക്കുവാൻ സമ്പ്രദായായിട്ട് അളകുളിലെല്ലാം പൊടിയാക്കിക്കൊണ്ടു മുത്തുമാലയേയും ധരിച്ചു തള, വള, കിണിണി ഇതുകളെല്ലാം ധരിച്ചു ചെറിയ പട്ടവസ്ത്രത്തേയും ധരിച്ചുകൊണ്ടു ഭക്ഷണത്തിന്റെ വിചാരംകൂടിയില്ലാതെ രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മറുളള ബാലികമാരോടുകൂടെ മരപ്പാവകൾകൊണ്ടും, പന്തുകൾകൊണ്ടും, ബാലികമാരുടെ കണ്ണുകൾ പൊത്തിക്കൊണ്ടും ക്രീഡിച്ചു. ആ നഗരത്തിൽ ജനങ്ങൾ സുകേശിയുടെ കളിസമയത്തിൽ ചിന്നിക്കിടക്കുന്ന കേശങ്ങളാൽ മറയ്ക്കുന്ന മുഖത്തേയും പുഷ്പങ്ങൾ പൊഴിയുന്നതായും ഇളയ പനങ്കലപോലെയിരിക്കുന്നതായും കുടിലമായുമുള്ള കചഭാരത്തേയും കണ്ടിട്ടു വളരെ വിസ്മയിച്ചു. മുകളിൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പത്മതുല്യമുഖത്തോടുകൂടിയതായി ചൂണ്ണകന്തളത്താൽ മാത്രം മറയ്ക്കപ്പെട്ടതായവലിയ കേശഭാരം ചന്ദ്രന്റെ മുകളിൽ അന്ധകാരമെന്നപോലെ ശോഭിക്കുന്നു. മേരുവിങ്കൽ സ്വപ്നലതപോലെ മാനവിക്രമന്റെ ഗൃഹത്തിൽ അവൾ വളന്നു. നിഷ്കളങ്കസുന്ദരിയായും പുഷ്പിക്കുവാൻ അടുത്തിരിക്കുന്നവളായും ബാല്യദശയെ അതിക്രമിച്ചുവളമായ ആ സുകേശിയെ താരുണ്യം നല്ലവണ്ണം അലങ്കരിച്ചു. ആ താരുണ്യസംബന്ധത്താൽ അവൾ വളരെ വിലയുള്ള

രത്തം ശാജനം പലസംഘർഷണത്താൽ ശോഭിക്കുന്നതുപോലെ ശോഭിച്ചു. ഹംസപക്ഷികൾക്കു കണ്ടുപറിക്കുവാൻതക്ക സൗന്ദര്യമുള്ള ഗമനഭാഗിയോടുകൂടിയവളായും നഖപ്രഭയിൽ പാറിയ കപ്പുരത്താൽ ശോഭിതമായ പാദോരവിനങ്ങളോടു കൂടിയവളായും ഉരുണ്ട മാംസങ്ങളായ കണങ്കാലുകളോടും വർത്തുളങ്ങളായ ജാണക്കളോടും കൂടിയവളായും കുടലിന്റേക്കുള്ളപ്പോലെയിരിക്കുന്ന ഊഷ്മളതാൽ മനോഹരയായും മത്സ്യപത്രരേഖകൊണ്ടു ശോഭിതയായ മേന്മവന്നതിലുള്ള നദിയുടെ മണൽത്തിട്ടുപോലെയിരിക്കുന്ന നിതാബത്താൽ മന്ദഗമനയായും മന്മഥരഥത്തിന്റെ ചക്രത്തെപ്പോലെയിരിക്കുന്ന നിതാബത്തോടു കൂടിയവളായും കാണുമ്പോൾ ഉണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നു സംശയിക്കത്തക്കതായ മധ്യപ്രദേശത്തോടു കൂടിയവളായും വടപത്രതുല്യമായ ഉദരത്തോടുകൂടിയവളായും സുനങ്ങളാകുന്ന പാർവ്വതങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന താരുണ്യമാകുന്ന ആനന്ദം ചങ്ങലാപാലായിരിക്കുന്ന രോമാവലിയോടുകൂടിയവളായും സ്വപ്നരേഖയായ തോല്പിക്കുന്നതായ വലിത്രയത്തോടു കൂടിയവളായും പാമ്പിന്റെ വളപോലെ ധവളമായും നേർത്തായും ഉള്ള ഉത്തരീയവസ്ത്രത്താൽ മാർജ്ജിതപ്പെട്ട മാറിടത്തോടുകൂടിയവളായും മനോഹരപല്ലവങ്ങളുള്ള കല്പകവൃക്ഷക്കൊമ്പുകളെപ്പോലെയിരിക്കുന്ന കൈകളോടുകൂടിയവളായും പാഞ്ചജന്യത്തിന്റെ ശോഭയെ ജയിച്ചതായ കണ്ണനാളത്തോടുകൂടിയവളായും ഖിംബാധരത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിൽ വിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മന്ദസ്ഥിതത്താൽ മനോഹരയായും ലാവണ്യാമൃതസമൃദ്ധത്തോടു തുല്യമായ ദന്തശോഭയോടുകൂടിയവളായും മന്മഥന്റെയും രതീദേവിയുടേയും വിഭ്രമങ്ങൾ പ്രതിഫലിക്കുന്നതായ കണ്ണാടിയെ ജയിച്ചതായ കപോലശോഭയോടുകൂടിയവളായും താണിരിക്കുന്ന നാസികയാൽ കവിതമായ വജ്രരത്നമുക്കത്തിയുടെ സാമ്യകാലിക പ്രകാശത്തോടുകൂടിയവളായും ലാവണ്യജലപ്രവാഹത്തിൽ കുളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മത്സ്യത്തെപ്പോലെയുള്ള നേത്രങ്ങളോടുകൂടിയവളായും യമുനാകല്ലോലങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള ഭൂവിഭ്രമങ്ങളാൽ വിമോഹിനിയായും ചതുർത്ഥീചന്ദ്രതുല്യമായ നെറ്റിയിൽ ജപലി

ക്ഷണ തിലകത്താൽ മനോഹരയായും കണ്ണാദരണങ്ങളിലുള്ള
 മാണിക്യരത്നപ്രഭയാൽ അലംകൃതമായ അങ്കുരത്തോടുകൂടിയവ
 ലായും കിംതുകപ്രഭയെ തോല്പിച്ചതായ വസുശോഭനോടുകൂടിയ
 വളായും പാദസരം, അരഞ്ഞാൺ, മുത്തമാല, പതക്കം, കടകം,
 അംഗദം, മൃക്കുത്തി, തോട, മൃഡാമണി ഇങ്ങിനെയുള്ള ദിവ്യ
 ഭരണങ്ങളാൽ ഭൂഷിതയായും ഗന്ധർവ്വന്മാർ വായിക്കുന്ന വീണാ
 ധ്വനിയെ തോല്പിക്കുന്നതായ മനോഹരവാദ്യോദ്യമത്തോടുകൂടി
 യവളായും മോഹനമായ ഇന്ദ്രജാലവിദ്യ മുതലികരിച്ചതുപോലെ
 യിരിക്കുന്നവളായും ഉള്ള സുകേശിയെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടു
 പ്തനായി ആലോചിച്ചു. ഇങ്ങനെയൊന്നും നിശ്ചയിച്ചു നഗ
 രമല്ലാം അലങ്കരിച്ചു വിവാഹത്തിന്നു ഞ്ഞിച്ച ബന്ധുക്കൾ
 വന്നു രാജഭവനം നിറഞ്ഞു. രാജാക്കന്മാരെല്ലാം കാഴ്ചകളേയും
 കൊണ്ടുവന്നു. അഗതധൂപത്താൽ രാജ്യമല്ലാം വാസീതമായി.
 വാദ്യഘോഷങ്ങളാൽ ദിക്കുകളെല്ലാം ശബ്ദമായമാനങ്ങളായി.
 ഗംഗാനദിയുടെ കല്ലോലങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള തോരണങ്ങളാൽ
 വീഥികളെല്ലാം അലങ്കരിച്ചു. ആ വിവാഹോത്സവത്തെ നഗര
 വാസികളെല്ലാം കൊണ്ടാടി. മുഹൂർത്തം സമീപിച്ചപ്പോൾ ക
 ലികാമനെന്നു പേരായ രാജാവ് അലങ്കരിച്ചു തന്റെ ബന്ധുക്ക
 ലോടുകൂടി ആനപ്പുറത്തു കയറി രാജഭവനത്തിലേക്കു ചെന്നു. രാ
 നവിക്രമൻ എതിരോറു പുജിച്ചിരുത്തി. കന്യകയേഴും ദിവ്യവ
 സ്രാഭരണങ്ങളാൽ അലങ്കരിപ്പിച്ചു. അനേക വാദ്യഘോഷങ്ങ
 ലോടുകൂടി കലശ്ശീകൾ വഹിക്കുന്ന ലാജങ്ങളാലും പുഷ്പങ്ങളാലും
 നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിവാഹമണ്ഡപത്തെ വധുവരന്മാർ പ്രവേശി
 ച്ചു. ഏകാസനസ്ഥിതന്മാരായ വധുവരന്മാരെക്കണ്ടു ജനങ്ങൾ
 ഇവരുടെ ദാമ്പത്യം രതിയുടേയും മന്ദമന്ദേന്ദ്രിയ ദാമ്പത്യപോ
 ലെ ശോഭിക്കുന്നു എന്നു പാഞ്ഞുകൊണ്ടു നേത്രാനന്ദത്തെ
 അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ആ സദസ്സിൽ ഒരു ശി
 വഭക്തൻ വന്നു. ആപാദമുധം ഭസ്മം ധരിച്ചുകൊണ്ടും കേശ
 പാശങ്ങളിൽ ചുറ്റപ്പെട്ടു കപാലമാലയോടുകൂടിയും രണ്ടു കണ്ണ
 ങ്ങളിലും രത്നകണ്ഡലങ്ങൾ ധരിച്ചവനായും കപാലപാത്രത്തോ

യ്യാ പരത്തു പിന്നെയും ധരിച്ചുകൊണ്ടും കാച്ചു നിറയുവാനുള്ള വട പത്രവിളിനമായ പാത്രത്തെ ധരിച്ചുകൊണ്ടും സുഗന്ധമയ അരഞ്ഞാണിന്റെ താഴത്തു ശോഭിക്കുന്ന കന്ധാകൗരവീനങ്ങളാൽ ഭൂയിതനായും ദീപ്തമാണാണെന്നും രക്തനേത്രനായും ഭാഷിക്കാണ്ട് എപ്പോഴും പേടിപ്പിക്കുന്നവനായും ഇരിക്കുന്ന ആ ശൈവൻ മാനവിക്രമരാജാവിന്റെ സമീപത്തേക്കു ചെന്നു. അതു കണ്ടു രാജാവു വൃജിച്ചു ആസനത്തിലിരുത്തി. അപ്പോൾ ശൈവൻ ജനങ്ങൾ വളരെ കൂടിയിരിക്കുന്നതെന്നാണെന്നു ചോദിച്ചു. അതു കേട്ടു രാജാവു പറഞ്ഞു— എന്റെ പുത്രിയായ സുകേശിയെ കലികാമനും വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുക്കുകയാണ്. എന്റെ ഭാഗ്യത്താൽ മുഹൂർത്തസമയത്തു ഭവാനു വന്നുവെല്ലാം. ഭവാനു എന്താണ് വേണ്ടത്. ശൈവൻ അതു കേട്ടു തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടു ഞാൻ ചോദിക്കുന്നത് തരാമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ പറയാം എന്നു പറഞ്ഞു. രാജാവ് എന്തായാലും തരാമെന്നു പ്രതിജ്ഞയുംചെയ്തു. അപ്പോൾ താപസൻ മാനവിക്രമനോടു പറഞ്ഞു. ഞാൻ പറയുന്നത് കേൾക്കുക. നീ ദേവപുത്രനല്ല. എന്റെ പ്രിയമായ പാത്രം നിറഞ്ഞിട്ടില്ല, നോക്കുക. ഈ കമ്പുകയുടെ കചഭാരത്തെയെന്ത് ഇതിൽ ഇടുക. ഒട്ടും താമസി കേണ്ട. അതു കേട്ടു ജനങ്ങളെല്ലാവരും കാതുപൊത്തിക്കൊണ്ടു കഷ്ടം കഷ്ടം എന്നു പറഞ്ഞു. രാജാവ് ഒട്ടും കലങ്ങിയില്ല. ശൈവൻ പിടന്നതും, തരുന്നവോ? ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ് എഴുന്നീൽക്കുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ മാനവിക്രമൻ ആ താപസനെ പിടിച്ചിരുത്തിട്ടു സുകേശിയോടു താപസനെ വദിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു സുകേശി താപസനെ നമസ്കരിച്ചു എഴുന്നീൽക്കുമ്പോൾ ധീരനായ മാനവിക്രമൻ സുഗന്ധപുഷ്പങ്ങളാൽ വാസിതമായ സുകേശിയുടെ കചഭാരത്തെ തന്റെ വാൾകൊണ്ട് അടിച്ചൊട അതത് ഒട്ടും ശങ്കകൂടാതെ ശിഖഭക്തനായി കൊടുത്തു. ആ മായാശൈവൻ കചഭാരത്തെയും കൊണ്ടു മാഞ്ഞു. ഭായ്യയുടെ കചഭാരനാശത്താൽ കലികാമന്റെ മുഖം കറുക്കുമ്പോഴേക്കു രാജപുത്രിയുടെ കചഭാരം മുറുപ്പ

ത്തെപ്പോലെ ഉണ്ടായി. മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാത്രയനായിട്ടു രാജാവിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. ഭയപ്പെട്ടവനായ രാജാവു മഹേശ്വരനെ അനവധി നമസ്കരിച്ചു. കലികാമൻ മഹേശ്വരനാണെന്നാൽ സുകേശിയെ വിവാഹം ചെയ്തു ഇന്ദ്രൻ ഇന്ദ്രാണിയെ ലഭിച്ചതുപോലെ സന്തോഷിച്ചു. പിന്നെ മഹേശ്വരൻ മാനവിക്രമനോടു ഞാൻ നിന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിച്ചതാണ്. നിനക്ക് എങ്കൽ ദ്രവഭക്തിയുണ്ട്. നിനക്കു ഞാൻ മുക്തിയെ തന്നിരിക്കുന്നു; എന്നു പറഞ്ഞു രാജാവിനോടുകൂടി മഹേശ്വരൻ കൈലാസത്തിലേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു. തന്റെ കലപാശത്തോടുകൂടെ പുത്രിയുടെ കപഭാരത്തേയും അറത്തു ഭക്തിയോടുകൂടി കൊടുത്തു രാജാവിന്ന് അഭയത്തെക്കൊടുത്ത മഹേശ്വരൻ സംസാരവിപത്തിൽനിന്നു നമ്മെയും രക്ഷിക്കട്ടെ.

എന്നി സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

ഇരുപത്തേഴാമദ്ധ്യായം:

—o—

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ഹെ മുമ്പികളേ! മനുഷ്യർക്കു മോക്ഷോപായം അതിസുലഭമായിരുന്നിട്ടും ദുല്ല്ഭമായ കാര്യങ്ങളിൽ യത്നിക്കുന്നുവെല്ലോ. ഇതിനക്കാൾ വലുതായ സാഹസം മറൊന്നാണോ? ദ്രവ്യം, ദേശം, ക്രിയ, കാലം, മന്ത്രം, കർത്താവ് ഇത്യാദികളുടെ ശുദ്ധികളോടുകൂടിയ യാഗങ്ങൾ എവിടെ? ഈ വിഷയാസക്തന്മാരായ ജനങ്ങൾ എവിടെ? ബ്രഹ്മാദികൾക്കുകൂടി ദുല്ല്ഭമായ വൈരാഗ്യത്തിന്റെ അതിർ എവിടെ? ആ വൈരാഗ്യത്താൽ സാധ്യമായ വേദാന്തജ്ഞാനം എവിടെ? ഈ അല്പബുദ്ധികൾ എവിടെ? അതുകൊണ്ട് അസാധ്യങ്ങളായ അന്യകർമ്മങ്ങളെ ത്യജിച്ചു വിശേഷിച്ചു കലിയുഗത്തിൽ മോക്ഷത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്നവർ മഹേശ്വരങ്കൽ ഭക്തിയെ തന്നെയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. കാലകർമ്മമെന്നെന്നായ ആ മഹാ

ദേവാനന്തനെന്നാണ് എപ്പോഴും പൂജിക്കേണ്ടത്. ഒട്ടും ക്ലേശകൂടാതെ കിട്ടുന്നവയൊക്കെ അച്ഛിച്ചാൽ മഹാദേവൻ പ്രസാദിക്കുന്നു. ശിവലിംഗമുണ്ടാക്കുവാൻ ശുദ്ധമായ മണൽ നദികളിൽ സുലഭമാണ്. കരക, പൂപ്പാ, ജലം ഇവകൾ എല്ലാദിക്കിലും കിട്ടാ. ഇവകളെക്കൊണ്ടു ഭക്തിയോടുകൂടി പൂജിച്ചാൽ മതി. ഇതുകൂടി ചെല്ലാൻ കഴിയാത്തവന്നു ജ്ഞാനം സുലഭമായി ഭവിക്കുമെങ്കിൽ അപ്പോൾ ബാലനും ആകാശത്തിലുള്ള ചന്ദ്രനേയും ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും. അല്ലാമെങ്കിലും എന്തെങ്കിലുമൊരു നിയമത്താൽ മഹേശ്വരൻ അപ്പണം ചെയ്യുന്നവർ സംസാരബന്ധത്തിൽനിന്നു മുക്തനായി ഭവിക്കും സത്യാതന്നെ. ഹെ മുനികളേ! ഈ കാഴ്ചയിൽ പണ്ടെന്തെങ്കിലും ഇതിഹാസമുണ്ട്. ആ ഉത്തമകഥയെ നിങ്ങൾ ഭക്തിയോടെ കേൾക്കുക. താമ്രവർണ്ണിനദിയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതായും വിശേഷമായ കഴിവുകളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതായും ഉള്ള മുത്തുകളാൽ നിറഞ്ഞതായ വയലുകളോടുകൂടിയ ഒരു ദേശമുണ്ട്. അതു ചോളരാജാവിനാൽ രക്ഷിക്കപ്പെട്ടതാണ്. ആ ദേശം സൂര്യന്റെ കിരണങ്ങളുടെ കളമ്പുകൾ തട്ടി പൊളിഞ്ഞ നാളികേരങ്ങളുടെ ജലങ്ങൾ ധാരാളമായൊരു ഒഴുകുന്നതുകൊണ്ടു നദിയാൽ രക്ഷപ്പെടുന്നതായ നദിമാതൃകമെന്ന ഭൂമിയെപ്പോലെ ഭവിച്ചു. അവിടെ കാവേരീതീരത്തിൽ നാലുജാതിക്കാരും നാലാശ്രമക്കാരും നിറഞ്ഞതായ ഒരു വലിയപുരമുണ്ട്. അതിന്നു കണമാശ്വരമെന്നാണ് പേര്. ആ സ്ഥലത്തു ഗോശ്വേദപശുജനായി ശങ്കലാദായൻ എന്നു ലോകവിശ്രുതനായ ഒരു കൃഷിക്കാരനുമുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ശിവപൂജാർത്ഥനാണ്. നാലുനാഴികവഴി ദൂരത്തുള്ള ശ്രീചിങ്ങമേഴശ്വരൻ അവൻ ബാല്യത്തിൽതന്നെ അന്യന്മാർക്കു ദുഷ്ടയായ ഭക്തിയെ ചെയ്തു. അവന്നു സമാനപാശുജയായി ഭക്തിമതിയെന്നുപേരായ ഒരു ഭാര്യയുമുണ്ടായി. ആ ഭാര്യയോടുകൂടെ അവൻ ദിനനേരം ചിങ്ങമേഴശ്വരനെ വന്ദിച്ചു പതിവായ നിവേദ്യത്തെ നിവേദിച്ചു രാത്രിമാത്രം ഭക്ഷണം ചെയ്തും.

മുനികൾചോദിച്ചു— ഹെ കുടുംഭവേ! ശങ്കലാഭായൻ ചെയ്ത നിയമനൈവേദ്യം എന്താണ്? അതുകൊണ്ടു സഭാപതി പ്രീതനായെല്ലോ. അതിനെ ഞങ്ങൾക്കു പാഞ്ഞു തരിക.

അഗസ്ത്യൻ പാഞ്ഞു—അവൻ പുതിയതായ നെല്ലുകുത്തി നല്ല വെളുത്ത തുലാമായ അരിയുണ്ടാക്കി ശാകവിശേഷങ്ങളോടുകൂടി നടേശ്വരന്നു സമർപ്പിക്കും. ഇതാണ് അവൻ സങ്കല്പിച്ച നിയമം. വിശേഷദിവസങ്ങളിൽ അവൻ അഭിഷേകവും ചെയ്യിക്കും. ഇങ്ങിനെ അവന്നു പതിനാറു സംവത്സരം കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിപ്പാൻ മഹേശ്വരന്നു കൊതുകുമുണ്ടായി. അവന്നു വളരെ പത്തുകുണ്ടായിരുന്നതെല്ലാം മഹാമാരിയെന്ന രോഗത്താൽ നശിച്ചു. കൃഷികളെല്ലാം മഴയില്ലാത്തതിനാലും നശിച്ചു. വീട്ടിലുള്ള സകലസാധനങ്ങളോടുകൂടി വീടു തീവെന്തുപോയി. ഇതൊന്നു കൊണ്ടും നടേശ്വരനായ അവന്നു മനസ്സുകലങ്ങിയില്ല. അവൻ ഭായ്യയോടുകൂടി പിന്നെയും കൃഷിചെയ്തു ദ്രവ്യമുണ്ടാക്കി ശിവപൂജ മുദാതെ നടത്തി. അവന്റെ മുററത്തു വണ്ടികളും കന്നുകളും വളിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ആ ദമ്പതികൾ സന്തോഷത്തോടെ ഉപജീവനാകഴിച്ചു. അവർ സമ്പാദിച്ച നെല്ലുകൊണ്ടു നടേശ്വരനാത്രം നിത്യാനൈവേദ്യം ചെയ്തുവന്നു. ചെറുപയർ, ഗോതമ്പും, ചാമ, കടല, കൊള്ളു ഇവകളാൽ അവർ ഭക്ഷണം കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ കഴിക്കുന്ന ഭക്തന്നു നടേശ്വരസാദത്താൽ വളരെ നെല്ലുണ്ടായി. ഒരു സോമവാരത്തിൽ അവൻ അഭിഷേകദ്രവ്യമെല്ലാം സമ്പാദിച്ചു ഭായ്യയുടെ തലയിലോറി നല്ല അരിയും ചുക്കുന്ന വിശേഷമായ ശാകത്തേയും താനും ശിരസ്സിലെടുത്തുകൊണ്ടു വൈകുന്നേരം നടേശ്വരനപൂജിപ്പാനായി പാറപ്പെട്ടു. പഞ്ചഗവ്യം, എണ്ണ, ഇളനീർ ഇതുകൊള്ളുവമടുത്തുനടപ്പാൻ വയ്ക്കാതെ ഭായ്യ പിന്നാലെ പതുക്കെ വന്നു. അപ്പോൾ അവൻ ഹെ ഹ്രിയെ! ദേശേ

വരിക. ഇതാ ഗോപുരം കാണുന്നു. എന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കിപ്പറഞ്ഞു പിന്നെയും നടക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ഒരു കല്ലിന്മേൽ കാൽ തടഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവന്റെ തലയിലിരിക്കുന്ന പാത്രം നിലത്തു വീണ് അരിയെല്ലാം ചിന്നിപ്പോയി. വിശേഷമായ നല്ല ചുക്ന ശാകമെല്ലാം വെയിൽ കൊണ്ടു പഴുത്തിരിക്കുന്ന ഒരു പോട്ടിലേക്കു പോയി. അതുകണ്ടു ശങ്കലാദായൻ തന്റെ നിയമം തൊറിയെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ദുഃഖത്താൽ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു തന്റെ നിയമം തൊറിയായ് മരിപ്പാനുള്ള നിശ്ചയത്തെ കോർത്തു. എന്നിങ്ങനെ പ്രതഭഗുണത്തോടുകൂടി മരണമാണ് ശ്രേയസ്സെന്നു നിശ്ചയിച്ചു കഴുത്തുറപ്പാനായി ആയുധത്തെക്കൊണ്ടു കഴുത്തിൽ വെക്കുമ്പോഴേക്കു നടക്കുവാൻ പ്രത്യക്ഷനായി. നിലത്തു പോയ അരിയും ശാകവും മാരാത്ത നടക്കുവാൻ വായിൽ കണ്ടു. വേഗം നടക്കുവാൻ അവന്റെ കയ്യിൽനിന്ന് ആയുധത്തിനെ വാങ്ങി. ആ ദേഹത്തിൽ നടക്കുവാനുണ്ടായിരുന്ന സേവിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുമ്പോൾ പൂർണ്ണവൃഷ്ടി വളരെയുണ്ടായി. അനന്തരം നടക്കുവാൻ അവർക്കു സാധ്യമല്ലാത്ത കൊടുത്തു സകലദേവന്മാരും നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുക കൈലാസത്തിലേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തംഭോപപുരാണത്തിൽ

ഇരുപത്തെട്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹൈമനികളെ! ശിവപൂജ ചെയ്യുവാൻ ശക്തിയില്ലാത്ത മുക്കുക്കൾക്കു മഹേശ്വരന്റെ നാമസങ്കീർത്തനം തന്നെയാണ് മോക്ഷത്തിന്നു മുഖ്യസാധനം. ഇതിന്നു സനകാദിമഹർഷികൾ ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അത് എളുപ്പത്തിൽ മുക്തിസിദ്ധിമാണ്. ചോളരാജാവിന്റെ രാജ്യത്തിൽ ശിവക്ഷേത്രങ്ങളാൽ അലംകൃതമായി ശ്രീമത്തായ ഒരു നഗരമുണ്ട്. അവിടെ കാവേരീനദി അനേക പുഷ്പോദ്യാനങ്ങളേയും വൃക്ഷങ്ങളേയും ബാലകന്മാരെക്കൊണ്ടുപോലെ എപ്പോഴും

ജലത്താൽ നനച്ചുകാണ്ടിരിക്കുന്നു. കഭളിവാഴകളുടെ പത്രങ്ങളിൽ മേഘങ്ങൾ വർഷിക്കുന്ന ജലം ഉറച്ചു ദിപ്തമായ കപ്പുരമെന്നതുപോലെ ശോഭിക്കുന്നു. കഴുങ്ങുകളുടെ പൂക്കളുടെ ഗന്ധപഞ്ജികളിൽ ശ്രീധിക്കുന്ന മദിച്ച വണ്ടുകളുടെ ത്വക്കാരശബ്ദത്താൽ ഭിക്കുകൾ ശബ്ദമായമാനങ്ങളായിരിക്കുന്നു. വാപികളിലുള്ള താമരയിലകളിൽ ഹംസങ്ങൾ സുഖമായി കിടന്നുറങ്ങുന്നു. ചൂതവൃക്ഷത്തിന്റെ പ്രവാളങ്ങളിൽ പിക്കുകൾ രമിച്ചുകാണ്ടിരിക്കുന്നു. സുന്ദരിമാരായ സ്ത്രീകളുടെ കണ്മുഖങ്ങളുടെ അന്തർഗതത്തിൽ മദിച്ച വണ്ടുകളും രമിക്കുന്നു. ആ നഗരത്തിന്നു മംഗലമെന്നു പേരാണ്. ചിദംബരക്ഷേത്രത്തിന്റെ സമീപമാണ്. ആ നഗരത്തിലാണ് മംഗലദേവതയായ ലക്ഷ്മീദേവി എപ്പോഴും വസിക്കുന്നത്. ആ നഗരത്തിൽ ഗോപാലവാശജനായി ഗോനാഥൻ എന്നൊരുവനുണ്ടായിരുന്നു. ആ ദിക്കിലെ പത്തുക്കളെ മേടുന്നതും അവന്റെ വംശപാരമ്പര്യമായിരുന്നു. അവൻ ബാല്യത്തിൽതന്നെ പത്തുക്കളെ മേച്ചുകാണ്ടു നെയ്യും, പാൽ, തൈർ ഇവകളാൽ ബ്രാഹ്മണരെ സന്തോഷിപ്പിച്ചുകാണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഭാഗ്യവാശജനായ ഒരു മുനി ഗോനാഥന്റെമേൽ പ്രസന്നനായി. അദ്ദേഹത്തോടു ഗോനാഥൻ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ അപേക്ഷിക്കുകയാൽ മുനി ആ മന്ത്രത്തെ അവന്ന് ഉപദേശിച്ചു. അവർ ദിനന്തോരം ആ മന്ത്രത്തെ മുപ്പതിനായിരം ഉരുജപിക്കാ. ഇങ്ങിനെ മഹാമന്ത്രജപത്താൽ അവന്നു മാഹാത്മ്യം വർദ്ധിച്ചു. ആ ഗോപാലന്നു മനസ്സിൽ ലോകമുഴുവനും ശിവമയമായി തോന്നി. അവൻ നടക്കുമ്പോഴും ഇരിക്കുമ്പോഴും കിടക്കുമ്പോഴും ഉണ്ണുമ്പോഴും ആ മന്ത്രത്തെയും മന്ത്രോപദേശോദ്ധായ ഗുരുവിനേയും മറന്നില്ല. ശിവ, ശങ്കര, ഗൗരീശ, നീലകണ്ഠ, ത്രിലോചന, മഹേശ്വര, മഹാദേവ, ത്രിപുരാന്തക, ധൂജന്റെ, കാലശാസന, കാമാന്ദര, ചന്ദ്രക്കലാധര, കരുണാനിധേ, രക്ഷിക്കുക എന്ന് എപ്പോഴും പാഠ്യം. ഗോനാഥന്റെ നാമു ശിവനാമങ്ങളെല്ലാത്ത മറ്റൊന്നും പാകയില്ല. അവന്റെ ആ

ഭക്തിദാർശ്വ്യത്തെക്കണ്ടു പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ സരസ്വതിയോട് അവനെ അനുഗ്രഹിച്ചാൻ പറഞ്ഞു. സരസ്വതി ഗോനാഥന്റെ സ്വപ്നത്തിൽ ഒരു ഓടക്കുഴലിനെ കൊടുത്തു. അവൻ വേഗം സത്തുഷ്ടനായി എഴുന്നീറ്റ് ഉത്തമമായ ഓടക്കുഴലിനെക്കണ്ടു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെത്തന്നെ ഊതുവാൻ തുടങ്ങി. എട്ടു ദ്വാരമുള്ള ഓടക്കുഴലിൽ ആ മഹാനഭാവൻ ആദ്യത്തെ ദ്വാരത്തിൽ അധരാവച്ചു മാനുള്ള ദ്വാരങ്ങളിൽ വിരലുകൾ ഉയർത്തുന്നതോടുകൂടി നടുക്കിറങ്ങിക്കൊണ്ടു സപ്തസ്വരത്തോടുകൂടി മഹേശ്വരന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ പാടി. അതു കേട്ടു പത്മക്കുൾക്കല്ലോ രോമാഞ്ചമുണ്ടായി. ഗോനാഥൻ ചരാചരാത്മകമായ വിശ്വത്തെ ഗാനരസജന്യമായ ഭക്തിദാവത്തിന്റെ ആ വേശത്താൽ വശമാക്കിക്കൊണ്ടു വേണനാദാമൃതത്താൽ മഹേശ്വരനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു. ദിനന്തോരം ഗോനാഥന്റെ വേണനാദരസത്താൽ കല്ലുകൾ ഉരുകിത്തുടങ്ങി. ഉണങ്ങിയ വൃക്ഷങ്ങൾ പൂക്കുവാനു തുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം രാവിലെ ഗോനാഥൻ അനേകം ഗോപാലന്മാരോടുകൂടി പത്മക്കുളത്തെത്തിക്കൊണ്ടു വനത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. വനങ്ങളിൽപോയി പത്മക്കുളത്തെത്തിച്ചപ്പോൾ പൂർവ്വനിശ്ചയിച്ചതുപ്രകാരം വൃക്ഷമായകളിലാക്കി ഗോനാഥനും വൃക്ഷമായയിലിരുന്നു. അവൻ പത്മക്കുളത്തെ കഴിഞ്ഞു കയറിയപ്പോൾ അതിൽ കവിളിയെ ചൂടിക്കൊണ്ടു വടവൃക്ഷത്തിൽ ചാരിനിന്നു കഴിഞ്ഞിനെ വളച്ച് അധരത്തിൽ ഓടക്കുഴലിനെ വെച്ചു മൂന്നുവിധഭാഗിയാൽ മനോഹരമായി നിഷാദം, രിഷഭം, ഗാന്ധാരം, ഷർജ, മദ്ധ്യമം ധൈവതം ഈ സ്വരങ്ങളെ വേണവിന്റെ ആറു ദ്വാരങ്ങളിലും വിരൽ നടുക്കി വായിച്ച് ഏഴാമത്തെ ദ്വാരത്തിൽ പഞ്ചമസ്വരത്തെ വായിച്ചപ്പോൾ സകല ചരാചരാങ്ങളും മൃഗായ പ്രാപിച്ചു. അവൻ മഹേശ്വരനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രസ്വരത്തെ വായിച്ചു. കയ്യിലുകൾ വേണനാദാകേട്ടു സുബ്ബങ്ങളാകത്തക്കവണ്ണം അവൻ മധുരസ്വരങ്ങളെ മനോഹരമായി പാടി. ഉ

ച്ചുസ്വരമല്ലാത്തേയും മന്ദസ്വരമല്ലാത്തേയും അധികം താമസിക്കാത്തേയും അതിവേഗമല്ലാത്തേയും ഗർഭമുള്ള പത്മവിന്നു ഗാനരസത്താൽ ഗർഭസ്രാവമുണ്ടായി പാൽ ഒഴുകത്തക്കവണ്ണം ഗംഗാപ്രവാഹംപോലെ രമ്യമായി കാടകുഴൽ വിളിച്ചു. അവൻ ചരാചരാത്മകമായ വിശ്വപത്തെ വേണനാദോമൃതത്തിൽ മുക്കിക്കളഞ്ഞു. അവന്റെ ഗാനരസത്താൽ ആകൃഷ്ടനായ ദേവകുളാൽ ആകാശമെല്ലാം നിറഞ്ഞു. അവന്റെ വേണനാദോകേട്ട് അന്യോന്യം ജാതിസിദ്ധമായ വൈരത്തെ തൃജിച്ചു മൃഗങ്ങളാൽ കാടും നിറഞ്ഞു. അവന്റെ വേണവിൽനിന്നുള്ള സ്വരയോഗം മഹാദേവന്റെ ശിരസ്സിൽനിന്നു ഗംഗ ഏഴായി പ്രവാഹിക്കുന്നതുപോലെ ഏഴുവിധത്തിൽ ഒപ്പം വർദ്ധിച്ചു. ഇങ്ങിനെ ഗോനാഥൻ വേണനാദോകൊണ്ട് ആബ്രഹ്മസംബപത്മം ജഗത്തിനെ വശീകരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അതിമധുരമായ ആ ഗാനം നൃത്തപ്രിയനായ സഭാപതിയുടെ കണ്ണങ്ങളിലും കേട്ടു. ഉടനെ സഭാപതി അവന്റെ ശ്രോത്രാനന്ദകരമായ ഗാനരസത്തെ കേട്ടു സന്തുഷ്ടചിത്തനായിട്ടു ഗൌരിയോടുകൂടെ അവന്റെ അടുക്കൽ പ്രവൃക്ഷനായി. വേദങ്ങളാൽ സ്മൃതിക്കുറപ്പു പാദാരവിന്ദങ്ങളോടുകൂടിയ ആ സഭാപതി അവന്നു മുക്തിയെ കൊടുത്തു തന്റെ സ്ഥാനത്തേക്കു പോവുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപരമാണ്തിൽ

ഇതപഞ്ചാസ്തോത്രമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! നിത്യവും ശിവപൂജയ്ക്കു ചന്ദനം മുതലായ പൂജാദ്രവ്യത്തെ കൊടുത്തതിനാൽ ചിലർ ഇഹലോകത്തിൽ ഐശ്വര്യസുഖത്തേയും അന്ത്യത്തിൽ മുക്തിയേയും ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിന്നുദാഹരണമായി ശിവഭക്തന്മാർ ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പറയുന്നുണ്ട്. അതിൽ ശ്രീമാനായ മൂർത്തിനാഥന്റെ ചരിത്രത്തെയാണ് വർണ്ണിക്കു

ന്നത്. ഭക്ഷിണദിക്കാക്കുന്ന കാമിനിയുടെ മുഖഃശാഭക്കു തി
ലകാഃപാലെയിരിക്കുന്ന മധുരയെന്ന ത്രൈലോക്യവിശ്രാമം
യ ഒരു നഗരമുണ്ട്. മുത്തുമയങ്ങളായ കണ്ണാരേണങ്ങളാൽ
അലാഘൃതയായ മീനാക്ഷീദേവി ത്രൈലോക്യജനനിയാണെങ്കി
ലും ആ നഗരത്തിലാണ് എപ്പോഴും മമതയെ വെച്ചിരിക്കുന്ന
ത്. അവിടെയാണ് പാണ്ഡ്യരാജനാൽ പൂജിതനായ മഹേ
ശ്വരൻ അരുവത്തുനാലു ലീലകളുടെ ഇരിപ്പിടമായി വിളി
ക്കുന്നത്. അവിടെയാണ് കേളീത്തുകസാഭാഷണപരികയാ
യും പരദേവതയായ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാർക്കു സകല
സോഭാഗ്യാത്മ ദാനാചെയ്യുന്ന കടാക്ഷത്തോടുകൂടിയവളായും
കദാമ്പവനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതിനാൽ ശബ്ദായമാനങ്ങളാ
യ നൃപുരങ്ങളോടുകൂടിയവളായും വിഷ്ണുവിന്റെ ആദ്രാവതാര
മായ മത്സ്യത്തെപ്പോലെയുള്ള നേത്രമത്സ്യങ്ങൾക്കുപലാകൃതിയാ
യും കിന്തു കപുഷ്പപ്രഭയെ ജയിച്ചതായ വസുദേശഭയോടുകൂടി
യവളായും നഖത്താൽ ശബ്ദിപ്പിക്കുന്ന വീണാനാദോധുയു
ത്താൽ പുഷ്പിക്കപ്പെട്ട വൃക്ഷങ്ങളോടുകൂടിയവളായും ഇന്ദ്രനീല
രത്നത്തെപ്പോലെ ശ്യാമളവർണ്ണയായുതിരിക്കുന്ന മലയദ്ധജക
ന്യകയെ ഭക്ഷിണദിക്കിന്നു കവേരന്മാരും ദേവേന്ദ്രനാൽകൂടി
വന്ദിക്കപ്പെട്ടവരുമായ പാണ്ഡ്യചാശരാജാക്കന്മാർ താമ്രവർണ്ണീ
സാഭൃതങ്ങളായ ദിവ്യമുത്തരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടുചിടുന്നു. അ
ങ്ങാടികളും വ്യാപാരങ്ങളും നിറഞ്ഞതായും സന്ദൈവശപ്തസമൃ
ദ്ധയായും ഇരിക്കുന്ന ആ മധുരാപുരി സ്വർഗ്ഗലോകം പ്രതിബിം
ബിച്ചതുപോലെ ഭൂമിക്കു ഭൂഷണമായി ഭവിച്ചു. അവിടെ മൂ
ർത്തിനാഥനെന്നു പേരായി മഹാധനികനായ ഒരു വൈശ്ണവ
ങ്ങായിരുന്നു. അവൻ മഹേശ്വരനിൽ ദൃഢഭക്തിമാനാണ്.
ശിവഭക്തന്മാരുടെ കിങ്കരനാണ്. ഭസ്മവും തുട്രാക്ഷവും എ
വിടെക്കണ്ടാലും അവൻ തൊഴുതു നമസ്കരിക്കും. അവന്റെ
ഗൃഹത്തിലില്ലാത്ത രത്നങ്ങൾ ചെററു കരടത്തോളം ഉണ്ടാവില്ല.
അവൻ ദീപാന്തരങ്ങളിൽനിന്നു വരുത്തിയ ദിവ്യചന്ദനംകൊ
ണ്ടു നിത്യം ഹാലാസ്യനാഥനെന്നു ലേപനാചെയ്തിച്ചു. ഈ നിയ

മത്തോടുകൂടെ ഇരുപതു സംവത്സരാ കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ പൗ
 ണ്യരാജ്യ സ്ത്രീജിതനായിരുന്നതിനാൽ രാജ്യകാൽക്കളെ വേ
 ണ്ടാവണ്ണാ ആലോചിക്കാതിരുന്നു. ആ അവസരത്തെ അ
 നേപയിച്ചറിഞ്ഞു. ആസ്രരാജാവു യുദ്ധത്തിനായി മധുരക്കു
 വന്നു. ആസ്രരാജാവു പാണ്ഡ്യരാജാവിനെ ആട്ടിക്കളഞ്ഞു
 താൻ രാജ്യത്തെ ഭരിച്ചു. ആ രാജാവിന്റെ മുജ്ജന്മപാപത്താൽ
 ജൈനമതത്തിൽ വിശ്വാസമുണ്ടായി. ദൈവത, അദൈവത, വി
 ശിഷ്ടാദൈവത മതങ്ങളിൽ ദേഹേന്ദ്രിയാദി വ്യതിരിക്തനാണെ
 ന്നപറയുന്ന ആത്മാവിനെയാണ് മൂഢന്മാരായ ആഹ്തന്മാർ
 അവരുടെ മതത്തിൽ രൂപസ്തംഭം, വേദനാസ്തംഭം മുതലായ
 ജഡങ്ങളായ പഞ്ചസ്തംഭങ്ങളെ ആത്മാവെന്നു പറയുന്നത്.
 ആ മതത്തിൽ പ്രവേശിച്ച രാജാവു വേദദേവകനായി ഭവിച്ചു.
 വൈദികന്മാരേയും ദേവകുമാരന്മാരെയും യാഗാ
 ദികർമ്മങ്ങളേയും ആ രാജാവു ദേവകുമാരന്മാരെയും ക്രമത്തിൽ ദേവബ്രാ
 ഹ്മണപൂജയേയും രാജാവു മുടി. തന്റെ മതത്തെ അനുസരി
 ക്കുന്നവരെമാത്രം രക്ഷിക്കുകയും മറ്റുള്ളവരെ ശിക്ഷിക്കുകയും
 ചെയ്തു. ആ മധുരാനഗരത്തിൽ മുത്തിനാഥനായെഴിച്ചു മാര
 സപ്തജനങ്ങളും ജൈനമതത്തെ അനുസരിച്ചു. രാജാവ് ഏതുപ്ര
 കാശമോ പ്രദക്ഷിണ അപ്രകാരമെന്നയെന്നുള്ളതു ശാസ്ത്ര വിഭാ
 നമാണല്ലോ. രാജാവിന്റെ മതത്തിൽ ചേരാത്തതുകൊണ്ടു മു
 ത്തിനാഥൻ രാജാവിനു വിരോധിയായിത്തീർന്നു. ആജ്ഞ ലംഘി
 ച്ചാൽ രാജാക്കന്മാർക്കു കോപം കലശലാണല്ലോ. ബ്രഹ്മാവ്, വി
 ശ്ണു, ഇന്ദ്രൻ, ഈശ്വരൻ, സഭാശിവൻ ഇങ്ങിനെയുള്ള പഞ്ചബ്ര
 ഹ്മമുതലികളുടെ പാരോപാസകനായ ആ രാജാവു സഹ്യാവരണ
 യുക്തമായ മുത്തികളുടെ പൂജയാണ് വിശേഷാദനുപാസിച്ചു
 വൈദികന്മാരെ വഞ്ചിച്ചു. പ്രത്യക്ഷമല്ലാത്ത ദൈവം എങ്ങി
 നെ പ്രമാണമാവും എന്നും മറ്റും ജനങ്ങളെ പാഞ്ഞിളക്കി ആ
 പാണ്ഡ്യൻ ഉത്തമമായ വേദമന്ത്രത്തെ നശിപ്പിച്ചു. ശിവ, വി
 ശ്ണുപൂജകൾക്കു പലേവിധത്തിലും വിപ്ലവമുണ്ടാക്കി. ദുർമ്മതിയാ
 യ രാജാവു വേദത്തിൽനിന്നു പുറത്തായവാര പൂജിച്ചു. ഹാലാ

സ്വന്താനന്ദൻ പൂജയും ആ രാജാവും മുടക്കി. അപ്പോൾ മുത്തിനാമൻ തന്റെ ആൾക്കാരെക്കൊണ്ടു പൂജിപ്പിച്ചു. മുത്തിനാമൻ തന്റെ ആജ്ഞയെ ലംഘിച്ചതും താൻ മുടക്കിയ പൂജ നടത്തിച്ചതും കേട്ടു രാജാവ് എന്താ സമ്മതംകൂടാതെ അങ്ങാടിയിൽ ആരെങ്കിലും ചന്ദനം വിവിടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവനെ ഞാൻ കൊല്ലുമെന്നു മണിയടിപ്പിച്ചു. മുത്തിനാമൻ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരുന്ന ചന്ദനത്താൽ വളരെക്കാലം മുടങ്ങാതെ ചന്ദനമുല്പന്നം നടത്തിവന്നു. ഒരു ദിവസം ചന്ദനമില്ലാതായി. അപ്പോൾ മുത്തിനാമൻ ഹാലാസ്വന്താനന്ദൻ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു വിചാരിച്ചു. ഹെ മഹേശ്വര! ഭവാനെ പേപനചസ്സുവായ ചന്ദനം ഇന്നു ജ്ഞാതാമയുള്ളു. നാളെ ഞാൻ എന്തു ചെയ്യട്ടെ? ഹാലാസ്വേശ്വരനായ ഭവാനെ തന്നെ രക്ഷിക്കണം എന്നു പാഞ്ഞു ചന്ദനവും കൊടുത്തു വൈശ്വൻ ആ രാത്രി കഴിച്ചു. രാവിലെ എഴുന്നീറ്റു പകൽ മുഴുവനും അന്വേഷിച്ചിട്ടും ചന്ദനം കിട്ടിയില്ല. അപ്പോൾ വൈശ്വൻ മേഘപത്മിനിയിൽ കുളിച്ചു ഭസ്മവും ധരിച്ചു ഹാലാസ്വേശ്വരനെ ചന്ദനത്തെ കൊടുക്കുവാൻ കഴിയാത്ത എന്താ കൈകൊണ്ടു ഫലമെന്താണെന്നു വിചാരിച്ചു കണ്ണിനെ ചാണയിൽ ഉരജുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ രക്താശുവാണി അതിനെ മുടക്കി. ഹെ മുത്തിനാമ! ഇങ്ങിനെ ചെയ്യരുത്. ഭവാനെത്തന്നെ ഈ പാണ്ഡ്യരാജാവായി പാണ്ഡ്യന്മാരെ പുറത്താക്കി വൈദികന്മാരെ സ്ഥാപിക്കൂ. ഈ രാജാവ് ഇപ്പോൾ തന്നെ ശത്രുവിടനാടു യുദ്ധംചെയ്തു മരിക്കൂ, നോക്കുക. ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞ അശരീരിവാക്കുകേട്ടു മുത്തിനാമൻ സന്തുഷ്ടനായി ഹാലാസ്വന്താനന്ദനിധിയിലേക്കു പോയി. അന്നത്താ ചൈതന്യശക്തനായ ചിലർ മധുരയിൽ വന്നു യുദ്ധത്തിന്നു വിളിച്ചു. അതു കേട്ടു ആസ്രരാജാവു പുറപ്പെട്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങി. യുദ്ധത്തിൽ ആസ്രരാജാവും ഔസന്ധവും നശിച്ചു എന്നുമാത്രമല്ല യുദ്ധത്തിന്നു വന്നവരും നശിച്ചു. യുദ്ധത്തിൽ ശേഷിച്ചു കറച്ചു ജൈനന്മാർ ഓടിപ്പോയി. അപ്പോൾ രാജമന്ത്രികളെല്ലാവരുംകൂടി ആലോചിച്ചു മഹേശ്വരാനുജ്ഞയാൽ ഒരു ഗജത്തെ കണ്ണുകെട്ടി

ഗരത്തിൽ വിട്ടു. ആ ഗജം കൊണ്ടുവരുന്നവാന രാജാവാക്കു
വാനും നിശ്ചയിച്ചു. ആ ഗജം ഹാലാസ്യക്ഷേത്രത്തിന്റെ അ
കത്തുപോയി മൃത്തിനാഥനെ എടുത്തു കഴുത്തിൽ വെച്ചു വീഥി
യിൽ കൂടി പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ ദേവന്മാരും നഗരവാസികളും
പുഷ്പവൃഷ്ടി ചെയ്തു വന്ദിക്കുകയും ചെയ്തു. ആകാശത്തിൽ ദുരുദി
കളും ദേവികളും ശബ്ദിച്ചു. ഗജം മൃത്തിനാഥനെ കൊണ്ടുപോ
യി സിംഹാസനത്തിലിരുത്തി തന്റെ തമ്പിക്കളിൽ ജലകലശ
മെടുത്തു മൃത്തിനാഥന്റെ ശിരസ്സിൽ അഭിഷേകം ചെയ്തു. രാജ
സ്ഥാനത്തിൽ അഭിഷിക്തനായ മൃത്തിനാഥൻ പാഷണ്ഡന്മാ
രെ പിടിച്ചു ശൂലത്തിന്മേലിട്ടു. ഹാലാസ്യനാഥനും ചന്ദനലേ
പനം നിത്യവും മൂന്നുകാലം ചെയ്യുവന്നു. വൈദികന്മാരെ രാ
ജ്യത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തെ വലിപ്പിച്ചു. ഓവദി
കന്മാർക്കു സമ്മതനായ മൃത്തിനാഥൻ നൂറുസംവത്സരം നല്ലവ
ണ്ണം രാജ്യത്തെ രക്ഷിച്ചു ഹാലാസ്യനാഥപ്രസാദത്താൽ മുക്തി
യേയും ലഭിച്ചു. ഏതാനുത്തൻ മൃത്തിനാഥന്റെ ചരിത്രത്തെ
പഠിക്കുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അവർക്കു മഹേശ്വര
പ്രസാദത്താൽ കൈലാസവാസം എളുപ്പത്തിൽ ലഭിക്കും.

എന്ന സ്തോത്രോപപുരാണത്തിൽ

മുപ്തമാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മനിക്കളെ! പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്ര
ങ്ങൾകൊണ്ടും ദിവ്യപുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടും നിത്യാ മഹേശ്വരനെ
പൂജിക്കുന്നവർക്ക് ഒരിക്കലും പുനർജന്മം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ഇതി
നുദാഹരണമായി നന്ദീശ്വരൻ, വിഷ്ണു മുതലായവർ ശിവഭക്ത
ശിഖാമണിയായ സ്തോത്രനാഥന്റെ ചരിത്രത്തെ പറയുന്നു. കാ
വേരീതീരത്തിൽ ദേവബ്രാഹ്മണഭൂഷിതമായും രമ്യമായുമിരിക്കു
ന്ന ഒരു പുരമുണ്ട്. ശ്രീമത്തായ ആ പുരത്തിൽ സമുദ്രത്തിൽ
ശോഭനരൂപമെന്നതുപോലെ കാവേരീജലത്തിൽനിന്നു പൊ

ങ്ങിയ ഒരു വലിയ അഗ്രഹാരമുണ്ട്. അതു ബ്രഹ്മവാദികളുടെ വാസസ്ഥലമാണ്. സർവ്വഭൂതങ്ങളുടേയും വാസസ്ഥലവുമാണ്. ഹിന്ദുമാർ, അന്ധന്മാർ, മൂകന്മാർ, ബധിരന്മാർ, നൊണ്ടികൾ, അഗതികൾ ഇവരുടെ സങ്കടത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ശരണപ്രാപിച്ച സർവ്വഭൂതങ്ങളുടേയും പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ശരണ്യസ്ഥലമാണ്. അഗ്നിഹോത്രാഗ്നിയിൽ ഹോമിക്കുന്നതായ ഹവിസ്സ്, നെയ്യ്, ദേഹ്, വിറക് ഇവകളുടെ പുണ്യഗന്ധത്തോടുകൂടിയ ധൂമത്താൽ ഹിരക്കല്ലാ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. വേദജ്ഞന്മാരുടെ ബ്രഹ്മം, യജുസ്സ്, സാമം എന്നുള്ള വേദഭൂപനിയാൽ ശബ്ദായമാനമായ മണ്ഡപത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു. വ്യാകരണമീമാംസന്ത്യായശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരായ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാരാൽ ശോഭിതമായിരിക്കുന്നു. ദിവ്യതടാകങ്ങളാൽ ശോഭിതമായും ഉദ്യാനങ്ങളിലുള്ള പുഷ്പസാരദ്യുത്താൽ വാസിതമായുമിരിക്കുന്നു. യുഗങ്ങളുടെ സമീപത്തിൽ അലാകൃതങ്ങളായ അനേക യാഗവേദികളാൽ നിറഞ്ഞതായിരിക്കുന്നു. ആ സ്ഥലം പതിനെട്ടു പൂരാണാത്മത്തെ അറിയുന്നതിന്നു മാറുരച്ചുനോക്കുന്ന കല്ലാകുന്നു. ആ അഗ്രഹാരത്തിൽ ശിവനാഥനെന്നപേരായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ട്. അദ്ദേഹം പ്രതിഗ്രഹത്തിന്നു യോഗ്യനാണെങ്കിലും എവിടെയും പ്രതിഗ്രഹം വാങ്ങാറില്ല. ഉഞ്ചരവൃത്തിയിൽ വസിച്ചുകൊണ്ടു നിത്യവും ശിവപൂജ ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ മഹാ ബുദ്ധിമാനായി സ്കന്ദനാഥനെന്നാകു പുത്രനുണ്ടായി. ആ ബാലൻ നീത്രം അച്ഛൻ ശിവപൂജചെയ്യുമ്പോൾ അടുക്കെയിരുന്ന് ഒരു നല്ല കല്ലിനെ വെച്ച് ഇലകളെക്കൊണ്ടു പൂജിക്കും. അച്ഛൻ പുത്രൻ ആ രാമത്തെ വയസ്സിൽ ഉപനയനാചെയ്തു ബ്രഹ്മചാരിവൃതത്തെക്കൂടി അനുഷ്ഠിപ്പിച്ചു. നാലുവേദങ്ങളേയും ആറു ശാസ്ത്രങ്ങളേയും പഠിപ്പിച്ചു. മീമാംസയേയും വ്യാഖ്യാനിപ്പിച്ചു. പൂരാണാത്മങ്ങളേയും അറിയിച്ചു. നല്ല മുഹൂർത്തത്തിൽ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ഉപദേശിച്ചു. ശിവപൂജയേയും യഥാവിധി പുത്രനു പഠിപ്പിച്ചു. സ്കന്ദനാഥൻ സകലശാസ്ത്രതത്വങ്ങളേയും പരീക്ഷിച്ചു സക

ലവും സംശയമുള്ളതായി കാണുകയാൽ സകലത്തേയും ഉപേക്ഷിച്ച് അപായരഹിതമായ മോക്ഷസാധനം ശിവപൂജതന്നെയാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ശിവനാമൻ മരിച്ചു. സ്തബ്ധനാമൻ വലുതായ കാലഗതിയെ ഓർത്തു ദുഃഖിച്ചു. പിന്നെ സ്തബ്ധനാമൻ അച്ഛനു വേദവിധി പോലെ പിതൃക്രിയകളെല്ലാം ചെയ്തു. പരമാത്മാവായ മഹേശ്വരനിൽ ഉത്തമഭക്തിയെ ചെയ്തു. താൻതന്നെ പുഷ്പോദ്യാനത്തെ വെച്ചുണ്ടാക്കി പുഷ്പങ്ങളെ വലിപ്പിച്ച് ആ പുഷ്പങ്ങളെ കൊണ്ടുതന്നെ മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചു. സ്തബ്ധനാമൻ ജടാവല്ലഭധരനായും ഭസ്മരൂപാക്ഷഭൂഷിതനായും പഞ്ചാക്ഷരമഹാമന്ത്രത്താലും നല്ല പുഷ്പങ്ങളാലും മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടും സമയത്തെ കഴിച്ചു. വ്യർത്ഥമായി അല്പസമയമെങ്കിലും കളഞ്ഞില്ല. നിത്യം പന്തീരായിരം സംഖ്യ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചു പന്തീരായിരം പുഷ്പങ്ങളാൽ മഹേശ്വരനെ അർച്ചിക്കും. പിന്നെയും സമയമുണ്ടെങ്കിൽ മഹേശ്വരനെ മനസ്സിൽ സ്മരിച്ചു വാക്കിനെ സഫലീകരിക്കുവാൻ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിക്കും.

നമശ്ശിവായത്രിഗുണാത്മകായ
നമശ്ശിവായത്രിവിധാത്മനേതേ
നമശ്ശിവായത്രിജഗദപിധാത്രേ
നമശ്ശിവായത്രിദേശൈകധാമൈ.

സതപരജസ്മദസ്സകളായ ത്രിഗുണാത്മകനായും ഈശ്വരകൂടസ്ഥജീവസ്വരൂപനായും മൂന്നുലോകങ്ങളേയും സൃഷ്ടിക്കുന്നവനായും ദേവന്മാർക്കുല്ലാ രക്ഷിതാവായുമിരിക്കുന്ന ശിവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടും ആ ശിവഭക്തബ്രാഹ്മണൻ മഹേശ്വരനെ യഥാവിധി പൂജിച്ചുകൊണ്ടും

സച്ചുപസ്തുക്കളിലും വിരക്തനായി ഭവിച്ചു. ഗൌരീദേവിയുടെ മുഖപ്പാലാകുന്ന അമൃതത്തെ ആസ്വദിച്ചതിനാൽ ധന്യനായും ഭക്താഗ്രഗണ്യനായുമിരിക്കുന്ന ജ്ഞാനസാമന്യമൂർത്തിയുടെ സ്നേഹലാഭത്താൽ സ്വന്തനാഥൻ താൻ കൃതാർത്ഥനായെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഭക്തിയോടുകൂടി മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടും പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടും മഹാദേവനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടുമിരിക്കുന്ന സ്വന്തനാഥൻ മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ പുനരാവർത്തിരഹിതമായ പദത്തെ പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രോപപുരാണത്തിൽ
മുപ്പത്തൊന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മനികളേ! കേൾക്കുവിൻ. വേദസാരമാകുന്ന ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്താൽ ഏതാരുത്തർ മഹാദേവനെ ഉപാസിക്കുന്നുവോ അവർക്കു പിന്നെ ഗർവാസദുഃഖം അനുഭവിക്കേണ്ടി വരികയില്ല. ദുഷ്ടമായ ബ്രാഹ്മണജന്മത്തെ ലഭിച്ചിട്ടും ചിലർ ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തിൽനിന്നു വിമുഖന്മാരായിട്ടു കാലത്തെ വ്യർത്ഥമാക്കിക്കളയുന്നു. ഭദ്രാദ്ധ്യായത്തെ ജപിക്കാതെ അന്യമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ പ്രയത്നപ്പെടുന്നവർക്കു മുക്തി ലഭിക്കുമെങ്കിൽ ഭക്ഷണംചെയ്യാതെ തന്നെ തൃപ്തിപ്പെടും. അശ്വമേധത്താൽ യാഗംചെയ്യാലും അവൻ പിന്നെയും ജനിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തെ ജപിക്കുന്നവൻ പിന്നെ മടങ്ങിവരുന്നില്ല. സ്വപ്നസ്മയമായവളേ സുരാപാനമായവളേ ഗുരുഭാരമനമായവളേ ചെയ്യുവൻ വേദം സത്യമാണെങ്കിൽ ശ്രീഭദ്രജപാകൊണ്ട് ഈവക പാപങ്ങളിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നു. ശ്രീഭദ്രസൂക്തത്തെ നിയമമായി ജപിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ ദർശനമാത്രാകൊണ്ടു സൂര്യൻ ഇരുട്ടിയാ നശിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ ലോകത്തിലുള്ള സകല പാപങ്ങളേയും നശിപ്പിക്കുന്നു. പത്മഹത്യ ചെയ്യുവനാകട്ടേ കൃതാപ്തനാകട്ടേ ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചു ശി

വലിംഗത്തിൽ അച്ചിച്ചാൽ താമരയിലയിൽ വെള്ളമെന്നതു പോലെ പാപാ സംബന്ധിക്കുന്നില്ല. ആലിയിലും അന്തത്തിലും പ്രണവത്താടുകൂടി പാപനാശനമായ ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തെ ഏതാരുത്തൻ ജപിക്കുന്നുവോ അവന്റെ പാദരേണുക്കളെ ബ്രഹ്മാവു മുതലായവർ തങ്ങളുടെ പാപവിത്തുഭിക്കുവേണ്ടി ശിരസ്സുകാണ്ടു വഹിക്കുന്നു. സർവ്വ തേജസ്സുകളിലും വെച്ചു സൂര്യ തേജസ്സ് ഏതുവിധം വലുതായിരിക്കുന്നുവോ അതേവിധം അനേകമന്ത്രങ്ങളിൽ വെച്ചു ശ്രീഭദ്രാ ഉത്തമമാണ്. കാലാഗ്നിഭദ്രോപനിഷത്തിൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം സദ്യോജാതാദികളായ മന്ത്ര ഷാലാൽ മന്ത്രിതമായ ഭസ്മത്തെ ധരിച്ചു തുദ്രാക്ഷമാലയേയും ധരിച്ചു ശിവലിംഗത്തിൽ മഹേശ്വരനെ അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നവൻ ഇതപരത്താനു തലമുറാവാംഗത്തെ ഉദ്ധരിപ്പിച്ചു ശിവലോകത്തിൽ സുചിച്ഛിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അഭക്ത്യഭക്തേണു ചെയ്യവനും എവിടെയെങ്കിലും പ്രതീഗ്രഹാവാനി നടന്നവനും ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചാൽ സകലദുരിതങ്ങളും നശിച്ചു മുക്തനായി ഭവിക്കും. വേദോക്തം ഇതാണ്. ഹെ മുനികളെ! ഇതിന്ന് ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പറയാം. ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കവിൻ. ഇതിനെ കേട്ടാൽ ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തിൽ ഭക്തിയുണ്ടാകും. കാവരീതീരത്തിൽ ശ്രീകാളമെന്നപേരായി ഒരു പുരമുണ്ട്. ആ പുരം വേദശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരായും യാഗാചെയ്യുന്നവരായും നിറഞ്ഞതാണ്. അവിടെ വേദവേദാംഗതത്വജ്ഞനായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം നിത്യവും കാവേരിയിൽ കുളിച്ചു അഗ്നിഹോത്രാദികളെല്ലാം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞോളം വെള്ളത്തിൽനിന്നു തുദ്രാദ്ധ്യായത്തെ ജപിക്കും. പിന്നെ ശ്രീഭദ്രാ ജപിച്ചുകാണ്ടു പുഷ്പങ്ങളാൽ മഹേശ്വരനെ അർച്ചിക്കും. അദ്ദേഹം ശ്രീഭദ്രാ ജപിക്കുന്നതു മൂന്നു യോജനദൂരം കേട്ട് ഒരു പിശാചു ശാപത്തിൽനിന്നു മോചിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രീഭദ്രമന്ത്രജപമാഹാത്മ്യത്തെ അറിയുന്നവരായ വസിഷ്ഠാദിമുനീശ്വരന്മാർ അദ്ദേഹത്തിന്നു പതുപതിയെന്നു പേർകൊടുത്തു. ആ പതുപതി നല്ല ദ്രോണപുഷ്പങ്ങളാലും മുറിവില്ലാത്ത വിലപവ

ത്രങ്ങളാലും എളുപ്പം, അക്ഷതം, കരക ഇവകളാലും കൊന്ന പ്പുകുളാലും ശ്രീകൃഷ്ണനെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു മഹേശ്വരപൂജ ചെയ്തതിനാൽ എല്ലാലോകങ്ങളേയും ജയിച്ച ബ്രഹ്മാദികളാൽകൂടി പൂജിതനായി ഭവിച്ചു. അദ്ദേഹം അണിമാദിസിദ്ധികളേയും തൃണപോരവ തൃജിപ്പും പത്മപതി അർപ്പിച്ച പൂജാ എപ്പോഴും മഹേശ്വരന്റെ ശിരസ്സിൽ കണ്ടിട്ടു നന്ദി മുതലായ ഗണങ്ങളെല്ലാവരും പത്മപതിയെ പ്രശംസിച്ചു. ആ പത്മപതി ശ്രീകൃഷ്ണമാഹാത്മ്യത്തെ അറിയുന്നവരായ പുത്രന്മാരേയും ശിവപൂജാതല്പരന്മാരായ ശിഷ്യന്മാരേയും ഭൂമിയിൽവെച്ചു മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ കൈലാസത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രോപപുരാണത്തിൽ
മുപ്പത്തിരണ്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മൂനികളേ! മഹേശ്വരന്റെ സന്നിധിയിൽ ഭിന്നതോരം നിയമത്തോടുകൂടെ നമസ്കാരം ചെയ്യുന്നവരുടെ ജന്മദുഃഖത്തെ മഹേശ്വരൻ നശിപ്പിക്കുന്നു. ചോളരാജ്യത്തിനലങ്കാരമായി അസനപുരമെന്നൊരു സ്ഥലമുണ്ട്. അതു വേദവേദാംഗജ്ഞന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരാലും യാഗത്തിന്നു ഭിക്ഷിച്ചവരാലും ധർമ്മനിഷ്ഠാവിശേഷത്താൽ വസിഷ്ഠാദി മുനീന്ദ്രന്മാരുടെ യശസ്സിനെ തോല്പിക്കുന്നവരായ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാരാലും ആതിഥ്യത്തെ ചെയ്യുന്നവരും ശാന്തന്മാരും ജിതേന്ദ്രിയന്മാരും ആഹ്ലിതാഗ്നികളുമായ ബ്രാഹ്മണരാലും അധിവസിക്കപ്പെട്ടതാണ്. അത് എപ്പോഴും ബ്രാഹ്മണോഷ്ണത്താൽ നാദിതമാണ്. ആ പുരത്തിന്റെ സമീപത്തിലുള്ള കൃഷിസ്ഥലത്തിൽ ഒരു ചെറിയ തോടിന്റെ വക്കത്തു പറയരുടെ അധിവാസസ്ഥലമുണ്ട്. ആ സ്ഥലം ജന്തുക്കളുടെ രക്തത്താൽ ചളികെട്ടിയതായും പഴയ മാംസങ്ങളുടെ ഗന്ധത്താൽ വിളിച്ചുവരുത്തിയ കാക്കകളോടുകൂടിയതായും കൂടുകൂടിയ വലിയ

ശബ്ദത്താൽ നാദിതമായ ദിക്കുകളോടുകൂടിയതായും മറ്റാരു
 ഗോചരങ്ങളിൽ ഉണക്കുവാനിട്ട ധാന്യങ്ങളോടുകൂടിയതായും
 മദ്യമദോന്മത്തന്മാരായ ചണ്ഡാല സങ്കലമായും ഇരിക്കുന്ന ആ
 സ്ഥലത്തു നന്ദൻ എന്നു പേരായി ഒരു പായനണ്ടായിരുന്നു.
 അവൻ ബാല്യാമുതൽക്കുതന്നെ ഭാഗ്യവശാൽ ശിവഭക്തനാ
 യി ഭവിച്ചു. അവൻ ശിവക്ഷേത്രത്തിലുള്ള വാദ്യങ്ങൾ കേട്ടു
 വന്നതെല്ലാം നന്നാക്കിക്കൊടുക്കുകയും ഗോരോചനം കൊടു
 ക്കുകയും ചെയ്തും. ഒരിക്കൽ അവൻ തോൽകൊണ്ട് ഒരു വാ
 ദ്യമുണ്ടാക്കി കരഞ്ഞിപ്പുരനാഥക്ഷേത്രത്തിന്റെ ദൂരത്തിൽവെച്ചു
 തൊഴുകുകൊണ്ടു ശിവലിംഗത്തെ ഒന്നു കാണുവാനാഗ്രഹിച്ചു
 ഒരു മുഹൂർത്തനേരം നിന്നു. വലിയ വൃഷഭത്താൽ മറഞ്ഞിരി
 ക്കുന്ന ശിവലിംഗത്തെ കാണുവാൻ കഴിയാതെ അവൻ ത
 ന്റെ ജന്മത്തെ നിന്ദിച്ചു. ഞാനെന്നിനാണ് ഈ നിന്ദ്യമായ
 ജാതിയിൽ ജനിച്ചത് എന്നു വിചാരിച്ച ശിവനെ ധ്യാനിച്ചു
 കൊണ്ടുനിന്നു. അവൻ ക്ഷണത്താൽ ഭക്തികൊണ്ടു പരിതു
 ങ്ഗമാനസനായി. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ പ്രസന്നനായി വൃ
 ഷഭത്തോട് ഒരു ഭാഗത്തെക്കൊതുങ്ങുവാൻ പറഞ്ഞു. വൃഷഭം
 തെക്കോട്ടൊതുങ്ങി. അപ്പോൾ നന്ദൻ ജ്യോതിർമ്മയമായ ശി
 വലിംഗത്തേക്കുണ്ടു ദൂരത്തിൽനിന്നു സന്തോഷത്തോടെ നമസ്ക
 രിച്ചു കൈകൊട്ടിക്കൊണ്ടു കുറേനേരം നൽത്തന്നുചെയ്തു. പി
 ന്നെ അവൻ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു കുളം വെട്ടിയു
 ണ്ടാക്കി. അവൻ എപ്പോഴും ശിവനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു നീ
 ചജാതിയായതുകൊണ്ടുള്ള ഭയത്താൽ മഹേശ്വര! രക്ഷ, രക്ഷ
 എന്നു മനസ്സുകൊണ്ടു പറയും. അവൻ നടേശമുത്തിയെ സേ
 വിപ്പാൻ ചിദംബരത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ അവന്റെ
 ജാതിക്കാരെല്ലാവരുംകൂടി അനേക ഭീക്ഷിതന്മാർ നിറഞ്ഞിരി
 ക്കുന്നതാണ് ചിദംബരപുരം. അവിടെ നീ പോകരുതെന്നു
 പറഞ്ഞു മുടക്കി. എങ്കിലും അവൻ ഞാൻ നാളെ പോവു
 മെന്നു പറഞ്ഞു. പിറേദിവസം പുറപ്പെട്ടതും അവർ മുട
 ക്കി. അവൻ ദിവസവും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരു മാ

സമല്ല ഒരു സംവത്സരാ കഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം രാവിലെ താൻ പുറപ്പെടുന്നതിനെ മുടക്കുന്നവരേയും കരയുന്ന തന്റെ ദുഷ്ടയായ ഭാര്യയേയുംമാശപസിപ്പിച്ച ചിദംബരത്തേക്കുപോയി. അവൻ കാവേരിയിൽ കളിച്ച ഭസ്മത്തോടുകൂടി ഒരു വിളിപ്പാട്ടു ദൂരത്തിൽ ചിദംബരേശ്വരന്റെ ഗോപുരംകണ്ടു സന്തോഷത്തോടെ നമസ്കരിച്ചു ചിദംബരപുരത്തിന്റെ സമീപത്തിലെത്തി. കിഴക്കേ ഗോപുരത്തിന്ന് ഒരു നാഴിക ദൂരേനിന്നു പലവിധ യാഗങ്ങളെ ചെയ്യുന്നവരായ ബ്രാഹ്മണരുടെ പുണ്യധൂമത്താൽ മനോജ്ഞമായ ആകാശത്തോടുകൂടിയതും ബ്രഹ്മഘോഷത്താൽ നാദിതവുമായ അനേക ഗൃഹങ്ങളേക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു ഹീനവാശജനായ ഞാൻ ഇവിടെ നില്ക്കുന്നതു യുക്തമല്ല. വേറൊരായാതെ ദിക്കിലേക്കു പോകാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു തെക്കേ ഭാഗത്തേക്കു പോയി. ദക്ഷിണഗോപുരസമീപത്തിൽ സനകതൃപ്തന്മാരായ സന്യാസികളുടെ വേദാന്തദ്ധ്വനിയ്ക്കാൽ നാദിതമായും തത്വമന്ത്രാദി മഹാവാക്യങ്ങളുടെ പദാന്തങ്ങളെ എഴുതിക്കെട്ടിയ പടത്താൽ അടയാളമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളോടുകൂടിയതായും അനേക മന്ത്രങ്ങളെ കണ്ടു. ഇനി ഏതു വഴിയിൽക്കൂടിയാണ് ഞാൻ പോകേണ്ടതെന്നു വിചാരിച്ച് അവൻ പടിഞ്ഞാറേ ഭാഗത്തേക്കു പോയി. അവിടെയും യോഗാശ്രദ്ധന്മാരായ മഹാത്മാക്കളേക്കണ്ടു. ഉടനെ വടക്കേ ഭാഗത്തുചെന്നു. ആ ഗോപുരപാദരത്തിൽ വളരെ രാജഷിമാരേയും സദാചാരരത്നന്മാരായ അനേകം ശിവഭക്തന്മാരേയും കണ്ടു തന്റെ ജന്മത്തെ നിന്ദിച്ചു. ഹീനജാതിയായ എനിക്കു സഭാപതിയുടെ ദർശനം എങ്ങിനെ സിദ്ധിക്കും? എന്തായാലും ദേവനേക്കണ്ടു സേവിച്ചല്ലാതെ ഞാൻ പോകയില്ല എന്നു നിശ്ചയിച്ച് അവൻ അവിടെത്തന്നെയിരുന്നു. അനന്തരം അവന്റെ ദൃഢഭക്തികണ്ടു സന്തുഷ്ടനായ സഭാപതി സ്വപ്നത്തിൽ അവനോടു നിന്നാളെ അഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്ത് എന്റെ സഭയിലേക്കു വരിക എന്നു പറഞ്ഞു മുഖ്യായിരം

ബ്രാഹ്മണരോടും നന്ദന്റെ ശുഭിക്കായി അഗ്നിയെ ജപലിപ്പിച്ചു കൊടുക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞു. പിറോദിവസം രാവിലെ ബ്രാഹ്മണരല്ലാവരും ഉണർന്നു സ്വപ്നവൃത്താന്തത്തെ പറഞ്ഞു വിസ്തരിച്ചതുകൊണ്ട് അഗ്നിയെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു വളരെ വിറകുകളെ വരുത്തി ഭക്ഷണഗോപുരത്തിന്റെ സമീപത്ത് അഗ്നിയെ ജപലിപ്പിച്ചു. മദ്ധ്യാഹ്നസമയമായപ്പോൾ നന്ദൻ കളിച്ച ഭസ്മവും ധരിച്ച ബ്രാഹ്മണരെ നമസ്കരിച്ചു വണ്ടു പത്തത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതുപോലെ അഗ്നിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അഗ്നിയാൽ ദഹിക്കപ്പെട്ട അവന്റെ ദേഹത്തിൽനിന്ന് ഒരു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ ഭസ്മരൂക്ഷങ്ങളാൽ അലംകൃതശരീരനായും ഇടത്തെ കയ്യിൽ ഒരു ദണ്ഡു വലത്തേക്കയ്യിൽ ജലപാത്രവും ധരിച്ചവനായും ദിവ്യാംബരധരനായും കടുമകട്ടിയിട്ടു നിൽക്കുന്ന ശോഭിതമായ ശിരസ്സോടുകൂടിയവനായും എല്ലാവരും കാണെന്ന് വാമദേവമുനിയെന്നപോലെ ഉത്ഥിതനായി. അപ്പോൾ ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ ശിരസ്സിൽ ദേവകൾ പൂജവൃഷ്ടിച്ചെയ്തു. ദിന്ദികളും ശബ്ദിച്ചു. ചാരണന്മാർ സ്തുതിച്ചു. ഗണങ്ങൾ ആ ബ്രാഹ്മണനെ വരൂ, വരൂ എന്നു വിളിച്ചു. അനന്തരം ആ ബ്രാഹ്മണൻ ദീക്ഷിതന്മാർ കാണിച്ചുകൊടുത്ത മാർഗ്ഗത്തിൽ കൂടിപോയി ചിദാംബരേശന്റെ കനകസഭയെ പ്രവേശിച്ചു ചിദാകാശമയനായ ദേവനെ സേവിച്ച് എല്ലാവരും നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കെ മറയുകയുംചെയ്തു. ഭക്തികൊണ്ടു മുക്തനായ നന്ദന്റെ ചരിത്രം നിങ്ങളുടെ സഭയിൽ ഇങ്ങിനെ എന്നാൽ പറയപ്പെട്ടു. ഹേ മുനികളേ! മുക്തിക്കു മുഖ്യസാധനം ഭക്തിതന്നെ.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
മുപ്പത്തിമൂന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു — ഹേ മുനികളേ! കേൾക്കവിൻ. ശിവന്റെയും ശിവഭക്തന്മാരുടേയും കൈകളുത്തേ ചെയ്യുന്ന

വക്ട ജ്ഞാനമോ യോഗമോ കൂടാതെ മുക്തി സുലഭമാണ്. ഇതിന്നു സിദ്ധേശ്വരന്മാരാൽ പറയപ്പെട്ടതായ ഇതിഹാസത്തെ നിങ്ങളോടു പറയാം. ഇതു കേട്ടാൽ അനാദിയായ അവിദ്യാവാസന നശിച്ചവരായ ജ്ഞാനികൾക്കു വിസ്തൃതിയും മഹേശ്വരന്റെ നിവാസസ്ഥാനമായ കൈലാസപർവ്വതം പരമശിവൻ എന്നിലല്ലേ അധിവസിക്കുന്നത്? എന്നേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായ സ്ഥലം മറ്റു വല്ലതുമുണ്ടോ? എന്നു ഗദ്വിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ആ ഗർവ്വശമനത്തിനായി മഹേശ്വരനാൽ അത്ഭുതമാകുംവണ്ണം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടതായും ദൈവം ദിനപ്രളയത്തിൽ ശിവാജ്ഞയാൽ നശിക്കാതെയിരിക്കുന്നതായും പ്രളയസമുദ്രത്തിൽ അധോമുഖമാക്കിവിട്ടു കടാപോലെ ജലത്താൽ നശിക്കാതെ ശോഭിക്കുന്ന ശിവസ്ഥലമായും കാമാക്ഷീദേവിയുടേയും ഏകാഗ്രനാഥന്റെയും ജലക്രീഡയാൽ അലിഞ്ഞതായ ഭസ്മം കസ്തൂരികളോടുകൂടിയതിനാൽ ഗംഗയേപ്പോലെ ശോഭിക്കുന്ന നദിയോടുകൂടിയതായും ത്രൈലോക്യവിശ്രുതമായും വിന്ധ്യപർവ്വതത്തിന്റെ തെക്കുഭാഗത്തു സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രതിബിംബമെന്നതുപോലെ കാഞ്ചീപുരമെന്നു പേരായി ഒരു ശിവസ്ഥലമുണ്ട്. ആ സ്ഥലം കാമാക്ഷീദേവിയെ സേവിപ്പാൻ വന്നവരായ സിദ്ധന്മാരുടെ വിമാനങ്ങൾപോലെയിരിക്കുന്ന ഭവനങ്ങളാൽ നിബിഡങ്ങളായിരിക്കുന്നു. ക്രീഡോദ്യാനങ്ങളിലുള്ള വാഴകളുടെ അഗ്രങ്ങൾ ദേവനദിയായ മന്ദാകിനിപ്രവാഹത്തെ തൊട്ടിരിക്കുന്നു. ഉദ്യാനവൃക്ഷങ്ങൾ ദേവഗംഗയിൽ കുളിക്കുന്ന സ്രീകളുടെ ആഭരണങ്ങളെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു. ഉദ്യാനത്തിലുള്ള തെങ്ങുകളുടെ ശിരസ്സിൽ സൂര്യന്റെ രഥാശ്വങ്ങൾ വിശ്രമിക്കുന്നു. കഴുങ്ങുകളുടെ പൂക്കൾക്കു ദേവോദ്യാനത്തിലുള്ള വണ്ടുകളെ വിളിക്കുന്നു. രമണീജനങ്ങളുടെ ഗാനരസത്താൽ ഗോപുരാഗ്രത്തിലുള്ള രത്നങ്ങളെല്ലാം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. സുന്ദരികളുടെ കന്തളം സൗരഭ്യത്താൽ വീഥികളെല്ലാം വാസിതമായിരിക്കുന്നു. തനപംഗികളുടെ കണ്ണാഭരണങ്ങളാകുന്ന സൂര്യനാൽ അന്ധകാരമെ

പ്ലാ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മുശാക്ഷിമാരുടെ മനോഹരമന്ദിരചന്ദ്രികയാൽ കേളീചകോരങ്ങൾ തൃപ്തങ്ങളായിരിക്കുന്നു. ചിലേടത്തു മത്തഗജങ്ങളുടെ മദജലത്താൽ ചളി കെട്ടിക്കിടക്കുന്നു. ചിലേടത്തു കുതിരകളുടെ കുളമ്പുകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽനിന്നു ഞായ പൊടികളാൽ ആകാശത്തെ മാച്ചിരിക്കുന്നു. ചിലേടത്തു യുദ്ധസമർത്ഥനായ രാജഭടന്മാരുടെ വാളുകൾ ഇളക്കുമ്പോൾ ആദിത്യനും ഇളകിപ്പോകുന്നു. കാമാക്ഷീദേവിയുടെ സേവയ്ക്കായിവന്ന വിഷ്ണുവിന്റെ വക്ഷോനിവാസിനിയായ ലക്ഷ്മീദേവിയുടെ കടാക്ഷത്താൽ അത്യന്തം സമൃദ്ധിയുള്ളതായിരിക്കുന്നു. അവിടെ കമ്പാനദിയുടെ തീരത്തിൽ ഏകാഗ്രവൃക്ഷത്തിന്റെ മൂലത്തിൽ ബ്രഹ്മവിദ്യാരൂപിണിയായ ഉമാദേവിയായ മഹേശ്വരൻ അച്ഛിക്കപ്പെടുന്നു. അവിടെ തുറന്നിരിക്കുന്ന മുക്തിപാഠമായ പരാകാശഗുഹയെ ദൈവമുഖ്യനായ ഗണങ്ങൾ പാലിക്കുന്നു. സർവ്വഭേദഗന്ധർവ്വസിദ്ധചാരണന്മാരാരും സേവിതമാണ്. അവിടെ ഇപ്പോഴും കാമാക്ഷീദേവിയുടെ സന്നിധിയിൽ ഇരിക്കുന്നവർക്കു ബ്രഹ്മാവിനും മനീശ്വരന്മാർക്കുംകൂടി ഭീഷകൾ വളരെ നേരം നോക്കിയാലും അറിയുന്നില്ല. പരാകാശഗുഹയിലുള്ള അമൃതതുല്യമായ ജലത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്ന ഹായകളെ സിദ്ധന്മാർ കൌതുകത്തോടെ നോക്കുന്നു. ഭീഷിതന്മാരുടെ മന്ദിരങ്ങൾതോറും യാഗംചെയ്യുന്ന ധൂമത്താൽ വളിതങ്ങളായ മേഘങ്ങൾ സമയത്തിൽ നല്ലവണ്ണം വർഷിക്കുന്നു. കാമാക്ഷീദേവിയുടെ കുന്തളത്തിലുള്ള സുഗന്ധകൽഹാരപുഷ്പസൗരഭ്യത്താൽ വാസിതനായ വായു കാമാക്ഷീദർശനത്തിന്നു വരുന്നവരുടെ ക്ഷീണത്തെ ഏപ്പോഴും തീർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവിടെ കാമാക്ഷിയാൽ ആലിംഗിതനായ മഹേശ്വരൻ ഇപ്പോഴും കാമിയെപ്പോലെ സുനകകുലമുദ്രകൊണ്ട് അലംകൃതനായിരിക്കുന്നു. അവിടെ കാമാക്ഷീദേവിയുടെ ഗർഭഗുഹത്തിൽ കല്ലുകളിലെഴുതിയിരിക്കുന്ന ത്രൈലോക്യരഹസ്യങ്ങൾ യോഗികളാൽകൂടി അറിയപ്പെടുന്നില്ല. ആ ഏകാഗ്രനാഥന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ അലക്കുന്ന പുനായ ഒരു വെളുത്തേടനുണ്ടായിരുന്നു. അവന്നു വിചാരവ

കിന്നാണ് പേർ. മഹേശ്വരനിൽ ഭക്തിമാനാണ്. അവൻ മഹേശ്വരാനുഗ്രഹത്താൽ ശിവഭക്തന്മാരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ അലക്കിക്കൊടുക്കണമെന്നു തോന്നി. അവൻ ഭസ്മരൂപാക്ഷധാരികളായ ശിവഭക്തന്മാരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ ഒട്ടും കൂലിവാങ്ങാതെ അവന്റെ മനസ്സിനെപ്പോലെ അതിനിമ്ലമായി അലക്കിക്കൊടുക്കും. കാഞ്ചീപുരത്തിൽ വരുന്ന ശിവഭക്തന്മാരുടെ വസ്ത്രം മലിനമായി കണ്ടാൽ താൻതന്നെ അവരുടെ അടുക്കെ പോയി പ്രാത്ഥിച്ചു വസ്ത്രങ്ങളെ വാങ്ങി നല്ലവണ്ണം അലക്കി വെയിലിലിട്ടുണക്കി വൈകുന്നേരംതന്നെ കൊടുക്കും. അവൻ ശിവഭക്തന്മാരുടെയല്ലാതെ മറ്റാരെയും വസ്ത്രങ്ങൾ അലക്കുകയില്ല. ഇങ്ങിനെ ദുഃഖപ്രതനായിതന്നെ മുപ്പത്തിരണ്ടു സംവത്സരം കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഏകാഗ്രനാഥൻ അവന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ച് ഒരു വൃദ്ധബ്രാഹ്മണന്റെ വേഷത്തെ ധരിച്ചു വളരെ മുഷിഞ്ഞ കന്ധയെ ഉടുത്തുകൊണ്ടു രജകന്റെ മുന്തിരി വന്നു. ആയിരം രൂപാക്ഷങ്ങളെ ധരിച്ചവനായും ഭസ്മോല്ക്കൃതശരീരനായും ഇരിക്കുന്ന വൃദ്ധബ്രാഹ്മണനെക്കണ്ടു വിചാരവാൻ നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹെ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠ! അങ്ങക്കു വളരെ വയസ്സായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ മഹാത്മാക്കളുടെ ദാസനാണ്. അങ്ങയുടെ വസ്ത്രത്തിൽ വളരെ ചളിയുണ്ട്. അതു ഞാനുള്ളപ്പോൾ വേണ്ട.

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു— ഞാൻ കാമാക്ഷിദർശനത്തിന്നു ദൂരനിന്നു വരുന്നവനാണ്. ഞാൻ ഈ പുരിയെ മുന്പു കണ്ടിട്ടില്ല. ഞാൻ ഇവിടെ ഒന്നു അറിയുകയില്ല. ഈ കാലം വളരെ മഞ്ഞുള്ളതാണ്. രാത്രിയിൽ മഞ്ഞും തണുപ്പും വളരെയുണ്ട്. എന്റെ കയ്യിൽ മുഷിഞ്ഞതും കീറിയതുമായ ഈ ഒരു വസ്ത്രം മാത്രമേയുള്ളൂ. വിശേഷിച്ചു ഞാൻ വൃദ്ധനാണ്. എനിക്കു തണുപ്പു സഹിക്കയില്ല. ഞാൻ നിന്നെ അറിയില്ല. നിന്റെ വീടും അറിയില്ല. അന്യന്മാരുടെ വസ്ത്രം ഉടുക്കുകതന്നെയാണ് മഹാത്മാർ പറയുന്നത്. ആചാരമാണ് ശീലത്തെ പറയുന്നത്. നീ സജ്ജനസ്വഭവനും ഭക്തനുംമാണ്. എന്റെ വസ്ത്രത്തെ നല്ലവണ്ണം

അലക്കി വെയിലിൽ ഉണക്കി വൈകുന്നേരംതന്നെ തരുവാൻ സാമന്ത്രിമുണ്ടെങ്കിൽ കൊണ്ടുപോ. വ്യാജം പറയരുത്. ഇങ്ങിനെ വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു രജകൻ പിന്നെയും പറഞ്ഞു. എനിക്ക് ഇങ്ങിനെയുള്ള മഹാത്മാക്കളുടെ വസ്യങ്ങൾ അലക്കുകയല്ലാതെ വേറെ യാതൊരു പ്രവൃത്തിയുമില്ല. ഞാൻ തന്നെയാകെ വസ്യത്തെ ചന്ദ്രികയെപ്പോലെ വെളുപ്പിച്ചു നല്ലവണ്ണം വെയിലത്തുണക്കി വൈകുന്നേരംതന്നെ തരാം. അതുവരെ ജഗന്മാതാവായ കാമാക്ഷീക്ഷേത്രത്തിലിരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു രജകൻ വൃദ്ധന്റെ കസ്യയെ വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോയി. ആ വസ്യത്തിന്റെ ചളിയെ കളയുന്നതോടുകൂടി തന്റെ അനേക ജനങ്ങളിലുള്ള പാപങ്ങളേയും കളഞ്ഞു. അവൻ വസ്യത്തെ അലക്കി നല്ല മണലിൽ വെയിൽ കൊള്ളുവാനിട്ടു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരമായയാൾ വലുതായ മഴവന്നു. ഒരു കൊടുങ്കാറ്റു വന്ന് ആ കസ്യയെ എവിടെക്കൊ അടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ആ മഴ അന്നു സന്ധ്യയായിട്ടും നില്പാത്തതുകണ്ടു രജകൻ പ്രതിജ്ഞാഭംഗത്തേക്കാൾ നല്ലതു മരിക്കുന്നതു തന്നെയെന്നും വൃദ്ധന് അപരാധത്തെ ചെയ്യുവനായ ഞാൻ ഇനി ഇരിക്കുകയില്ലെന്നും നിശ്ചയിച്ച് അലക്കുന്ന കല്ലിന്റെ അടുക്കെചെന്നു തല കല്ലിന്മേൽ തല്ലുവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാത്രയനായി ആ കസ്യയേയും കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷനായി. അപ്പോൾ പൂജുവൃഷ്ടിയും ദുന്ദിനാദവും കലശലായുണ്ടായി. പിന്നെ മഹേശ്വരൻ മരിക്കുവാനൊരുങ്ങിയ രജകനെ തടുത്ത് എന്നും തന്നോടുകൂടെ കൈലാസവാസവും കൊടുത്തു.

എന്ന സ്തോത്രപൂരാണത്തിൽ

മുപ്പത്തിനാലാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— മഹേശ്വരൻ പത്മങ്ങളുടെ പാൽകൊണ്ട് അഭിഷേകം ചെയ്യുന്നവൻ സകല പാപവും നശിച്ചു

മുക്തന്മാരായും സത്യാതന്നെ. ഇതിന്നു പണ്ടുള്ള ബ്രഹ്മവാദികൾ ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പറയുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ ശ്രവണത്താൽ ബ്രഹ്മഹത്യകൂടി നശിക്കുന്നു. മണിമുക്താനദിയുടെ തീരത്തിൽ മന്ദാകിനിനദീതീരത്തിൽ സ്വർഗ്ഗലോകമെന്നതുപോലെ സ്തബ്ധമുന്തിയാൽ പ്രതിഷ്ഠിതമായ സ്തമ്പുരമെന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥലമുണ്ട്. അവിടെ എല്ലാവരും ബ്രാഹ്മണർ ധർമ്മശൂന്യാന്മാരായും നിത്യവും അഗ്നിഹോത്രത്തെ ചെയ്യുന്നവരും നാലു വേദങ്ങളെ അദ്ധ്യയനം ചെയ്യുവരും ബ്രഹ്മവാദികളും ഷടർക്കമ് നിരതന്മാരും സപ്തഷ്ഠിതൃല്യതേജസ്സോടു കൂടിയവരും അഷ്ടമുന്തിയെ സ്തുതിക്കുന്നവരും പതിനെട്ടു വിദ്യകളെ അറിയുന്നവരും ദേശേന്ദ്രിയങ്ങളെ അടക്കിയവരും മനസ്സിൽ ഈശ്വരശ്യാനത്തോടുകൂടിയവരും ദ്വാദശാദിത്യതൃതൃല്യപ്രകാശത്തോടു കൂടിയവരും ഉദാത്താദികളായ ത്രയോദശസ്വരങ്ങളുടെ അത്മത്തെ അറിയുന്നവരും പതിനാലു വിദ്യകളിലും ദേശികന്മാരുമാകുന്നു. അവരുടെ യാഗങ്ങളിലുള്ള ഹവിർഭാഗത്തെ വാങ്ങ്വാൻ വരുന്ന ദേവന്മാരുടെ വിമാനങ്ങൾ രാജവീഥികളിൽ കാണപ്പെടുന്നു. അവരുടെ ശ്രീഭദ്രജപരതന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരുടെ തേജസ്സു കണ്ടു സൂര്യൻ നാളികേരങ്ങളിൽ മറയുന്നു. അവിടെ പശുക്കൂട്ടം സ്രീകർക്കു പിടിച്ചു കറക്കുവാൻ സാധ്യമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ മടിച്ചുവെക്കുകയാണെങ്കിലും ബ്രഹ്മചാരികളുടെ സാമഗ്രാനത്താൽ സുബ്ബങ്ങളായി നില്ക്കുമ്പോൾ സുഖമായി പിടിച്ചു കറക്കുന്നു. അവിടെ യജ്ഞദത്തനെന്നു പേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ലക്ഷ്മി വിഷ്ണുവിനെയെന്നപോലെ വിദ്യാസാമ്രാജ്യലക്ഷ്മിവരനായി വരിച്ചു. അദ്ദേഹം ശിഷ്യന്മാരാൽ ലഭിച്ച ദ്രവ്യത്താൽ ഭൂമിയെ നിറച്ചു. എന്നുമാത്രമല്ല സഭാപതിയുടെ പശുക്കൾക്കും സ്വർണ്ണപ്പട്ടയെ കെട്ടിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്നു പാവനയായ ഒരു ഭാര്യയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ വലിയ നിയമത്തോടുകൂടി മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ പാവ്നീപരമേശ്വരന്മാർക്കു ഷണ്മുഖനെന്നപോലെ ഭാഗ്യത്താൽ ഒരു പുത്രനുണ്ടായി. ആ ബാലൻ അമ്മയാൽ ലാളിതനായിട്ടു ചന്ദ്രനെ

പ്പോലെ ആനന്ദകരമായി വളർന്നു. ആ ബാലൻ ബാല്യത്തിൽ തന്നെ സജ്ജനസാസഗ്ഗത്തിൽ തല്പരനായിത്തീർന്നു. തിഷ്ണുവു ഭവിയായ ബാലൻ അഞ്ചുവയസ്സിന്നു മുമ്പേതന്നെ ആരും അദ്ദേഹം സിപ്പിക്കാതെ സകല വിദ്യകളും ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ കേട്ടുപ്രാപിച്ചു. അവന്ന് അഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ വിധിപ്രകാരം ഉപനയനാചെയ്തു. ഗുരു ഒരു പ്രാവശ്യം ഉപദേശിച്ചതിനാൽ എല്ലാ വേദങ്ങളെയും വേദാംഗങ്ങളേയും പദക്രമങ്ങളേയും പഠിച്ചു. എട്ടു വയസ്സായപ്പോഴേക്കു സകല ശാസ്ത്രങ്ങളേയും പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആ ബാലൻ സകല വേദശാസ്ത്രങ്ങളുടേയും തത്വത്തെ ആലോചിച്ചു എല്ലാവിധത്തിലും താല്പര്യം പരമശിവനാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു സകല കർമ്മങ്ങളേയും ത്യജിച്ചു മഹേശ്വരൻ ഭക്തിയെ ഉറപ്പിച്ചു. നിത്യവും പരമേശ്വരനായിരം ഉരു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രം ജപിച്ചുകൊണ്ടു വൈകുന്നേരം പതിനൊന്നാവർത്തി ശ്രീരൂപവും ജപിക്കും. രാവിലേയും വൈകുന്നേരവും മടിക്കൂടാതെ സമിത്തുക്കളെ അഗ്നിയിൽ ഹോമിക്കും. ആദിത്യൻ പങ്കതി ഉദിക്കുമ്പോൾ ആയിരം ഗായത്രിയും ജപിക്കും. ദേഹമെല്ലാം ഭസ്മംധരിച്ചു നെറ്റിയിലും ഭസ്മത്താൽ അലംകൃതനായി മുഞ്ഞമേഖല, പലാശഭസ്മം, കൃഷ്ണാജിനം ഇതുകളാൽ മനോഹരവേഷനായിട്ടു ജപിക്കുന്ന അഗ്നിയെപ്പോലെ ശോഭിച്ചു. മദ്ധ്യാഹ്നാവരെ മാത്രമേ അതിലിരുന്ന് ശിവപൂജയും മാരം ചെയ്യും. അഞ്ചാമത്തെ കാലത്തിൽ ഭിക്ഷയെടുത്തു ഗുരുവിന്റെ അനുജന്മാർ ഭക്ഷിക്കും. വിചാരശർമ്മൻ ഇങ്ങിനെ ദിവസംകഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു ദിവസം ശിവപൂജ, ജപം മുതലായതുകളെല്ലാം കഴിച്ചു വിചാരശർമ്മൻ ഗൃഹത്തോരം ഭിക്ഷയ്ക്കായി പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ വഴിയിൽ ആദ്യം പ്രസവിച്ചതായ ഒരു പശു കുട്ടിയെ വിട്ടുവന്നതിനാൽ ഒന്നു തിന്നാതെ നില്ക്കുന്നതുകണ്ടു പശുപാലൻ വടികൊണ്ട് അതിനെ അടിച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നതുകണ്ടു. മഹാത്മാവായ വിചാരശർമ്മൻ ദയകൊണ്ടു പരവശനായിട്ട് അതിനെ മുടക്കി. തേജസ്വിയായ ബ്രഹ്മചാരിയെക്കണ്ടു പശുപാ

ലൻ ഓടിക്കളഞ്ഞു. വേഗം വിചാരശർമ്മൻ കുറെ പുല്ലുപറിച്ച് പതുവിന്നുകൊടുത്തു. ജലപാത്രത്തിലുള്ള ജലവും കൊടുത്തു വിശുദ്ധം ദോഹവുംതീർത്തു. പിന്നെ വിചാരശർമ്മൻ പതുക്കളുടെ വാചാമഗോചരമായ മഹത്വത്തെത്തോർത്തു. പതു എന്നുള്ളതു സർവ്വവേദമയിയാണ്. സർവ്വതീർത്ഥമയിയുമാണ്. സർവ്യാഗമയിയാണെന്നാണ് വേദം പറയുന്നത്. ഇത് എല്ലാറിന്നും അമൃതസാധനമാണ്. ഇതിന്റെ പുരീഷം അഗ്നിയിൽവെന്താൽ ഭസ്മം എന്ന് അത്യന്തം ള്വാലിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതിങ്കൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന പഞ്ചഗവ്യം മഹാ പാപഹരമാണ്. ഇതിന്റെ പാൽകൊണ്ടഭിഷേകംചെയ്താൽ മഹേശ്വരൻ ഏറ്റവും സന്തുഷ്ടനാകുന്നു. യാഗത്തിന്റെ തത്പരമറിഞ്ഞവർ സർവ്വധർമ്മത്തെയും കാക്കുന്നതാണ് പതു എന്നു പറയുന്നു. ഇതിന്റെ പാദമുളി ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചാൽ ഗംഗയെപ്പോലെ പരിശുദ്ധമാകുന്നു. ഇതിങ്കൽനിന്നാണ് മഹേശ്വരവാഹ്നമായ വൃഷഭം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ജഗന്മാതാവായ ധേനു ദർശനമാത്രത്താൽ പാപനാശിനിയാണ്. ഇതിന്റെ നെയ്യാണ് യാഗങ്ങളിൽ ബ്രഹ്മണ്യസാധനമായി പറയുന്നത്. അത്ര മഹത്വമുള്ള പതുവിനെയാണ് ദുഷ്ടനായ ഗോപാലൻ അടിക്കുന്നത്. ഞാൻ ഇന്നുമുതൽക്കു പതുകളുടെ പരിചയ്യയെ എപ്പോഴും ചെയ്യാം. മറ്റുള്ളകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ട് എനിക്കെന്താണ് വരുവാനുള്ളത്. എന്നിങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചു വിചാരശർമ്മൻ പതുപാലനെ ആട്ടിക്കളഞ്ഞു തന്റെ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ആദ്യത്തെക്കാലത്തിൽ ചെയ്തു താൻതന്നെ പതുകളെമേക്കുവാൻ തുടങ്ങി. നല്ല പുല്ലുള്ളടിക്കുകളിൽ പതുകളെ മേച്ചു വെള്ളവും കുടിപ്പിച്ചു തണലുള്ളടിക്കിൽ ആക്കം. പതുകളെല്ലാം തൃപ്തിപ്പെട്ടതിന്റെ ശേഷം താൻ ശിവപൂജചെയ്തും. ഇങ്ങിനെ വളരെ ദേയ്യോടുകൂടെ ശുശ്രൂഷിക്കുകയാൽ പതുകളെല്ലാം തടിച്ച് പാലം ഇറട്ടിയുണ്ടായി. ഏതുസമയത്തും പാലുകിട്ടും. വിചാരശർമ്മൻ പതുകളുടെ അകിട്ടിൽ ചൊറിയുമ്പോഴെല്ലാം അവ പാലുകൊടുക്കും. ആ വട്ട തന്റെ ജലപാ

ത്രത്തിൽ പാലിനെകുന്നു മണ്ണുകൊണ്ടു ശിവലിംഗമുണ്ടാക്കി പാൽകൊണ്ടഭിഷേകം ചെയ്തു പൂജയും ചെയ്തും. ഇങ്ങിനെ ആ വടു ദിനത്തോരം ചെയ്തുവന്നു. മറ്റുള്ള ബ്രാഹ്മണരെല്ലാവരും വിചാരശർമ്മന്റെ പ്രവൃത്തികളുടേ പ്രേരണയെപ്പറ്റി പത്തുകൾക്കു പാൽ അധികം കാണുന്നതുകൊണ്ടു സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. വടുവിന്റെ അച്ഛനമ്മമാരും അവന്റെ നിഷ്ഠകളുടേ സന്തോഷിച്ചിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ പത്തുക്കളെ മേച്ചുകൊണ്ടു വിചാരശർമ്മൻ മൂന്നുസംവത്സരംകഴിച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരുദിവസം ഒരു ദുഷ്ടൻ വിചാരശർമ്മൻ പത്തുക്കളെക്കൊന്ന് അഭിഷേകം കഴിക്കുന്നതും മറ്റും കണ്ടു ഗ്രാമജനങ്ങളോടുപോയി ഏഷണിപറഞ്ഞു. അവരെല്ലാവരുംകൂടി വിചാരശർമ്മന്റെ അച്ഛനോടുപറഞ്ഞു. നിന്റെപുത്രൻ പത്തുക്കളെ മേജ്ജുവാനാണെന്നു വ്യാജവും പറഞ്ഞു പത്തുക്കളെക്കൊണ്ടുപോയി ഉച്ചസമയത്ത് അവയെ തടുത്തുനിർത്തി കാനം മണലുരുട്ടിവെച്ചു പാലെല്ലാം അതിലൊഴിച്ചുകളയുന്നു. ധൃത്തനായ നിന്റെ പുത്രനെ ശിക്ഷിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ സമ്മതിക്കില്ല. ഇങ്ങിനെ ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു വിചാരശർമ്മന്റെ അച്ഛനമ്മമാർ വളരെ ദുഃഖിതന്മാരായി. യജ്ഞത്തേൻ പിറേദിവസം രാവിലെ പുത്രന്റെ പ്രവൃത്തിയെ അറിവാൻവേണ്ടി കാട്ടിൽപോയി ഒരു വള്ളിക്കുടിയിൽ മറഞ്ഞിരുന്നു. നേരം പ്രഭാതമായപ്പോൾ വടു തന്റെ കർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു സമിത്തുകളാൽ അഗ്നിയേയും ഹോമിച്ചു വഷ്ണോരം പ്രസവിക്കുന്നവയും ഒന്നുപ്രസവിച്ചതുകളും താമസിച്ച് പ്രസവിച്ചതുകളുമായ ഉത്തമപത്തുക്കളെയെല്ലാം ആട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി വളരെ പുല്ലുള്ളടികിൽ മേച്ചു വെള്ളാകുടിപ്പിച്ചു തണുപ്പുള്ള വൃക്ഷമൂലങ്ങളിൽ ആക്കി തന്റെ ജലപാത്രമെടുത്ത് അകിട്ടിൽ കാണിച്ചു പത്തുക്കു ചൊറിഞ്ഞുകൊടുത്തു. അപ്പോൾ പാൽകൊണ്ടു ജലപാത്രം നിറഞ്ഞു. പാത്രത്തെക്കൊണ്ടുപോയി മണൽകൊണ്ടു ശിവലിംഗമുണ്ടാക്കി അതിന്റെ അടുക്കെ വെച്ചു പത്രങ്ങളും പുഷ്പങ്ങളും കൊണ്ടുവന്നു ഭക്തിയോടുകൂടെ മഹാ

വടുവായ വാമനമുത്തി മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചതുപോലെ വിചാരശർമ്മൻ പൂജിപ്പാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ യജ്ഞദത്തൻ ഓടിവന്നു കാൽകൊണ്ടു പാലിനെ തട്ടി എടുത്തു! നീ എന്താണ് ചെയ്യുന്നത് എന്നു പുത്രനെ ഭത്സിച്ചു. അപ്പോൾ യജ്ഞദത്തൻ കാൽകൊണ്ടു തട്ടിമറിച്ചു പാൽ ശിവലിംഗത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽ തന്നെ വീണു. അതുകണ്ടു വിചാരശർമ്മൻ പത്തുക്കളെ മേയ്ക്കുന്ന വടികൊണ്ടു യജ്ഞദത്തന്റെ കാലിന്മേൽ അടിച്ചു. കോടാലികൊണ്ടു വെട്ടുകയും ചെയ്തു. യജ്ഞദത്തൻ കാൽമുറിഞ്ഞതുകൊണ്ടു ഹാ! ഹാ! എന്നുപാഞ്ഞു മുഹൂർത്തനായി ഭൂമിയിൽ വീണു. അപ്പോൾതന്നെ പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാത്രയനായിട്ടു വടുവിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. കൈലാസശിവരൂപംപോലെയിരിക്കുന്ന വൃഷഭത്തിന്റെ മുകളിൽ ഉമാദേവിയോടുകൂടെയിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെക്കണ്ടു വടു നമസ്കരിച്ചു സ്തുതിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വൃഷഭത്തിൽ നിന്നു താഴ്ത്തിറങ്ങി വടുവിനെ ആശ്വേഷംചെയ്തു. ദേവകളെല്ലാവരും കേൾക്കെ പാഞ്ഞു. എന്നിൽ ഭക്തിയുള്ളവനാൽ മൂന്നുലോകവും ജയിക്കപ്പെടുന്നു. നി മൂർത്തനായിട്ട് എന്റെ അടുക്കൽ തന്നെ ഇരുന്നുവൊക്കെ. നി കുറഞ്ഞൊന്നെങ്കിലും എനിക്കുതന്നെ നിവേദ്യം നിണക്ക് അന്നന്തഫലപ്രദമാണ്. നിനക്ക് എന്റെ ഗൃഹദാരുണത്തിൽ ശാശ്വതമായ അധികാരം തന്നിരിക്കുന്നു. ഇനി നീ കരയേണ്ട. നിന്റെ അച്ഛനു സാലോക്യമുക്തിയെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നുപാഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ ആ വടുവിനോടുകൂടെ മാഞ്ഞു. യജ്ഞദത്തനും ശിവപ്രസാദത്താൽ സംസാരബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിതനായിട്ടു കൈലാസപദത്തെ പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രോപപുരാണത്തിൽ

മുപ്പത്തഞ്ചാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! മഹേശ്വരന്റെ കൈകളുപ്രവൃത്തി മാത്രത്താൽ സ്ത്രീകളും കൂടി സംസാരബന്ധത്തിൽ നിന്നു മോചിക്കുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള സ്ത്രീകളും ആശ്രയിച്ചവരെ ദർശനമാത്രത്താൽ സംസാരസമുദ്രത്തിൽനിന്നുദ്ധരിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിന്നു പണ്ടത്തെ ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ട്. ഇതിൽ ശിവപ്രസാദം പ്രത്യക്ഷമായി ജനങ്ങളാൽ കാണപ്പെട്ടതാണ്. ഊർദ്ധ്വവാടിയെന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു പുരമുണ്ട്. അവിടെ കൃഷിക്കാരുടെ കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിൽ കൂട്ടിയിരിക്കുന്ന ധാന്യസമൃദ്ധം ഭൂനന്ദനാകൊണ്ടു ഹിമാചലത്തോടു സ്തംഭിക്കുന്നു. അവിടെയുള്ള ഉദ്യാനവൃക്ഷങ്ങളുടെ കോടരങ്ങളിൽ ബ്രാഹ്മണരുടെ അഗ്നിഹോത്രാഗ്നിയുടെ ധൂമത്താൽ മാടപ്രാവിന്റെ ശോഭയെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. തരുണികളുടെ വദനാഭിനയങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യകല്ലോലങ്ങളിൽ മുങ്ങിക്കളിക്കുന്ന വണ്ടുകളുടെ ശബ്ദത്താൽ ദിക്കെല്ലാം നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ സ്ഥലത്തെ യമുനാപുരമെന്നു പണ്ടുള്ളവർ പറയുന്നു. അവിടെയാണ് വാഗീശനെന്നും സുന്ദരനെന്നും പ്രസിദ്ധനാരായ ശിവഭക്തന്മാർ ജനിച്ചത്. ആ സ്ഥലത്തിൽ കീർത്തിമാനെന്നപേരായി സമർത്ഥനായി ഒരു കലപാലകനുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ കൃഷിചെയ്യുണ്ടാക്കിയ ഭൂമിത്താൽ ശിവഭക്തന്മാരെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവന്റെ ധർമ്മശ്രദ്ധയെന്നപോലെ മാനിനിയെന്നപേരായ ഒരു ഭാര്യയും ഉണ്ടായിരുന്നു. കലാ, സൗന്ദര്യം, സൗജന്യം, വിനയം ഇത്യാദിഗുണങ്ങളോടുകൂടിയ മാനിനി ചന്ദ്രനു ചന്ദ്രികയെന്നപോലെ കീർത്തിമാൻ ഏറ്റവും പ്രിയതമയായിഭവിച്ചു. കാലകൊണ്ട് അവർക്കു തിലകാവതിയെന്നപേരായി ഒരു പുത്രിയുണ്ടായി. ആ ബാല മനസ്സിന്നും നേത്രങ്ങൾക്കും ആനന്ദപ്രദമായിട്ടു പുതിയതായി ഉദിച്ചുപൊങ്ങുന്ന ശരൽക്കാലചന്ദ്രന്റെ കലയെന്നതുപോലെ വളർന്നു. അനന്തരം പുത്രാർത്ഥിയായ കീർത്തിമാനു സമുദ്രത്തിൽനിന്നു ചന്ദ്രനെനീതുപോലെ ലക്ഷണയുക്തനായി ബോധവാദനെന്നപേരായ ഒരുപുത്രനുണ്ടായി. അവൻ അബുദ്ധസ്സായപ്പോൾ ഗുരുനാഥന്മാരാൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനാ

യിട്ടു ഗുരുനാഥന്മാർ ചെയ്യുപ്രയത്നമെല്ലാം സഫലമാക്കി. അവൻ സകലവിദ്യകളിലും ഉള്ള സാമർത്ഥ്യത്തെക്കണ്ടു എല്ലാവരും കീർത്തിമാന്റെ വാശമയ്ക്കാഭയം ഇവൻ രക്ഷിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു. കീർത്തിമാൻ പുത്രിയെ പന്ത്രണ്ടു വയസ്സായപ്പോൾ തുല്യവാശജനായ വരനെ അന്വേഷിച്ചു. ആ സമയത്തു കീർത്തിമാനു മുന്പേതന്നെ സംബന്ധിതവാശജനായും ശിവഭക്തനായും രാജമന്ത്രിയായുമിരിക്കുന്ന കലിശത്രുവെന്നവൻ തിലകാവതിയെ വിവാഹം ചെയ്യാനാഗ്രഹിച്ചു തന്റെ ബന്ധുക്കളെ കീർത്തിമാന്റെ സമീപത്തേക്കയച്ചു. അവർ കീർത്തിമാന്റെ അടുക്കൽ പോയി അവനാൽ മാനിതന്മാരായിട്ടു സ്വജനങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വെച്ചുപറഞ്ഞു. നിന്റെ പുത്രിയായ തിലകാവതി കലിശത്രുവിന്റെ ഭാര്യയായി ഭവിക്കട്ടെ. ഇവരുടെ അത്ഭുതമായ ഭവനവും അനിതരസാധാരണമായിരിക്കും. അതുകേട്ടു കീർത്തിമാൻ അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചു. മേടമാസംകഴിഞ്ഞാൽ ഇടവമാസത്തിൽ നല്ലമുഹൂർത്തമുണ്ട്. അപ്പോൾ കല്യാണം കഴിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ് അവരെ മാനിച്ചയച്ചു. അവർ നടന്ന വൃത്താന്തമെല്ലാം കലിശത്രുവിനോടു പോയിപറഞ്ഞു. ആ മംഗളവൃത്താന്തത്തെ കേട്ടു കലിശത്രു ഏറ്റവും പ്രീതനായി. തിലകാവതിക്കും അത്യന്തം സന്തോഷമുണ്ടായി. അനന്തരം കലിശത്രു രാജാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ശത്രുക്കളെ ജയിപ്പാനായി സൈന്യങ്ങളോടുകൂടെ മാന്യനായിട്ടു യുദ്ധത്തിന്നുപോയി. യുദ്ധകളത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് അനവധി ശത്രുസൈന്യങ്ങളെ കൊന്നു അവസാനം ശത്രുക്കളെ ശത്രുവിനെ കൊല്ലുകയും ചെയ്തു. അഞ്ചാറുദിവസത്തെ ജപരരോഗംകൊണ്ടു പീഡിതനായി കീർത്തിമാനും മരിച്ചു. മാനിനിയായ അവന്റെ ഭാര്യ കീർത്തിമാന്റെ കൂടെ മരിച്ചു. ബോധവാൻ അച്ഛനമ്മമാണ് പിതൃകൃതകളെല്ലാം ചെയ്തു. തിലകാവതി കലിശത്രു മരിച്ചതുകേട്ടു വളരെ വ്യസനിച്ചു. വേറൊരൊരാൾക്കു തിലകാവതിയെ കൊടുക്കണമെന്നു ബോധവാൻ ഉടഹാഹിച്ചതിനെ അവൾ വിരോധിച്ചു. അവൾ അച്ഛന്റെ വാക്കിനെ സഫലമാക്കുവാൻ ഉത്തമ

മായ വ്രതത്തെ സ്വീകരിച്ചു. എന്റെ അച്ഛനമ്മമാർ കലിശ രൂപിന് എനാനെക്കാടുപ്പാനാണ് നിശ്ചയിച്ചിരുന്നത്. എന്റെ ഭാഗ്യദോഷത്താൽ അദ്ദേഹം യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചുപോയി. ഈ ജന്മത്തിൽ അദ്ദേഹമാണ് എന്റെ ഭർത്താവെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഞാനും അഗ്നിപ്രവേശംചെയ്യുന്നു എന്നുപറഞ്ഞ് അവർ അതിന്നൊരുങ്ങി. അപ്പോൾ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരായ ബ്രാഹ്മണർ വിവാഹംകഴിയാത്ത സ്ത്രീകൾക്ക് അഗ്നിപ്രവേശം ശാസ്ത്രവിഹിതമല്ലെന്നു പറഞ്ഞുമുടക്കി. അനന്തരം അവർ സകലസുഖങ്ങളേയും ത്യജിച്ച് അനുജന്റെരക്ഷയിൽ ഇരുന്നു. അവർ കാഷായവസ്ത്രത്തെ ധരിച്ച ഭസ്മരൂപങ്ങളേയും ധരിച്ച പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തേയും ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ശിവഭക്തനായിപ്പോയി അടിച്ചമഴുകിയും ശിവനാമങ്ങളെ എപ്പോഴും ജപിച്ചും ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ജയിച്ചും ശിവഭക്തനാകുവാൻ അന്നവസ്ത്രങ്ങളെ കൊടുത്തു മിതമായിട്ടു ഭക്ഷണംചെയ്യും മൗനവതിയായും ലോകവാതകങ്ങളിൽ ഒട്ടും മനസ്സുവെക്കാതെയും ഇരുന്നു. എപ്പോഴും ശിവകമാശ്രവണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തിലകാവതിയുടെ മനസ്സു വേഗം ശിവപ്രസാദത്താലും ഗുരുപ്രസാദത്താലും നിർമ്മലമായിത്തീർന്നു. തിലകാവതിയാൽ ശിക്ഷിതനായ ബോധവാൻ ബ്രാഹ്മണശാസ്ത്രജ്ഞതല്പരനായി ഭവിച്ചു. പതിനെട്ടുപുരാണാത്മങ്ങളും ഗുരുവിജൽനിന്നു ഗ്രഹിച്ചു. കാണുന്നതെല്ലാം ഔശ്വരമാണെന്നറിഞ്ഞു വലുതായ ധർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു. വാപീകൃപതടാകനിർമ്മാണങ്ങളും പുണ്യവൃക്ഷോദ്യാനനിർമ്മാണങ്ങളും ചെയ്തു ഗോശാലകളും വഴിയമ്പലങ്ങളും പുഷ്പോദ്യാനങ്ങളും നിർമ്മിച്ചു. ഭിന്നന്മാരേയും അന്ധന്മാരേയും പരിപാലിക്കുകയും രോഗികൾക്ക് ഔഷധം കൊടുക്കുകയും കുട്ടികൾക്ക് എണ്ണയുംപാലും കൊടുക്കുകയും ഉഷ്ണകാലത്തിൽ അന്നവും ജലവും കൊടുക്കുകയും വളരെ പറഞ്ഞിട്ടെന്താണ്? ഇല്ല എന്നു ജ്ഞവാക്കു ബോധവാന്റെ നാവിൽ നിന്നുണ്ടാവില്ല. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന ബോധവാനു പുറംജന്മസഞ്ചിതപാപങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷരൂപികളായി വന്നതുപോലെയുള്ള ആഹ്ലാസമതക്കാരാ

യോ നീചന്മാരായുള്ള വേദനിനകന്മാരോടു സഹവാസം സംഭവിച്ചു. ഒരിക്കൽ ആ ദുഷ്ടന്മാരായ വേദനിനകന്മാർ ബോധവാഹൻ അടുക്കൽവന്ന് അഹിംസാപരമോധർമ്മം എന്നുള്ള പ്രമാണത്താൽ അവരുടെ മതത്തെ അഹിംസകൊണ്ടു പ്രാധാന്യമായിട്ടു വൈദികമതത്തെ യാഗാദികളിൽ പശുചിരസ വിധിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അപ്രാധാന്യമായിട്ടും പറഞ്ഞു. ഉപദേശിക്കപ്പെടുന്ന വേദവാക്കുകൾ പ്രമാണമല്ല. ആ വേദവാക്കുകളാൽ പായപ്പെടുന്ന വസ്തു അപ്രത്യക്ഷമാണ്. വേദവാക്കുകളാൽ വിധിക്കപ്പെട്ട ശമം അനിവൃതമായതുകൊണ്ട് എന്തുഫലത്തെയാണ് സാധിപ്പിക്കുവാൻ പോകുന്നത്. കർമ്മകർത്താവുതന്നെ മരിച്ചുപോകുന്നു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ കർമ്മഫലമായ സ്വർഗ്ഗാദിസുഖങ്ങൾ കർത്താവിനെ എങ്ങിനെ അനുഗമിക്കാ? അപരിപ്ലിന്നനും ഏകജ്യോതിസ്വരൂപനുമായ പരബ്രഹ്മത്തിന്നു പരിപ്ലിന്നങ്ങളായ ബിംബാദികളിൽ ഉപമയാ ചൊല്ലുന്നതങ്ങിനെ? കിഞ്ചിത്തതപസ്യഞ്ജനമപിശിഷ്ടന്മാരായ ജീവോപരന്മാക്ക് ഐക്യം സംഭവിക്കുന്നില്ല. സാദവിക്കുന്നാണ്ടകിൽ ദുഃഖസുഖാദികൾ അപരമമായവയ്ക്കുമാണ് അനേകവിധങ്ങളായി കാണുന്നതെങ്ങിനെ? പരമം കൊണ്ടാണ് ശ്രേഷ്ഠതയെങ്കിൽ ആരും ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയായി ഭവിക്കേണ്ടല്ലോ. ഈശ്വരൻ ക്ഷേത്രത്തിലാണ് പ്രീതിപ്പെടുന്നതെങ്കിൽ ബുദ്ധിയുള്ളവൻ ക്ഷേത്രത്തിലല്ലേ നടസ്സരിക്കേണ്ടത്? ബ്രഹ്മണാദിവണ്ണങ്ങളിലാവട്ടേ ബ്രഹ്മചാർദ്വാരാങ്ങളിലാവട്ടേ ആത്മാവിന്നു യാതൊരുദോഷവും കാണുന്നില്ല. വളരെ വാക്കുകൊണ്ടു പറഞ്ഞിട്ടുതാണു? അങ്ങുനു വിചിന്തനാണല്ലോ. മനസ്സുകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം ആലോചിക്കുക. ഈ ആഹതമതം യുക്തമാണെന്നു തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഭവൻ ഇതിൽ പ്രവേശിക്കുക. അന്യമതത്തിൽ പ്രയത്നപ്പെട്ടിട്ടു ഫലമെന്താണ്? ഇങ്ങിനെയുള്ള ആഹതന്മാരുടെ മനോരമാക്കുകളാൽ വഞ്ചിതനായ ബോധവാൻ വൈദികമാർഗ്ഗത്തിലുള്ള ശ്രദ്ധയെ ദുഷ്ടസംഗത്താൽ വിട്ടുകളഞ്ഞു. ഇവിടെ ഇരു

ന്നിട്ടൊന്നാണെന്നു പറഞ്ഞ് ആഹ്തന്മാർ ബോധവാനെ വഞ്ചിച്ച് അവരുടെ വാസസ്ഥലത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അവർ പിന്നെയും നാലുദിക്കിലും നടന്നു സരസമായി സംസാരിച്ചു സകലജനങ്ങളെയും സന്തോഷിപ്പിച്ചു. ബോധവാനാവട്ടേ സ്നാനം, ഭോജനം, ദേവബ്രാഹ്മണപൂജനം ഇവകളെയെല്ലാം സ്വീകരിച്ചു. ജാതിധർമ്മത്തെവിട്ടു ക്രമത്തിൽ വൈദികമാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു പുറത്തായി. അരയിൽ പുള്ളുവസ്ത്രത്തെ ഉടുത്തു ജൈനമന്ദിരത്തെ നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. അവൻ പാടലീപുരത്തിൽ സകല ആഹ്തന്മാരോലും അഭിഷിക്തനായി ഭവിച്ചു. മുമ്പത്തെ പേരിനെ കളഞ്ഞു ധർമ്മസേനാനന്ദനുള്ളപേരായി. ആ ധർമ്മസേനാന ആഹ്തമതക്കാർ പിരിയാതെ ചുറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്നു. സന്ധ്യയുടെനേരെ കാലുകൾകൊട്ടി നമസ്കരിക്കുന്ന അനേകം ആഹ്തസ്ത്രീകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടുകൊണ്ടു ധർമ്മസേനൻ തനിക്കു പുരുഷാത്മാ ലഭിച്ചതുപോലെ സന്തോഷിച്ചു. അവൻ ആഹ്തമതാചാര്യന്റെ സന്തോഷത്തോടു കൂടി സുഖമായിരുന്നു. തിലകാവതിയാവട്ടേ അനജൻ ആഹ്തമതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതുകേട്ടു സങ്കടത്താൽ ഹൃദയോപിളർന്നു കൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ ശരണംപ്രാപിച്ചു. അവർ രാവിലേയും വൈകുന്നേരവും താക്ഷ്യാനദിയിൽ കുളിച്ചു നനഞ്ഞവസ്ത്രത്തോടെ ഭോജത്തിലെല്ലാം ഭസ്മത്തോടു ഉദ്യാനങ്ങളിൽനിന്ന് അവർതന്നെ പുഷ്പങ്ങളെത്തു പലവിധമാല്യങ്ങളുണ്ടാക്കി വിശുദ്ധാധീശ്വരനായ മഹേശ്വരനെ കൊടുത്തു ഭജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

നമശ്ശിവായത്രിദശാച്ചിതായ
നമശ്ശിവായത്രിപുരാതകായ
നമശ്ശിവായാധിവിമോചനായ
നമശ്ശിവായപ്രണതാത്ത്തിഹന്ത്രേ.

ദേവന്മാരാൽ അച്ചിതനായും ത്രിപുരാതകനായും ആധിവിനാശനനായും ഭക്തന്മാരുടെ ദുഃഖനാശനനായും ഇരിക്കുന്നു മഹേശ്വരൻ നമസ്കാരം.

ഹെ കരുണാനിധേ! അജ്ഞാനമയമായ ദൃഷ്ടമതത്തിൽ വീണിരിക്കുന്ന എന്റെ അനുജനെ ഉദ്ധരിപ്പിച്ചുതരണം. ഹെ ദേവേശ! എന്റെ മേൽ ദയചെയ്യണം. ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരനെ പ്രാർത്ഥിച്ച് ഉപവസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തിലകാവതി വളരെ കൃശയായി ഭവിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപാഠനത്തിൽ

മുപ്പത്തേഴാമദ്ധ്യായം.

അനന്ത്യൻ പറഞ്ഞു — തിലകാവതിയുടെ തപസ്സുകൊണ്ടു പ്രസന്നനായ മഹേശ്വരൻ സ്വപ്നത്തിൽ വന്നു മധുരമായി അവളോട് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹെ തിലകാവതി! നീ ഒട്ടും ദുഃഖിക്കേണ്ട. നിന്റെ വ്രതങ്ങളാൽ ഞാൻ പ്രീതനായി. ഞാൻ പ്രസാദിച്ച ജീവികൾ പിന്നെ ദുഃഖിക്കേണ്ടിവരികയില്ല. ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കുക. നീ ആഹ്തമതത്തിൽ പ്രവേശിച്ച അനുജനെക്കുറിച്ച് ദുഃഖിക്കുന്നുവല്ലോ. അത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു പറയാം. ആർച്ചാവർത്തത്തിൽ സർവ്വജ്ഞനായും സർവ്വശാസ്ത്രവിശാർദനായും പ്രാജ്ഞനായും സുതപസ്സനു പ്രസിദ്ധനായും ഒരു മുനിയുണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ ഭക്തനായ ആ മുനി ധർമ്മാർത്ഥമായി എല്ലാവർക്കും വിദ്യയെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വളരെ അജ്ഞാനികൾ സുതപസ്സിനാൽ ജ്ഞാനികളായി ഭവിച്ചു. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ശാന്തിമാൻ എന്നു പേരായ ഒരു സന്യാസി വന്നു നമ്മുമാരുടെത്തിൽ ഇരുന്നു ബ്രാഹ്മണരാൽ സൽകൃതനായിട്ടു ശിഷ്യന്മാർക്കു ജീവാർത്ഥകൃതം ഭവിക്കുന്നതായ പ്രണവാർത്ഥത്തെ ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ സുതപസ്സു ശാന്തിമാനെ പരീക്ഷിപ്പാൻ ചെന്നു. സുതപസ്സ് ആഹ്തമതത്തെ ആശ്രയിച്ച് ആത്മഭേദത്തെ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ശാന്തിമാൻ നി പറയുന്നതു വേദാന്തമാണ്. ഇപ്പോൾ വേദാന്തസമയമാല്ലെന്നുപറഞ്ഞു. സുതപസ്സു പിന്നെയും വേദങ്ങൾക്കുതന്നെ പ്രാമാണ്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു ശാന്തിമാൻ വേദത്തെ നി

ദിച്ചതുകൊണ്ടു കുപിതനായിട്ടു നീ വേദബാഹ്യന്മാരായ ആർ
തന്മാരുടെ വംശത്തിൽ ജനിക്കുക എന്നു ശപിച്ചു. അപ്പോൾ
സുതപസ്സു പശ്ചാത്താപയുക്തനായി ശാപാവസാനത്തെ യാ
ചിച്ചു. ശാന്തിമാൻ ദയയോടുകൂടി അപ്പോൾ നിനക്കു ശിവഭ
ക്തിയുണ്ടാവട്ടു. അതുകൊണ്ടു ശാപമോചനം വരും എന്നു പ
റഞ്ഞു. എന്റ ഭക്തൻ്റെ വാക്ക് എന്റ വാക്കുപോലെ ത
ന്നെ മിത്ഥ്യയായി ഭവിക്കുകയില്ല. നിന്റെ അനുജൻ അതു
കൊണ്ടാണ് ആർതമതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചത്. എന്റെ നി
സ്തവ്യശക്തിയെ നോക്കുക. അവനക്കൊണ്ട് ആ മതത്തെ
ത്വജിപ്പിക്കാം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മറഞ്ഞു. ഉട
നെ ബോധവാനു ശുദ്ധരോഗത്തെ കൊടുത്തു. തിലകാവതി
അതുതമായ സ്വപ്നം കണ്ടു സന്തുഷ്ടയായി. പിന്നെ ഒരുദിവ
സം ധർമ്മസേനൻ രാത്രി പാൽ കുടിച്ചതു ഭരിക്കാതെ വലുതാ
യ രോഗമായിത്തീർന്നു. കാളകൂടാഗ്നി തുല്യമായ രോഗം ഉദര
ത്തിൽ നല്ലവണ്ണം വർദ്ധിച്ചു. രോഗം ഭാവാനിപോലെ ജപി
ച്ചതുകൊണ്ട് അവൻ മൃച്ഛിതനായി. അപ്പോൾ വെള്ളമോ അന്ന
മോ ഭക്ഷിച്ചാൽ അതു വയാറിൽ വളരെ വർദ്ധിക്കും. ധർമ്മ
സേനൻ ശുദ്ധരോഗത്താൽ വിഹ്വലനായിട്ട് ആർതന്മാരുടെ സ്ഥ
ലത്തിൽ വീണു എഴുന്നീറ്റും ഉറങ്ങാതെയും സങ്കടപ്പെട്ടുകൊ
ണ്ടിരുന്നു മരിച്ചുമരിച്ചു. ആർതന്മാരെല്ലാവരുംകൂടി അവ
ന്റെ രോഗത്തെ മാറുവാനായി പല വിദ്യകളും പ്രയോഗിച്ചു.
അനേക സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു സിദ്ധിച്ച ഔഷധങ്ങളേയും കൊടു
ത്തു. അതെല്ലാം വഹ്നിയിൽ തുണമിടുന്നതുപോലെ നഷ്ടമായി.
പിന്നെയും അവൻ്റെ വയാറിൽ മറ്റൊ വ്യാധി വർദ്ധിച്ചു. ധർ
മസേനൻ താൻതന്നെ മരിപ്പാൻ ഉദ്യുക്തനായി. അപ്പോൾ അ
ന്യദേശങ്ങളിൽനിന്നു ചില വൈദ്യന്മാർ വന്നു ഹോമെല്ലാം പീ
ലിക്കട്ടെകൊണ്ടുഴിഞ്ഞു മന്ത്രവും ജപിച്ചു. ആ മന്ത്രംകൊണ്ടുരോഗം
സമുദ്രംപോലെ ഇരട്ടി വർദ്ധിച്ചു. ആർതന്മാരെല്ലാം അ
തു കണ്ടു നിരാശന്മാരായി രാത്രിയിൽതന്നെ പോക്കുളഞ്ഞു. ധ
ർമ്മസേനൻ ആരും സഹായമില്ലാതെ ഉറക്ക കരഞ്ഞു. അപ്പോൾ

മെങ്കിലും അന്നുമാ ജലമോ ലഭിച്ചില്ല. വിശപ്പുകൊണ്ടും ദാഹം കൊണ്ടും വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി. രണ്ടുമൂന്നു ദിവസത്തെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൊണ്ട് അവന്നു നല്ലബുദ്ധി വന്നു. എന്താ സഹാദരി എന്നെ രക്ഷിക്കുമെന്നു നിശ്ചയച്ചു തിലകാവതിയുടെ അടുക്കലേക്ക് ഒരു വൃദ്ധസ്ത്രീയെ പാഞ്ഞയച്ചു. അതു കേട്ടു തിലകാവതി പാഞ്ഞു. ആഹ്തമന്ദിരത്തിൽ വരുന്നതും എനിക്കു യുക്തമല്ല. ആന പിന്നാലെ ഓട്ടി പായിച്ചാൽകൂടി ആഹ്തമന്ദിരത്തിൽ പ്രവേശിക്കുവെന്നു ശാസ്ത്രനിഷേധമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ അവിടെ വരികയില്ല. അവൻ ഇവിടെ വന്നാൽ ഞാൻ രക്ഷിക്കാം. ഇങ്ങിനെ തിലകാവതി പാഞ്ഞതല്ലാ ആ വൃദ്ധസ്ത്രീ ബോധവാദനാടു പാഞ്ഞു അവനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു. മഹാരോഗത്താൽ ആതുരനായ ബോധവാൻ ആഹ്തമന്ദിരത്തെ തൃഷിച്ച് കളിച്ച് അതിലിനനായിട്ടു തിലകാവതിയുടെ കാല്ക്കൽ വീണു. തിലകാവതി കാല്ക്കൽ വീണു കിടക്കുന്നവനായും രോഗശ്ലസ്മനായും താടിരോമങ്ങളെ നീട്ടിയവനായും പുല്ലുവസ്ത്രത്തെ ഉടുത്തവനായും ജലപാത്രത്തെ ധരിച്ചവനായും വയറു വീർത്തും കഴുത്തു മെലിഞ്ഞും ഇരിക്കുന്ന അനുജനെ കണ്ടിട്ടു മഹേശ്വരപ്രസാദത്തെ ഓർത്തു വിസ്തരിച്ചു തിലകാവതി ഇതന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ബോധവാൻ ഹൈ ആയു! ഞാൻ വേദദൃഷ്ടകന്മാരായ ആഹ്തന്മാരാൽ വഞ്ചിതനായി. എന്നെ അവർ വൈദികമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു തൊറിച്ച് ദുഷ്ടമാർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു. എനിക്കു ശുദ്ധഭോഗം ആരാഭിച്ചപ്പോൾ രോഗത്തെ മാറ്റുവാൻ അവർക്കു ശക്തിയില്ലാതെ ദുഷ്ടന്മാർ ഓടിപ്പോയി. ഞാൻ ആയുരയ ശരണം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നെ ചുറ്റാനുറ്റപ്പാല രക്ഷിക്കുക. എന്റെ രോഗത്തിന് ഒരു കാരണമുണ്ടു്. എന്താ പ്രാണങ്ങൾ പോകുന്നതുമില്ല. ഉദാഹരണപരമങ്കിലും ഇല്ല. വിശപ്പു വളരെയുണ്ട്. എന്തെങ്കിലും ഭക്ഷിച്ചാൽ ഒട്ടും ഭവിക്കുന്നതുമില്ല. എന്താ വയറിൽ ഈ ശുദ്ധഭോഗം ഫലാഫലംപോലെ വളർക്കുന്നു. ഹൈ ആയു! എന്റെ വയറൊന്നു തൊട്ടുനോക്കുക. എന്നാൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥം

നാവാ സാശയമില്ല എന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു ഭയാലുവായ തിലകാവതി അനുജനോടു പറഞ്ഞു. മനുഷ്യൻ താൻ ചെയ്യ കർമ്മത്തിന്റെ ഫലമാണ് അനുഭവിക്കുന്നത്. ദുഷ്ടകർമ്മം ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരിക്കലും ദുഃഖം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരികയില്ല. നീ പൂർണ്ണജന്മത്തിൽ വേദഭ്രഷണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആ പാപത്തിന്റെ ഫലമാണ് ഇപ്പോൾ ആഹതമതപ്രവേശത്തിനിടവന്നത്. ബുദ്ധിമാനായവൻ ആഹതനെ കണ്ടാൽ കണ്ണടയ്ക്കണം. അറിയാതെ കണ്ടുപോയെങ്കിൽ സൂര്യനേയും ശിവനേയും സ്തുരിക്കണം. സാഭാഷണം പോലും ചെയ്യാൻ യോഗ്യനല്ലാത്ത നിന്റെ ഉദരം ഞാൻ തൊടുകയില്ല. നീ എന്റെ ബന്ധുവല്ല, നീ മരിച്ചാലും ജീവിച്ചാലും ആഹതൻ തന്നെയെന്നു പറഞ്ഞ് അവിടുനിന്നു പോകുവാൻ ഭാവിച്ചു. അപ്പോൾ ബോധവാൻ എന്ന രക്ഷിക്കണേ എന്നു പറഞ്ഞ് ഉറക്ക കരഞ്ഞു. അതു കേട്ടു തിലകാവതി മടങ്ങിവന്നു ദീനനായ ബോധവാനോടു പറഞ്ഞു. ഹെ ആഹത! ഞാൻ നിന്നെ രക്ഷിക്കേണമെങ്കിൽ ആഹതചിഹ്നങ്ങളെല്ലാം കളഞ്ഞു താങ്കളുനദിയിൽ കുളിക്കുക. അതുകൂട്ട ബോധവാൻ ആഹതചിഹ്നമെല്ലാം കളഞ്ഞു നദിയിൽ കുളിച്ചു. തിലകാവതി അവന്നു പുതിയ വസ്ത്രത്തെ കൊടുത്ത് സുഖമായ ഭസ്മം നെറ്റിയിലും ധരിപ്പിച്ചു. ഗുരുവിന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയി അവൻ ചെയ്ത പാപത്തിന്നു പ്രായശ്ചിത്തവും ശുദ്ധിയും ചെയ്തിച്ചു. പിന്നെ തിലകാവതിയുടെ അപേക്ഷയാൽ ഗുരു അവന്നു വീരഭദ്രേശ്വരസന്നിധിയിൽവെച്ചു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രം ഉപദേശിച്ചു ഭസ്മവും കൊടുത്തു. അപ്പോൾ അവൻ ഉദരത്തിലുള്ള രോഗം ക്ഷയുടെ രൂപമായി പുറത്തുവന്നു പാന്നുപോയി. അതുകണ്ടു ജനങ്ങൾ ഏറവും വിസ്മയിച്ചു. ബോധവാൻ ഗുരുൻ വിട്ടു സല്പത്തേപ്പോലെ ആശപസ്യനായി ഭവിച്ചു ദിവ്യഭസ്മലേപനംകൊണ്ടു ബോധവാനുതേജസ്സു വർദ്ധിച്ചു രോഗം ക്ഷണത്തിൽ നശിച്ചുതുകൊണ്ടു ബോധവാനു മഹേശ്വരൻ ഭക്തിയുണ്ടായി. പിന്നെ അവൻ മഹേശ്വരനെയൊഴിച്ചു അന്യദൈവങ്ങളെ പ്രധാനമായി വിചാരിക്കാതായി. അ

വൻ സ്നാനം ചെയ്തു ഭസ്മം ചേർത്തു പശുക്കൾക്കു തന്നെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു തിരികെ വന്നു. അപ്പോൾ പല്ലവനെന്നു പേരായ ഒരു ഭട്ടാരാജാവ് ആ ദേശമല്ലാ ജയിച്ചു ചക്രവർത്തിയായിരുന്നു. ബോധവാദനവെട്ടു ഏഴുമാസം ശിവകൈങ്കല്യം ചെയ്ത് ഒരു ദിവസം രാത്രി മഹേശ്വരനെ സ്മരിപ്പാനായി ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരനാശ്ചര്യമായി സരസ്വതീദേവി ബോധവാന്റെ ജിഹ്വാഗ്രത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തു. അതുകൊണ്ടു ബോധവാൻ ഉത്തമകവിയായി ഭവിച്ചു. അന്നുമുതൽ അവൻ വാഗീശനെ അമ്മൂർ പേർ പ്രസിദ്ധമായി.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ.

മുപ്പത്തൊമ്പതാം അദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു— മഹാദേവപ്രസാദത്താൽ സാരസ്വതാമൃതത്തെ ലഭിച്ചവനായ വാഗീശൻ തന്റെ വാക്കു പുഷ്പങ്ങളാക്കുന്നു. മഹേശ്വരനെ അർച്ചിച്ചു സ്മരിച്ചു.

താക്ഷ്യാപഗാതടസ്ഥായ
വിശ്വമാദ്രിനിവാസിനേ
വീക്ഷണഭൂപസുരോഗായ
വീരഭദ്രശായതേനമഃ.

അചികിത്സാമയവ്യഥ
ഭൂപാതവിഭംസഭാനവേ
അനാഥജനനാഥായ
അമൃതസുഹൃത്തിവാസസേ.

അജ്ഞാനരോഗാവെദ്യായ
വിജ്ഞാനാമൃതദായിനേ.

വിശ്വാധികായവിഷ്ണുപാദൈത്ര്യ
രസ്തവേദ്യായതേനമഃ.

ജഗന്മംഗളമൂലായ
ജനമൃത്യുഭവഹ്നിഭേ
ജടാമണ്ഡലസാരഭാ
ജാഹ്നവീകായതേനമഃ.

ദുർമ്മതസ്സനതീംഭതപാ
വിനിയചന്ദജംമമ
സ്വഭക്താവിദേധേയോമാം
നമസ്തദാസ്തദേഹേണ്ഡയേ.

സദുന്നതീംനാണരദൈവതിമേരോഃ
ഖദ്യോതപാതത്വനസൃഷ്ട്വേജഃ
ഗാഭിതുമണ്ണെന്തുഷാരലേശഃ
തമാവിഭൂതിംതവവേദിനാഹം.

മന്ദസ്തീതപ്ലഷ്ടപുരതായ
മനോഭവാസാഭവഹസ്തരായ
മഹാഭയത്രസ്തകൃതാഭയായ
മഹാനഭാവായനമസ്തീവായ.

യത്നേപ്രാഗ്നവദകാടുകപചിദേവിനമഃ
പാപേഭ്യഃ സ്മരണേ
തേനാഭൂത്ജനമൃത്യു മമജിനമതഭാ
ഗുത്രജാതാഹിതാധിഃ
ഭക്തായാഃസുപ്രസാദാൽസ്വസുരവിജിനതാ
നന്നതിദന്മീയതപാ
ഭൂയശ്ശോഭാനജനാസുധയദിവതേ
സുപല്ലഭഭക്തിരസ്തു.

അത്ഥം— താക്കൂനദീരത്തിൽ വസിക്കുന്നവനായും വി
ദ്രമാദ്രിനിവാസനായും കടാക്ഷത്താൽ രോഗങ്ങളെ നശിപ്പി
ക്കുന്നവനായും ഇരിക്കുന്ന വീരദേശേശപരനെ ഞാൻ നമസ്കരി
ക്കുന്നു.

ചികിത്സിച്ഛാൽ മാനാത്തതായ മഹാരോഗാസകാരത്തെ
നശിപ്പിക്കുന്ന സൂര്യനായും മറ്റൊരു ഗതിയില്ലാത്തവകുട നാ
ഥനായും കൃത്തിവാസസ്സായുമിരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

അജ്ഞാനരോഗനാശനനായും ജ്ഞാനമൃതദായകനായും
ബ്രഹ്മവിഷ്ണുപാദികളാൽ അറിയപ്പെടാത്തവനായും ലോകത്തിൽ
എല്ലാവരേക്കാൾ അധികനായുമിരിക്കുന്ന ദേവനെ ഞാൻ ന
മസ്കരിക്കുന്നു.

ജഗത്തിലുള്ള മംഗളങ്ങൾക്കെല്ലാം ഇരിപ്പിടമായും ജനന
മരണഭയനാശനനായും ജടാഭാരത്തിൽ ഗംഗാദേവിയെ തട
ഞ്ഞു നിൽക്കുന്നവനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ദുഷ്ടലിയായ എന്റെ രോഗത്തെ നശിപ്പിച്ചു സൽബ
ദ്ധിയെത്തന്നു ഭക്തനാക്കിത്തീർത്ത കരുണാനിധിയെ നമസ്കരി
ക്കുന്നു.

മേഘപൂർത്തിന്റെ ഔന്നത്യത്തെ പരമാണ് അറിയാത്ത
തുപോലേയും സൂര്യപ്രകാശത്തെ മിന്നാമിനുങ്ങ് അറിയാത്തതു
പോലേയും സമുദ്രത്തിന്റെ ഗാർഭീയം ജലകണ്ഠം അറിയാത്ത
തുപോലേയും ഭവാന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഞാൻ ഒട്ടുംതന്നെ അ
റിയുന്നില്ല.

മന്ദസ്ഥിതത്താൽ പുരത്രയത്തെ നശിപ്പിച്ചവനായും കാമ
നാശനനായും കാലപാശത്താൽ ഭയപ്പെട്ടവകുട അഭയം കൊടു
ത്തവനായും ഇരിക്കുന്ന മഹാനഭാവന്നു നമസ്കാരം.

എന്റെ കഴിഞ്ഞതായ അനേക ജന്മങ്ങളിൽ ഒന്നിലെങ്കി
ലും ഭവപ്പാപമത്തെ ഞാൻ സ്തുരിച്ചിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടാ

ണ് ആപ്തമതപ്രവേശനത്താൽ ദൃഷ്ടമായ ഈ ജനം എനിക്കു
 ലഭിച്ചതും അവിടെ മഹാരോഗം സംഭവിച്ചതും. ഭവൽഭക്തയാ
 യ എന്റ സഹോദരിയുടെ പ്രസാദത്താൽ ആ ആപ്തമത
 ത്തിൽനിന്ന് എന്ന ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടു. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഭ
 വാനത്തെന്ന നമസ്സരിക്കുന്നു. ഇനി എനിക്കു ജനം സംഭവി
 ക്കരുതേ. അഥവാ സംഭവിക്കുന്നതായാൽ ഭവൽപാദാരവിന്ദ
 ങ്ങളിൽ ഭക്തി സംഭവിക്കേണമേ. എന്നിങ്ങിനെ മഹേശ്വ
 രാന സ്തുതിച്ച ഭക്തിയോടെ നമസ്സരിച്ച മഹേശ്വരന്റെ മ
 ങ്യിൽ തൊഴുതുകൊണ്ടുനിന്നു. അപ്പോൾ അശരീരിവാക്കുണ്ടാ
 യി. 'നിനക്കു' എന്റാമേൽ ഭക്തിവന്നതുകൊണ്ടു നീ കൃതാ
 ത്വന്നായി. നീ ആപ്തമതത്തെവിട്ടു ശുദ്ധനായല്ലോ. ഇ
 നി എപ്പോഴോ എന്ന സ്തുതിച്ചുകാളുക. വാക്കുകൊണ്ട് എ
 നെ സ്തുതിക്കുന്നതെന്നയാണ് മനുഷ്യജന്മത്തിന്റെ ഫലം.
 എപ്പോഴും നിന്റെ ജിഹ്വഗുത്തിൽ ഭരതി ഇരിക്കും. വാഗീ
 ശൻ എന്ന പേരും നിവക്കു തന്നിരിക്കുന്നു. അതു ലോകത്തി
 ലെല്ലാം പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടു. നീ എപ്പോൾ എന്ന സ്തുതിക്കുന്ന
 വോ അപ്പോൾ ഞാൻ നിന്നെ രക്ഷിക്കാം. ഇങ്ങിനെ ആ
 കാശവാണി കേട്ടു വാഗീശൻ വളരെ സന്തോഷിച്ചു. വാ
 ഗീശനെനുള്ള പേർ ലോകത്തിലെല്ലാം പരന്നു. അനന്ത
 രം വാഗീശൻ തിലകാവതിയോടു പാഞ്ഞു രാജ്യസഞ്ചാരത്തി
 നു പുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ തിലകാവതി നിന്റെ ശുഭരോഗം
 ഈ ശിവസന്നിധിയിൽ വെച്ചാണ് മാറിയത്. അതുകൊണ്ട്
 ഈ സിദ്ധിക്ഷേത്രത്തിൽത്തന്നെ ഇരുന്നു മഹേശ്വരനെക്കെങ്കൽ
 തെ ചെയ്യുക എന്നു പാഞ്ഞു. അതു കേട്ടു വാഗീശൻ ആ
 ദേവാലയത്തിൽ പുല്ലുകളെ ചെത്തിക്കളഞ്ഞുകൊണ്ടും മറ്റൊ
 രോ കൈകൾക്കുള്ള ചെയ്യുകൊണ്ടുമിരുന്നു. വാഗീശൻ രാവി
 ലേയും വൈകുന്നേരവും മഹേശ്വരനെ സ്തുതിക്കും. ആ സമ
 യത്തു ദേവന്മാർ പുഷ്പങ്ങളെ വഴിക്കും. അതു കണ്ടു ജനങ്ങ
 ലെല്ലാവരും അത്യന്തം വിസ്മയിച്ചു. ബ്രഹ്മലോകപട്ടണം വാ
 ഗീശന്റെ കീഴ്തി ജപിച്ചുകൊണ്ടു പൊങ്ങി. ബ്രാഹ്മണരും

മുനികുളം വാഗീശനെ ശിവനെ പൂജിക്കുന്നതുപോലെ പൂജിച്ചു. ആ വാഗീശൻ വേദാന്തശാസ്ത്രത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചു. വാഗീശൻ ഇങ്ങിനെയാലൊരുള്ള ശിവപ്രസാദത്തെ കേട്ട രാജസേവകന്മാരായ ആഹ്തന്മാർ വാഗീശന്റെമേൽ വളരെ ഈഷ്ടയോടു കൂടി ജ്യേഷ്ഠാധിപനായ രാജാവിന്റെ രാജധാനിയിൽചെന്നു. രാജാവ് അവരെ പൂജിച്ചിരുത്തി വന്നകാൽമത്താണെന്നു ചോദിച്ചു. ഈഷ്ടകൊണ്ടു ഭഗവതിത്തന്മാരായ അവർ പറഞ്ഞു. ധർമ്മസേനൻ ഞങ്ങളുടെ മതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു മതത്തിന്റെ സകലസാരത്തേയും ഗ്രഹിച്ചു ഇതു കളവാണെന്നുപറഞ്ഞു രോഗത്തെ ശമിപ്പിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ ശക്തന്മാരല്ലെന്നുള്ള കാരണം ഞങ്ങളിൽ ആരോപിച്ച വൈദികന്മാരാൽ ഞങ്ങളുടെ മതത്തെയും ദുഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അവൻ ഇപ്പോൾ ശൈവപക്ഷസ്ഥനായിരിക്കുന്നു. അവനെ പിടിച്ചു ശിക്ഷിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ മതത്തിന്നു ദോഷം സംഭവിക്കും. ഇങ്ങിനെ ആഹ്തന്മാരുടെ വാക്കുകേട്ട രാജാവു ഭൃത്യന്മാരെ വിളിച്ചു ശിക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു വാഗീശനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാൻ പറഞ്ഞു. അവർ ചെന്നു വീരഭദ്രേശ്വരഭക്തന്മാരുടെ കൈകളിൽ വാഗീശനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നതു തിരുകാവതികളുടെ ദുഃഖാത്മ്യമായിട്ടു കേൾക്കുകനായ മഹേശ്വരനത്തന്നെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. അനേകായുധങ്ങളെ ധരിച്ചിരിക്കുന്ന ഭടന്മാർ അദ്ദാക്ഷഭീതിനായ വാഗീശനെ രാജമന്ദിരത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നു. ആ വൃത്താന്തം രാജാവ് ആഹ്താചാർയ്വന്മാരോടു പറഞ്ഞു. ഇവന്നു എന്തു ശിക്ഷയാണ് കൊടുക്കേണ്ടതെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ അവർ കമ്മായപ്പാടിയിലിട്ടു കൊല്ലേണമെന്നു പറഞ്ഞു. രാജാവു ഭൃത്യന്മാരുടെ ചെങ്കിട്ടിൽ അങ്ങിനെ ചെയ്യുവാൻ പറഞ്ഞു. അവർ കമ്മായപ്പാടിനിറച്ച ഒരു മുറിയിൽ വാഗീശനെവെച്ചു വാതിലടച്ചു പോരങ്ങളിൽകൂടി കമ്മായപ്പാടിനെ ഊതുവാൻതുടങ്ങി. വാഗീശൻ ആ മുറിയിലിരുന്നു തന്നെ വളരെ ക്ലേശങ്ങളുടേയും ചന്ദനപങ്കത്തിന്റേയും മദ്ധ്യത്തിലിരിക്കുന്നവനായും ശിരസ്സിലുള്ള ചന്ദ്രബിംബത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിൽ നിന്നൊഴുകുന്ന അമൃതരസത്താൽ

നനഞ്ഞവനായും ജനനമരണമില്ലാത്തവനായും എന്തു കൊണ്ടും ക്ഷോഭിക്കാത്തവനായും ആകാശംപോലെ നിശ്ചലനായും ഇരിക്കുന്ന ശിവനാണ് ഞാൻ എന്നു ഭാവിച്ചു. അപ്പോൾ കല്ലിനെ യെന്നപോലെ കുമ്മായപ്പെടുകൾ അവനെ ബാധിച്ചില്ല. ഇങ്ങിനെ ഏഴുദിവസം കഴിഞ്ഞു വാതിൽ തുറന്നുനോക്കുമ്പോൾ വാഗീശനെ ഒട്ടാ ഉപദ്രവമില്ലാത്തവനായും ആനന്ദാമൃതജലത്തിന്റെ കല്ലോലമാലകളാൽ അതിശീതളശരീരനായും വിശപ്പും ദാഹവുമില്ലാത്തവനായും വാടാത്തമുഖത്തോടുകൂടിയവനായും കണ്ടിട്ടു രാജാവു പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി ഭയപ്പെട്ടു ചിത്രമെഴുതിയ തുപോക്കുല അനങ്ങാതെ നിന്നു. പിന്നെ ഉണങ്ങിയ മുഖത്തോടുകൂടി നില്ക്കുന്ന ആഹതദേശികന്മാരോടു രാജാവു ചോദിച്ചു. ഈ ചുണ്ണാമ്പ്രയോഗം മാരണങ്ങളിൽ വലുതായ യോഗമാണല്ലോ. നിങ്ങളുടെ വിദ്യാകാണ്ഡെന്താണ്? ഔഷധം കൊണ്ടെന്താണ്? അവൻ മരിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ. അതുകേട്ട് ആഹതന്മാരെല്ലാവരുംകൂടി പിന്നെയും പാഞ്ഞു. ഞങ്ങളുടെ മരുസിദ്ധാന്തത്തെ ഇവൻ പഠിക്കുമ്പോൾ ഇതിനുള്ള മന്ത്രങ്ങളെല്ലാം ഇവൻ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ മന്ത്രങ്ങളുടെ മഹത്വത്താലാണ് ഇവൻ മരിക്കാത്തത്. ഇനി വിഷമിത്രമായ ഈ അന്നത്തെ ഇവന്നു കൊടുക്കണം. എന്നാൽ നിശ്ചയമായും മരിക്കും. അതു കേട്ടു രാജാവു വിഷമിത്രമായ പായസത്തെ വാഗീശന്നു കൊടുത്തു. വിശക്കുന്നണ്ടെങ്കിൽ നല്ലവണ്ണം ഭക്ഷിക്കുക. നീ വളരെ വിദ്യയുള്ളവനാണല്ലോ എന്നു പാഞ്ഞു. വാഗീശൻ ഈ അന്നം ജലവും ഭൂമിയുമാണ്. ഇതിനെ ഭക്ഷിക്കുന്നവർ അഗ്നിയും വായുവുമാണ്. ഈ അവകാശം ആകാശമാണെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്. ശിവനാൽ എന്താണ് ഭക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്? ഇത് അഷ്ടമുത്തിയായ ശിവന്റെ പഞ്ചഭൂതാത്മകമാണെന്നു ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് ആ അന്നമെല്ലാം ഭക്ഷിച്ചു. ഹെ മുനികളേ! ആ വാഗീശൻ ഭക്ഷിച്ച ഹാലാഹലമെല്ലാം ജീണ്ണുമായി ഭവിച്ചു. പിന്നെ അവർ വാഗീശനെ കൊല്ലുവാനായി ഒരു മരിച്ച ആനയെ അയച്ചു. ആ ഗജം വാഗീശന്റെ നോട്ടത്താൽ.

തന്നെ പല്ലുകളല്ലാ കൊഴിഞ്ഞുവീണു മരിച്ചു. പിന്നേയും ആഹ്തന്മാരുടെ വാക്കിനാൽ രാജാവു വാഗീശന്റെ കഴുത്തിൽ ഒരു കല്ലിനെകൂടി തോണിയിൽ വെച്ചു സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിൽ അഗാധമായ സ്ഥലത്തിൽ മുക്കി. അപ്പോൾ സമുദ്രം ശ്രീരാമനെ ഭയപ്പെട്ടു ശരണം പ്രാപിച്ചതുപോലെ വാഗീശനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. ശിവാജിയോട് വാഗീശന്റെ കഴുത്തിൽകെട്ടിയ കല്ലോടുകൂടി കരയ്ക്കണമെന്നു സമുദ്രം അനേകര തരങ്ങളിലൊക്കെ വാഗീശനെ അച്ഛിച്ചുപറഞ്ഞു. ഭവാനെ പാദസ്പർശത്താൽ ഞാൻ പരിശുദ്ധനായി. ഭവാനെപ്പോലെ യുള്ള ശങ്കരകിങ്കരന്മാർ ചെയ്ക്കുകയാണെന്നാണ്? അവർ ഇത്രപദത്തേയും ബ്രഹ്മപദത്തേയ്ക്കുകി വല്ലുപോലെ തള്ളുന്നു. അവർ പച്ചതങ്ങളെ ഭേദിക്കും. സമുദ്രങ്ങളെ കുടിക്കും. ഭൂമിയേയും ആകാശത്തേയും വ്യത്യാസപ്പെടുത്തും. അങ്ങിനെയുള്ള ഭവാനാണെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ സമുദ്രം വാഗീശനെ സ്തുതിച്ചു മാഞ്ഞുപോകയും ചെയ്തു. വാഗീശൻ വീരഭേരേശ്വരക്ഷേത്രത്തിൽപോയി തിലകാവതിയാൽ ലാളിതനായിട്ട് അമൃതതുല്യങ്ങളായ വാക്കുകളാൽ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചുകാണിരുന്നു. മേൽ രാജാവു വാഗീശന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെക്കണ്ടു താൻതന്നെ വന്നു വാഗീശന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചു. വാഗീശനെയുള്ള ഭയത്താൽ രാജാവിന്നു ജപരമുണ്ടായി. വാഗീശന്റെ പാദസ്പർശമാത്രംകൊണ്ട് ആ ജപരം ശമിച്ചു. അതു കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായ രാജാവു വാഗീശന്റെ കാല്ക്കൽ വീണു പറഞ്ഞു. ഭവാനെ ദാസഭാവത്താൽ ഞാൻ ധന്യനായി. ഇനി ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത് എന്നു പറയുക. അതുകേട്ടു വാഗീശൻ ആഹ്തന്മാരെ യെല്ലാം ശിക്ഷിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു. അതുപ്രകാരം രാജാവ് ആഹ്തന്മാരെ യെല്ലാം തന്റെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു പുറത്താക്കി. ഈ രാജ്യത്തിൽ ആഹ്തന്മാരെക്കണ്ടാൽ അപ്പോൾത്തന്നെ ശുലാഗ്രത്തിലോരമെന്ന് ആ രാജ്യത്തിലെല്ലാം ഘോഷിച്ചു. അതുകേട്ട് ആഹ്തന്മാരെല്ലാം ഓടിയൊളിച്ചുകളഞ്ഞു. മേൽ രാജാവുകേട്ട ദുഷ്ടമാ

യ ആഹ്തമതത്തെ തൃജിച്ചു വൈദികമതത്തെ അനുസരിച്ചു ശീ
വഭക്തിയാൽ ഐഹികാമുഷ്ടികസുഖത്തെ പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

മുപ്പത്തെട്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— അനന്തരം ശിവഭക്താഗ്രഗണ്യ
നായും ശ്രീമാനായുമിരിക്കുന്ന വാഗീശൻ മഹേശ്വരാനുജയായ
പുരാ ശിവസ്ഥലങ്ങളെ കാണുവാനുള്ള ആഗ്രഹത്താലും പുറ
പ്പെട്ടു. മദ്ധ്യാജ്ഞാ, മായൂരം, കുങ്കുംഭകാണം, ധൃതിസ്ഥലം, ഹര
പാലനം, ശേഖരവനം, വടാരണ്യം എന്നിങ്ങിനെയുള്ള ശിവ
സ്ഥലങ്ങളിൽ മഹേശ്വരനെ വാക്കുകളാൽ സ്തുതിച്ച് അവി
ദ്വാസമുള്ള ജനങ്ങളാൽ പൂജിതനായിട്ടു സൂര്യൻ മേഘമണ്ഡ
ലത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതുപോലെ കാവേരീതീരത്തിൽ സഞ്ച
രിച്ചു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരുദിവസം സൂര്യൻ അന്യ
മിഷ്ടവോൾ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻവന്നു വിളിക്കുകയാൽ വാഗീ
ശൻ ബ്രാഹ്മണനോടുകൂടെ അഗ്രഹാരത്തിലേക്കുപോയി. ഗൃ
ഹത്തിൽ വാഗീശനെയിരുത്തി ബ്രാഹ്മണൻ തന്റെ പുത്രനോ
ട് ഇലകൊണ്ടുവരുവാൻ പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു പുത്രൻ വാഴ
ത്തോട്ടത്തിൽപോയി ഇലമുറിപ്പാൻതുടങ്ങുമ്പോൾ ഒരു സപ്തം
കുടുംബം ഉടനാ മരിച്ചു. അപ്പോൾ വാഗീശന്റെ മഹത്വത്തെ
അറിയുന്നവരായ ബ്രഹ്മണൻ വേഗം മരിച്ചു കുട്ടിയെയെടുത്തു
മാച്ചാവച്ചു വാഗീശനു ഭക്ഷണംകൊടുത്തു. വാഗീശനാവ
ശ്വേത പുഷ്പാന്താരമല്ലാം അവരുടെ ചേഷ്ടകളെക്കൊണ്ടി
ങ്ങു ജ്ഞാനദൃഷ്ടികൊണ്ടും നോക്കി അറിഞ്ഞു. വേഗം കുട്ടിയെ
ചെയ്തിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തുപോയി ആ കുട്ടിയെ കൈക്കൊണ്ടു
തൊട്ടു നിലകുറുത്ത മനസ്സിൽ ക്ഷണനേരം ധ്യാനിച്ചു. അ
പ്പോൾ ആ കുട്ടി എഴുന്നീറ്റു. ജനങ്ങളെല്ലാവരും ആത്മയുക്ത
നായ വാഗീശങ്കൽ ആ കർമ്മം അത്യാത്മയുക്തമായി വിചാരിച്ചു.

പിന്നെ വാഗീശൻ ശ്രീകാഷീനഗരത്തിൽപോയി മഹേശ്വരനെ സ്മരിച്ചു. ഉമാദേവിയുടെ സ്മൃതിപാനം ചെയ്യവനായ ജ്ഞാനസംബന്ധമൂർത്തിയാൽ സൽകൃതനായിഭവിച്ചു. അവിടെ ജ്ഞാനസംബന്ധനേരയും വാഗീശനേരയും ഭൂഭിക്ഷുനിവൃത്തിക്കായി സ്വപ്നമുദ്രകളെ മഹേശ്വരൻ ദിനന്തോരം കൊടുത്തിരുന്നു. പിന്നെ ജ്ഞാനസംബന്ധമൂർത്തിയാൽ പൂജിതനായ വാഗീശൻ അവിടെനിന്നു ചിരംബരക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പോയി. അവിടെ നടുക്കുനെയ്യുതിച്ച് അനേക ജനങ്ങളാൽ സൽകൃതനായിട്ടു കമലാലയത്തിലേക്കുപോയി. അവിടെ വാത്മീകനാമനേയും മഹാപ്രഭവായ ത്രാഗേശനേയും ഉത്തമവാക്കുകളാൽ സ്മരിച്ച് അവിടെയുള്ളവരാലും പൂജിക്കപ്പെട്ടു. വേദാരണ്യത്തിൽപോയി അവിടെ ശിവക്ഷേത്രത്തിന്റെ വാതിൽ വാഗീശന്റെ പരിക്ഷാർത്ഥമായി അടച്ചിരുന്നതു വാഗീശൻ വാക്കിനാൽ ഭേദിച്ചു. പിന്നെ പൂരാണുനദിയെന്ന സ്ഥലത്തുപോയി. അവിടെയുള്ള ശിവഭേദികളായ ആന്തന്മാരെ രാജാവിന്മാരാക്കുണ്ട് ആട്ടിക്കളയിച്ചു. പിന്നെ കാഞ്ചീപുരേശ്വരനെ സ്മരിപ്പാനായി പോകുമ്പോൾ മാഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽ വിശപ്പാകാണ്ടു പീഡിതനായിട്ടു മഹേശ്വരനെ സ്മരിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ അന്നപാനീയങ്ങളെ എടുത്തുകൊണ്ടു ബ്രഹ്മവേഷത്തോടെവന്നു ഭക്ഷണംകൊടുത്തു മറഞ്ഞു. വാഗീശൻ കാഞ്ചീപുരേശ്വരനെ സ്മരിച്ച് അരുണാചലത്തിൽ പോയി വിഷ്ണുവിനാലും ബ്രഹ്മാവിനാലും സേവിതനായ അരുണാചലേശ്വരനെ സ്മരിച്ചു. അവിടെനിന്നുപോയി കാമാക്ഷീനാഥനായ കാഞ്ചീപുരേശ്വരനെകണ്ടു സ്മരിച്ചു. പിന്നെയും വാഗീശൻ അനേകശിവസ്ഥലങ്ങളിൽപോയി സ്മരിച്ചു. ളാലാചലം, വേദഗിരി, കാളഹസ്തി, ശ്രീശൈലം, സിദ്ധന്മാരാൽ സേവിതമായ മല്ലികാർജ്ജുന ഇങ്ങിനെയുള്ള ശിവസ്ഥലങ്ങളിൽ എല്ലാപോയി മഹേശ്വരനെ സ്മരിച്ചു വാരാണസിയിലേക്കുപോയി. അവിടെ നിത്യവും ഗംഗാസ്നാനം ചെയ്തു വിശാലാക്ഷീപതിയായ വിശ്വനാഥനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു വാരാണസിയിൽ ഒരു

സാവത്സരം വന്നിട്ടു. പിന്നെ കേദാരക്ഷേത്രത്തിൽപോയി
 ത്രാണകേശപരനെ സ്തുതിച്ചു കൈലാസവാസിയായ സോമാസ്ത്രി
 നമൃത്തിയെ കാണണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്താൽ വടക്കെ ദി
 ക്ഷിപേക്ക് എകനായിത്തത്തെനടന്നു. വഴിയിൽ കല്ലുകളെ
 പ്പോലെ ഉറച്ചുകിടക്കുന്ന മഞ്ഞുകുളുടെ ഉപദ്രവത്താൽ കാലു
 കൾ അലിഞ്ഞുപോയതുവകാണ്ടു വാഗീശൻ വളരെ ദുഃഖിച്ചു.
 എന്നാലും വാഗീശൻ മഹേശ്വരദർശനത്തിലുള്ള അത്യാഗ്രഹ
 ത്തെ വിടാതെ കയ്യുക്കത്തിക്കൊണ്ടും ഉരുണ്ടിടും നിന്നീടും കുറെ
 വഴിപോയി. ഒട്ടും അനങ്ങുവാൻ വയ്യാതായപ്പോൾ വാഗീശൻ
 ശങ്കര! എന്ന രക്ഷിക്കണേ എന്നു ഊക്കെ നിലവിളിച്ചു.
 അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ഒരു വൃദ്ധതാപസന്റെ വേഷം ധരിച്ചു
 വന്നു വാഗീശനോടു നീ ആരാണു്? എവിടെക്കാണ് പോകു
 ന്നതു്? എന്നുചോദിച്ചു. വാഗീശൻ ഞാൻ മഹേശ്വരനെക്കാ
 ണുവാൻ കൈലാസത്തിലേക്കു പോവുകയാണെന്നുപറഞ്ഞു.
 അതുകേട്ടു വൃദ്ധൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു. നിന്റെ ഈ ആ
 ഗ്രഹം സാധിക്കുന്നതല്ല. കൈലാസത്തെ കാണുവാൻ ദേവ
 കൾക്കകൂടി പ്രയാസമാണു്. അങ്ങിനെയിരിക്കെ നിനക്കു സാ
 ധിക്കുമോ? നിനക്കു മടങ്ങിപ്പോകേണമെങ്കിൽ ഞാൻ കാലു
 ങ്ങാക്കിത്തരാം. താപസൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു വാഗീശൻ ഞാൻ
 മടങ്ങിപ്പോകുന്നതല്ലെന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ദയാനിധിയായ
 മഹേശ്വരൻ യോഗികൾക്കകൂടി കാണാൻ കഴിയാത്തതായ ത
 ന്റെ രൂപത്തെ കാണിച്ചു. വാഗീശൻ അതുകണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു
 നമസ്തരിച്ചു എന്ന രക്ഷിക്കേണമെന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. അപ്പോൾ
 മഹേശ്വരൻ വാഗീശനോടു അവിടെയുള്ള സരസ്സിൽ മുങ്ങു
 വാൻ പറഞ്ഞു. ഉടനെ വാഗീശൻ സരസ്സിൽ മുങ്ങിയപ്പോൾ
 ശ്രീപഞ്ചനദക്ഷേത്രത്തിന്റെ സമീപത്തു കാവേരീനദിയിൽ വ
 ന്നു പൊങ്ങി. വാഗീശൻ വിസ്തീർന്നായിട്ടു ശ്രീപഞ്ചനദക്ഷേ
 ത്രത്തിലേക്കുപോയപ്പോൾ അവിടെ ശ്രീകൈലാസപൂർത്ത
 തെക്കണ്ടു. ക്ഷീരസമുദ്രത്തിന്റെ കല്ലോലങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള
 കൊടുമുടികളാൽ ഭംഗുമായും സിദ്ധർ, ചാരണർ, ഗന്ധർവ്വ

യാർ, മുനീനാർ, ഗണങ്ങൾ ഇവരാൽ സേവിതമായും
 കപ്പകവൃക്ഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞ അനേക ഉദ്യാനങ്ങളോടുകൂടിയതാ
 യും മനോഹരമായി ശബ്ദിക്കുന്ന കയിലുകളോടുകൂടിയതായും
 എട്ടുദിക്കിലും ദിഗ്ഗജങ്ങളാൽ പ്രയത്നാർപ്പിച്ചു ധരിക്കുന്നതായും
 കോടി ചന്ദ്രതുല്യമായും ഗംഗാപ്രവാഹംപോലെ അതിഥവള
 മായുമിരിക്കുന്ന കൈലാസപർവ്വതത്തിൽ എല്ലാവരിലും ഉയർന്ന
 തായ ഒരു ശ്വാഗതത്തിൽ അനേക രത്നനിർമ്മിതമായ ദിവ്യസിം
 ഹാസനത്തിൽ ഉമാദേവിയോടും സ്തന്ദ്രമുത്തിയോടും കൂടിയവ
 നായും നാലുദിക്കുകളിൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനായും ചന്ദ്രക്കലാ
 ധരനായും ചതുർബ്രാഹ്മണനായും സുന്ദരവിഗ്രഹനായും സമുദ്രോ
 നന്ദസപരൂപനായും കപാലമാലയാൽ കെട്ടപ്പെട്ട ജടാഭാര
 ത്താൽ ശോഭിതമായ ശിരസ്സോടുകൂടിയവനായും സപ്തഭുജണ
 നായും വ്യാഘ്രചർമ്മാബാരധരനായും ഇരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ
 കണ്ട് അത്യന്തം വിസ്മയാവിഷ്ഠഹൃദയനായിട്ടു പിന്നേയും പി
 ന്നേയും നമസ്കരിച്ചു. വാഗീശൻ സന്തോഷത്താൽ എഴുന്നീൽക്കു
 കയും വീഴുകയും ഉറക്കുപാടുകയും നൃത്തംചെയ്യുകയും ചെയ്
 യു. വാഗീശൻ അതിപ്രീതിയോടെ ആനന്ദശ്രവണങ്ങളാൽ ദേ
 ഹമല്ലാ നന്നത്തുകാണ്ടു മഹേശ്വര! രക്ഷ! രക്ഷ! എന്നുപാ
 ഞ്ഞു തൊഴുതുകാണ്ടുനിന്നു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വാഗീശ
 ന് അതി മനോഹരയായും പ്രസന്ന മുഖപങ്കജത്തോടു കൂടിയ
 തായും അനേക ദിവ്യഭുജങ്ങളാൽ ഭൂഷിതമായും കരുണാ
 രസപ്രവാഹത്തിൻ്റെ ശൈത്യത്താൽ വിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിപ്പു
 ന്ന അപാഗത്തോടുകൂടിയതായും ചിദാനന്ദമയിയായുമിരിപ്പു
 ന്ന തൻ്റെ ദിവ്യമുത്തിയെ കാണിച്ചു ഉടനെ മറയുകയും ചെയ്
 യു. വാക്കിന്നും മനസ്സിന്നും അഭഗാചരനായ ദേവൻമാഞ്ഞു
 പോൾ വാഗീശൻ മഹേശ്വരാനന്തയാൽ തെക്കെ ദിക്കിലേ
 ക്കുപോയി. മധുര മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ മഹേശ്വരനെ വൃ
 ത്തിച്ചു പിന്നേയും ശരണ്യനഗരത്തെ പ്രാപിച്ചു മുന്വേദത്തെ
 പോലെ ശിവഭക്തകളും ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നു. തിലകാവതി
 ശിവഭക്തകളുടെ വേദപത്താൽ പഞ്ചഭൂതമയമായ ദേവത്തെ തൃ

ജിച്ച് ഉത്തമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. അപ്പോൾ സഹോദരിയുടെ വേർപാടിനാൽ ചെന്നനായിരിക്കുന്ന വാഗീശൻ മഹേശ്വരൻ വേദാന്തജ്ഞാനത്തെ ഉപദേശിച്ചു. വാഗീശൻ ജഗജ്ജീവതത്വങ്ങളെ അറിയുകയാലും മഹേശ്വരഭക്തിയാലും അണിമാടിസ്ഥിതികളെത്തന്നെ തുണീകരിച്ചു. പിന്നെ ഐശ്വര്യത്തിന്റെ കഥ പറയേണ്ടതുണ്ടോ? ദേവകൾ വാഗീശനെ പരീക്ഷിപ്പാനായി ആരാദിച്ചു. വാഗീശൻ നടക്കുന്ന ദിക്കിലെല്ലാം മാണിക്യം, മുത്തം, വൈഷ്ണവം, സ്വർണ്ണം ഇവകളെല്ലാം വെച്ചു. വാഗീശൻ അതുകളെ ചാടിക്കടന്നു നടക്കും. അതുകണ്ടു ദേവന്മാർ വിസ്മയിച്ചു. വാഗീശൻ എല്ലാം പുല്ലുപോലെ തള്ളി ഒന്നിലും ക്ഷോഭിക്കാതെ ശുദ്ധചിത്തനായിട്ടു ജഗത്തെല്ലാം ശിവമയമായി കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന വാഗീശൻ പ്രീതനായ മഹേശ്വരൻ യോഗികൾക്കകൂടി ദുഷ്ടഭമായ തന്റെ സായുജ്യമുക്തിയെ കൊടുത്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരഃണത്തിൽ
മുപ്പത്തൊമ്പതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു — ഹെ മുനികളേ! വേദാഗമപുരാണങ്ങളുടെ സിദ്ധാന്തത്തെ സ്ഥാപിപ്പാൻ സ്വതഃ അശക്തനായെങ്കിലും അവൻ മഹാത്മാക്കളെ പൂജിക്കുന്നതിനാൽ വേദാഗമസിദ്ധാന്തസ്ഥാപനത്തിന്നു ശക്തനായി ഭവിക്കുന്നു. ആ സിദ്ധാന്തത്തെ സ്ഥാപിക്കുന്നവൻ സകലപാപങ്ങളിൽനിന്നും മോചിതനായി ശിവപ്രസാദത്താൽ കാലകർമ്മഭയരഹിതനായി നാകവല്യത്തേയും പ്രാപിക്കുന്നു. ഇതിന്നു മഹാത്മാർ ഒരു ഇതിഹാസത്തേയും പറയുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ ശ്രവണത്താൽ മനുഷ്യർക്ക് സൽബുദ്ധിയുണ്ടാകുന്നതാണ്. ഐശ്വര്യപ്രാപ്തിയായി ഒരു ഉത്തമരാജ്യമുണ്ട്. അവിടെ ഇന്ദ്രനോടുകൂടെ സു

ഭവിക്കുന്നവരായ പാണ്ഡ്യവംശരാജാക്കന്മാർ വസിക്കുന്നു. രജതം, സ്വർണ്ണം, ഇന്ദ്രനീലക്കല്ല്, വൈഷ്ണവം ഇവകളുടെ ഇരിപ്പിടമായ രീരത്താട്ടുകുടിയതും സുന്ദരികളുടെ അധരരസംപോലെ സ്വാദുള്ളതായും സ്വപ്നമായും ശീതളമായുമിരിക്കുന്ന ജലത്തോട്ടുകുടിയതായും ശ്രീഭക്ഷണഗാഗായായും ഇരിക്കുന്ന താമ്രവണ്ണിനദിയോടു സമുദ്രം സംഗമിക്കുന്നു. അവിടെ ഉത്തമമായ മുത്തുകൾ ഉണ്ടാകുന്നു. ആ രാജ്യത്തിൽ ക്രമം, ഹിന്താലം, കന്യാ, മാകന്യാ, ചന്ദനം ഇതുകളാൽ നിബിഡയായിരിക്കുന്ന ഭൂമി സൂര്യന്റെ കിരണകാരിന്ദ്രത്തെ അറിയുന്നില്ല. ദരിദ്രന്മാരുടെ ഗൃഹങ്ങളിലും വെങ്കലം അടുപ്പിൽക്കൂട്ടിയ കാലാഗ്രവൃക്ഷത്തിന്റെ വിറകുകൾ സൗരഭ്യത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. അവിടെ അതിഥികൾക്കു സൽക്കാരംചെയ്യുന്ന മഹാത്മാക്കൾ കഭളിവാഴകളുടെ ഇലകളെ കോണികളിൽക്കൂടി കയറി മുറിക്കുന്നു. ആ രാജ്യത്തിൽ പുഷ്പാകരമെന്നു പേരായ ഒരു പുരമുണ്ട്. കർമ്മകാണ്ഡപ്രവൃത്തകന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരുടെ ഗൃഹങ്ങളിലുള്ള ശുഭങ്ങളാൽ ബാലകന്മാർ അദ്ധ്യയനം ചെയ്യിക്കൊള്ളുന്നതായ ആ പുരത്തിൽ പുഷ്പലോഭനെന്നുപേരായി സകല ശത്രുക്കളേയും ജയിച്ച ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവിന്നു ദേവീകയെന്നുപേരായി ഗുണശാലിനിയായ ഒരു ഭാര്യയുണ്ടായിരുന്നു. കലപക്ഷനെന്നുപേരായി ശിവഭക്താഗ്രണ്യനായ ഒരു മന്ത്രിയുമുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവ് ആ രാജ്യത്തിൽ യാഗാചെയ്യുന്നതെല്ലാം മുടക്കിയതിനാൽ കപിതനായ ഇന്ദ്രൻ രാജാവിന്നോടു യുദ്ധംചെയ്യാൻ പുറപ്പെട്ടു. അവർതമ്മിൽ കഠിനമായ യുദ്ധമുണ്ടായി. വലുതായ ജനനാശത്തെ കണ്ട് അഗസ്ത്യമഹർഷി അവരോടു യുദ്ധത്തെ നിത്തുവാൻ പറഞ്ഞു. മുനിയുടെ കല്പനായ ബഹുമാനിച്ചു രണ്ടുക്കളും യുദ്ധത്തിൽനിന്നു പിൻമാറി. ഇന്ദ്രനും പിന്നെയും ദേവന്മാർ നിൽക്കാതെ മേഘങ്ങളായെല്ലാം വിളിച്ച് ആ രാജ്യത്തിൽ മഴപെയ്യാതെന്നു പറഞ്ഞു. രാജ്യത്തിൽ മഴപെയ്യാത്തതുകൊണ്ടു പാണ്ഡ്യദേശവാസികളായ ജനങ്ങൾ ബുദ്ധിമുട്ടി കാവേരീതീരത്തേക്കുപോയി.

ഇത്രനാൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ട ജപരരോഗത്താൽ രാജാവിന്റെ സൈന്യങ്ങളെല്ലാം നശിച്ചു. ഈ അവസരത്തെയറിഞ്ഞ് ആ ആർക്കമാർ വളരെ സേനകളോടുകൂടിവന്നു പുഷ്പാലജരാജാവിനെ അവരുടെ വഞ്ചനവാക്കുകളാൽ മോഹിപ്പിച്ച് ആ രാജ്യത്തിൽ വളരെ ഉപദ്രവങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു. രാജ്യം മുഴുവനും ആർക്കമാരാൽ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ വേദജ്ഞന്മാരായും പഞ്ചാക്ഷരജപതപ്പരന്മാരായും ഭസ്മതദ്രാക്ഷധാരികളായുമിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണരെ കലപക്ഷനെന്നമന്ത്രി ദേവികാരാജ്ഞിയാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട ദ്രവ്യങ്ങളാലും തന്റെ ദ്രവ്യങ്ങളാലും രക്ഷിച്ചു. ആർക്കമാർ മന്ത്രിയേയും രാജ്ഞിയേയും ഉപദ്രവിച്ച് അവരുടെ മതപ്രവേശനത്തിന്നു ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ മന്ത്രി ഹാലാസ്ത്രേശ്വരന്റെ മുമ്പിൽപോയി രക്ഷ, രക്ഷ എന്നു പറഞ്ഞു കിടന്നു. അപ്പോൾ ഹാലാസ്ത്രേശ്വരൻ മന്ത്രിയോടു സ്വപ്നത്തിൽ ഒരു ഉപായം പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. അതുകേട്ടു സന്തുഷ്ടനായ മന്ത്രി പിറോദിവസം രാവിലെ ആർക്കമാർ വന്നപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഭയമതക്കാരാണെന്നുപറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ആർക്കമാർ എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ മതം അറിയുന്ന ബ്രാഹ്മണരോടു ഞങ്ങൾ വാദിക്കാം. ഞങ്ങൾ ജയിച്ചാൽ നിങ്ങളെല്ലാവരും ഞങ്ങളുടെ മതത്തിൽ ചേരണമെന്നു പറഞ്ഞു. മന്ത്രി അങ്ങിനെതന്നെയെന്നുപറഞ്ഞു തന്റെ ഭൃതന്മാരെ അയച്ചു ബോധവാഹന വരുത്തി. മന്ത്രി ബോധവാഹന അനേക ഉപചാരങ്ങളാൽ പൂജിച്ചു പ്രത്യക്ഷശിവനായിരിക്കുന്ന ബോധവാഹനോടു വൃത്താന്തമെല്ലാം പറഞ്ഞു. എല്ലാം നാളയാവട്ടെ എന്നുപറഞ്ഞു ബോധവാഹൻ ഹാലാസ്ത്രക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പോയി. പിറോദിവസം രാവിലെ വൈദികന്മാരും ആർക്കന്മാരും വന്നുകൂടി ഹാലാസ്ത്രസന്നിധിയിൽ വാദത്തിനായി ഒരുകൂട്ടം. വൈദികന്മാർ ഭയത്താൽ വളരെ ചുരുങ്ങിത്തുടങ്ങി. പത്തു പതിനഞ്ചാളുകൾ മാത്രം ഭയപ്പെടാതെന്നിന്നു. ബോധവാഹൻ അവരുടെയിടയിൽ സൂര്യനെപ്പോലെ പ്രകാശിച്ചു. പ്രസാദം തുടങ്ങുമ്പോൾ ബോധവാഹൻ രാജസന്നിധിയിൽ വെച്ചു

നാല്പത്തൊന്നാമത്തെ സംഖ്യയുള്ള ആഹ്തന്മാരോടു പാഞ്ഞു. നമ്മുടെ വാദത്തിൽ തോല്ക്കുന്നവർ ശുഭാഗ്രത്തിൽ കയറണം. ഇതാണ് നിശ്ചയം. മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ വാദിക്കാം. ആഹ്തന്മാർ ഇതുകേട്ട് അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചു. അവർ തമ്മിൽ വലുതായ വാദവും തുടങ്ങി. ഉൽകൃഷ്ടപ്രകാശനായും സർവ്വശക്തിമാനായുമിരിക്കുന്ന ഹാലാസ്ത്രനാഥൻ ബോധവാന്റെ വചനത്തിൽ ഇരുന്നു സകല ആഹ്തന്മാരേയും ജയിച്ചു. ഉടനെ വേദനിസ്ത്രന്മാരായ സകല ആഹ്തന്മാരേയും ശുലങ്ങളിലിട്ടു. അപ്പോൾ ഇന്ദ്രൻ സത്തുഷ്ടനായിട്ടു മേഘങ്ങളോടു വർഷിക്കുവാൻ പാഞ്ഞു. നല്ലവണ്ണം വർഷിച്ചതുകൊണ്ടു രാജ്യമെല്ലാം സുദീക്ഷമായി. അന്നു രാമൻ രാജ്യവിട്ടുപോയവരായ ബ്രാഹ്മണരെല്ലാം വന്നു വേദോക്തമായ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. രാജാവും മന്ത്രിയും ബോധവാനെ സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരനാണെന്നു വിചാരിച്ച് ഒരു സിംഹാസനത്തെ കൊടുത്തു പാങ്ങുകളിൽ നമസ്കരിച്ചു. ബോധവാൻ രാജാവിനെ ആ രാജ്യത്തിൽ അഭിഷേകം ചെയ്തു പോകയും ചെയ്തു. രാജാവു മുഖാന്തരപ്പോലെ രാജ്യപരിപാലനം ചെയ്തു. ശിവഭക്തനായ കലപക്ഷൻ ശിവപ്രസാദംകൊണ്ടു കാലത്താൽ കൈലാസപദത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തവോപപുരാണത്തിൽ

നാല്പതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പാഞ്ഞു— ഹെ മുനികളേ! ഏതൊരു മനുഷ്യൻ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ഉപദേശിക്കുന്ന ആചാര്യന്റെ പാദാരവിന്ദല്യാനതല്പരനായിരിക്കുന്നുവോ അവന്നു മഹാദേവൻ പ്രസാദിച്ചു തന്റെ പദത്തു കൊടുക്കുന്നു. ഇതിന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു കഥയുണ്ട്. അതിനെ ഞാൻ പറയാം. ആ

തിനെ ശ്രവിച്ചാൽ ഉത്തമഭക്തിയുണ്ടാകും. പണ്ടു മിഥിലാരാജ്യത്തിൽ വിദ്യാതൂരനെന്നു പേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനുണ്ടായിരുന്നു. സർവ്വവിദ്യകളിലും അദ്ദേഹത്തിന്നു തുല്യനില്ലാത്തതിനാലാണ് വിദ്യാതൂരനെന്നു പേരുണ്ടായത്. ബുദ്ധിമാനായ ആ ബ്രാഹ്മണൻ സകല വേദ ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളേയും ആലോചിച്ചു സർവ്വഭോഗങ്ങളിൽനിന്നും വിരക്തനായിട്ടു മുക്തിസാധനത്തിൽ പ്രവൃത്തനായി. ഞാൻ വേദങ്ങളെല്ലാം അദ്ധ്യയനം ചെയ്തു, ശാസ്ത്രങ്ങളും പഠിച്ചു. എന്നാൽ ഇതിന്റെ ഫലം കലഹം, കണ്ഠശോഷം, ഗർവ്വം എന്നിവകളാണ്. അഗാധമായ ശബ്ദബ്രഹ്മസമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങിനോക്കിയ എനിക്കു പഞ്ചാക്ഷരമഹാമന്ത്രം മാത്രമേ സാരമാണെന്നു തോന്നുന്നുള്ളൂ. മറ്റൊല്ലാം വൃത്ഥാതന്നെ. മറ്റുള്ളതെല്ലാം ഇന്ദ്രജാലവിദ്യപോലെ മിഥ്യാഫലത്തെ കാണിക്കുന്നതാണ്. ഈ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രമുണ്ടു് ഗുരുവിനാൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടാൽ മോക്ഷപ്രദം തന്നെയാകുന്നു. സമഗ്രാനന്ദവും ലോകതത്വങ്ങളെ അറിഞ്ഞവനായും ശിവഭക്താഗ്രഗണ്യനായും ശാന്തശീലനായും സർവ്വസംശയനിവൃത്തനായും വേദോക്തപ്രകാരമുള്ള ആചാരസമ്പന്നനായും ബ്രഹ്മത്തെ അറിയുന്നവനായും ബ്രാഹ്മണനായുമിരിക്കുന്ന ഒരു ആചാര്യനെ ലഭിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവന്നു മറ്റുള്ള വളരെ കർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ഫലമെന്ത്? സൂര്യൻ ഉദിച്ചാൽ പിന്നെ വിളക്കിനുവേണ്ടി യന്തിക്കുന്നതെന്തിണ്? ആ ഗുരുവിനാൽ പായപ്പെട്ടതുപോലെയുള്ള ആചാരത്തെ ശിഷ്യൻ വിടാതിരുന്നാൽ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുരുന്മാരായ ത്രിമൂർത്തികളും അവന്റെ ദാസന്മാരാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരാചാര്യനെ എനിക്കെവിടെ നിന്നാണ് കിട്ടുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചു ബുദ്ധിമാനായ ബ്രാഹ്മണൻ ഭൂപ്രദക്ഷിണത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം വളരെ ബ്രാഹ്മണരുടെ ഇടയിൽ നടന്നു നോക്കീട്ടും സർവ്വഗുണസമ്പന്നനായും തനിക്കു സമ്മതനായുമുള്ള ഗുരുവിനെ കണ്ടില്ല. പിന്നേയും ക്രമത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു. കമലാലയക്ഷേത്രത്തിലെത്തി. അവിടെ മഹാതീർത്ഥത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്തു

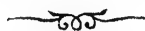
ത്യാഗേശ്വരനെ മൂന്നുനേരവും സേവിച്ചുകൊണ്ടു മൂന്നുമാസം താമസിച്ചു. അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ത്യാഗേശ്വരനോട് എനിക്കു സർവ്വലക്ഷണയുക്തനായി ഭവാനെപ്പോലെയുള്ള ഒരു ഗുരുവിനെ കാണിച്ചുതരണമേ എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു ദിവസം രാത്രി ത്യാഗേശ്വരൻ ആ ബ്രാഹ്മണനോടു സ്വപ്നത്തിൽ പറഞ്ഞു. നാളെ അർദ്ധരാത്രിയിൽ എന്റെ ഭക്തനായ സുന്ദരൻ എന്നൊരാൾ ഇവിടെ വരും. നീ അവനോടു പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുക. അവൻ നിന്റെ ഗുരുവായി ഭവിക്കും. ഇങ്ങിനെ സ്വപ്നംകണ്ടു സത്യജ്ഞനായ വിദ്വാജ്ഞൻ എഴുന്നീറ്റു ത്യാഗേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു. പിറേദിവസം ത്യാഗേശ്വരക്ഷേത്രത്തിൽപോയി ശ്രീകൃഷ്ണത്രൈലോക്യം താഴെക്കിട്ടു സ്മരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചുനഗരവാസികളെല്ലാം ഉറങ്ങിയതിനുശേഷം വേശ്യാഗൃഹപ്രവേശത്തിനായി ശൃംഗാരവേഷത്തെ ധരിച്ചവനായും ദിവ്യലക്ഷണയുക്തനായും മദ്യേശ്വരന്റെ പ്രതിബിംബമായും-ത്യാഗരാജന്റെ ഏകാന്തസേവകൊണ്ടു ധന്യനായുമിരിക്കുന്ന സുന്ദരൻ വരുന്നതുകണ്ടു. ആ വേഷത്തെക്കണ്ടു വിദ്വാജ്ഞൻ ഏറ്റവും വിസ്മയിച്ചു സുന്ദരന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണ് അനേകനമസ്കാരങ്ങളെചെയ്തു. അപ്പോൾ സുന്ദരൻ നീ ആരാണു്? എവിടെനിന്നു വരുന്നവനാണു്? എന്താണു് വേണ്ടതു്? എന്നു ചോദിച്ചു. ബ്രാഹ്മണൻ തന്റെ വൃത്താന്തത്തെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തേയാചിച്ചു. അതുകേട്ടു സുന്ദരൻ ഒന്നും ഉത്തരം പറയാതെ വേശ്യാഗൃഹത്തിലേക്കു നടന്നു. ബുദ്ധിമാനായ ബ്രാഹ്മണൻ ഹാര്യ ദേഹത്തെ അനുഗമിക്കുന്നതുപോലെ സുന്ദരന്റെ പിന്നാലെ പോയി. സുന്ദരൻ വേശ്യാഗൃഹത്തിന്റെ അകത്തേക്കുപോയപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ പുറത്തുതന്നെ നിന്നു. അപ്പോൾ വേശ്യയുടെ പരിജനങ്ങൾ ബ്രാഹ്മണനോടു ഭവാനു ആരാണു്? ഇവിടെനില്ക്കുന്നതെന്തിനാണു്? എന്നു ചോദിച്ചു. ബ്രാഹ്മണൻ ഞാൻ ഒരു മോക്ഷേച്ഛുവാണു്. സുന്ദരമുന്തിയെ ശരണംപ്രാപിച്ചവനായ ഭാസനാണെന്നു പറഞ്ഞു. അവർ ആ വൃത്താന്തത്തെ വേശ്യയോടു

പറഞ്ഞു. അവൾ സുന്ദരനോടൊന്നിച്ചു ശയിക്കുമ്പോൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു സുന്ദരനോടു ചോദിച്ചു. ഹേ പ്രിയ! ധൂർത്തനായ ഭവാനു മുദാഭ്യവായ ബ്രാഹ്മണൻ എങ്ങിനെ ഗുരുവാകും? ഭവാനു വല്ലതു ഉപദേശിച്ചാൽ അവൻ ബന്ധമുക്തനായി ഭവിക്കുമോ. ഇങ്ങിനെ വേശ്യ ചോദിച്ചതുകേട്ടു സുന്ദരൻ പറഞ്ഞു. നീ ഇതിന്നു പരിഹസിക്കുന്നതു ചിതമല്ല. എന്റെ സഖിയുടെ സമ്മതം കിട്ടിയാൽ ഞാൻ അവന്നു മന്ത്രം ഉപദേശിക്കും. എന്നാൽ അവന്നു എനിക്കു പുനർജന്മമില്ല. ഞങ്ങളെ അർഹ്വ പരിഹസിക്കുന്നുവോ അവർക്കു ഘോരമായ സാധാരണയിൽത്തന്നെ ചുടാണ്ടിവരും. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞ് അവളെ ആശ്വേഷാചെയ്തുകൊണ്ടു സുന്ദരൻ ഊങ്ങുകയുണ്ടായതു. അപ്പോൾ സ്വപ്നത്തിൽ തൃശ്ശശരപരൻ സുന്ദരനോടു പറഞ്ഞു. ഹേ സഖേ! ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കുക. ഈ ബ്രാഹ്മണൻ ഭക്തൻ വിരക്തനാണ്. ഉപദേശത്തിന്നും പാത്രമാണ്. അവന്നു പഞ്ചാക്ഷരത്തെ ഉപദേശിച്ചു കൃതാർത്ഥനാക്കുക ഇങ്ങിനെ സ്വപ്നം കണ്ടു. സുന്ദരൻ പിറോദിവസം രാവിലെ എഴുന്നീർന്നപ്പോഴപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ സുന്ദരനെ നമസ്കരിച്ച് ഇതു ശിവൻതന്നെ എന്നുള്ള ഭാവനയോടെ പിന്നാലെ നടന്നു. സുന്ദരൻ സന്തുഷ്ടനായിട്ട് ആ ബ്രാഹ്മണനോടുകൂടി കമലാലയത്തിൽ പോയി സ്നാനാചെയ്തു ബ്രാഹ്മണന്നു പാപനാശനമായ പഞ്ചാക്ഷരമഹാമന്ത്രത്തെ ഉപദേശിച്ചു. ഭക്തിയോടുകൂടി സുന്ദരൻ അതിന്റെ അർത്ഥത്തെയും പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. നമസ്കൃത്തിന്റെ അർത്ഥം കായികം, വാചികം, മാനസികം ഇതുകളാൽ ഉണ്ടാവുന്ന ത്രിവിധമലനാശം എന്നാകുന്നു. ശിവശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥം പാശഞ്ചലനരായ പത്മകളുടെ മലത്രയരൂപങ്ങളാകുന്ന പാശങ്ങളെ അവരവരുടെ യോഗ്യതയനുസരിച്ചു മോചിപ്പിക്കുന്ന എന്നാണ്. ഈ മന്ത്രത്താൽ മഹേശ്വരനെ ഏകപാദം ഉപാസിച്ചുകൊള്ളുക. തിനക്കു ശിവനോടുള്ള ഐക്യലാഭത്തിനായിട്ടാണ് ഈ മന്ത്രസമ്പ്രദായത്തെ ഞാൻ നിന്നോടു പറഞ്ഞത്. നീ കൃതാ

തന്നായി ഭവിക്കും. കാമക്രോധങ്ങളെ എപ്പോഴും തൃജിച്ചു കൊള്ളുക. സമുദ്ര തന്റ വികാരങ്ങളാകുന്ന തിരമാലകളിലും നരകളിലും എങ്ങിനെ എപ്പോഴും അനപിതനായിരിക്കുന്നുവോ അതുപോലെ മഹേശ്വരനും ദൃശ്യമായ പ്രപഞ്ചത്തിൽ അനപിതനായി ശോഭിക്കുന്നു. ഈ മന്ത്രം ഗുരുഭക്തിയില്ലാത്തവക്ക് ഒരിക്കലും സിദ്ധിഭവമായി ഭവിക്കുന്നില്ല. ഗുരു മഹേശ്വരനാണെന്നുള്ള ബുദ്ധിയും ഗുരുവാക്യങ്ങൾ വേദവാക്യങ്ങളാണെന്നുള്ള ബുദ്ധിയും എല്ലാകർമ്മങ്ങളിലും ഈശ്വരതത്വമായി ചെയ്യുന്നതാണെന്നുള്ള ബുദ്ധിയും ആർക്കുണ്ടാകുന്നുവോ അവർക്ക് ഈ മന്ത്രം വേഗത്തിൽ മുക്തിയേ കൊടുക്കുന്നതാണ്. ഇതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ശിവഭക്തന്മാരെ ശിവനേപ്പോലെ പൂജിക്കേണ്ടതാണ്. ബ്രഹ്മജ്ഞന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരെ ഗുരുവെന്നേപ്പോലെയും പൂജിക്കേണ്ടതാണ്. ഞാൻ നിനക്കു ദിവ്യനേത്രത്തേയും തരാം. ഒട്ടാ ഭയാപ്തദാത സുഖമായി സഞ്ചരിച്ചുകൊള്ളുക. ഇങ്ങിനെ ഗുരുവിനാൽ ആജ്ഞാപിതനായ ബ്രാഹ്മണൻ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി. സുന്ദരൻ്റെ നാമങ്ങളെ ജപിച്ചുകൊണ്ടും സുന്ദരപാദാരവിന്ദങ്ങളെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടും ഗന്ധപുഷ്പാദികളാലും അന്നവസ്തുങ്ങളാലും ശിവഭക്തന്മാരെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടും ദിനന്തോരം പരീരായിരം പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടും ഇരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണൻ. മലത്രയങ്ങളിൽനിന്നു മോചിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു ജീവനുത്തനായിഭവിച്ചു. ഒരിക്കൽ വഞ്ചിപ്പുരത്തിലിരിക്കുന്ന ആ ബ്രാഹ്മണൻ ജ്ഞാനനേത്രംകൊണ്ടു ഗുരു പാഞ്ഞപ്രകാരം പിറോദിവസം തന്റ കൈലാസയാത്രയാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടു പിന്നെ ചെയ്യേണ്ടതന്താണെന്നാലോചിച്ചു. ദേഹത്തിൽനിന്നു പ്രാണനുംപോയി ചക്ഷുരാദീന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു വിജ്ഞാനപ്രദമായ ചൈതന്യവും മറഞ്ഞുപോയാൽ ഞാൻ മുമ്പെ ഏതുപ്രകാരം പരമാത്മാവിൽനിന്നു വോല്ലാതിരുന്നവോ അതുപ്രകാരം പരമാത്മാവിൽ ചേരട്ടെ. ഇങ്ങിനെ മനസ്സിൽ വിശ്വയിച്ചു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ യോഗംകൊണ്ടു പ്രാണങ്ങളേയും

ടക്കി പഞ്ചതേങ്ങയുടെ അംശങ്ങളെ തൃജിച്ച ശിവസായുജ്യത്തെ പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
നാല്പത്തൊന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മന്ദികളെ! കേൾക്കവിൻ. ഏതൊരു മനുഷ്യൻ ശിവയോഗികൾക്ക് അന്നമോ ക്ഷീരമോ ഫലമോ കൊടുക്കുന്നു അവൻ പാപ്തീപരമേശ്വരന്മാരാൽ പൂജിക്കപ്പെട്ടു കൂടിയാൽ പ്രാപിക്കുന്നു. ഇതിന്നു ദേവന്മാരാൽ കൂടി ശ്ലാഘനീയമായി ലോകവിശ്രുതമായ ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ട്. ഇതിന്റെ ശ്രവണത്താൽ ഭക്തിവൈഭവത്തെ അറിയാവുന്നതാകുന്നു. കാവേരീജലപ്രവാഹത്താൽ വലിതമായ സമ്പത്തോടുകൂടിയ ഭക്തിണരാജ്യത്തിൽ സ്വർഗ്ഗതുല്യമായി ശാമലീവനമെന്നപേരായി ഒരു പുരുമുണ്ട്. അവിടെ മാളികകളിൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന രത്നസമൂഹങ്ങൾ ഭിന്നനോരും വലിച്ചുകൊണ്ടു മഹാമേഘവിനോടു സ്ഫുലിംഗിക്കുന്നു. ആ നഗരത്തിൽ ധനത്തന്നെ പേരായി ഒരു വൈശ്വദേവനുമായിരുന്നു. അവൻ ശിവഭക്തന്മാർക്കു നിത്യവും അന്നദാനം ചെയ്യുന്നതിനാൽ പാപ്തീപരമേശ്വരന്മാരോടുകൂടി കിങ്കരന്മാരാക്കിയിരിക്കുന്നു. അവന്നു പുത്രനില്ലാത്തതിനാൽ താൻ പരിശുദ്ധനല്ലെന്നുവിചാരിച്ചു പുത്രനുണ്ടാവാനായി മഹേശ്വരനെ വ്രതങ്ങൾ കൊണ്ടു സേവിച്ചു. മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ ഹിമവാകൽനിന്നു ഗംഗയെന്നതുപോലേയും സമുദ്രത്തിൽനിന്നു ലക്ഷ്മിയെന്നതുപോലേയും അവന്നു ഒരു പുത്രിയുണ്ടായി. ചന്ദ്രകലപോലെയിരിക്കുന്ന പുത്രിയെക്കണ്ടു വൈശ്വൻ വളരെ സന്തോഷിച്ചു. തന്റെ വംശം പുത്രിയാൽ പരിശുദ്ധമായെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ധനത്തൻ പുത്രിയാൽ; വംശം പരിശുദ്ധമായതിനാൽ അവൾക്കു പൂതവതിയെന്നു പേരുവിളിച്ചു. അവൾ അച്ഛനമ്മമാരുടെ സന്തോഷത്തോടുകൂടെ നന്ദനവനത്തി

ൽ കല്പകലതയെന്നതുപോലെ ധനദത്തഗൃഹത്തിൽ വളർന്നു. ആ ബാല ആപാദകേശം അനേക രത്നഭൂഷണങ്ങളാൽ ഭൂഷിതയായിട്ടു ശാലപത്മാദികളായ നിധികളുടെ ശോഭയെ മോഹിപ്പിച്ചു. ശിവഭക്തന്മാർ കൊടുക്കുന്ന ഭസ്മത്തേക്കൊണ്ടു ധനദത്തൻ പുത്രിയെ ദീപ്താശ്വാഭിരുചിക്കായി അലങ്കരിച്ചു. ഇങ്ങിനെ അവളുടെ ബാല്യകാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സൗന്ദര്യംകൊണ്ടും ഐശ്വര്യംകൊണ്ടും പൂതവതിയെ സമനായി നാഗപുതി വൈശ്യാപുത്രനായ പരമദത്തനെ വരുത്തി ബന്ധുക്കളോടുകൂടി ധനദത്തൻ പുത്രിയെ വിവാഹംചെയ്തു കൊടുത്തു. രതിമന്ദഗുണമുള്ളവളായിരിക്കുന്ന വധുവരന്മാർ കാണുന്നവർക്കുല്ലാസമനുഭവിപ്പിച്ചിരുന്ന ഉണ്ടാക്കി. പൂതവതിയുടെ അച്ഛനമ്മമാർ വളരെ അപേക്ഷിച്ചു പരമദത്തനെ അവരുടെ ഗൃഹത്തിൽതന്നെ ഇരുത്തി. പരമദത്തനും നിത്യാ ആയിരം ശിവഭക്തന്മാർക്കു ഭക്ഷണമൊഴുത്തതിന്നു ശേഷം പൂതവതിയോടുകൂടെ ഭക്ഷണം കഴിക്കും. ധനദത്തൻ തന്റെ ധനത്തിൽനിന്നു പകുതിധനം പരമദത്തന്നു കൊടുത്തു. വിശേഷമായ ഒരു മാളികയും തീപ്പിച്ചുകൊടുത്തു. അതിൽ പരമദത്തനേയും പൂതവതിയേയും കൂടി താമസിപ്പിച്ചു. സദൈവ്യാശ്വസമുദ്ധമായ ആ ഗൃഹത്തിൽ ആ ദമ്പതികളുടെ ആനന്ദപൂർവ്വ ലക്ഷ്മിനാരായണന്മാരുടെ വൈകുണ്ഠാമണതുപോലെയിരുന്നു. പരമദത്തൻ ശിവഭക്തന്മാർക്കു വേണ്ടുന്ന അന്നം നടസ്ഥാകൂടാതെ കൊടുക്കണമെന്നു പൂതവതിയെ ഏല്പിച്ചു. ബാല്യാമൃതൽക്കു ഭക്തയായ പൂതവതി ശിവഭക്തന്മാർ വരുന്നവരെ പാൽ, നെയ്യ്, അന്നം ഇവകളാൽ യഥേഷ്ടം പൂജിച്ചു. അവർ ഭക്തന്മാർക്ക് ഇഷ്ടാനുസാരം ഭക്ഷണം കൊടുത്തുകൊണ്ട് അവരെ അമ്മയേപ്പോലെ രക്ഷിച്ചു. ഇന്ദ്രാണികളുടെ ദുഷ്ടഭമായ ഭോഗങ്ങളേയും അനുഭവിച്ചു. പാൽനരകളേപ്പോലെയുള്ള ശയ്യകളും നവരത്നമയമായ ഗൃഹവും അനുകൂലനായ ഭർത്താവും പൂതവതിയുടെ വളരെ സന്തോഷത്തെ വരുത്തിപ്പിച്ചു. അവർ ശിവഭക്തന്മാരെ ഉപചരിക്കുന്നതിൽ ഒട്ടും ആലസ്യം കാണിക്കാതെ ശിവഭക്തി മുതിർത്തിരുന്നതുപോ

ലെ സമയത്തെ കഴിച്ചു. ഒരു ദിവസം ഒരു ശിവഭക്തൻ ഒരു ഞെട്ടിയിലുള്ള രണ്ടു മാമ്പഴങ്ങളെ പരമഭക്തനും കൊടുത്തു. പരമഭക്തൻ അതിനെ പൂതവതിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. പിറ്റാദിവസം മധേശ്വരൻ പൂതവതിയുടെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിപ്പാനായി ഒരു ഭക്തവേഷത്തെ ധരിച്ചു പൂതവതിയുടെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്ന് എനിക്കു വളരെ വിശപ്പുണ്ട്. വേഗം വെച്ചു തരണമെന്നു പൂതവതിയെ ബോധിപ്പിച്ചു. അതുകേട്ടു പൂതവതി ഭക്തനെ നമസ്കരിച്ചു വിനയത്തോടെ പറഞ്ഞു. വെച്ചുകാലമാവുന്നേയുള്ളൂ. അപ്പോഴേക്ക് ഇതു കറച്ചു ഭക്ഷിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞ് അതിൽനിന്ന് ഒരു മാമ്പഴവും കുറു പാലും കൊടുത്തു. അതെല്ലാം ആ ശിവഭക്തൻ ഭക്ഷിച്ചു തൃപ്തനായി മാറുകയും ചെയ്തു. അതു കണ്ടു പൂതവതി സിദ്ധന്മാരുടെ മന്ദിരം ഗോപനീയമാണെന്നു വിചാരിച്ചു മനസ്സിൽതന്നെ വെച്ചു. പിന്നെ ഭക്തന്മാർക്കല്ലാ ഭക്ഷണങ്ങളും കൊടുത്തു. ഭക്ഷണമെങ്കിലും ഭക്തന്മാരാൽ ആശീർവ്വദിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു പരമഭക്തൻ ഭക്ഷണത്തിനായി അന്തർാത്തിലേക്കു പോയി. അപ്പോൾ പൂതവതി പാൽ, നൈ, അന്നം മുതലായി ഭക്താവിന്നിഷ്ടമുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളെ കൊടുത്തു മാമ്പഴത്തേയും കൊടുത്തു. പരമഭക്തൻ അമൃതരസാപോരലായിരിക്കുന്ന മാമ്പഴത്തെ ഭക്ഷിച്ചു സന്തുഷ്ടചിത്തനായിട്ടു മറ്റൊരാൾ എവിടെയെന്നു ചോദിച്ചു പൂതവതിയുടെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി. അതു കണ്ടു പൂതവതി താൻ ചെയ്തതിനെ പാവാൻ ശക്തയല്ലാതെ ഭയപീഡിതയായിട്ടു കൈകടത്തുകാണെന്ന് അടുക്കളയിലേക്കു പോയി. ഹെ ശാഭോ! എന്നെ രക്ഷിക്കണം. എന്ന് അതിവിന്നയായിട്ടു പൂതവതി മധേശ്വരനെ ശരണാഭ്രാമിച്ചു. അപ്പോൾ ഭക്തവത്സലനായ മധേശ്വരന്റെ ആജ്ഞയാൽ അതിനോടു തുല്യമായ ഒരു മാമ്പഴം അവളുടെ മുഖിൽ വീണു. അവൾ സന്തോഷത്തോടുകൂടെ അതെടുത്തു ഭക്താവിന്നു കൊടുത്തു. പരമഭക്തൻ അതിനെ ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ മാമ്പഴം മുഖത്തുനിന്നുമാറി അധികം സ്വാദായിരുന്നതുകൊണ്ടു

പരമത്തേൻ ഈ മാമ്പഴം എവിടെനിന്നു കിട്ടിയതാണെന്നു ചോദിച്ചു. അതു മഹേശ്വരൻ്റെ കാരുണ്യമാകാണ്ടു കിട്ടിയതാണെന്നു ഭായ്ക്കു പാഞ്ഞു. അതു കേട്ടു പരമത്തേൻ ചിരിച്ചു കൊണ്ടു പാഞ്ഞു. നിന്റേമേൽ മഹേശ്വരൻ കാരുണ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഇനി ഒരു മാമ്പഴത്തെ വരുത്തുക. കാണാട്ടു. അതു കേട്ടു പൂതവതി അടുക്കളയിൽ പോയി ചതുർദ്ദിക്ക്കലപ്രദനായ മഹേശ്വരനെ പിന്നെയും ശരണാപ്രാപിച്ചു. അപ്പോൾ മുന്മ്പത്തെ പ്പോലെതന്നെ ഒരു മാമ്പഴം അപ്പോൾ മുന്വിൽ വീണു. അവൾ അതിസന്തോഷത്തോടുകൂടെ അതെടുത്തു ഭജ്താവിന്നു കൊടുത്തു. അപ്പോൾ പരമത്തേൻ പൂതവതിയുടെ വൈഭവാകണ്ടു ഭീതനായി ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു. ബ്രഹ്മാദികൾക്കകൂടി അശ്വാപരനായിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരൻ ഇവളാൽ വശീകൃതനായിരിക്കുന്നു. ഇവളെക്കൊണ്ടു ദാസ്യം ചെയ്യിക്കുന്നതിനാൽ എനിക്കു ശിവദ്രോഹം സംഭവിച്ചു. ഇവൾ പാപ്യതിത്വ്നയാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ഇങ്ങിനെയുള്ള ശക്തിയുണ്ടാകുമോ? ധർമ്മത്തിനായ ഇവളെ തൃപ്തിപ്പെടുന്നതായാൽ വളരെ മഹാപാപം സംഭവിച്ചു. ഇവളോടുകൂടിയിരിപ്പാൻ എനിക്കു വളരെ ഭയമുണ്ട്. ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്. ഇങ്ങിനെ ചിന്താകലനമായി തീർന്നു. പിന്നെ പരമത്തേൻ വ്യാപാരത്തിനാണെന്നുള്ള വ്യാജം പാഞ്ഞു എവിടെയെങ്കിലും പൊയ്ക്കളയാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു വലുതായ ഒരു കപ്പലിൽ പലവിധ ചരക്കുകളേയും കയറി മറ്റൊരു ദ്വീപിലേക്കു പോയി. പോകുമ്പോൾ മനസ്സിൽ പൂതവതിയുടെ അത്ഭുതശക്തിയെയോർത്തു വിസ്മയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പൂതവതിയാവട്ടെ ഭർത്താവ് അന്യദ്വീപിലേക്കു പോയപ്പോൾ ശിവഭക്തനാകുന്നതെന്തെന്ന് ഒരുനേരം മാത്രം ഭക്ഷണം കഴിച്ചുകൊണ്ടു വ്രതത്തോടുകൂടിയിരുന്നു. പരമത്തേനും അനവധി ധനത്തെ സമ്പാദിച്ചു പാണ്ഡുദേശത്തിൽ പോയി അവിടെ ഒരു വൈശ്യാപുത്രിയെ വിവാഹം ചെയ്തു സുഖമായിരുന്നു. ആ ഭായ്ക്കയിൽ പരമത്തേന് ഒരു പുത്രിയുണ്ടായി. ആ കന്യകയ്ക്കു പരമത്തേൻ താൻ പൂതവതിയോടു ചെയ്ത അപരാധമോചനം

ത്തിന്നായി പൂതവതിയെന്നു പേരിട്ടു. പൂതവതിയുടെ അച്ഛനായ ധനദത്തൻ പരമദത്തനെക്കാണാതെ തിരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തിൽ വസിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ടു പൂതവതിയെ അങ്ങോട്ടയച്ചു. അവൾ വളരെ ബന്ധുക്കളോടും പരിജനങ്ങളോടുംകൂടി പല്ലക്കിൽ കയറി ഭർതൃസമീപത്തേക്കു പോയി. പരമദത്തൻ പൂതവതി വരുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ടു വേഗം ഭാർയ്യയേയും പുത്രിയേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പൂതവതിയുടെ കാല്ക്കൽ വീണു നമസ്കരിച്ചു തന്റെ അഭിപ്രായമെല്ലാം പൂതവതിയോടു പറഞ്ഞു. ഞാൻ നിന്നോടുചെയ്ത അപരാധശുദ്ധ്യർത്ഥമായി ഈ കന്യകയ്ക്കു നിന്റെ പേർ ഇട്ടിരിക്കുന്നു. നീ ഒരു ദേവിയായെന്നു ചിന്തിച്ചു ഞാൻ നിന്നെ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നു. നീ ഇവടെവന്ന് ഇരിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ ഞാൻ വേറെ എവിടെയെങ്കിലും പോയ്ക്കൊള്ളാം. ഇങ്ങിനെ പരമദത്തൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു പൂതവതി ഭർതാവിനോടു പറഞ്ഞു. ഹെന്താ! ഭവാനുവേണ്ടിയാണ് ഈ ദേഹത്തെ ഞാൻ രക്ഷിച്ചിരുന്നത്. മഹാനിനല്ല, ഭവൻ ഇതിനെ തൃപ്തിപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ ശിവസമീപത്തേക്കു പോകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു പൂതവതി വളരെ ബ്രാഹ്മണരെ വരുത്തി അനവധി ധനങ്ങളെക്കൊണ്ടു പൂജിച്ചു യോഗാഭ്യാസത്താൽ തന്റെ ശരീരത്തിലുള്ള സകല മാംസങ്ങളേയും ശുഷ്കിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. അവൾ ഭൂതപതിയായ മഹേശ്വരനെ സേവിപ്പാൻ ഭൂതരൂപാതനനാണ് നല്ലതെന്നു നിശ്ചയിച്ചു പൈശാചരൂപാ ഭവിക്കട്ടെ എന്നു വിചാരിച്ചു. അപ്പോൾ അവൾ പൈശാചാകൃതിയായി. ജനങ്ങളെല്ലാം അതു കണ്ടു വളരെ വിസ്മയിച്ചു. അപ്പോൾ ഭൂതഗണങ്ങൾ ശിവാജ്ഞയാൽ ചന്ദ്രധവളമായ വിമാനത്തെക്കൊണ്ടുവന്നു. പൂതവതി അതിൽ കയറി കൈലാസത്തിലേക്കു പോകയും ചെയ്തു. കൈലാസത്തിൽപോയി മഹേശ്വരവാസസ്ഥലമായ കൈലാസത്തെ കാൽക്കൊണ്ടു ചവിട്ടുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു തപശ്ശക്തിയാൽ തലാകാണ്ടു നടന്നുതുടങ്ങി. അങ്ങിനെ വരുന്നതുകണ്ട് ഉമാദേവി മഹേശ്വരനോടു ചോദിച്ചു. ഒരു പിശാചി

ഇതാ വരുന്നു. ഇവൾ ആരാണ്? തലകൊണ്ടാണ് നടക്കുന്നത്. ഇവളുടെ രൂപം വികൃതമായിരിക്കുന്നു. തപശ്ശുക്കുതി എറാച്ചു മഹത്തരമായിരിക്കുന്നു. ഭൂമിയിൽനിന്ന് ഇരുപത്തിനാലായിരം യോജന ഉയരമുള്ള കൈലാസപർവ്വതത്തെ തലകൊണ്ടു നടന്നു കയറി ഭവൽസന്നിധിയിൽ വന്നുവാല്ലാ. അതു കേട്ടു മഹേശ്വരൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഇവൾ എന്താ അമ്മയാണ്. എന്താ ഭക്തയുമാണ്. ഞാൻ പൂജിക്കേണ്ടവളാണ്. നിന്നും അങ്ങിനെ ചെയ്യണം. എന്നു പറഞ്ഞു പാർവ്വതിയോടുകൂടി മഹേശ്വരൻ അവളെ എതിരോര ഹെ അമ്മ! അനാമയമല്ലേ? ഇങ്ങോട്ടു വരൂ എന്നു പറഞ്ഞു. ആർച്ചയെ നമസ്കരിക്കുക എന്നു പാർവ്വതിയോടും പറഞ്ഞു. ഉമാദേവി പൂതവതിയെ ഹെ ആർച്ചേ! ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. നിന്നിലിരിക്കുന്ന സർവ്വാനർത്ഥമിയായ ദേവദന്തയും നമസ്കരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ നമസ്കരിക്കുന്ന ഉമാദേവിയോടു സാഭാഷണംചെയ്തു പൂതവതി മഹേശ്വരനോടു പറഞ്ഞു. ഹെ മഹേശ്വര! കൈലാസശ്ലാഗത്തിൽ ഗൌരീസമേതനായി വസിക്കുന്ന ഭവാനെ ഞാൻ കണ്ടു. അതിനാൽ ഞാൻ ധന്യയുമായി. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ഇന്നിനിനക്ക് ആഗ്രഹമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ പൂതവതി പറഞ്ഞു. ഭവാനെ ആനന്ദനൃത്തത്തെ കാണാനാണ് ആഗ്രഹമുള്ളത്. ഭവാനെ അഭിപ്രായമെന്താണ്. മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. ഹെ ആർച്ചേ! നിന്റെ അഭീഷ്ടം നല്ലവണ്ണം തരമാല്ലാ. വടാരണ്യത്തിൽവെച്ച് എന്താ ആനന്ദനൃത്തം കാണിച്ചുതരാ. അവിടെക്കു പോയ്ക്കൊള്ളുക. അതു കേട്ടു പൂതവതി എനിക്ക് അങ്ങോട്ടു പോകുവാൻ ശക്തിയില്ല. എന്നു പറഞ്ഞു മഹേശ്വരപാദത്തെ പിടിക്കുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ മഹേശ്വരൻ മാഞ്ഞു കളഞ്ഞു. അനന്തരാ മഹേശ്വരപാദാന്തയാൽ വിഘ്നേശ്വരൻ തുമ്പിനെക്കൊണ്ടു പൂതവതിയെ എടുത്തു വടാരണ്യശിവക്ഷേത്രത്തിൽ സഭയിൽ കൊണ്ടുപോയി വെച്ചു. പൂതവതി പതുക്കെ കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു നാലുഭാഗത്തു നോക്കുമ്പോൾ നവരത്നവിഭൂഷിതമായ സഭയെ കണ്ടു. ആ സഭയിൽ നന്ദി വ

ടി പിടിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു. ഗുണത്രയസാമ്യമായ മായയാകുന്ന തിരശ്ശീല ഇട്ടിരിക്കുന്നു. സരസ്വതീദേവി വീണവായിക്കുന്നു. ലക്ഷ്മീദേവി പേണുഗാനം ചെയ്യുന്നു. വിഷ്ണു മദ്യം അടിക്കുന്നു. ബ്രഹ്മാവ് ഇലത്താളം പിടിക്കുന്നു. നാലു വേദങ്ങൾ ഭീപങ്ങൾ പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. സനകാദി മുനികൾ സദസ്സിൽ ഇരിക്കുന്നു. വേദമാതാവായ ഗായത്രി കക്ഷാത്രയമായിരിക്കുന്നു. സർവ്വശാസ്ത്രങ്ങളും വെളുത്ത പട്ടുവസ്ത്രങ്ങളായിരിക്കുന്നു. സപ്തകോടി മഹാമന്ത്രങ്ങൾ ചിന്നിക്കിടക്കുന്ന കസുമങ്ങളായിരിക്കുന്നു. പഞ്ചാക്ഷരീമഹാമന്ത്രം ഭദ്രപീഠമായിരിക്കുന്നു. ചന്ദ്രാദിത്യന്മാർ കണ്ണാടികളായിരിക്കുന്നു. ശിവശക്തിയായും പരവേദതയായുമിരിക്കുന്ന ഉമാദേവി സാക്ഷിണിയായിരിക്കുന്നു. പുതവതി ലോകകൊതുക്കമായ സഭയെക്കണ്ടു കൈലാസത്തെ വിട്ടു വേഗം എഴുന്നീറ്റ് ഈതാതാണെന്നു വിസ്തീതയായി ഭവിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ തന്റെ ആനന്ദസ്തന്തത്തെ അവൾക്കു കാണിച്ച് അവാളു ദേഹമുക്തയാക്കി തന്റെ സമീപത്തിലിരുത്തി.

ഏക സുന്ദരോപപുരാണത്തിൽ
നാലു തിരണ്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മുനികളേ! ശിവഭക്തന്മാരുടെ സേവാകാണ്ടും നാമസങ്കീർത്തനാകാണ്ടും പൂജകാണ്ടും അപമൃത്യുഭയം നീങ്ങിപ്പോകുന്നു. ഇതിന്നു മഹത്തായ ഒരു ഇതിഹാസം മഹാത്മാരാൽ പായാപ്പട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ശ്രവണത്താൽ മനുഷ്യൻ അപമൃത്യുവിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നു. ചന്ദ്രപുരം എന്നുപേരായി ചന്ദ്രമണ്ഡലധവളങ്ങളായ മഹാപുനവാന്മാരുടെ മാളികകളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടതായ ഒരു നഗരമുണ്ട്. സ്വപഥ്നിരതന്മാരായ നാലുജാതികളാൽ എല്ലാദിനവും അലാകൃതമായ ആ പുരത്തിൽ ആഭൂതിചരണനെന്നു പേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടാപൂർത്താദികർമ്മങ്ങളുടെ യശസ്സിനാൽ ജഗത്തെല്ലാം വിമ

ലമായിരിക്കുന്നു. വേദജ്ഞന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യനും ശിവഭക്തനും ജിതേന്ദ്രിയനുമായ ആ ബ്രാഹ്മണൻ ആഹ്തന്മാരെ ജയിച്ചു വൈദികസിദ്ധാന്തത്തെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച വാഗീശന്റെ പാദോരവിന്ദങ്ങളിൽ ഉത്തമഭക്തിയെ ചെയ്തു. ആ ബ്രാഹ്മണൻ താൻ നിർമ്മിച്ചതായ ശിവാലയങ്ങളിലും വാപീകൂപതടാകങ്ങളുടെ സമീപത്തിലും വലിയ കല്ലുകൾ നിർത്തി താൻചെയ്ത ധർമ്മത്തെ യെല്ലാം വാഗീശന്റെതാണെന്ന് എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. തണ്ണീർപന്തലുകളിൽ വിശേഷിച്ചും വാഗീശന്റെ പേർ എഴുതിച്ചു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ വാഗീശൻ ഭൂമിയിലുള്ള ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ട് ഉണ്ണുകാലത്തിൽ ഒരു മദ്ധ്യാഹ്നത്തിൽ ആഭൂതിചരണന്റെ തണ്ണീർപന്തലിൽ ചെന്നു. അവന്റെ സൗരഭ്യത്തോടുകൂടിയതും അതിശീതളമായുമിരിക്കുന്ന ജലപാനാചെയ്ത ക്ഷീണമല്ലാം തീർത്തു വലുതായ കൽത്തൂണിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന അക്ഷരങ്ങളെ വായിച്ചു. ആഹ്തന്മാരെ ജയിച്ച വാഗീശന്റെ ധർമ്മമാണ് ഇത് എന്നു വ്യക്തമായി എഴുതിയിരിക്കുന്നതുകണ്ടു സന്തോഷത്തോടും വിസ്മയത്തോടുംകൂടി അതിലുള്ള കാൽപ്പന്ഥനോട്. ഇതാരുടെ ധർമ്മമാണെന്നു ചോദിച്ചു. അവൻ സന്തോഷത്തോടെ പറഞ്ഞു. വാഗീശകീങ്കരനായി ആഭൂതിചരണനെ പേരായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ട്. ആ ബ്രാഹ്മണന്റെതാണ് ഇതെല്ലാം. ഞങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭൂമിമാരാം. അതുകേട്ടു വാഗീശൻ അവൻ എവിടേയാണെന്നു ചോദിച്ചു. അവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗൃഹം കാണിച്ചുകൊടുത്തു. വാഗീശൻ ആ ഗൃഹദോരത്തിൽപോയപ്പോൾ ആഭൂതിചരണൻ മാദ്ധ്യാഹ്നീകസ്നാനം ചെയ്യാനായി ഗൃഹത്തിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു കടക്കുമ്പോൾ വാതിലിന്റെ മേൽപടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയിൽ തട്ടി. അദ്ദേഹം വേദനയാൽ വാഗീശ! ശരണം എന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു പുറത്തേക്കു കടന്നു. അപ്പോൾ ഭൂസ്തലേപിതശരീരനായി സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരനേപ്പോലെ ഒരാൾ ഗൃഹദോരത്തിൽ നി

ല്ലുന്നതുകണ്ടു. ആഭൂതിചരണൻ നമസ്ക്കരിച്ചെഴുന്നീറ്റ് ഇ
 ണിനെപാഞ്ഞു. ഞാൻ മഹേശ്വരദർശനത്താലെമ്പോലെ ഭ
 വാന്റെ ദർശനത്താൽ ധന്യനായി. എന്റെ ഗൃഹം ഭവ
 ന്റെ പാദരേണുക്കളാൽ പരിശുദ്ധമായി ഭവിക്കട്ടേ. ഞാൻ
 ഭവന്ന് ആതിഥ്യത്തെ ചെയ്യുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എ
 ന്ന അനുഗ്രഹിക്കുക എന്നുപാഞ്ഞു വാഗീശനെ ഗൃഹ
 തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ദർശനത്തിലിരുത്തി. അ
 പ്ലോൾ വാഗീശൻ ചൊദിച്ചു. ഹേ ബ്രാഹ്മണ! ഭവാന്റെ
 പേരെന്താണ്? ശിവഭക്തികൊണ്ടു മഹാനായിരിക്കുന്നുവല്ലോ.
 ബ്രാഹ്മണൻ തൊഴുതുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഞാൻ വാഗീശദാസ
 നാണ്. ആഭൂതിചരണനെനാണ് പേർ. എനിക്ക് ഐ
 ഹികാമുഷ്ടികമെല്ലാം വാഗീശധർമ്മത്താലാണ്. അതുകേട്ടു വാ
 ഗീശൻ പാഞ്ഞു. നി എന്താണ് പറയുന്നത്? ബ്രഹ്മാദികൾ
 യാതൊരുദേവന്റെ ദാസന്മാരായിരിക്കുന്നുവോ യാതൊരുദേ
 വൻ ജഗത്തുകളുടെ ഏകപ്രഭുവായിരിക്കുന്നുവോ യാതൊരുദേവ
 ന്റെ നാമസ്മരണം ജന്തുക്കളുടെ മഹാപാതകങ്ങൾക്കു പ്രായ
 ശ്ചിത്തമായി ഭവിക്കുന്നുവോ അങ്ങിനെയുള്ള മഹാദേവനേയും
 ആ ദേവാൻ അതിപാവനമായ നാമത്തേയുംവിട്ടു പൂജ്യവി
 ന്നു സമാനനായും ഭവാൻ ശരണം ഗമിച്ചവനുമായ ആ വാഗീ
 ശൻ എവിടെ? അവൻ ആരാണ്? ദേവനോ? അല്ലെങ്കിൽ
 മനുഷ്യനോ? ഞങ്ങൾ ശിവദേവന്മാരാണ്. ശിവഭക്തന്മാരു
 കെ ഗൃഹങ്ങളിലല്ലാതെ മറ്റൊരോടത്തും ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയി
 ല്ല. നീ അടയാളംകൊണ്ടു ശൈവനാണെന്നുമാത്രമേയുള്ളു.
 നിനക്കു ഭക്തി ശിവകലല്ല. അന്യകലാണ്. ഇങ്ങിനെ വാ
 ഗീശൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു ബ്രാഹ്മണൻ പിന്നേയും പാഞ്ഞു.
 ഹേസ്വാമി! ഇങ്ങിനെ പറയരുത്. ഞാൻ പറയുന്നതുകേൾ
 ക. മഹേശ്വരൻ സ്ഥിരമെന്നും ചരമെന്നും രണ്ടു രൂപമാ
 ണ് പായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ലോകത്തിൽ മഹേശ്വരൻ ഭ
 ഷ്ടനിഗ്രഹവും ശിഷ്ടരക്ഷണവും ചെയ്യുന്നു. സ്ഥിരരൂപത്തിൽ

മഹേഷ്വരൻ അപ്രത്യക്ഷനായിരിക്കുന്നു. ചരത്രപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷനായിരിക്കുന്നു. ക്ഷേത്രം, ലിംഗം മുതലായതെല്ലാം സ്ഥിരരൂപമാണ്. ദേവന്മാരേപ്പോലെയുള്ളവർ മഹേഷ്വരന്റെ ചരത്രപങ്ങളാണ്. മഹേഷ്വരൻ ലോകത്തിൽ നിഗ്രാഹനശ്രദ്ധയുള്ള ചരത്രപരൂപത്താലാണ് ചെയ്യുന്നത്. വന്ദിക്കുന്നവർക്ക് ഫലത്തേയും കൊടുക്കുന്നു. ശിവൻ ഏതുപ്രകാരമോ ഭക്തനോ അപ്രകാരംതന്നെ. അവർക്ക് ദേവം ഒട്ടുമില്ല. മഹേഷ്വരൻ വാഗീശരൂപരൂപത്തെ ധരിച്ച് ആഹ്തന്മാരെ ജയിച്ചു ലോകത്തിൽ ഉത്തമമായ വൈദികമാർത്തന്മാരെ സ്ഥാപിച്ചു. അതു മഹേഷ്വരൻതന്നെ. ആ വാഗീശനിൽ മനുഷ്യബുദ്ധിയെ വിചാരിക്കുന്നവർ നശിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ചെയ്യു സർവ്വധർമ്മങ്ങളും ആ വാഗീശന്റെതാണെന്നാണ് എന്റെ നിശ്ചയം. ഇങ്ങിനെ ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടപ്പോൾ എന്നാൽ ആ വാഗീശൻ ഞാൻതന്നെയാണെന്നുപറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ ദരിദ്രനായവനു നിധികൂട്ടിയതുപോലെ ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചു. പിന്നെ വാഗീശനു ഭക്ഷണം തയ്യാറാക്കി ആഭ്യർത്ഥിച്ചപ്പോൾ പുത്രൻ ഇലമുറിപ്പാൻ പോയപ്പോൾ ഒരു സപ്തം കൂടിച്ച് ഉടനെ കുട്ടിയായിത്തന്നെ വീണ്ടു. ആഭ്യർത്ഥിച്ചപ്പോൾ ആ പുത്രനെ മുടിവെച്ചു വാഗീശൻ അന്നും വിളമ്പി. അപ്പോൾ വാഗീശൻ എന്നോടുകൂടി നീയും പുത്രനും ഇരിക്കുവിൻ, പുത്രനെ വിളിക്കുവിൻ എന്നു ദേവതകളെ ബലപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. അപ്പോൾ അവർ വിചാരമഗ്നന്മാരായി യഥാർത്ഥം പറഞ്ഞാൽ ആതിഥ്യവിഷ്ണുവരും. ഇല്ലെങ്കിൽ കളവുപറയേണ്ടിവരും. എന്താണ് വേണ്ടത് എന്നിങ്ങിനെ അവർ തമ്മിൽ ആലോചിച്ച് അവസാനം പുത്രവൃത്താന്തത്തെ സത്യാ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ വാഗീശൻ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ട എന്ന് അവരോടുപറഞ്ഞു തന്നെസവിച്ചതിന്റെ കടം വീട്ടുവാനായി മരീച്ചകിടക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണപുത്രന്റെ മുഖത്തു ദേവമിട്ടു ശുദ്ധധാരിയായും നീലകണ്ഠനായിരിക്കുന്ന ദേവനെ സ്മരിച്ചു.

ജലധിമഥനജാതായഃപുരാകാളക്രൂടം
 പ്രതിഭയമമരാണാവിഷ്ടപാനാചശംഭഃ
 അപിബതഭയദാതാഭവൈതസ്ത്യയമാനോ
 വികടയതുവിഷാത്തിവിസൃതശ്ചേതസാനഃ.

അത്ഥം— പണ്ടു സമുദ്രമഥനത്തിൽനിന്നുണ്ടായ കാളക്രൂടവിഷാത്ത ലോകങ്ങളുടേയും ദേവന്മാരുടേയും ഭയത്തെ നശിപ്പിപ്പാനായി യാതൊരു ദേവൻ പാനമെന്നുപോ ദേവവന്ദ്യനായും അഭയദാതാവായും ഇരിക്കുന്ന ആ ദേവനെ മനസ്സിനാൽ ധ്യാനിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ വിഷാത്തിയെ ആ ദേവൻ നശിപ്പിക്കട്ടെ.—

ഇങ്ങിനെ വാഗീശൻ പാഞ്ഞപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണപുത്രൻ ജീവിച്ചു. അതുകണ്ടു ദേവദാനവന്മാർകൂടി അത്യാത്മ വിസ്തയിച്ചു. അനന്തരം വാഗീശൻ ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ഭക്ഷണം കഴിച്ച് ഇഷ്ടപ്രകാരം പോകുകയും ചെയ്തു. പുത്രൻ ജീവിച്ചതിനാൽ ദേവതികൾ വളരെ വളരെ സന്തോഷിച്ചു. ആഭൂതിചരണൻ ആ വാഗീശനേത്തന്നെ ധ്യാനിച്ചു യോഗിദർശനമായ ശിവസായുജ്യത്തെ പ്രാപിച്ചു.—

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

നാല്പത്തിമൂന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പാഞ്ഞു— ഹേ മുനികളേ! സർവ്വപാവനം ശूनയായ ശിവഭക്തസഹവാസത്താൽ ജീവികൾ കടക്കാൻ പാടില്ലാത്ത ജനനദുഃഖസമുദ്രത്തെ ലീലയാൽ കടക്കുന്നു. ഇതിന്നു പുരാതനമായ ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പായാം. ഇതിൽ നീലനഗ്നന്റെ പാവനമായ ചരിത്രത്തെയാണ് പായുന്നത്. കാവേരീതീരത്തിൽ അഗ്നിഹോത്രാരത്നന്മാരായും ധർമ്മനിരത്നന്മാരായും

രായും ഇരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണരാൽ അധിഷ്ഠിതമായ മംഗലം ഏറുന്നതും പുരമുണ്ട്. അവിടെ നീലനഗ്നനെ പേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വേദപാരഗ്നം ബ്രഹ്മത്തെ അറിയുന്നവനും ക്രോധത്തെ ജയിച്ചവനും ശിവഭക്തനും ആകുന്നു. ശുദ്ധസാത്വികതപാകൊണ്ടു നിമ്ബമായ ജ്ഞാനത്തിന്നു മാത്രമേ വെളിച്ചമുണ്ടുള്ളൂ. മാനുഷ കർമ്മഫലങ്ങളെല്ലാം ചുറ്റും കറുപ്പും കൂടിയതിനാൽ നീലമാണ്. ആ നീലമായ കർമ്മഫലങ്ങൾ നഗ്നനായെന്നപോലെ ആ ബ്രാഹ്മണനെ ബാധിക്കാത്തതിനാൽ നീലനഗ്നനെന്നുള്ള പേർ ലോകപ്രസിദ്ധമായി. അദ്ദേഹം ഗായത്രിമഹാമന്ത്രാത്മവിവേകമാകുന്ന ജലത്താൽ മലത്രയങ്ങളു കഴുകിക്കളഞ്ഞു വാജപേയാദി യോഗങ്ങളാലും മഹേശ്വരനെ ആരാധിച്ചു. നീലനഗ്നൻ മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ ചരാചരാത്മകമായ സകല പ്രപഞ്ചത്തെയും ശിവമയമായി കണ്ടു. നീലനഗ്നൻ മനസ്സ് എപ്പോഴും ശിവധ്യാനത്താൽ തോന്നാമ്പരൽപാടികൊണ്ടു യെളിഞ്ഞു. ജലപോലെ നിമ്ബമായി ഭവിച്ചു. ഇങ്ങിനെയരിക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം നീലനഗ്നൻ മഹേശ്വരനെ ഫലങ്ങളാലും ക്ഷീരത്താലും മധുവിനാലും അഭിഷേകം ചെയ്തു. തൈർ, പാൽ ഇതുകളോടുകൂടി അന്നത്തെ നിവേദിച്ചു സന്തുഷ്ടചിത്തനായിട്ടു ദേവനെ സ്തുതിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ നീലനഗ്നൻ ഭായ്യയായ പതിവ്രത തൊഴുതുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചുനിന്നു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരശിരസ്സിൽ ഒരു ഊർണ്ണനാദി വീണു വലകെട്ടുപാൻ തുടങ്ങി. അതു കണ്ടു നീലനഗ്നൻ ഭായ്യ വേഗം അതിനെ കൈകൊണ്ടു തുടച്ചുകളഞ്ഞു. ഊർണ്ണനാദിയുടെ നഖക്ഷതത്താൽ മഹേശ്വരശിരസ്സിൽ അല്പം രക്തം കണ്ടു. അത് ആ സാധുവിന്റെ ഭക്തിപരീക്ഷാത്മമായി മഹേശ്വരൻ കാണിച്ചതാണ്. അതു കണ്ടു ഭയാപ്പെട്ട് ആ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ വായിലുള്ള വെള്ളമാണ് അതിന്ന് ഔഷധമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു നാടുകൊണ്ട് അവിടെ

നക്കി. രക്തം നിലകളയും ചെയ്തു. മഹേശ്വരൻ സന്തോഷിച്ച് ഭായ് മഹേശ്വരന്റെ ശിരസ്സിൽ നക്കുന്നതു കണ്ട നീലനഗൻ ദുഃഖിതനായിട്ട് ഭായ്തോടു പറഞ്ഞു. നീ ശിവഭ്രാഹ്മണമാണ് ചെയ്യത്. നിന്നെ ഞാൻ ശിക്ഷിക്കാതെ വിട്ടുകളയാം. നിനക്കും എനിക്കും തമ്മിൽ യാതൊരു സംബന്ധവുമില്ല. നീ എവിടെയെങ്കിലും പോയ്ക്കൊള്ളുക. ഇങ്ങിനെ ഭർത്താവു പറഞ്ഞതുകേട്ട് ഭായ് തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. എനിക്കു ഭവാനെ ഗതിയുള്ള. ഞാൻ ശിവഭ്രാഹ്മണം ചെയ്തില്ല. മഹേശ്വരൻ സർവ്വസാക്ഷിയാണെല്ലോ. സർവ്വവും മഹേശ്വരൻ അറിയും. അതുകേട്ടു നീലനഗൻ തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ആദ്യം സാഹസംചെയ്തു പിന്നെ അതിനെ മാജ്ജവാൻ ശ്രമിക്കുന്നുവോ? സ്ത്രീകൾ സാഹസികളാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു നീലനഗൻ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി. ഭർത്താവു പോയപ്പോൾ സാധുവായ ആ ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ മഹേശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിച്ച് ഉപവസിച്ചുകൊണ്ടു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെയും ജപിച്ച് അവിടെത്തന്നെ രാത്രിയെ കഴിച്ചു. രാത്രിയിൽ നീലനഗനോടു സ്വപ്നത്തിൽ മഹേശ്വരൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹെ മൂവ്! അവൾക്ക് എന്നിലുള്ള ഭക്തി നീ അറിയുമോ? നീ മഹാഭീഷണകുമാരിയായിട്ടു നല്ലവണ്ണം തുടച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അല്പം പഞ്ചാമൃതം എന്റെ ശിരസ്സിൽ പാറിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതിനെ ഭക്ഷിപ്പാനായി ക്ഷയാത്മയായ ഊണ്ണനാഭി എന്റെ ശിരസ്സിൽ വീണ് ആ പഞ്ചാമൃതത്തെത്തെയുടത്തപ്പോൾ അതിന്റെ നഖകുത്താൽ വിഷത്തോടുകൂടിയ രക്തംവന്നു. അതു കണ്ടു നിന്റെ ഭായ് നക്കിയതാണ്. നിന്നെ പേടിച്ചാണ് അവൾ മുഴുവനും നക്കാത്തത്. അല്ലെങ്കിൽ എന്റെ ലിംഗം മുഴുവനും സ്വപ്നമായിരുന്നു. നീ അവളെ തൃജിച്ചാൽ ഞാൻ നിന്നെയും തൃജിക്കും. ഇങ്ങിനെ നീലനഗനോടു പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മറുയുകയുംചെയ്തു. നീലനഗൻ ഏഴുനീറു യോപരവശനായിട്ടു ശിവക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പോയി. ഭായ്തോടു ക്ഷമിക്കണമെന്നുപേക്ഷിച്ചു ഭായ്തെയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി.

ശിവലിംഗം നക്കിയേടത്തു സ്വപ്നവണ്ണമായി കണ്ടു നീലനഗ്നൻ വിസ്മയിച്ചു. നീലനഗ്നൻ പിന്നെ ഒരിക്കലും ദേവ്യപ്പെടാതെ ആ മഹേശ്വരനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ സ്രീയോടു കൂടെ വസിക്കുന്നതിനാൽ താൻ കൃതാർത്ഥനാണെന്നും വിചാരിച്ചു. ഇങ്ങിനെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ബോധവാനോടുകൂടെ ദൃഢവ്രതന്മാരായും മഹാഭാഗന്മാരായുമിരിക്കുന്ന വളരെ ശിവഭക്തന്മാർ വന്നു. അവരെയെല്ലാം നീലനഗ്നൻ പൂജിച്ചു തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വസിപ്പിച്ചു. അവർ പോയതിന്റെ ശേഷം ശിവസ്തോത്രപരായണനായ നീലനഗ്നൻ ഭായ്യയോടുകൂടെ ബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിച്ചു പുനരാവത്തിരഹിതമായ പദത്തേയും പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രോപപരമ്പരയിൽ
നാല്പത്തിനാലാമദ്ധ്യായം

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— സപ്തകർമ്മങ്ങളേയും ശിവാർപ്പണം ചെയ്തു പുണ്യസ്ഥലസേവകൊണ്ടു ഭക്തിയോടുകൂടി മഹാദേവനെ ഉപാസിക്കുന്നവർ മുക്തന്മാരായി ഭവിക്കുന്നു. ഇതിന്നു വിദഗ്ദ്ധന്മാർ പ്രിയമായും ലോകവിശ്രുതമായുമിരിക്കുന്ന ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പായാം, കേൾക്കുവിൻ. ഇതിന്റെ ശ്രവണത്താൽ മഹേശ്വരൻ കൈകൾക്കയ്ക്കത്തിൽ ശ്രദ്ധയുണ്ടാകും. പുണ്ടു വാഗ്ദീശൻ, ജ്ഞാനസംബന്ധൻ, നീലനഗ്നൻ എന്നുള്ള ഭക്തന്മാരെ രക്ഷിപ്പാനാജ്ഞാണ്ടു മഹേശ്വരൻ സ്വപ്നനാണുങ്ങളെ ദിനന്തോരം ഏതൊരു ക്ഷേത്രസോപാനത്തിൽ കൊടുത്തിരുന്നവോ ആ പുരത്തിന്നു അന്നുമുതൽക്കു ഹേമലാഭപുരമെന്നു പ്രസിദ്ധമായ പേരുണ്ടായി. ആ പുരത്തിൽ ശിവഭക്താഗ്രഗണ്യനായി ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം എല്ലാ വേഷങ്ങളേയും അധ്യയനം ചെയ്തു. ഹൃദയഗുണങ്ങളേയും ചെയ്തു. ആ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ അഗ്നിമണ്ഡലത്തിലും ആദിത്യമണ്ഡലത്തിലും ഗുരുവിങ്കലും ശിവലിംഗത്തിലും മഹാദേവനെ ധ്യാ

നിച്ചുകൊണ്ടു ഭക്തിയാൽ നന്ദിക്കു തുല്യനായിത്തീർന്നു. അതു കൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണൻ അദ്ദേഹത്തെ നവനന്ദിയെന്നു വിളിച്ചു വന്നു. ആ നവനന്ദി മീനമാസത്തിൽ പെരുണ്ണമിദിവസം നടക്കുന്ന മഹേശ്വരന്റെ ഫാൽഗുനോത്സവത്തിൽ ത്രാഗേശ്വരൻ ഉത്തമമായ ഭീപാരാധനത്തെ ചെയ്യാനായി നെയ്യു വാങ്ങുവാൻവേണ്ടി അങ്ങാടിത്തെരുവിലേക്കു പോയി. അവിടെ നെയ്യുരുക്കുന്ന ഒരു ആഹ്തനോട്ടു നവനന്ദി പാഞ്ഞു. ഇനിക്കു പത്തുരൂപികളു നൈതരണം ഉറപ്പിക ഇതാ. അതു കേട്ട് ആഹ്തൻ ഭവന്ന് ഇത്ര വളരെ നൈതരണം എന്തിനാണെന്നു ചോദിച്ചു. നവനന്ദി സന്തോഷത്തോടെ പറഞ്ഞു. എനിക്കു സീ പുതിയ നൈതരിക. ഞാൻ ഭക്തനാണ്. ത്രാഗരാജപ്രസാദത്തിനായി ലക്ഷം ഭീപാ വെക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ആഹ്തൻ ഇതുകൊണ്ടു നൈതരണം ചോദിച്ചു. മഹേശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹത്താണെന്നു നവനന്ദി പറഞ്ഞു. മഹേശ്വരൻ ആരാണെന്നു ആഹ്തൻ ചോദിച്ചു. നവനന്ദി— സകല ദേവന്മാരുടെയും യന്ത്രവും അഷ്ടമുത്തിയും സ്വയംപ്രകാശനുമായിരിക്കുന്ന ത്രാഗേശ്വരനെ. ആ ദേവന്റെ ഭക്തിയാൽ ജനങ്ങൾ സംസാര സ്ഥത്തിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ വേദനിസ്ത്രനായ ആഹ്തൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഭൂമി, വായു, ആകാശം, ജലം, അഗ്നി, ചന്ദ്രാഭിരൂപൻ, യജമാനൻ ഇങ്ങിനെയുള്ളതുകൾ ചേർന്നു മഹേശ്വരന്റെ മൃതതിയാകുന്നു എന്നല്ലെ പറയുന്നതാ? തമ്മിൽ വിരോധികളായ ഇവകൾ തമ്മിൽ ചേരുന്നത് ഉണ്ടാകുമോ? ശിവന്റെ ആജ്ഞകൊണ്ട് ഇവകൾക്കു വിരോധം ഉണ്ടാവില്ലെങ്കിൽ ജലത്താൽ ഭീപാരം വെക്കുക. ഇങ്ങിനെ ആഹ്തൻ പറയുന്നതു കേട്ടു നവനന്ദി ഇവൻ ശിവഭക്തനായിട്ടു പറഞ്ഞു. ഇവനോടു സംഭാഷണം ചെയ്തുകൊണ്ട് എന്നു പറഞ്ഞു ക്രോധിച്ചു അവന്റെ വാക്കുകളാൽ വ്യഥിതനായിട്ടു ത്രാഗേശ്വരൻ അതരണം പ്രാപിച്ചു. ഹേ ദേവ! വേദമണ്ഡലമെങ്കിലും ദിക്കുന്നതായ ആഹ്തവാക്കിനാൽ ഞാൻ ഹതനായി ഭവിച്ചു;

എന്ന രക്ഷിക്കേണ്ട എന്നിങ്ങനെ പാഞ്ഞു ഭീഷ്മനായി നിശ്ചയിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ട് അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. അപ്പോൾ ദയാലുവായ ത്രാഗേശപരൻ ജലംകൊണ്ടു വിളക്കു വെക്കുക എന്നു പാഞ്ഞു. അതു കേട്ടു നവനന്ദി സന്തോഷത്തോടെ കമലാലയവാസികളായിരിക്കുന്ന ജനങ്ങളെയെല്ലാം വരുത്തി വൈകുന്നേരം ലക്ഷം പാത്രങ്ങളിൽ നല്ല തിരികൾ ഇട്ടു കമലാലയരീതമത്തിൽനിന്നു വെള്ളമെടുത്തു പാത്രങ്ങളിലെല്ലാം നിറച്ചു കത്തിച്ചു. ഉത്സവലോഷത്തിനായി വളരെ ജനങ്ങൾ വന്നു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നീചന്മാർ തിരക്കിൽ തന്നെ തൊടുമോ എന്നു ശങ്കിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കോണിൽ പോയി കിടന്നാങ്ങുന്ന നവനന്ദിയെ ത്രാഗേശപരൻ വിളിച്ചുവരുത്തിപ്പിച്ച് അവിടെ കൂടിയിരിക്കുന്ന ജനങ്ങളെ നോക്കുവാൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ നവനന്ദി സകല ജനങ്ങളേയും നീലകണ്ഠന്മാരായും ചതുർജന്മാരായും ചണ്ഡാലപയ്യന്തും ശിവരൂപധരന്മാരായി കണ്ടു. ജലംകൊണ്ടുള്ള വിളക്കുകൾ നല്ലവണ്ണം കത്തുന്നതു കണ്ടും വളരെ അത്ഭുതപ്പെട്ടു. ആ ഭീഷ്മൻ ശിവാജ്ഞയാൽ വലിയ കാരം വന്നിട്ടും കെടാതെ കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതുകണ്ടു സകല ആത്മന്തന്മാരും ദീപാന്തരത്തേക്കു പോയി. ദേവകൾ പുഷ്പവർഷം ചെയ്തു. വളരെ വിസ്മയിക്കുകയും ചെയ്തു. രാത്രി കഴിയുന്നതുവരെ ആ വിളക്കുകൾ കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുകണ്ടിട്ടു നവനന്ദി സത്തൃപ്തചിത്തനായി മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു.

ശ്ലോ—യത്യാജ്ഞയാനവച്ഛിദ്രേ
സുബ്ബസ്മിഷ്ടതിമാരുതഃ
തന്നമാമിമഹാദേവഃ
ത്യാഗേശഭക്തവത്സലഃ.

ശാസനാൽപാപകോയസ്ത്ര
സദ്യേഷാമന്തരാസ്ഥിതഃ
തന്നമാമിമഹാദേവഃ
ത്യാഗേശഭക്തവത്സലഃ.

൨൧൮

ശിവഭക്തവിലാസം

കു.ലബാമുഖവഹിശ്ച
ജപഹത്യാഞ്ജയദാജ്ഞയാ
തന്നമാമിഹാദേവം
ത്യാഗേശംഭക്തവത്സലം.

ഭൂതാമ്പ്യപിവിതലംനി
മിലിതാനിയദാജ്ഞയാ
തന്നമാമിഹാദേവം
ത്യാഗേശംഭക്തവത്സലം.

ഫലമനേപതികന്താരം
കർമ്മണായസ്വശാസനാൽ
തന്നമാമിഹാദേവം
ത്യാഗേശംഭക്തവത്സലം.

ഔഷധചമണമന്ത്രേ
ഭാതിശക്തിയുദാജ്ഞയാ
തന്നമാമിഹാദേവം
ത്യാഗേശംഭക്തവത്സലം.

നാത്യേതിസമയംജ്യാതി-
സ്സിന്ധുഃ കാലശ്ചയൽഭയാൽ
തന്നമാമിഹാദേവം
ത്യാഗേശംഭക്തവത്സലം.

വിനാധാരംജഗദ്യേന
സാധാരമിവനിശ്ചലഃ
തന്നമാമിഹാദേവം
ത്യാഗേശംഭക്തവത്സലം.

ബ്രഹ്മാപുതാദ്രവിദിതാചശിരഃപദേനേ
നാസാശിലാവിദിതമാപ്തസുഹൃൽപ്രിയായഃ

താദന്ത്യനമാസ്തുഭവതപ്രണതാത്തിഹന്ത്രേ
ത്യാഗേശ്വരായമയിദേഹീസദാവലോകാ.

അത്ഥം— യാതാരുദേവന്റെ ആജ്ഞയാൽ നവപാരമായ ദോരത്തിൽ വായു സൂണ്യനായിരിക്കുന്നുവോ ഭക്തവത്സലനും മഹാദേവനുമായിരിക്കുന്ന ആ ത്യാഗേശ്വരനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതാരുദേവന്റെ ശാസനത്താൽ അഗ്നി സർവ്വദോഷങ്ങളുടേയും അന്തർഗത്തിലിരിക്കുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതാരുദേവന്റെ ആജ്ഞയാൽ ബദ്ധവാഗ്നി സമുദ്രത്തിൽ ജപിക്കുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതാരുദേവന്റെ ആജ്ഞയാൽ വിരോധികളായ പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ തമ്മിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതാരുദേവന്റെ ശാസനത്താൽ കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലം കർത്താവിനെ അനുഗമിക്കുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതാരുദേവന്റെ ആജ്ഞയാൽ ഔഷധങ്ങളിലും മണി മന്ത്രാദികളിലും ശക്തി കാണുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതാരുദേവന്റെ ഭയത്താൽ സൂര്യാദികളും സമുദ്രവും കാലവും സമയത്തെ അതിക്രമിക്കുന്നില്ലയോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

യാതാരുദേവനാൽ ആധാരമില്ലാത്തതായ ജഗത്ത് ആധാരമുള്ളതുപോലെ ഇളകാതിരിക്കുന്നുവോ ആ മഹാദേവനെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഹെ ദേവദേവ! ബ്രഹ്മാവിനാലും വിഷ്ണുവിനാലും അറിയപ്പെടാത്തതായ ദേവാന്റെ ശിരസ്സു പാദവും ഭവൽപ്രിയനായ സുന്ദരന്റെ ഭാർയ്യയുടെ ഗൃഹദോരത്തിലുള്ള മേല്പടികളാലും കീഴടികളാലും അറിയപ്പെട്ടു. അത്ര ഭക്തവാത്സല്യമുള്ളവനായും ഭക്തന്മാരുടെ ദുഃഖത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നവനായുമിരിക്കുന്ന ദേവനു നമസ്കാരം. ഹെ ത്രാഗേശപര! എന്നിൽ എപ്പോഴും കരുണാകടാക്ഷത്തെ ചെയ്യേണ. ഇങ്ങിനെ നവനന്ദി മൂന്നു സന്ധ്യകളിലും ത്രാഗേശപരനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു ത്രാഗേശപരാനുജ്ഞയാൽ അവിടെത്തന്നെ ഭാർയ്യയോടുകൂടെ വളരെക്കാലം വസിച്ചു. സർവ്വകർമ്മങ്ങളേയും മഹേശ്വരാപ്പണംചെയ്ത് ഉത്തമഭക്തിയോടുകൂടി ഇരിക്കുന്ന ആ നവനന്ദിക്കു ത്രാഗേശപരൻ കൈവല്യാർത്ഥം കൊടുത്തു.

എന്ന സ്തുതനോപപുരാണത്തിൽ

നാല്പതു അദ്ധ്യായം

—o—o—o—

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ഹെ മനികളേ! ഇനി യാതൊരുത്തനും മുലപ്പാൽ കൊടുത്തതുകൊണ്ട് ഉമാദേവി ഉപമാതാവായി ഭവിച്ചുവോ ആ ആഹ്ത ശത്രുവിന്റെ ചരിത്രത്തെ പറയാം. കാവേരിക്കും ചിദംബരത്തിനും മദ്ധ്യേ സാക്ഷാൽ ബ്രഹ്മലോകം പോലെയിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മപുരമെന്നു പേരായ ഒരു വലിയ പുരമുണ്ട്. ആ നഗരിയെ മൂന്നു ലോകവും പ്രളയജലത്താൽ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ സതപരജസ്മസ്സുകളായ ത്രിഗുണങ്ങളെ തോണിയാക്കി അതിൽവെച്ചു രക്ഷിച്ചു. ആ പുരിയെ മുനീന്ദ്രന്മാർ വൃഷഭപജപുരിയെന്നും ബ്രഹ്മപുരിയെന്നും വേണുപുരിയെന്നും ദ്രോണപുരിയെന്നും കാളീപുരിയെന്നും മലപുരിയെന്നും പറയുന്നു. ആ പുരിയിൽ ഉദ്രാണങ്ങളിലുള്ള തേന്മാവുകൾ തടാകങ്ങളിലുള്ള താമരപ്പൂക്കളുടെ അനുഭാഗത്തിൽ മകരൻ മധുവിനെ അഗ്നിയിൽ ആജ്ഞാഹുതിയെന്നപോലെ ചൊരിയുന്നു. അവിടെ സ്ത്രീകൾ കചഭാരത്തെ ഉലർത്തുമ്പോൾ മയി

ലുകൾ മേഘമാണെന്നുവിചാരിച്ച് ആടുന്നതു കണ്ടു ബാലനാർ പരിഹസിച്ച് കൈകൊട്ടുന്ന ശബ്ദം താളശബ്ദപോലെ ദിക്കെല്ലാം പരക്കുന്നു. ആ പറ്റിയിൽ ശിവവ്രതാനനുപേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ശിവഭക്തനും ജിതക്രോധനും സകല സമ്പത്തുകളോടുകൂടിയവനാണ്. അദ്ദേഹം ധർമ്മത്തിന്റെ അന്യരൂപാപോലേയും വിദ്യകളുടെ ആവിഭാവം പോലേയും ശാന്തിയുടെ പരിപാകംപോലേയും ദാനിയുടെ പരികുലംപോലേയും ജ്ഞാനത്തിന്റെ ഉല്പാസംപോലേയും മോക്ഷത്തിന്റെ മഹാമാഗ്ഗാപോലേയും ഇരുന്നു. അദ്ദേഹം വേദാന്തോപദേശത്താൽ ലോകമെല്ലാം പരിശുദ്ധമാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു വിനയാലംകൃതയായും മൂർത്തിമതിയായ കരുണയെപ്പോലേയും സാക്ഷാൽ ഉമാദേവിയെപ്പോലേയുമിരിക്കുന്നു ഭഗവതിയെന്നുപേരായ ഒരു ധർമ്മപതിയുണ്ടായിരുന്നു. അവൾ വസിഷ്ഠൻ അരുന്ധതിയെപ്പോലേയും അഗ്നിഷ്ട സപാഹ്വയെന്നതുപോലേയും ബ്രാഹ്മണരുടെ ആതിഥ്യങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധയായി ഭവിച്ചു. അവളുടെ കേളീവനത്തിലുള്ള പർവ്വതാഗ്രത്തിൽ നില്ക്കുന്ന മാൻപേട ഇളംപുല്ലിനെ കടിച്ചു ചന്ദ്രാകസ്മിതമായ മൃഗത്തിന്നു കൊടുക്കുന്നു. സർപ്പസമ്പൽസമൃദ്ധനായ ശിവവ്രതനു സൽകളത്രത്തിന്റെ അനുകൂലതയാകുന്ന ഭാഗ്യത്താൽ സ്വപ്നപുഷ്പത്തിന്നു സുഗന്ധലക്ഷ്മിയെന്നതുപോലെ ശോഭിച്ചു. ഭായ്യയോടുകൂടി ഷരക്കർമ്മനിരതനായ ആ മഹാത്മാവിന്നു പുത്രനുണ്ടാവാത്തതിനാൽ അന്തഃപ്രാധിയെന്നതുപോലെ ദുഃഖമുണ്ടായി. ആ ദമ്പതികൾ അനവശ്യതകൊണ്ടു ദുഃഖിതന്മാരായിട്ടു പുത്രനുണ്ടാവാൻവേണ്ടി വ്രതങ്ങളാൽ മഹേശ്വരനെ ഉപാസിച്ചു. ശിവവ്രതൻ ദിനന്താനം മുപ്പായിരം ദ്രോണകസുമങ്ങളാൽ തദ്രമന്ത്രം ജപിച്ചു മഹേശ്വരനെ അർച്ചിക്കും. ശ്രീതദ്രാ പതിനൊന്നാവർത്തി ജപിച്ചു കഴിയുന്നതുവരേയും ക്ഷീരധാരകൊണ്ടു ശിവലിംഗത്തിൽ അഭിഷേകം ചെയ്യും. നൂറു പ്രദക്ഷിണവും ചെയ്യും. ഉപ്പുകൂട്ടായേയും എണ്ണതേക്കായേയും വിലപവുക്കത്തിന്ന് അഭിഷേകം ചെയ്യുകൊണ്ടും കുട്ടികൾക്ക് എണ്ണയും പാലും കൊ

ടുത്തുകൊണ്ടും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു സംവത്സരം ഭായ്ക്കോടുകൂടെ വ്രതമനുഷ്ഠിച്ചു. എന്നിട്ടും മഹേശ്വരപ്രസാദം കണ്ടില്ല. പിന്നെയും ശിവവ്രതപത്നി വിരക്തയായിട്ടു പത്രങ്ങളു സംവത്സരം ഉപാസിച്ചു. അവൾ ദ്രോണീപുരേശ്വരന്റെ മുമ്പിൽനിന്നു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. വേദവിദ്യയില്ലാത്ത ബ്രാഹ്മണനും പുത്രന്മാരില്ലാത്ത സ്ത്രീയും പാവങ്ങളെപ്പോലെയാകട്ടെ വൃക്ഷങ്ങളെപ്പോലെയോ ഭൂമിക്കു ഭാരഭൂതന്മാരാണ്. അതുകൊണ്ടു ഭവാനു എനിക്ക് ഒരു പുത്രനെ തന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ എന്റെ പ്രാണങ്ങളെ ഭവാനുൽ അർപ്പിച്ചുകൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞ് ആ സാധുവിനു അവിടെ പ്രായോപവേശം ചെയ്തു. ആ രാത്രിയിൽ മഹേശ്വരൻ അവൾക്കു സ്വപ്നത്തിൽ ഒരു സ്വപ്നപാത്രത്തിൽ നിറച്ച പായസം കൊടുത്തു മറഞ്ഞു. അവൾ ഉടനെ എഴുന്നീറ്റ് മഹേശ്വരന്റെ അനുഗ്രഹത്തെ ശിവവ്രതനോടു പറഞ്ഞു. ശിവവ്രതൻ അന്ധനും കണ്ണുണ്ടായതുപോലെ സന്തോഷിച്ചു. അനന്തരം ആ സാധുവിനു ശുദ്ധിയാക്കൽ ചന്ദ്രൻ ഉദിക്കുന്ന കിഴക്കു ഭാഗത്തുവെച്ചു ശോഭിച്ചു. അവളുടെ ദേഹം ശുദ്ധമായാൽ ക്ഷീണിച്ചുകൊണ്ടു മോക്ഷലോകത്തിൽ ഹിമവാധയാൽ പത്മിനിയെന്നപോലെ ശോഭിച്ചു. സർവ്വഭരണഭൂമിതയായിരിക്കുന്ന അവളുടെ അവയവങ്ങൾക്കു വിശേഷവിധി ശോഭിക്കുമായി. ശിവവ്രതൻ മനോഹരയായിരിക്കുന്ന അവളെ കണ്ടു വിദ്വാനായവൻ ജനനമരണനാശിനിയാകുന്ന ഉത്തമവിദ്യയെക്കണ്ടു സന്തോഷിക്കുന്നതുപോലെ സന്തോഷിച്ചു. അനന്തരം അവൾക്കു തുലാഭാഗത്തിൽ പൂർണ്ണവക്ത്രീയ ചെയ്തു. ആറാം മാസത്തിൽ സീമന്തകർമ്മം ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഗർഭകർമ്മങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു പത്താമത്തെ മാസമായപ്പോൾ അഞ്ചു ഗ്രഹങ്ങൾ ഉച്ചസ്ഥിതിയാകുമ്പോൾ വ്യാഴം ചന്ദ്രനോടു ചേർന്നിരിക്കുന്നതായും ഇരിക്കുന്ന തുലാഭാഗത്തിൽ ചന്ദ്രൻ നക്ഷത്രത്തിൽ സാധുവായ ഭഗവതി സ്മരണയെപ്പോലെ സർവ്വലക്ഷണങ്ങളാൽ മനോഹരനായ പുത്രനെ പ്രസവിച്ചു. അപ്പോൾ ആകാശത്തിൽ ദു

ആദിഗണ്ഡൂടൻ ഘോഷിച്ചു. പുഷ്പവൃഷ്ടിയും ഉണ്ടായി. ജലങ്ങളെല്ലാം നിമ്ബമായി ഭവിച്ചു. സുഖമായ കാറ്റു വീശി. ദേവസ്ത്രീകൾ നത്തനാചെയ്തു. കിന്നരന്മാർ പാടി. അഗ്നി നല്ലവണ്ണം ജ്വലിച്ചു. ആഹ്തസ്ത്രീകളുടെ ഗർഭങ്ങളെല്ലാം സ്രവിച്ചു. പാഷണ്ഡന്മാരുടെ ഇടത്തെ കണ്ണുകൾ വിറച്ചു. വൈദികന്മാരുടെ വലത്തെ കണ്ണുകളും വിറച്ചു. സൂതികാഗൃഹം മുഴുവനും ആ ബാലന്റെ തേജസ്സിനാൽ പ്രകാശിച്ചു. ആ മുറിയിൽ വെച്ചു വിളക്കുകൾ ബാലതേജസ്സുകൊണ്ടു മദ്ധ്യാഹ്നസമയത്തു വെച്ചു വിളക്കുകൾപോലെ നിശ്ശേഷങ്ങളായി ഭവിച്ചു. ശിവപ്രതൻ ആ ബാലനെ ജാതകമന്ത്രിയായെ ബ്രാഹ്മണക്കന്വധി ധനവും കൊടുത്തു. ഭഗവതി പുത്രനെ മടിയിൽവെച്ചുകൊണ്ടു കൊസ്തുഭമണി ഉരുട്ടിവിട്ടു ക്ഷീരാബുധിയെന്നപോലെ ശോഭിച്ചു. പത്നീരായിരം പത്നിക്കളെ ബ്രാഹ്മണക്കളെടുത്തു ശിവപ്രതൻ പന്ത്രണ്ടാം ദിവസം വളരെ ബ്രാഹ്മണക്കൾ ഭക്ഷണവും കൊടുത്തു പുത്രനെ ഹരദത്തനെന്നു നാമകരണം ചെയ്തു. മാതാപിതാക്കന്മാരാൽ രക്ഷിതനായ ബാലൻ നന്ദിയെപ്പോലെ വളന്നു. ആ ശിശു കപവ, കപവ, എന്നുള്ള രോദനപ്രാജ്ഞാൽ വേദനിന്ദ്രന്മാരും ദുരാത്മാക്കളുമായ പാഷണ്ഡന്മാരെ ഊക്കെ അടിച്ചു. ആഹ്തന്മാരെ ചവിട്ടുവാണെന്നപോലെ ശിശു കാലുകൾ കുടഞ്ഞു. ആഹ്തന്മാരെ ശിരസ്സിൽ കൊടുവാണെന്നപോലെ മുഷ്ടിപിടിച്ചു. ആ ശിശു കവിഷ്ണുപ്പോൾ ശിവാഗമങ്ങളുടേയും വേദാന്തങ്ങളുടേയും ദൃഷ്ടികൾ തുറന്നു. വേദപ്രതിപാദ്യനായ അംഗുഷ്ഠപ്രമാണപുരുഷന്റെ സ്കോത്രമാണു് വാക്കിന്റെ ഫലമെന്നു പറയുന്നതുപോലെ ആ ശിശു അംഗുഷ്ഠത്തെ വായിൽവെച്ചു. ആ ശിശുവിനെ നാലാം മാസത്തിൽ ദുഷ്ടമതങ്ങളാകുന്ന ഇരുട്ടിനെ നശിപ്പിപ്പാൻ സൂര്യൻ വരുന്നതുപോലെ പുറത്തേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. ആറാം മാസത്തിൽ അന്നപ്രാശനം ചെയ്തു മധുരങ്ങളായ ശിവകീർത്തികളെ പാടിക്കൊണ്ടു ലാളിതനായ ബാലൻ ക്രമത്തിൽ വളന്നു. അമ്മയുടെ മടിയിലിരുന്ന് മുലകുടിക്കുമ്പോൾ അമ്മയുടെ മുഖ

തുതന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവനായും അല്ലാല്ലം കാണുന്ന പല്ലകളോടുകൂടിയും ഇരിക്കുന്നു ബാലൻ അച്ഛനമ്മമാക്ക് ഏറ്റവും സന്തോഷത്തെ ഉണ്ടാക്കി. എട്ടാം മാസത്തിൽ മുളച്ചുവരുന്ന പല്ലുകൾ ആ ബാലന്റെ മുഖാംബുജത്തിൽ വിദ്വുകൾ മുളച്ചുവരുന്നതുപോലെ ശോഭിച്ചു. ആ ബാലൻ കയ്യിനേറയും കാലിനേറയും മുട്ടുകൾ കുത്തി നടക്കുവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഭൂമിയിൽ നാലുവേദങ്ങളും ഭയമില്ലാതെയിരുന്നു. ഒരുസംവത്സരം തികയുന്നദിവസം ശിവവ്രതൻ പുത്രനെ നദിയിൽ സ്നാനം ചെയ്യിച്ചു ബന്ധുക്കൾക്കും വന്ന ബ്രാഹ്മണർക്കും ഭക്ഷണവും കൊടുത്തു. ആ ബാലനെ ജനനി ഹൊറിയിൽ ഭസ്മക്കുറിയിട്ടു ശിവവ്രതൻ പൂജചെയ്യുമ്പോൾ സമീപത്തിലിരുന്നതും അച്ഛൻ പൂജിക്കുന്നതുകണ്ട് ആ ബാലൻ ലീലയാൽ ഒരു കല്ലിനെ യെടുത്തുവെച്ചു ശിവപൂജചെയ്തും. ആ ബാലൻ കഴുത്തിൽ പൂലിനഖം കെട്ടിയും കാലിൽ നൂപുരങ്ങളേയും കിണിണികളേയും ശബ്ദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ശിവവ്രതൻ സ്നാനത്തിന്നും മഠം പോകുമ്പോൾ കൂടെത്തന്നെ നടക്കും. ഒരു ധനുമാസത്തിൽ ഒരുദിവസം ശിവവ്രതൻ സൂര്യനുദിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പെ മഹേശ്വരനെ പൂജിപ്പാൻ വേണ്ടി സ്നാനത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു. കുട്ടി ഊങ്ങുന്നു. അടുക്കെ കിടത്തുക എന്നു ഭാഷ്യയോടു പറഞ്ഞു. ഭഗവതിക്കു കലശലായ ഊക്കുമായതിനാൽ ശിവവ്രതൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടില്ല. ശിവവ്രതൻ പുറത്തേക്കിറങ്ങിയപ്പോൾ പുത്രനും എഴുന്നീറ്റു പിന്നാലെ ഓടി ശിവവ്രതൻ സ്നാനംചെയ്യുന്നു. തീർത്ഥക്കരയിലെത്തി. പിന്നാലെ ഓടിവരുന്ന കുട്ടിയെക്കണ്ടു ശിവവ്രതൻ കുട്ടിരാത്രിയിൽതന്നെ വന്നുവെല്ലോ എന്നു പറഞ്ഞ് കുട്ടിയെയെടുത്താശ്ലേഷിച്ചു ശിരസ്സിൽ ചുംബിച്ചു ശിവതീർത്ഥത്തിന്റെ തീരത്തിൽ കുട്ടിയെ ഇരുത്തി വെള്ളത്തിലിറങ്ങി മന്ത്രാജപിച്ചു സംപ്രോക്ഷണം ചെയ്തു ജലത്തിൽ മുങ്ങി ശ്വാസത്തെ അടക്കി പുരുഷസൂക്തത്തെ സ്മരിച്ചു. കുട്ടി അച്ഛനെക്കാണാതെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. ശിവക്ഷേത്രത്തിന്റെ വാതിലിനാൽ മാഞ്ഞിരിക്കുന്ന മാറ്റുത്തെക്കാണാതെ കു

ട്ടി വിളക്കുകൾകൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്നതായ മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽ ചെന്നു ദേവന്റെ മുമ്പിൽനിന്നു കരയുവാൻ തുടങ്ങി. ശിവവ്രതൻ വെള്ളത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിയപ്പോൾ കുട്ടിയെക്കാണാതെ കുട്ടി എവിടെ എന്നുവിചാരിച്ചുകൊണ്ടു കളിച്ചുകയറി. അപ്പോൾ ശിവപൂജകൻ കളിപ്പാൻവന്നു. കുട്ടി മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽ നില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നുപറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു ശിവവ്രതൻ ആദിത്യന്നായി മന്ത്രാജപിച്ച് അശ്വമുഖംകൊടുത്തു. കുട്ടിയായട്ടേ അജ്ഞനയുക്തമായ കണ്ണുകളെ കൈകളാൽ തിരുമ്പിക്കൊണ്ട് അമ്മേ! എനിക്കു മുലതത്ര എന്നുപറഞ്ഞ് ഊക്കെ കരയുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ കരുണാനിധിയായ മഹേശ്വരൻ ഉമാദേവിയെ വിളിച്ച് ഈ ബാലൻ ഭവതിയെ അമ്മേ! അമ്മേ!! എന്നുവിളിച്ചു കരയുന്നു. ആ കുട്ടിക്കു മുലപ്പാൽ കൊടുക്കുക. അത് എനിക്കു സന്തോഷമാണെന്നുപറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ലോകമാതാവായ ഉമാദേവി പ്രത്യക്ഷയായിവന്നു കുട്ടിയെയെടുത്തു മടിയിൽവെച്ച് ഒരു സ്വപ്നക്കിണ്ടിയിൽ തന്റെ സുന്യാമൃതരസത്തെ നിറച്ചു കുട്ടിയുടെ വായിൽ കൊടുത്തു. കുട്ടി അതെല്ലാം കുടിക്കുകയും ചെയ്തു. ഉമാദേവിയാൽ കൊടുക്കപ്പെട്ട വേദാന്തജ്ഞാനമയമായ സുന്യാമൃതത്തെ പാനചെയ്യവനായ ബാലന്റെ മുഖത്തിൽനിന്നു മൂന്നുലോകത്തിന്റേയും താപത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നതായ സുന്ദരവാഗ്മൃതപ്രവാഹം അകത്തുനിന്നു ഛർദ്ദിക്കുന്നതുപോലെയുണ്ടായി. അനന്തരം ഉമാദേവി കുട്ടിയുടെ കരച്ചിൽ മാറുവാനായി തന്റെ കണ്ണുഭരണത്തെ കാട്ടി മായുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ആ നഗരവാസി കൾക്കു സുപ്രഭാതം അരംഭിച്ചു. ശിവവ്രതൻ ജപമല്ലാം കഴിച്ചു ശിവസന്നിധിയിലേക്കുവന്നു. അപ്പോൾ കുട്ടിയുടെ കയ്യിൽ സ്വപ്നക്കിണ്ടിയെ കണ്ടു. ഇത് ആരുടെ ഉച്ഛിഷ്ടമാണാവോ ദൂരെ കളയുക എന്നുപറഞ്ഞു കുട്ടിയെ അടിച്ചു. തന്റെ കൈകൊണ്ടു കുട്ടിയുടെ കയ്യിലുള്ള കിണ്ടിയെ പിടിച്ചുവലിപ്പാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ കുട്ടിപറഞ്ഞു. ഇതു വിദ്വാന്മാർക്കു പ്രയോജനകരമാണ്. മനോഹരവുമാണ്. ജ്ഞാനദ്രാഹിയാൽ ഞങ്ങളു

ഉടെ അജ്ഞാനാധികാരം നശിച്ചു. സംസാരഭയനാശനത്തിനായും ജ്ഞാനത്തിനായും അംബികാദേവിയായ് എന്റെ മുമ്പിൽ കാണിക്കപ്പെട്ടതായ മാണിക്യതാടകമാകുന്ന സൂര്യൻ പ്രകാശിക്കുന്നു. കുട്ട ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞതുകേട്ടു ശിവവ്രതൻ കുട്ടി രാത്രി വഴിയിൽ കൂടി വന്നതിനാൽ ദുർദ്ദേവതബാധിച്ചു എന്നറിശ്ശയിച്ചു അതിന്നു ഭസ്മത്താൽ രക്ഷചെയ്തു. അപ്പോൾ ശിവസന്നിധിയിൽ നഗരവാസികളായ വളരെ ജനങ്ങൾ വന്നു കൂടി. ബാലൻ അമൃതത്തെ വഴിക്കുന്നതുപോലെ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
നാല്പത്താറാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു— ഹരദത്തൻ— ഹെ മഹേശ്വര!
ഉമാദേവിയുടെ സുന്ദരപാനത്താൽ ഞാൻ ഉമാസുതനാണ്. ഞാൻ വാക്കുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്ന അപരാധത്തെ ക്ഷമിക്കണേ.

എണീട്ടുശാലംകൃതവിഗ്രഹായ
വാണീശമുഖ്യാമരസേവിതായ
വേണീജടാബദ്ധസരിഭപരായ
ദ്രോണീപുരീശായനമശ്ശിവായ.

ബ്രഹ്മാന്തദേവോമയദേവജാലഭയേ
ബ്രഹ്മാണസുഷ്ടിസ്ഥിതിനാശസാക്ഷിണേ
ബ്രഹ്മസ്തുതിപ്രീതിമതേബ്രഹ്മഹര
സുതാനമോബ്രഹ്മപുരീശപരായതേ.

വിദ്യാനവദ്യാവിമലാചകീർത്തി-
ദ്വേദാഗമോക്തേചവിധൗചികീർഷാ

വിശ്വാസഭാഗ്യായദേവഗ്രഹേണ
തന്നൈസ്തനമോവേണപുരീശപരായ.

നാളികന്തേത്രാച്ചിതചാരുചക്ഷുഷേ
നാളികസംപൂജ്യപദോബുജായ
കേളീസ്തിതപ്തപുരത്രയായ
കാളീപുരേശായനമശ്ശിവായ.

ജംഭാരിലോകദ്രുമപുഷ്പമാലാ
സംഭാവനീയാംപ്രിസരോരുഹായ
അംബാമഹാസേനസമനപിതായ
ചാപാപുരീശായനമശ്ശിവായ.

പഞ്ചപാതകഹന്ത്രേതേ
പഞ്ചബ്രഹ്മസപത്രവിണേ
പഞ്ചഭൂതാധിപതയേ
പഞ്ചാണുതനവേനമഃ.

ത്രയിനതായത്രിപുരാന്തകായ
ത്രിവക്ത്രായത്രിഗുണാതിഗായ
ത്രിമുത്തയെന്തുത്രിപുടിനിയന്ത്രേ
ത്രൈലോക്യനാഥായനമശ്ശിവായ.

തപാമേവവാഗ്വേദതുപശ്ചതുലോചനാമേ
തപാമേവസന്നമതുമൗലിരവിശ്രുതിമേ
നിത്യാശ്രണോരുചരിതംതവചന്ദ്രമൗലേ
സ്വാമിൻമനഃസ്മരതുതാവകമംപ്രിപത്നം.

അത്ഥം— പാപ്തരിയാൽ അലംകൃതഗാന്ത്രനായും ബ്രഹ്മാദികളായ ദേവന്മാരാൽ സേവിതനായും ശിരസ്സിൽ ഗംഗയെ ധരിച്ചവനായുമിരിക്കുന്ന ദ്രോണീപുരേശപരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

സംസാരമാകുന്ന രോഗത്തിന്ന് ഔഷധമാകുന്ന പാദപത്മത്തോടുകൂടിയവനും ബ്രഹ്മാഞ്ചലത്തിന്റെ സുഷ്ടി, സ്ഥിതി, സംഹാരങ്ങൾക്കു സാക്ഷിയായും ബ്രഹ്മാവിന്റെ സൂതിരിയിൽ പ്രീതനായും മഹത്തായ ബ്രഹ്മസ്വരൂപനായുമിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മപുരിശ്ചരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

നിമ്ബലയായ വിദ്യയും വിമലയായ കീർത്തിയും വേദോക്തകർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുവാനുള്ള ഇഷ്ടയും വേദവാക്യങ്ങളിൽ വിശ്വാസവും ഈവക ഭാഗ്യമല്ലാം യാതൊരുദേവന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ലഭിക്കുന്നുവോ ആ വേണു പുരിശ്ചരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

വിഷ്ണുവിന്റെ നേത്രത്താൽ അച്ഛിക്കപ്പെട്ടവനായും പത്മങ്ങളാൽ അച്ഛിക്കപ്പെട്ട പാദപങ്കജനായും മന്ദസ്ഥിതത്താൽ പുരത്രയത്തെ ദഹിപ്പിക്കപ്പെട്ടവനായും ഇരിക്കുന്ന കാളീപുരേശനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

സ്വഗ്ഗ്ലോകത്തിലുള്ള കൽഹാരപുഷ്പമാലകളാൽ പൂജിക്കപ്പെട്ട പാദപങ്കജനായും ഉമാദേവിയോടും ഭ്രതഗണങ്ങളോടും കൂടിയവനായും ഇരിക്കുന്ന ചന്ദ്രാപുരിശ്ചരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ബ്രഹ്മഹത്യാദി പഞ്ചപാതകനാശനനായും സദ്യോജാതൻ, വാമദേവൻ, തല്പരഷൻ, അഘോരൻ, ഈശാനൻ എന്നിങ്ങനെയുള്ള പഞ്ചബ്രഹ്മസ്വരൂപനായും ആകാശാദിപഞ്ചഭൂതങ്ങളുടെ നാഥനായും പഞ്ചാക്ഷരസ്വരൂപനായുമിരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

വേദവന്ദ്യനായും ത്രിപുരാന്തകനായും ധർമ്മകാമാർത്ഥങ്ങളെ നൽകുന്നവനായും സാക്ഷിമാത്രസ്വരൂപനായും ത്രിമൂർത്തിസ്വരൂപനായും ധ്യാന, ധ്യേയ, ധാതു, രൂപമായ ത്രിപുരീനിയന്താവായും ത്രൈലോക്യനാഥനായുമിരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

എന്റെ വാക്കുകൾ ഭവാനെത്തന്നെ പായട്ടേ, കണ്ണുകൾ ഭവാനെത്തന്നെ കാണട്ടേ, ശിരസ്സു ഭവാനെത്തന്നെ നമസ്കരി

ക്കൂട്ടേ. ശ്രോത്രങ്ങൾ ഭവാനൻ ചരിത്രത്തെത്തന്നെ കേൾക്കട്ടേ. ധേ സപാമിൻ! എൻ മനസ്സു ഭവാനൻ പാദപങ്കജത്തെത്തന്നെ എപ്പോഴാ സ്മരിക്കട്ടേ.

ഇങ്ങനെ സ്തുതിച്ചു രണ്ടുവയസ്സായ കുട്ടി ഒരു കാൽപൊങ്ങിച്ചുകൊണ്ടു സ്വപ്നം കിണ്ടിയുപിടിച്ചു നൃത്തം തുടങ്ങി. അപ്പോൾ ദിവ്യദൃഷ്ടികൾ ചോർത്തിച്ചു പൂർണ്ണവൃഷ്ടിയുണ്ടായി. ഗന്ധർവ്വന്മാർ മധുരഗാനം ചെയ്തു. ജഗത്തല്ലാം സന്തോഷത്താൽ കലങ്ങി. ആ കുട്ടിയിൽ പ്രകാശിച്ച മഹേശ്വരപ്രസാദത്തെക്കണ്ടിട്ടു സിദ്ധന്മാർ വളരെ വിസ്മയിച്ചു. സർവ്വജനങ്ങളും കുട്ടിയെ നമസ്കരിച്ചു. അനന്തരം ശിവഗണങ്ങൾ ഉമാദേവിയുടെ പാദാരവിന്ദനിർമ്മാല്യങ്ങളാൽ അലാകൃതമായ പല്ലക്കിൽ ബാലനെ കയറ്റി ഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ആക്കി. ഉമാദേവിയുടെ സുന്ദരാ മുതൽസൗരഭ്യത്താൽ വാസിതമായ ആബാലന്റെ മുഖത്തെ ശ്രോണിച്ച ഭഗവതി കൈവലുംകരസ്ഥമായതുപോലെ സന്തോഷിച്ചു. പിന്നെ അന്നു രാത്രികഴിഞ്ഞതിന്റെശേഷം ബാലൻ കോലവനേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു സ്തുതിക്കുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ബാലന്റെ കയ്യിൽ രണ്ട് ഇലത്താളം കണ്ടു. ആ സ്വപ്നതാളത്തെ കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു താളക്രമത്താൽ മനോഹരങ്ങളായ വാക്കുകളാൽ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. അതിനാൽ മഹേശ്വരൻ പ്രസന്നനായി. ഹയാവനത്തിലും മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു തന്റെ പുരത്തിലേക്കുവന്നു. ഗായകനായ നീലകണ്ഠന്റെ നഗരത്തിൽ ചെന്ന് അവനോടുകൂടെ സന്തോഷിച്ചു. അവൻ ജാതികൊണ്ടു നികൃഷ്ടനാണെങ്കിലും സർവ്വജനങ്ങളാലും മാന്യനാണ്. ശിവനാമങ്ങളെ പാടുന്നവർക്കു ജാതികൊണ്ടു ദൂഷണമില്ല. ബാലന്റെ ദാസ്യത്താൽ നീലകണ്ഠൻ കവിയാകി ഭവിച്ചു. ബാലനു ചൊളകുടും കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ശ്രീചിദംബരത്തേക്കുപോയി. അവിടെ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു മുക്തിക്കായി നട്ടേക്കുവെക്കുന്നതും കണ്ടു. പിന്നെ വൃദ്ധാചലത്തേക്കുപോയി മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു ഹരാവതാരനാമൻ സ്തുതിക്കുവാൻപോകുമ്പോൾ വഴിയിൽ രാത്രിസമയത്തിൽ അതി ക്ഷീണിതനായി ഭവിച്ചു. അ

ന്നുരാത്രി മഹേശ്വരൻ സ്വപ്നത്തിൽ പാഞ്ഞതുപോലെ പിറേറ ദിവസം രാവിലെ ശിവപ്രസാദത്താൽ മുത്തുകൊണ്ടുള്ള പല്ലക്കും കടയും ആലവട്ടവും വെണ്ചാമരവും അടയാളവാദ്യവും വളരെ ബ്രഹ്മണരും വന്നു. ബാലൻ അതെല്ലാം സ്വീകരിച്ചു രാജരാജ സ്തുതനായിട്ടു മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു പല്ലക്കിൽക്കയറി തന്റെ പുരിയിലേക്കുപോയി. അന്നുതന്നെ ബാലൻ ഗുരുവിനാൽ ഉപനയനം ചെയ്യപ്പെട്ടവനായി ബ്രഹ്മചര്യവ്രതത്താൽ മനോഹരനായിട്ടു നാലുവേദങ്ങളേയും അദ്ധ്യയനംചെയ്തു. മറ്റുള്ള സകലവിദ്യകളേയും പഠിച്ചു. താൻ പഠിച്ച സർവ്വവിദ്യകളിലും സാരമേതാണെന്നു നോക്കി പഞ്ചാക്ഷരം മാത്രമാണ് സാരമെന്നുഗ്രഹിച്ചു അതിൽ തല്പരനായി മാറുള്ളതെല്ലാം തള്ളിക്കളഞ്ഞു. പിന്നെ ബാലൻ വാഗീശനെ സൂചുത്തായി ലഭിച്ച സകലശിവസ്ഥലങ്ങളിലും മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു ലോകങ്ങളെ പാലിച്ചു ഭൂമിയിൽപന്ന സൂര്യനെപ്പോലെ സഞ്ചരിച്ചു. ഒരു രാജപുത്രിയുടെ ആരാധന കളയുവാൻ കഴിയാത്ത അപസ്മാരത്തെ ദർശനമാത്രത്താൽ കളഞ്ഞു ഹരദത്തൻ ശോണാചലേശ്വരനെ സ്തുതിപ്പാൻ പോയി. അവിടെയിരുന്നു ഹേമന്തകാലം കഴിച്ചു സർവ്വജനരക്ഷയും ചെയ്തു. പിന്നെ കാവേരിയുടെ തെക്കേത്തീരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു അനേകം ശിവസ്ഥലങ്ങളിൽചെന്നു ഇച്ഛാവാക്യങ്ങളാൽ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. ഒരിക്കൽ ഗ്രീഷ്മകാലത്തിൽ മദ്ധ്യാഹ്നസമയത്തു വെയിൽകൊണ്ടു പരിശ്രാന്തനായിട്ടു ഹരദത്തൻ ചന്ദ്രക്കലാധരനായ മഹേശ്വരനെ സ്മരിച്ചു. അപ്പോൾ പണ്ഡിതാലയങ്ങളിൽപോലെ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ നടക്കുന്നേടത്തല്ലാം മുത്തുമയമായ പന്തലുണ്ടായി. അതുകണ്ടു ദേവന്മാർകൂടി വിസ്മയിച്ചു. മനുഷ്യന്മാർ പായേണ്ടതുണ്ടോ? പിന്നെ ഹരദത്തൻ കുറേ കോണത്തിൽപോയി അഭേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു ഉത്തമക്ഷേത്രമായ മദ്ധ്യാജ്ഞനത്തിൽപോയി മഹാലിംഗത്തെ സ്തുതിച്ചു മൂന്നുരാത്രി അവിടെ വസിച്ചു. പിന്നെ ശിവാവതാരക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പോയി. അവിടെ ഹരദത്തന്റെ അച്ഛൻ യാഗംചെയ്യണമെന്നു പാഞ്ഞതിനാൽ ശ്രീകണ്ഠേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. ശ്രീകണ്ഠ

ശ്വപരൻ അനവധി ധനത്തെയും കൊടുത്തു. ഹരദത്തൻ അതെല്ലാം അച്ഛനു കൊടുത്തു നല്ലവണ്ണം യാഗംചെയ്യുക എന്നു പാഞ്ഞു ഹരദത്തൻ പിന്നേയും ശിവസ്ഥലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു. ഇങ്ങിനെ നടക്കുമ്പോൾ ഒരുദിവസം വഴിയിൽ ഒരു ശവത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു സ്ത്രീ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു വരുന്നതുകണ്ടു. ഹരദത്തൻ അവളുടെ രോദനകാരണമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അവൾ തൊഴുതുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. എന്നു അച്ഛൻ ഈയാൾക്കു കൊടുത്തു. ഈയാളെ ഒരു സപ്പാ കടിച്ചുമരിച്ചതാണ്. ഹേ സപാമി! അനാഥയായ എന്നെ രക്ഷിക്കണേ. അതുകേട്ടു ഹരദത്തൻ നീ ഭയപ്പെടേണ്ട എന്നുപാഞ്ഞു നീലകണ്ഠസ്വാമിത്താൽ ആ വൈശ്വനര ജീവിപ്പിച്ചു. ദമ്പതികൾ അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു ഹരദത്തനെ നമസ്കരിച്ചുപോകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ഹരദത്തൻ ശ്രീപുരത്തേക്കുപോയി ത്രാഗേശ്വരനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു വിരിഞ്ഞ കൽഹാരപുഷ്പങ്ങളെ വർഷിക്കുന്നതുപോലെ മധുരവാക്സമുഹത്താൽ ത്രാഗേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. വാമിയായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ വ്യാകരണത്താൽ വിവരിക്കപ്പെട്ടതായും ജ്ഞാനത്തോടുകൂടിയതായും ഇരിക്കുന്ന സൂക്തികളെ നല്ലവണ്ണം ചേർത്തു ശരണാഗതരക്ഷകനായ ത്രാഗേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. അനന്തരം പാണ്ഡ്യദേശം ആഹ്തന്മാരാൽ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ കലപക്ഷമന്ത്രിയാൽ പ്രാതർമിതനായ ഹരദത്തൻ മഹേശ്വരന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ച് ആഹ്തന്മാരോടു ചോദിച്ചു ജയിച്ച് ആയിരത്തട്ട് ആഹ്തന്മാരെ ശുദ്ധാരോപണം ചെയ്യിച്ചു. ഋഷികൾ ചോദിച്ചു ഹേ കുംഭസാഭവ! ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ആഹ്തന്മാരെ എങ്ങിനെയാണ് ശുദ്ധാരോപണം ചെയ്യിച്ചത്? ആ കഥയെ വിസ്മരിച്ചു പാഞ്ഞുതരണം.

അഗസ്ത്യൻ പാഞ്ഞു — പണ്ടു മധുരാരാജ്യത്തിൽ ജയഭൂപജനനനുപേരായി ഇന്ദ്രനോടു സ്തബ്ധിക്കുന്ന ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ചോളരാജപുത്രിയായ സുമതിയായിരുന്നു ആ രാജപത്നി. ശിവഭക്താഗ്രഗണ്യനായ കലപക്ഷനായിരുന്നു മന്ത്രി. പാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാർക്കു വാശപാരമ്പര്യമായുള്ള ശിവഭക്തി ജയഭൂപജനു

മുണ്ടായിരുന്നു. ആ ജയഭാജന ആഹ്തന്മാർ വഞ്ചിച്ചു. ഒരു ദിവസം ജയഭാജൻ ഹാലാസ്യക്ഷേത്രത്തിലേക്കുപോയി മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചു മടങ്ങിവരുമ്പോൾ ചില മായാവികളായ ആഹ്തന്മാർവന്നു രാജാവിനോടു പറഞ്ഞു. ഹേ രാജൻ! ഈ കല്ലിനെ ദൈവമാണെന്നുവിചാരിക്കുന്ന ഭവാൻ മൂലന്തന്നെയാണ്. യാതൊരുദൈവത്തിന്റെ ഉപാസനകൊണ്ടു കമ്മം പ്രത്യക്ഷമായി നശിക്കുന്നില്ലയോ ആ ദൈവത്തിനെ സേവിച്ചിട്ടു ഫലമന്താണ്? പൂജവൃക്ഷത്തെ സേവിക്കുന്നതുപോലെയാല്ലോ ഞങ്ങൾ ഉപാസിക്കുന്ന ദൈവം പ്രത്യക്ഷഫലത്തെ കാണിക്കുന്നതാണ്. പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുക. വിശ്വാസംവന്നാൽ ആഹ്തനാവുക. അതുകേട്ടു ജയഭാജൻ എങ്ങിനെയാണ് പ്രത്യക്ഷഫലം കാണുന്നതെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ആഹ്തന്മാർ ഒരു കല്ലെടുത്തു രാജാവിന്റെ കയ്യിൽകൊടുത്തു. അവർ പീലിക്കെട്ടിനാൽ ഒന്നു തൊട്ടപ്പോൾ രാജാവിന്റെ കയ്യിലുള്ള കല്ലു മാണിക്യരത്നമായിത്തീർന്നു. അതുകണ്ടു ജയഭാജൻ അവരുടെ കാല്ല്യാണമനുഷ്ഠിച്ച് അപ്പോൾതന്നെ ആഹ്തനഭവുകയും ചെയ്തു. അന്നന്തരം രാജപത്നിയും മന്ത്രിയും രാജവൃത്താന്തത്തെയറിഞ്ഞു ദുഃഖിതന്മാരായിട്ടു മധുരാപുരിയിലുള്ള ഭക്തന്മാരെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രാജാവ് ആഹ്തനായി എങ്കിലും സുമതിയുടെ സൗന്ദര്യത്താൽ സുമതിക്കു വശഗനായതുകൊണ്ട് അവളുടെ സന്തോഷത്തിനായി നെറ്റിയിൽ സ്പെഷ്യന്യത്തെ ധരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരുദിവസം മന്ത്രി വിജനസ്ഥലത്തിലിരിക്കുന്ന രാജനിയോടു വളരെ വണക്കത്തോടെ പറഞ്ഞു. ഹേ രാജ്ഞി! നമ്മുടെ രാജ്യം ആഹ്തന്മാരാൽ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മഹാത്മാക്കളായ ജനങ്ങളെല്ലാം ഈ രാജ്യത്തെ വിട്ടു പോയ്ക്കളഞ്ഞു. ഭവതിയുടെ പ്രസാദത്താൽ ഞാൻ ചില ഭക്തന്മാരെ ഈ ദിക്കിൽ താമസിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. രാജാവിനെ രക്ഷിക്കുകയും വേണം. ആഹ്തന്മാരെ നശിപ്പിക്കുകയും വേണം. അതു ഭവതിയുടെ അനുജയുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കു ചെയ്യാൻ പ്രയാസമില്ല. ജ്ഞാനപായമെന്നാണെന്നു രാ

ജ്ഞി ചോദിച്ചു. മന്ത്രിജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ വൃത്താന്തമെല്ലാം കേട്ടതുപോലെ പറഞ്ഞു. ഗൗരീദേവിയുടെ സുന്ദാരമുതലായ ദത്താത് പരമാത്മദൃഷ്ടിയെ ലഭിച്ച ജ്ഞാനസംബന്ധനെ വരുത്തുക എന്നു രാജ്ഞി പറഞ്ഞു. മന്ത്രി ഉടനേതന്നെ ബ്രാഹ്മണരെ അയച്ചു. വേദജ്ഞന്മാരായ അവർ വേദാരണ്യത്തിൽ പോയി ജ്ഞാനസംബന്ധനേയും വാഗീശനേയും കണ്ടു മന്ത്രിയും രാജ്ഞിയും പറഞ്ഞയച്ചതെല്ലാം പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട് ആഹ്താന്തകനായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ വാഗീശനെ വേദാരണ്യത്തിലിരുത്തി മുത്തുമയമായ പല്ലക്കിൽ കയറി പുറപ്പെട്ടു.—

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
നാല്പത്തൊമ്പതാം.

—o—o—o—

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— അനന്തരം ജ്ഞാനസംബന്ധൻ വഴിയിൽ അനേക ശിവക്ഷേത്രങ്ങളെ സേവിച്ചുകൊണ്ടു പതുക്കെ പോയി. ഗൗരിയുടെ മൂന്നാമത്തെ പുത്രനായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ മധുരജ്യപോഷമ്പോൾ ആഹ്തന്മാർക്കു നാശലക്ഷണമായ ദുർന്നിമിത്തങ്ങളുണ്ടായി. അവരുടെ ചൈത്ര്യപ്രാസാദം അടിയോടെ ഭൂമിയിൽ വീണു. സ്വപ്നത്തിൽ ജലപാത്രം ഉടഞ്ഞതായും പുല്ലുകൊണ്ടുള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ കൊടുക്കാറിനാൽ പറന്നുപോയതായും പീലിക്കെട്ടുകൾ ദഹിച്ചതായും ആചാര്യനെ വ്യാഘ്രം ഭക്ഷിച്ചതായും സ്രീകളെല്ലാം മുണ്ഡിതമാരായും ആഹ്തദേവതകൾ കരയുന്നതായും കണ്ടു. അവർ ഇങ്ങിനെയുള്ള ദുസ്വപ്നാന്തരങ്ങൾ ആ വൃത്താന്തമെല്ലാം രാജവിനോടറിയിച്ചു. അതുകേട്ടു രാജാവു സ്വപ്നം കണ്ടതു സാരമില്ലെന്നു പറഞ്ഞു. മന്ത്രിമാരും അങ്ങിനെതന്നെ പറഞ്ഞു. ആഹ്തന്മാരെല്ലാം എന്തുചെയ്യേണമെന്നറിയാതെ വളരെ വൈമനസ്യത്തോടുകൂടിയവരായി ഭവിച്ചു. അനന്തരം ബ്രാഹ്മണരാൽ പൂ

ജിക്കൊപ്പട്ടുകൊണ്ടും യോഗിശ്രേഷ്ഠന്മാരേക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടും മധുരകവിയായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ മുത്തുമയമായ പല്ലക്കിൽ കയറി മധുരയുടെ സമീപത്തിൽ വന്നു. രാജനിയും മന്ത്രിയും മുഖമ്പാഞ്ഞയച്ച ബ്രാഹ്മണർ വന്നു ജ്ഞാനസംബന്ധൻ വന്നിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞതുകേട്ട് ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചു. രാജനി ജ്ഞാനസംബന്ധന്നു വാസസ്ഥലവും മറ്റും തയ്യാറാക്കുവാൻ മന്ത്രിമാരെ കല്പിച്ചയച്ചു. അനന്തരം കുലപക്ഷമന്ത്രി രാജനിയുടെ അനുമതിപ്രകാരം സ്നാനത്തിനാണെന്നു വ്യാജവും പറഞ്ഞു ജ്ഞാനസംബന്ധനെക്കാണ്വാൻ പൊപ്പെട്ടു. വേഗവതീ നദീതീരത്തിലുള്ള മഠത്തിൽപോയി ജ്ഞാനസംബന്ധനെക്കണ്ടു പാദങ്ങളിൽ വീണു നമസ്കരിച്ചു. ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ബ്രാഹ്മണരോട് ഇവൻ ആരാണെന്നു ചോദിച്ചു. ബ്രാഹ്മണർ കുലപക്ഷമന്ത്രിയാണെന്നുപറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ മന്ത്രിയുടെ കൈപിടിച്ചു എന്നു വരുത്തുവാനുള്ള കാരണമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. മന്ത്രി തൊഴുതുകൊണ്ടു വേദാന്തസിദ്ധാന്തത്തെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ആഹാരന്മാരെ നശിപ്പിക്കുകയുമാണ് ഭവാനു ചെയ്യേണ്ടതെന്നു പറഞ്ഞു പിന്നെയും പിന്നെയും ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ പാദങ്ങളിൽ വീണു നമസ്കരിച്ചു. അപ്പോൾ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ മീനാക്ഷീസുന്ദരരൂപാന്മാരുടെ ക്ഷേത്രം എവിടേയാണെന്നു ചോദിച്ചു. മന്ത്രി ഇവിടെ അടുത്താണെന്നു പറഞ്ഞു കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ജ്ഞാനസംബന്ധൻ സ്വപ്നംകണ്ടെങ്കിലും അലംകൃതമായ ഗോപുരത്തെ കണ്ടു സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിച്ചു. സ്നാനം ചെയ്തു ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുപോകാമെന്നു വിചാരിച്ചു വേഗവതീനദിയിൽ സ്നാനംചെയ്തുദേഹമെല്ലാം ഭസ്മോല്പാദനംചെയ്തു മുത്തുകളും പവിഴങ്ങളും ഇടയിൽക്കോത്തിരിക്കുന്ന രുദ്രാക്ഷമാലയ ധരിച്ചു മുത്തുമയമായ പല്ലക്കിൽ കയറി മുത്തുകുടയാൽ അലംകൃതനായിട്ടു വീഥികളെ കാണുവാനായി ഗോപുരങ്ങളെ പ്രദക്ഷിണമായി പോയി. സന്ധ്യാസമയത്തിൽ സുഗന്ധതൈലങ്ങളാലുള്ള ദീപങ്ങളാൽ എല്ലാവരും പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരി

ക്കുന്ന മധുരപുരിയെ നോക്കിക്കൊണ്ടു പതുക്കെ പോയി. രാ
 ജവീഥികളിൽ ആഹ്തന്മാരെല്ലാവരും കൂട്ടമായിനിന്നു ജ്ഞാന
 സംബന്ധൻ വരുന്നതുകണ്ടു വിസ്മയരസത്താൽ സുബ്ബചിത്ത
 ന്മാരായിട്ടു ചിത്രമഴുതിയതുപോലെ നിന്നു. വൈദികാചാ
 ുന് വരുന്നു, കവീശേഖരൻ വരുന്നു, ഗൌരീകുമാൻ വര
 ന്നു എന്നിങ്ങിനെ കൊമ്പുകളെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു വാഥിക
 ുയ സുരിപാഠകന്മാർ ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ മുഖിൽ കീ
 ത്തികളെ പാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വൈദികസിദ്ധാന്തസ്ഥാപന
 ത്തിനായി പുറപ്പെട്ട ജ്ഞാനസംബന്ധമുത്തേ! ജയിക്കുക.
 ഗൌരീദേവിയുടെ സുന്യാമൃതപാനത്താൽ ഉത്ഭവിച്ച മധുരവാ
 ണ്യനായ ഭവാൻ ജയിക്കുക. കൌണ്ഡിന്യഗോത്രമാകുന്ന
 സമുദ്രത്തിന്നു വൃദ്ധിയെചെയ്യുന്ന പൂണ്ണചന്ദ്രനായ ഭവാൻ ജ
 യിക്കുക. ദുഷ്ടന്മാരായ ആഹ്തന്മാരുടെ മതമാകുന്ന അന്ധ
 കാരത്തെ നശിപ്പിക്കുന്ന സൂര്യനാകുന്ന ഭവാൻ ജയിക്കുക. ആ
 ഹ്തന്മാരാകുന്ന കാക്കകളെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കുന്ന വാക്കുകളോടുകൂ
 ടിയ ഭവാൻ ജയിക്കുക. ആഹ്തന്മാരുടെ കണ്ഡികകളെ ന
 ശിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഇരിമ്പുലങ്കയായും അവരുടെ കടാബരങ്ങ
 ുളെ പറപ്പിക്കുന്ന കൊടുങ്കാറ്റായും അവരുടെ കയ്യിലുള്ള പീ
 ലിക്കെട്ടുകളെ ദഹിപ്പിക്കുന്ന ദാവാനലനായും അവരുടെ മ
 നിരമാകുന്ന പവ്വതത്തെ ഭേദിക്കുവാൻ വജ്രപോലിരിക്കുന്ന സ
 രസവാക്കുകളോടുകൂടിയവനായും ഇരിക്കുന്ന ജ്ഞാനസംബന്ധൻ
 വരുന്നു. എടാ! ആഹ്തന്മാരാകുന്ന ഉലൂകപ്പക്ഷികളെ! ഓ
 ടുവിൻ. എവിടെയെങ്കിലും പോയി മറഞ്ഞുകൊള്ളുവിൻ. ജ്ഞാ
 നസംബന്ധനാകുന്ന സൂര്യൻ ഉദിച്ചു ഇതാ പ്രകാശിക്കുന്നു.
 ഇങ്ങിനെ ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ കീർത്തികളെ സുരിപാഠക
 ന്മാർ പാടുന്നത് ആഹ്തന്മാരുടെ കണ്ണങ്ങളിൽ വജ്രങ്ങൾ
 പോലെ പതിച്ചു. അനന്തരം ജ്ഞാനസംബന്ധൻ വീഥിപ്ര
 ദക്ഷിണചെയ്തു പല്ലക്കിൽനിന്നിറങ്ങി ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുപോ
 യി. മീനാക്ഷി സുന്ദരേശ്വരന്മാരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ നമസ്കരിച്ചു

ജ്യോതിർമ്മയമായ മഹേശ്വരലിംഗത്തെ ദിവ്യചന്ദനലേപിത
മായും കോടിസൂര്യപ്രകാശമായും അർദ്ധചന്ദ്രഭാഷിതമായും കണ്ടി.
ട്ടു മഹാകവി മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു സ്തുതിപ്പാൻ തുടങ്ങി.

ഹേമാഞ്ജനീതീരനികേതനായ
ഹേമാചലാക്ഷിതകാമുകായ
ഹേരംബഷഡപകൃസമനപിതായ
ഹാലാസ്ത്രനാഥായനമശ്ശിവായ.

പാണ്ഡ്രാധിരാജാപ്തിതപാദുകായ
ഫണാധരാധീശപരകങ്കണായ
പാഷണ്ഡഭൂതായപരാതൃതായ
ഹാലാസ്ത്രനാഥായനമശ്ശിവായ.

കന്ദർപ്പഭൂപാർവ്വവബാധവായ
കണ്ഠസ്ഥലാകുലമഹാവിഷായ
കല്പാന്തവഹ്നാസ്തഭലോചനായ
ഹാലാസ്ത്രനാഥായനമശ്ശിവായ.

മന്ദാകിനീഭാഷിതമസ്യകായ
മന്ദാരമാലാഞ്ചിതമസ്യകായ
പുന്ദാരകാധീശമുനീന്ദ്രതായ
ഹാലാസ്ത്രനാഥായനമശ്ശിവായ.

വേദാന്തവിജ്ഞാനസുഖപ്രദായ
നാദാന്തരൂപായനടേശ്വരായ
പുതാന്തരംഗൈഷ്ടഭാഷിന്ദ്രതായ
ഹാലാസ്ത്രനാഥായനമശ്ശിവായ.

ലീലാചതുഷ്ഠിസുധാർണ്ണവായ
 ഹേലാസ്തിതപ്തപുരതായ
 മൂഢായവേദാഗമവല്ലഭീണാം
 ഹാലാസ്ത്രനാഥായനമശ്ശിവായ.

നാനാവപ്രാധിവിനാശനായ
 ഭീനാവനാംഗീകൃതവിഗ്രഹായ
 ഭാനാത്മനേദസ്തുചിഃലപനായ
 ഹാലാസ്ത്രനാഥായനമശ്ശിവായ.

സാമപ്രിയായസുകലാഗമസംസ്കൃതായ
 സാംബായസംസ്കൃതിതമിസ്രസുഭീപകായ
 സത്യാത്മനൈസകലലോകവിലക്ഷണായ
 സാക്ഷാൽകൃതായശിതികണ്ഠനമശ്ശിവായ.

അത്ഥം— ഹേമപത്മിനീതീരത്തിൽ വസിക്കുന്നവനായും ഹിമാചലത്തെ വില്ലാക്കി ധരിച്ചവനായും ഗണപതിയോടും സ്തനമുത്തിയോടും കൂടിയവനായുമിരിക്കുന്ന ഹാലാസ്ത്രനാഥനായി നമസ്കാരം.

പാണ്ഡ്യരാജാവിനാൽ അർപ്പിതങ്ങളായ പാദുകങ്ങളോടുകൂടിയവനായും സപ്തകങ്കണനായും പാഷണ്ഡന്മാർക്ക് ദൂരസ്ഥിതനായും എല്ലാരിലും ശ്രേഷ്ഠനായുമിരിക്കുന്ന ഹാലാസ്ത്രനാഥനായി നമസ്കാരം.

കന്ദപ്പദപ്പമാകുന്ന സമുദ്രത്തിന്നു ബദ്ധവാഗ്നിയായും കണ്ഠത്തിൽ അലംകൃതമായ കാളകൂടവിഷ്ണുത്താടകൂടിയവനായും കല്പാന്തവഹ്നിക്കിരിപ്പിടമായ നേത്രത്താടകൂടിയവനായും ഇരിക്കുന്ന ഹാലാസ്ത്രനാഥനായി നമസ്കാരം.

ഗാഘ്രഭവിയാൽ അലാകൃതമായ മസ്കത്തോടുകൂടിയവനായും ഇന്ദ്രനാലും മുനീന്ദ്രന്മാരാരും വന്ദ്യനായും മന്ദാരപുഷ്പമാലയാൽ അലാകൃതമായ മസ്കത്തോടുകൂടിയവനായുമിരിക്കുന്ന ഹാലാസ്വനാഥനായി നമസ്കാരം.

വേദാന്തവിജ്ഞാനസുഖത്തെ കൊടുക്കുന്നവനായും നാദാന്തസ്വരൂപനായും നാടകപരനായും ശുദ്ധമാനസന്മാരായ സൽപുരുഷന്മാരാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനായുമിരിക്കുന്ന ഹാലാസ്വനാഥനായി നമസ്കാരം.

അരൂപത്തിനാലു ലീലകൾക്ക് അമൃതസമുദ്രമായും മന്ദസ്മൃതിത്താൽ പുരത്രയത്തെ നശിപ്പിച്ചവനായും വേദലതകൾക്കു മൃലമായുമിരിക്കുന്ന ഹാലാസ്വനാഥനായി നമസ്കാരം.

അനേകസംസാരദുഃഖങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുന്നവനായും ഭീനരക്ഷണത്തിനായി ധരിക്കപ്പെട്ട ദേഹത്തോടുകൂടിയവനായും പ്രകാശാത്മകനായും ഭൂസ്വഭൂഷണനായുമിരിക്കുന്ന ഹാലാസ്വനാഥനായി നമസ്കാരം.

സാമവേദപ്രിയനായും സകലവേദങ്ങളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനായും ഉമാസഹിതനായും സംസാരാധകാരത്തിന്നു ഭീപമായും സ്തുത്യസ്വരൂപനായും സകലലോകസാക്ഷിസ്വരൂപനായും ശിതികണ്ഠനായുമിരിക്കുന്ന സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

കവിജനാഗ്രഗണ്യനായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചിട്ടു മീനാക്ഷിയെ നമസ്കരിച്ച് അമൃതവാക്കുകളാൽ സ്തുതിച്ചു.

മാതർത്ഥംഗകലവല്ലഭോന്യമുത്തേ
മന്ദസ്മൃതദ്വൃതിമനോജ്ഞമുഖാരവിന്ദേ

മന്ത്രാത്മികേമരതകോപലസാരനീലേ
മഹ്യാപ്രസീദമലയദ്ധപജപാണ്ഡ്യകന്യേ.

കുന്ദസ്തിതേകുമുബ്ബന്ധുകലാവതാസേ
കുന്ദസ്തനാലിഖിതകുങ്കുമപങ്കരേവേ
കോണത്രയൈകനിലയേകലയൈശലബാലേ
മഹ്യാപ്രസീദമലയദ്ധപജപാണ്ഡ്യകന്യേ.

ലീലാന്തുകാട്കമനോഹരഹസ്തപത്മേ
നീലാളകപ്രധിതനിമ്ബരാകതകാലേ
ഹാലാസ്യനാഥസഹചാരിണിഹംസയാനേ
മഹ്യാപ്രസീദമലയദ്ധപജപാണ്ഡ്യകന്യേ.

കല്യാണകല്പലതികേകരുണാകടാക്ഷ
കല്ലോലനന്തിതകവിതപകലാനദീകേ
മാരാവരോധസുഭദ്രേകരുണാനകമ്പേ
മഹ്യാപ്രസീദമലയദ്ധപജപാണ്ഡ്യകന്യേ.

കണ്ഠാവതംസിതകംബവനപ്രസൂനേ
കൗശേയകാന്തിനിജകല്പതരുപ്രവാളേ
കസ്തൂരികാതിലകരഞ്ജിതഫാലദേശേ
മഹ്യാപ്രസീദമലയദ്ധപജപാണ്ഡ്യകന്യേ.

സദ്യസ്തമുദ്യദരുണപ്രതിമാന്തുകാദേ
സൌഭാഗ്യദാനധൃതൈകുതുകദീപ്തനന്തേ
സന്ധ്യാനടപ്രളയതാഞ്ചൈവസാക്ഷിഭൂതേ
മഹ്യാപ്രസീദമലയദ്ധപജപാണ്ഡ്യകന്യേ.

മന്യോപ്ലിതാമണിരിവശ്രുതിമാലികായാം
 മാന്യാമുക്തനകമലാസനശങ്കരാന്ദളഃ
 മഞ്ജിരശിഞ്ജിതകൃതാഭയമംബ്രിപത്നം
 മന്യുർവിദേഹിമലയഭാപജരാജകന്യേ.

ശിക്ഷാമവാപമഹതീംനികടേഗുരൂണാം
 ജനാന്തരേഷുചശിവംപരമച്ചയിതപാ
 മീനാക്ഷിവുണ്ണപരിപാകവശാൽതപദംബ്രിം
 പ്രാപ്തസ്യ കന്യചിദഭേദിചിദാത്മബോധഃ.

അത്ഥം— ഹേ ജനനീ! മതംഗകുലഃശ്രേഷ്ഠനാൽ മാന്യമൃ
 ത്തിയായും മന്ദസ്ഥിതശോഭയാൽ മനോഹരമുഖാരവിന്ദയായും
 മന്ത്രസ്വരൂപയായും മരതകരത്നാപോലെ നീലവണ്ണയായുമിരി
 ക്കുന്ന ഹേ മലയഭാപജപാണ്ഡ്യപുത്രി! എന്നിൽ പ്രസാദി
 ക്കുക.

ധവളമായ മന്ദസ്ഥിതത്തോടുകൂടിയവളായും ചന്ദ്രകുലയെ
 ധരിച്ചവളായും സ്വപ്നകുന്ദങ്ങൾപോലെയിരിക്കുന്ന സുനന്ദ
 ളിൽ കങ്കമപങ്കത്തെ ധരിച്ചവളായും ത്രികോണമദ്ധ്യസ്ഥിത
 യായും ഹിമാചലപുത്രിയായുമിരിക്കുന്ന ഹേ മലയഭാപജപാ
 ണ്യപുത്രി! എന്നിൽ പ്രസാദിക്കുക.

കേളീത്തൂകത്താൽ മനോഹരമായ ഹസ്തപത്മയായും നീ
 ലാളകത്തിൽ ശോഭിക്കുന്ന കേതകീപുഷ്പങ്ങളോടുകൂടിയവളാ
 യും ഹാലാസ്ത്രനാഥന്റെ സഹചാരിണിയായും ഹംസഗമന
 യായുമിരിക്കുന്ന ഹേ മലയഭാപജപാണ്ഡ്യപുത്രി! എന്നിൽ പ്ര
 സാദിക്കുക.

കല്യാണകല്പലതയായും കരുണാകടാക്ഷങ്ങളാകുന്ന ക
 ല്യാലങ്ങളാൽ തുളിക്കളിപ്പിക്കുന്ന കവികുലങ്ങളോടുകൂടിയ ന
 ദിയായും ഹരനേത്രാഗ്നിദേശനായ കാമന്റെ സഞ്ജീവനൈഷ

ധമായും ഹൃദയത്തിനൊരിൽ കൃപയോടുകൂടിയവളായുമിരിക്കുന്ന ഹേ മലയഭാപജപാണ്ഡ്യകന്യേ! എന്നിൽ പ്രസാദിക്കുക.

കദംബവൃക്ഷത്തെ കണ്ണാഭരണമാക്കിയവളായും വസുശോഭയാൽ കല്പകവൃക്ഷപ്രവാളങ്ങളെ ജയിച്ചവളായും കസ്തൂരീതിലകത്താൽ അലംകൃതമായ നൊറിത്തടത്തോടുകൂടിയവളായും ഇരിക്കുന്ന ഹേ മലയഭാപജപാണ്ഡ്യകന്യേ! എന്നിൽ പ്രസാദിക്കുക.

അപ്പോൾ ഉദിക്കുന്ന അരുണതുല്യമായ വസുത്തോടുകൂടിയവളായും സൗഭാഗ്യത്തെ കൊടുക്കുവാൻ കൗതുകത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന ദീപ്തനേത്രങ്ങളോടുകൂടിയവളായും സന്ധ്യാസമയത്തിൽ റുത്തം ചെയ്യുന്ന നഭശാപരസ്യത്തിന്നു സാക്ഷിഭൂതയായുമിരിക്കുന്ന ഹേ മലയഭാപജപാണ്ഡ്യകന്യേ! എന്നിൽ പ്രസാദിക്കുക.

വേദശിരോരത്നമായും ബ്രഹ്മവിഷ്ണുരുദ്രന്മാരാൽ മാനിക്കപ്പെട്ടതായും നൂപുരശബ്ദത്താൽ അഭയത്തെ ചെയ്യുന്നതായുമിരിക്കുന്ന പാദപത്മം ഹേ മലയഭാപജപാണ്ഡ്യകന്യേ! എന്റെ ശിരസ്സിൽ വെക്കുക.

പൂർവ്വജന്മങ്ങളിൽ മഹേശ്വരനെ നല്ലവണ്ണം പൂജിച്ചതുകൊണ്ടും ഗുരുക്കളുടെ സമീപത്തിൽ നല്ല ശിക്ഷയെ അനുഭവിച്ചതുകൊണ്ടും ഹേ മീനാക്ഷി! പുണ്യപരിപാകംകൊണ്ടു ഭവതിയുടെ പാദാരവിന്ദങ്ങളെ പ്രാപിക്കുന്നവന്ന് ആത്മബോധം ഉദിക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെ ദേവിയെ സ്തുതിച്ചു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപി

ചുറകാണ് അഞ്ചുപ്രഭങ്കിണം ചെയ്തു തന്റെ വാസസ്ഥലം
ജ്ഞാപുരം.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
നാല്പതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു—അനന്തരാ ആഹാരന്മാർ ജ്ഞാനസം
ബന്ധന്റെ കീർത്തിയെ വാഴ്ത്തുന്നതുകേട്ടു ഭരഹകാരമാകുന്ന
ഭാവാനിയാൽ ദശാഹുദയന്മാരായി ഭവിച്ചു. അവർതമ്മിൽ
ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഹേ സുഹൃത്തുക്കളേ! ജ്ഞാനസംബന്ധ
ന്റെ കീർത്തിയെ പാടുന്നതുകേട്ടില്ലേ? ഇങ്ങിനെ ആരുടെയെ
ങ്കിലും കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? എങ്ങിനെയാണ് ശിലാമയിയായ ഗൌ
രി ഇവനെ ഏകദേശം മുഖംകാഴ്ചയെന്നതെങ്ങിനെയാണ്? ഇവൻ
താൻതന്നെ പാൽകുടിച്ചു ഗൌരിയുടേതാണെന്നു കള
വുപറയുകയാണ്. ഈ ബ്രാഹ്മണാധമന്റെ ദൈവത്വത്തെ
നോക്കുവിൻ. ഇവൻ ചെറുപ്പം തന്നെ മായാവാക്കുകൊ
ണ്ടു ജനങ്ങളെ വഞ്ചിക്കുന്നു. ഇവനെ ഉപേക്ഷിപ്പാൻ പാടില്ല.
വ്യാധിയെപ്പോലെ വളർക്കും. വേഗവതി നദീതീരത്തിൽ മര
ത്തിലാണ് അവൻ ഇരിക്കുന്നത്. നാളെ സൂര്യനഭിക്കുന്നതുവ
രെ മന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ട് അവനെ മാരണം ചെയ്യണം. ആഹാ
രസിലാത്തതെ ജയിപ്പാനാണ് ഇവൻ വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു
വലുതായ ജനശ്രുതി പ്രസിദ്ധമാണി കേൾക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ അ
വർ ആലോചിച്ച് അർദ്ധരാത്രിയിൽ മന്ത്രം ജപിപ്പാൻ തുട
ങ്ങി. നിമിഷമാത്രത്തിൽ ശത്രുക്കളെ ഹനിക്കുവാൻതക്കതാ
യ മന്ത്രങ്ങളെ ആഹാരന്മാർ ജപിച്ചിട്ടും ആ മന്ത്രാഗ്നി അ
ടുക്കുവാൻ പാടില്ലാത്ത തേജസ്സോടുകൂടിയ ജ്ഞാനസംബന്ധ
നെ തൊട്ടില്ല. പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിക്കുന്നവനായും
ഗൌരിയുടെ സുന്ദരതയെ പാനംചെയ്യുവനായും ഇര

കുറന്ന ജ്ഞാനസംബന്ധനെ ദാവാനിയെ വിറകിന്നെന്ന പോലെ തൊടുവാൻ ശക്തിയുണ്ടായില്ല. ആ മന്ത്രം കല്പിന്മേൽ ശിരസ്സിനെ അടിക്കുന്നതുപോലെ നഷ്ടമായപ്പോൾ ആഹ്തന്മാർ മഹാത്മാക്കളുടെ വാസസ്ഥലമായ മഠത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമായി തീർവെച്ചു. അഗ്നി ജ്വലിക്കുന്നതു കണ്ടു ജനങ്ങൾ ജ്ഞാനസംബന്ധനെ അറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം അഗ്നിയെ ആകർഷിച്ചു. അഗ്നി തൊഴുതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഭാസനാണ്. ആഹ്തന്മാർ അയച്ചു എനിക്കു് എവിടെയാണ് സ്ഥിതിയെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ആരാണ് നിന്നെ അയച്ചത്? അവരുടെ രാജദേഹത്തിൽ പോയി ഇരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞുവെച്ചു. അനന്തരം അഗ്നി പാണ്ഡ്യരാജാവിനെ ഉഷ്ണജ്വരമായിത്തീർത്തി. രാജാവു കയ്യാകാലംകെട്ടി അഗ്നിയിലിട്ടതുപോലെ സങ്കടപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് ഒരു ചേഷ്ടയുമില്ലാതെ സംസാരിപ്പാൻകൂടി വയ്യാതായി. മന്ത്രി വൈദ്യനെ വിളിച്ചു രോഗകാരണത്തെ ചോദിച്ചു. ആഹ്തന്മാർ നാഡിനോക്കി രാജ്ഞിയോടും മന്ത്രിയോടും പറഞ്ഞു. നാഡികൾക്കു യാതൊരു വൈഷ്വര്യവും കാണുന്നില്ല. രോഗം വളരെ സൂക്ഷ്മമായിരിക്കുന്നു. ഇന്ന് അസ്മദന്തരതിന്നു മുമ്പെ ആഹ്തവൈദ്യന്മാർ രാജാവിന്റെ ജ്വരത്തെ ശമിപ്പിക്കും. വിദ്വാന്മാലത്തെ നോക്കിക്കൊള്ളുവിൻ എന്ന് പറഞ്ഞു ആഹ്തന്മാർ പീലിക്കെട്ടുകൊണ്ടു മന്ത്രത്തെ പറഞ്ഞു ദേഹം മുഴുവനും ഉഴിഞ്ഞു. പീലിക്കൊണ്ടു് ഉഴിയുന്നോരും രാജാവിന്നു ജ്വരം വർദ്ധിച്ചു. രാജാവു് ഉടുത്ത വസ്ത്രം കൂടിയില്ലാതെ അഗ്നിയാൽ ദഹിക്കപ്പെടുന്നതുപോലെ കിടന്നു് ഉരുണ്ടു. ചികിത്സിപ്പാൻ അടുക്കെയിരിക്കുന്നവർ ആ ജ്വരത്തിന്റെ ഉഷ്ണത്താൽ ദശശരീരന്മാരായിട്ടു വേഗം പൂർത്തേക്കു പോയി. ആഹ്തന്മാർ പിന്നേയും ദൂരത്തിൽ നിന്നു വൈദ്യന്മാരെ വരുത്തി. അവരും പീലിക്കെട്ടുകൊണ്ടു് അഹൻ, അഹൻ എന്നു മന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു വളരെ ഉഴിഞ്ഞു. അവർ കീർത്തിക്കായി വളരെ ഔഷധങ്ങളും മന്ത്രങ്ങളും പ്രയോഗിച്ചു. ഒന്നും ഫലിച്ചില്ലെന്നു മാത്രമല്ല രാജാവിന്നു

രോഗം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകണ്ട് ആഹ്തന്മാർ നീ രാശന്മാരായിട്ട് എല്ലാവരുംകൂടി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഒരു ബ്രാഹ്മണക്കുട്ടി ഇവിടെ വന്നിട്ടുണ്ട്. അവൻ വസിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് രാജാവിന്നു ജപരം വന്നത്. അവനെ ആട്ടി പായിച്ചാൽ രാജാവിന്റെ ജപരം ശമിക്കും. അതു കേട്ടു മന്ത്രി ആഹ്തന്മാരോടു പറഞ്ഞു. അവൻ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനെ മാറ്റുവാൻ നിങ്ങൾക്കു ശക്തിയില്ലല്ലോ? അതു നിർത്തിയാൽ അവനെ ആട്ടിക്കളയാം. രാജാവിന്റെ ജപരത്തെ മാറ്റിയാൽ അവനെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ അയച്ചുകളയാം. രാജാവിന്റെ ഈ ദുരവസ്ഥയായ മാറ്റുവാൻ ആർക്കാണ് ശക്തിയുള്ളത്? ആ ബ്രാഹ്മണൻ വന്നു നോക്കിയാൽ ഭേദപ്പെട്ടമെങ്കിൽ അങ്ങിനെ ചെയ്യുക. അപ്പോൾ ആഹ്തന്മാർ അവന്നും ഇതിന്നു ശക്തിയുണ്ടാകയില്ലെന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ മന്ത്രി പോയി ജ്ഞാനസംബന്ധനെ വിളിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു. ആഹ്തന്മാർക്ക് അതു കണ്ട ഭയം തുടങ്ങി. മഹാനായ ആഹ്തനെ ഈ ശൈവപാണ്ഡ്യൻ എങ്ങിനെ തൊടും? ഇവൻ പുറത്തു പോകട്ടെ. ഞങ്ങൾ തന്നെ ജപരത്തെ മാറ്റാം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആയിരത്തെട്ടു ആഹ്തന്മാർകൂടി രാജാവിനെ ചുറ്റി. വിശേഷ ഔഷധങ്ങളാലും ദിവ്യമന്ത്രങ്ങളാലും ജപരത്തെ മാറ്റുവാൻ സാധിച്ചില്ല. രാജാവു രോഗം സഹിപ്പാൻ വയ്യാതെ മൃച്ഛിതനായി ഭവിച്ചു. അതു കണ്ടു രാജ്ഞി, ജ്ഞാനസംബന്ധനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. അപ്പോൾ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ഞാൻ നിശ്ചയമായും ഭർത്താവിനെ രക്ഷിക്കാം. ഒട്ടും ഭയപ്പെടേണ്ട. മഹേശ്വരന്റെ മഹത്വത്തെ ആഹ്തന്മാരെല്ലാവരും കാണട്ടേ എന്നു പറഞ്ഞു ഭക്തുമെടുത്തു രാജാവിന്റെ നെറ്റിയിൽ തൊട്ടു. അപ്പോൾതന്നെ രാജാവിന്നു ബോധമുണ്ടായി. കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു ജ്ഞാനസംബന്ധനോടു പറഞ്ഞു. ഹേ മഹാത്മാവേ! സുഖമായി വന്നുവോ? രത്നപീഠം ഇതാ ഇരിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ തലയ്ക്കൽ രത്നപീഠത്തെ മന്ത്രിയെക്കൊണ്ടു വെപ്പിച്ചു അതിൽ സ്വാമിയെ ഇരുത്തി ഉദി

ചുവരുന്ന ചന്ദ്രനെപ്പോലെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ രാജാവിന് ആ മഹാത്മാവ് അടുക്കെയിരുന്നതിനാൽ വളരെ വെളിച്ചംകൊണ്ട് ആത്മനായവന്നു നല്ല മരയയുള്ള വൃക്ഷത്തിന്റെ ആശ്രയത്താലെന്നപോലെ വളരെ ആശ്വാസമുണ്ടായി. രാജാവിന്റെ തലയ്ക്കൽ രത്നപീഠത്തിലിരിക്കുന്ന തേജസ്വരൂപനെ ആഹ്തന്മാർ ചോരന്മാർ സൂര്യനെയെന്നപോലെ അസൂയയോടുകൂടി നോക്കി. രാജാവു ഭവനം വസിക്കുന്ന തെവിടെയാണെന്നു ചോദിച്ചു. എന്റെ സ്ഥലം ദ്രോണീപുരമാണെന്നു ജ്ഞാനസംബന്ധൻ പറഞ്ഞു. രാജാവ് ഏതു ദേവനിലാണ് ഭക്തിയെന്നു ചോദിച്ചു. ശിവനിലാണെന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട് ആഹ്തന്മാർ ഈശ്വരസാക്ഷിയെ ശിവനിലെന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടു ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ഞാൻ എന്നുള്ള അഹങ്കാരരൂപമായിട്ട് എല്ലാ ദിക്കിലും പ്രകാശിക്കുന്നത് ആത്മസ്വരൂപനായ ആ ശിവനാണ്. ആഹ്തന്മാർ—ദേഹമാണ് ആത്മാവെന്നു പറഞ്ഞു. ജ്ഞാനസംബന്ധൻ—ദേഹത്തിന്നു വികാരമുള്ളതുകൊണ്ടു ദേഹം ആത്മാവല്ലെന്നു പറഞ്ഞു. ബഹിർമുഖന്മാരായ ആഹ്തന്മാർ പ്രത്യക്ഷമാണ് പ്രമാണമെന്നു പറഞ്ഞു. ജ്ഞാനസംബന്ധൻ—മഹാത്മാക്കൾക്കു പ്രത്യക്ഷമല്ല പ്രമാണം. വേദമാണ് പ്രമാണമെന്നു പറഞ്ഞു. ആഹ്തന്മാർ പിന്നേയും വളരെ ന്യായങ്ങളെ പറഞ്ഞു. അതെല്ലാം ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ഖണ്ഡിച്ചു. സ്വജാതിക്കുയത്താൽ വിപരീതവാക്കുകളായ ആയിരത്തോളം ആഹ്തന്മാരേയും ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ജയിച്ചു. അപ്പോൾ നില്പജ്ഞന്മാരായ ആഹ്തന്മാർ ഞങ്ങളാണ് ജയിച്ചതെന്നു പറഞ്ഞു. ഉടനെ രാജാജാവ് അവരുടെ വാക്കുകൊണ്ടുള്ള കലഹത്തെത്തട്ടുത്തു വാക്കുകൊണ്ട് ഭക്തരുടെ മഹത്വത്തെ ധരിവാൻ നൂറു സംവത്സരങ്ങളാലും കഴിയുന്നതല്ല. എന്റെ രോഗത്തെ ആർ മാറുന്നുവോ അവരുടെ മരുമാണ് വലിയത് എന്നു പറഞ്ഞു. അപ്പോഴേക്കു രാജാവിന്നു മുന്തിയത്തപ്പോലെ രോഗം വന്നു. ആഹ്തന്മാർ ഞങ്ങൾ ഇടത്തെ ഭാഗത്തെ ജപരം മാറാം. വ

ലത്തെ ഭാഗത്തെ ഇവനും മാറട്ടെ. എന്നാൽ ഇവൻ ഞങ്ങളോടു സമനായി. അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു രാജാവും സമ്മതിച്ചു. ആഹ്തന്മാർ പീലികൊണ്ട് ഉഴിയുവാനും മന്ത്രജലം കൊണ്ടു ദോഹത്തിൽ തളിപ്പാനും തുടങ്ങി. ആഹ്തവിദ്വയിൽ സമത്വമാരായ വൈദ്യന്മാർ എത്ര കൗഷ്യങ്ങളെ പ്രയോഗിച്ചിട്ടും ജപരാഗി വർദ്ധിച്ചതേയുള്ളൂ. രാജാവ് അയ്യോ! ഈ ആഹ്തദൃഷ്ടന്മാർ എന്നെ കൊല്ലുന്നു എന്നു നിലവിട്ടു ഭൂമിതനായി. പിന്നെയും രാജ്ഞി ജ്ഞാനസംബന്ധനോടു സങ്കടം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ രാജാവിനെ ജീവിപ്പിച്ചു. രാജാവു തൊഴുതുകൊണ്ട് എന്നെ രക്ഷിക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞു. ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ഭസ്മമെടുത്തു വലത്തുഭാഗത്തിട്ടു. അപ്പോൾ വലത്തെ ഭാഗശരീരം അമൃതസമുദ്രത്തിൽ മുക്കിയ കൊള്ളിമീൻ പോലെ ശീതളമായി ഭവിച്ചു. ഒരു ഭാഗം അമൃതമയമായും ഒരു ഭാഗം വിഷമയമായും ഇരിക്കുന്നതുപോലെ രാജാവിന്റെ ദേഹം ഒരു ഭാഗം സുഖമയമായും ഒരു ഭാഗം ദുഃഖമയമായും ഭവിച്ചു. ആഹ്തന്മാർ ഭീഷ്മനിശ്വാസം ചെയ്യുകൊണ്ടുനിന്നു. അനന്തരം രാജാവ് ആഹ്തന്മാർ ഇനി എന്നെ തൊടരുതെന്നു പറഞ്ഞു ജ്ഞാനസംബന്ധനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹം ഇടത്തെ ഭാഗത്തും ഭസ്മമിട്ടു. ജപരം തീരെ നശിക്കുകയുംചെയ്തു. രാജാവു മന്ത്രിമാരെ വിളിച്ച് ആഹ്തന്മാർ ഇന്നുമുതൽ എന്റെ സഭയിൽ വരരുതെന്നു പറഞ്ഞ് അവിടെ നീല്ക്കുന്നവരെല്ലാം പുറത്താക്കി ജ്ഞാനസംബന്ധനെത്തന്നെ ശരണമായി പ്രാപിച്ചു. അനന്തരം ജ്ഞാനസംബന്ധനോടു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ഉപദേശം വാങ്ങുവാനായി ജ്ഞാനസംബന്ധനും രാജാവുംകൂടി ഹാലാസ്യക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പോയി. പുറത്താക്കിയ ആഹ്തന്മാരെല്ലാം ദുഃഖിച്ചുകൊണ്ടു പിന്നെ ആഹ്തമതത്തെ സ്തുതിച്ചില്ല. അവർ സ്വപ്നത്തിൽ ശുലാഗ്രത്തിലോറപ്പെട്ടവരായി കണ്ടിട്ടുണ്ടായ ഭയത്താൽ നിശ്ശ്രഭന്മാരായി ഭവിച്ചു. അനന്തരം അവരെല്ലാവരുംമാരുമിച്ചു രാജാവിനോടു പറഞ്ഞു. ഹേ രാജാ! ഞങ്ങളുടെ മതത്തെ ദുഷി

പ്രിയപ്പെട്ടവരേ. ഭവാനു അന്യമതത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു യുക്തമല്ല. ഭവാനു ഞങ്ങളുടേയും അവന്റേയും ബലത്തെ ഒരു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾതമ്മിൽ അടുത്തു യുദ്ധമുണ്ടാകും. അതു കേട്ടു രാജാവു വളരെ കപിതനായി ഉടനെ മന്ത്രിയെ അയച്ചു ജ്ഞാനസംബന്ധനെ വരുത്തി ആഹ്തന്മാരോടു ചോദിച്ചു. എങ്ങിനെയാണ് പരീക്ഷിക്കേണ്ടതെന്നു ചോദിച്ചു. ദുരന്തമാക്കളായ ആഹ്തന്മാർ പറഞ്ഞു. ഞങ്ങളുടെ ദൈവമാണ് ശ്രേഷ്ഠമെന്ന് ഒരു പത്രത്തിലെഴുതി ഞങ്ങൾ അഗ്നിയിലിടാം. അതു ഹരിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഭവാനു ഞങ്ങളുടെ മതത്തെത്തന്നെ സ്വീകരിക്കണം. ഇവനും അങ്ങിനെ ചെയ്തപ്പോൾ രാജാവു അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചു അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു ആഹ്തന്മാരെഴുതിയ പത്രത്തെ അതിൽ ഇട്ടു. അതു പത്തിപോലെ ക്ഷണം ഹരിച്ചുപോയി. അപ്പോൾ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ മഹേശ്വരനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായി മറ്റൊരു ദൈവവുമില്ലെന്ന് ഒരു പത്രത്തിലെഴുതി അഗ്നിജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതിലിട്ടു. അപ്പോൾ അഗ്നി പ്രത്യക്ഷരൂപമായിട്ടു ആ പത്രത്തെ കയ്യിലെടുത്തു ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ കയ്യിൽ ജ്വപത്രത്തെപ്പോലെ കൊടുത്തു. അദ്ദേഹം നമസ്കരിച്ചു അതിനെ വാങ്ങി. അതുകണ്ടു ഭീതനായ രാജാവു വേഗം നമസ്കരിച്ചു. ദേവകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തു. വൈദികന്മാരെല്ലാം വളരെ സന്തോഷിച്ചു. അപ്പോൾ ആഹ്തന്മാർ പിന്നേയും പറഞ്ഞു. ഇവൻ മഹാജാപവിദ്യക്കാരനാണ്. ഇവൻ അഗ്നിയെ സൂക്ഷിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഇപ്പോൾ എഴുതിയതുപോലെ എഴുതി നദീപ്രവാഹത്തിലിടുക. ആരുടെ പത്രമാണ് കീഴോട്ടൊഴുകാതെ മേലോട്ടൊഴുകുന്നത് ആമതത്തെ ഭവാനു വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളുക. അതുകേട്ടു മന്ത്രി ആഹ്തന്മാരോടു ചോദിച്ചു. ഈ വാദത്തിൽ എന്തു നിശ്ചയമാണ് ചെയ്യേണ്ടത്? പറയുവിൻ. ഇല്ലെങ്കിൽ ഈ മഹാൻ ശാപംകൊണ്ടു നിങ്ങളെ നശിപ്പിച്ചുകളയും. അതുകേട്ടു ആഹ്തന്മാർ ആഹ്തന്മാരും തോറവർക്കു ശുദ്ധാരോഹണം തന്നയാവട്ടേ എന്നുപറഞ്ഞു മുന്പേത്തപ്പോലെ പത്രങ്ങളിലെഴുതി വേഗവതീനദിയിൽ ആ

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
നല്ലൊത്താമ്പതാമധ്യായം.

അനന്തൻ പറഞ്ഞു— ചാണുരാജാവും ഭാജ്യവും മന്ത്രി
 യും ഒരു നഗരവാസികളായ ജനങ്ങളും അതാനുസംബന്ധമെന്ന

മസ്കരിച്ച മൂന്നു സന്ധ്യകളിലും പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരം ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യൻ രാജാവിനോടും ഭാര്യയോടും മന്ത്രിയോടും കൂടി ശങ്കരനാരായണന്മാർ ഏകരൂപമായിരിക്കുന്ന ഹരിഹരക്ഷേത്രത്തിലേക്കുപോയി. ത്രികൂടാചലത്തിലേക്കുപോയി മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു വേണുവനത്തിലുംപോയി മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. പിന്നെ രാമേശ്വരത്തിൽപോയി രാമനാഥനെ സേവിച്ചു മടങ്ങി മധുരയിൽവന്നു. അപ്പോൾ ശിവവ്രതം അവിടെ വന്നു ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യൻ രാജാവിനെ പ്രശംസിച്ചു ഭാര്യയോടും മന്ത്രിയോടുംകൂടി രാജ്യത്തേക്കു പോകുവാൻ പറഞ്ഞു. അവർ ആചാര്യനായ ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യനെ വന്ദിച്ചു രാജ്യത്തിലേക്കു പോയി. അനന്തരം ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യൻ അച്ഛനോടും ബന്ധുക്കളോടുംകൂടി കാവേരീതീരത്തിൽപോയി തോണിയാൽ കാവേരീനദിയെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ ആഹ്താചാര്യൻവന്നു സ്വപ്നങ്ങളെ ശുദ്ധരോപണാചെയ്യതുകേട്ടു കപിതനായിട്ടു സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി വഴിയെ തടുത്തു. ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യന്റെ അടുക്കെ എത്തുമ്പോഴേക്ക് ആഹ്താചാര്യന്റെ തലയിൽ വജ്രംവീണ് ഉടനെ മരിച്ചു. അതുകണ്ടു മാറുള്ളവരെല്ലാം വാദിപ്പാനുള്ള ഉത്സാഹത്തോടുകൂടെ ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യന്റെ സമീപത്തേക്കുചെന്നു, ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യൻ അവരോടു വാദിച്ചു അവരെ തോല്പിച്ചു. അവർ ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യനെ ശരണംപ്രാപിച്ചു. അനന്തരം ജ്ഞാനസാമ്പന്ധ്യൻ അച്ഛനെ ബ്രഹ്മപുരിയിലേക്കയച്ചു പരാചലത്തിലും ശോണാദ്രയിലും സ്തമ്പസരിത്തടത്തിലും മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു ശിവസ്ഥലങ്ങളിൽ ആഹ്തപ്രയോഗത്താൽ കാജ്ഞാത്തവൃക്ഷങ്ങളെ ശിവഭക്തപ്രസാദത്തിനായി ഫലിപ്പിച്ചു. അനന്തരം കാഞ്ചീപുരത്തിൽപോയി ഏകാമ്രവൃക്ഷമൂലത്തിൽ വസിക്കുന്ന മഹേശ്വരനേയും ആകാശഗുഹാവാസിനിയായ പരാശക്തിയേയും സ്തുതിച്ചു സ്വപ്നമുഖിനദീതീരത്തിൽ കാളഹസ്തീശ്വരനേയും സന്തോഷിപ്പിച്ചു കേദാരത്തിലും ശ്രീഗിരിയിലും ശോകണ്ഠത്തിലുംപോയി മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. ശോകണ്ഠക്ഷേത്രസമീപത്തിൽ ശിവഭക്തന്മാരുടെ ദാസനായി മഹാധനൻ എന്നൊരു വൈശ്യാനു

ണ്ടായിരുന്നു. അവൻ തന്റെ പുത്രിയെ ജ്ഞാനസംബന്ധനം കൊടുക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് ഏഴുവയസ്സുവരെ വളർത്തി. അവൾ വസന്തകാലത്തിൽ പൂപ്പുണ്ടാളെ അറപ്പാനുള്ള കൊതുക്ത്താൽ ഉദ്യാനത്തിൽ നടക്കുമ്പോൾ ഒരു സപ്പ്തം അവളുടെ കാലിൽ കടിച്ച് ഉടാനമരിക്കുകയും ചെയ്തു. അവളെ വൈശ്വൻ ഭംഗിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അവളുടെ അസ്ഥികളെ ഒരു കുടത്തിലിട്ടുകൊണ്ടുവെച്ചു ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ വരവിനെ കാത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. വളരേക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് ജ്ഞാനസംബന്ധൻ വന്നത്. അപ്പോൾ വൈശ്വൻ ബന്ധുക്കളോടുകൂടിച്ചെന്നു ജ്ഞാനസംബന്ധനെ നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഹേ സപാമിൻ ഇതു കേൾക്കുക. ഞാൻ ഒരു വൈശ്വനാണ്. ഭവാനെപ്പോലെയുള്ള മഹാത്മാക്കളുടെ പാദസേവകനാണ്. ഞാൻ ഭവാനെ വന്നുകണ്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും ദൂരസ്ഥിതനായ ഭവാനെ കീർത്തിക്കേട്ടു ഭവാനു തരുവാനായി ഒരു പുത്രിയെ വളർത്തിയിരുന്നു. അവൾ പൂപ്പുമരക്കുടവാനായി ഉദ്യാനത്തിലേക്കുപോയപ്പോൾ സപ്പാകടിച്ചു മരിച്ചുപോയി. ഭവൻ അതിശക്തിമാനാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ഞാൻ അവളെ ഭംഗിപ്പിച്ചു. അസ്ഥികളെയെടുത്തു കുടത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവളെ ജീവിപ്പിച്ചു ഭവൻ സപീകരിക്കുക. അതുകേട്ടു ജ്ഞാനസംബന്ധൻ അപ്പോൾതന്നെ ഭസ്മം കൊടുത്ത് അവളെ ജീവിപ്പിച്ചു വൈശ്വനോടു പാഞ്ഞു. നീ ഇവളെ ജനിപ്പിച്ചതുപോലേയാണ് ഞാനും ഇപ്പോൾ ജനിപ്പിച്ചത്. ഇവളെ ഞാൻ വിവാഹംചെയ്യുന്നതു യുക്തമല്ല. അന്യന്മാർക്കൊക്കെങ്കിലും കൊടുക്കുക. അതുകേട്ടു ജനങ്ങളെല്ലാവരും വളരെ വിസ്മയിച്ചു. വൈശ്വൻ നമസ്കരിച്ചു പുത്രിയേയുംകൊണ്ടു ഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. ആ കന്യകയാവട്ടേ വിരക്തചിത്തയായിട്ട് അന്യന്മാരെ വരനായി വരിച്ചില്ല. മഹേശ്വരനെ ഏകാഗ്രചിത്തത്തോടെ ധ്യാനിച്ച് ഉത്തമഗതിയേയും ലഭിച്ചു. അനന്തരം ജ്ഞാനസംബന്ധൻ അരുണാചലത്തിൽ മഹേശ്വരനെ സ്മരിച്ചു പ്രഭക്ഷിപ്പിച്ചപ്പോൾ ദ്രോണീപുരത്തിൽവന്നു വസിച്ചു. ഉമാദേവി ജ്ഞാനസംബന്ധനും മുലപ്പാൽകൊടുക്കുമ്പോൾ

തന്റെ കൈകാണ്ടു തുടച്ചതായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ്റെ ദൃഷ്ടി
 യാതൊരുവിഷയങ്ങളിലും അനുരാഗമില്ലാത്തതായിരുന്നു. ആ ഭ
 ദ്രപുരിവാസികളായ ബന്ധുക്കൾ ജ്ഞാനസംബന്ധനെ വിവാഹം
 ചെയ്യുവാൻ കൊതുകത്തോടുകൂടി സൽക്കലജയായ കന്യകയെ
 നോക്കി നിശ്ചയിച്ചു. നല്ല മുഹൂർത്താനാക്കി ജ്ഞാനസംബന്ധ
 നെ സ്നാനചെയ്യിച്ചു കാപ്പുകുട്ടി മുത്തുമയമായ പല്ലക്കിൽ കയ
 റി വിവാഹത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടു. ബ്രാഹ്മണരും ക്ഷത്രിയരും വൈ
 ശ്യരും മഹാത്മാക്കളായ ശിവഭക്തന്മാരും ജ്ഞാനസംബന്ധ
 ന്റെ വിവാഹോത്സവത്തെ കാണുവാനായിവന്നു. വിവാഹോ
 ത്സവത്തിനായി ഭദ്രദേവിയോടുകൂടിയ സഭ പാശ്ചാത്യീപരമേശ്വ
 രന്മാരുടെ വിവാഹത്തിന്നു വിശപകർമ്മാവിനാൽ നിമിഷപ്പെ
 ട്വതുപോലെ വിശേഷമായി അവകരിച്ചിരുന്നു. ആ സഭയിൽ
 നീലനഗൻ മുതലായവരല്ലാം പ്രവേശിച്ചു. ജ്ഞാനസംബ
 ധനെ ഉപചരിച്ച് അലാകൃതന്മാരായ വധുവരന്മാർ വേദി
 യിൽ പ്രവേശിച്ച് അഗ്നിയെ ഹോമിച്ചു പാണിഗ്രഹണം ചെ
 യ്തു. ലാജഹോമാദികൃത്യകളെല്ലാം ചെയ്തു ബ്രാഹ്മണരാൽ ആ
 ശീർവാദത്തേയും ലഭിച്ചു ഭാര്യയോടുകൂടി അച്ഛനമ്മമാരേയും
 ബ്രാഹ്മണരേയും ബന്ധുവർഗ്ഗങ്ങളേയും നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകാ
 ങ്ങളു ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ഇങ്ങിനെ പാഞ്ഞു. മാതാപിതാക്ക
 ള്ക്കും ബ്രാഹ്മണക്കും ഇനി എന്താണ് ആഗ്രഹം? മടിക്കാ
 തെ പാഞ്ഞുകൊള്ളുവിൻ. എല്ലാം മഹേശ്വരൻ തരും. അ
 തുകേട്ട് അവർ പാഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ ബന്ധുഭാഗ്യത്താൽ ഉത്ത
 മന്മാർ തന്നെ. ഞങ്ങൾ മഹേശ്വരപാദങ്ങളിൽ സായുജ്യത്തെ
 മാത്രമേ ഇച്ഛിക്കുന്നുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെ അവർ പ്രാർത്ഥിച്ചതുകേട്ടു സ
 തൃഷ്ടനായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ഭാര്യയോടുകൂടി മഹേശ്വരനെ
 സേവിപ്പാനായി ശിവലയത്തിലേക്കു പോയി മാധുർയ്വസൗകര്യ
 ളാൽ സ്തുതിച്ചു. ജ്ഞാനസംബന്ധൻ്റെ വിവാഹശോഭയെ കാ
 ണുവാനാഗ്രഹമുള്ളവരമ്പൊലെയെ മഹേശ്വരൻ ഉമാദേവിയോടു
 കൂടി കോടിസൂര്യതുല്യപ്രകാശനായിട്ടു മുഖിൽ പ്രത്യക്ഷനായി
 ജ്ഞാനസംബന്ധനോടു വാഞ്ചിതമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അ

ദ്രോഹം ഇവർക്കുല്ലാവർക്കും സായുജ്യം കൊടുക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞു. മഹേശ്വരൻ അങ്ങിനേതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞു. അനന്തരം ജ്ഞാനസംബന്ധൻ അച്ഛനമ്മമാരേയും നീലനഗനേയും മറ്റുള്ള ബന്ധുജനങ്ങളേയും മുന്തിൽ ശിവലയത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ പറഞ്ഞു. എല്ലാവരും അകത്തു കടന്നപ്പോൾ താനാ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു ഭായ്യയോടുകൂടി മൂന്നു പ്രദക്ഷിണാചെയ്തു ജ്യോതിസ്വരൂപമായ മഹേശ്വരലിംഗത്തിൽ ലയിക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ ഈ ചരിത്രത്തെ പഠിക്കുകയും ശ്രവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മഹാത്മാക്കൾക്കു ശിവപ്രസാദത്താൽ പുനരാവർത്തിരഹിതമായ കൈവല്യപദത്തെ ലഭിക്കും. സത്യം തന്നെ.

എന്ന സ്തോത്രോപപരാണത്തിൽ

അവതാമദ്യുധം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഏതാരു മനുഷ്യൻ പ്രാണനാശം സാദവിഷ്ണുവോടുകൂടി ശിവദ്രോഹിയായവനെ കാണാതിരിക്കുന്നുവോ അവന്നു കൈവല്യം കരസ്ഥമാകുന്നതെന്നു. അതിന്നു കലിയേയും കാമത്തേയും ജയിച്ചവനായ കലികാമചരിത്രത്തെ പറയുന്നതായ പണ്ടത്തെ ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ട്. ചോളദേശത്തിന്നു ഭൂഷണമായ ഒരു പുരമുണ്ട്. അതു മഹേശ്വരന്റെ ഹിംസന്ദൃശ്യത്താൽ ഇളകുന്ന ഗാഗയുടെ കാഠിന്യം അതിശീതളമാണ്. അവിടെ കലികാമനെന്ന് പേരായി ഒരു ശിവഭക്തപാദസേവകനുമായിരുന്നു. അവന്റെ ദർശനമാത്രത്താൽ ശിവദ്രോഹികൾ ഭയപ്പെടുന്നു. എപ്പോഴും ശിവദ്രോഹികളെ കൊല്ലുവാനായി അവൻ കത്തിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കും. അവൻ ത്രാഗേശ്വരക്ഷേത്രത്തിൽ കൈങ്കല്യത്തെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു ദിവസം രാത്രി അവൻ ക്ഷേത്രദുവാരത്തിൽ കിടക്കുമ്പോൾ കൊതുവിന്റെ ഉപദ്രവത്താൽ ഊങ്ങാതിരുന്നു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ പതുക്കെ നടന്നുവരുന്നതു കണ്ടു കലികാമൻ ഊക്കെ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്

മഹേശ്വരനോടു ചോദിച്ചു. ഹെ മഹേശ്വര! ഈ അഭ്യരാത്രിയിൽ നന്ദിയെക്കൂടാതെ എവിടെക്കാണ് പുറപ്പെട്ടത്? ഇങ്ങിനെ നടന്നാൽ ജനങ്ങൾ ചോരനാണെന്നു ശങ്കിക്കുമല്ലോ. വഴിയിൽ കല്ലുകളും മുട്ടുകളും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഭവൻ നിലത്തു കാൽ വെക്കുന്നത് എന്താ കണ്ണുകളിൽ ശരാ താഴ്ന്നതുപോലെയിരിക്കുന്നു. സ്വാമി എവിടെക്കാണ് പോകുന്നത്? പായുക. എന്നിങ്ങിനെ കലികാമന്റെ നിബ്ബന്ധത്താൽ മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. ഞാൻ എങ്ങോട്ടാണ് പോകുന്നതെന്നു നിന്നോടു പറയാം. നി ആരോടാ പറയരുതേ. എന്താ സഖിയായ സുന്ദരന്റെ ഭാര്യയായ ചേര്യ അവനോടു കോപിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനെ തീർപ്പാക്കാനായി അവന്റെ നിയോഗത്താൽ പോയി വരികയാണെന്നു പറഞ്ഞു മാഞ്ഞു. അതുകേട്ടു കലികാമനു സ്വാമിയെ ദൂതനായി അയച്ചതുകൊണ്ടു സുന്ദരൻ വലുതായ ക്രോധമുണ്ടായി. അപ്പോൾതന്നെ കലികാമൻ ആ ശത്രുവായ സുന്ദരനെ ഞാൻ കണ്ടാൽ അപ്പോൾതന്നെ കൊല്ലമെന്നു പ്രതിജ്ഞചെയ്തു. വീഥികളിലല്ലോ ഘോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകേട്ടു സുന്ദരൻ മഹേശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിച്ചു. സുന്ദരനാൽ പ്രാർത്ഥിതനായ മഹേശ്വരൻ കലികാമനു വധാറിൽ ശുലരോഗത്തെ കൊടുത്തു. രോഗത്താൽ ദുഃഖിതനായ കലികാമൻ ത്രാഗേശ്വരനെ സൂതിച്ചു. സന്തുഷ്ടനായ ത്രാഗേശ്വരൻ സുന്ദരൻ നിന്നെ തൊട്ടാൽ നിന്റെ രോഗം ശമിക്കും. ഞാൻ പറയുന്നതു മറിച്ചുവിചാരിക്കേണ്ട. നിനക്കു ചികിത്സിപ്പാനായി സുന്ദരൻ നാളെ രാവിലെ നിന്റെ വീട്ടിൽ വരും. അവൻ വന്നാൽ അവമാനിച്ചുവെങ്കിൽ നിന്റെ രോഗം വർദ്ധിക്കും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മറയുകയും ചെയ്തു. മഹേശ്വരൻ മാഞ്ഞപ്പോൾ കലികാമൻ വീട്ടിലേക്കുപോയി മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം ഭാര്യയോടു പറഞ്ഞു. ത്രാഗേശ്വരൻ പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യേണമെന്നു ഭാര്യയും പറഞ്ഞു. അനന്തരം മഹേശ്വരൻ സുന്ദരനോടു നീ നാളെ കലികാമന്റെ വീട്ടിൽ പോയി അവന്റെ രോഗത്തെ മാറുക. നീ ഒട്ടും ഭയപ്പെടണ്ട. അവൻ നിന്നെ കൊല്ലുകയില്ല എന്നു പറഞ്ഞു. പി

ഭാദീവസം രാവിനെയ കലികാമൻ ശിവദ്രാഹിയ തൊട്ടു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ മരിക്കുന്നതാണ് നല്ലതെന്നു നിശ്ചയിച്ചു തന്റെ കത്തികൊണ്ടു വയറിനെ കീറി. സുന്ദരനാവട്ടെ പ്രിയനായ മേഘശരണജനായ ശരിയായി നടത്തുവാനായി ത്രാഗേശപരപാദങ്ങളെ നമസ്കരിച്ചിട്ടു ഭസ്മത്തേയുമെടുത്തുകൊണ്ടു കലികാമൻ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി. വയറു കീറി മരിച്ചുകിടക്കുന്ന കലികാമനെ അവന്റെ ഭാര്യ ഒരു വസ്ത്രത്താൽ മൂടിവെച്ചു സുന്ദരനെ ആസനത്തിലിരുത്തി ശിവനെ പൂജിക്കുന്നതുപോലെ അർച്ചപാദാദികളാൽ പൂജിച്ചു. അപ്പോൾ സുന്ദരൻ ഹേസാധവി! നിന്റെ ഭർത്താവ് എവിടെ? ത്രാഗേശപരൻ ഭസ്മവും തന്ന് എന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നു. ഭർത്താവിന്റെ രോഗം ഇപ്പോൾ മാറാം. താമസിക്കാതെ അവനെ കാണിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട് അവൾ തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹേ ഭക്തശിഖാമണേ! എന്റെ ഭർത്താവിന്റെ രോഗം മാറി. ഭവാനു ദൂരത്തിൽനിന്നു വന്നതുകൊണ്ടു രോഗം ദൂരത്തിൽ പോയി. എന്നാലും ഭർത്താവിനെ ഒന്നു കാണുക എന്നു പറഞ്ഞു വയറുകീറി കിടക്കുന്ന കലികാമനെ കാണിച്ചു. കലികാമൻ തനിക്കുവേണ്ടി മരിച്ചതാണെന്നറിഞ്ഞു ഭക്തദ്രോഹമായ പാപവിനുദ്ധിക്കായി താനും മരിപ്പാൻവേണ്ടി കത്തിയെ എടുത്തു കഴുത്തിൽ വെക്കുമ്പോഴേയ്ക്ക് മേഘശരണൻ പ്രത്യക്ഷനായി വന്നു സുന്ദരന്റെ കൈപിടിച്ചു സാധനം ചെയ്തുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു കലികാമനെ ജീവിപ്പിച്ചു. അവർ തമ്മിൽ സഖ്യം ചെയ്തിച്ച് അവരാൽ പൂജിതനായിട്ടു ത്രാഗേശപരൻ മായുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം കലികാമൻ സുഹൃത്തായ സുന്ദരനെ പൂജിച്ചു. പിന്നെ വളരെക്കാലം സുന്ദരനോടു കൂടി കഥാലയത്തിൽ വസിച്ചു ത്രാഗേശപരപ്രസാദത്താൽ ശിവസായുജ്ഞാ ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അവതരണമദ്ധ്യായം.

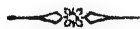
അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു — ഹെ മുനികളേ! ശ്രവണത്താൽ പാപനാശനമായ ശ്രീകൈലാസപർവ്വതത്തെ പ്രസിദ്ധമായി നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. സിദ്ധചാരണഗന്ധർവ്വമുനിന്ദ്രന്മാരാൽ സേവിതമായ ആ പർവ്വതത്തിലാണ് സർവ്വേശ്വരനായും ശ്രീമാനായും ഭവരാകാശസ്ഥിതനായുമിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരൻ അംബികയോടും സ്വർഗ്ഗവിഷ്ണുശ്വരന്മാരോടുംകൂടി ബ്രഹ്മവിഷ്ണുസുരാദികളാൽ സ്മൃതനായി വസിക്കുന്നത്. അതിന്റെ ശിഖര അരപത്തെടുക്കോടി ഗണാധിപന്മാരാൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ അനേകം ശബരാരയങ്ങളുള്ളതിൽ ഒന്നാണ് അളകാപുരി. അവിടെ അതിസൗരഭ്യവത്തുള്ളതായ കൽഹാരവൃക്ഷങ്ങളുടെ സൗരഭ്യത്താൽ വാസിതമായി സൗഗന്ധികമെന്നപേരായ ഒരു സരസ്സുണ്ട്. അവിടെ രമ്യമായ മന്ദാകിനി പ്രവാഹിക്കുന്നതു കാണുന്നു. ആ കൈലാസം മഹേശ്വരജടയിലുള്ള സുധാന്തവിന്റെ ചന്ദ്രികയാൽ പ്രകാശിതമായിട്ട് അമാവാസ്യയിൽകൂടി ചന്ദ്രനില്ലെന്നറിയുന്നില്ല. അതിന്റെ ശിഖരത്തെ കണ്ടാൽ പിന്നെ ഗർവാസാ ഉണ്ടാകയില്ല. ആ ശിഖരത്തെ കാമക്രോധമദാസ്ഥനായ പാപികൾക്കു കാണുവാൻ കഴിയുന്നില്ല. അവിടെ സിദ്ധന്മാരിൽ മൂലദേവനെന്നു പ്രസിദ്ധനായ ഒരു സിദ്ധനുണ്ട്. ആ മൂലദേവൻ പരകായപ്രവേശം മുതലായ സിദ്ധികൾ ഉള്ളവനാണ്. ശിവഭക്തനാണ്. ഒരിക്കൽ മൂലദേവൻ ഭൂമിയിലുള്ള ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം സേവിക്കുവാൻ ആകാശമാർഗ്ഗമായി പുറപ്പെട്ടു. അതുകണ്ടു മാരുള്ള സിദ്ധന്മാരെല്ലാം ഈ കൈലാസത്തേക്കാൾ ഉത്തമമായ ശിവക്ഷേത്രം മറ്റൊരുമില്ല. നീ പോകണ്ട എന്നു വളരെ വിരോധിച്ചു. അതൊന്നും കേൾക്കാതെ മൂലദേവൻ പോയി. കേദാരം, ഗോകർണ്ണം, കാശി, മല്ലികാർജ്ജുനം, കാളിഹസ്തി, അരുണാചലം, വൃദ്ധാചലം, കാഞ്ചിപുരം, ചിദംബരപുരം ഇങ്ങിനെയുള്ള ശിവസ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം സേവിച്ചുകൊണ്ടു ക്രമത്തിൽ കാവേരീതീരത്തിലെത്തി. വേട്ടാരണ്യത്തിലും കമലാലയത്തിലും കാവേരീസമുദ്രസംഗമത്തിലും മായാപുനത്തിലും ശേഖരവനം, പാപനാശനം, മായൂരം എന്നിങ്ങി

നെയുള്ള ശിവക്ഷേത്രങ്ങളെല്ലാം കണ്ടു ഗവായതാരക്ഷേത്രത്തിൽ ചെന്നു. അവിടെ സമീപത്തിൽ കണ്ണുകളിൽ വെള്ളാമാലിപ്പിച്ച് ഉറക്കം കരഞ്ഞുകൊണ്ട് അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ഓടുന്ന പതുവുണ്ടായ കണ്ടു. മൂലദേവൻ ഇതെന്തുകൊണ്ടാണെന്നാലോചിച്ചുകൊണ്ട് ആ പതുക്കുട്ടത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു നാലുഭാഗത്തു നോക്കുമ്പോൾ പതുപാലൻ മരിച്ചുകിടക്കുന്നതു കണ്ടു. മൂലദേവൻ ആ പതുക്കുട്ടന്റെ അടുക്കലായിട്ട് അവയെ തൊട്ടു തലോടി ചൊറിഞ്ഞ് തണലിലാക്കി പൂവും വെള്ളവും കൊടുത്തു. ആ പതുവുണ്ടമാവട്ടേ പതുപാലൻ മരിച്ച ദുഃഖത്താൽ ആത്മങ്ങളായിട്ട് അവയുടെ കട്ടികൾ മരിച്ച ദുഃഖിക്കുന്നതുപോലെ പൂപ്പുകൂടി തിന്നാതെ നിന്നു. അതു കണ്ടു മൂലനാഥൻ ദയാർപ്പിച്ചതായിട്ട് ഇനി എന്നാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നാലോചിച്ചു. യോഗശക്തിമാനായ മൂലനാഥൻ ഉടനെ തന്റെ ദേഹത്തെ ഒരു ലതാഗൃഹത്തിൽവെച്ച് ആ ഗോപന്റെ നാസികാഭാഗത്തിൽ കൂടെ പ്രാണങ്ങൾ അകത്തു കടന്നു. അപ്പോൾ ഗോപൻ ഉറങ്ങിയപ്പോൾ ക്ഷണമുപോലെ എഴുന്നീറ്റു. അതു കണ്ടു പതുക്കൾ രോഗാത്തന്മാർ അമൃതപാനം ചെയ്യതുപോലെ അത്ഭുതം ആനന്ദമുള്ളവകളായി. പിന്നെ പതുവുണ്ടത്തെ വൈകുന്നേരംവരെ മേച്ചു സന്ധ്യാസമയമായപ്പോൾ വീട്ടിലേക്കു പോയി. ഗോപന്റെ പൂർവ്വാസനയാൽ ഗോപഗൃഹത്തെ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ അവന്റെ ഭാര്യ വേഗം അവന്നു പാലം ചോരം കൊടുത്തു. അവൻ അതു ഭക്ഷിച്ച് ഉറങ്ങുവാൻ കിടന്നു. അപ്പോൾ ഭാര്യ അവന്റെ അടുക്കലായി. ഗോപൻ-ദൂരത്തുപോ എന്ന തൊടണ്ട എന്നുപാഞ്ഞു. അതുകേട്ടു ഗോപി പരിഹാസമാണെന്നു വിചാരിച്ചു ബലാളാരമായി അവനെ ആലിംഗനംചെയ്തു. ഗോപൻ ശിവ, ശിവ, എന്നുപാഞ്ഞ് എഴുന്നീറ്റു വേഗം പുറത്തേക്കുപോയി. അപ്പോൾ ഗോപി അയ്യോ! ഇവാനെ വല്ല ദുഷ്ടവകളും ബാധിച്ചുവോ? അതോ ഭ്രാന്തോ? വൈഷ്ണവനായ ഇവന്നു ശിവ എന്നുള്ള ശബ്ദം കേട്ടിട്ടില്ലാല്ലോ. എന്നു ഭയവിചാലമായ ഗോപി രാത്രിയിൽ ബന്ധുക്കളെയെ

ല്ലാം വരുത്തി. അവർ വന്ന് എന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. ഗോപി ഉണ്ടായ വൃത്താന്തമെല്ലാം അറിയിച്ചു. അവർ ഗോപനോടു നിന്റെ ബുദ്ധി എന്താണ് ഇങ്ങിനെയായതെന്നു ചോദിച്ചു. ഗോപൻ- എനിക്കു ഭ്രാന്തില്ല. ദേവതയുമില്ല. ഞാൻ വിരക്തനാണെന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേട്ട് അവരെല്ലാം ദൈവഗതിയാണെന്നു പറഞ്ഞു പോകയും ചെയ്തു. ഗോപി വളരേനേരം കരഞ്ഞ് അകത്തേക്കു പോയി. ഗോപൻ പിറോദിവസം ലതാഗൃഹത്തിൽ വെച്ചിട്ടുള്ള തന്റെ ദേഹാത്ത നോക്കുമ്പോൾ അതിനെ കണ്ടില്ല. ഉടനെ സമാധിയിലിരുന്നു നോക്കിക്കണ്ടു. കലിയുഗത്തിൽ വേദാന്തസമ്പ്രദായത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്കായി സർവ്വസാക്ഷിയായ മഹേശ്വരനാൽ എന്ന ഈ പത്മപാലദേഹത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചതാണ്. ലതാഗൃഹത്തിൽ വെച്ചിരുന്ന ദേഹം മാഞ്ഞുപോയതും മഹേശ്വരാനുജയമാണ്. മഹേശ്വരൻ എങ്ങിനെ നിശ്ചയിക്കുന്നുവോ അതുപ്രകാരം ചെയ്യാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു മൂലനാഥൻ ഗോപാലനായിത്തന്നെ ഭവിച്ചു. അനന്തരം സർവ്വജനവന്ദിതനായ മൂലനാഥൻ മുനീന്ദ്രന്മാരാൽകൂടി പുജിതനായ മഹായോഗിയായി സഞ്ചരിച്ചു. അദ്ധ്യാത്മവിദ്യയെ പ്യാപ്യാനിച്ചതന്നെ വളരെക്കാലം കഴിച്ചു. പിന്നെ ഗവാവതാരക്ഷേത്രത്തിൽ ദേവന്റെ മുഖിലുള്ള വടവൃക്ഷമൂലത്തിൽ ധ്യാനാത്മനായിരുന്നു. യോഗത്തിൽ സമർത്ഥനായ മൂലനാഥൻ മഹേശ്വരജൽ ആത്മാവിനെ സമർപ്പിച്ച ക്രമത്തിൽ ദേഹത്തെ ത്യജിച്ച ശിവജ്യോതിസ്സിൽ ലയിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അമ്പതിരണ്ടാമദ്ധ്യായം

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മനികളേ! ശിവക്ഷേത്രത്തിലുള്ള വാപീകൃപതടാകാദികളെ മണ്ണുടുത്തു നന്നാക്കുന്നവർക്കു ശിവപ്രസാദത്താൽ പിന്നെ ദുഃഖമുണ്ടാകയില്ല. അതിന്ന് ഒരു ഇതിഹാസം കേൾക്കുക. ദണ്ഡൻ എന്നു പേരായി കഥാലോകത്തി

ൽ ഒരു ഭക്തനാണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ജനിക്കുമ്പോൾതന്നെ അന്ധനാണ്, എങ്കിലും ശ്രവണത്താൽ മഹേശ്വരൻ ഭക്തിയുണ്ടായി. അന്ധനായ എനിക്ക് എങ്ങിനെയാണ് മുക്തി സിദ്ധിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചു അവൻ കമലാലയതീർത്ഥക്കരയിലിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനോടു തന്റെ വിചാരത്തെ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ അവനോടു പറഞ്ഞു. ഹെ ഭക്ത! നീ അന്ധനാണെന്നു വിചാരിച്ചു ഒട്ടും ദുഃഖിക്കേണ്ട. നേത്രങ്ങൾകൊണ്ടു രൂപങ്ങളെക്കാണെന്നതു ജീവികൾക്കു സംസാരഹേതുവാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടാണ് മുനീശ്വരന്മാർ നേത്രത്തെ അടച്ചു സനാതനമായ ബ്രഹ്മജ്യോതിസ്സിനെ ധ്യാനിക്കുന്നത്. ആ നേത്രം സ്വതഃ ഇല്ലായ്കയാണിത് നീ ധന്യനാണ്. നിനക്കു മുക്തിമാഗ്ഗം ഇന്നതാണെന്നു ഞാൻ പഠിച്ചു, കേൾക്കുക. ത്രാശേശ്വരന്റെ പിൻപുറത്തുള്ള കുളത്തെ മണ്ണെടുത്തു വലുതാക്കുക. ഒരു മുളയിൽ കയറ കെട്ടി ആ കയറിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു മണ്ണെടുത്തു ദൂരെ കളയുക. പഞ്ചാക്ഷരത്തേയും ജപിച്ചുകൊള്ളുക. മടികൂടാതെ ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ നിശ്ചയമായും നിനക്കു മുക്തി ലഭിക്കും എന്നു പറഞ്ഞു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തേയും ഉപദേശിച്ചു. ദേവൻ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ഭക്തിയോടെ ജപിച്ചുകൊണ്ടു കൈക്കോട്ടും കൊട്ടയും എടുത്തു തടാകത്തിൽനിന്നു മണ്ണെടുത്തു കയറുപിടിച്ചു കയറി മണ്ണിനെ ദൂരെ ഇടും, പിന്നെയും ഇറങ്ങി മണ്ണെടുക്കും. ഇങ്ങിനെ വിടാതെ മൂന്നു സംവത്സരം കഴിച്ചു. അപ്പോഴേക്കു കുളം വളരെ വലുതായി. ഒരു ദിവസം ചില ആൾ തന്മാർ വന്നു ദേവനെക്കണ്ടു പരിഹസിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഹെ അന്ധ! ഈ വൃന്തപ്രയത്നത്താൽ നിനക്ക് എന്തു കിട്ടും? ഞങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു മണ്ണെടുത്തു ചുമരവെക്കുക. ഞങ്ങൾ നല്ല കൂലി തരാം. അതുകൊണ്ടു ജീവനരക്ഷണവുംചെയ്യാം. അതു കേട്ടു ദേവൻ പറഞ്ഞു. സർവ്വസാക്ഷിയായ മഹേശ്വരൻ എല്ലാം തരും. മഹേശ്വരപ്രീതിക്കാണ് ഞാൻ കൈകളും ചെയ്യുന്നത്. നിങ്ങൾ മഹേശ്വരമാഹ്വര്യത്തെ അറിയില്ല. ആ

ദേവൻ പ്രസാദിച്ചാൽ ദേഹികൾക്ക് അസാധ്യമെന്നാണ്? അപ്പോൾ ആഹ്തന്മാർ പിന്നെയും പരിഹസിച്ച്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. മഹേശ്വരൻ അത്ര മാഹാത്മ്യമുണ്ടെങ്കിൽ നിനക്കു കണ്ണുണ്ടാക്കിത്തരില്ലേ? അതു കേട്ടു ഭണ്ഡൻ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു പിന്നെയും പറഞ്ഞു. എനിക്ക് അന്ധതപോ അന്ധതപമോ ഇഷ്ടമോപോലെ മഹേശ്വരൻ തരും. അംഗഹീനന്മാരെ പരിഹസിച്ചാൽ അവരും അംഗഹീനന്മാരായി ഭവിക്കും. സംശയമില്ല. ആഹ്തന്മാർക്ക് അതു കേട്ടു ദേവേന്ദ്ര വന്നു. ചിലർ ഭണ്ഡന്റെ കൈക്കോട്ടിനേയും ചിലർ കൊട്ടയേയും പിടിച്ചു വലിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ചിലർ കയറിനേയും മുളയേയും മുറിച്ചുകളഞ്ഞു. ഭണ്ഡൻ അവരോട് ഒന്നു ചെയ്യാൻ ശക്തനല്ലാതെ ത്യാഗരാജസന്നിധിയിൽ പോയി വയറിലും തലയിലും അടിച്ചുകൊണ്ടു ത്യാഗേശ്വര! ഭവാൻ എവിടെ പോയി. എന്നു ദ്രോഹിച്ചവരായ ദുരാത്മാക്കൾക്ക് ഇപ്പോൾതന്നെ അന്ധതപവും എനിക്കു ഭവാന്റെ കൈകളും ചെയ്യുവാൻ അന്ധതപഹാനിയും ഭവിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞ് അവൻ പ്രതിജ്ഞയും ചെയ്തു. എന്നു ദ്രോഹിച്ചവരായ ആഹ്തന്മാരെ ശിക്ഷിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ കൈകളും ചെയ്യുകയില്ല. എനിക്കു മുക്തിയും വേണ്ട. അവർ അന്ധന്മാരാകുന്നതുവരെ ഞാൻ ഇവിടെത്തന്നെ ഇരിക്കും. സത്യം തന്നെ. ഭണ്ഡൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചു. ഭണ്ഡൻ ഒന്നു ഭക്ഷിക്കാതെ മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽതന്നെ കിടന്നുറങ്ങി. സ്വപ്നത്തിൽ ത്യാഗേശ്വരൻ അവനോടു പറഞ്ഞു. നീ ദുഃഖിക്കേണ്ട. നിനക്കു നേത്രങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. ആഹ്തന്മാരെ ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇങ്ങിനെ അവനെ സമാധാനപ്പെടുത്തി രാജാവിനോടും സ്വപ്നത്തിൽ പറഞ്ഞു. എന്റെ ഭക്തനായ ഭണ്ഡൻ എന്റെ സന്നിധിയിൽ കൈകളും ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നു. അവനെ ആഹ്തന്മാർ കൊട്ടയും കൈക്കോട്ടും പിടിച്ചുപറിച്ച് വളരെ ഉപദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. അന്ധനായ അവന്നു നേത്രങ്ങൾ ഞാൻ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. നീ നാളെ രാവിലെ ആഹ്തന്മാരെ വിളിച്ച് അന്ധനെ ബലാജ്

ക്കാരമായി ഉപദ്രവിച്ചത് ഉചിതമായൊരു എന്നു ചോദിക്കണം. അപ്പോൾ ആ മൂർഖന്മാർ അന്ധൻ കളവുപറയുകയാണ്. ഞങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആരാണു് ചെയ്തതെന്ന് അന്ധൻ പറയട്ടെ. അല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ഒന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു സത്യാചെയ്യാമെന്നു പറയാം. അപ്പോൾ ത്യാഗേശ്വരസന്നിധിയിൽ സത്യാചെയ്യവിൻ എന്നു നി പറയണം. പിന്നെ വേണ്ടുന്നതെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്തുകൊള്ളാം. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു ത്യാഗേശ്വരൻ മാഞ്ഞു, അപ്പോൾ തന്നെ രാജാവ് ഏഴുനീറു ഭയപ്പെട്ടു വിറച്ചുകാണ്ടു് ഒരു ഭൃത്യനേയും വിളിച്ചു ത്യാഗേശ്വരക്ഷേത്രത്തിൽ ഭണ്ഡൻ കിടക്കുന്നേടത്തു ചെന്നു. ത്യാഗേശ! രക്ഷ, രക്ഷ എന്നു രാജാവ് ഊക്കുപൊയുന്നതുകേട്ട ഭണ്ഡൻ ഏഴുനീറു രാജാവിനെ നോക്കി. രാജാവ് അതുകണ്ടു ഭയപ്പെട്ട ഭണ്ഡന്റെ പാങ്ങേളിൽ വീണു നമസ്കരിച്ചു ഞാൻ കിങ്കരനാണ്. എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു പറയുക എന്നു പറഞ്ഞു. അനന്തരം രാജാവു പിടാദിവസം രാവിനെ സകല ആഹാരന്മാരേയും വരുത്തി ത്യാഗേശ്വരസന്നിധിയിൽ നിർത്തി ഭണ്ഡഭക്തനെ ഉപദ്രവിപ്പാനുള്ള കാരണമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ അവൻ ഞങ്ങൾ ഭണ്ഡനെ ഉപദ്രവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആരാണു് ഉപദ്രവിച്ചതെന്ന് അവൻ പറയട്ടെ. അതല്ലാതെ ആരെങ്കിലും കളവു പറയുന്നതുകേട്ടു ഞങ്ങളു ഉപദ്രവിക്കുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു പറഞ്ഞു. രാജാവു നിങ്ങൾ ഭണ്ഡനെ ഉപദ്രവിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ഉറപ്പുണ്ടെങ്കിൽ ത്യാഗേശ്വരസന്നിധിയിൽ നിങ്ങൾ കുലുബന്ധം ഹിതം കളിച്ച് ഈറൻ വസ്ത്രത്തോടുകൂടി കണ്ണുകൾ തൊട്ടു സത്യാചെയ്യവിൻ. ഭണ്ഡൻ സത്യമാണു് പറയുന്നതെങ്കിൽ അവന്നു കണ്ണുണ്ടാവാം, നിങ്ങൾ അസത്യാ പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്കു് അന്ധത്വവും ഭവിക്കും എന്നു പറഞ്ഞു. ആഹാരന്മാർ അങ്ങിനെയെന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ചു സകലരും ആബാലവൃദ്ധം കളിച്ചു നന്നാത്ത വസ്ത്രത്തോടുകൂടി സന്തോഷത്തോടുകൂടി പ്രതിമയിൽ ഈശ്വരനില്പെന്നു വിചാരിച്ചുകാണ്ടു ത്യാഗേശ്വരസന്നിധി

യിൽ വന്നുകൂടി. രാജാവും ഭൂതന്മാരോടുകൂടി എത്തി. അപ്പോഴേക്കു് അന്ധനായിരുന്ന ഭണ്ഡൻ കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചുകൊണ്ട് അവന്റെ വന്നു. അതു കണ്ട് ആഹ്തന്മാർ ഭയപ്പെട്ട തമ്മിൽ നോക്കിത്തുടങ്ങി. രാജഭടന്മാരാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ആഹ്തന്മാർ സത്യാ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ രാജാവു കൊല്ലുമെന്നുള്ള ഭയത്താൽ കണ്ണുകൾ തൊട്ടു സത്യാ ചെയ്തു. ആബാലവുദ്ധാ അന്ധനായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. നമസ്കീവായ എന്നു പറഞ്ഞു ഭണ്ഡൻ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. രാജാവ് ആഹ്തന്മാരുടെ സകല സ്വത്തുക്കളെയും അപഹരിച്ചു രാജ്യത്തിൽനിന്നു പുറത്താക്കി. അതുകണ്ടു ദേവകൾ വൃഷ്ടവർഷം ചെയ്തു. അനന്തരം ശിവദ്രോഹികളായ ആഹ്തന്മാർ മഹാപ്രാധിയാൽ പിഡിതന്മാരായിട്ടും വിശപ്പുകൊണ്ടു തളസ്വരായിട്ടും എവിടേയും ശരണമില്ലാതെ കഴങ്ങി നശിക്കുകയും ചെയ്തു. അവരുടെ ക്ഷേത്രത്തെ ഇടിച്ചുവെട്ടിച്ച് ആ മരം മുതലായതുകൊണ്ടു കമലാലയതീർത്ഥത്തിന്നു വിശേഷമായി സോപാനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കി. അനന്തരം ഭണ്ഡഭക്തൻ ത്രാഗേശ്വരക്ഷേത്രത്തിൽ കൈകൾക്കുതെ ചെയ്തുകൊണ്ടു വളരെക്കാലം ഇരുന്നു ത്രാഗേശ്വരപ്രസാദത്താൽ മുക്തിയേയും ലഭിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപരമ്പരയിൽ

അമ്പത്തിമൂന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! ഏതൊരുപ്രവൃത്തി കൊണ്ടെങ്കിലും ദ്രവ്യത്തെ സമ്പാദിച്ചു ശിവഭക്തന്മാരെ രക്ഷിക്കുന്നവരും കർമ്മബന്ധത്തിൽനിന്നു മുക്തന്മാരാകുന്നു. എല്ലാടത്തും സഞ്ചരിച്ച് അഭക്ത്യഭക്ഷണം ചെയ്യാലും നിഷിദ്ധ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യാലും തൃജിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത കർമ്മങ്ങളെ തൃജിച്ചാലും ആവക പാപങ്ങളെല്ലാം ഭക്തനുശൃംഖലകൊണ്ടു നശിച്ചുപോകുന്നു. ഇതിന്നു് ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ടു പാശ്ചാത്യ ഭക്തർക്കുവിൻ. അതുകേട്ടാൽ ശിവഭക്തന്മാരിൽ ഭക്തിയുണ്ടു

കാ. ക്ഷീരാംബോലയുള്ള ജലപ്രവാഹത്താൽ ശോഭിതയായ ക്ഷീരിണിയെന്നൊരു നദിയുണ്ട്. ആ നദി എപ്പോഴും ഫലപുഷ്പങ്ങൾ നിറഞ്ഞ പൂക്കുങ്ങളാൽ നിബിഡങ്ങളായ രണ്ടു കരകളോടു കൂടിയതാണ്. തീർത്ഥങ്ങളെത്തന്നെ പരിശുദ്ധമാക്കുന്നവരും യാഗം അവസാനിപ്പിച്ച് അവഭൃതസ്നാനം ചെയ്യുന്നവരുമായ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാരാൽ നിത്യവും സ്നാനം മുതലായതിനാൽ ആദരിക്കപ്പെട്ടതുമാണ്. ആ നദിയുടെ തീരത്തിൽ അരണ്യാ എന്നൊരു പുരമുണ്ട്. ആ പുരം സ്വധർമ്മനിരതന്മാരായ നാലുജാതികളും നിറഞ്ഞതാണ്. അവിടെ ബ്രാഹ്മസത്രങ്ങളിൽ ദീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന വൈദികശ്രേഷ്ഠന്മാർ പേദസപരങ്ങളാൽ ദിക്കുകൾ ശബ്ദായമാനങ്ങളാക്കുന്നു. അവരുടെ ശിവഭക്താർച്ചകാനനപേരായി ഒരു ഉത്തമ ശുഭദ്രവ്യങ്ങളായിരുന്നു. അവൻ തന്റെ ധനത്താൽ ശിവഭക്തന്മാർക്ക് അഭീഷ്ടങ്ങളെല്ലാം കൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. • അവന്ന് ഭക്തന്മാർക്ക് ഇഷ്ടത്തെ കൊടുക്കുന്നതു പ്രാണനേക്കാൾ പ്രിയമാണ്. ശിവഭക്തന്മാരിൽ ഒരാളെങ്കിലും അവൻ പൂജിക്കാത്തവനില്ല. ഇങ്ങിനെ ദുഃശക്തികളു മഹേശ്വരൻ അവനിൽ പ്രീതനായി. അവന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിക്കുന്നതിൽ കൌതുകവും തോന്നി. അപ്പകാലംകൊണ്ട് അവന്റെ വീടു തീവെത്തു പതുക്കെല്ലാം മരിച്ചു. ശ്രോത്രിയനല്ലാത്ത ബ്രഹ്മാണനും കൊടുക്കുന്ന ഭാനാപോല സർവ്വസ്വവും നശിച്ചുപോയി. പിറേ ദിവസം ഉച്ചസമയത്തു ഭസ്മരൂപങ്ങളെ ധരിച്ചുകൊണ്ട് അതിഥിയായ ഒരു താപസൻ വന്നു. അദ്ദേഹം ശിവനെപ്പോലെയിരിക്കുന്നു. ആ താപസനെക്കണ്ടു ശിവഭക്താർച്ചകൻ ഇരുത്തി അർപ്പണാദികളാൽ പൂജിച്ചു. താപസന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചു ഞാൻ ഭവാനെൻ ദാസനാണ്. എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ചോദിച്ചു. അതുകേട്ടു താപസരൂപിയായ മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. ഞാൻ ശിവഭക്തന്മാർക്കു സർവാഭീഷ്ടത്തെയും കൊടുക്കുന്ന നിന്റെ കീർത്തികേട്ടു വന്നതാണ്. എനിക്ക് അന്നും വസ്ത്രവും എന്റെ ജീവാവസാനംവരെ നീ

തരണം. അതുകേട്ട് അവൻ ഭാര്യയുടെ അടുക്കൽപോയി പ
റഞ്ഞു. അതിനിർബ്ബന്ധമായ എന്റെ വീട്ടിൽ മഹാത്മാവായ
താപസൻ വന്നിരിക്കുന്നു. എനിക്ക് ഇരിപ്പാൻ നിഴൽകൂടി
യില്ല. എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? ഇല്ലെന്നുപറവാനായി എ
ന്റെ ഭാര്യ ഉരുകുന്നു. ഈ ആവൃത്തിൽ കർത്തവ്യമെന്താ
ണ്? അപ്പോൾ ഭാര്യപറഞ്ഞു. ഇല്ലെന്നുപറയുന്നത് അങ്ങി
ക്ക് ഉചിതമല്ല. എന്തെങ്കിലും താപസനു കൊടുക്കണം. ഇ
ങ്ങിനെ ഭാര്യപറയുമ്പോൾ താപസൻ പറഞ്ഞു. ഹേ ഭക്ത
ശ്രേഷ്ഠ! ഞാൻ വെയിലത്തിരിക്കുമ്പോൾ നീ ഭാര്യയെ നോ
ക്കിക്കൊണ്ടുനില്ക്കുന്നതെന്താണ്? എനിക്ക് ഇഷ്ടമായ സാധ
നം ഉണ്ടെങ്കിൽ തരിക. ഇല്ലെങ്കിൽ ഇല്ലെന്നു പറയുക.
ഞാൻ പോകട്ടെ. കഷ്ടം ദേവതകളുടെ സാഭാധ്വജത്തിനു
വിപ്ലവമുണ്ടാക്കിയ പാപം എനിക്കുസംഭവിച്ചു. സമയവും അ
തിക്രമിക്കുന്നു. കാൽസൂത്രികളെ വേറെ എങ്ങാനും പേരുകാരും.
കാലകോണത്തിൽ നിന്നെപ്പോലെയുള്ള ഭക്തന്മാരുണ്ട്. അ
വിടെ പോകാമെന്നുപറഞ്ഞു താപസൻ മറഞ്ഞുകളഞ്ഞു. ഭ
ക്തൻ പുറത്തുപോയി നോക്കിയപ്പോൾ താപസനെക്കൊണ്ടാ
തെ നിശ്ചേഷ്ടനായിനിന്നു. ആ താപസൻ മഹേശ്വരനാണെ
ന്നു നിശ്ചയിച്ചു. കാലകോണത്തേക്കുപോകുന്നു എന്നല്ലേ താ
പസൻ പറഞ്ഞത്? എന്നാൽ ഞാനും അവിടെക്കുതന്നെ
പോകാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു കാലകോണത്തിൽ പോയി മഹേ
ശ്വരസന്നിധിയിൽ ഏഴുദിവസം ഉപവസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.
മഹേശ്വരൻ സ്വപ്നത്തിൽ അവനോടുകൂടി. നീ എന്റെ
കല്പനപ്രകാരം ഇവിടെത്തന്നെ വസിക്കുക. എങ്ങിനെയെ
ങ്കിലും സമ്പാദിച്ചു ഭക്തന്മാരെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക. എ
ന്നുപറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഭക്തൻ ഏഴു
നീരം വീഥികളിലെല്ലാം ജീവനോപായത്തിന്ന് എന്തെങ്കി
ലും കിട്ടുമൊ എന്നു നടന്നുനോക്കി ഒന്നും കിട്ടിയില്ല. അന
ന്തരം വേശ്യാചീമിയിലേക്കുപോയി. ആ വീഥി ചുറ്റുകുളിക്കാ
രാൽ നിറഞ്ഞതാണ്. ആ സ്ഥലത്തുചെന്ന് അവൻ ചുറ്റു

കളിക്കാറെ ജയിച്ചു വളരെ ധനം സമ്പാദിച്ചു. അതെല്ലാം ശിവപ്രീതിക്കായി ശിവഭക്തന്മാർക്കുകൊടുത്തു. മഹാസ്ഥലമായ കാദുകോണത്തിൽ പണ്ടു വളരെ ചുതുകളിക്കാരുണ്ടായിരുന്നു. അവരെല്ലാം ഭക്തനാടു തോററ് അവരുടെ സ്വത്തുക്കളെല്ലാം അവന്നുകൊടുത്തു. ഭക്തനാവട്ടേ അന്നവസ്ത്രങ്ങളാൽ ശിവഭക്തന്മാരെ സന്തോഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു മൂവ്ഭക്തനെന്നു പ്രസിദ്ധനായിരുന്നു. അവസാനത്തിൽ മരിക്കയും ലഭിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
അവത്തിനാലാമദ്ധ്യായം.

—o—o—o—

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— പുണ്യങ്ങളായ ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കൈകയ്യെന്തെ ചെയ്യുന്നവരെ ധനങ്ങളാൽ രക്ഷിക്കുന്നവർക്കു മകുതിസംഭവിക്കുന്നു. ഇതിന്ന് ഒരു ഇതിഹാസത്തെ കേൾക്കുവിൻ. ശ്രീശങ്കരപുരമെന്ന പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ശിവസ്ഥലമുണ്ട്. ആ പുരം രാജവീഥികളാലും ഉദ്യാനങ്ങളാലും ശോഭിതമായും സമ്പത്തിന്ന് ഇരിപ്പിടമായും ഉള്ളതാണ്. ആ പുരത്തിൽ കുടിലത കേൾക്കുവർക്കു മാത്രമേ ഉള്ളൂ. കാരീന്ദ്രം കുചക്കുടുംകരം രാഗം ശ്രീജനങ്ങളുടെ അധരക്കുടുംകരം കാര്യം ശിവചന്ദ്രനത്തിങ്കലും മാത്രമേയുള്ളൂ. അവിടെ യാഗംചെയ്യുന്ന ബ്രാഹ്മണരുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ വളർന്നു തൂക്കങ്ങൾ ശ്രൗതകല്പത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തനിശ്ചയത്തെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവിടെ ഉമാദേവിയോടുകൂടെ വസിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ യാഗംകൊണ്ടു സന്തോഷിപ്പിച്ചു സോമയാജിയെന്ന പേർ ലഭിക്കുന്നു. ആ സ്ഥലത്തിൽ മാരനെന്ന പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം നിത്യവും അന്നവസ്ത്രാദികളാൽ ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിലുള്ള കിങ്കരന്മാരെ രക്ഷിച്ചുവന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശുഹൃത്തിന്റെ പുത്രൻ ശിവകിങ്കരന്മാർക്കി

ഏതെങ്കിലും ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ ചെറിയ കൈലാസപദ്യം പോലെ കൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. ദുരാചാരന്മാരാവട്ടേ സദാചാരന്മാരായട്ടേ ഒട്ടാ ആചാരമില്ലാത്തവരായട്ടേ ഭുജിക്കുകയോ കണ്ടാൽ മാത്രം ശിവനെപ്പോലെ പൂജിക്കും. ശ്രൗതകർമ്മങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നെങ്കിലും മാത്രം അനുഷ്ഠിക്കാത്തതില്ല, വേദശാസ്ത്രങ്ങളും പഠിക്കാത്തതില്ല, അതിന്റെ അർത്ഥങ്ങളേയും ആലോചിക്കാത്തതില്ല, എങ്കിലും സർവ്വമന്ത്രങ്ങളിലും വെച്ച് ഉത്തമമാണ് പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അതിനെ ജപിച്ചു, ശൈവന്മാരേയും പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ മാത്രം ഒരിക്കൽ ത്രാഗേശ്വരക്ഷേത്രത്തിൽ അർപ്പിക്കുന്നപോലെ. ഫാൽഗുനോത്സവത്തിൽ ത്രാഗേശ്വരന്റെ വൈഭവം കണ്ട് ഇനി കമലാലയത്തിൽ ഭാര്യയോടുകൂടി വസിക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. കമലാലയതീർത്ഥത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്തുകൊണ്ടും ത്രാഗേശ്വരദാരവിന്ദങ്ങളെ അർപ്പിച്ചുകൊണ്ടും സർവ്വശപ്തങ്ങളും നശിപ്പിച്ചു എന്നറിഞ്ഞു മാത്രം സർഗ്ഗത്തിലെ പ്രാപിച്ചു. സർവ്വബ്രഹ്മത്തിലേയും തൃപ്തിയും ഹൃദയത്തിൽ സദാ ത്രാഗേശ്വരനെത്തന്നെ ചിന്തിച്ചു വിഷ്ണുബ്രഹ്മാദികൾക്കു ദർശ്യമായ ശിവസായുജ്ജ്വലമായ മാത്രം സകലദേവന്മാർക്കായിട്ടു പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അമ്പത്താമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മഹാഭാഗന്മാരേ! മാത്രന്റെ ചരിത്രത്തെ കേട്ടില്ലേ? ആ സോമയാജിയുടെ യാഗത്തിൽ മഹേശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടുകൊണ്ടു മുനിമാർ ചോദിച്ചു— ഹെ കുംഭസംഭവ! ബ്രഹ്മാദിദേവന്മാർക്കും വേദങ്ങൾക്കും അഗോചരനായ മഹേശ്വരനെ ആ സോമയാജി എങ്ങനെയാണ് പ്രത്യക്ഷമാക്കിയത്? ആ ചരിത്രത്തെ വിശദീകരിച്ചു പറയുക. ഭവാൻ സർവ്വജ്ഞനാണല്ലോ. ഭവാന്റെ

വാഗമുതധാരയാൽ ഞങ്ങളുടെ സന്താപം നശിക്കട്ടെ. ഇങ്ങിനെ മുനികളുടെ ചോദ്യത്തേക്കേട്ട് അഗസ്ത്യൻ മഹേശ്വരസ്തരണത്താൽ രോമാഞ്ചിതശരീരനായിട്ടു പാവാനുടങ്ങി. ത്രാഗേശ്വരസന്നിധിയിൽതന്നെ വസിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചു മാർൻ ഭാർയ്യയോടു വ്രതത്തെ ആചരിപ്പാൻ പറഞ്ഞു. എനിക്കു മഹേശ്വരനെ സ്തുതിക്കുകയാണ് വ്രതം. നിനക്കുള്ള വ്രതത്തെ പറയാം. ശിവഭക്തന്മാർ ആരെങ്കിലും ഗൃഹത്തിൽ വരുന്നവർക്കു ഭക്ഷണം കൊടുക്കുകയാണ്. ഇങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ച് എപ്പോഴും ത്രാഗേശ്വരസന്നിധിയിൽ വസിച്ചുകൊണ്ടു പഞ്ചാക്ഷരജപതല്പരനായിട്ടു സമയത്തെ കഴിച്ചു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ മാർൻ ഈ ദേഹത്തോടുകൂടിത്തന്നെ ത്രാഗേശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമായി കാണുന്നതെങ്ങിനെയാണ്? അതിനെന്താണുപായം. ഇങ്ങിനെ ചിന്താക്ഷലനായി ഭവിച്ചു. ഒരു ദിവസം മഹാൻമാരായ ജനങ്ങളുടെ സദസ്സിൽവെച്ചു സുന്ദരന്റെ ഭാർയ്യയായ വേശ്യയുടെ മഹത്തായ ഭാഗ്യത്തെ പ്രശംസിക്കുന്നതു കേട്ടു. സുഹൃത്തിന്റെ നിയോഗത്താൽ ദ്രൗത്യത്തിനായി മഹേശ്വരൻ അവളുടെ വീട്ടിൽ പോയില്ലെ? അവൾ ദാസിയാണെന്നു മറുത്തുവെക്കല്ലെ തോന്നുന്നതാ? സുകൃതം ചെയ്യുവൾ അവൾതന്നെ. ഇങ്ങിനെ മഹാൻമാർ പറയുന്നതുകേട്ടു മാർൻ അവളുടെ ദാസ്യമാണ് നല്ലതെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അന്നുമുതൽ ദിവസവും അവളേക്കണ്ടു പുഷ്പവും അക്ഷതവും കൊടുത്തു മടങ്ങിവരും. ഇങ്ങിനെ ഒരു സംവത്സരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആശീർവാദം ചെയ്യുന്ന മാർനോടു വേശ്യ ചോദിച്ചു. ഹെ ബ്രാഹ്മണ ശ്രേഷ്ഠ! ഭവാനു സോമയാജിശ്രേഷ്ഠനാണ്. ഞാനോ വേശ്യയാണെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്. ഭവാനു എനിക്കു ദിനന്തോരം അക്ഷതവും പുഷ്പവും തരുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രയോജനമെന്താണെന്നു പറയുന്നതുമില്ല. ഭവാനു ഭക്തന്മാരെക്കല്ലാം അന്നവസ്ത്രാദികൾ കൊടുക്കുന്നു എന്നു യൗസ്സം ധാരാളമുണ്ട്. പിന്നെ എന്നേക്കൊണ്ടെന്നു പ്രയോജനമാണ് വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളതാ? ശങ്കിക്കാതെ പറയുക. അതുകേട്ടു മാർൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മഹാഭാ

ഗേ! ദേയോടുകൂടി എന്റെ വൃത്താന്തത്തെ കേൾക്കുക. നിന്റെ വലുതായ ഭാഗ്യത്തെ കണ്ടിട്ടാണ് ഞാൻ ഒരു കാര്യത്തെ അർത്ഥിപ്പാനായി വന്നത്. നീ ഒരു വാക്കുമാത്രം ചിലവു ചെയ്യാൽ മതി. എനിക്കു വലിയ പുരുഷാത്മമായി, ആ കാര്യം നിന്റെ പ്രിയനായ സുന്ദരനോടു പറയുവാൻ ഒരുദിവസം സമയമുണ്ടാക്കിത്തരണം. ഇതു മാത്രം ചെയ്യാൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി. എന്നിൽ ദേവവത്ത് അതു ചെയ്യുതരണം. അതുകേട്ടു വേഗം അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞു. മാർൻ മഹേശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമായി കാണുമെന്നു സന്തോഷിച്ചുകൊണ്ടു ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി. വേഗം സുന്ദരനോടു വൃത്താന്തമല്ലാം പറഞ്ഞു. സുന്ദരൻ അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞ് ഒരുദിവസം മാർന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി. വൈശാഖമാസത്തിൽ യാഗം ചെയ്യുവാനായി യാഗശാലയുണ്ടാക്കുവാൻ ഉദ്യോഗിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാർൻ ഗൃഹത്തിൽ സുന്ദരൻ വന്നതു കണ്ട് അത്ഭുതം സന്തോഷിച്ചു. വേഗം സുന്ദരനെ ഇരുത്തി യുക്തമായ പൂജയെടുത്തു നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു ത്രാഗേശ്വര പ്രിയസഖിയായ സുന്ദരനോടു പറഞ്ഞു. ഓ ഓരോരോരോ! ഇപ്പോൾ ത്രാഗേശ്വരൻ എന്നിൽ പ്രസന്നനായി. യാഗം ചെയ്തു ഫലവും എനിക്കു സിദ്ധിച്ചു. ത്രാഗേശ്വരസ്വപ്നത്തായ ഭവാനു എന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നതിനാൽ സകല സൗഭാഗ്യവും എനിക്കു സിദ്ധിച്ചു. ത്രാഗേശ്വരന്റെ മഹാനുഭവമായ ഭവാനെ ഞാൻ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നു. ഭവാനു പാദാരവിന്ദങ്ങളെ കാണാൻ ഇടവന്നതിനാൽ എനിക്ക് ഇന്നു സുദിനമാണ്. ഭവൽകൃപയാൽ കടക്കാൻ പാടില്ലാത്ത സംസാരസമുദ്രത്തെ ഞാൻ കടന്നു. മഹാത്മാരുടെ ദർശനം ലഭിച്ചാൽ പിന്നെ മനുഷ്യർക്കു ദുഃഖമുണ്ടാകയില്ല. ഇങ്ങിനെ ഉപചാരവാക്കുകളെ പറയുന്ന മാർനോടു സുന്ദരൻ ചോദിച്ചു. ഭവാനു മഹാത്മാക്കളാൽ പൂജിക്കപ്പെട്ടവനാണ്. എങ്ങനാട് എന്താണ് പാവാനുള്ളത്? അതു പറയുക. അതുകേട്ടു മാർൻ സുന്ദരന്റെ പാദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ഓ

സ്വാമി! ത്യാഗേശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമായി ഏന്റെ ഗൃഹത്തിൽ
ഒന്നു കാണിച്ചുതരിക. ഭവാന്റെ സഖിയുടെ പാദങ്ങളെ സേ
വിച്ചു ഞാനും കൃതാർത്ഥനാവട്ടേ. സുന്ദരൻ അങ്ങിനെതന്നെ
യെന്നു പറഞ്ഞു ത്യാഗേശ്വരനോടു പറഞ്ഞു. ഹെ മഹേശ്വ
ര! സോമയാജിയായ മാരുന്റെ ഗൃഹത്തിൽ എനിക്കുവേണ്ടി ഭ
വാൻ ഒന്നു പോയാൽ ഏന്റെ ഭാര്യയായ വേശ്യ സന്തോഷി
പ്പോ. അങ്ങിനെ ചെയ്തു സഖ്യത്തെ രക്ഷിക്കുക. അതുകേട്ടു
ത്യാഗേശ്വരൻ സുന്ദരനോടു പറഞ്ഞു. നിന്റെ ഭാര്യയുടേയും നി
ന്റേയും സന്തോഷത്തിനായി ഞാനങ്ങിനെ ചെയ്യാം, എന്നാൽ
ഞാൻ എന്തു രൂപമായിട്ടെങ്കിലും പോകാം. മാരുൻ എന്ന അ
റിഞ്ഞു പൂജിച്ചാൽ മാത്രം ഞാൻ സായുജ്യം കൊടുക്കും. ഇങ്ങി
നെ മഹേശ്വരവാക്യം കേട്ടു സുന്ദരൻ പിന്നേയും മാരുന്റെ ഗൃ
ഹത്തിൽ പോയി മഹേശ്വരൻ നിശ്ചയമായും വരും. എന്തു
രൂപമായിട്ടാണ് വരുന്നതെന്നറിവാൻ കഴിയില്ല. സാവധാന
മായിരുന്നെങ്കൊള്ളുക എന്നു പറഞ്ഞു വേശ്യാഗൃഹത്തിലേക്കു
പോയി അവളോടു വൃത്താന്തമെല്ലാം പറഞ്ഞു. അവൾ വള
രെ സന്തോഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം മാരുൻ വൈശാ
ഖമാസത്തിൽ പൌഷ്ണമാസിയിൽ അവതരസ്സാനാ ചെയ്യുവാ
ൻ തക്കവണ്ണം സോമരസസൗരഭ്യത്തെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു മഹേ
ശ്വരനെ കാണുവാനുള്ള ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി ചെയ്യുന്ന യാഗ
ത്തിൽ ഏകാദശിദിവസം ഉമാദേവിയോടും ഗണങ്ങളോടുംകൂ
ടെ മഹേശ്വരൻ യാഗശാലയെ പ്രവേശിച്ചു. ആ മാരുന്റെ
യാഗം വിധിജ്ഞന്മാരായ ബ്രാഹ്മണർ ആരംഭിച്ചു. സോമയാ
ഗത്തിന്നു വേണ്ടുന്ന ധർമ്മങ്ങളെല്ലാം വിധിപ്രകാരം ചെയ്തു. ഋ
തപിക്കുകൾ കല്ലിനാൽ സോമലതയെ ചതച്ചു കലശത്തിൽ പി
ഴിഞ്ഞ് അതാതു ദേവന്മാർക്കു പലാശപത്രങ്ങളിൽ നിറച്ചുവെച്ചു.
സാമഗന്മാർ പവമാനസാമത്താൽ സൂതിച്ചു, ബ്രഹ്മാവിനെ വ
ലത്തുഭാഗത്തിരുത്തി, ലക്ഷണയുക്തമായ യാഗപത്രവിഹന യുപ
ത്തിൽ കെട്ടി വലയുള്ള സ്ഥലത്തു കീറി വലയെടുത്ത് അഗ്നി
യിൽ വാട്ടി മന്ത്രജപത്താൽ ശുദ്ധമായ നെയ്യിൽ മുക്കി സപണ്ണ

ശകലത്തോടുകൂടി സ്രവത്തിൽ എടുത്തു. അപ്പോൾ മാരുൻ മഹേശ്വരനെ സ്മരിച്ചു. അനന്തരം സമ്യക്ശപരനായും സമ്യക്സ്വപരനായുമിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരൻ അംബികയോടുകൂടെ ചണ്ഡാലരൂപത്തെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷനായി. ചന്ത പശുക്കളായി കഴുത്തിലെടുത്തുകൊണ്ടും ചുകന്ന നേത്രങ്ങളോടുകൂടിയും ശിരസ്സിനെ വിറപ്പിച്ചുകൊണ്ടും മദ്യമദത്താൽ ആടിക്കൊണ്ടു നടന്നുകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണർ എന്ന കണ്ടാൽ നാലു ദിക്കിലേക്കും കാടട്ടേ. ഇവർ എങ്ങിനെയാണ് ആട്ടിനെക്കൊന്നു യാഗംചെയ്യുന്നത്? മാംസം ഭക്ഷിക്കുന്നവർക്കു മദ്യവും ഇരിക്കട്ടേ. മാതാഗേ! വേഗം വാ ഈ ബ്രാഹ്മണർക്കു മദ്യം കൊടുക്കുക. മാംസരസത്തെ നിറച്ചു കുടിക്കുന്നവർക്കു വേഗം തരിക. എന്നു പറഞ്ഞു പതുക്കെപ്പതുക്കെ നടക്കുന്ന മത്തഗജഗമനനായും മദത്താൽ ചഞ്ചലാക്ഷിയായും യൌവനത്താൽ ശോഭിതനായും ജഗജ്ജനനിയായും ഇരിക്കുന്ന മാതാഗകന്യകയെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു മദ്യകുടിക്കുന്ന തലയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടും തിരിഞ്ഞുനോക്കിക്കൊണ്ടും ഉന്നതസ്തനമുദരങ്ങളാൽ പൊട്ടിപ്പോകുന്ന മദ്ധ്യപ്രദേശത്തോടുകൂടിയവളായും കുടിലങ്ങളായ ചുണ്ണിക്കുത്തങ്ങളാൽ മാർജ്ജിതപ്പെട്ട ഒരു കാതോടുകൂടിയവളായിരിക്കുന്ന ഭാഗ്യയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു രണ്ടു കുട്ടികളേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ഭാഗ്യാസഹിതനായ മാരുൻ എവിടെയെന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു കരഞ്ഞ ഇരുമ്പിന്നു തുല്യനായ ചണ്ഡാലൻ യാഗശാലയുടെ അടുത്തെത്തി. അതുകണ്ടു ബ്രാഹ്മണർ എടാ! നീ ദൂരെ പോ എന്നു പറഞ്ഞു ചെറിയ കല്ലുകളെയെടുത്തു തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടു ആ ചണ്ഡാലനെ മഹേശ്വരനാണെന്നറിഞ്ഞില്ല. ദ്രവ്യം, ദേശം, കാലം, അഗ്നി, യാഗം, ഭക്ഷിണ, കർമ്മങ്ങളുടെ ഫലം ഇതെല്ലാം ഏതൊരു ശിവമയമായി പായപ്പെടുന്നുവോ ആ ശിവനെ അവർ അറിഞ്ഞില്ല. ചിലർ ചണ്ഡാലൻ തൊടുമെന്നു ശങ്കിച്ചു യാഗം ചെയ്യുന്നതല്ലെന്നു വിട്ട് കാടിക്കളഞ്ഞു. ചിലർ കുളിപ്പാൻ പോയി. ചിലർ ചണ്ഡാലനെ കണ്ടതിന്നു പ്രായശ്ചിത്തത്തിനായി സൂര്യനെ നോക്കി. ചിലർ കാടിറപ്പാ

ജ്ഞാത. മദ്യമോന്യനായ ഇവനെ രാജാവ് ഇപ്പോൾത്തന്നെ
 തുലത്തിലോറണം എന്ന ചിലർ പറഞ്ഞു. ഈ ച
 ണ്ഡാലൻ യാഗശാലയെ ദുഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു. മാർ! വേഗം ഇ
 തിന്നു പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യുക. എന്നു ചിലർ ദൂരനിന്നു പാ
 ഞ്ഞു. ഇങ്ങിനെ ഓരോ കടുവാക്കൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മ
 ണരെല്ലാവരും ജാതികൊണ്ടുള്ള അന്ധതയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കു
 മ്പോൾ മാർന്നു ബ്രഹ്മാദികൾക്കുകൂടി ദുഷ്ടമായ പദത്തെ കൊ
 ടുപ്പാനായി മഹേശ്വരൻ ദേവിയോടുകൂടി യാഗശാലയിലേക്കു ക
 ടന്നു. വേദവാക്കുകൾക്കുഗാഢരനായും ആദ്യപുരുഷനായും ക
 റത്ത ചണ്ഡാലവേഷത്താൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടവനായും ഭാഷാപുരുഷനാ
 രോടുകൂടിയവനായും മാർന്നു അനുഗ്രഹിപ്പാനായി യാഗശാല
 യിലേക്കു പോകുന്നവനായിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ മാളികയു
 ടെ മുകളിൽ ഇരിക്കുന്ന സുന്ദരൻ ഭാഷയ്ക്കു കാണിച്ചുകൊടുത്തു.
 സോമയാജിയായ മാർന്നു സുന്ദരൻ പറഞ്ഞതിനെ ഓർത്തു ഭാഷ
 യോടുകൂടി ആ ചണ്ഡാലനെ മഹേശ്വരനാണെന്നറിഞ്ഞു. ബ്ര
 ഹ്മവാദികളായ ബ്രാഹ്മണരെല്ലാം ഓടിപ്പോയപ്പോൾ മാർന്നു അ
 ഗ്നികളോടുകൂടെ മഹേശ്വരനെ എതിരേറ്റു. അച്ഛപാത്രങ്ങളെ
 ളയെടുത്തുകൊണ്ടു ഭാഷയും പിന്നാലെ നടന്നു. ആ മാർന്നു
 ഹെ ദേവ! പ്രസീദ എന്നു പറഞ്ഞു നമസ്കരിച്ചു. അച്ഛപാത്ര
 ങ്ങളാൽ പൂജിക്കുകയും ചെയ്തു. മാർന്നു തന്റെ ദാസ്യത്തെ സ
 ഫലമാക്കുവാനായി മഹേശ്വരന്റെ കഴുത്തിലുള്ള ചത്ത പശു
 കളിയെ തന്റെ കഴുത്തിലെടുത്തുവെച്ചു. ഭാഗ്യവതിയായ മാർ
 പാതിയും മാതംഗിയുടെ ശിരസ്സിലെടുത്തു മദ്യകുടഞ്ഞയെടുത്തു
 തന്റെ ശിരസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ടുനിന്നു. അനന്തരം മാർന്നു
 ഹെ വിശ്വപ്രഭുവി! ജനനമരണക്ഷേമനാശന! എന്നു പറഞ്ഞ്
 ആഹവനീയാഗിയുടെ സമീപത്തിൽ ആസനത്തിലിരുത്തി. അ
 തുകണ്ടു ദൂര നില്ക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണർ മാർന്നു ചണ്ഡാലന്റെ
 സ്നേഹിതനായതുകൊണ്ടു യാഗം ചെയ്യുവാൻ യോഗ്യനല്ലെന്നു
 വിചാരിച്ചു. മാർന്നു നേത്രങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞ ആനന്ദബാഷ്പത്തെ
 തുടച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ചത്തപശുക്കളിയെ കൈലാസതുല്യമാ

യുദ്ധമുക്കായിട്ടുണ്ടെന്നതായും കൊമ്പുകളോടുകൂടിയതായും മണികൂടം മഞ്ജിരങ്ങൾ, രത്നാഭരണങ്ങൾ ഇവകളാൽ അലാകൃതമായുമിരിക്കുന്ന വൃഷഭമായും മാതാഗിയിയെ മരതകവണ്ണയായ ഉമാദേവിയായും ആ കുട്ടികൾ ഗജാനനഷഡാനനന്മാരായിട്ടും ചണ്ഡാലനെ മായാമയനായ മഹേശ്വരനായിട്ടും കണ്ടു. ദേവകൾ പുഷ്പവൃഷ്ടിചെയ്തു. വേദങ്ങൾ സ്തുതിച്ചു. ഗന്ധർവ്വന്മാർ പാടി. അപ്സരസ്സുകൾ നൃത്തംചെയ്തു. ബ്രഹ്മാവും വിഷ്ണുവും ജയ ജയ എന്നുപാഞ്ഞു. രണ്ടുഭാഗത്തും സേവിച്ചുനിന്നു. അരുപത്തൊട്ടുകോടി ഗണങ്ങളും മഹേശ്വരന്റെ നാലുഭാഗത്തും നിന്നു. ഓടിപ്പോയ ബ്രാഹ്മണരെല്ലാവരും വളരെ ഭയപ്പെട്ടു. ദേവന്മാരും സനകാദി ഭൂതികളും മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽ നിന്നു സ്തുതിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ചരാചരാത്മകമായ ജഗത്തെല്ലാം മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽ കണ്ടു. മാതൻ സർവ്വസാക്ഷിയായും ജ്യോതിസ്വരൂപനായും ഇരിക്കുന്ന ദേവനെ നമസ്കരിച്ചു ഹവിസ്സിനെ പ്രത്യക്ഷമായി കൊടുത്തു. ശേഷമുള്ള ഹവിസ്സു മറ്റുള്ള ദേവന്മാർക്കും കൊടുത്തു. യാഗത്തെ സമർപ്പിച്ച് അവതേസ്സാനാ ചെയ്യുമാരന്നു ഭായ്യയോടുകൂടെ കൈവലുനാഥനായ മഹേശ്വരൻ കൈവലുത്തെ കൊടുത്തു മായുകയും ചെയ്തു. — ഈ അദ്ധ്യായത്തെ പഠിക്കുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യർക്കു മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ കൈലാസപദം ലഭിക്കും.

എന്നു സ്തോത്രോപചാരണത്തിൽ

അമ്പത്താറാമദ്ധ്യായം

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു. — ഹെ മനികളേ! നിത്യവും ഭക്ഷണത്തിന്നു മുമ്പായി എന്തെങ്കിലും മൊരുനിയമത്താൽ മഹേശ്വരനെ സേവിക്കുന്നവർക്കു കർമ്മബന്ധം നശിക്കും. സത്യംതന്നെ. ഇതിന്നു പണ്ടുള്ളവർ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പറയുന്നു. അതിൽ ശ്രീമാനായ ശാക്യനാഥന്റെ ചരിത്രത്തെയാണ് പറയുന്നത്. മഹേശ്വരൻ അതിപ്രിയമായിരിക്കുന്ന ശം

ചെല്ലവെന്നൊരു നഗരമുണ്ട്. അതു നാലു ജാതികൾ നിറഞ്ഞതും രാജവീഥികളാലും ഉദ്യാനങ്ങളാലും ശോഭിതവുമാണ്. അവിടെ ശൈവവംശത്തിൽ ജനിച്ചവനായി വിചാരഭക്ഷണനു പേരായി കൊള്ളേണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ബ്രാഹ്മണമുഖത്തിൽ നിന്നു പതിനെട്ടുപുരാണങ്ങളേയും കേട്ടു. അതിനാൽ അവനു മഹേശ്വരൻ ദ്രവ്യഭക്തിയുണ്ടായി. പാഷണ്ഡന്മാർ വളരെ വഞ്ചിച്ചുനോക്കിപ്പോൾ അവൻ ഇളകിയില്ല. ശിവൻതന്നെയാണ് ശ്രേഷ്ഠമായ ദൈവം. അതിനേക്കാൾ വലുതായ ദൈവം ഇല്ല. കർമ്മത്തെ ചെയ്യുന്നവനു കർമ്മഫലത്തെ കൊടുക്കുവാൻ കൊൾ ഉണ്ട്. സംശയമില്ല. സ്വർഗ്ഗാദിഫലങ്ങളെ ആഗ്രഹിക്കുവാൻ യാഗാദികർമ്മങ്ങളെ ചെയ്യുന്നു. പരമാത്മാവായ മഹേശ്വരൻ അതിന്ന് അനുരൂപമായ ഫലത്തേയും കൊടുക്കുന്നു. ആ മഹേശ്വരനെത്തന്നെ ആരാധിച്ചു ദുസ്സരമായ ദുഃഖസമുദ്രത്തെ കടക്കാമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അവൻ ആഹാരമതത്തെ നിഷേധിച്ചു. അവരുടെ ശാസ്ത്രരഹസ്യങ്ങളെ അറിഞ്ഞതിനാൽ അവനെ ശാക്തന്മാരെന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി. അവൻ എങ്ങിനെയാണ് മഹേശ്വരനെ പൂജിക്കേണ്ടതെന്ന് ആലോചിച്ചു. മഹേശ്വരന്റെ സാഗപൂജ ചെയ്യുവാൻ ഞാൻ ശക്തനല്ല. ദ്രവ്യഭക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ എന്തെങ്കിലുമൊരു നിയമംകൊണ്ടു മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കും എന്നു നിശ്ചയിച്ച് അവൻ മനസ്സു കൊണ്ട് ഒരു നിയമത്തെ നിശ്ചയിച്ചു. മഹേശ്വരനെ സേവിക്കാതെ ഭക്ഷണം കഴിക്കില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. എന്തെങ്കിലും ഒരു ഉപഹാരവും ചെയ്യാമെന്നു സങ്കല്പിച്ച സ്നാനം ചെയ്തു തുടങ്ങി. ഭക്ഷണം ഭജിച്ചു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തേയും ജപിച്ചു മഹേശ്വരനിൽ അഭിഭക്തിയോടെ ശംഖപുരിനാഥന്റെ മുമ്പിൽ ദൂരനിന്നു നമസ്കരിച്ച് അവിടെക്കിടക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ കല്ലടുത്തു പ്രയാസമില്ലാത്ത നിയമം ഇതാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ശിവായനമേ എന്നു പറഞ്ഞു ശിവലിംഗത്തിലേക്കിട്ടു. ഇങ്ങിനെ ദിനന്തോരം ചെയ്തുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചു. ശിവലിംഗത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽ കല്ലുകൾ തട്ടി അനേകം അടയാ

ഉണ്ടുണ്ടായി. ആ അടയാളങ്ങളെ മഹേശ്വരൻ ചന്ദ്രക്കല പോലെ ധരിച്ചു. ഇങ്ങിനെ ദിനന്തോരം ശാക്രന്ദാമൻ കല്പകൾ കൊണ്ടുണ്ടാകാണ്ടു വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞു. അവന്റെ ദൃഢഭക്തിയാൽ മഹേശ്വരൻ പ്രസന്നനായി. അവന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിപ്പാൻ മനസ്സിൽ കൊതുക്കുണ്ടായി. പിറോദിവസം രാവിലെ മുതൽക്കു കൊടുങ്കാറ്റോടുകൂടിയും ഇടിമിന്നലുകളോടുകൂടിയും അതികഠിനമായ വർഷമുണ്ടായി. അന്നു മഴക്കാണ്ടു പുത്തിറങ്ങുവാൻ പാടില്ലാത്ത ശാക്രന്ദാമൻ ഭക്ഷണത്തിന്നിരുന്നു. പരിവേഷിതമായ അന്നത്തെ തൃജിച്ചുവേഗം എഴുന്നീറ്റു. ഹീ കഷ്ടം! എന്റെ വ്രതഭംഗം വന്നു വെല്ലാ. മഹേശ്വരന്റെ ചെയ്യാത്ത ഭക്ഷിപ്പാൻ തുടങ്ങിയില്ലെ? എന്നു വിചാരിച്ചു അപ്പോൾ തന്നെപ്പോയി മഹേശ്വരലിംഗത്തെ നമസ്കരിച്ചു പതിവുപോലെ ഒരു കല്ലെടുത്തറിഞ്ഞ് ഇങ്ങിനെ വിചാരിച്ചു. മഹേശ്വരനെ സേവിക്കാതെ ഭക്ഷിപ്പാൻ തുടങ്ങിയ പാപത്തിന് എന്റെ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്നതല്ലാത്ത വേറെ ഒരു പ്രായശ്ചിത്തവുമില്ല. എന്നു നിശ്ചയിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിലുള്ള തൂണിന്മേൽ തന്റെ ശിരസ്സിനെ അടിപ്പാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ഓടി വന്ന് അവനെ വിരോധിച്ചു അവന്റെ ഭക്തിയെ ലാളിച്ചുകൊണ്ടു സായുജ്യവും കൊടുത്ത് അവനോടുകൂടെ മാന്യകയ്യം ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അമ്പലമുക്ക്

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു.— ഹെ മനികളെ! മഹേശ്വരനെ മനസ്സുകൊണ്ടു പൂജിച്ചും ശിവഭക്തന്മാരെ പുറത്ത് അന്നമുതലായതിനാൽ പൂജിച്ചുകൊണ്ടും ദൃഢഭക്തിയായിരിക്കുന്നവൻ ദുസ്സരമായിരിക്കുന്ന ദുഃഖസാഗരത്തെ കടക്കുന്നു. ഇതിന്നു മഹാത്മാവായിരിക്കുന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ കഥയെ പറയാം.

ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ വൈരാഗ്യനിഷ്ഠാകാണ്ടു മഹേശ്വരൻ പ്രസന്നനായി ഭവിച്ചു. ചോളരാജ്യത്തിന്നു ഭൂഷണമായി വലുതാകുന്ന പരമേശ്വരനായ ഒരു വലിയ നഗരമുണ്ടു്. അവിടെ ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. ആ ബ്രാഹ്മണനു വേദശാസ്ത്രാദികളിൽ അറിയാത്തതൊന്നുമില്ല. അദ്ദേഹം സകല ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളേയും ആലോചിച്ചു കർത്തവ്യം ഇന്നതാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. സർവ്വവിഷയങ്ങളിലും ആഗ്രഹംവിട്ടു വൈരാഗ്യത്തോടു കൂടിയ മനസ്സിനെ മഹേശ്വരങ്കൽ വെക്കുന്നതു തന്നെയാണു്. മുഖ്യമായ ശിവപൂജ. മാതൃജ്ഞാതല്ലാം നാട്ടുമാണു്. ദ്രവ്യങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ ബുദ്ധിമാനായവൻ ചെയ്യേണ്ടതു ശിവഭക്തപൂജയാണു്. ബിംബത്തെ കഴുകിയതുകൊണ്ടു മാത്രം ദേവൻ പ്രസാദിക്കുകയില്ല. ബുദ്ധിമാനായ ബ്രാഹ്മണൻ ഇങ്ങിനെ നിശ്ചയിച്ചു മനസ്സുകൊണ്ടു ശിവപൂജയചെയ്തു. ദിവസവും ശ്രീരത്നമത്രാജപിച്ചുകൊണ്ടു യാചകന്മാർക്കു പ്രിയനായ ബ്രാഹ്മണൻ ഗൃഹത്തിൽ വരുന്ന അതിഥികളിൽ ആതിഥ്യത്താൽ മഹേശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമായി പൂജിച്ചു. അതിഥികളെ ധാരാളം നെയ്തോടുകൂടിയ അന്നങ്ങളാലും ഷഡ്ഭുജങ്ങളായ ഉപഭോഗങ്ങളാലും ഭക്ഷണം ചെയ്യിച്ചു പുഷ്പം, ചന്ദനം, പുതിയവസ്ത്രം ഇതുകളാലും പൂജിച്ചു. ആ ഭാഗ്യവാനായ ബ്രാഹ്മണൻ ശിവഭക്തന്മാരെ അച്ഛനെയോപ്പാലെ രക്ഷിച്ചു. അന്നദാനത്താൽ ഭക്തന്മാരെ ഏല്പാഴ്ച രക്ഷിക്കുന്ന ആ ബ്രാഹ്മണനിൽ മഹേശ്വരൻ ഏറ്റവും സന്തോഷിച്ചു. ബ്രഹ്മാദിവേദന്മാരുടെ യോഗങ്ങളിൽകൂടി മഹേശ്വരനു് അത്ര സന്തോഷമുണ്ടായിട്ടില്ല. ആ ബ്രാഹ്മണൻ മനോമയമായ ശിവലിംഗത്തിൽ അർച്ചിക്കുന്ന അനവധിപുഷ്പങ്ങളെ ശിവഗണങ്ങൾ ഏടുത്തുകളഞ്ഞു വെടിപ്പാക്കുവാൻ അശക്തന്മാരായിത്തീർന്നു. കൈലാസശിഖരത്തിൽ ഉമാദേവിയോടുകൂടി വസിക്കുന്ന മഹേശ്വരനോടു ഗണാധിപന്മാർ പറഞ്ഞു. ഹെ സപാമിൻ! വലുതാകുന്ന പരമേശ്വരനായ ബ്രാഹ്മണനാൽ ഭവൽപാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ അർച്ചിക്ക

പ്പെടുന്ന പുഷ്പഭാരങ്ങളെ എടുത്തുകളയുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ശക്തിയില്ലാതായി. അവന്റെ അഭീഷ്ടത്തെ കൊടുക്കുക. അതുകേട്ടു മഹേശ്വരൻ ചിരിച്ചു. ഉത്തരാ പായാതെ ചിരിക്കുവാനുള്ള കാരണമെന്താണെന്ന് ഉമാദേവിചോദിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ഉമാദേവിയോടു ബ്രാഹ്മണന്റെ ഭക്തിയെ ലാളിച്ചു കൊണ്ടു പാഞ്ഞു. അവൻ എന്നെ മനസ്സിൽ പൂജിക്കുന്നതിന്നു ഫലത്തെ കൊടുപ്പാനായി ഞാൻ സമർത്ഥനല്ല. അവനാവട്ടേ ഒന്നു വാഞ്ചരിക്കുന്നതുമില്ല. എന്നുപാഞ്ഞു ആ ബ്രാഹ്മണനെ കാണുവാനുള്ള സന്തോഷത്താൽ ദേവിയോടുകൂടി വൃഷഭാത്രയനായിട്ട് ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ സമീപത്തേക്കുപോയി. ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ മനസ്സിനെ പരീക്ഷിക്കുവാനായി അവനധിദിവ്യരത്നങ്ങളെ ആ ബ്രാഹ്മണഗൃഹത്തിലെല്ലാം വിതറി. തിലോത്തമമുതലായ അസ്സരസ്രീകളെ ബ്രാഹ്മണന്റെ നാലു ഭാഗത്തു കാണിച്ചു. ആ ബ്രാഹ്മണനാവട്ടേ അസ്സരസ്രീകളെ പ്രേതങ്ങളാണെന്നു രത്നങ്ങളെ തൊടുവാൻ പാടില്ലാത്ത കല്ലുകളാണെന്നു വിചാരിച്ച് അവകളെ ചാടിക്കടന്നു ഓരപോക്കുളഞ്ഞു. ഗർഭിച്ചശാർദ്ദൂലത്തെപ്പോലെയിരിക്കുന്ന കാമത്തെ നിരോധിച്ചതുകൊണ്ട് ആ ബ്രാഹ്മണനു മഹേശ്വരൻ നിരുദ്ധശാർദ്ദൂലനെന്നുപേർകൊടുത്തു. പിന്നെ ആ ബ്രാഹ്മണൻ അന്യന്മാർക്കു ദുഷ്ടമായ ദർശനത്തെ കൊടുത്തു മഹേശ്വരൻ സായുജ്യപദത്തിന്നു യോഗ്യനായ ബ്രാഹ്മണനോടും ദേവിയോടുംകൂടി മറയുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രോപപുരാണത്തിൽ

അവതാരമധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു.— ഓഹ മുനികളേ! ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കുവിൻ. ലോകത്തിൽ ശിവഭക്തി ദുഷ്ടമാണ്. ശിവഭക്തന്മാരും ദുഷ്ടമാണ്. ശിവഭക്തന്മാരുടെ അഭീഷ്ടപൂരണം വള

റെ പ്രയാസമുള്ളതാണ്. ശിവഭക്തന്മാരുടെ മനോരഥപൂരണം ചെയ്യാൻ കഴിയാത്ത മനുഷ്യന്റെ ജന്മംകൊണ്ട് എന്തു പ്രയാജനമാണ്. ദേഹത്തേയും അത്മത്തേയും പുത്രനേയും ഭാര്യയേയും സകലത്തേയും സമർപ്പിച്ചാ ശിവഭക്തന്മാരെ പൂജിക്കേണ്ടതാണ്. ശിവഭക്തൻ ഗ്രാമത്തിൽ വരുമ്പോൾ കുടുംബികൾക്ക് എന്തു ചെയ്യാനാണ് സാധിക്കാത്തത്. അനുകൂലമായ ഭാര്യയുണ്ടെങ്കിൽ എന്തു ചെയ്യും ശിവഭക്തന്മാരെ പൂജിപ്പാൻ കഴിയും. ലോകത്തിൽ ശിവഭക്തപൂജ ഒന്നിനെ ഒഴിച്ചു ജീവിക്കുകക്കു ദുഃഖശമനത്തിന്നു വേറെ ഒരുപായവുമില്ല. ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്ത കാര്യമാവട്ടേ സാഹസകൃത്യമാവട്ടേ ചെയ്യിട്ടും ഭക്തന്മാരുടെ ഇഷ്ടത്തെ കൊടുക്കുന്നവക്ക് ആധികളാവട്ടേ വ്യാധികളാവട്ടേ ജനനമരണങ്ങളാവട്ടേ സംഭവിക്കയില്ല. നിസ്സാരമായ സംസാരത്തിൽ ശിവഭക്തന്മാർക്ക് അഭീഷ്ടാനം ചെയ്യുവെങ്കിൽ അതുതന്നെയാണ് സുരഭ്യമായ കൃത്യം. ഒരു മനുഷ്യൻ വാക്കുകൊണ്ടു ഭേദിയെന്നു യാചിച്ചിട്ടും നാസ്തിയെന്നു പറയുന്ന മനുഷ്യനെ ധരിപ്പാൻ ശക്തയല്ലാതെ ഭൂമി ഭാരവതിയായി ഭവിക്കുന്നു. വൃക്കങ്ങൾക്കു ഫലങ്ങൾകൊണ്ടും പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടും മാറുള്ളവക്ക് ഉപകരിക്കുന്നു. നാസ്തിയെന്നു പറയുന്നവനെക്കൊണ്ട് ആർക്കും ഉപകാരമില്ല. അവൻ വെറുതെ ജനിച്ചുവെന്നു മാത്രമേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് എന്തുപ്രയത്നം ചെയ്തിട്ടും ശിവഭക്തന്മാരുടെ ഇഷ്ടത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നവരുടെ ജന്മം ഉത്തമജന്മമാണെന്നറിയുവിൻ. ശിവഭക്തന്മാരെ എപ്പോഴും ഇഷ്ടാനുസൃതമാക്കി പൂജിക്കേണ്ടതാണ്. തന്റെ ജന്മം സഫലമാവേണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ മഹേശ്വരനെപ്പോലെ മഹേശ്വരപ്രിയന്മാരായ ഭക്തന്മാരെ പൂജിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രദോഷം, സോമവാരം, തിരുവാതിര, കരൂണാഷ്ടമി, അയനകാലം, ചിത്രാപൗർണ്ണമി, ശിവരാത്രി ഈ ദിവസങ്ങളെല്ലാം മഹേശ്വരന് ഏറ്റവും പ്രിയകരങ്ങളാണെന്നു മഹാത്മാർ പറയുന്നു. മേൽപറഞ്ഞ ദിവസങ്ങളിൽ ഒരു ശിവ

ഭക്തനെന്നകിലും ഭക്ഷണംകൊടുത്താൽ മൂന്നുലോകത്തിലുള്ള സകലജനങ്ങൾക്കും അന്നദാനാചെയ്യുവലത്തെ ലഭിക്കും. വളരെ പാഞ്ഞിട്ടു ഫലമന്താണ്. വിശ്വാദരനായ ശിവൻതന്നെ പ്രസാദിക്കുന്നു. മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിച്ചാൽ ജീവികൾക്കു ലഭിക്കാത്തതെന്താണ്? കഠിനമായ ആപത്തിൽ പെട്ടവരുംകൂടി ശിവഭക്തപൂജയാൽ സാസാരസമുദ്രത്തെ കടന്നവർ ലോകത്തിൽ വളരെഇല്ലെ? ഇതിന്നു പണ്ടാത്ത ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ട്. പരാജ്യോതിയുടെ ചരിത്രം ത്രൈലോക്യവിശ്രുതമാണ്. അരുണാരണ്യമെന്നുപരായി ഒരു ശിവസ്ഥലമുണ്ട്. ആ സ്ഥലം ശിവഭക്തന്മാരുടേയും വേദാഗമജ്ഞന്മാരുടേയും വാസസ്ഥലമാണ്. അവിടെ ബാലന്മാരും ബാലികന്മാരും ശുഭകൃത്യങ്ങൾക്കും ശാരികകളും സർവ്വകാലങ്ങളിലും നമസ്കരിച്ചുവന്നു എന്നുപറയുന്നു. ജനങ്ങൾ തമ്മിൽ സാസാരിക്കുമ്പോഴും നമസ്കരിച്ചുവന്നു എന്നുപറയുന്നു. ആസ്ഥലത്തു ഭസ്മകുറ്റങ്ങളുള്ള ധർമ്മാർത്ഥങ്ങൾ ആരുമില്ല. പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിക്കാത്തവരുമില്ല. ശിവകഥകളെ കേൾക്കാത്തവരുമില്ല. ശങ്കരഭക്തന്മാരല്ലാത്തവരുമില്ല. ബാലന്മാർക്കു ക്രീഡിക്കുമ്പോൾ ജടാധരന്മാരും ഭസ്മലപിതന്മാരും വ്യാഘ്രചർമ്മധരന്മാരും ഭവിച്ചു ഞാൻ ശിവനാണെന്നു തമ്മിൽപറയുന്നു. അവിടെ വസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ കർമ്മശരണിയായ ചിത്തവൃത്തി പതിവുതയായ സ്ത്രീ ഭർത്താവിനെയെന്നപോലെ മഹേശ്വരനെത്തന്നെ ആശ്രയിച്ചുകാണിരിക്കുന്നു. അവിടെ ചോളരാജാവിന്റെ മന്ത്രിയുടെ വാശജനായി പരാജ്യോതിയെന്നപേരായി ഒരു മഹാത്മാവുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വേദസമുദ്രത്തിന്റെ മുകൾക്കരകളെയാണ്. അദ്ദേഹം ചോളരാജാവിന്റെ ജയിപ്പാൻ കഴിയാത്ത ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു ശൂന്യങ്ങളായിക്കിടക്കുന്ന മിപ്പത്തിരണ്ടു ഭണ്ഡാരങ്ങളെ ധനങ്ങളാൽനിറച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്നു ജഗൽപ്രസിദ്ധമായ ഒരു വ്രതമുണ്ട്. ശിവഭക്തന്മാർക്കും ഭക്ഷണം കൊടുത്തല്ലാതെ താൻ ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയില്ല. ഭക്തസദാനാമനായ മഹേശ്വരന്റെ നാമസ്മരണത്തിൽ ആസക്ത

നായതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിനെ ഭദ്രഭക്തനെന്നു് എല്ലാവരും വിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ചോളരാജാവു ഭദ്രഭക്തനോടു് ഇവിടെ വളരെ ഐശ്വര്യം വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നതു ശിവപ്രസാദത്താലാണു്. ആ ശിവപ്രസാദത്തിന്നു കാരണം ഭവാനാണു്. അതുകൊണ്ടു വളരെ ദ്രവ്യങ്ങൾ കൊണ്ടുപോയി ഇഷ്ടാപോലെ ഇരിക്കുക. എന്നുപാഞ്ഞു് വളരെ ദ്രവ്യവും കൊടുത്തു ഗൃഹത്തിലേക്കയച്ചു. ഭദ്രഭക്തൻ ആ ധനമല്ലാകൊണ്ടു ഗൃഹത്തിൽപോയി ഭാര്യയോടു കൂടെ അനേകം ശിവഭക്തന്മാർക്കു് ഇഷ്ടാപോലെ ഭക്ഷണം കൊടുത്തു ജനസാഹചര്യത്തെ സമ്പാദിച്ചുകൊണ്ടു സമയം കഴിച്ചു. ഭദ്രഭക്തന്നു ശേപതവനനായികയായ ഭാര്യയിൽ ഭൂമിയിൽ നിധിയുണ്ടാകുന്നതുപോലെ ഒരു പുത്രനുണ്ടായി. ആ പുത്രൻ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ സകലജനങ്ങൾക്കും നേത്രാനന്ദകരനായി ഭവിച്ചു. ഭദ്രഭക്തൻ പൈതൃകമായ ഭൂമിയിൽനിന്നു മുക്തനായിട്ടു ബ്രാഹ്മണരെ അനവധി ധനങ്ങളാൽ സന്തോഷിപ്പിച്ചു ബന്ധുക്കളോടുകൂടി പുത്രന്നു ജാതകമുചെയ്തു തന്റെ സമ്പത്തുകൊണ്ടു് അനുരൂപാർത്ഥമായി ശ്രീപതിയെന്നു നാമവും വിളിച്ചു. പ്രിയപുത്രനു് ആരാമാസത്തിൽ അന്നപ്രാശനവും ചെയ്യിച്ചു. പകുതിമുളച്ചുവരുന്ന പല്ലുകളോടുകൂടിയ പുത്രമുഖത്തെക്കണ്ടു് ആ ദമ്പതികൾ ഏറാവും സന്തോഷിച്ചു. അന്നന്തരം ബാലൻ കല്പകവൃക്ഷത്തെപ്പോലെ വളന്നു. ചെറുളകുമാ കഴിഞ്ഞു് അക്ഷരാഭ്യാസത്തിന്നാരംഭിച്ചു ബാലൻ പാഠശാലയിൽ പോയി എഴുത്തുകൾ പഠിച്ചു.

എന്ന സ്മരോപപരമാണത്തിൽ

അമ്പത്തൊമ്പതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു— ഓ മുനികളേ! കൈലാസശിഖരത്തിൽ മഹേശ്വരൻ ഉമാദേവിയുടെ മടിയിൽ തലവെച്ചുകിട

ന്നു ലീലാസാഭാഷണം ചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യത്തിൽ ദേവി ചോദിച്ചു. ഹെ ദേവി! ഭവാനു നന്ദിമുതലായ അനേകം ഭക്തന്മാരുണ്ടല്ലോ. അവരിൽ ആരെയാണ് ഭവാനു അധികപ്രീതി? സത്യാപായുക. ഇങ്ങിനെ ദേവി ചോദിച്ചതു കേട്ടു മഹേശ്വരൻ തലകുലുക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. എനിക്കു ഭദ്രഭക്തനിലുള്ള അധിക പ്രീതിപോലെ മാരാരിലുമില്ല. ഹെ ദേവി! അവന്റെ ഭക്തിക്കു ശരിയായ ഘലന്തതകൊടുപ്പാൻ ഞാൻ ശക്തനല്ല. അതുകേട്ടു ദേവി എന്നിലും അത്ര പ്രീതിയില്ലെന്നുണ്ടോ? എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ആ ഭദ്രഭക്തന്റെ ഭക്തിയുടെ മുമ്പിൽ നിന്റെ ഭക്തി നില്ക്കുമോ? ആ ഭക്തിയെ ഒന്നു കാണുക. എന്നു പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ എഴുന്നീറ്റാൻ ആ പാദകേശം ഭസ്മം ധരിച്ചു വളന്ന് ജടാഭാരത്തോടുകൂടെ ഭദ്രഭക്തന്റെ സമീപത്തക്കു പുറപ്പെട്ടു. ഭദ്രഭക്തനാവട്ടേ ഭാഷ്യം യോട് ഇന്നു ചിത്രാപൊണ്ണിമയാണ്. ശിവഭക്തന്മാക്ക് ഇഷ്ടവസ്തുക്കളെ വെച്ചുണ്ടാക്കുക എന്നു പാഞ്ഞു. വിശേഷപദാർത്ഥങ്ങളുണ്ടാക്കണമെന്നു പാഞ്ഞുവെല്ലോ. ഉണ്ണുവാൻ ആളുകൾ എവിടെ? എന്നു ഭാഷ്യം ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ഭക്തൻ പറഞ്ഞു. ഹെ പ്രിയ! നേരം ഉച്ചയാവായി. ശിവഭക്തന്മാർ ആരും ഗൃഹത്തിൽ വന്നതു മില്ല. ഇന്നു ചിത്രാപൊണ്ണിമവിശേഷദിവസമാണ്. നല്ല ഭക്തന്മാരെ കാണുന്നതുമില്ലല്ലോ. നീ വെള്ളുവാൻ തുടങ്ങുക. ഞാൻ പോയി ഭക്തന്മാരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരാം. ഇവിടെ ആരെങ്കിലും വന്നാൽ താമസിപ്പിക്കുക. എന്നു പാഞ്ഞു ഭദ്രഭക്തൻ ഭക്തന്മാരെ അനേകപക്ഷി കൊണ്ടുപോയി മദ്ധ്യാഹ്നസമയത്തു വെയിലിന്റെ ചൂടുകൊണ്ടു പൊടി ചൂടു കാൽ വെക്കുവാൻ പാടില്ലാതായി. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ഒരു ശൈവന്റെ വേഷം ധരിച്ചു മുഖമല്ലാം വിശത്തുകൊണ്ടു ഭദ്രഭക്തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു. അകത്ത് ആരാണെന്നു ചോദിച്ചതുകേട്ടു സന്തുഷ്ടയായ ഭദ്രഭക്തന്റെ ഭാഷ്യം പുറത്തേക്കുവന്നു. ശൈവനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ച് ഇരിപ്പാൻ ആസനം കൊടുത്തു

തൊഴുതുകൊണ്ടു പാഞ്ഞു. ഹെ ഭക്തശ്രേഷ്ഠ! സുഖമായിവന്ന്
 പോ? ഇവിടെ ഇരിക്കുക. ആതിഥ്യത്തേയും സ്വീകരിക്കുക
 എന്നു പാഞ്ഞു വിധിപോലെ പൂജിച്ചു. പൂജയെ സ്വീകരിച്ചു
 മഹേശ്വരൻ അവളോടു ഗൃഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനവിടെ?
 എന്നു ചോദിച്ചു. അവൾ നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. എ
 ന്റെ ഭർത്താവു ശിവഭക്തന്മാരുടെ ഭാസനാണ്. ഭവാനെപ്പോ
 ലെയുള്ള ഭക്തന്മാരെത്തിരഞ്ഞു പുറത്തേക്കു പോയി. ഇപ്പോൾ
 വരും. അതുകേട്ടു മഹേശ്വരൻ ഗൃഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനില്ലെ
 കിൽ ആ ഗൃഹത്തിൽ ബുദ്ധിമാനായ പുരുഷൻ ഇരിക്കുകത്.
 എവിടെയാണ് ഇരിപ്പാൻ ഉചിതമായ സ്ഥലം അവിടെയിരി
 ക്കാം. എന്നുപറഞ്ഞു ദേവാലയത്തിലേക്കുപോയി. മഹേശ്വ
 രൻ പോയഉടനെ ഭദ്രഭക്തൻ ഭക്തന്മാരെ ആരേയും കാണാ
 തെ മഹേശ്വരനെ സ്തുരിച്ചുകൊണ്ടു ബദ്ധപ്പെട്ടു ഗൃഹത്തിലേ
 ക്കുവന്നു. ഭർത്താവിനെക്കണ്ടു ഭായ് തൊഴുതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.
 ഹെ നാഥ! സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരനെപ്പോലെ ഒരു ഭക്തൻ ഇ
 വിടെവന്നു. ഞാൻ പൂജിച്ചിരുത്തി. ഭവാനെ കാണാതെ ഇ
 വിടെനിന്നുപോയി. ആ മഹാത്മാവിനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചു ഭ
 ക്ഷണത്തിന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരിക. ഒട്ടും താമസിക്കേണ്ട. ഇ
 ണ്ടിനെ ഭായ്ക്കയുടെ അടുത്തുതലയായ വാക്കുകേട്ടു ഭദ്രഭക്തൻ ദേ
 വാലയത്തിലേക്കുപോയി. ആ ദേവാലയത്തിൽ ഉണ്ടുവുക്ക
 ണ്തിന്റെ ചുമട്ടിൽ ഇരിക്കുന്നവനായും യോഗദണ്ഡത്തിന്റെ
 മുകളിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന ജഗജ്ജനനിയായ ഉമാദേവിയുടെ കയ്യി
 ൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന മുഖത്തോടുകൂടിയവനായും ജപമാലകൊണ്ടു
 കെട്ടിയ ഭസ്മ സഞ്ചിയെ മുഖിൽ വെച്ചുവനായും ക്ഷീണത്താൽ
 കണ്ണടച്ചവനായും വാൽകൃത്താൽ തോലുകൾ തുണിയ ഭേദ
 ത്തോടുകൂടിയവനായും തമസ്സികൽ നിന്നു പരമായ ജ്യോതിസ്വ
 രൂപത്തെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവനായുമുള്ള മഹേശ്വരനെ
 കണ്ടിട്ടു ഭദ്രഭക്തൻ പാദങ്ങളിൽചീങ്ങു നമസ്കരിച്ചു. ആ മഹാ
 ത്മാവിനെ കണ്ടിട്ടു ഭദ്രഭക്തൻ ദരിദ്രൻ നിധികണ്ടു സന്തോഷി

കുന്നതുപോലെ സന്ദോഷിച്ചു. പാദോഗ്രസ്തനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുകിടക്കുന്ന ഭദ്രഭക്തനെ ദയാനിധിയായ മഹേശ്വരൻ പിടിച്ചെടുത്തുനില്പിച്ചു നിന്റെ പേരെന്നാണെന്നു ചോദിച്ചു. ഭദ്രഭക്തൻ പറഞ്ഞു. ഹേ സ്വാമി! ഞാൻ ശിവഭക്തനാകട്ടെ പാദരേണുവാണ്. ഭദ്രഭക്തനെന്നാണ് പേര്. ഞാൻ ഭവാന്റെ ഭാസനാണ്. എന്നിൽ പ്രസാദിക്കുക. ഹേ സ്വാമി! ആശിസ്സുത്തയും ഗ്രഹിക്കുക. മഹാഫലദമായ സമയരൂമാണല്ലോ. എന്റെ ഗൃഹം ഭവാന്റെ പാദരേണുക്കളിൽ പരിശുദ്ധമാവാട്ടെ. ഭവാനെ ഏതെന്നാണ് രചിക്കുന്നത്. അതുതരാം. ഭക്ഷിക്കുക. എന്നുപാഞ്ഞു അതിഥിപ്രിയനായ ഭദ്രഭക്തൻ പിന്നെയും നമസ്കരിച്ചു. അനന്തരം മായാമഹേശ്വരൻ ഭദ്രഭക്തനോടു പറഞ്ഞു. ആ ഭദ്രഭക്തൻ നീയാണോ? നിന്റെ യശസ്സ് ലോകമെല്ലാം പരന്നിരിക്കുന്നു. ശിവഭക്തനാകെ അനാദനം ചെയ്യുന്നവൻ ഭവാനോട്പ്പോലെ ഭവാൻ മാത്രമേയുള്ളൂ. ഇന്നു ചിത്രാപൗർണ്ണിമയാണ്, മഹേശ്വരൻ അതിപ്രിയമായ ദിവസമാണ്, ഭാഗ്യവാനായവൻ ശിവഭക്തനാകെ ഇന്നു ഭക്ഷണം കൊടുക്കും. ഹേ ഭദ്രഭക്ത! നീ ഭക്തനാണല്ലോ. എനിക്കു വിശപ്പാ ധാരാളമുണ്ട്. എങ്കിലും കുറച്ചൊന്നു പാവാനുണ്ട്. അതു പാഞ്ഞാൽ നിനക്ക് അപ്രിയമാകും. അതിമിയായിവന്ന ഞാൻ നിനക്ക് അപ്രിയമായ വാക്ക് എങ്ങിനെ പറയാട്ടെ? എനിക്ക് അതു പാവാനും പാടില്ല. നിനക്കു കേൾക്കാനും പാടില്ല, മായാധീനനായ നീ എവിടെ? മായാവിലക്ഷണനായ ഞാൻ എവിടെ? അപൗകികന്മാരുടെ വാക്കു ലോകികന്മാർക്കു രചിക്കില്ല. ഗൃഹത്തിൽപോയി വേറെ ആളെങ്കിലും ഭക്ഷണം കൊടുക്കുക. എനിക്കുവേണ്ടി ദുഃഖിക്കേണ്ട. എന്നുപാഞ്ഞു മായാമഹേശ്വരൻ അവിടെനിന്നു പോകുവാനായി പുറപ്പെട്ടു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
അറുപതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— അനന്തരം പോവാനായ്ക്കാണ്ടു പാദങ്ങളിൽ പാദകങ്ങളെയിട്ടു ഭണ്ഡത്തേയുമെടുത്തു മായാമഹേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു ഭദ്രഭക്തൻ പറഞ്ഞു. ഹേ സപാമി! എങ്ങനാട് ഇങ്ങിനെ പറയരുത്. എന്തുപറവാനും എന്നെ ശങ്കിക്കേണ്ട. ലൌകികമാവട്ടെ അലൌകികമാവട്ടെ എന്തു പറഞ്ഞാലും ഞാൻ ചെയ്യാം. സാശയത്തെ ഭൂതങ്ങളെന്ത് എന്ന അനുഗ്രഹിക്കുക. ഇങ്ങിനെ പലവിധം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പാദങ്ങളെ പിടിക്കുന്ന ഭദ്രഭക്തനാടു മായാമഹേശ്വരൻ ഉണ്ണുവഴക്കത്തിന്റെ മൂലത്തിലിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞു. എന്റെ ഘോരമായും ദുഷ്കരമായുമിരിക്കുന്ന ആഹാരനിയമത്തെ നീ കേൾക്കുക. അന്നമല്ല, തൈരല്ല, പാലല്ല, നെയ്യല്ല, തേനല്ല ഇതുകൊണ്ടെന്നും എനിക്കു പ്രീതികരമല്ല. കല്പകവൃക്ഷത്തിന്റെ വിശേഷമായ പഴംകൂടി എനിക്കു രുചിക്കുകയില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കെ രസമില്ലാത്തതായും രോഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായുമിരിക്കുന്ന ശാകാദികളെ പായേണ്ടതുണ്ടോ? എന്റെ മനസ്സിൽ ഉദ്ദേശിച്ചതായ ഭക്ഷ്യത്തെ പറയാം. ഭയപ്പെടാതെ കേൾക്കുക. അച്ഛനമ്മമാക്ക് ഇഷ്ടപുത്രനായും ബ്രാഹ്മണനായും സർവ്വലക്ഷണയുക്തനായും അഞ്ചുവയസ്സുള്ളവനായും ബുദ്ധിമാനായും വിദ്യാവിനയസമ്പന്നനായും വംശകരനായും എല്ലാവർക്കും നേത്രാനന്ദകരനായും ഇരിക്കുന്ന ഒരു ബാലനെ അമ്മയുടെ മടിയിൽവെച്ച് അച്ഛൻ വാൾകൊണ്ടു വെട്ടി അമ്മ അതിനേയടുത്തു നല്ലവണ്ണം കഴുകി നഖരോമങ്ങളെമാത്രം കളഞ്ഞ് ഒട്ടും വ്യസനമില്ലാതെ അംഗങ്ങളെല്ലാം കൊത്തിനറക്കി പാകത്തിൽ ഉറപ്പുകൂട്ടി നല്ലവണ്ണം പാകംചെയ്തു പാത്രത്തിലാക്കി ആ ഹവിസ്സിനെ എനിക്കു തരിക. ഇങ്ങിനെയൊന്നെങ്കിൽ തൃപ്തിയോടുകൂടി ഞാൻ ഭക്ഷിക്കാം. മാറുള്ളതൊന്നും എനിക്കു രുചിക്കുന്നതല്ല. ഇങ്ങിനെയെല്ലാം നിനക്കു ശക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ ഭക്ഷ നിന്റെ ഗൃഹത്തിലാവട്ടേ. ഇല്ലെങ്കിൽ അത്ഥികൾക്കു ഭോന കൊടുക്കുന്നവരായ ജനങ്ങൾ ഉള്ള ഭിക്ഷിപ്പേക്കു പോകാം. നിനക്കു യശസ്സിനാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ

ഒട്ടും സംശയിക്കാതെ ഈ കാഴ്ചയെ നിന്റെ ഭായ്യയോടു പറയുക. ഇങ്ങിനെ മായാമഹേശ്വരന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടു ധീരനായ ഭദ്രഭക്തൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞ് ഒട്ടാ ശങ്കുടാതെ ഭായ്യയെ കാണുവാനായി ഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി. അപ്പോൾ അഭിമുഖമായി വരുന്നവളായ തന്റെ ശ്രദ്ധ മുന്തിമതിയായതുപോലെയും പ്രത്യക്ഷമായ ശിവഭക്തിയേപ്പോലെയും മനുഷ്യരുടെ സഹചാരിണിയായ ഹായയേപ്പോലെയും കരകാണത്ത ദുഃഖസമുദ്രത്തെ കടക്കുവാൻ ശോഭനയായ തോണിയേപ്പോലെയും ഇരിക്കുന്ന ശേഖരവനനായികയെ കണ്ടു, ഭദ്രഭക്തൻ ഹേ കല്യാണി! കരുണാവതിയായും കളകണ്ഠിയായും നീലാളകയായും നിമ്ബലമന്ദഹാസയായും നീതിസ്ഥിതയായും പത്മനേത്രയായും ഇടതിങ്ങിയ സുനദാരത്താൽ നതാഗിയായും മഞ്ഞുപോലെ ഇരിക്കുന്ന മുത്തുമാലയോടുകൂടിയവളായും ഇരിക്കുന്ന നിന്നെ നീലകണ്ഠൻ രക്ഷിക്കട്ടെ. അമൃതവാക്കായും അതിസൂക്ഷ്മമായ മദ്ധ്യഭേദത്തോടുകൂടിയവളായും സുനാസികയായും സുന്ദരശാത്രിയായും സുഭുവായും സുരുകശിയായും മന്ദമന്ദൻ കൊടിക്കുറയായും ഇരിക്കുന്ന നിനക്കു ചന്ദ്രശേഖരൻ പ്രസാദിക്കട്ടെ. വീണാവാണിയായും ക്രോധമില്ലാത്തവളായും ലോകത്തിലെല്ലാവർക്കും അന്നഭാനത്തെ ചെയ്യുന്നവളായും ഇരിക്കുന്ന നിന്നോടു വീരാസനസ്ഥിതനായ മഹേശ്വരൻ അന്നത്തെ അർപ്പിക്കുന്നു. ഹേ പ്രിയെ! ഗുണശാലിനിയായ നിന്നാൽ എന്റെ ഭവനം അർത്ഥികളുടെ ഇഷ്ടത്തെ കൊടുക്കുന്ന കല്പകലതയാൽ നന്ദനവനമെന്നുപോലെ അലാകൃതമായിരിക്കുന്നു. ഹേ സാധവി! ഏതൊരു ഗൃഹസ്ഥനു ഗൃഹത്തിൽ അനുകൂലമായ ഭായ്യയില്ലയോ അവന്റെ വീടു വീടല്ല, കാടാകുന്നു. പതിവ്രതമായ സ്ത്രീകൾ പ്രാണനെ ത്യജിച്ചു ഭർത്താവിനെ രക്ഷിക്കുന്നു എന്നുള്ള ഗാഥകൾ പുരാണങ്ങളിൽ നീ കേട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഞാൻ ചെയ്യാൻ തുടങ്ങുന്ന വിധിവിഹിതമായ കർമ്മത്തെ കേൾക്കുക. ഗൃഹസ്ഥന്മാർ എന്തുചെയ്യാം അതിമികളെ പൂജിക്കേണ്ടതാണെന്നാ

ണ് വേദശാസനം. കാണുന്നതും കാണാത്തതുമായ ഭാഗ്യങ്ങളെല്ലാം നശപാശം വെക്കുന്നു. നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ നശിക്കുന്നു. ഭാഗ്യമാണെന്ന് വ്യക്തമാവട്ടേ എന്നുവേണ്ട, സർവ്വ സമ്പത്തുകളേയും ദൈവമെന്ന അതിഥികൾക്കു കൊടുക്കാതെ യിരുന്നാൽ അപരാധമെന്ന നശിക്കുന്നു. മനുഷ്യർ വിഷയങ്ങളെ താൽതന്നെ തൃപ്തിക്കൊരു അവതന്നെ നശിക്കുന്നതായാൽ മനുഷ്യർക്കു ശോകമോഹങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം മനസ്സിൽ തറച്ചിട്ടുമാത്രമേ നശിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. ബുദ്ധിമാനായവൻ അവകളെ തൃജിച്ചാൽ വളരെ സുഖമേയും ലഭിക്കുന്നു. ശിവിചക്രവർത്തി കപോതത്തെ തിരിച്ചറിഞ്ഞാൽ തന്റെ ദേഹത്തെ പരസ്മിന്നുകൊടുത്തു. അപരാധം എന്ന രാജാവിൻ തന്റെ നേത്രങ്ങളെ ബ്രാഹ്മണൻ കൊടുത്തു. കപോതപക്ഷി സ്വശരീരത്തെ വ്യാധനുകൊടുത്തു. പക്ഷികൾക്കുടി സ്വദേഹംകൊണ്ട് അതിഥികളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നു. അങ്ങിനെയിരിക്കെ മഹാത്മാവായ ശൈവൻ വന്നാൽ എനിക്ക് എന്തുതന്നെ കൊടുത്തുകൂടാ. നിന്റെ അനുകൂലതയാൽ എനിക്ക് ഇഹലോകത്തിലും പരലോകത്തിലും സാധിക്കാത്തതൊന്നുമില്ല. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഇപ്പോൾ പ്രവൃത്തിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്ന കാര്യത്തെ എന്റെ ഹൃദയത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്ന നീ മടികൂടാതെ ചെയ്യും.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അരുപത്തൊന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ഹേമനികളേ! ഭക്തനാൽ ഇപ്രകാരം ബോധിതമായ ശുഭതവനനായിക ഭർത്താവിനെ നമസ്കരിച്ചു ചിരിച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു. ഹേ നാഥ! ഭവാൻ എനിക്കു പണ്ടില്ലാത്തതായ നയോപദേശം ചെയ്യുന്നതെന്താണ്? ഭവാന്റെ ഈ സാരസ്യവാക്യമായും എന്റെ കണ്ണങ്ങൾക്കു

കുറിനശ്ശലുമായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ അപരാധം വല്ലതും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഭവാനു ശിക്ഷിച്ചുകൂട. അതിരിക്കട്ടെ ചെയ്യേണ്ടുന്നതെന്തെന്നു പറയുക. അതിന്നു ഞാൻ അനുകൂലതല്ലെങ്കിൽ ഉടഞ്ഞ പാത്രത്തെപ്പോലെ എന്നു കളയുക. അതു കേട്ട ഭദ്രകൺ അതിസന്തുഷ്ടനായിട്ട് അവളുടെ ചുമലിൽ കൈവെച്ചു കണ്ണിൽ മായാമഹേശ്വരൻ പാഞ്ഞതെല്ലാം പറഞ്ഞു. അവൾ വളരെയുയർന്ന ആ വാക്കുകളിൽ ഗാഗയിൽ കല്പവിണതുപോലെ ഒട്ടും വ്യസനിച്ചില്ല. അവൾ ഭദ്രകൺനോടു പുത്രനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ പാഞ്ഞു. അതു കേട്ട ഭദ്രകൺ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെയും ജപിച്ചുകൊണ്ടു പാറുകൾക്കു ലേക്കുപോയി. ഭദ്രകൺ പൂത്രനായ ബാലൻ പാറുകൾക്കു ലയിൽ കിടന്നു കാച്ചു് ഉറങ്ങി. അപ്പോൾ സ്വപ്നത്തിൽ കൈതമുള്ളുകൊണ്ടുതന്നെ ആരോ മുറിപ്പെടുത്തിയതുപോലെ കണ്ടു. ബാലൻ ഉറക്കം നമുക്കുവായ എന്നുപാഞ്ഞു നില്പിളിച്ചു. ഗുരു അതുകണ്ടു അവനെ വിളിച്ചുചോദിച്ചു. ബാലൻ സ്വപ്നവൃത്താന്തമെല്ലാം പറഞ്ഞു. ഗുരു നീ ഭീഷ്മയുസ്തായിഭവിക്കും. നിന്നെ മഹേശ്വരൻ രക്ഷിക്കട്ടെ. ഒട്ടും ഭയപ്പെടേണ്ട. എന്നുപാഞ്ഞു ചിന്തയെ നീക്കി, ബാലന്മാരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ നക്ഷത്രങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ചന്ദ്രനെത്തുപോലെ തിരിക്കുന്നവനായും അനേകം ശിവസ്തോത്രങ്ങളെ പഠിക്കുന്നവനായും ഇരിക്കുന്ന പുത്രനെ ഭദ്രകൺ കണ്ടു. ആ ബാലൻ അച്ഛന്റെ മുഖംകണ്ടു സന്തോഷത്താൽ അപ്പം മന്ദസ്മിതത്തോടുകൂടെ സ്തോത്രത്തെ പഠിച്ചു. ആ ബാലൻ ഗുരു പാഞ്ഞതിനാൽ പട്ടുത്തെ ഉറക്കം പഠിച്ചു.

ഉപാസ്യഏകാധിപതിഃപഞ്ചനാം
സമച്ഛിനീയാശ്വതഭീയഭക്താഃ
പ്രീതശ്ശിവോഭക്തസ്തപഞ്ചയാസ്രാൽ
ശിവപ്രസാദേനേതു ചാതരന്തീ.

അർത്ഥം— ഉപാസിക്കേണ്ടത് ഏകദൈവമായ മഹേശ്വരനെയാകുന്നു. അച്ചിക്കേണ്ടതു ശിവഭക്തന്മാരെയാകുന്നു. ഭക്തപൂജയാൽ ശിവൻ പ്രസാദിക്കും. ശിവപ്രസാദത്താൽ സകല ദുഃഖങ്ങളും നശിക്കും.

ഇങ്ങിനെ പുത്രൻ പഠിക്കുന്ന പട്ടുറത്ത കേട്ടു ഭദ്രഭക്തൻ ആനന്ദസാഗരത്തിൽ മുങ്ങിക്കൊണ്ടു ബാലനെ ഗൃഹത്തിലേക്കുയക്കുക എന്നു ഗുരുവിനോടുപാഞ്ഞു. ഗുരു ബാലനെ വിളിച്ചു നീ ഗൃഹത്തിൽപോയി അച്ഛനെ സന്തോഷിപ്പിക്കുക എന്നുപാഞ്ഞു. ബാലൻ എഴുന്നീറ്റു ഗുരുവിനെ നമസ്കരിച്ചു. ഗുരു ബാലനെ പിടിച്ചെഴുന്നീല്പിച്ചു ശിരസ്സിൽ ഫ്രാണിച്ച് ആശീർവാദം ചെയ്തു. സജ്ജനങ്ങളുടെ ആശീർവാദങ്ങളെല്ലാം നിനക്കു സഹലമാവാട്ടു. മഹേശ്വരപ്രസാദവും ധാരാളം ഉണ്ടാവാട്ടു. നിനക്കു ഭീശ്വരയുസ്സു വരുംപോലെ അരോഗദുഃഖഗാത്രവും ക്ഷയമില്ലാത്ത ഐശ്വര്യവും വാശവുദ്ധിയും സംഭവിക്കാട്ടു. ഇങ്ങിനെ ഗുരുവിനാൽ ആശീർവ്വദിക്കപ്പെട്ട പുത്രനേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ഭദ്രഭക്തൻ ഗൃഹത്തിൽപോയി വേഗമാവാട്ടു എന്നു ഭായ്യയോടുപാഞ്ഞു. ഭായ്യ പുത്രനെ സുഗന്ധദന്തലം തേച്ചു ചൂട്ടുവെള്ളാകൊണ്ടു കുളിപ്പിച്ചു ഭക്ഷണാകൊടുത്തു മടിയിൽകിടത്തി ഉറക്കി. അനന്തരം ഭർത്താവിനെ ഒട്ടും ചഞ്ചലം കൂടാതെ വിളിച്ചു. ഭർത്താവു നല്ല മൂർഛയുള്ള വാളും എടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു. ബാലന്റെ കയ്യിലും കാലിലും ഇട്ട ആഭരണങ്ങളെല്ലാം അഴിച്ചു. ഭായ്യയോടു മഹാഭീഷ്ണവിനുള്ള ഭിക്ഷയെ നിന്റെ കണ്ണനിർകൊണ്ട് അശുഭമാക്കുകതന്നെ പാഞ്ഞു. ഭായ്യ മഹേശ്വരനെ സ്തുരിച്ചുകൊണ്ടു കണ്ണിൽ അല്പംപോലും ജലം കാട്ടിയില്ല. ഭദ്രഭക്തൻ കൈലാസവാസിയാരു മഹേശ്വരൻ പാഞ്ഞപ്രകാരം തന്റെ കയ്യിലുള്ള വാളുകൊണ്ട് ഓരോ നമസ്കരിച്ചു എന്നുപാഞ്ഞു പുത്രന്റെ ശിരസ്സിനെ മുറിച്ചു. പിന്നെ കൈകളേയും കാലുകളേയും വെട്ടുവായി മുറിച്ചു. രക്തമെല്ലാം ഒരു പുതിയ കുടത്തിലാക്കിവെച്ചു. തോലെല്ലാം എ

കൂത്തു നവദാമങ്ങളേയും കളഞ്ഞു നല്ലവണ്ണം പാകം ചെയ്യുക എന്നു ഭായ്യയോട് പറഞ്ഞു. ഭായ്യ ഇതു മഹേശ്വരൻ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിക്കുകയാണെന്നു വിചാരിച്ച് അതിനെ വാങ്ങി പാകം ചെയ്തു. മുളക്, ജീരക, കരുവേപ്പില, പുതിയനെയ്യ്, ഉപ്പ് ഇതെല്ലാം കൂട്ടി ആ സാധുവി പുത്രഭേദത്തെ നല്ലവണ്ണം പാകം ചെയ്തു. എല്ലാം തയ്യാറായി എന്നു ഭർത്താവിനോടു പറയുകയും ചെയ്തു. ഗൃഹമല്ലാ അടിച്ചു മുഴുകി ശൈവാന കാത്തിരുന്നു. ഭദ്രഭക്തൻ ദേവാലയത്തിൽ പോയി ഉണ്ണുവുകുന്നതിന്റെ മൂലത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനോടു ഹവിസ്സു തയ്യാറായി. നേരം വൈകിയതുകൊണ്ടു ഭവൻ ക്ഷീണിച്ചു. ഇനി താമസിക്കേണ്ട എന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു മഹേശ്വരൻ പാടങ്ങളിൽ ഉപാസനാ കാന്ധം, കർമ്മ കാന്ധം എന്നുള്ള കാന്ധപ്രയാത്നമായ പാടുകളെ ഇട്ടു ശബ്ദബ്രഹ്മമയങ്ങളാകുന്ന ധ്വനികളെ ശബ്ദിക്കുന്ന മണിനൂപുരങ്ങളെയുമിട്ടു ഭസ്താംഗരാഗത്തെയും ധരിച്ചു വെളുത്ത കൌപീനത്തെയും ധരിച്ച് ഏകക്കയുടെ ശബ്ദത്താൽ ദിക്കുകളായല്ലാ ശബ്ദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു മുണ്ഡമാലയാകുന്ന കണ്ഠാഭരണത്താൽ ഭയങ്കരനായും പ്രകാശിക്കുന്ന സപ്തകണ്ഡലങ്ങളെ ധരിച്ചു ജപിക്കുന്ന ശുലത്തെ ധരിച്ചു ഗോരോചനാപ്പാട്ടുപോലെ ശോഭിക്കുന്ന തുതീയനേത്രത്തോടുകൂടിയും കപാലമാലയുടെ ശബ്ദത്തോടുകൂടിയ ജടാഭാരത്താൽ പ്രകാശിതമായ ശിരസ്സോടുകൂടിയും ചുക്കുന്നിരിക്കുന്ന അപാംഗത്താൽ ജഗത്രയത്തെ ഭയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു ഭദ്രഭക്തന്റെ കയ്യിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു ഭദ്രഭക്തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി. അനന്തരം ഭദ്രഭക്തൻ മായാമഹേശ്വരന്റെ പാടങ്ങളെ കഴുകിച്ച് ആ ജലത്തെ സ്വസ്തപാത്രത്തിലെടുത്ത് ആ തീർത്ഥത്തെ ഭായ്യയോടുകൂടെ ശിരസ്സിൽ ധരിച്ചു. ഞാൻ ഇപ്പോൾ ധന്യനായി എന്നു പറഞ്ഞു. പിന്നെ പുഷ്പങ്ങളാലും ചന്ദനത്താലും പൂജിച്ചു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു പാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ നമസ്കരിച്ചു. സ്വസ്തമയമായ പീഠത്തിൽ മായാമഹേശ്വരനെ യിരുത്തി വലുതായ രണ്ടു നാക്കിലകൾ വെച്ചു മാന്ദാഹു

തിയെ വിളമ്പി. മഹാനിിൽ ആസാധുവി നെയ്യാട്ടുകൂടിയ അന്നത്തേയും വിളമ്പി. ഭദ്രഭക്തൻ മഹേശ്വരന്റെ കയ്യിൽ കപ്പുരവാസിതമായ ജലത്തെ കൊടുത്തു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ തലകുലക്കിടക്കൊണ്ടുപാഞ്ഞു. ഈ വിളമ്പിയതിൽ ശിരസ്സു കാണുന്നില്ലല്ലോ. അതാണ് എനിക്ക് ഏറ്റവും പ്രിയം. ആ ഭവതികൾ അതുകേട്ടു ഭയപ്പെട്ടു തമ്മിൽ നോക്കി വേഗം ആ ശിരസ്സിനെ പാകാചെയ്തു വിളമ്പി. ഇനി ഭക്ഷിക്കുക എന്നുപാഞ്ഞു. മായാമഹേശ്വരൻ ഭദ്രഭക്തനോടു പാഞ്ഞു. നീ എന്നെ ബലപ്പെടുത്തേണ്ട. ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കുക. നീ എന്റെ നിയമം അറിയില്ല. ഞാൻ എവിടേയും തന്നെയിരുന്നു ഭക്ഷിക്കില്ല. അതു ചണ്ഡാലകർമ്മമാണ്. ആരെങ്കിലും ഒരാളെ വിളിക്കുക ആരെങ്കിലും വരുന്നതുവരെ ഞാൻ ഭക്ഷണം കഴിക്കയില്ല. അതുകേട്ടു ഭദ്രഭക്തൻ പുറത്തുപോയി നാലുകിടക്കിലും അന്വേഷിച്ചു. ആരേയും കാണാതെ മടങ്ങിവന്നു തൊഴുതുകൊണ്ട് ആരേയും കാണുന്നില്ല. ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം തണുത്തുപോകുന്നു. ഭവൻ ഭക്ഷിച്ചു ശേഷമുള്ളത് എനിക്കുതരിക എന്നുപാഞ്ഞു. അതുകേട്ടു മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞു. ഭക്തന്മാരെ ആരേയും കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഭവൻതന്നെ ഭക്ഷണത്തിന്നിരിക്കുക. അപ്പോൾ ഭദ്രഭക്തൻ ഭായ്യയുടെ മുഖത്തുനോക്കി മഹേശ്വരനോടു പാഞ്ഞു. ഞാൻ ഒന്നു പറയട്ടെ! ജനമുതൽക്കു് ഒരു വ്രതമുണ്ട്. മഹാത്മാക്കൾ ഭക്ഷിച്ചതിനുശേഷമേ ഞാൻ ഭക്ഷണം ചെയ്യാറുള്ളൂ. അല്ലെങ്കിൽ കല്ലുകളെയാണ് ഭക്ഷിക്കാറുള്ളത്. ഞാൻ ഇതിൽ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? മഹേശ്വരൻ— ഭവൻ കല്ലുകളെയാണ് ഭക്ഷിക്കുന്നതെങ്കിലും ഭക്തന്മാരോടുകൂടിയല്ലെങ്കിൽ? എന്നാൽ ഒട്ടും താമസിക്കേണ്ട. ഇരിക്കുക. ഇല്ലെങ്കിൽ എനിക്കു ഭക്ഷണമില്ലെന്നുപാഞ്ഞു. അതുകേട്ടു മഹേശ്വരപ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ട് ആ വരിയിൽതന്നെ ഭദ്രഭക്തനും ഭക്ഷണത്തിന്നിരുന്നു ശിവനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു ശിലാകുബ്ജത്തെക്കൊണ്ടു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ എടുത്ത കുബ്ജത്തെ തടഞ്ഞ് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

ഓ! ഞാൻ വിശപ്പു കൊണ്ട് ഒരു കാഴ്ച മാനുഷപാരയല്ലാ. ഭവാനു് അഞ്ചുപയസ്സു കി ശ്രീപതിയെന്നു പേരായ ഒരു പുത്രനുണ്ടല്ലോ. ഭക്ഷണരഹിതത്വം എന്താണ് കൂടിയ കാണാത്തത്? ഞാൻ പുത്രനില്ലാത്ത ഗൃഹത്തിൽ ഇതിനുമാത്രമേ ഒരിക്കലും ഭക്ഷണം കഴിച്ചിട്ടില്ല. ചട്ടക്കളിപ്പാത ഗൃഹത്തിൽ ഉണ്ണുന്നതു ശാസ്ത്രനിഷിദ്ധമാണ്. തന്നെല്ലാതെ കളവും ചന്ദ്രനില്ലാത്ത ആകാശവും സൂര്യനെ കാണാത്ത ദിവസവും പുത്രനില്ലാത്ത ഭവനവും ശോഭയുള്ളതല്ല. മുചത്തിന്നു് അവകാരം നേത്രമാണ്. ബ്രാഹ്മണന്നു് അവകാരം ചേദമാണ്. കലശ്ശീകൾക്കലങ്കാരം പാതിപ്രത്യമാണ്. ഗൃഹത്തിന്നലങ്കാരം പുത്രനാണ്. ഏതൊരുത്തൻ ഭക്ഷണകാലത്തിൽ പാത്രത്തിൽ വിളമ്പിയ അന്നത്തെ പുത്രനാടു കൂടി ഭക്ഷിക്കുന്നില്ലായാ അവന്റെ ഭക്ഷണം ചണ്ഡാലഭക്ഷണമാണ്. ബാലൻ അച്ഛന്റെ ഹസ്തങ്ങളെ തടുത്തു തന്റെ ഹൈകൊണ്ടു വാനകൂടിയ ചോരരുളയെയെടുത്തു മുചത്തെപ്പാമാക്കുന്നതു കാണുന്നു അച്ഛനമ്മമാരുടെ സന്തോഷത്തിന്നു ബ്രഹ്മാനന്ദം കൂടിയുപമല്ല. ഭക്ഷണസാധനത്തെ മധുരമാണെന്നു വിചാരിച്ചു് എടുത്തു ഭക്ഷിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ എരിവായിരിക്കുന്നതിനാൽ കളയുന്ന ബാലന്റെ മുചവികാരത്തെ കണ്ടിട്ടു ദമ്പതികൾക്കു സന്തോഷമുണ്ടാവില്ലേ? ഭവാനു് ഭയയില്ലാത്തവൻ തന്നെയാണ്. വാശവൃദ്ധിക്കുള്ള പുത്രനെക്കൂടാതെ എങ്ങിനെയാണ് ഭക്ഷിപ്പാൻ തുടങ്ങിയത്? ഹെ ശേപതവനനായി കെ! നിനക്കു ഭയയില്ലായ്മ? ഭത്താവു ഭക്ഷിക്കുന്ന സമയത്തെ അറിഞ്ഞിരുന്നിട്ടും പുത്രനെ വിളിക്കുമെന്നതാണ്? ഹെ ഭദ്രഭക്ത! പുത്തുപായി വേഗം ബാലനെ വിളിക്കുക. ഹെ ശേപതവനനായിക! നിത്യം ബാലൻ എവിടെയാണ് കളിക്കുന്നതെന്നു നോക്കിയിരിക്കുക. ഒട്ടും താമസിക്കേണ്ട. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞതു കേട്ടു് ആ ദമ്പതികൾ അന്യോന്യം മുഖത്തേക്കുനോക്കി മഹേശ്വരാനുജയായ പുത്രനെക്കുപോയി പാറകൾക്കരികിലേക്കുനോക്കി അവർ പുത്രനു വിളിച്ചു. ശ്രീപതേ! വേഗം വരിക. മഹാനായ ശൈവൻ ഉണ്ണുവാൻ വിളിക്കുന്നു. വേഗം

വന്ന് അമൃതതുല്യങ്ങളായ മധുരവാക്കുകളാൽ ഞങ്ങളെ സന്തോഷിപ്പിക്കുക. ഇങ്ങിനെ അവർ വിളിച്ചപ്പോൾ മഹേശ്വരനായ ജ്ഞാതാൽ ബാലൻ വീഥിയിൽ നിന്ന് ഓടിവന്നു. മഹേശ്വരനാൽ അഭയത്തെ കൊടുക്കപ്പെട്ടവനായ ആ ബാലൻ കടുക്, ജീരകം, മുളക് ഇവകളുടെ ഉത്തമഗന്ധത്തോടുകൂടിയതായും അനേകഭുഷണങ്ങളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടതുകൂടിയതായും അംഗങ്ങളെ ധർമ്മപൂക്കാണ് അച്ഛനമ്മമാരുടെ മുഖിൽ വന്നു. ഞാൻ അമ്മയുടെ മടിയിലാലു കിടന്നാണിയത്? എപ്പോഴാണ് പൂത്തേക്കുപോയത്? എന്നു ചോദിക്കുന്ന ബാലനെ ആ ദേവതകൾ സന്തോഷത്തോടുകൂടെ പിന്നെയും പിന്നെയും ആലിംഗനം ചെയ്തു. അപ്പോൾ ആകാശത്തിൽ ദുന്ദുഭിശബ്ദം ഉണ്ടായി. പുഷ്പവൃഷ്ടിയുണ്ടായി. ഉമാദേവി അത്ഭുതരസത്താൽ രോമാഞ്ചിതശരീരമായിട്ട് അവരുടെ ഭക്തിയെ പ്രശംസിച്ചു. അപ്പോൾതന്നെ ദൈവഭവേഷധരനായ മഹേശ്വരൻ മറഞ്ഞുകളഞ്ഞു. പാകം ചെയ്ത മാംസവും മറഞ്ഞു. അനന്തരം ആ ദേവതകൾ ബാലന്റെ ആലിംഗനത്താൽ ആനന്ദമഗ്നനായിട്ട് മഹേശ്വരനും ഭക്ഷണം കൊടുപ്പാനായി അകത്തേക്കുപോയി. അവിടെ ദൈവഭവനേയും മാംസത്തേയും കണ്ടില്ല. അവർ വിസ്മയചിത്തനായിട്ട് എല്ലാദിക്കിലും മഹേശ്വരനെ തിരഞ്ഞു. അവർ മരിച്ച പുത്രനെ ലഭിച്ചതിനാലുണ്ടായ സന്തോഷത്തെ മഹേശ്വരനെ കാണാതായതിനാലുണ്ടായ വലിയദുഃഖത്താൽ അറിഞ്ഞില്ല. ഓഹ മഹേശ്വര! ഭക്തന്മാരായ ഞങ്ങളെ എങ്ങിനെ ഉപേക്ഷിക്കും. എന്നു പറഞ്ഞു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു പൂർവ്വജന്മത്തിൽ ശിവപൂജയ്ക്കു വലുതായ വിഷ്ണു ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവാമെന്നു വിചാരിച്ച ശിവമാഹാത്മ്യങ്ങളെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു മഹേശ്വരന്റെ വരവിനെത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരം ഭയാനിധിയായ മഹേശ്വരൻ ഉമാദേവിയോടും ഗജാനനചന്ദ്രധാനന്മാരോടുംകൂടി വൃഷഭാക്രമനായിട്ട് ദേവഗണങ്ങളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ട് അവരുടെ മുഖിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. ജയ, രക്ഷ, വിലോകയ, പ്രസീദ എന്നിങ്ങിനെ വേ

ദവാക്കുകളാൽ സ്തുതിക്കപ്പെട്ടവനായ ചന്ദ്രക്കലാധരൻ ഭദ്രഭക്തന്റെ സമീപത്തിലെത്തി. അപ്പോൾ ഭദ്രഭക്തൻ മഹേശ്വരനെ കണ്ടു ഭാഷാസമേതനായിട്ടു ഭക്തിയോടുകൂടി പൂജിച്ചു. അവർക്കു ദേവകൾക്കുകൂടി ദുർല്ലഭമായ സായുഷ്യാന്തരകാടത്ത് അചിന്ത്യശക്തിമാനായ മഹേശ്വരൻ മാഞ്ഞു. ഭദ്രഭക്തന്റെ ഈ ചരിത്രത്തെ കേൾക്കുന്നവനും പഠിക്കുന്നവനും മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ സാസാരസമുദ്രത്തെ കടക്കും.

എന്ന സ്തോത്രാവപുരാനത്തിൽ

അരപത്തിമുന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു — ഹെ മുനികളേ! മനോഹരങ്ങളായ സുഖസാധനങ്ങൾ കയ്യിൽ തന്നെ ഇരിക്കുമ്പോൾ അതുകളിൽ ആസക്തിയില്ലാത്ത മഹേശ്വരപൂജയെത്തന്നെ ചെയ്യുന്നവർക്കു മുക്തി ദുർല്ലഭമല്ല. ഇതിന്നു മഹാമാറായ ശിവപുരണജ്ഞാൻ ക്ഷമാവാനായ ക്ഷത്രിയന്റെ ചരിത്രത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നതായ ഇതിഹാസത്തെ പറയുന്നു. മഹാഭയമെന്നു ഒരു ലോകപ്രിശ്ഠതമായ ഒരു പുരമുണ്ട്. ആ പുരത്തിന്നു വാനീര പുരമെന്നു വേറൊരു പേരും പറയുന്നുണ്ട്. അവിടെ പരാക്രമത്താൽ ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചവനായും വേറൊരു ശ്രീരാമനെപ്പോലെയിരിക്കുന്നവനായും ക്ഷമാവാനെന്നു പേരായ ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവിനെ ശത്രുരാജാക്കന്മാർ ചേരട്ടവെന്നു പറയുന്നു. ആ രാജാവു നീതിജ്ഞനും ഭാനും ചെയ്യുന്നവനും ബ്രാഹ്മണപ്രിയനും പേദാഗമതത്വജ്ഞനും സർവ്വയാശങ്ങളിലും ഭീക്ഷിച്ചവനും സർവ്വസാശയങ്ങളെ മോദിച്ചവനും സഭാപതിയായ മഹേശ്വരഭക്തനാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭണ്ഡാരങ്ങൾ ഏപ്പോഴും നിറഞ്ഞിരിക്കും. മന്ത്രികളും സൈന്യങ്ങളും ധാരാളമുണ്ട്. ആ രാജഭവനത്തിൽ നവരത്നനിർമ്മിതങ്ങളായ പാലിന്റെ നരപോഷ വെട്ടുത്തവയും പട്ടവസ്ത്രങ്ങളാൽ വിരിക്കപ്പെട്ടവയുമായ ശയ്യകൾ അസാഖ്യമുണ്ട്. സ്വ

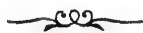
ണ്വണ്ണകളായും യൌവനവതികളുമായ സ്ത്രീകളും വളരെയു
ണ്ടു്. അന്യരാജാക്കന്മാർ കപ്പം കൊടുക്കുന്ന ധനം മഹാമേന്മ
വിന്നു തുല്യമായിരിക്കുന്നു. ആ രാജാവു് അതെല്ലാം ഭൂണം
പോലെ വിചാരിച്ചു മഹേശ്വരനെത്തന്നെ അർച്ചിച്ചുകൊണ്ടും
പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടും ദിവസത്തെ കഴിച്ചു. കുറ
ച്ചദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രാജാവു് സകലഭോഗങ്ങളേയും തൃ
ജിച്ചു തപസ്സിനായി കാട്ടിലേക്കുപോയി. മന്ത്രികളും മറ്റും രാ
ജ്യത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ വളരെ പാഞ്ഞു. രാജാവു രാജ്യഭാരം ശി
വപൂജയ്ക്കു വിഷ്ണുകരമാണെന്നു വിചാരിച്ചു് അതൊന്നും സ്വീക
രിച്ചില്ല. അനന്തരം രാജാവിനോടു മഹേശ്വരൻ സ്വപ്നത്തി
ൽ പാഞ്ഞു. നീ ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു രാജ്യത്തെ രക്ഷിക്കുക.
പ്രജകളേയും പാലിക്കുക. എന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ സകല
ജന്തുക്കളുടേയും ഭാഷയെ നീ അറിയും. വിശേഷിച്ചു നീ ഏന്തു്
ആഗ്രഹിക്കുന്നുവോ അതിനെ ഞാൻ സാധിപ്പിച്ചു തരാം. ഇ
ങ്ങിനെ മഹേശ്വരശാസനത്തെക്കേട്ടു രാജാവു് അതുപ്രകാരം
ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചു രാജ്യത്തിലേക്കുപോയി. മന്ത്രികളാൽ
അഭിഷിക്തനായിട്ടു പന്തുകുളേയും ബ്രാഹ്മണരേയും നല്ലവണ്ണം
രക്ഷിച്ചു. ജ്ഞാനമൂർത്തിയായ മഹേശ്വരനെ അനവധി യാഗ
ങ്ങളാൽ യജിച്ചു. ഭസ്മതദ്രാക്ഷധാരികളെ വിധിപോലെ പൂജി
ച്ചു. ആ രാജാവു സിംഹാസനാന്ത്രസ്തനായി രാജ്യത്തെ രക്ഷി
ക്കുമ്പോൾ ജനങ്ങളെല്ലാം സ്വധർമ്മതല്പരന്മാരായിരുന്നു. ഭൂമി
നല്ലവണ്ണം വിളഞ്ഞു. ആ രാജാവു് ഹാലാസ്യേശ്വരമഹാത്മ്യ
ത്തെ കേട്ടു ഹാലാസ്യേശ്വരങ്കൽ തന്നെ മനസ്സിനെ വെച്ചു
കൊണ്ടു് എപ്പോഴും ദിവ്യനാമങ്ങളെ ജപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇ
ങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ബാണഭദ്രാനന്ദനപേരായ ഒരു ഗോപൻ
ധനത്തിന്നാഗ്രഹിച്ചു ഹാലാസ്യേശ്വരസന്നിധിയിൽ പാടി
ക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവൻ മൂന്നു സന്ധ്യകളിലും വിണയെടുത്തു മ
നോഹരമായ മഹേശ്വരലീലയെ പാടി മീനാക്ഷി സുന്ദരേശ്വര
ന്മാര ആനന്ദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കുറെ ദിവസം കഴിഞ്ഞ
പ്പോൾ ഹാലാസ്യേശ്വരൻ സ്വപ്നത്തിൽ ബാണഭദ്രന്റെ കയ്യി

ഒൽരാഴ്ത്തുകൊടുത്തു. ഇതു ചോരപോൻ കയ്യിൽ കൊടുത്തത് അപൻ തന്നെ ഉപയോഗിച്ചു വാങ്ങിക്കൊള്ളുക എന്നു പറഞ്ഞു. ബാണഭദ്രൻ ഭയത്തോടുകൂടി എഴുന്നീറ്റ് എഴുത്തുകൊടുത്തു വളരെ വിസ്മയിച്ചു. ഉടനെ ആ എഴുത്തുകൊണ്ടു മഹോദയപുരത്തേക്കുപോയി. എഴുത്തു രാജാവിന്നു കൊടുത്തു. യാതൊരു മുദ്രയുമില്ലാത്ത എഴുത്തുകണ്ടിടും രാജാവ് അനവധി ഉപയോഗിക്കുകൊടുത്തു. ബാണഭദ്രൻ ആവശ്യപ്പെട്ട ധനമെല്ലാം ലഭിച്ചു തേരിൽക്കയറി രാജാവിനെപ്പോലെ മധുരജ്വരം പോയി. രാജാവായതോടുകൂടി ഭവനവും ശിവപൂജയുടെ അവസാനത്തിൽ ഇത്താലെയെന്ന മഹേശ്വരൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതോടുകൂടി നന്ദവെട്ടുങ്ങളെ വെട്ടിച്ചു കൊണ്ടു വളരെക്കാലത്തെ ക്ഷണം പോലെ കഴിച്ചു. ഒരു ഭവനം രാജാവു പൂജ അവസാനിപ്പിച്ചപ്പോൾ ആവശ്യപ്പെട്ടതോടുകൂടി അതു താൻ എന്തോ അപരാധം ചെയ്യുന്നതിനാലാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ആ ദോഷനിവാരണത്തിന്നു പ്രാണശ്വാശമാണ് നല്ലതെന്നു വിചാരിച്ചു തന്റെ വയറു കീറുവാനായി കയ്യിൽ കത്തിയെടുത്തു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാത്രയനായി വന്ന രാജാവിന്റെ സാഹസത്തെ വിരോധിച്ചു. സുന്ദരൻ സ്ത്രീയിൽ ആസക്തനായിത്തന്നെയുള്ളതിനാൽ ഞാൻ താഴെത്തന്നെ മാനുഷനായി. നീ സുന്ദരനോടു സഖ്യം ചെയ്യുക. സുന്ദരനോടുകൂടെ നടന്ന് എല്ലാശിവാസ്ഥവങ്ങളിലും എന്നു സേവിച്ചാൽ നിനക്കു വളരെ സന്തോഷമുണ്ടാകും. സുന്ദരൻ കൈലാസത്തിലേക്കു പോകുന്ന സമയത്ത് എന്ന് കല്പനപ്രകാരം ഒരു നാൽക്കൊമ്പനാണെന്നു സമീപത്തുവന്നു. ആ ആനപ്പുറത്തു കയറി ഈ ദേവത്തോടുകൂടി എന്ന് ലോകത്തേക്കു വരിക എന്നുപറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മാതൃകയും ചെയ്തു. രാജാവ് അതുകേട്ട് അതിസന്തുഷ്ടനായിട്ടു രാജ്യഭാരത്തെ മന്ത്രിമാരിൽ ഏല്പിച്ചു ദൈവസന്തോഷത്തോടുകൂടി സുന്ദരനെ കാണുവാനായി പുറപ്പെട്ടു. വഴിയിൽ ഹാലാസ്യനാമനേയും ചിദാബരേശ്വരനേയും ഭ്രാന്തീപുരനാഥനേയും കണ്ടു സേവിച്ചു കമലാലയത്തിൽ പോയി മഹേശ്വരനെ

തൂതിച്ച സുന്ദരനേയും കണ്ടു സ്നേഹിതനായി. പിന്നെ സുന്ദരനോടുകൂടെ സകല ശിവസ്ഥലങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ചു സുന്ദരനെ കമലാലയത്തിലേക്കയച്ചു രാജാവും മഹോദയരാജ്യത്തിൽ പോയി മുറവാരത്തപ്പോലെ ഇന്ദ്രതുല്യനായി രാജ്യം ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അരപത്തിമൂന്നാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! മഹേശ്വരനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു ശിവകൈങ്കല്യമാകുന്ന ശ്രീകർമ്മത്തെ ചെയ്യുന്നവർ ശോകമോഹങ്ങളെ തൃജിച്ചു ശിവപദത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. ഉമാദേവിയുടെ സുന്ദ്രപാനം ചെയ്യുവനായ ജ്ഞാനസംബന്ധൻ്റെ ദയയാൽ ജ്ഞാനത്തെ ലഭിച്ചുവനായ ഗണനാഥൻ എന്നൊരു ബ്രാഹ്മണാത്മനെന്നായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ജ്ഞാനസംബന്ധനോടു സായുജ്യപദപ്രാപ്തിക്ക് എന്തു കർമ്മമാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ചോദിച്ചു. ശ്രീകർമ്മമാണ് ഉത്തമമെന്നു ഗുരു പറഞ്ഞു. ശ്രീകർമ്മമനുവെച്ചാൽ എന്താണ്? അതിൻ്റെ സ്വരൂപംപറഞ്ഞുതരണമെന്നു ഗണനാഥൻ്റെ ചോദിച്ചു. ജ്ഞാനസംബന്ധൻ ശ്രീകർമ്മത്തെ വിവരമായി ഗണനാഥനുപദേശിച്ചു. ഗുരുപാദുരവിദങ്ങളെ സേവിക്കുക, പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ ജപിക്കുക, മൂന്നു സന്ധ്യകളിലും ആത്മലിംഗത്തെ അർച്ചിക്കുക, ഭസ്മരൂപങ്ങളെ ധരിക്കുക. ശിവലിംഗദർശനം, പ്രദക്ഷിണം, ശ്രീരുദ്രജപം, ശിവാഗ്നിയിൽ ഹവിസ്സിനെ ഹോമിക്കുക; അതിഥികളാകുന്ന ചരലിംഗങ്ങളിൽ ശിവാർച്ചനം, ശിവപൂജചെയ്യുവാൻ ഭൂതത്തുനിന്നു വരുന്നവർക്കു ജലദാനം, ശിവനു കങ്കമപ്പൂ, പച്ചക്കുപ്പൂരം, ഗോരോചനം ഇവകളെ അർപ്പണം ചെയ്യുക. ശിവലിംഗത്തിൽ തൈർ, നൈ, പാൽ, എണ്ണ മുതലായതിനാൽ അഭിഷേകം ചെയ്യുക. കെടാത്ത വിളക്കു വെളിച്ചം വെക്കുക, പൂജപത്രങ്ങളെ രേച്ചു വെടിപ്പാക്കുക, നിമ്നപ

ങ്ങളെ എടുത്തു ശിവകിങ്കരന്മാർക്കു കൊടുക്കുക, നൃത്തഗീതാദികൾ ചെയ്യുക, ക്ഷേത്രത്തെ അടിച്ചു മെഴുകുക, വിശേഷവസ്തുങ്ങളെ ശിവലിംഗത്തിൽ ചാത്തുക, പുഷ്പോദ്യാനങ്ങളെ വളർത്തുക, കുളികൾ, മാതളങ്ങൾ, നാരകങ്ങൾ, തെങ്ങുകൾ ഈവക വൃക്ഷങ്ങളെ വെച്ച് ഉദ്യാനമുണ്ടാക്കുക, കുളങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുക, ശൈവാഗമങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തെ കേൾക്കുക, അതിന്റെ രഹസ്യാർത്ഥങ്ങളെ അറിയുക, മണ്ഡപങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുക, അനേകവിധ വാഹനങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുക, ശിവഭൃത്യന്മാരെ രക്ഷിക്കുക, ശിവപ്രീതിക്കായി പ്രവൃത്തിക്കുന്നവരെ രക്ഷിക്കുക, നിത്യവും ശിവപുരാണകഥകളെ പഠിക്കുകയും കേൾക്കുകയും ചെയ്യുക ഇതെല്ലാമാണ് ശ്രീകർമ്മമെന്നു പറയപ്പെടുന്നത്. ഇങ്ങിനെ ഗുരുവിനാൽ പായപ്പെട്ട സകല ധർമ്മങ്ങളേയും ഗ്രഹിച്ചു ഗണനാഥൻ അതുപ്രകാരം ചെയ്തു. മഹോത്സവത്തെയും മഹേശ്വരീമഹേശ്വരന്മാർക്ക് ആഭരണങ്ങളേയും തന്റെ ദ്രവ്യത്താലും അന്യന്മാർ കൊടുത്ത ദ്രവ്യത്താലും വിശേഷമായി ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ ഗണനാഥൻ ഭീവാവസാനം വരെ സമയത്തെ ശുന്യമാക്കാതെ കഴിച്ചു ദേഹാവസാനത്തിൽ മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ ഗുരുപാദാരവിന്ദങ്ങളെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു കൈവല്യത്തേയും പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
അരപത്തിനാലാമദ്ധ്യായം

—o—o—o—

അഗസ്ത്യൻപാഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! ഏതൊരു മനുഷ്യൻ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ജയിച്ചു ദ്രവ്യഭക്തിയോടുകൂടി മഹേശ്വരനെ സേവിക്കുന്നുവോ അവന്നു മഹേശ്വരൻ പ്രസന്നനായിട്ട് ഇഹലോകത്തിലും പരലോകത്തിലും ഇഷ്ടാർത്ഥകാരുക്ഷ്യം ഇതിന്നു ചെയ്യിതായ ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ട്. ഔരൂഢാകൃതിശ്രുതമാവി പുഷ്പപുരാമനുഃപരായ ഒരു നഗരമുണ്ട്. അവിടെ

ടെ പരാന്തകനെന്ന്പേരായി ഒരു ശൂദ്രരാജാവുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ധീരന്മാർക്കും വീരന്മാർക്കും അഗ്രഗണ്യനാണെന്നു ലോകപ്രസിദ്ധമാണ്. അവൻ സ്ത്രീകളെ പുള്ളുപോലേയും ധനത്തെ കല്ലുപോലേയും വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു ജനനാമൃതമുള്ള ലഭിച്ചതായ വൈരാഗ്യത്തോടുകൂടി ക്ഷത്രിയവൃത്തിയെ ആചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവനെ യദൃച്ഛയാ കണ്ടാൽകൂടി ശത്രുക്കൾ കാട്ടിൽ സിംഹത്തിനെകണ്ടാൽ ഗജങ്ങൾ കാടുന്നതുപോലെ കൊടിച്ചൊക്കുമെന്നു. അവൻ വ്യാഘ്രം ആടുകയെ ആട്ടിക്കളയുന്നതുപോലെ ശത്രുക്കളെ ആട്ടിക്കളഞ്ഞു തന്റെ ശൌച്യത്താൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടതായ രാജസിംഹാസനത്തിൽ വസിച്ചു. അവൻ ചിദംബരത്തിൽതന്നെയിരുന്നു നദേശ്വരമൂർത്തിയെ സേവിച്ചുകൊണ്ടു ദേവനു വേണ്ടുന്ന കൈങ്കല്യത്തെ പലവിധത്തിലും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ കൈങ്കല്യംകൊണ്ടു വാക്കുകൾക്ക് അഗ്രാചരനായും ഭക്തവത്സലനായുമിരിക്കുന്ന ചിദംബരേശ്വരൻ സന്തുഷ്ടനായി ഭവിച്ചു. ഒർദിവസം നദേശ്വരൻ പരാന്തകനോടു സ്വപ്നത്തിൽ പാഞ്ഞു. നിന്റെ തലയിൽ കിരീടം വെച്ചു രാജാവായി അഭിഷേകം ചെയ്യാൽ ഭൂമിക്കുള്ള ആപത്തുകളല്ലാ തീരും. ഇങ്ങിനെ മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു പരാന്തകൻ അങ്ങിനെതന്നെ ചെയ്യാനായി നിശ്ചയിച്ചു. ചിദംബരപുരത്തിലുള്ള ഭീക്ഷിതന്മാരെല്ലാം വരുത്തി നിങ്ങൾ ഏനിക്കു ശിരസ്സിൽ കിരീടം വെച്ച് അഭിഷേകം ചെയ്യേണമെന്നുപാഞ്ഞു. അതുകേട്ട് ആ മഹാത്മാക്കൾ പാഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ ചോളവംശപുരോഹിതന്മാരാണ്. ശൂദ്രനുമകാഭിഷേകം ഞങ്ങൾ ചെയ്യുകയില്ല. അതുകേട്ടു പരാന്തകൻ താൻതന്നെ കിരീടധാരണം ചെയ്യാൻ ശങ്കിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അനന്തരാ സ്വപ്നത്തിൽ നദേശ്വരമൂർത്തി പരാന്തകന്റെ ശിരസ്സിൽ തന്റെ പാദാരവിന്ദങ്ങളെ വെച്ചു. അത് അവന്റെ ശിരസ്സിൽ അത്ഭുതകിരീടംപോലെ ശോഭിച്ചു. പിറോദിവസം രാവിലെ ഭീക്ഷിതന്മാരെല്ലാവരും പരാന്തകന്റെ ശിരസ്സിൽ അസാധാരണമായ കിരീടം കണ്ടു വിസ്മിത

ചിത്തന്മാരായിട്ടു പരാന്തകനെ പൂജിച്ചു. നീ തന്നെയാണു് ഉത്തമഭക്തൻ എന്നുപറഞ്ഞു നദേശമൂർത്തിയെ ഭയപ്പെടുന്നതു പോലെ പരാന്തകനെ ഭയപ്പെടുകാണിരുന്നു. താണുവപ്രിയനായ നദേശപരമമൂർത്തിയുടെ പാദപത്മവിത്യാസത്താൽ അത്ഭുതകിരീടത്തെ ധരിച്ചുവന്നായ പരാന്തകൻ ഇഹലോകത്തിൽ സുഖങ്ങളെ അനുഭവിച്ച് അന്ത്യത്തിൽ ശിവസായുജ്യത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അരപത്തൊമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻപറഞ്ഞു— ഹേ മൂനികളേ! കേൾക്കവിൻ. മഹേശ്വരസ്വരൂപനായ വ്യാകരണസമുദ്രത്തിൽ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനസ്സാകുന്ന മത്സ്യത്തിന്നു് എപ്പോഴും ശിവപദപ്രാപനം കാലമാകുന്ന വലയെ നശിപ്പിക്കുന്നതാണു്. ഇതിന്നു ചെറുതായ ഒരു ഇതിഹാസം പറയാം. വേദജ്ഞന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരുടെ വാസസ്ഥലമായി വേദപുരമെന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു പുരമുണ്ടു്. ത്രൈലോക്യവിശ്രുതമായ ആ നഗരത്തിലാണു് പരസ്സരവരോധിനികളായ സരസ്വതിയും ലക്ഷ്മിയും ഒന്നിച്ചു വസിക്കുന്നതു്. ആ നഗരത്തിൽ സത്യഭാസൻ എന്നുപേരായി ഒരു ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠനുണ്ടായിരുന്നു. ആ ബ്രാഹ്മണനും കൂടെ ജനിച്ചതുപോലെ മഹേശ്വരപാദാരവിന്ദങ്ങളിൽ ഉത്തമയായ ഭക്തിയുണ്ടായി. വേദശാസ്ത്രമാകുന്ന സമുദ്രത്തിന്റെ മറകൾ കണ്ടുവന്നായ ആ ബ്രാഹ്മണൻ മഹേശ്വരനെ മൂന്നു സന്ധ്യകളിലും പൂജിച്ചുകൊണ്ടു വാഗ്ദേവിയായ സരസ്വതിയെ കാമരാജമന്ത്രത്താൽ ഉപാസിച്ചു. പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം സരസ്വതിയെ ഉപാസിച്ചപ്പോൾ ശരച്ചന്ദ്രധവളയായ സരസ്വതി പ്രസന്നയായിട്ടു സത്യഭാസനു സ്വപ്നത്തിൽ ജ്ഞാനമയമായ ക്ഷീരത്തെ കൊടുത്തു. ക്ഷീരപാനത്താൽ സത്തൃപ്ത

നായ സത്യദാസൻ വേഗം എഴുന്നീറ്റപ്പോൾ അവന്റെ നാവിൽനിന്നു മഹേശ്വരന്റെ ജടയിൽനിന്നു ഗംഗ പ്രവാഹിപ്പുന്നതുപോലെ അമൃതമുഖങ്ങളായ വാക്കുകളുണ്ടായി. ആ ബ്രാഹ്മണൻ പിറോദിവസം രാവിലെ തന്റെ ഗുരുവിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു സ്വപ്നത്തിൽ തനിക്കു ലഭിച്ചതായ വാണീ പ്രസാദത്തെ പറഞ്ഞു ബുദ്ധിമാനായ ബ്രാഹ്മണൻ ഈ വാക്കുകൊണ്ടു പ്രയാജനമന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. സന്തുഷ്ടനായ ഗുരു ശിഷ്യനോടുപറഞ്ഞു. ഹേ പ്രിയശിഷ്യ! നീ കൃതാർത്ഥനായി. നിന്റെ ഈ ജന്മം അവസാനത്തേതാണ് നിശ്ചയം തന്നെ. വേദഗമങ്ങളുടെ താല്പര്യം ശിവനാണെന്നാണ് ബ്രാഹ്മവാദികളായ മുനികൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ടു വാക്കുകളാൽ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിക്കുക. മഹേശ്വരൻ പ്രസാദിക്കട്ടെ. മനുഷ്യർക്കു മഹേശ്വരപ്രസാദം ലഭിച്ചാൽ ജനനമരണരൂപമായ സാസാരസാഗരത്തിൽ മുങ്ങേണ്ടിവരികയില്ല. ഇങ്ങിനെ ഗുരു പറഞ്ഞതുകേട്ടു ബുദ്ധിമാനായ സത്യദാസൻ ദേഹാവസാനാവരെ മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു ദേഹാന്ത്യത്തിൽ ശിവസായുജ്യത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അറുപത്തൊരാമദ്ധ്യായം.

അർഗസ്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മുനികളേ! ഏതൊരു മനുഷ്യൻ താൻ ശിവഭക്തനായിരുന്നാലും ശൈവചിഹ്നത്തെ ധരിച്ചവരായ ഭക്തന്മാർക്ക് ഒരിക്കലും അപരാധം ചെയ്യാതിരിക്കുകയും അപരാധം ചെയ്തപോയാൽ തന്റെ പ്രാണങ്ങളെ ത്യജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അവൻ മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ മുക്തനായിരിക്കുന്നു. ഇതിന്ന് ഒരു ഇതിഹാസമുണ്ട്. ചോളവംശജന്മാരായ രാജാക്കന്മാരുടെ രാജധാനിയായി ആമോദപുരമെന്നുപേരായ ഒരു പൂരമുണ്ട്. അവിടെ ധർമ്മഭക്തനൻ ഏ

ന്നുപേരായ ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവ് ഐശ്വര്യത്തിൽ ഇന്ദ്രതുല്യനും ദാനത്തിൽ കണ്വേരതുല്യനും യോഗത്തിൽ കപിലതുല്യനുമായിരുന്നു. ആ രാജാവ് അതാതു കാലങ്ങളിൽ ദേവപുജാദികളെ ചെയ്തുകൊണ്ട് എല്ലാദിക്കുകളേയും ജയിച്ച ഭൂമിക്ക് ഏകവീരനായിട്ടു രാജ്യപരിപാലനം ചെയ്തു. വിശ്വജിത്ത് എന്നുപേരായ യാഗംകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ യജിച്ചു. ശ്രീശൈലവാസിയായും തന്റെ കലദൈവമായുമിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരൻ പലവിധകൈകുളങ്ങളേയും ചെയ്തുകൊണ്ടു ഭക്തന്മാരേയും പാലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ രാജാവിന്നു ഗൃഹഭാരത്തിൽ ദിഗ്ഗജവംശജങ്ങളായും വിന്ധ്യപർവ്വതതുല്യങ്ങളായും എട്ടുപാദമേജലാ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവകളായും ഉള്ള ഉത്തമഗജങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. മാറുള്ള സൈന്യങ്ങളുടെ സംഖ്യയെ പാവറൻ ആരും കഴിയുന്നതല്ല. ആ രാജാവു രാജ്യപരിപാലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ബ്രാഹ്മണരെല്ലാം വേദമാർഗ്ഗരത്നന്മാരായും ഭടന്മാരെല്ലാം ആയുധങ്ങളെ ധരിച്ചുകൊണ്ടു ദിക്കുകളെ ജയിക്കുന്നവരായുമിരുന്നു. ഒരുദിവസം മദ്ധ്യാഹ്നസമയത്തിൽ ഒരു മത്തഗജത്തെ വെള്ളം കുടിപ്പിക്കുവാനായി ആനക്കാരൻ നദിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി. അപ്പോൾ ശിവദാസനെ നുപേരായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ നദിയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു ഭസ്മദ്രാക്ഷങ്ങളെ ധരിച്ചു മഹേശ്വരൻ അഭിഷേകത്തിനുള്ള ജലവുമെടുത്തുകൊണ്ട് ഒരു വാഴയിലയിൽ പൂജയ്ക്കുള്ള പൂഷ്പങ്ങളേയും കയ്യിലെടുത്ത ശിവമഹിമസ്സ്മാരത്തേയും ജപിച്ചുകൊണ്ടു ഗൃഹത്തിലേക്കുപോകുമ്പോൾ ആനക്കാരനോടു കൂടി ചങ്ങലയേയും ശബ്ദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു മത്തഗജം വരുന്നതുകണ്ടു. ആനയെ ഭയപ്പെട്ടു ബ്രാഹ്മണൻ ഒരുഭാഗത്തേക്ക് ഒതുങ്ങിനിന്നു. അപ്പോൾ മത്തഗജം വാഴയിലയിലുള്ള ആഗ്രഹത്താൽ ബ്രാഹ്മണന്റെ കയ്യിൽനിന്ന് ഇലയെ വലിച്ചു. ബ്രാഹ്മണൻ ഭയപ്പെട്ട് ഓടി. ആന ഇലയെ മറ്റിച്ചപ്പോൾ പൂഷ്പങ്ങളെല്ലാംഭൂമിയിൽ വീണു. ബ്രാഹ്മണൻ ശിവാർപ്പണമെന്ന പാഞ്ഞു ഗൃഹത്തിലേക്കു പോകയും ചെയ്തു. ഇതെല്ലാം രാജാ

വു മാളികയുടെ മുകളിലിരുന്നു കണ്ടു. തന്റെ ആനാചെയ്യതായ ശിവഭ്രാഹ്മാ തനിക്കാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു തന്റെ ശിരസ്സിനെ അർപ്പാനായി വേഗം കയ്യിൽ വാളെടുത്തു. അപ്പോൾ ഒരു അശരീരിവാക്കുകേട്ടു. നീ വെറുതെ സാഹസം ചെയ്യേണ്ട. ആ പുഷ്പങ്ങളെല്ലാം മഹേശ്വരശിരസ്സിൽ അതാകിടക്കുന്നു നോക്കുക. ഇങ്ങിനെ അശരീരിവാക്കുകേട്ടു രാജാവു ക്ഷേത്രത്തിൽചെന്നുനോക്കുമ്പോൾ ആ പുഷ്പങ്ങളെല്ലാം ശിവലിംഗത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽ കിടക്കുന്നതുകണ്ടു. രാജാവു വിസ്ഫിരചിത്തനായിട്ട് ആ ബ്രാഹ്മണനെ ശിവനാണെന്നുതന്നെ വിചാരിച്ചു. അനന്തരം രാജാവ് ആ ബ്രാഹ്മണനെ ശിവപൂജയ്ക്കായി ആയിരം സ്വർണ്ണപത്മങ്ങളേയും ഗൃഹങ്ങൾ, പത്മക്കുടം, കൃഷിസ്ഥലങ്ങൾ ഇവകളെല്ലാം കൊടുത്ത് ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ ശിഷ്യനായും ഭവിച്ചു. ആ മത്തഗജത്തെ ദിനന്താനും മഹേശ്വരനും സ്വർണ്ണകുടത്തിൽ അഭിഷേകജലം കൊണ്ടുവരുവാനായി നിശ്ചയിച്ചു. ആ രാജാവിന്റെ ജനങ്ങൾ നന്ദികേശതുല്യനായ ഭക്തനാണെന്നു പ്രശംസിച്ചു. ആ രാജാവു വളരെ ക്ഷമയോടുകൂടിയും ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹത്തോടുകൂടിയും രാജ്യം രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭക്തന്മാരെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടും രാജധർമ്മം തൊറാതെ രാജ്യപരിപാലനം ചെയ്യുകൊണ്ടും വളരെക്കാലം കഴിച്ചു. ഒരിക്കൽ ഒരു ശത്രുവിനെ ജയിപ്പാനായി സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി സേനാപതിയെ ശിരിദുർഗ്ഗങ്ങളിലേക്കയച്ചു. അവർപോയി ശത്രുവിനെ ജീവനോടുകൂടി പിടിച്ച് മറുക്കു ശത്രുക്കളെ കൊന്ന് അവരുടെ തലകളേയും അറഞ്ഞു രാജാവിന്റെ സമീപത്തേക്കുവന്നു. രാജാവ് അതെല്ലാം കണ്ടു സന്തോഷത്താൽ സേനാപതിയെ ആലിംഗനം ചെയ്തു. അപ്പോൾ ആ രാജാവിന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിപ്പാൻ മഹേശ്വരനും കൌതുകമുണ്ടായി. ശത്രുക്കളുടെ ശിരസ്സുകളുടെ ഇടയിൽ ജടയോടുകൂടിയ ഒരു ശിരസ്സിനെ ഉണ്ടാക്കി. അനന്തരം സേനാപതി ശത്രുശിരസ്സുകളെ എല്ലാം രാജാവിന്നു കാണിച്ചു. അതിനിടയിൽ രാജാവു ജടയുള്ള ശിരസ്സുകണ്ടു. ഹാ ദുഷ്ട! നീ എന്താ

ണ് ചെയ്യുത്? എന്നു സേനാപതിയെ ദോഷ്യപ്പെട്ടു സർവ്വ ജനനായ രാജാവ് അതിന്നു പ്രായശ്ചിത്തമായി തന്റെ കഴുത്തുതൂക്കയാമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ബ്രാഹ്മണർക്കു് അനവധി ധനങ്ങളെ ദാനംചെയ്തു അഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു രാജാവ് അതിൽ പ്രവേശിക്കുവാനായി ആ ജടയുള്ള ശിരസ്സിനെ എടുത്തു തന്റെ തലയിൽവെച്ചു് അഗ്നികണ്ഡത്തിന്റെ സമീപത്തേക്കു ചെന്നു. അപ്പോൾ ആ ശിരസ്സു മാഞ്ഞുപോയി. രാജാവ് അതുകണ്ടു വിസ്തരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുമ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാരൂപനായിട്ടു് അവിടെ പ്രത്യക്ഷനായി. രാജാവു മഹേശ്വരനെ കണ്ടു സത്തുഷ്ടനായിട്ടു നമസ്കരിച്ചു തൊഴുതുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു. മഹേശ്വരൻ രാജാവിന്നു കൈവലുത്തെ കൊടുത്തു മായുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
അരപത്തൊമ്പതാം അദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! പരിതനാവട്ടേ ദുഷ്ടനാവട്ടേ ഭൃഗുധാരിയായി കാണുന്നവനെ ശിവപ്രസാദത്തെ ആഗ്രഹിച്ചു പൂജിക്കുന്നവന്നു ശിവനേപ്പോലെയുള്ള പൂജയെ സംഭവിക്കുന്നു. ഇതിന്നു് ഒരു ഇതിഹാസം പറയാം. ഭൂമിക്ക് അലങ്കാരമായി ലക്ഷ്മീപുരമെന്നൊരു നഗരമുണ്ടു്. ലക്ഷ്മിക്കു ക്രീഡാഗ്രഹമായ ആ നഗരത്തിൽ ഭരിദ്വനായി ഒരുവനു മില്ലു. അവിടെ പ്രതാപസ്വയ്ക്കെന്നു പേരായി ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവിന്റെ അച്ഛന്റെയും അമ്മയുടേയും വംശജന്മാക്കു് കുലദൈവം ശിവനായിരുന്നു. പ്രതാപസ്വയ്ക്കൻ ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ സകല ശത്രുക്കളേയും ജയിച്ചു സർവ്വധർമ്മങ്ങളേയും അറിഞ്ഞു ശിവഭക്തന്മാക്കു് അന്നദാനം ചെയ്യുന്നതാണു് മുഖ്യ ധർമ്മമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഷഡ്ഠസങ്ങളോടുകൂടിയ അന്നത്താൽ ശിവഭക്തന്മാരെ പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വ

ശിക്ഷയിൽ അനേകം അന്നശാലകളെ ഉണ്ടാക്കി. അതിൽ വേ
 ങ്ങുന്ന കാൽപ്പന്ഥനാരേയും നിശ്ചയിച്ചു വഴിപോക്കുക്കും അന്ന
 ദാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ അറുപത്തിനാലു സം
 വത്സരം കഴിഞ്ഞു. 'അപ്പോൾ മഴയില്ലാത്തതിനാൽ എല്ലാപ്രാ
 ണികൾക്കും ഭയങ്കരമായ ദുർഭിക്ഷമുണ്ടായി. അതുകണ്ടു സകല
 ജനങ്ങളും അന്നദാതാവായ ആ രാജാവിന്റെ രാജ്യത്തിലേക്കു
 ചെന്നു. രാജാവു മദ്ധ്യോഹ്നാവരെ ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം ഇഷ്ടംപോ
 ലെ ഭക്ഷണം കൊടുത്തു. എല്ലാവരെയും ഭസ്മവും ധരിപ്പിച്ചു.
 ഇങ്ങിനെ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം പന്തിരായിരം ജനങ്ങൾക്കു നി
 ത്ര്യവും ഭക്ഷണം കൊടുത്തു ഭസ്മവും ധരിപ്പിച്ചുവന്നു. ഇങ്ങിനെ
 ചെയ്യുന്നതിനാൽ പ്രീതനായ മഹേശ്വരൻ രാജാവിനോടു
 സ്വപ്നത്തിൽ അഭീഷ്ടമന്താനെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ
 രാജാവു ഭവാൻ ബ്രാഹ്മണർ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്ന പന്തിയിൽ
 വന്നിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയാണ് വേണ്ടതെന്നു പറ
 ഞ്ഞു. അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു പറഞ്ഞു മഹേശ്വരൻ മായ
 കയും ചെയ്തു. രാജാവ് ഏഴുനീറു സ്വപ്നമെവേദവത്തെ
 ഓർത്തു ദേവമെല്ലാം രോമാഞ്ചമുണ്ടായി, ഭക്തിപരവശനായി
 ഭവിച്ചു. അനന്തരം മൂന്നുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ദിവസം
 മദ്ധ്യോഹ്നത്തിൽ മഹേശ്വരൻ വിടനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ
 വേഷംധരിച്ചു രാജഗൃഹപോരത്തിൽവന്നു. അപ്പോൾ രണ്ടാ
 യിരും ശ്രോത്രിയബ്രാഹ്മണർ ഭക്ഷണത്തിനായി ഇരിക്കുന്നു.
 നവക്ഷതദേഹത്തോടുകൂടിയവനായും ദന്തക്ഷതമുള്ള അധര
 ത്തോടുകൂടിയവനായും ലാക്ഷാരസത്താലും മഞ്ഞളാലും അട
 യാളമുള്ള വസ്ത്രത്താൽ ഗജചർമ്മംകൊണ്ടെന്നപോലെ പുതച്ചു
 വനായും 'നെറിയിൽ പകുതി മാഞ്ഞിരിക്കുന്ന തിലകത്തോടു
 കൂടിയവനായും മുഖത്തിൽ ഭസ്മോലുളളനു ചെയ്യപ്പെട്ടവനാ
 യും താമസ്യലത്തെ ചവച്ചുകൊണ്ടു കടക്കണ്ണിനാൽ ഉന്നതസ്ക
 നിയായ ഗംഗാദേവിയെ കടാക്ഷിക്കുന്നവനായും പഴയ പുഷ്പ
 മാലയെ കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവനായും ഉള്ള മായാ
 വിടൻ അന്നമുണ്ടോ? എന്നു ഗാഭീരമായി ചോദിച്ചു. പ്രതാ

പുസ്തകം ആ ബ്രാഹ്മണനെ ഭസ്മാഭൃതിതരീരമായി കണ്ടതിനാൽ ഭക്ഷണം ചെയ്യുന്ന ബ്രാഹ്മണരുടെ പത്നിയീലേക്കുകടത്തി; വൈശ്വാനരമന്ത്രത്തെ ജപിച്ച ഭക്ഷണം ചെയ്യുന്ന ബ്രാഹ്മണരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ആ വിടബ്രാഹ്മണൻ ശുശ്രൂഷാലഹരിയെന്നപോലെയുള്ള വാക്കുകൾ പറഞ്ഞു. അതുകേട്ട ബ്രാഹ്മണൻ ഇവൻ നമ്മുടെ പത്നിയീലിരുന്നു ഭക്ഷണം ചെയ്യുവാൻ യോഗ്യനല്ലെന്നുപറഞ്ഞ് അന്യോന്യം നോക്കി. രാജാവു വേഗം ബ്രാഹ്മണനെ കാൽക്കഴുകിച്ചിരുത്തി പുഷ്പം, ചന്ദനം മുതലായതിനാൽ പൂജിച്ചു. രാജപത്നി അദ്ദേഹത്തിന് അന്നം മുതലായതെല്ലാം വിളമ്പി. രാജാവ് ആ ധൂതന്തന്റെ കയ്യിൽ ശീതളമായ ജലത്തെ സന്തോഷത്തോടുകൂടെ ഒഴിച്ചുകൊടുത്തു, ഇനി ഭക്ഷിക്കുക എന്നുപറഞ്ഞു. അതുകണ്ടു മറ്റുള്ള ബ്രാഹ്മണർ ഈഷ്യയോടെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ മായാവിടൻ ജലവും കയ്യിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു രാജാവിനോടു പറഞ്ഞു. എന്റെ പ്രിയതമയായ ദാസി പടിക്കൽ നില്ക്കുന്നുണ്ട്. അവളെ ഇങ്ങോട്ടു വിളിക്കുക. എനിക്ക് അവളോടൊരുമിച്ചാണ് ഭക്ഷണം. ഇങ്ങിനെ വിടൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു ജാതിമോശനായ ബ്രാഹ്മണരെല്ലാവരും ഹി! ഹി! എന്നുപറഞ്ഞു. രാജാവു താൻ കണ്ട സ്വപ്നത്തെ ഓത്തുകൊണ്ടു ദാസിയെ നോക്കുവാനായി പടിക്കലേക്കു പോയി. അപ്പോഴേക്കു മായാവിടൻ മറഞ്ഞുകളഞ്ഞു. പടിക്കൽ ദാസിയെ കാണാതെ രാജാവു മടങ്ങിവരുമ്പോഴേക്കു ബ്രാഹ്മണനേയും കാണാനില്ല. അതുകണ്ടു രാജാവു ഖിന്നചിത്തനായി ഭവിച്ചു. ബ്രാഹ്മണരെല്ലാവരും കർമ്മാശ്വനാഭം ദ്രോഹികളുമായ തങ്ങളേതെന്ന നിന്ദിച്ചു. രാജാവും ഭാര്യയും പ്രാണശ്വാശത്തിനായി ഒരുങ്ങി. രാജാവു തന്റെ കയ്യിൽ വാളെടുത്തു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാത്രയനായിട്ടു രാജാവിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. രാജാവ് ഉമാദേവിയോടും ഗജാനനശ്വാനനന്മാരോടുംകൂടി വൃഷഭാത്രയനായ മഹേശ്വരനെ കണ്ടു ക്ഷമിക്കുക എന്നുപറഞ്ഞു നമസ്കരിച്ചു. അപ്പോൾ സത്യം

നായ മഹേശ്വരൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു രാജാവിന്നു മുക്തിയെ കൊടുത്തു ദേവിയോടുകൂടി മറയുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
അരുവത്തെട്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മുനികളേ! ഏതൊരുത്തൻ അനേക പ്രാണികളെ മഹേശ്വരനും സമർപ്പിച്ചു മഹേശ്വരനെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അവൻ ഹീനജാതിയായിരുന്നാലും കർമ്മന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നു. ഇതിന്ന് ഒരു ഇതിഹാസത്തെ പറയാം. കിഴക്കെ സമുദ്രതീരത്തിൽ കബേര പുരതലയുമായും ത്രൈലോക്യവിശ്രുതമായും നാഗപുരം എന്നു പേരായ ഒരു പുരമുണ്ട്. ആ നഗരത്തിൽ ദിനത്തോളം രത്ന പരീക്ഷയ്ക്കായി വളരെ കപ്പലുകളിൽ അനേകവിധരത്നങ്ങൾ വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവിടെ സ്വർണ്ണത്തെ മാത്രമേ അനേകനവരായ വൈശ്യാന്മാരുടെ കയ്യിലുള്ള മെഴുക്കുണ്ടയിൽ സ്വർണ്ണരേണുക്കൾ പ്രകൃതിയിൽ ദേഹികൾ ലയിക്കുന്നതുപോലെ ലയിക്കുന്നു. അവിടെ സ്വർണ്ണപ്പാടികളും വെള്ളിപ്പാടികളും ഭൂമിയിലുള്ള പൊടികളേപ്പോലെ കിടക്കുന്നു. ആ നഗരത്തിൽ പ്ലവൻ എന്നു പേരായി ഒരു ദാസനുണ്ടായിരുന്നു. അവന്നു ചൂണ്ടൽകൊണ്ടും വലകൊണ്ടും മത്സ്യങ്ങളെ പിടിക്കുകയാണ് പ്രവൃത്തി. ഒരിക്കൽ ത്രാഗേശ്വരനും ഫാൽഗുനോത്സവമുണ്ടായപ്പോൾ നാഗപുരത്തിലുള്ള ജനങ്ങളെല്ലാം ആ ഉത്സവത്തെ കാണുവാൻ പുറപ്പെട്ടു. പ്ലവൻ എന്നു പേരായ കൈവത്തനും അവരുടേക്കൂടെ പുറപ്പെട്ടു. കമലാലയത്തിൽ പോയി ത്രാഗേശ്വരനെ സേവിച്ചു പ്ലവൻ കമലാലയതീർത്ഥക്കരയിൽ ചെന്നുനിന്നു. അപ്പോൾ ഒരു മത്സ്യം തീർത്ഥത്തിലിട്ട നിർമ്മാല്യത്തെ തിന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. അതുകണ്ടു പ്ലവൻ ജാതിസ്വഭാവത്താൽ അതിനെ പിടിച്ചു. ആ തീർത്ഥക്കരയിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ശി

വ്യാജചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ ബ്രാഹ്മണൻ പ്ലവനോടു ശിവാപ്പണമെന്നു പറഞ്ഞു മത്സ്യത്തെ തീർത്ഥത്തിലേക്കു വിടുവാൻ പറഞ്ഞു. അവൻ വേഗം മത്സ്യത്തെ വിട്ടു തൊഴുതുകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണനോടു ഞാൻ ഈ മത്സ്യത്തെ വിട്ടുകൊണ്ടുള്ള ഫലമന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞു. നീ നീചജാതിയായിരുന്നാലും ആ ബ്രാഹ്മവസ്തുതന്നെയാകുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു ഭയപ്പെട്ടുകൊടുത്തു. മത്സ്യത്തെ പിടിക്കുന്നതു നിന്റെ ജാതിധർമ്മമായാലും ഞാൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു മത്സ്യത്തെ വിടുവാല്ലാ- അതിനാൽ നിനക്കു ത്രാശംശപരപ്രസാദമുണ്ടാകും എന്നു പറഞ്ഞു ബ്രാഹ്മണൻ പോകയും ചെയ്തു. അന്നുമുതൽ പ്ലവൻ സമുദ്രത്തിൽ വലയിട്ടു കിട്ടുന്ന മത്സ്യങ്ങളിൽ നല്ലതായ ഒരു മത്സ്യത്തെ ശിവാപ്പണമെന്നു പറഞ്ഞു ജീവനോടുകൂടി സമുദ്രത്തിലേക്കു വിട്ടു. ഇങ്ങിനെ ഒരു നിയമാ നിശ്ചയിച്ചു. മറ്റുള്ള കൈവർത്തന്മാരെല്ലാവരും പരിഹാസമായി അവനെ ഭക്തൻ എന്നു വിളിച്ചുതുടങ്ങി. പ്ലവൻ ഇങ്ങിനെയുള്ള നിയമത്തോടുകൂടി പത്തുവത്സരം കഴിച്ചു. പ്ലവൻ ദിവസന്തോറും സമുദ്രത്തിൽ വലവീതുവോടെക്കുതന്നെ അനവധി മത്സ്യങ്ങൾ വലയിൽപെട്ടു. നല്ലതെല്ലാം അവൻ ശിവന്നാണെന്നുപറഞ്ഞു വിട്ടു. മത്സ്യം വിറ്റാ അവനെ ധനം വളരെ വളിച്ചു. അവൻ അതിഭക്തനും അതിധനവാനും ആയിത്തീർന്നു. അവന്റെ ഭക്തിയെ ഒന്നു പരീക്ഷിക്കേണമെന്നു മഹേശ്വരനും കൌതുകമുണ്ടായി. ഒരു ദിവസം പ്ലവൻ വൈകുന്നേരംവരെ വലയിട്ടിട്ടും ഒരു മത്സ്യമെങ്കിലും കിട്ടിയില്ല. സന്ധ്യയാകുമ്പോൾ വലുതായ ഒരു മത്സ്യം വലയിൽപെട്ടു. ധീരനായ പ്ലവൻ അതിനെ എടുത്തു ശിവാപ്പണമെന്നുപറഞ്ഞു സമുദ്രത്തിലിട്ടു. സർവ്വസാക്ഷിയായ മഹേശ്വരൻ അതു കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായി ഭവിച്ചു. പിറോദിവസം രാവിലെ പ്ലവൻ വലയിട്ടപ്പോൾ വലയിൽ അനവധി മത്സ്യങ്ങൾ പെട്ടു. അതിൽ മഹേശ്വരമായയാൽ സ്വർണ്ണമയമായ ഒരു മത്സ്യം

മുണ്ടായി. ആ വലയുടെ ഭാരാധികൃത്താൽ പ്ലവൻ അതിനെ വലിച്ചുകയാറവാൻ ശക്തനായില്ല. അടുക്കെ മത്സ്യ പിടിക്കുന്ന മറുള്ള ദാശന്മാരെ വിളിച്ചുവരുത്തി. വലയിലുള്ള മത്സ്യത്തിൽ പകുതി ഞങ്ങൾക്കു തന്നാൽ ഞങ്ങൾ സഹായിക്കാമെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. അങ്ങിനെതന്നെയെന്നു സമ്മതിച്ച് അവരെല്ലാവരുംകൂടി വലയെ വലിച്ചു കരയ്ക്കുകയും റി നോക്കുമ്പോൾ അതിൽ ഒരു സ്വർണ്ണമത്സ്യത്തെ കണ്ടു. അതു കണ്ടു ദാശന്മാരെല്ലാം സന്തോഷിച്ചു. പ്ലവനാകട്ടേ മത്സ്യങ്ങളെ ഭാഗിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പെ ആ സ്വർണ്ണമത്സ്യത്തെ എടുത്തു സമുദ്രത്തിലേക്കിട്ടു നിയമത്തെ രക്ഷിച്ചു. അതിന്റെ വില ഞങ്ങൾക്കു തരേണമെന്നു ദാശന്മാർ കലഹിച്ചപ്പോൾ പ്ലവൻ തനിക്കുള്ള പകുതി മത്സ്യത്തെ ഒട്ടും ശങ്കിക്കാതെ അവർക്കു കൊടുത്തു. കൈവർത്തിച്ചാണെന്നായ പ്ലവന്റെ ഭക്തികണ്ടു മഹേശ്വരൻ ഗൗരീഭവിയോടുകൂടി അവന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. ഭക്തനായ പ്ലവന്നു പുനർവഭയരഹിതമായ മുക്തിയെ കൊടുത്തു ദേവൻ മറയുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

അറുപത്തൊമ്പതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മുനികളേ! എന്തൊരു മനുഷ്യൻ ഭസ്മരൂപാക്ഷധരന്മാരുടെ പാദങ്ങളെ താൻതന്നെ കഴുകിച്ചു പൂജിക്കുന്നുവോ അവനും കർമ്മബന്ധത്തിൽനിന്നു മോചിക്കുന്നു. ലോകവിശ്രുതമായും സൽപുരുഷന്മാർക്കിരിപ്പിടമായും മഹേശ്വരന്റെ പുണ്യക്ഷേത്രമായും കലശീപുരമെന്നു പേരായ ഒരു നഗരമുണ്ട്. ആ നഗരത്തിൽ മാനധനനെന്നു പേരായി മഹാനായ ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവു ശത്രുക്കളെ ഗുരുധൻ സപ്തങ്ങളെന്നപോലെ പേടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഭൂമിയെ ധർമ്മത്തോടുകൂടെ രക്ഷിച്ചു. മാനധനന് അനേക ജന്മ

ങ്ങളാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട പൂണ്യവിശേഷങ്ങൾ മഹേശ്വരൻ ഭക്തിയുണ്ടായി. രാജാവും സകല വേദഗൗരവതപങ്ങളേയും കേട്ട സകലവും ജഗദധിഷ്ഠാനമായ ശിവകലാഭാസനം നിശ്ചയിച്ചു മഹേശ്വരൻ ദൃഢതയായ ഭക്തിയെ ചെയ്തു. ബ്രഹ്മവിത്തായും ബ്രാഹ്മണപ്രിയനായും ഇരിക്കുന്ന ആ രാജാവിന്നു ത്രികാലാ ശിവപൂജചെയ്യുകൊണ്ടു തന്റെ രാജ്യവാസികളെയെല്ലാം ശിവപൂജചെയ്യുവാൻ നിഷ്ഠിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രം ജപിക്കാത്തവരേയും ഭസ്മരൂപിണരായ ധരിക്കാത്തവരേയും ഭസ്മം കൊണ്ട് ഉഭയമുണ്ടാക്കുവാനും ചെയ്യാത്തവരേയും അഗ്രാക്ഷം ധരിക്കാത്തവരേയും തന്റെ രാജ്യത്തിൽനിന്നു പുറത്താക്കുമെന്നു ഭേദിയിട്ടിട്ടു എല്ലാദിക്കുകളിലും ഘോഷിച്ചു. രാജാവിനേയുള്ള ഭയത്താൽ ആ രാജ്യവാസികളെല്ലാം ശിവഭക്തിരത്നമായി ഭവിച്ചു. ആ രാജാവിനെ കണ്ടു കലിപേടിച്ചു വിറച്ചു തൊഴുതുവെക്കുന്ന തനിക്കു മുഖേതന്ന നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട സ്ഥാനങ്ങളിലേക്കുപോയി. ശിവഭക്തിയില്ലാത്തവർക്കു വസിച്ചുകൊള്ളുവാൻ രാജാവും കല്പിച്ചു. ആ ഭേദത്തിൽ അലക്ഷ്മി, കലഹം, ക്രോധം, കാമം, കളവ് ഇതൊന്നുമില്ലാത്തതിനാൽ കലി ഓടിപ്പോയി. അതുതൽക്ക രാജാവിന്നു കലികമ്പൻ എന്നുള്ള പേർ പ്രസിദ്ധമായി. ആ കലികമ്പൻ ശിവഭക്തന്മാരെ കാൽ കഴുകിക്കൊണ്ടു നിത്യവ്രതമാണ്. മദ്ധ്യാഹ്നത്തിൽ ഏതു ഭക്തന്മാർ വന്നാലും ശീതളജലത്താൽ അവരുടെ കാൽകഴുകിച്ചു ഭക്ഷണം കൊടുക്കും. ഇങ്ങിനെ നിത്യവ്രതത്തോടുകൂടി പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം കഴിഞ്ഞു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ രാജാവിന്റെ ഭക്തിയെ ഒന്നു പരീക്ഷിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് ഉപനയനം ചെയ്യാത്ത ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ പേർ വേഷാധരിച്ചു രാജഗൃഹത്തിൽ ഭക്ഷണത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്ന മഹാത്മാക്കളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഭസ്മക്കുറിയാൽ ശോഭിച്ചു കൊണ്ടുവന്നിരുന്നു. നീ ആരാണു? എവിടുന്നു വരുന്നവനാണു? എന്നു ബ്രാഹ്മണർ വളരെ ചോദിച്ചിട്ടും ആ കൂട്ടത്തിന്നു പാഞ്ഞില്ല. കാൽകഴുകിപ്പാൻ സമയമായപ്പോൾ ശ്രീമാ

നായ രാജാവു വന്നു. സ്വപ്നപാത്രത്തിൽ ജലത്തെ എടുത്തു കൊണ്ടു പിന്നാലെ ഭാര്യയും വന്നു. എല്ലാ ബ്രാഹ്മണരുടേയും കാൽകഴുകി കഴിഞ്ഞു. കുട്ടിമാത്രം ബാക്കിയായി. രാജാവു നിനക്കു സംസ്കാരങ്ങളെന്നും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലല്ലോ. നി എന്തുജാതിയാണ്? എവിടുത്തുകാരനാണ്? നിന്റെ അച്ഛനമ്മമാർ ആരാണ്? എന്നു ചോദിച്ചു. അതുകേട്ടു കുട്ടി പറഞ്ഞു. ഹേ രാജൻ! എനിക്ക് അച്ഛനമ്മമാർ ഇല്ല. കലം എന്താണെന്നു ഞാൻ അറിയില്ല. പിന്നെ എങ്ങിനെ സംസ്കാരകർമ്മം ചെയ്യാം. ഇതുകളേക്കാണ്ടു ഭവാനന്താണ്? ഞാൻ കന്യകയെ ചോദിക്കുന്നില്ലല്ലോ. അന്നും തന്മേ ഇല്ലയോ? ഇങ്ങിനെ പറയുന്ന കുട്ടിയുടെ കാൽകഴുകിക്കുവാനായി രാജാവു തുടങ്ങുവോൾ രാജ്ഞി കൈപിടിച്ചു നിൽക്കി. രാജാവ് അതികോപത്തോടെ വേഗം വാളെടുത്തു രാജ്ഞിയുടെ കയ്യിനെ മുറിച്ചുകളഞ്ഞു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ വൃഷഭാത്രയനായിട്ട് അവരുടെ മുഖിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. രാജാവും ഭാര്യയും മഹേശ്വരനെ കണ്ടു പരമാനന്ദം മനസ്സാക്കിയിട്ടു നമസ്കരിച്ചു സൂതരിച്ചു. മഹേശ്വരൻ അവർക്കു മുക്തിയെ കൊടുത്തു മറയുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

എഴുപതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! ആദിശമനമെന്നു പേരായി ലോകവിശ്രുതമായ ഒരു നഗരമുണ്ട്. ആ നഗരം ജനനരോഗത്തിന്റെ വൈദ്യനായ മഹേശ്വരൻ പ്രിയസ്ഥമാണ്. അവിടെ കലിനീതിയെന്നു പേരായി ഒരു കുലാലശ്രേഷ്ഠനുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ പൂരാണജ്ഞന്മാർ പൂരാണു വായിക്കുമ്പോൾ ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ വിളക്കുവെക്കുന്നതിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ കേട്ടു. അന്നുമുതൽ കലിനീതി ദിനത്തോറും ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി എണ്ണകൊണ്ട് അഞ്ഞു

൪ വിളക്കുവെക്കും. നെനകാണ്ടു് അഞ്ഞൂറു വിളക്കും വെച്ചുകാണ്ടു രാത്രിയും പകലും മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചുകാണ്ടിരുന്നു. മദ്ധ്യാഹ്നത്തിൽ എണ്ണപകൻ പന്തത്തിങ്കലാണ്ടു തിരികൾ ഇട്ടു ദീപങ്ങളെ ജ്വലിപ്പിച്ചു. രാത്രി ഇരുപതായിരിക്കുന്ന നൂൽകൊണ്ടു തിരിയിട്ടു നെന പകൻ ദീപങ്ങളെ ജ്വലിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങിനെ പകലും രാത്രിയുമുൾക്കൂടി ആയിരം വിളക്കു വെക്കുന്നതിനാൽ ശിവസന്നിധി നല്ലവണ്ണം പ്രകാശിച്ചു. ഇങ്ങിനെ നിത്യപ്രതഃത്താടകൂടി അവൻ ഏഴു സംവത്സരാ കഴിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ അവൻ ഭക്തിയായ പരീക്ഷിപ്പാനായി അവന്നു ദാരിദ്ര്യത്തെ ഉണ്ടാക്കി. അവൻ വളരെ ദരിദ്രനായിട്ടും ഗ്രഹം മുതലായ സാധനങ്ങളെ വിറ്റു് ഒരു സാവത്സരം വ്രതത്തെ അനുഷ്ഠിച്ചു. പിന്നെ ഭാര്യയുടെ ആഭരണങ്ങളെ എല്ലാം വിറ്റു് ആരമാസത്തെ കഴിച്ചു. അങ്ങിനേതന്നെ പത്തു മുതലായ സാധനങ്ങളെല്ലാം വിറ്റും വിളക്കുവെച്ചു. സകല സാധനങ്ങളും വിറ്റു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ യാചിച്ചു കിട്ടുന്ന എണ്ണകൊണ്ടു് ഒരു മാസം വ്രതപരിപാലനം ചെയ്തു. ഒരുദിവസം എണ്ണയാവട്ടേ നെയ്യാവട്ടേ ഒരേക്കൂട്ടം കിട്ടിയില്ല. അപ്പോൾ കലീനീതി മഹേശ്വരസന്നിധിൽ നിന്നു കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ഒരു ദൂഷ്ടന്റെ വേഷധരിച്ചു കലീനീതിയോടു നീ എന്തിനാണു് കരയുന്നതെന്നു ചോദിച്ചു. കലീനീതി വ്രതഭാഗത്തിന്റെ കാരണത്തെ പറഞ്ഞു പിന്നേയും ഹേ മഹേശ്വര! വ്രതഭാഗം വന്ന എന്തെന്ന രക്ഷിക്കണേ എന്നുപാഞ്ഞു് ഊക്കെ നിലവിളിച്ചു. അപ്പോൾ ദൂഷ്ടൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. നീ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു ഫലമെന്താണു്? നിനക്കു മഹേശ്വരങ്കൽ ദുഷ്ടഭക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ നിന്റെ കാതിനെ അറത്തു് ആരക്കതാകൊണ്ടു വിളക്കുവെക്കുക. അതുകേട്ടു കലീനീതി തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടു് അപ്രകാരം ചെയ്യുവാൻ ആരാദിച്ചു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ ഉമാഭവിയോടുകൂടി വൃഷഭാരുഢനായിട്ടു അവന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. ഭക്തനായ കലീനീതി

കു സായുജ്യത്തെ കൊടുത്തു മഹേശ്വരൻ മായുകയും ചെയ്തു.—
ബ്രഹ്മപുരത്തിൽ ശക്തിയെന്നപേരായ ഒരു ശൂദ്രനുമായിരു
ന്നു. അവൻ ശിവങ്കൽ ഭക്തിമാനായിട്ടു ശിവസ്തുതിതല്പരനാ
യും ഭവിച്ചു. ദ്രുമഭക്തനായ ആ ശൂദ്രന് ഒരു വ്രതമുണ്ടായി
രുന്നു. വേദത്തേയും വേദാന്തത്തേയും വൈദികന്മാരേയും ശി
വനേയും ദർശിച്ചുപായുന്നവരുടെ നാവിനെ മുറിച്ചുകളയും എ
ന്നുള്ള നിശ്ചയത്തോടെ കത്തിയ കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടിരു
ന്നു. അവനെള്ള ഭയത്താൽ ആ നഗരവാസികളെല്ലാം മ
ഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടു ക്രോധത്താൽ അമൃതപാനം
ചെയ്യുവരെപ്പോലെ പാപരാഹിതന്മാരായി ഭവിച്ചു. ആ ശൂദ്ര
നും മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ പുനരാവർത്തിരഹിതമായ മ
ഹേശ്വരസ്ഥാനത്തെ പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ
എഴുതുന്നതാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പാഞ്ചത— കമ്പാനദിയുടെ തീരത്തിൽ പ്ര
സിദ്ധമായ കാഞ്ചീപുരമുണ്ടല്ലോ. അതിന്റെ സമീപത്തി
ലുള്ള കാട്ടിൽ നന്ദഗോപവത്രനായ കൃഷ്ണനെപ്പോലെ അനേ
ക ഗോപനായകനായി ഒരു ഗോപശ്രേഷ്ഠനുമായിരുന്നു. അ
വന് ഒരു സിദ്ധന്റെ പ്രസാദത്താൽ പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ
ലഭിച്ചു. ഗുരുവിന്റെ ആജ്ഞയെ പാലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന
അവന് ഇന്ദ്രിയജയം സിദ്ധിച്ചു. സപ്തഭോഗങ്ങളിൽനിന്നും
വിരക്തനായ ഗോപൻ രാജ്യത്തെ പുത്രകൽ എല്പിച്ചു മഹേ
ശ്വരന്റെ സുന്ദരസ്വപത്രപാത്ത എപ്പോഴും മനസ്സിൽ വെച്ചു
കൊണ്ടിരുന്നു. ഗാഗയാലും ചന്ദ്രക്കലയാലും സപ്തത്തിനാലും
മാലകളാലും കെട്ടുറപ്പട്ട ജടാഭാരത്തോടുകൂടിയവനായും ജപലി
ക്കുന്ന തുതീയനേത്രത്തോടുകൂടിയവനായും സപ്തകണ്ഡലത്താൽ
മണ്ഡിതനായും ചന്ദ്രൻ, സൂര്യൻ, അഗ്നി ഇവരാകുന്ന മൂന്നുനേ
ത്രങ്ങളോടുകൂടിയവനായും മന്ദസ്ഥിതത്തോടുകൂടിയ മുഖപത്മ

ത്തോടു കൂടിയവനായും കപാലമാലയാകുന്ന ആഭരണത്തോടു കൂടിയവനായും നിലകണ്ഠത്തോടുകൂടിയവനായും നാലുകൈകളിൽ വരമുദ്ര, അഭയമുദ്ര, ശുഭാ, മൃഗം ഇങ്ങിനെയുള്ള ചിഹ്നത്തോടുകൂടിയവനായും സ്പഷ്ടതാൽ യജ്ഞോപവീതത്തെ ധരിച്ചവനായും ഭംഗ്യാഭ്യുതിതശരീരനായും വ്യാഘ്രചർമ്മധരനായും ശബ്ദിക്കുന്ന മണിനൂപുരങ്ങളാൽ പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട പാദോരവിന്ദങ്ങളോടു കൂടിയവനായും ഉമാദേവിയായ് അലാകൃതമായ വാമഭാഗത്തോടുകൂടിയവനായും വാക്കിന്നും മനസ്സിന്നും അഗോചരനായുമിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ പഞ്ചേന്ദ്രിയവൃത്തിയോടുകൂടിയ മനസ്സിനാൽ വിഷയീകരിച്ചതുകൊണ്ട് ആ ഭക്താഗ്രഗണ്യനായ ഗോപന പഞ്ചപാദനെന്നുള്ള പേർ പ്രസിദ്ധമായി. അവൻ ചിദാഖരപുരത്തിലിരുന്നു നിത്യവും മഹേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു നടേശ്വരപ്രസാദത്താൽ ശിവസായുജ്ജ്വലത്തെ പ്രാപിച്ചു— ശ്വേതനദീതീരത്തിൽ പരിമളപുരമെന്നപേരായി ഒരു നഗരമുണ്ട്. അവിടെ ഗണൻ എന്നുപേരായി ഒരു ശിവഭക്തനുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ശിവപുരാണങ്ങളിൽ ശിവകൈകളുത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ കേട്ടു തന്റെ ദ്രവ്യത്താൽ ഭിന്നനോരും മഹേശ്വരനും ഭീപദാനം ചെയ്യവന്നു. അവന്നു ശിവപ്രസാദത്താൽ ഒരു നിധികിട്ടി. ആ മഹാധനത്തെ ഭീപത്തിന്നു മുഖ്യസാധനമായ കല്പുരത്തെ വാങ്ങുവാൻ ഉപയോഗിച്ചു. ഇങ്ങിനെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിപ്പാനായി മഹേശ്വരൻ അവനെ നിലന്നാക്കി. അപ്പോൾ അവൻ ഉണങ്ങിയ പൂല്പുകാള കൊണ്ടുവന്നു കൂട്ടുകൂട്ടമായി കൂട്ടി മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽ കത്തിച്ചുതുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെ മൂന്നുവർഷം കഴിച്ചു. അനന്തരം വർഷക്കാലത്തിൽ ഒരുദിവസം ഉണങ്ങിയ പൂല്പുകാള ലഭിക്കാതെ ഗണൻ തന്റെ കചഭാരത്തിൽ തീരകാളത്തി മഹേശ്വരനും ഭീപദാനം ചെയ്തു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ പ്രത്യക്ഷനായി വന്ന് അവന്നു സായുജ്ജ്വലത്തെ കൊടുത്ത് അവനോടുകൂടി മറയുകയും ചെയ്തു. — കരകപുരമെന്ന പേരായ നഗരത്തിൽ അവികാരിയെന്നുപേരായി

യി ഒരുവൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവൻ കവിതപത്താൽ രാജാവിനെ സ്തുതിച്ച് എപ്പോഴും ധനങ്ങളെ വാങ്ങി മഹേശ്വരന്റെ ക്ഷേത്രനിർമ്മാണമാകുന്ന കൈകയ്ക്കുതെച്ചെച്ച മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ ശിവസായുജ്ഞാലഭിച്ചു. — പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തിൽ അവിരാമനെന്ന് പേരായി ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവു ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു കീഴ്ത്തി സമ്പാദിച്ചവനും വിഭജനപൂജിതനുമായിരുന്നു. ആ രാജാവു ജ്ഞാനസംബന്ധനെ പൂജിച്ചു ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ ഉപദേശത്താൽ അത്യന്തമായ ശിവതപാത്തയറിന്റെ ഫേഹത്തിലുള്ള അഹംഭാവത്തെ വിട്ടു ശുദ്ധമാനസനായിട്ടു മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ കൈവലുത്ത പ്രാപിച്ചു.

എന്ന സ്തോത്രോപപുരാണത്തിൽ

എഴുപത്തിരണ്ടാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മൂനികളേ! മായൂരത്തിൽ നിവൃന്ധ എന്നു പേരായി ശുഭദ്രജാതിജനായ ഒരു ശിവഭക്തനുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ മനസ്സുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചു ക്ഷേത്രത്തിന്റെ സമീപത്തിൽ ഒരു കുടികെട്ടി അതിൽ വസിച്ചുകൊണ്ടു മനസ്സിനാൽ പഞ്ചാക്ഷരത്തെ ജപിച്ചുകൊണ്ടും ഭസ്മോഷ്ണജ്വലിതദോഹനായും ജടാവല്ലഭധരനായും ഇരുന്നു ദിവസത്തോറും വൈകുന്നേരം മാത്രം ഒരു കൈ ജലത്തെ പാനം ചെയ്തും. ഇങ്ങിനെ അവൻ പന്ത്രണ്ടുസംവത്സരം മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചു സംസാരസമുദ്രത്തിൽനിന്നു മോചിതനായി ഭവിഷ്ഠകയ്യും ചെയ്തു. — വിശാലപുരത്തിൽ മാനദൻ എന്നുപേരായ ഒരു ശുഭദ്രനുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ശുരാഗ്രഗന്യനും മഹേശ്വരഭക്തനുമായിരുന്നു. അവൻ നരസിംഹരാജാവിന്റെ സേനാപതിയായിരുന്നു. ഏഴരക്കോടി ദ്രവ്യം സമ്പാദിച്ചു ശിവഭക്തനാകു രക്ഷിച്ചു; ഗൃഹം, കൃഷി, വസ്ത്രം, ഉദ്യാനം, ആരാം, കന്യക, ആദരണം, വാഹനം ഇതുകൾക്കെല്ലാം ശിവഭ

തെന്മാക്ക് ഇഷ്ടംപോലെ കൊടുത്തു പൂജിച്ചു ശിവപ്രസാദത്താൽ ദേഹാന്ത്യത്തിൽ മുക്തിയേയും ലഭിച്ചു. — ഇനി കാന്താരനാഥനായ രാജാവിന്റെ ചരിത്രത്തെ പറയുന്നു. ഇതു വിചിത്രമാണ്. ഇതിനെ കേൾക്കുവിൻ. ഗോപന്മാക്കുധിപനായി സിംഹകൻ എന്നൊരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. അവൻ ശിവഭക്തനും ശിവഭക്തഭക്തനാണ്. ചന്ദ്രനു നക്ഷത്രങ്ങളെന്നപോലെ ആ സിംഹകന് അനേകം ഭാര്യമാരുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഒന്നിലെങ്കിലും രാജാവിന്നു സന്തതിയുണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ടു സിംഹകൻ ആ ഭാര്യമാരോടുകൂടി പ്രസിദ്ധമായ ശിവസ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം പുത്രനുണ്ടാകേണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹത്താൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടു ത്യാഗേശ്വരൻ വസിക്കുന്ന കമലാലയക്ഷേത്രത്തിലെത്തി. അതിപാവനമായ കമലാലയ മഹാതീർത്ഥത്തിൽ സ്നാനചെയ്തു ത്യാഗേശ്വരനെ സേവിപ്പാനായി ഭാര്യമാരോടുകൂടെ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുപോയി. അവിടെ സ്വർണ്ണനിർമ്മിതമായ സോപാനത്തിൽ ജവതി പുഷ്പാവെച്ചിരുന്നു. ആരാജഭാര്യമാരിൽ ഗർഭിതയായ ഒരു സ്ത്രീ ആ പുഷ്പത്തെക്കൊണ്ടു വാസിച്ചു. അതുകണ്ടു സാഹസിയായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ വേഗം കത്തിയെടുത്ത് അവളുടെ മുകളിലെ അറയ്ക്കു. അവൾ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു ഭൂമിയിൽ വീണു. അതുകണ്ടു ജനങ്ങളെല്ലാഹാ! ഹാ എന്നുപറഞ്ഞു. രാജാവ് അതുകണ്ടു നിന്റെ മകൻ അറയ്ക്കത്താരാണെന്നു ചോദിച്ചു. അവൾ ബ്രാഹ്മണനെ കാണിച്ചുകൊടുത്തു. രാജാവു ക്രുദ്ധനായിട്ടു ബ്രാഹ്മണനോട് ഇങ്ങനെ ചെയ്യാനുള്ള കാരണമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ബ്രാഹ്മണൻ ത്യാഗേശ്വരനെ പ്രിയമായ പുഷ്പത്തെ ഇവൾ എടുത്തു വാസിച്ചു. ആ പാപത്തു ഭിക്കായിട്ടാണ് മുകളിലെ അറയ്ക്കതെന്നു പറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു രാജാവു ബ്രാഹ്മണനെ നമസ്കരിച്ച് എന്നാൽ ഇവൾക്ക് ഇതുപോര എന്നു പറഞ്ഞു വാളെടുത്തു ഭാര്യയുടെ പുഷ്പത്തെക്കൊണ്ടു കത്തിനെ മുറിച്ചു. ശംഭോ! പ്രസീദ! പ്രസീദ! എന്നും പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ശിരസ്സിൽ ദേവകൾ പുഷ്പവർഷം ചെയ്തു. രാജ

പതിക്കു മൂക്കു മുറമ്പത്തേപ്പോലെ ഉണ്ടായി. രാജാവു മുറിച്ചു കയ്യു സ്വസ്തമയമായി ഉണ്ടായി. ജനങ്ങൾ അതുകണ്ട് ഏറവും വിസ്മയിച്ചു. രാജാവു ത്യാഗേശപരനെ പൂജിച്ചുകൊണ്ട് അവിടെത്തന്നെ വസിച്ചു. മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ മുക്തിയെ ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. — ഭൂമിയിൽ ഗവാകരമെന്നു പ്രസിദ്ധമായ ഒരു സ്ഥലമുണ്ട് അവിടെ ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാജാവു ഭാഗത്തിൽ കുബേരതുല്യനാണ്. കപ്പം കിട്ടുന്ന ദ്രവ്യമെല്ലാം ശിവഭക്തന്മാർക്കു കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭൂതിഭാനന്ദുള്ള പേർ പ്രസിദ്ധമായി. ആ രാജാവു സകല ഭോഗങ്ങളിൽ നിന്നും വിരക്തനായിട്ടു തന്റെ ദ്രവ്യത്താൽ ചിത്വഭാപതിയുടെ സഭയെ കനകസഭയാക്കി. ധർമ്മത്തോടെ രാജ്യപരിപാലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ ആയിരം ശിവഭക്തന്മാർക്കു ഭക്ഷണം കൊടുപ്പാനുള്ള ധനത്തെ എനിക്കു തരണം. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഭണ്ഡാർത്തിൽ നിന്ന് എടുക്കും എന്നു പറഞ്ഞുവന്നു. അതുകണ്ടു രാജാവ് ആ ബ്രാഹ്മണനെ നമസ്കരിച്ച് അതിനുള്ള ധനത്തെ കൊടുത്തു. മഹേശ്വരനും മഹേശ്വരഭക്തന്മാർക്കും ഇങ്ങിനെയുള്ള ഉപചാരങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു തുലാചിത്തനായ രാജാവ് അതുകൊണ്ടു തന്നെ മുക്തിയെ പ്രാപിച്ചു. — കീർത്തിസഖൻ എന്നു പേരായി വേദപാരഗനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ദിനന്തോരം താൻതന്നെ പോയി ആയിരം കുടുംബം കൊണ്ടുവന്ന് അതിൽ പച്ചക്കുപ്പും, ഏലം, ഇലവംഗം മുതലായ വാസനദ്രവ്യങ്ങളെല്ലാം ചേർത്തു ധാരാളമായി അഭിഷേകം ചെയ്തും. ഇങ്ങിനെയുള്ള രൂതത്തെ ആ ബ്രാഹ്മണൻ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു വന്നു. സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ ചേർത്ത ചന്ദനത്താൽ ശിവലിംഗം മുഴുവനും ലേപനം ചെയ്തു താൻ വെച്ചുണ്ടാക്കിയ പുഷ്പങ്ങളാൽ ശിവലിംഗം മൂടി അർച്ചിക്കും. കപ്പുരദീപഭാനവും ചെയ്തു നിത്യവും മഹേശ്വരനെ സേവിക്കും. ഇങ്ങിനെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണന്റെ ഭക്തിയെ പരീക്ഷിച്ചാനായി മഹേശ്വരനും കൌതുകമുണ്ടായി. പ്രളയകാലത്തിലെന്നപോലെ പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരം

മഴയില്ലാതിരുന്നു. സകലസാധനങ്ങളും നശിച്ചപ്പോൾ കീർത്തിസഖൻ ദരിദ്രനായി ഭവിച്ചു. അന്നവും ജലവുമില്ലാതെ കീർത്തിസഖൻ ദേവമല്ലാ ശോഷിച്ചു അസ്ഥിമാത്രമായിത്തീർന്നു. എന്നിട്ടും ആ ബ്രാഹ്മണൻ ദൂരത്തുപോയി നദിയിൽനിന്ന് ഒരു കടം ജലം കൊണ്ടുവന്നു ഗ്രതഭംഗം വരാതിരിപ്പാൻ ദിവസവും മഹേശ്വരന് അഭിഷേകം ചെയ്തും. ഒരു ദിവസം വളരെ ശ്രമാജ്ഞയായ ബ്രാഹ്മണൻ ഒരു കടം ജലത്തെ തലയിലെടുത്തു കൊണ്ടു വെച്ചിൽ കൊണ്ടു ബുദ്ധിമുട്ടി കണ്ണുകാണാതെ മഹേശ്വരസന്നിധിയിലെത്തിയപ്പോൾ സോപാനത്തിൽ കാൽ തടഞ്ഞു ഭൂമിയിൽ വീണു മൂർച്ഛിതനായി ഭവിച്ചു. വീഴുമ്പോൾ മഹേശ്വരനെ സ്തുരിച്ചുകൊണ്ടു വീണു. അപ്പോൾ കരുണാനിധിയായ മഹേശ്വരൻ വന്നു ബ്രാഹ്മണന്റെ ക്ഷീണമെല്ലാം തീർത്തു നിത്യവും സോപാനത്തിൽ ഒരോ സ്വപ്നനാണുണ്ടെളവെങ്കിലും അതെടുത്തു ശിവഭക്തന്മാർക്കും കൊടുത്തു നിത്യം ഉപജീവനം കഴിച്ചുകൊള്ളുക എന്നു പറഞ്ഞു മറയുകയും ചെയ്തു. ബ്രാഹ്മണൻ പതുക്കെ ഏഴുനീറം നിത്യവും മഹേശ്വരൻ കൊടുക്കുന്ന സ്വപ്നത്താൽ ശിവഭക്തന്മാർക്കു്ളാവർക്കും ഭക്ഷണം കൊടുത്തു താനും ഭക്ഷണം കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കീർത്തിസഖൻ വളരെക്കാലം ഇങ്ങിനെയിരുന്നു മഹേശ്വരപ്രസാദത്താൽ ശിവസായുജ്യത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപദ്യരാണത്തിൽ

എഴുപത്തിമൂന്നാമദ്ധ്യായം

—*—

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— നടകടിയെന്നു പേരായി പുണ്യസ്ഥലമായ ഒരു ശിവക്ഷേത്രമുണ്ട്. അവിടെ വിരധരന്ധരനായ ഒരു രാജാവുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്ദ്രതുല്യനായ ആ രാജാവിന്നു ശൂരവ്യാഗ്രഹെന്നു പേരായി ഒരു സേനാപതിയുണ്ടായിരുന്നു. ആ സേനാപതിയുടെ വിക്രമത്താൽ സകല ശത്രുക്കളേയും ജയിച്ചു.

ആ മഹാഭാരതം ശിവഭക്തനായി ഭവിച്ചു. ശിവഭക്തന്മാരെ എപ്പോഴും പൂജിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. അതിനാൽ അവൻ ധനങ്ങൾ വളരെ വഹിച്ചു. ആ സേനാപതി ശിവലയങ്ങളിലെല്ലാം പൂജാക്കളപ്പോലെ ധാന്യസമൃദ്ധങ്ങളെ ശിവപൂജയ്ക്കായും ശിവഭക്തപൂജയ്ക്കായും കൂട്ടിവെച്ചിരുന്നു. ഒരു ദിവസം രാജാവു സേനാപതിയോടു ശത്രുക്കളെ ജയിപ്പാൻ യുദ്ധത്തിന്നു പോകുവാൻ പറഞ്ഞു. സേനാപതി ബന്ധുക്കളെയെല്ലാം വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. ആ ധാന്യങ്ങളെല്ലാം കൂട്ടിയിരിക്കുന്നതു ശിവധനമാണ്. അതു നിങ്ങൾ തൊടരുത്. നിങ്ങൾക്കുള്ളത് ഇതാ വേറെ വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുപറഞ്ഞു സേനാപതി യുദ്ധത്തിന്നു പോകയും ചെയ്തു. ശത്രു ധാന്യങ്ങൾ അധികമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അധികദിവസം താമസിക്കേണ്ടിവന്നു. അപ്പോഴേക്കു സേനാപതിയുടെ ബന്ധുക്കൾ അവരുടെ ധാന്യമെല്ലാം കഴിഞ്ഞതിനാൽ സേനാപതി വരുമ്പോൾ കൊടുക്കാമെന്നുവെച്ചു ശൈവധാന്യങ്ങളെല്ലാം എടുത്തു ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. അനന്തരം ശത്രുക്കൾ സൈന്യങ്ങളെയെല്ലാം ജയിച്ചു സേനാപതി സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി മടങ്ങിവന്നു ശത്രുക്കളുടെ ധനമെല്ലാം രാജാവിന്നുകൊടുത്തു. പിന്നെ തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി താൻ എല്പിച്ചുപോയ ശൈവധാന്യങ്ങളുടെ പൂത്താത്തതെ അറിഞ്ഞു. അതുകേട്ടു സേനാപതി കാളിയന്റെ വിഷപ്രാപ്തമായ യമനാഭ്രം അകത്തു വിഷത്താൽ കലങ്ങിയതായും പുറത്തു സ്വപ്നമായുമിരിക്കുന്നതുപോലെ അകത്ത് അതിക്രോധമുണ്ടായെങ്കിലും പുറത്തു സന്തുഷ്ടനായിരുന്നു. ബന്ധുക്കളോടെല്ലാം നല്ലവാക്കിനെ പറഞ്ഞു ശിവപൂജയും മറ്റും ചെയ്തു പകലെല്ലാം കഴിച്ചു. രാത്രിയായപ്പോൾ ശിവധാന്യത്തെ ഭക്ഷിച്ചവരായ ജനങ്ങളെയെല്ലാം വിളിച്ചു തന്റെ വാളടുത്ത് അവരുടെ കഴുത്തുകൾ അറുത്തു. കുട്ടികൾ വരെ കൊല്ലുന്നതുകണ്ട് ആദ്യം പ്രസവിച്ചവളായ ഒരു സ്ത്രീ കുട്ടിയെ തന്റെ ശരീരത്താൽ മാച്ചുകൊണ്ടു സേനാപതിയോടു ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. നീ ദേവചക്രം ഈ കുട്ടിയെ എനിക്കു തരിക. ഈ കുട്ടിക്കു ചോരാണ് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടു ശിവധാ

ന്യങ്ങളെ ഭക്ഷിച്ച അപരാധം കുട്ടിക്ക് ഇല്ലല്ലോ. ഇങ്ങിനെ കരഞ്ഞു പറയുന്ന ആ സ്ത്രീയുടെ വാക്കുകേട്ടു സേനാപതി പറഞ്ഞു. ശിവധാന്യത്തെ ഭക്ഷിച്ചവളായ നിന്റെ മുലപ്പുൽ ഈ കുട്ടി കുടിച്ചിട്ടില്ലേ? അതുകൊണ്ടു കുട്ടിയുടേയും തല അറക്കുന്നതാണ് ആ പാപത്തിന്റെ പ്രായശ്ചിത്തം. എന്നു പറഞ്ഞു സാഹസിയായ സേനാപതി ആ കുട്ടിയുടെ ശിരസ്സുകൾ വേഴ്ചക്കു മഹേശ്വരൻ ദേവിയോടുകൂടി വൃഷഭാത്രയനായിട്ടും അവന്റെ മുഖിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. സേനാപതി മഹേശ്വരനെ കണ്ടു ഭയത്തോടെ അപരാധത്തെ ക്ഷമിക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞു നമസ്കരിച്ചു. ആ സേനാപതി കൊന്ന ബന്ധുക്കളെയെല്ലാം ഭയയോടുകൂടി ജീവിപ്പിച്ചു സേനാപതിക്കു സായുജ്യവും കൊടുത്തു മഹേശ്വരൻ ദേവിയോടുകൂടെ മറയുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തന്ദോപപുരാണത്തിൽ

ഏഴുപത്തിനാലാമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മുനികളേ! വളരെ ജന്മങ്ങളാൽ സമ്പാദിക്കപ്പെട്ട പുണ്യവിശേഷത്താൽ മഹേശ്വരഭക്തി ലഭിച്ച മനുഷ്യനു ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠയാൽ പുനരാവർത്തിരഹിതമായ കൈവല്യപദം ലഭിക്കുന്നു. ബ്രാഹ്മണന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരുടെ വാസസ്ഥലമായി നിർണ്ണയപുരമെന്നൊരു അഗ്രഹാരമുണ്ട്. അവിടെ ഒട്ടും സംശയംകൂടാതെ സകല വേദാന്തങ്ങളുടേയും നിർണ്ണയം സംഭവിക്കുന്നു. ആ അഗ്രഹാരത്തിൽ ശംഭുചിത്തനെന്നു പേരായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സു ശിവഭക്തിയാൽ നിർമ്മലമായിട്ടു മഹേശ്വരങ്കൽതന്നെ നിശ്ചലമായി ഉറച്ചു. സകല വേദാഗമരഹസ്യമുഖങ്ങളെ അറിയുന്നവനായ ആ ബ്രാഹ്മണൻ ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠയാൽ ജനനമരണക്ലേശരൂപമായ സംസാരത്തെ ത്യജിച്ചു മുക്തിയെ പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്നു ക്ഷേത്രനിർമ്മാണംചെയ്തു ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠചെയ്തവൻ തക്കതായ ദ്രവ്യമില്ലാത്തതിനാ

ൽ മനസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ സർവ്വലക്ഷണയുക്തമായും പ്രാകാരം, മണ്ഡപം, പ്രാസാദം, ഗോപുരം ഇവകളാൽ അലംകൃതമായും രത്നമയങ്ങളായ അനേക വാഹനങ്ങളാൽ മണ്ഡിതമായും അനേക ഉപകരണങ്ങളോടുകൂടിയും അനേക ദാസീദാസന്മാരോടു കൂടിയുമിരിക്കുന്ന ഉത്തമക്ഷേത്രത്തെ നിർമ്മിച്ചു. ആ ക്ഷേത്രമധ്യത്തിൽ മഹേശ്വരനെ ലിംഗരൂപത്തിലായി പ്രതിഷ്ഠിച്ച് അറുപത്തിനാലുപദാരങ്ങളോടുകൂടെ മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചു. ഇങ്ങിനെയുള്ള മാനസപൂജയാൽ ബ്രാഹ്മണൻ സകല പാപങ്ങളിൽനിന്നും മോചിതനായി ഭവിച്ചു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു രാജാവു സന്തതിയുണ്ടാവാനായി കാഞ്ചീപുരത്തിൽ ഒരു ക്ഷേത്രനിർമ്മാണമെഴുതി ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്യേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അതിന്റെ പരിജ്ഞാനമില്ലാത്തതിനാൽ ഏതാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ചിന്താക്രാന്തനായിരുന്നു. അപ്പോൾ മഹേശ്വരൻ സ്വപ്നത്തിൽ രാജാവിനോട് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. ഈ അഗ്രഹാരത്തിൽ വസിക്കുന്നവനായ ശംഭുചിത്തബ്രാഹ്മണനെ ഗുരുവായി വരിച്ചു ക്ഷേത്രനിർമ്മാണത്തേയും ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠയേയും ചെയ്യുക. ഇങ്ങിനെ സ്വപ്നം കണ്ട രാജാവ് അപ്പോൾതന്നെ ശംഭുചിത്തന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോയി, ബ്രാഹ്മണനെ നമസ്കരിച്ചു സ്വപ്നവൃത്താന്തമെല്ലാം പറഞ്ഞു. ബ്രാഹ്മണൻ ആ രാജാവിന്നു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തേയും അതിന്റെ അനുഷ്ഠാനത്തേയും ഉപദേശിച്ചു. രാജാവ് ആ ബ്രാഹ്മണനേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ബ്രാഹ്മണന്റെ മനസ്സിലുള്ളതുപോലെ വിശേഷമായ ക്ഷേത്രത്തെ ഉണ്ടാക്കിച്ച് ശിവലിംഗപ്രതിഷ്ഠയേയും ചെയ്തു. ശിവപ്രസാദത്താൽ ശിവപദ്മം ലഭിച്ചു. ശംഭുചിത്തനും മനസ്സുകൊണ്ടുള്ള ശിവപൂജയാൽ മലത്രയവിനിമ്ലകതനായിട്ടു ശിവപദത്തെ പ്രാപിച്ചു. പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തിൽ സുകുമാരനെന്നു പേരായ രാജാവിന്റെ ഭാര്യയായി ചോളരാജവൃത്രിയായ പത്മാവതിയെന്ന ഒരു മഹതിയുണ്ടായിരുന്നു. ആ സാധുവി ദുർമ്മതത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരുന്ന ഭർത്താവിനെ ആ മതത്തിൽനിന്ന് ഉദ്ധരിപ്പിച്ചു ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ അനുഗ്രഹം

ത്താൽ ഭർത്താവിനെ മഹേശ്വരഭക്തനാക്കി ഹാലാസ്വന്നാമനെ ആരാധിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ കാലഭയത്തെ കടന്നു.— കാമ്പിലുറ ഗരത്തിൽ കീർത്തിരമനെന്നു പേരായ ഒരു രാജാവു ശിവഭക്തനാകുന്ന് ഇഷ്ടങ്ങളെ കൊടുത്തുകൊണ്ടും മഹേശ്വരനെ വുജിച്ചുകൊണ്ടുമിരുന്നു. ശിവഭക്തനാകുന്ദ വസ്ത്രം, കൌഠിനം, ഉത്തരീയം, എണ്ണ, ഭക്ഷണം ഇവകളെയെല്ലാം ജനിിച്ചമുതൽ മരണം വരെ ദിവസത്തെ ശുന്യമാക്കാനെ കൊടുത്തുകൊണ്ടു നിമ്ബലയായ കീർത്തിയെ ലോകത്തിലെല്ലാം പരത്തി ദേഹാന്ത്യത്തിൽ ശിവസായുജ്യത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

ഏഴുപത്താമദ്ധ്യായം.

അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഹെ മുനികളേ! ലോകത്തിൽ തിർക്കുജാതികൾക്കു ഉത്തമമായ ശിവഭക്തികൊണ്ടു ശിവനെ വുജിച്ച ശിവപ്രസാദത്താൽ മുക്തന്മാരായിട്ടുണ്ട്. ഭൂമിയിൽ ഗജാരണ്യമെന്നു പേരായി ഒരു ശിവക്ഷേത്രമുണ്ട്. അതിന്റെ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിലും പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാവേരിനദി ആ ക്ഷേത്രത്തിന്നു മാലപോലെയിരിക്കുന്നു. അവിടെ വേദം വെളുത്ത ഞാവൽവൃക്ഷമായിട്ടു തപസ്സുചെയ്യുന്നു. ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ മൂലത്തിൽ ജഗത്തിന്നെല്ലാം മൂലമായ മഹേശ്വരൻ സന്നിധാനംചെയ്യുന്നു. സർവ്വപ്രകാശവസ്തുക്കളേയും സ്വപ്രകാശത്താൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന മഹേശ്വരൻ തേജോലിംഗസ്വരൂപനായിട്ടാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ആ മഹേശ്വരലിംഗത്തെ ആ ഗജാരണ്യത്തിലുള്ള ഒരു ഗജം ദിവസവും കാവേരീജലത്തിൽ മുക്കി ഇമ്പിക്കയ്യിൽ കാവേരീജലം നിറച്ചു കൊണ്ടുപോയി ശിവലിംഗത്തിന്റെ ശിരസ്സിന് അഭിഷേകം ചെയ്യും. ഇങ്ങിനെ ആ ഗജം ഭക്തികൊണ്ടു പരിശുദ്ധമായ മനഃസ്സാടുകൂടി

എപ്പോഴും പൂജിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ ഞാവൽവൃക്ഷത്തിൽതന്നെ ഒരു എട്ടുകാലി തന്റെ മുഖത്തിൽനിന്നുത്ഭവിക്കുന്ന നൂലുകുളാൽ ശിവലിംഗത്തിന്റെ മുകളിൽ കുടപിടിച്ചതുപോലെ വിതാനിച്ചുകൊണ്ടു ദിനശോഭനം മഹേശ്വരനെ സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ ലൂതയെക്കുറിച്ച് മഹേശ്വരൻ ഏറ്റവും പ്രീതനായിരുന്നു. ലൂത ഉണ്ടാക്കുന്ന വിതാനങ്ങളെ നിത്യം അഭിഷേകം ചെയ്യാൻ വരുന്ന ഗജം നശിപ്പിച്ചുകളയും. അതുകണ്ടു ലൂത കോപിക്കും. ഇങ്ങിനെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം ഗജം അഭിഷേകത്തിനായി വന്നു വിതാനത്തെ നശിപ്പിച്ചു ശിവലിംഗത്തിൽ അഭിഷേകം ചെയ്യുപ്പോൾ അതികവിതയായ ലൂത ആ ഗജത്തിന്റെ തുമ്പിക്കയ്യിൽ ചാടി. ലൂത വളരെ ചെറുതായതുകൊണ്ടു ഗജം അറിഞ്ഞില്ല. ലൂത തുമ്പിക്കയ്യിന്റെ അകത്തേക്കു പോയി. ലലാടസ്ഥാനത്തിൽ ചെന്നു ഗജത്തിനെ ഭ്രമിപ്പിച്ചു. ആ ഗജം മഹേശ്വരസന്നിധിയിൽ പരിഭ്രമിച്ചു വട്ടത്തിൽ തിരിഞ്ഞു ഭ്രമിയിൽ വീണു മരിക്കുകയും ചെയ്തു. മരിക്കുമ്പോൾ തുമ്പിക്കയ്യിന്റെ അഗ്രത്തെ അകത്തേക്കു രജ്ജിയിരുത്തുന്നതിനാൽ പുറത്തേക്കു വരുവാൻ വഴിയില്ലാതെ ലൂതയും മരിച്ചു. ദയാനിധിയായ മഹേശ്വരൻ ഗജത്തിന്നു മൃക്കിയെകൊടുത്തു. മഹേശ്വരന്നു കുടപിടിച്ചിരുന്ന ലൂത ഒരു ചക്രവർത്തിയായ രാജാവിന്റെ ഭാര്യയുടെ ഗർഭത്തിൽപതിച്ചു. ആ രാജ്ഞിക്കു പത്തുമാസം തികഞ്ഞപ്പോൾ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തെ അറിയുന്ന്വനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ രാജ്ഞിയോടു പറഞ്ഞു. ഇപ്പോൾതന്നെ ഭവതി പ്രസവിച്ചാൽ ആ പുത്രൻ പത്തുദിവസത്തിനുള്ളിൽ മരിക്കും. ഒരു മുഹൂർത്തം കഴിഞ്ഞിട്ടാണ് പ്രസവിക്കുന്നതെങ്കിൽ ആ പുത്രൻ ദീർഘായുഷ്ഠാനായും ചക്രവർത്തിയായും ഭവിക്കും, സംശയമില്ല. ഇങ്ങിനെ ജ്യോത്സ്യൻ പറഞ്ഞതുകേട്ടു പുത്രന്റെ അഭിവൃദ്ധിയെ കാക്കുകുന്നവളായ രാജ്ഞി തല കീഴോട്ടാക്കി കാലുകളെ വൃക്ഷത്തിന്മേൽ കെട്ടി ഒരു മുഹൂർത്തനേരം നിന്നു. ഒരു മുഹൂർത്തം കഴിഞ്ഞ ഉടൻ രാജ്ഞി ഒരു പുത്രനെ പ്രസവിച്ചു. ആ വേദനകൊണ്ടു രാജ്ഞി മരിക്കുകയുംചെയ്തു. ആ പൂ

തന്റെ കണ്ണുകൾ ചുക്കുന്നിരുന്നതിനാൽ ലോഹിതാക്ഷൻ എ
ന്നു പേർവെച്ചിട്ടു. ആ ബാലൻ ചന്ദ്രനെപ്പോലെ സകല ജന
ങ്ങൾക്കു ആനന്ദകരമായി വളന്നു. യൌവനയുക്തനായ പൂ
ത്രനെ അച്ഛൻ നല്ല മുഹൂർത്തം നോക്കി തന്റെ സ്ഥാനത്തിൽ
അഭിഷേകം ചെയ്തു വനത്തിലേക്കു പോയി. അച്ഛൻ തപസ്സി
ന്നു പോയപ്പോൾ ലോഹിതാക്ഷൻ മന്ത്രികളോടുകൂടി സകല രാ
ജ്യത്തെയും ന്യായമായി രക്ഷിച്ചു. പൂർവ്വജന്മത്തിൽ ചെയ്ത പൂണ്യ
വിശേഷത്താൽ ലോഹിതാക്ഷൻ പൂർവ്വജന്മസ്തരണയുണ്ടായി. ഭൂ
മിക്കെല്ലാം ഏകമരത്യാധിപതിയായ ലോഹിതാക്ഷൻ പൂർവ്വസ്തര
ണയാൽ ഗജാരണ്യത്തിൽ പോയി ജംബൂനാഥനായ മഹേശ്വ
രന് അനുധി കൈകളുണ്ടെ ചെയ്തു. അത്യുന്നതങ്ങളാ
യ സാലങ്ങളാലും ഗോപുരങ്ങളാലും ശോഭിതമായ ക്ഷേത്രത്തെ
നിർമ്മിച്ച മഹാത്മവത്തേയും കല്പിച്ചു. മാരുള്ള ശിവക്ഷേത്രങ്ങ
ളിലും വളരെ ഉത്സവങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു. ചിദംബരപുരത്തി
ൽ പോയി സഭാപതിയുടെ സന്നിധിയിൽ പത്തു സംവത്സരം
വസിച്ചു ബഹുവിധകൈകളുണ്ടായും ചെയ്തു. പിന്നെ ലോ
ഹിതാക്ഷൻ നാലു സമുദ്രങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ഭൂമിയെ ധർമ്മത്തോ
ടെ പരിപാലിച്ച് അന്ത്യത്തിൽ മഹേശ്വര പ്രസാദത്താൽ അ
ജ്ഞാനന്വന്ധത്തിൽനിന്നു മുക്തനാകുകയും ചെയ്തു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

എഴുപത്തൊമ്പതാം

അഗസ്ത്യൻ പാഞ്ഞു — ഹെ മുനികളേ! കശീലവനെന്നു
പ്രസിദ്ധനായ ഒരു പാട്ടുകാരനായിരുന്നു. അവന്റെ വീണാ
ഗാനത്താൽ ഹാലാസ്ത്രേശ്വരൻ പ്രസന്നനായ കഥ കേൾക്കു
വിൻ. ആ കശീലവൻ ഹാലാസ്ത്രേശ്വരസന്നിധിയിൽ പന്ത്രണ്ടു
സംവത്സരം വീണാഗാനം ചെയ്തു. ഭക്തജനസംഘത്തിൽ അവ

രോടൊപ്പം പീഠത്തിലിരിക്കണമെന്ന് അവന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. വീണാഗാനത്താൽ സന്തുഷ്ടനായ ഹാലാസ്ത്രനാഥൻ ആ ആഗ്രഹത്തെ അവന്നു സഫലമാക്കിക്കൊടുത്തു. പിന്നെ കുശീലവൻ കമലാലയത്തിൽ പോയി ത്യാഗേശ്വരനെ വീണാഗാനത്താൽ സന്തോഷിപ്പിച്ചു ത്യാഗേശ്വരനേയും പ്രിയഭക്തനായി ഭവിച്ചു. പിന്നെ ഗൊരീദേവിയുടെ സുന്ദാമൃതപാനത്താലുണ്ടായതായ ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ മാധുര്യസൂക്ഷികളെ അവൻ മനോഹരധ്വനിയായ വീണയിൽ വായിച്ചു ഭദ്രാണീപുരേശ്വരനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു മഹേശ്വരനെ ഉമാദേവിയോടുകൂടെ പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടു. ജ്ഞാനസംബന്ധന്റെ പ്രസാദത്താൽ ശിവപ്രസാദത്തെ ലഭിച്ചവനായ കുശീലവഭക്തശ്രേഷ്ഠൻ അജ്ഞാനബന്ധത്തെ ഛേദിച്ചു മുക്തനായി ഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹെ മുനികളേ! നിമ്ബലയായ ശിവഭക്തികൊണ്ടു കർമ്മശക്തിനിന്നു മുക്തന്മാരായ അരുപത്തിമൂന്നു ശിവഭക്തന്മാരുടെ കഥകളെ ഞാൻ പറഞ്ഞു. മേൽപറഞ്ഞ ഭക്തശ്രേഷ്ഠന്മാരുടെ ചരിത്രങ്ങളെ സ്തുരിച്ചാൽ ബ്രഹ്മഹത്യാദി പാപങ്ങൾക്കൂടി നശിച്ചുപോകും. ജടിലൻ, മിഥിലൻ, ദാൽദ്വൻ, സൗരഭേയൻ, ജിതാസനൻ, ബാലസിംഹൻ, സിദ്ധരയൻ, വഷഡ്ഗു, കപലൻ, ഉഷിരൻ എന്നിങ്ങനെ പത്തു ഭക്തന്മാർ മനസ്സുകൊണ്ടു മഹേശ്വരനെ പൂജിച്ചു ശിവപ്രസാദത്താൽ ലോകവന്ദിതന്മാരും മുക്തന്മാരുമായി ഭവിച്ചു. അവർ മഹേശ്വരനാൽ ഉപദേശിക്കപ്പെട്ട വിജ്ഞാനത്താൽ അജ്ഞാനനിവൃത്തന്മാരായിട്ടു സർവ്വഭൂതങ്ങളിലും സാക്ഷിസ്വരൂപനായി വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ ക്ഷണിക്കാണ്ടിരുന്നു. മുനികൾ ചോദിച്ചു— ഹെ കാദേശ്വരവ! മഹേശ്വരൻ എപ്പോൾ എവിടേവെച്ചത് ആകാശം വിജ്ഞാനത്തെ ഉപദേശിച്ചത്? അതെല്ലാം വിസ്മാരമായി ഞങ്ങളോടു പറയുക. അഗസ്ത്യൻ പറഞ്ഞു— ഒരിക്കൽ സനകാദിമഹർഷികൾ കൈലാസശിഖരത്തിൽ ദേവിയോടുകൂടി സുഖമാശി വസിക്കുന്ന മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിച്ചു ഭക്തിയോടുകൂടെ ചോദിച്ചു. ഹെ ദേവദേവ! ദയാനിയ്യേ! ഞങ്ങൾ വേദാന്തങ്ങളെല്ലാം കേട്ടിട്ടും പ്രപഞ്ചം ലയിക്കുന്നി

പ്രാപ്തം. സകല ലോകവും ലയിക്കുമ്പോൾ ഭവാനുമാത്രം ശേഷിക്കുന്നു എന്നു വേദാന്തങ്ങൾ പറയുന്നു. അനേകരൂപമായ പ്രപഞ്ചത്തിന്നു ഏകരൂപമായ ഭവാനും വിരോധമില്ലാത്ത എങ്ങിനെ ഭവിക്കും? കാലകാലാനുസാരമായ ഭവൽപാദോഽവിനശത്തെ കണ്ടിട്ടു പിന്നെയും സംശയം തീർന്നില്ലെങ്കിൽ ഇനി ഞങ്ങൾ ആരെന്നു ശരണം പ്രാപിക്കേണ്ടതു്? ജ്ഞാനസ്വരൂപനായ ഭവാങ്കൽനിന്നു് അജ്ഞാനസ്വരൂപമായ പ്രപഞ്ചം എങ്ങിനെയുണ്ടായി? ആ തത്വമാത്രമായ പ്രപഞ്ചം തേജോരൂപനായ ഭവാങ്കൽ ലയിക്കുന്നതും എങ്ങിനെ? ഞങ്ങളുടെ സർവ്വസംശയങ്ങളും തീരത്തക്കവണ്ണം ഇതിന്നു സമാധാനം ഞങ്ങളോടു പറയുക. ഇങ്ങിനെ സനകാദികളുടെ ചോദ്യത്തെക്കേട്ടു കരുണാനിധിയായ മഹേശ്വരൻ അവരോടു പറഞ്ഞു. ഹെ മുനിശ്രേഷ്ഠന്മാരേ! നിദിദ്യോസനജന്മമായ വിശേഷജ്ഞാനത്തോടുകൂടിയ ജ്ഞാനയാഗത്തെ നിങ്ങളോടു പറയാം കേൾക്കവിൻ. ഏതൊരു ജനങ്ങൾ ഹൃദയാകാശസ്ഥിതനായ പരമാത്മാവിനെ സർഗ്ഗരൂപദേശാദികൾക്കൊണ്ടും അറിയുന്നില്ലയാ ആ ബഹിർമുഖന്മാർ! ഈ ജ്ഞാനയാഗത്തെ ഉപദേശിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല—ഷഡ്വികാരരഹിതനായും തന്നെക്കൂടാതെ തനിക്കു വേറെ ഒരാധാരമില്ലാത്തവനായും അജ്ഞാനമിതനായും ആകാശസ്വരൂപനായും ഇരിക്കുന്ന പാമാത്മാവിങ്കൽ ജീവന്മാർ സമുദ്രത്തിൽ തിരമാലകളെന്നപോലെ ഉത്ഭവിക്കുകയും ലയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സൃഷ്ടിക്കു മുൻപും പ്രളയനന്തരവും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു മദ്ധ്യത്തിൽ മാത്രം പ്രകാശിക്കുന്നതായ പ്രപഞ്ചം ആധാരജ്ഞാനമില്ലാത്തതിനാൽ സത്യാപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചിലർ ഉത്തമഭക്തിക്കൊണ്ടും ഈശ്വരാർപ്പിതമായ കർമ്മകൊണ്ടും അധിഷ്ഠാനസ്വരൂപനായ ആത്മാവിനെ അറിയുന്നു. ജനങ്ങൾക്കു് ഈശ്വരനായ ഏതാൻ അനുഗ്രഹത്താൽ നിദിദ്യോസനജന്മമായ വിജ്ഞാനത്തോടുകൂടിയ ജ്ഞാനം ഉണ്ടാകുന്നു. ആത്മാവിനെക്കൂടാതെ ഇതരകാരണമില്ലാത്തതായ പ്രപഞ്ചത്തെ നിർമ്മലമായ ഹൃദയത്തിൽ കാണുന്ന ജനങ്ങളിൽ ചെറു് ഒരുത്തൻ മാത്രം ദു

ശ്രമായ പ്രപഞ്ചത്തെ യോഗംകൊണ്ട് എങ്കൽ കാണുന്നു. എത്ര കാലം അജ്ഞാനമുണ്ടോ അത്ര കാലവും പ്രപഞ്ചം സത്യംപോലെ പ്രകാശിക്കുന്നു. അദ്വൈതരോപ, അപവാദങ്ങളെക്കൊണ്ട് അജ്ഞാനനാശം വരുമ്പോൾ ആ ജഗത്ത് എങ്കൽതന്നെ ലയിക്കുന്നു. ഇക്കിതിയിൽ രണ്ടുഭൂമവും രണ്ടുവിൽ സുസ്ഥിരമുറയും ഉണ്ടാമെന്നുപോലെ ഒരു വസ്തുവിനെ മറ്റൊരു വസ്തുവിൽ ആരോപിക്കുന്നതിന് അദ്വൈതരോപമെന്നു പേർ പറയുന്നു. ഈ ഭൂതമകമാൺ അറിവാൻ ഖണ്ഡിക്കുന്ന യുക്തിയേയാണ് അപവാദമെന്നു പറയുന്നത്. ഇതിൽ അദ്വൈതരോപസമ്പ്രദായത്തെ ഭവാന്മാർ സാധധാനമസ്സാദൃക്ഷി കേൾക്കുവിൻ. സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ ഒരുതന്ത്രിതന്നെ ഉള്ളു. വേറെ ഒരു കാര്യകാരണങ്ങൾ ഇല്ല. ആ ഞാൻ എല്ലാടവും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും അന്യപ്രകാശങ്ങളാൽ പ്രകാശനല്ലാതെ സ്വയമേവ പ്രകാശിനതുകൊണ്ടും ദിവ്യധാതുവിന്റെ പ്രകാശത്താലുകൊണ്ടും മഹാഭേദം എന്നു വേദങ്ങളാൽ പറയപ്പെടുന്നു. സതപരജസ്മദോ ഗുണസമുപാധിനിയായ മൂലപ്രകൃതി പരമാത്മാവിന്റെ അവലോകനത്താൽ പ്രേരിതയായിട്ടു സതഗുണപ്രധാനമായി ജ്ഞാനശക്തിയെന്നു പേരായ മഹത്തമത്തെ പ്രസവിച്ചു. സതഗുണത്തിന്റെ വൃദ്ധിയും അധിഷ്ഠാനമായ പ്രകൃതിയുടെ പ്രതിഫലനവും മഹത്തമതപതികൾ ഉണ്ടാകുന്നു. പ്രകൃതിയെ ഉപാധിയായി പ്രാപിച്ചവനായി സർവ്വസാക്ഷിയായ അപ്രകൃതൻ എന്നു പറയപ്പെട്ടവൻ ഈശ്വരനാകുന്നു. ആധാരപ്രതിബിംബത്തോടുകൂടിയ തമോഗുണത്തിന്റെ വൃദ്ധി അധികാരതപമാകുന്നു. നശപരമായ ദേഹത്തിൽ ഞാൻ എന്നുള്ള ബുദ്ധിയുണ്ടാകുന്നതു തന്നെയാണ് ഭോക്താവായ ജീവൻ. എന്നാൽ ഈക്ഷിതമായ തമോഗുണത്തിന്റെ യാതൊരു വൃദ്ധിയുണ്ടോ അത് ആധാരപ്രതിബിംബത്തോടുകൂടിയതായി നേത്രഗോചരമല്ലാത്തതായ ആകാശം എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ആ സൂക്ഷ്മാകാശത്തിൽനിന്നു സതപരജസ്മദോ ഗുണരൂപമായ സൂക്ഷ്മാകാശം എന്റെ വീക്ഷണത്താൽ ഉണ്ടായി. ആ ആകാശത്തിന്റെ സതപാശത്തിൽ

ൽനിന്നു ശ്രോത്രവ്രതവും രജോശത്തിൽ നിന്നു വാഗിന്ദ്രിയവും തമോശത്തിൽനിന്നു ശബ്ദമുണ്ടായി. ആകാശത്തിൽനിന്നു തന്നെ ത്രിഗുണരൂപനായ വായുവും ഉണ്ടായി. വായുവിന്റെ സതപാശത്തിൽനിന്നു തപഗിന്ദ്രിയവും രജോശത്തിൽനിന്നു പാണ്ഡിത്യവും തമോശത്തിൽനിന്നു സ്വർവുമുണ്ടായി. ആ വായുവിൽനിന്നു ത്രിഗുണാത്മകമായ തേജസ്സുണ്ടായി. ആ തേജസ്സിന്റെ സതപാശത്തിൽനിന്നു നേത്രവ്രതവും രജോശത്തിൽനിന്നു പാദവും തമോശത്തിൽനിന്നു രൂപവും ഉണ്ടായി. ആ തേജസ്സിൽനിന്നു ത്രിഗുണാത്മകമായ ജലം ഉണ്ടായി. ആ ജലത്തിന്റെ സതപാശത്തിൽനിന്നു രസനേന്ദ്രിയവും രജോശത്തിൽനിന്നു ഗുദവും തമോശത്തിൽനിന്നു രസവും ഉണ്ടായി. ആ ജലത്തിൽനിന്നുതന്നെ ത്രിഗുണരൂപിണിയായ ഭൂമിയുണ്ടായി. ഭൂമിയുടെ സതപാശത്തിൽനിന്നു ശ്രോത്രവ്രതവും രജോശത്തിൽനിന്നു ഗുഹ്യേന്ദ്രിയവും തമോശത്തിൽനിന്നു ഗന്ധവും ഉണ്ടായി. പഞ്ചഭൂതങ്ങളുടേയും സതപാശസമുദായംകൊണ്ട് അന്തഃകരണമുണ്ടായി. പഞ്ചഭൂതങ്ങളുടെ രജോശസമുദായംകൊണ്ടു പ്രാണനും ഉണ്ടായി. പഞ്ചഭൂതങ്ങളുടെ തമോശസമുദായംകൊണ്ട് അഹങ്കാരമുണ്ടായി. ഇങ്ങിനെയാണ് ശാസ്ത്രനിസ്തന്ത്രം. മേൽ വിവരിച്ച സൂക്ഷ്മപഞ്ചഭൂതങ്ങളെ എന്റെ വീക്ഷണംകൊണ്ടു മായയാൽ പഞ്ചീകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടു. പഞ്ചഭൂതങ്ങളെ പകുതി പകുതിയാക്കി പത്തുഭാഗങ്ങളാക്ക. അവയിൽ അഞ്ച് അരഭാഗങ്ങളെ അരജ്ഞാൽ അല്ലാതായി ഇതപതുഭാഗങ്ങളാക്ക. ആകാശത്തിന്റെ അരഭാഗത്തിന്ന് ആകാശത്തിന്റെ അരജ്ഞാൽ ഭാഗം ആവശ്യമില്ലാത്തതിനാൽ വായുവാദികളുടെ നാല് അരജ്ഞാലിനെ ആകാശത്തിന്റെ അരഭാഗത്തോടു ചേർത്തുക. ഇതിന്നു മഹാകാശമെന്നു പേർ പറയുന്നു. ഇപ്രകാരം തന്നെ വായുവിന്റെ അരഭാഗത്തോട് ആകാശാദികളുടെ അരക്കൽ ഭാഗങ്ങളെ ചേർത്തുക. അനിയുടെ അരഭാഗത്തോട് ആകാശാദികളുടെ അരജ്ഞാൽ ഭാഗങ്ങളെ ചേർത്തുക. ജലത്തിന്റെ അരഭാഗത്തോടുകൂടി

ആകാശാദികളുടെ അരയ്ക്കാൽ ഭാഗങ്ങളെ ചേർത്തുക. ഭൂമിയുടെ അര ഭാഗത്തോടുകൂടി ആകാശ, വായു, അഗ്നി, ജലങ്ങളുടെ അരയ്ക്കാൽ ഭാഗങ്ങളെ ചേർത്തുക. ഇപ്രകാരം ചേർത്താൽ ഇരുപത്തഞ്ച് അഞ്ചാകും. ഇതിന്നു പഞ്ചീകരണമെന്നു പേർ പറയുന്നു. ഇങ്ങിനെ പഞ്ചീകരണം ചെയ്ത പഞ്ചമഹാഭൂതങ്ങളാൽ ബ്രഹ്മാണസം ഉണ്ടായി. ബ്രഹ്മാണസമദ്ധ്യത്തിൽ ജരാമൃത്യം, അസ്വസ്ഥത, സേപദേഹം, ഉത്ഭിഷ്ഠം എന്നു നാലു ജാതികളുണ്ടായി. കർമ്മത്തെയനുസരിച്ചു കാലത്താൽ വരികപ്പെട്ട പുണ്യപാപകർമ്മ പരിപാകംകൊണ്ടു ജീവന്നു സുഖദുഃഖാനുഭവസാധനമായും ഭാഗങ്ങൾക്ക് ഇരിപ്പിടമായും പഞ്ചീകൃതപഞ്ചമഹാഭൂതങ്ങളെ കൊണ്ടുണ്ടായതായും പാപപുണ്യകർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു സമ്പാദിക്കപ്പെട്ടതായും അന്നമയകോശമെന്നുപേരായും ഇരിക്കുന്ന സ്ഥൂലശരീരം ഉണ്ടാകുന്നു. സൂക്ഷ്മഭൂതങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടായതായി പഞ്ചപ്രാണങ്ങൾ, ദേശേന്ദ്രിയങ്ങൾ, മനസ്സ്, ബുദ്ധി ഇവ പതിനേഴു തത്വങ്ങൾ കൂടിയതിനെ ലിംഗശരീരമെന്നും സൂക്ഷ്മശരീരമെന്നും പറയുന്നു. അനാദിപരമ്പരാഗതയായിരിക്കുന്ന അവിദ്യയെ കാരണശരീരമെന്നു പറയുന്നു. ദേഹാഭിമാനിയായ ജീവന്നു ജാഗ്രൽസ്വപ്നസുഷുപ്തിയെന്നു മൂന്നവസ്ഥകളുണ്ടാകുന്നു. യാതൊരു ജീവന്റെ സ്ഥൂലശരീരചേഷ്ടകളിൽ ഞാൻ, ഏൻ, എന്നു പറയുന്നുവോ ആ ബുദ്ധിക്കു ഭ്രമമെന്നു പേർ. സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മകാരണശരീരാഭിമാനിയായിരിക്കുന്ന ജീവന്ന് ഓരോരോദേഹസംബന്ധത്തിൽ മുമ്മൂന്നു നാമങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു. അന്നമയ കോശമായ സ്ഥൂലശരീരസംബന്ധത്തിൽ ചിദഭാസൻ, വിശ്വപൻ, വ്യാവഹാരികൻ എന്നു പേർ പറയുന്നു. പ്രാണമയ, മനോമയ, വിജ്ഞാനമയ, കോശത്രയരൂപമായ ലിംഗശരീരത്തിൽ അഭിമാനിയായി മാനസികഭാഗത്തെ ഭൂജിക്കുന്ന ജീവന്നു വൈകാരികൻ, തൈജസൻ, സ്വപ്നകുളിതൻ എന്നു പേർ പറയുന്നു. ആനന്ദമയകോശമായ കാരണശരീരസംബന്ധത്തിൽ പാരമാത്മികൻ, പ്രാജ്ഞൻ, അച്ഛിന്നൻ എന്നു പേർ പറയുന്നു. ലിംഗശരീരത്തിന്നു ജ്ഞാനോദയപശ്ചത്തം നാശമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ആപേ

ക്ഷിപ്രനിത്യതപാഭവിക്കുന്നു. സ്വപ്നചരമിര ജലബുൽബുദപ്രായമായതുകൊണ്ട് അത്യാത നശപരമാണു പറയുന്നു. വൃക്ഷങ്ങളിൽ നിന്നു ഭിന്നത്താൻ ഇലകൾ ഉണ്ടാകുന്നതു പോലെ ഭോക്താവായ ജീവനു ഭോഗങ്ങളെ അനുഭവിപ്പാനായി സ്വകർമ്മങ്ങളാൽ സ്വപ്നഭേദങ്ങളുണ്ടാകുന്നു. അജ്ഞാനമുപേക്ഷിച്ചവര സാധാരണത്തിൽ ഭവിക്കുന്ന ജീവന്റെ ലിംഗശരീരനാശത്തിനായിക്കൊണ്ടു നാമരൂപാത്മകമായ ഈ മായപ്രപഞ്ചം എന്നാൽ പ്രകാശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

എഴുപത്തൊമ്പതാം അദ്ധ്യായം

മഹേശ്വരൻ പറഞ്ഞു— ഹേ മനികളേ! ജീവൻ അനേക ജന്മങ്ങളെ പ്രാപിച്ചു ജന്മാവസാനത്തിൽ എന്റെ പ്രസാദം കൊണ്ട് എന്ന പ്രാപിക്കുന്നക്രമത്തെ പറയാം കേൾക്കവിൻ. നാനാവിധങ്ങളായ ജരായുജാദി യോനികളിൽ കർമ്മങ്ങൾ കൊണ്ടു ഭാഷ്യാപുത്രാദികളോടുകൂടി ഭവിക്കുന്ന ജീവനു ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ മോക്ഷസാധനമായ ബ്രാഹ്മണതപാ ലഭിക്കും. ചളിയിൽ ചിലലുള്ളു ഞങ്ങളിനെ സാബന്ധിച്ച രേഖ ഏതുപ്രകാരം ഞങ്ങളിന്റെ ഇച്ഛകൂടാതെ നഷ്ടരൂപമാല തോന്നുന്നുവോ അതുപ്രകാരം ജീവകർമ്മ ബ്രാഹ്മണതപാ ലഭിക്കുന്നു. പ്രപഞ്ചത്തിൽ ദുഷ്ജനസംസർഗ്ഗത്തെ ത്യജിക്കുന്നതുകൊണ്ടു സജ്ജനസംസർഗ്ഗം സുലഭമായി ഭവിക്കും. പുണ്യതീർത്ഥസ്നാനം കൊണ്ടും പുണ്യസ്ഥലവാസം കൊണ്ടും അവരവരുടെ ജാത്യാചാരപരിപാലനംകൊണ്ടും എന്റെ പൂജാകൊണ്ടും എന്റെ സ്തുതികൊണ്ടും സതതശ്രവണംകൊണ്ടും എന്റെ ഭക്തന്മാരുടെ സേവകൊണ്ടും സർവ്വപ്രാണികളുടെ ദേഹങ്ങളും പാഞ്ചഭൂതികളുമാണെന്നും സർവ്വദേഹങ്ങളിലുള്ള ജീവന്മാരും ഏകരൂപന്മാരാണെന്നും ഉള്ള അറിവിനാലും കാണപ്പെടുന്നതായ ഭാഷ്യാപുത്രാദിസുഖങ്ങളിലും കാണപ്പെടാ

ഈ സ്വർഗ്ഗാഭിസുഖങ്ങളിലുമുള്ള വൈരാഗ്യത്താലും നിഷിദ്ധ
 കർമ്മങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനാലും ജ്ഞാനപ്രദനായ ഗുരുവി
 ക്കുള്ള നിഷ്ഠപടഭക്തിയാലും അനന്യമാരുടെ ഗുണദോഷങ്ങ
 ലെ പായാതിരിക്കുന്നതിനാലും അത്യന്തനശ്വരമായ പാഞ്ച
 ഭൗതികദോഷത്തിൽ ഞാൻ എന്നുള്ള ബുദ്ധി നശിച്ച കൃത്യ
 ചാനായണാദി നിയമങ്ങളോടുകൂടിയവനായി ഭവിക്കുന്നു. വ
 ളരേക്കാലംകൊണ്ടുണ്ടായ ചിത്തപരിപാകത്താൽ നാമരൂപാ
 ത്തകമായ സർവ്വപ്രപഞ്ചവും ബ്രഹ്മസ്വരൂപമെന്നുള്ള ബു
 ധ്ധി വന്നുവന്നു ഭൂമാധിഷ്ഠാനമായതുകൊണ്ടു വിവർത്താപദോ
 നകാരണം എന്നു പറയാപ്പടുന്ന ഏകൽതന്നെ മായാകാശ്ച
 മായപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ലയം സംഭവിക്കാ. മുറമ്പ പഞ്ചിക
 രണം ചെയ്യാപ്പട്ട ഭൂതങ്ങളുടെ അപഞ്ചികരണം ചെയ്യുമ്പോ
 ള് (അപഞ്ചികരണപ്രകാരമാണെന്നാൽ ഭൂമിയുടെ നാല് അ
 രങ്ങാൽ ഭാഗങ്ങളെ ജലം, തേജസ്സ്, വായു, ആകാശം ഇവ
 കളിൽനിന്നുണ്ടുതുന്ന പൃഥ്വിയിൽ തന്നെ ചേർത്തുക. ജലത്തി
 ന്റെ നാല് അരങ്ങാൽ ഭാഗങ്ങളെ പൃഥ്വി, തേജസ്സ്, വാ
 യു, ആകാശം ഇവകളിൽനിന്നുണ്ടുതുന്ന ജലത്തിൽ തന്നെ ചേ
 രുക. തേജസ്സിന്റെ നാല് അരങ്ങാൽ ഭാഗങ്ങളെ പൃഥ്വി,
 ജലം, വായു, ആകാശം ഇവകളിൽനിന്നുണ്ടുതുന്ന തേജസ്സോടു
 ചേരുക. വായുവിന്റെ നാല് അരങ്ങാൽ ഭാഗങ്ങളെ പൃഥ്വി
 വി, ജലം, തേജസ്സ്, ആകാശം ഇവകളിൽനിന്നുണ്ടുതുന്ന വായു
 വിനോടു ചേർത്തുക. ആകാശത്തിന്റെ നാല് അരങ്ങാൽ ഭാ
 ഗങ്ങളെ പൃഥ്വി, ജലം, തേജസ്സ്, വായു ഇവകളിൽനിന്നു
 ള്തത് ആകാശത്തോടുതന്നെ ചേരുക. ഇതിന്ന് അപഞ്ചിക
 രണമെന്നു പേര്) ഭൂതങ്ങൾ പ്രഥമാവസ്ഥയായ പ്രാപിച്ചു. ഈ
 സൃഷ്ടിഭൂതങ്ങളിൽ വെച്ചു തുല്യപൃഥ്വിസ്വകാരണമായ തുല്യ
 ജലത്തിലും ജലം സ്വകാരണമായ തുല്യ തേജസ്സിലും തേജ
 സ്സ് സ്വകാരണമായ തുല്യവായുവിലും വായു സ്വകാരണമാ
 യ തുല്യ ആകാശത്തിലും ആകാശം തമോഗുണത്തിലും അ
 വിദ്യാ എന്നു പറയുന്ന തമസ്സ് മായയിലും ലയിക്കുമ്പോൾ

സർവ്വസംസാരകാരണമായി ഈശ്വരോപാധിയായ മായയെ അവിടെ മാനുഷകളായും. ഈ മായയുടെ മിശ്രിതപഞ്ചാസം ഏകൻ ഭക്തികൊണ്ടുതന്നെ ഭവിക്കണം. മായാതീതനായി അവശേഷിക്കുന്നതു യാതൊരു പരമാത്മാവോ ഞാൻ അർത്ഥം തന്നെ. ഇങ്ങിനെ ജീവന്മാർക്കുള്ള ബന്ധമോക്ഷങ്ങളെ ഞാൻ പറഞ്ഞു. അനേകജനങ്ങളിൽ ഒരുത്തൻ ഇപ്രകാരം ധ്യാനിച്ചു ജനനദുഃഖത്തെ കടക്കുന്നു. മനുഷ്യർ ഏകപാദ മഹാപുരിമാണമായ ഈ ആകാശത്തെ തോലിനെപ്പോലെ ചുരുട്ടാമാ അക്കാലത്ത് ആ ജനങ്ങൾ എന്ന അറിയാതെ ദുഃഖാപസാ നത്തെ പ്രാപിക്കും. പ്രകൃതത്തിന്റെ ആദിയും അധ്യായം വേദ ഉപനിഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിലും വിശേഷണ പരയപ്പെട്ടതായി സജാതീയവിജാതീയസ്വഭാവഭേദരഹിതമായിരിക്കുന്ന യാതൊരു തേജസ്സുണ്ടോ അതുതന്നെയാണ് ഞാൻ എന്നാണ് വേദാന്തനിശ്ചയം. യാതൊരുത്തൻ സംസാരസംഗ്രഹിതനായിട്ട് ഇപ്രകാരം വിചാരിക്കുകയും അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അങ്ങിനെയുള്ളവൻ ഇരിക്കുന്ന ഭിക്ഷിനായി നമസ്കരിച്ചു പരമേശ്വരനേ നമസ്കരിച്ചു സനകാദിമഹഷികൾ പരമേശ്വരപാദവിനയസേവാകാണ്ട് അസത്യസംസാരസമുദ്രത്തിന്റെ മധ്യമധ്യ ഭാഗത്തു. സൂതൻ പറഞ്ഞു— ശിവഭക്താഗ്രഗണ്യനായ അഗസ്തൻ ഇങ്ങിനെ താപസന്മാരോടു പറഞ്ഞ് അവരോട് പൂജിതനായിട്ടു തന്റെ ആശ്രമത്തിലേക്കുപോയി. ശിവഭക്തശ്രേഷ്ഠന്മാരോട് ഈ മാഹാത്മ്യം വേദത്തിനുള്ളിലുമാകുന്നു. പാവനമായ പൂർണ്ണമാണ്. ഇതിന്റെ ശ്രവണത്താൽ മഹേശ്വരപ്രീതി ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനെ സമാഹിതചിത്തന്മാരായവർ ശിവലയത്തിലോ പൂജാതീർത്ഥക്കരയിലോ ബ്രാഹ്മണസഭയിലോ വെച്ചു പഠിക്കേണ്ടതാണ്. ഭസ്മരൂപങ്ങളെ ധരിച്ച ശിവനേയും ഗുരുവിനേയും മനസ്സിൽ ധ്യാനിച്ച ശിവപ്രസാദത്തെ കാക്കിച്ച്കൊണ്ടു നിയമത്തോടുകൂടെ പഠിക്കേണ്ടതാണ്. ശ്രോതാവു ശിവഭക്തനായും ഗുരുവായുമിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണനെ ഉന്നതാസന

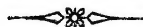
ത്തിലിരിക്കുതി വാക്കിനേയും മനസ്സിനേയും അടക്കി ഗുരുവിനെ നമസ്കരിച്ച് ഇതിനെ കേൾക്കേണ്ടതാണ്. ശിവപ്രീതികരമായ ഈ ഭക്തവിലാസത്തെ നൂറാറാന്നു പുസ്തകങ്ങളെ ഭക്തിയോടുകൂടി ശ്രീഭദ്രമന്ത്രത്തെ പാഞ്ഞുകൊണ്ട് ആർ ദാനം ചെയ്യുന്നുവോ അവൻ സർപ്പലോകങ്ങൾക്കും അധിപതിയായി ഭവിച്ചു വിഹരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ശിവസായുജ്യസിദ്ധിക്കായി നൂറാറാന്നു ബ്രാഹ്മണരെ പാഠകന്മാരായി വരിച്ചു പതിനാന്നു ദിവസംകൊണ്ട് ഈ പുരാണത്തെ വായിപ്പിച്ചു ഹോമാദികളും ചെയ്തു പുസ്തകങ്ങളെയും ദാനം ചെയ്തു വസ്ത്രം, ആഭരണം, രത്നം ഇവകളെയും ദാനം ചെയ്തു യഥാവിധി ഭക്ഷിക്കുന്നതും കൊടുക്കുന്നവർക്കു സർപ്പഭീഷ്ടങ്ങളും ലഭിക്കും. എന്നുമാത്രമല്ല സാക്ഷാൽ മഹേശ്വരനായിത്തന്നെ ഭവിക്കും സത്യാ. ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഒരു ചരിത്രമോ ഒരുധ്യായമോ ഭക്തിയോടുകൂടി കേൾക്കുന്ന ഭക്തൻ ശിവപ്രസാദത്താൽ സകലപാപങ്ങളിൽ നിന്നും മോചിക്കപ്പെടും. ബ്രാഹ്മണൻ ബ്രാഹ്മണമുഖത്തിൽ നിന്ന് ഈ പുരാണത്തെ കേട്ടാൽ ശിവഭക്തനായി ഭവിക്കുകയും മറ്റൊല്ലാ അഭീഷ്ടങ്ങളേയും ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും. വന്ധ്യയായ സ്ത്രീ നിയമത്തോടെ ഇതിനെ ശ്രവിച്ചാൽ പുത്രനെ ലഭിക്കും. ബ്രഹ്മചാരി ശ്രവിച്ചുവെങ്കിൽ ഉത്തമകന്യകയെ ലഭിക്കും. കന്യകയാണ് ശ്രവിച്ചതെങ്കിൽ ഉത്തമഭർത്താവിനേയും ലഭിക്കും. ഷത്രിയൻ ശ്രവിച്ചാൽ രാജാവായി ഭവിക്കും. വൈശ്യൻ ശ്രവിച്ചാൽ വ്യാപാരത്തിൽ വളരെ ലാഭം കിട്ടും. ശൂദ്രൻ ശ്രവിച്ചാൽ ഉത്തമതപാ ലഭിക്കും. സങ്കരജാതികളും ഇതിനെ ശ്രവിച്ചാൽ സകല പാപങ്ങളും നശിക്കും. ദരിദ്രൻ ശ്രവിച്ചാൽ ധനികനായി ഭവിക്കും. രോഗി ശ്രവിച്ചാൽ അരോഗിയായി ഭവിക്കും. യശസ്സിനെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ ഇതു കേട്ടാൽ യശസിനായി ഭവിക്കും. നിഷ്കാമനാണ് ശ്രവിച്ചതെങ്കിൽ മോക്ഷത്തേയും ലഭിക്കും. മഹേശ്വരന് ഈ പുരാണശ്രവണത്താലുണ്ടാകുന്ന പ്രീതിപോലെ യാഗങ്ങൾ കൊണ്ടുവട്ടെ തപസ്സുകൊണ്ടുവട്ടെ അതിദുഷ്ടരങ്ങളായ വ്രതങ്ങളും

ഉള്ളൊണ്ടാവട്ടെ പ്രീതിസാദവിക്കുന്നില്ല. ഈ അറുപത്തിമൂന്നു ഭക്തശ്രേഷ്ഠന്മാരുടെ ചരിത്രത്തെ കേട്ട ശിവനെ മനസ്സിൽ ധ്യാനിക്കുന്നവർക്കു വലുതായ കാലഭയം ഉണ്ടാകയില്ല. വിശേഷിച്ചു കലിയുഗത്തിൽ ഭക്തിസാധനമായ ഈ പുരാണത്തെത്തന്നെയാണ് കേൾക്കേണ്ടത്. മഹാറാണാ സിദ്ധിദമായി ഭവിക്കയില്ല. എന്താ ബുദ്ധിക്കനുസരിച്ചു ഞാൻ പറഞ്ഞതായ ഈ പുരാണത്തെ നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധയോടെ കേട്ടുവെല്ലോ. അതുകൊണ്ടു ഞാനും നിങ്ങളും ധന്യന്മാരായി എന്നു വിചാരിക്കുന്നു. ജനനമരണഭയനാശനനായ മഹേശ്വരൻ എന്നു കേൾച്ചു നിങ്ങളുൾക്കുറിച്ച് പ്രസാദിക്കട്ടെ. പാപരഹിതനും നിർമലചിത്തനുമായ സൂതൻ ഇങ്ങിനെ മുനികളോടു പറഞ്ഞു കൈലാസശിഖരസ്ഥിതനായ മഹാദേവനെ നമസ്കരിച്ചു യുഗ്മഷ്ടാ പോകയും ചെയ്തു. ശ്രീസൂതന്റെ വദനാരവിന്ദത്തിൽ നിന്നു മകരന്ദമുദാവന്നതുപോലെ പ്രവാഹിച്ചതായും പുരുഷാത്മം ചതുവായുമിരിക്കുന്ന പുരാണസാരത്തെ കേട്ടു സന്തുഷ്ടന്മാരായ മുനികൾ സത്രയാഗത്തെ വിധിപോലെ ചെയ്തു. എന്താ വാക്കുകൾ ഒട്ടു ഗുണമില്ലാത്തതുകൾക്കുണ്ടെങ്കിലും മഹേശ്വരസ്തുതികളെ പറയുന്നവയാണെന്നു വിചാരിച്ചു ഏതാരുവിധം അപ്പുറപോലും സൌരഭ്യമില്ലാത്തതായ എങ്കുളിൻപുറകാണ്ടുള്ള മാല മഹേശ്വരനെ പ്രിയമായി ഭവിക്കുന്നുവോ അതുപോലെ സജ്ജനങ്ങളാൽ ശ്ലാഘനീയമായിത്തന്നെ ഭവിക്കും. വാണീഭവിയുടെ വരപ്രസാദത്താൽ മഹേശ്വരസ്തുതികൾ വർധിക്കട്ടെ. മഹാദേവൻ പ്രസാദിക്കട്ടെ. അതിനായി ഗുരുമുന്തിയായ മഹേശ്വരനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

എന്ന സ്തോത്രപുരാണത്തിൽ

ശിവഭക്തവിലാസത്തിൽ

ഏഴുപത്തെട്ടാമദ്ധ്യായം.

൧൩൨

ശിവഭക്തവിലാസം

യസ്താൽസർവ്വംസമുപാസനം

ചരാചരമിദമേവമസ്മൈ

ഇദമേവമേവമേവമസ്മൈ

തന്നൈസ്താൽസർവ്വമസ്മൈ.

ശിവഭക്തവിലാസം

സ ഡ്യൂ ഞ്ഞം.

